

บทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ

นายเกษ ใ่อมงาม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการเมืองการปกครอง สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2553

The Political Roles of Mr. Suthep Thaugsuban

Mr. Gacha Pomngam

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement for
the Degree of Master of Political Science in Politics and Government

School of Political Science

Sukhothai Thammathirat Open University

2010

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ
ชื่อและนามสกุล นายเกชา ป้อมงาม
แขนงวิชา การเมืองการปกครอง
สาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์รศลิน ศิริยะพันธุ์
2. รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งพงษ์ ชัยนาม

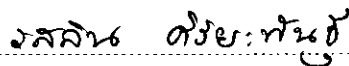
วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2553

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

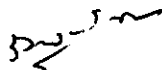
..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ)

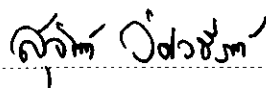
..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์รศลิน ศิริยะพันธุ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งพงษ์ ชัยนาม)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิศวธีรานนท์)

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์รสลิน ศิริยะพันธุ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ นับตั้งแต่เริ่มต้นจนทำให้งานวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร. บรรเจิด เจริญเวช จากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี อาจารย์ ดร. ไพบุลย์ โพธิ์ห้วงประสิทธิ์ และอาจารย์วัชระ ศิลป์เสวตร์ จากสถาบันเทคโนโลยีเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร ที่กรุณาช่วยตรวจเครื่องมือการวิจัย ทำให้ได้เครื่องมือที่เที่ยงตรงน่าเชื่อถือ

ขอขอบคุณนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ รองศาสตราจารย์สุชุม นวลสกุล รองศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ นายสุวโรช พะลัง สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ นายจตุพร พรหมพันธุ์ สมาชิกพรรคเพื่อไทย นายสุทิน คลังแสง อธิบดีกรมการบริหารพรรคพลังประชาชน และนายวินยา มกรพงษ์ อธิบดีรองเลขาธิการพรรคเสรีธรรม ที่กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษารุ่น “นิโอรัฐศาสตร์ 52” ทุกท่านที่คอยให้คำปรึกษาและให้ความช่วยเหลือกันมาโดยตลอด โดยเฉพาะคุณแสงศักดิ์ คำกิ่ง ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลในการวิจัย

นอกจากนี้ขอขอบคุณสมาชิกในครอบครัวทุกท่าน โดยเฉพาะคุณพ่อ คุณแม่และภรรยา รวมทั้งเพื่อน ๆ ที่คอยให้กำลังใจและช่วยแบ่งเบาภาระต่าง ๆ จนทำให้ผู้วิจัยมีเวลาในการทำงานวิจัยเล่มนี้จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เกชา ป้อมงาม

พฤศจิกายน 2553

ชื่อวิทยานิพนธ์ บทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ

ผู้วิจัย นายเกษม ป้อมงาม รหัสนักศึกษา 2508000706 **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

(การเมืองการปกครอง) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์รสลิน ศิริยะพันธุ์ (2) รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งพงษ์ ชัยนาม ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจง คือ กลุ่มที่ 1 นักการเมืองประกอบด้วยนายสุเทพ เทือกสุบรรณ สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ จำนวน 2 คน และสมาชิกพรรคการเมืองฝ่ายค้านจำนวน 3 คน รวม 6 คน กลุ่มที่ 2 นักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญทางรัฐศาสตร์ จำนวน 2 คน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยการบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ มีบทบาททางการเมืองที่สำคัญ คือ (1) บทบาทในการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ ประกอบด้วย การขยายสาขาพรรค การกำหนดนโยบายพรรค การระดมทุนเข้าพรรค การเสริมสร้างระเบียบวินัยและความปรองดองภายในพรรค (2) บทบาทในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คือ การสร้างความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรค การคัดเลือกและวางตัวบุคคลของพรรคเพื่อลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (3) บทบาทในการทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้าน คือ บทบาทในการตรวจสอบการทำงานและบทบาทในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช (4) บทบาทในกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พ.ศ. 2551) คือ บทบาทในการสร้างความเชื่อมั่นในการเป็นพรรครัฐบาล การประสานกับพรรคการเมืองอื่นจนจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ บทบาทในการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีภายในพรรคประชาธิปัตย์และพรรคร่วมรัฐบาล และบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในการดำเนินบทบาทนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้ดำเนินการอย่างเต็มความสามารถโดยยึดหลักตามข้อบังคับพรรคอย่างเคร่งครัด และมุ่งมั่นที่จะสืบสานความเป็นสถาบันทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ที่สั่งสมกันมาของผู้บริหารจากรุ่นสู่รุ่น นายสุเทพ เทือกสุบรรณ มีไหวพริบและบารมี ความสามารถและความเหมาะสมกับตำแหน่งเลขาธิการพรรค จนสามารถดำเนินการได้ผลงานทั้งในเรื่องของการจัดตั้งรัฐบาล การทำหน้าที่เป็นผู้จัดการรัฐบาลที่คอยประสานความขัดแย้งให้กับรัฐบาลรักษาเสถียรภาพของรัฐบาลอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้ทัศนคติของความเป็นผู้ยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย

คำสำคัญ บทบาททางการเมือง พรรคประชาธิปัตย์ สุเทพ เทือกสุบรรณ

Thesis title: The Political Role of Mr. Suthep Thaugsuban

Researcher: Mr. Gacha Pomngam; **ID:** 2508000706; **Degree:** Master of Political Science (Politics and Government); **Thesis advisors:** (1) Rosalyn Siriyaphan, Associate Professor; (2) Dr. Rungphong Chaiyanam, Associate Professor; **Academic year:** 2010

Abstract

The objective of this research was to study the political role of Suthep Thaugsuban.

This was a qualitative research based on documents and in-depth interviews with a sample population of 8 persons chosen through purposive sampling. The samples consisted of politicians (Mr. Suthep Thaugsuban himself, 2 other members of the Democrat Party and 3 members of opposition parties) and academics (2 political science experts). Data were collected using interview forms and analyzed using content analysis and descriptive analysis.

The results showed that Suthep Thaugsuban's main political roles were (1) managing the Democrat Party, consisting of setting up new branches, setting party policies, fund raising, and promoting unity and discipline among members; (2) parliamentary election roles, consisting of building popularity for the Democrat Party, selecting candidates to run for parliament, and campaigning; (3) opposition roles, consisting of inspecting the work of the government and speaking in the vote of no confidence debate against the government of Samak Sundaravej; (4) setting up the government of Abhisit Vejjajiva in 2008, consisting of building public confidence, coordinating with allied parties, allocating ministerial posts, and strengthening the image of the government. Suthep Thaugsuban carried out these roles to the best of his abilities and strictly adhered to the Democrat Party's rules. He was determined to pass down the heritage of the Democrat Party to a new generation of leaders. He was adept at speaking and charismatic, and had abilities that made him well suited to the position of secretary of the party. With a firm belief in the principles of democracy, he was successful in helping set up the Abhisit Vejjajiva government and coordinating conflicts for greater stability.

Keywords: political role, Democrat Party, Suthep Thaugsuban

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันทางการเมือง	6
แนวคิดเกี่ยวกับพรรคการเมือง	10
แนวคิดเกี่ยวกับเลขาธิการพรรคการเมือง	15
แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง	18
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งรัฐบาล	21
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและบทบาททางการเมือง	23
แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจทางการเมือง	25
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง	27
ความเป็นมาของพรรคประชาธิปัตย์	31
ประวัติของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ	40
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	48
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	164
สรุปการวิจัย	165
อภิปรายผล	194
ข้อเสนอแนะ	216
บรรณานุกรม	218
ภาคผนวก	223
ก. แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1	224
ข. แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2	233
ค. ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจแบบสัมภาษณ์	24
ง. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง	246
จ. ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์	276
ประวัติผู้วิจัย	304

ณ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1 โครงสร้างของพรรคประชาธิปัตย์ 40

บทที่ 1

บทนำ

1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าระบอบรัฐस्थานันั้ ตัวจักรที่สำคัญในการขับเคลื่อนทางการเมืองอย่างหนึ่งก็คือพรรคการเมือง (Political Party) พรรคการเมืองถือว่าเป็นสถาบันทางการเมือง (Political Institution) ที่สำคัญในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน เนื่องจากพรรคการเมือง เป็นการรวมกลุ่มกันของบุคคลที่มีแนวคิด อุดมการณ์ทางการเมือง มีผลประโยชน์และสิ่งจูงใจทางการเมืองร่วมกัน จึงทำให้มารวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มทางการเมืองขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนเสนอแนวคิดและนโยบายทางการเมือง การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองที่สำคัญของพรรคการเมือง ก็คือการส่งสมาชิกพรรคลงรับสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเข้าไปมีบทบาทในการบริหารประเทศ รวมทั้งการพิจารณาออกกฎหมายที่จำเป็นและมีประโยชน์แก่ประชาชน พรรคการเมืองจึงเป็นองค์กรทางการเมืองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง ผ่านพรรคการเมืองเพื่อเข้าไปเป็นตัวแทนของประชาชน และทำหน้าที่ในการบริหารบ้านเมือง พิจารณาร่างกฎหมายต่าง ๆ และให้ความเห็นชอบในกฎหมายที่เห็นว่ามิมีประโยชน์แก่ประชาชน พรรคการเมืองมีหน้าที่สำคัญๆ มากมายต่อระบบการเมือง เช่น การตรวจสอบรัฐบาล การให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และการส่งเสริมประชาธิปไตยในรูปแบบต่างๆ เป็นต้น เพราะฉะนั้นพรรคการเมืองจึงมีความสำคัญต่อระบบการเมืองไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (ประหยัด หงษ์ทองคำ 2547: 280)

ตัวจักรที่สำคัญในการขับเคลื่อนพรรคการเมือง เพื่อให้ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองจนสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่มองข้ามไม่ได้ก็คือ “เลขาธิการพรรคการเมือง” (Political Party Secretary) ในการดำเนินบทบาททางการเมืองของเลขาธิการพรรคการเมือง แต่ละคนมีผลและมีความสำคัญต่อพรรคมาก ทั้งในส่วนของการบริหารพรรคการเมือง การเป็นกลไกสำคัญของพรรค ในการทำหน้าที่ ทั้งการเป็นรัฐบาลและการเป็นฝ่ายค้าน สิ่งเหล่านี้ขึ้นอยู่กับความสามารถของเลขาธิการพรรคที่เป็นส่วนสำคัญในการดำเนินบทบาททางการเมือง เพื่อให้พรรคการเมืองของตนได้บรรลุตามเป้าหมายทางการเมือง ก็คือการได้จัดตั้งรัฐบาลและเข้าบริหารประเทศตามความคาดหวังของพรรค สมาชิกพรรคและประชาชน รวมทั้งผู้สนับสนุนพรรคการเมืองนั้นๆ ที่มุ่งหวัง

เอาไว้ การประดับประดาของรัฐบาลเพื่อให้บริหารประเทศได้นานที่สุด ก็เป็นหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของเลขาธิการพรรคการเมืองเช่นกัน เพราะตำแหน่ง “ผู้จัดการรัฐบาล” นั้นเป็นหน้าที่ของเลขาธิการพรรค ดังนั้นผู้ที่จะสามารถประสานได้กับทุกฝ่ายเพื่อให้เกิดความสามัคคีทางการเมือง จึงจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถและมีศิลปะทางการเมือง เพื่อที่จะทำให้เกิดเสถียรภาพทางการเมือง ซึ่งจะทำให้รัฐบาลบริหารประเทศต่อไปได้

เลขาธิการพรรคการเมืองที่มีบทบาททางการเมืองที่โดดเด่นมากในช่วง พ.ศ. 2548-2553 ก็คือ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ จากการแสดงบทบาททางการเมืองที่โดดเด่น ตั้งแต่การบริหารพรรคประชาธิปัตย์ การเตรียมการในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ส่วนบทบาทที่โดดเด่นของนายสุเทพ ก็คือ การเดินสายประสานกับพรรคการเมืองอื่นจนสามารถจัดตั้งรัฐบาลที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะเป็นนายกรัฐมนตรี ได้สำเร็จเมื่อวันที่ 20 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551 ต่อจากรัฐบาลนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ซึ่งสิ้นสภาพการเป็นนายกรัฐมนตรี เนื่องจากพรรคพลังประชาชนถูกพิพากษาให้ยุบพรรคจากศาลรัฐธรรมนูญ เป็นการจัดตั้งรัฐบาลผสมของพรรคประชาธิปัตย์ พรรคชาติไทยพัฒนา พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา พรรคกิจสังคม พรรคเพื่อแผ่นดิน พรรคภูมิใจไทย ซึ่งแตกออกมาจากพรรคพลังประชาชน

หลังจากจัดตั้งรัฐบาลผสมได้เป็นผลสำเร็จ ยิ่งทำให้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ต้องรับภาระทางการเมืองเพิ่มขึ้น เพราะจะต้องคอยแก้ปัญหาต่างๆของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการแตกแยกของคนในชาติหรือปัญหาการชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) หรือที่รู้จักกันโดยทั่วไปในนามของกลุ่มคนเสื้อแดง ปัญหาการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รวมทั้งการแบกรับหน้าที่เป็น “ผู้จัดการรัฐบาล” คอยประสานความขัดแย้งของพรรคร่วมรัฐบาล ซึ่งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และต้องใช้ความสามารถเป็นอย่างมากในการแก้ปัญหาต่างๆ แต่นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ก็สามารถแก้ไขปัญหาความแตกแยกภายในรัฐบาลและปัญหาต่างๆจนสำเร็จลงไปได้ แต่นั่นก็เพียงระยะเวลาหนึ่งเพราะปัญหาทางการเมืองจะไม่มีวันจบสิ้น ปัญหาเก่าจบลง ปัญหาใหม่ก็เกิดขึ้น คราบที่มึนหมยยังเป็นสัตว์การเมืองและดำเนินบทบาททางการเมืองอยู่เสมอ จึงเป็นการท้าทายความสามารถของเลขาธิการพรรคการเมือง ที่จะสามารถแก้ปัญหาต่างๆทางการเมืองให้สำเร็จลุล่วงลงไปได้ และเป็นเหตุผลที่ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

3.1 บทบาทในการบริหารพรรคประชาธิปัตย์

3.1.1 บทบาทในการขยายสาขาพรรคประชาธิปัตย์

3.1.2 บทบาทในการกำหนดนโยบายพรรคประชาธิปัตย์

3.1.3 บทบาทในการระดมทุนเข้าพรรคประชาธิปัตย์

3.1.4 บทบาทในการเสริมสร้างระเบียบวินัยและความปรองดองภายในพรรคประชาธิปัตย์

3.1.5 บทบาทในการเสริมสร้างประชาธิปไตยภายในพรรคประชาธิปัตย์

3.2 บทบาทในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ในการเลือกตั้งทั่วไป เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2550)

3.2.1 บทบาทในการสร้างความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคประชาธิปัตย์

3.2.2 บทบาทในการคัดเลือกและวางตัวบุคคลเพื่อลงสมัครรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

3.2.3 บทบาทในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

1) บทบาทในการวางแผนหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2) บทบาทในการจัดสรรงบประมาณในการหาเสียงเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

3.3 บทบาทในการทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้านของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช (พ.ศ.2550 - พ.ศ. 2551)

3.3.1 บทบาทในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

1) บทบาทการวางแผนในการตรวจสอบรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

2) บทบาทในการวางตัวผู้ตรวจสอบรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

3) บทบาทในการตรวจสอบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย (เงา)

4) บทบาทในการตั้งกระทู้ถามรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ในปัญหาเร่งด่วน

3.3.2 บทบาทในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

- 1) บทบาทในการยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช
- 2) บทบาทในการหาข้อมูลในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช
- 3) บทบาทในการวางแผนและวางตัวผู้อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

3.4 บทบาทในกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พ.ศ. 2551)

- 3.4.1 บทบาทของการสร้างความเชื่อมั่นในการเป็นพรรคผู้นำรัฐบาล
- 3.4.2 บทบาทในการประสานกับพรรคการเมืองอื่นจนจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ
- 3.4.3 บทบาทในการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีภายในพรรคประชาธิปัตย์และกับพรรคร่วมรัฐบาล
- 3.4.4 บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
 - 1) บทบาทในการประสานความขัดแย้งของพรรคร่วมรัฐบาล
 - 2) บทบาทในการเป็นรองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคงแห่งชาติ
 - 3) บทบาทในการกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
 - 4) บทบาทในการดูแลความเคลื่อนไหวของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ

3.5 ความเหมาะสมและผลที่เกิดจากการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ

- 3.5.1 ไหวพริบและบารมีของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในการดำเนินบทบาททางการเมือง
- 3.5.2 ความสามารถและความเหมาะสมกับตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ
- 3.5.3 ผลงานที่น่าสนใจและผลที่เกิดจากการดำเนินบทบาททางการเมืองของนาย สุเทพ เทือกสุบรรณ
- 3.5.4 ทศนคติหรือแนวคิดประจำตัวในการดำเนินงานทางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ

4. ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในช่วง พ.ศ. 2548 - 2553

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 บทบาททางการเมือง หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทางการเมือง ที่ดำเนินและเกี่ยวข้องกับพรรคที่ตนเป็นสมาชิก บทบาทในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและบทบาทต่อสาธารณะในฐานะสมาชิกของพรรคประชาธิปัตย์

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบถึงบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ

6.2 ทำให้เข้าใจถึงบทบาทและการดำเนินบทบาททางการเมืองของเลขาธิการพรรคการเมือง

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ” ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันทางการเมือง
2. แนวคิดเกี่ยวกับพรรคการเมือง
3. แนวคิดเกี่ยวกับเลขาธิการพรรคการเมือง
4. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
5. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งรัฐบาล
6. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและบทบาททางการเมือง
7. แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจทางการเมือง
8. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง
9. ความเป็นมาของพรรคประชาธิปัตย์
10. ประวัติของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ
11. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันทางการเมือง

1.1 ความหมายของสถาบันทางการเมือง

ไอเซนสตาตท์ (Eisenstadt 1965: 44) ได้อธิบายความหมายของ “ความเป็นสถาบัน” ว่าเป็นเรื่องของการรวบรวมระเบียบ กฎเกณฑ์ของกิจกรรมทั้งหมดของปัจเจกชนขึ้นมาเป็นแบบแผนของสถาบัน (องค์การ) ระเบียบ กฎเกณฑ์ดังกล่าวได้พัฒนามาจากระเบียบแห่งชีวิต สังคม รวมทั้งปัญหาและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วเกิดขึ้นอีก

ฮันติงตัน (Huntington 1968: 24) ให้ความเห็นว่า “สถาบันทางการเมือง” คือ กระบวนการที่สถาบัน (องค์การ) และการดำเนินงานต่างๆ การพยายามสร้างสรรค์หรือการจัดการหา ค่านิยมที่เป็นของตนเอง และพยายามรักษาเสถียรภาพของตนเองเอาไว้

ชรินทร์ สันประเสริฐ (2544: 155) อธิบายว่า “สถาบันทางการเมือง” (Political Institution) หมายถึง องค์กรต่างๆที่อยู่ในระบบการเมือง เช่น สถาบันกษัตริย์ สถาบันรัฐสภา สถาบันศาลยุติธรรม สถาบันพรรคการเมือง รวมทั้งระบบราชการและกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ สถาบันทางการเมืองจะมีความเชื่อมโยงกับระบบการเมือง

“สถาบันทางการเมือง” (จุมพล หนิมพานิช 2546: 145) ได้แก่ รัฐธรรมนูญ สถาบันนิติบัญญัติ สถาบันบริหาร และสถาบันตุลาการ สถาบันทางการเมืองบางครั้งอยู่ในฐานะที่เป็นองค์กร จัดตั้งขึ้นมาเพื่อกำหนดรูปแบบ กฎเกณฑ์ บรรทัดฐาน ตลอดจนวิธีการในการประพฤติปฏิบัติ กิจกรรมทางการเมืองที่มีอยู่จริง “ความเป็นสถาบัน” จึงเป็นเรื่องของการรวบรวมระเบียบ กฎเกณฑ์ กิจกรรมทั้งหมดของปัจเจกชนขึ้นมาเป็นแบบแผนของสถาบัน ระเบียบ และกฎเกณฑ์

1.2 พัฒนาการของสถาบันทางการเมือง

สถาบันทางการเมือง มีรากฐานมาจาก ทฤษฎีประชาธิปไตย ที่ตระหนักว่า อำนาจเป็นรากฐานของการเมือง และในระบบประชาธิปไตย การใช้อำนาจต้องเป็นไปในหลักความเสมอภาค และความยุติธรรม นอกจากนี้ยังมีการเน้นด้วยทฤษฎีทฤษฎี “สถาบันทางการเมือง” พัฒนามาจากระเบียบแห่งชีวิต สังคม รวมทั้งปัญหาและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วเกิดขึ้นอีก พัฒนาการของ “สถาบันทางการเมือง” คือกระบวนการ (จุมพล หนิมพานิช 2546: 146) ดังนี้

1. กระบวนการที่สถาบันทางการเมือง ดำเนินงานต่างๆ โดยการพยายามสร้างสรรค์หรือการจัดหาค่านิยมที่เป็นของตนเอง
2. กระบวนการที่สถาบันทางการเมือง พยายามรักษาเสถียรภาพของตนเองเอาไว้ เพื่อรักษาความสมดุลของระบบการเมือง
3. กระบวนการที่สถาบันทางการเมือง สามารถเผชิญกับกรรชาชยตัวของการเมืองมีส่วนทางการเมือง (Political Participation) และปรับตัวเข้ากับการมีส่วนร่วมทางการเมืองได้เป็นอย่างดี
4. กระบวนการที่สถาบันทางการเมือง สามารถสมานข้อขัดแย้งของกลุ่มต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนไม่ทำให้ข้อขัดแย้งบานปลายออกไปจนเสียความสมดุลในระบบการเมือง จนทำให้เกิดความแตกแยกกระส่ำระสาย
5. กระบวนการที่สถาบันทางการเมือง สามารถดูดซับข้อเรียกร้องของกลุ่มทางสังคมได้เป็น อย่างดี รวมทั้งได้มีการตอบสนองข้อเรียกร้องนั้นอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 องค์ประกอบของสถาบันทางการเมือง

การที่จะเป็นสถาบันทางการเมือง จะต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่าง (จุมพล หนิมพานิช 2546: 161) คือ

1. มีวัฒนธรรมทางการเมือง (Political Culture) หรือมีระเบียบทางการเมืองที่สมาชิกจะต้องประพฤติปฏิบัติ

2. มีกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ที่เรียกร้องและตอบสนองทางการเมือง

3. มีความเข้มแข็งสามารถต่อสู้กับแรงเสียดทานทางการเมืองได้

4. มีบุคลากรที่จะบริหารงานเพื่อสืบทอดเจตนารมณ์ทางการเมืองจากรุ่นสู่รุ่นต่อไป
ไม่หยุดยั้ง

1.4 คุณสมบัติของสถาบันทางการเมือง

สถาบันทางการเมือง อาจพิจารณาได้จากการสร้างหรือการพัฒนาทางการเมืองโดยมีคุณสมบัติ (จุมพล หนิมพานิช 2546: 161) ดังนี้

1. ความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) หมายถึง การที่สถาบันนั้นยังสามารถตอบสนองหรือทำหน้าที่ของคนอย่างต่อเนื่องต่อไปได้ แม้ว่าสภาพแวดล้อมจะเปลี่ยนแปลงไป วิธีวัดว่าสถาบันนั้นจะมีความสามารถปรับตัวได้ หรือสามารถทำหน้าที่ที่ท้าทายสิ่งแวดล้อมได้ตลอดเวลาจะพิจารณาได้จาก

1.1 อายุของสถาบัน ถ้าสถาบันนั้นมีอายุมากแสดงว่า สถาบันนั้นสามารถปรับตัวได้มาก เพราะการที่สถาบันใดจะมีอายุมากได้ หมายความว่า สถาบันตลอดจนระเบียบวิธีของสถาบันนั้นๆ สามารถตอบสนองหรือสามารถแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้ เช่น กรณีของพรรคการเมือง ถ้าพรรคการเมืองใดสามารถคงความเป็นพรรคเอาไว้ได้นาน คือมีอายุของพรรคยาวนานในแง่หนึ่งเป็นไปได้ว่า ระเบียบและวิธีการของพรรคสามารถตอบสนองหรือแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งมีผลทำให้ประชาชนยังคงสนับสนุนการดำเนินการของพรรคต่อไป อย่างไรก็ตาม นั่นก็ไม่ได้หมายความว่า สถาบันหรือองค์การที่มีอายุมากจะมีคุณสมบัติดังกล่าวเสมอไป

1.2 อายุของกลุ่มผู้นำสถาบัน ถ้าสถาบันนั้นยังคงเป็นกลุ่มผู้นำรุ่นแรก ตลอดจนระเบียบวิธีที่ใช้ภายในสถาบัน ยังคงใช้โดยกลุ่มผู้นำรุ่นแรกๆ แสดงว่าความสามารถในการปรับตัวของสถาบันนั้นมีน้อย เพราะการที่กลุ่มผู้นำรุ่นแรกๆ ยังคงมีอำนาจอยู่ได้ หมายความว่า มีปัญหาการสืบทอดและการเปลี่ยนตัวกลุ่มผู้นำ จากรุ่นแรกที่อยู่มานานมาเป็นรุ่นหลังซึ่งยังไม่สามารถทำได้โดยเรียบร้อย แต่ถ้าเมื่อใดก็ตาม ได้มีการสืบทอดหรือเปลี่ยนแปลงกลุ่มผู้นำที่อยู่มานานได้สำเร็จ โดยเรียบร้อยตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ก็จะกล่าวได้ว่าสถาบันนั้นมีความสามารถในการปรับตัวได้มาก

2. ความสลับซับซ้อน หมายถึง การที่สถาบันนั้นมีหน่วยงานย่อยมากมาย มีการจำแนกโครงสร้าง มีการทำหน้าที่ตามความสามารถ ตามความชำนาญเฉพาะอย่าง ตามสายบังคับบัญชา เช่น กรณีของพรรคการเมือง ถ้าจะกล่าวได้ว่าพรรคไหนมีความสลับซับซ้อนนั้น ต้องพิจารณา

ว่า พรรคการเมืองนั้นมีสาขาของพรรคแผ่ขยายไปทั้งในระดับภูมิภาค ระดับท้องถิ่น นอกเหนือไปจากส่วนกลางหรือไม่ เพราะจะเป็นรากฐานที่สำคัญซึ่งจะทำให้พรรคมีความเข้มแข็ง มีความมั่นคงเกิดความผูกพันระหว่างพรรคกับสมาชิกของพรรค นอกจากนี้ภายในพรรคจะต้องมีการจัดสายการบังคับบัญชา มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในพรรคที่ชัดเจนว่าหัวหน้าพรรคมีหน้าที่เช่นไร เลขานุการพรรคมีหน้าที่อะไร กรรมการกลางของพรรคมีบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบแค่ไหน

3. ความเป็นอิสระ หมายถึงการที่สถาบัน ตลอดจนระเบียบวิธีการทางการเมืองของสถาบัน ยังคงเป็นสถาบันของตนเองได้ คือตัดสินใจได้ด้วยตนเอง มีอำนาจของตนเอง โดยที่กลุ่มพลังทางสังคม ตลอดจนระเบียบวิธีการทางสังคมอื่นไม่สามารถเข้ามามีอิทธิพลหรือครอบงำโดยสิ้นเชิงได้ เช่น กรณีของพรรคการเมือง ถ้าพรรคการเมืองนั้นมีความเป็นอิสระ พรรคการเมืองนั้นก็จะไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของกลุ่มผลประโยชน์ หรือกลุ่มอิทธิพลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง มากจนเกินไป คือ ถ้าพรรคจะดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง พรรคก็จะสามารถตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง แต่ถ้าเมื่อใดก็ตามที่พรรคไม่สามารถตัดสินใจได้ด้วยตัวเอง ต้องขึ้นอยู่กับกลุ่มผลประโยชน์หรือกลุ่มกดดันที่สนับสนุนพรรคตลอดเวลา นั้นแสดงให้เห็นว่าความเป็นอิสระของพรรคไม่มี ดังจะเห็นได้ชัดเจนระหว่างประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งมีการครอบงำของกลุ่มผลประโยชน์หรือกลุ่มกดดันได้ง่ายกว่าประเทศที่พัฒนาแล้ว พรรคการเมืองประเทศที่กำลังพัฒนาจึงตกอยู่ภายใต้อิทธิพลหรือการครอบงำของกลุ่มต่างๆ และระบบต่างๆ เช่น ระบบครอบครัวและระบบเครือญาติ เป็นต้น

4. ความเป็นปึกแผ่น หมายถึงการที่สถาบัน มีความเห็นที่สอดคล้องต้องกัน ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับกลุ่มสังคมทุกกลุ่ม เช่น ในกรณีของพรรคการเมือง ถ้ามติของพรรคมีความเห็นว่าควรจะสนับสนุนรัฐบาลที่กำลังบริหารประเทศต่อไป สมาชิกของพรรคจะต้องเห็นด้วยต่อมติดังกล่าว กรณีนี้ถือว่าพรรคการเมืองพรรคนั้นมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หรือมีความเป็นปึกแผ่นนั่นเอง

1.5 ประโยชน์ของสถาบันทางการเมือง

สถาบันทางการเมือง ถ้าได้รับการสร้างสรรค์หรือพัฒนา จนมีประสิทธิภาพ จะมีประโยชน์กับระบบการเมือง (จุมพล หนิมพานิช 2546: 147) ดังนี้

1. สามารถนำมาซึ่งเสถียรภาพและความสมดุลของระบบการเมือง
2. นำมาซึ่งความเจริญทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
3. เป็นตัวเชื่อมประสานระหว่างระบบการเมืองกับภาคประชาชน
4. เป็นสถาบันที่สร้างบุคลากรทางการเมืองที่มีคุณภาพ

สรุปได้ว่า สถาบันทางการเมืองมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อระบบการเมืองเพราะเป็นตัวเชื่อมโยงของระบบต่างๆ ของการเมือง ทำให้ระบบการเมืองขับเคลื่อนต่อไปได้ สถาบันทางการเมืองมีบทบาททางการเมืองอย่างมากมาย เช่น สร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบการเมือง ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ จัดสรรสิ่งที่มีคุณค่าในระบบการเมือง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม เป็นต้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับพรรคการเมือง

2.1 ความหมายของพรรคการเมือง

เวเบอร์ (Weber 1966: 445) ได้ให้คำนิยามของพรรคการเมืองว่า “เป็นการรวมตัวกันเป็นสมาคมภายในชุมชนทางการเมือง ซึ่งมีการเปิดรับสมาชิกอย่างเป็นทางการและทั่วไป โดยมีความมุ่งหมายเพื่อที่จะเข้าไปบริหารประเทศ

พลาโน และกรีนเบิร์ก (Plano and Greenberg 1967: 111) ได้นิยามว่า พรรคการเมือง คือ กลุ่มบุคคลที่ทำการตกลงกันในการกำหนดมาตรการทางอุดมการณ์บางประการ และจัดตั้งขึ้นเป็นองค์การเพื่อชนะการเลือกตั้งและจัดตั้งรัฐบาล เพื่อดำเนินนโยบายสาธารณะ

หยุก แสงอุทัย (2517: 4) ได้ให้คำนิยามว่า พรรคการเมือง คือ คณะบุคคลซึ่งมารวมตัวกันเพราะมีความเห็นตรงกันในหลักใหญ่ของเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง มีความมุ่งหมายที่จะเป็นรัฐบาล อำนาจการปกครองประเทศตามแนวนโยบายของพรรคที่ประชาชนให้ความเห็นชอบเมื่อโอกาสอำนวย ดังนั้น พรรคการเมืองจึงหมายถึง การรวมตัวของกลุ่มคนที่มีแนวคิดทางการเมืองเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน เพื่อดำเนินบทบาททางการเมือง โดยการส่งผู้สมัครเพื่อเป็นตัวแทนในการรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเป้าหมายที่สำคัญก็คือการ ได้เป็นรัฐบาลเพื่อเข้าบริหารประเทศ ตามนโยบายที่ได้แถลงเอาไว้กับประชาชนผู้สนับสนุน ในสังคมการเมืองจะมีกลุ่มของบุคคลที่มีความคิดเห็นทางการเมืองคล้าย ๆ กัน หรือมีอุดมคติทางการเมืองในแนวทางเดียวกัน รวมตัวกันเพื่อให้มีการต่อสู้แข่งขันทางการเมืองตามวิถีทางการปกครองแบบประชาธิปไตย เพื่อต่อรองผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือเพื่อมุ่งหวังเข้าไปเป็นรัฐบาลทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน

ประหยัด หงษ์ทองคำ (2549: 280) กล่าวว่า “พรรคการเมือง” มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน “Pars” แปลว่า “ส่วน” (Part) หมายถึง “เป็นส่วนของประชาชน” คือประชาชนมีส่วนร่วม มีส่วนเป็นเจ้าของ พรรคการเมือง มิใช่เป็นองค์การของทางราชการ หรือเป็นกิจการที่คนกลุ่มเล็กๆ เช่น ธุรกิจการค้า บริษัทจำกัด เป็นเจ้าของ พรรคการเมืองเป็นสถาบันที่จำเป็นและขาดไม่ได้

สำหรับประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตย “พรรคการเมือง” เป็นการรวมตัวกันของกลุ่มต่างๆ ของประชาชน เช่นกลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มพ่อค้านายทุน ฯลฯ เป็นกลุ่มผลประโยชน์ (Interest Groups) กลุ่มเหล่านี้ไม่มีความประสงค์จะไปเป็นรัฐบาล หากแต่สนับสนุนพรรคการเมืองเพื่อที่จะให้พรรคการเมือง รับเอาความต้องการของกลุ่มตนไปเป็นนโยบายของพรรคการเมือง เพื่อที่จะได้ไปเป็นรัฐบาลและนำนโยบายนั้น ไปสู่การปฏิบัติต่อไป ดังนั้นกลุ่มต่างๆ เหล่านี้สามารถผลักดันทำให้เกิดพรรคการเมืองขึ้นมาได้ เช่น กลุ่มกรรมกรในอังกฤษ ก็เป็นกำลังสำคัญในการก่อตั้งพรรคแรงงาน (Labour Party) “พรรคการเมือง” เป็นกลุ่มที่มีการจัดองค์กรแบบหลวม ๆ มุ่งหาตำแหน่งต่าง ๆ ของรัฐที่มาจากการเลือกตั้งเป็นหลัก

2.2 พัฒนาการของพรรคการเมือง

พรรคการเมืองมีพัฒนาการมาเป็นลำดับซึ่งขอแยกเป็น 2 ประเด็น (วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวิน และธ โสธร ตูทองคำ 2549: 44) ดังนี้

1. การกำเนิดพรรคการเมืองในประเทศอังกฤษ

พรรคการเมือง มีจุดเริ่มต้นจากการเมืองของประเทศอังกฤษ ในราว ค.ศ. 1660 โดยแนวคิด “การจำกัดพระราชอำนาจของกษัตริย์” ซึ่งเป็นการช่วงชิงอำนาจทางการเมืองของรัฐสภาอังกฤษกับกษัตริย์อังกฤษ โดยได้มีการแยกกันเป็น 2 กลุ่ม เพื่อจัดตั้งกลุ่มการเมืองกันขึ้นมาคือ

กลุ่มที่ 1 เรียกตัวเองว่า “กลุ่มทอรี” (Tory) เป็นกลุ่มที่นิยมกษัตริย์และอำนาจเด็ดขาดของกษัตริย์ กลุ่มทอรีได้รับการสนับสนุนจากขุนนางเจ้าของที่ดิน พ่อค้า กษัตริย์ ชวนา และเกษตรกร จึงมีทัศนะทางการเมืองแบบอนุรักษนิยม จึงเรียกว่า “พรรคอนุรักษนิยม” (Conservative) ตั้งแต่ ค.ศ. 1832 เป็นต้นมา

กลุ่มที่ 2 เรียกตัวเองว่า “กลุ่มวิก” (Whig) เป็นกลุ่มที่สนับสนุนอำนาจของรัฐสภาที่ปราศจากการครอบงำของกษัตริย์ กลุ่มวิกได้รับการสนับสนุนจากเจ้าของที่ดินขนาดใหญ่ พ่อค้า นักธุรกิจอิสระ จึงมีทัศนะทางการเมืองแบบเสรีนิยม ต่อมาได้กลายเป็น “พรรคลิเบอรัล” (Liberal) ตั้งแต่ ค.ศ. 1851 ต่อมากลุ่มกรรมกรได้แยกตัวออกมาจัดตั้ง “พรรคกรรมกร” คือ “พรรคเลเบอร์” (Labour) ขึ้น ราวค.ศ. 1906 พรรคลิเบอรัลจึงค่อย ๆ เสื่อมลง

2. การกำเนิดพรรคการเมืองในประเทศไทย

การที่พรรคการเมือง ได้ก่อเกิดขึ้นในประเทศไทยนั้น ได้แบ่งออกเป็น 6 ช่วงเวลา (เสนีย์ คำสุข 2538: 153) ดังนี้

2.1 ช่วงเวลาที่ 1 เริ่มตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 - การประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2498 มี “พรรคคณะราษฎร” เป็นพรรคการเมืองที่ดำเนินบทบาททางการเมืองที่ชัดเจนในช่วงนี้ ซึ่งก่อตั้งโดย “คณะราษฎร”

2.2 ช่วงเวลาที่ 2 เริ่มตั้งแต่การประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2489 - การรัฐประหารเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2494 ในช่วงนี้ได้มีการจัดตั้งพรรคการเมืองมากกว่า 10 พรรครวมทั้ง “พรรคประชาธิปไตย” ก็ได้ก่อตั้งขึ้นในช่วงนี้

2.3 ช่วงเวลาที่ 3 เริ่มตั้งแต่การประกาศใช้พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. 2498 - การรัฐประหารเดือนตุลาคม พ.ศ. 2501 ในช่วงนี้มีพรรคการเมืองมากกว่า 30 พรรค พรรคการเมืองที่โดดเด่นในช่วงนี้คือ “พรรคเสรีมนังคศิลา”

2.4 ช่วงเวลาที่ 4 เริ่มตั้งแต่การประกาศใช้พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. 2511 - การรัฐประหารเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2514 ในช่วงนี้มีพรรคการเมืองที่สำคัญคือ “พรรคประชาชนไทย” แต่ดำเนินบทบาททางการเมืองแบบ “เผด็จการพรรคเดียว”

2.5 ช่วงเวลาที่ 5 เริ่มตั้งแต่การประกาศใช้พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. 2517 - การรัฐประหารเดือนตุลาคม พ.ศ. 2519 ในช่วงนี้มีพรรคการเมืองมากกว่า 50 พรรค เพราะสิทธิเสรีภาพทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยได้เปิดกว้างมากขึ้น

2.6 ช่วงเวลาที่ 6 เริ่มตั้งแต่การประกาศใช้รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2521 และพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. 2524 เป็นต้นมา ได้มีพรรคการเมืองเกิดขึ้นและยกเลิกไปมากมาย รวมถึงการพัฒนาการของพรรคการเมืองไทยที่ฝ่าฟันปัญหาทางการเมือง จนเข้มแข็งสามารถปรับตัวและดำเนินบทบาททางการเมืองจนถึงปัจจุบัน

2.3 ประโยชน์ของพรรคการเมือง

พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตย ที่มีความเกี่ยวข้องและมีคุณประโยชน์ต่อระบบการเมืองเป็นอย่างมาก (ประหยัด หงษ์ทองคำ 2549: 281) คือ

1. พรรคการเมืองจะช่วยทำหน้าที่แทนประชาชนเบื้องต้นในการเลือกเฟ้นสมาชิกของพรรคที่มีคุณสมบัติที่ดี มีเกียรติประวัติและผลงานในอดีตที่มีความเหมาะสมเพื่อให้ประชาชนได้ทำการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2. พรรคการเมืองยังช่วยให้การตัดสินใจ เลือกตั้งของประชาชน ตั้งอยู่บนพื้นฐานอันถูกต้อง กล่าวคือพรรคการเมืองจะเสนอนโยบายในการทำงานทางการเมืองของพรรค ให้ประชาชนใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกตั้งผู้สมัครในนามของพรรคการเมือง ที่มีนโยบาย

ที่ประชาชนพอใจ หรือเป็นนโยบายที่ประชาชนเห็นว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาความยุ่งยากที่พวกเขากำลังประสบอยู่ได้

3. พรรคการเมืองจะเป็นตัวเชื่อมประสานระหว่างระบบการเมืองกับภาคประชาชน และเป็นตัวคอยคุ้ยคว้าข้อเรียกร้องจากกลุ่มผลประโยชน์ และตอบสนองข้อเรียกร้องนั้นในรูปแบบของนโยบายสาธารณะ

4. พรรคการเมืองจะเป็นตัวแทนของประชาชนและกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ในการบริหารปกครองประเทศ โดยพรรคการเมืองจะสร้างผู้นำทางการเมืองและบุคลากรทางการเมืองที่มีคุณภาพ เพื่อทำหน้าที่บริหารประเทศ เป็นต้น

2.4 องค์ประกอบของพรรคการเมือง

พรรคการเมือง คือ สถาบันทางการเมืองซึ่งมีองค์ประกอบและสาระสำคัญ (ประหยัด หงษ์ทองคำ 2549: 282 - 283) ดังต่อไปนี้

1. เป็นที่รวมกันของบุคคลกลุ่มหนึ่ง จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอุดมการณ์ทางการเมือง (Political Ideology) ของกลุ่มจะเป็นที่พอใจของคนมากน้อยเพียงไร
2. คนที่มารวมกันจะต้องมีอุดมการณ์ทางการเมืองหรือมีความเห็นในนโยบายหลักทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมตรงกัน แม้จะมีความเห็นในรายละเอียดหรือสาระสำคัญปลีกย่อยแตกต่างกันก็ไม่เป็นปัญหา
3. การรวมตัวเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือพรรคจะต้องเป็นไปโดยสมัครใจ ปราศจากการจูงใจด้วยกลอุบายต่าง ๆ
4. การรวมตัวกันเป็นสมาชิกพรรคการเมือง จะต้องมีจุดมุ่งหมายหลักในการดำเนินกิจการทางการเมืองอย่างครบถ้วน เช่น การส่งผู้สมัครลงรับการเลือกตั้ง การติดต่อใกล้ชิดกับประชาชน การให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน เป็นต้น
5. มีความประสงค์ที่จะเป็นรัฐบาล เพื่อจะนำเอานโยบายของพรรค ที่ได้รับความเห็นชอบจากประชาชน ไปบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนให้เกิดผลในเชิงรูปธรรม
6. มีกลุ่มผู้บริหารเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพรรคการเมือง

2.5 คุณลักษณะของพรรคการเมือง

พรรคการเมืองที่ดีต้องมีคุณลักษณะ (ประหยัด หงษ์ทองคำ 2547: 284) ดังต่อไปนี้

1. ต้องมีอายุยืนนาน คือพรรคการเมืองที่แท้จริง ซึ่งมีกำเนิดตามปรัชญาและธรรมชาติ จะมีอายุยืนยาวไม่สิ้นสุด เพราะทุกคนเข้าเป็นสมาชิกเพราะอุดมการณ์ ไม่เห็นแก่

ลาภยศ และตำแหน่งทางการเมือง มีความเสียสละ มีสมาชิกรุ่นลูก รุ่นหลานสืบทอดคุณความดี
อย่างไม่มีที่สิ้นสุด เพื่อบรรลุถึงอุดมการณ์เมื่อ โอกาสอำนวย

2. มีสาขาพรรคตามชุมชนต่างๆ กระจายอยู่ทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี
กับประชาชนในภูมิภาคต่างๆ

3. จะต้องคิดค่อ โกลัซติดกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง

4. จะต้องมีความตั้งใจที่จะเป็นรัฐบาลเพื่อรับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดิน

2.6 หน้าที่ของพรรคการเมือง

พรรคการเมืองในจินตภาพต้องมีความเป็นประชาธิปไตยในพรรค และมีแนวทาง
แบบสังคมนิยมประชาธิปไตยที่สอดคล้องเหมาะสม จึงจะเป็นทางเลือกของสังคมในปัจจุบัน พรรค
การเมืองมีหน้าที่ที่สำคัญ (ศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ.อยุธยา 2551: 1 - 2) คือ

1. การให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน (Political Education) ตามแนวทาง
ปรัชญา ปณิธาน หลักการ หลักนิยม และวิธีการของพรรคการเมืองในการแก้ปัญหา การพัฒนา
ประเทศ และการรักษา ผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน ทำให้ประชาชนมี
ทางเลือกและแนวทางในอันที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนอย่างกว้างขวาง

2. การสรรหาสมาชิกและผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค (Political
Recruitment) โดยเน้นถึงคุณภาพของบุคคลที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกพรรคและผู้สมัครรับเลือกตั้งใน
นามของพรรคเพื่อให้พรรคการเมืองมีความเข้มแข็งและเป็นพรรคการเมืองแห่งคุณภาพ รวมถึง
การมีความสัมพันธ์กับกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ (Interest groups) โดยเฉพาะกลุ่มผลประโยชน์ทาง
เศรษฐกิจ (Economic Interest Groups)

3. การระดมสรรพกำลังทางการเมือง (Political Mobilization) ในการรวบรวม
ประชาชน กลุ่มบุคคล และกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ มาสนับสนุนนโยบายพรรคการเมือง เมื่อ
พรรคการเมืองได้เป็นรัฐบาลก็จะทำให้นโยบายของรัฐบาลในการบริหารประเทศมีความเข้มแข็งใน
อันที่จะทำให้การบริหารประเทศได้ผลดียิ่ง ในกรณีเป็นพรรคฝ่ายค้านก็จะทำให้พรรคฝ่ายค้านมี
ความเข้มแข็งและสามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้
ประชาชนได้รับประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง

4. การประสานประโยชน์เพื่อความตกลงกันทางการเมือง (Political Agreement)
ในกรณีที่เกิดความขัดแย้งในผลประโยชน์ ที่มีอาจตกลงกันได้ เพื่อมาสู่การตกลงโดยสันติตาม
กระบวนการประชาธิปไตย โดยเฉพาะกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ที่มีผลประโยชน์ขัดแย้ง กันและ
ไม่สามารถตกลงกันได้โดยลำพัง

5. การเป็นศูนย์กลางทางการเมือง (Political Centre) ของสมาชิกพรรคการเมืองและประชาชนในการแสดงความคิดเห็น ร้องทุกข์ ร้องเรียน สนับสนุน ช่วยเหลือ และส่งเสริมตามระบอบประชาธิปไตย ในหน้าที่นี้พรรคการเมืองจะเป็น “เวที” (stage) ของประชาชนในการต่อรองเจรจา และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในอันจะส่งผลดีต่อประชาชนและประชาชาติ

6. กระทำหน้าที่ฝ่ายค้าน (Opposition Function) ในกรณีที่พรรคการเมืองมิได้เป็นรัฐบาล พรรคฝ่ายค้านทำหน้าที่ตรวจสอบการบริหารราชการแผ่นดินของพรรคการเมืองที่เป็นรัฐบาล เพื่อการถ่วงดุลอำนาจทางการเมือง ทำให้รัฐบาลไม่กล้าทำอะไรที่เป็นการผิดทำนองครองธรรมมากเกินไป เพราะมีฝ่ายค้านคอยตรวจสอบอยู่

สรุปได้ว่า “พรรคการเมือง” เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เป็นอย่างมาก เพราะพรรคการเมืองเป็นตัวจักรสำคัญในการดำเนินการทางการเมือง พรรคการเมืองเป็นตัวแทนของกลุ่มผลประโยชน์ เพื่อตอบสนอง ความต้องการของกลุ่มผลประโยชน์ โดยการร่างนโยบายและบริหารประเทศตามนโยบายที่ได้แถลงเอาไว้กับประชาชน เมื่อได้เป็นรัฐบาล พรรคการเมืองต้องมีนโยบายและข้อบังคับที่ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกในเรื่องเชื้อชาติและศาสนาโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญและไม่เป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ พรรคการเมืองจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากในระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะพรรคการเมืองจะทำหน้าที่ในการเชื่อมโยงระหว่าง “ภาครัฐ” กับ “ภาคประชาชน” โดยจะนำเอาปัญหาหรือความต้องการของประชาชนมาแปลงเป็นนโยบายของพรรค และนำนโยบายนั้นไปปฏิบัติโดยผ่านกระบวนการทางการเมืองอันนำไปสู่ผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน

3. . แนวคิดเกี่ยวกับเลขาธิการพรรคการเมือง

3.1 ความหมายของเลขาธิการพรรคการเมือง

พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน (พ.ศ. 2552) ได้ให้ความหมายไว้ว่า

“เลขาธิการ” หมายถึง “ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหารในระดับสูงขององค์กร”

มาคริดิส (Macridis 1967: 12) ได้ให้ความหมายของ “เลขาธิการพรรคการเมือง” ว่า หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหารระดับสูงภายในพรรคการเมือง มีหน้าที่บริหารพรรคการเมือง เพื่อให้เกิดความเรียบร้อยขึ้นในพรรคการเมือง รวมทั้งการทำกิจกรรมทางการเมืองเพื่อให้ส่งผลดีต่อพรรคการเมืองที่สังกัดอยู่

หยุด แสงอุทัย (2517: 6) ให้ความเห็นว่า “เลขาธิการพรรคการเมือง” เป็นตำแหน่งที่สำคัญอีกตำแหน่งหนึ่งของการบริหารงานพรรคการเมือง เพราะต้องรับหน้าที่ช่วยเหลือหัวหน้าพรรคในทุกเรื่อง ทั้งที่เป็นหน้าที่โดยตรงและในหน้าที่ ๆ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าพรรค “เลขาธิการพรรคการเมือง” มีหน้าที่ดูแลจัดการกิจการต่างๆ ที่สำคัญภายในพรรคมากมาย เลขาธิการพรรคการเมือง จึงหมายถึง ผู้บริหารในระดับสูงของพรรคการเมือง มีหน้าที่กำกับดูแลกิจกรรมต่างๆของพรรคการเมือง เพื่อให้ประสบความสำเร็จลุล่วงตามเป้าประสงค์ของพรรคการเมืองซึ่งวางเอาไว้

3.2 อำนาจและหน้าที่ของเลขาธิการพรรคการเมืองของไทย

3.2.1 อำนาจและหน้าที่ของเลขาธิการพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ 2550 ในส่วนที่เกี่ยวกับเลขาธิการได้ระบุเอาไว้ ดังนี้

1. บริหารงาน ในหน่วยงานต่าง ๆ ของพรรค เลขาธิการพรรคการเมืองนั้นมีหน้าที่บริหารงานในหน่วยงานต่าง ๆ ของพรรค โดยการมอบหมายให้บุคคลต่าง ๆ ทำหน้าที่รับผิดชอบในหน้าที่ต่าง ๆ โดยการกำกับดูแลจากเลขาธิการพรรค
2. การจัดประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค การประชุมใหญ่และการประชุมอื่นๆ ในการจัดประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคและการประชุมใหญ่รวมทั้งการประชุมอื่น ๆ นั้น เลขาธิการพรรคมีหน้าที่ดูแลและจัดประชุมให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์
3. เลขาธิการพรรค มีอำนาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขาธิการพรรค จำนวนไม่เกินหกคน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค เพื่อช่วยเหลืองานในด้านต่างๆ
4. เลขาธิการพรรค เป็นเลขานุการที่ประชุม ในการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีกับคณะกรรมการบริหารพรรคในกรณีที่พรรคเป็นรัฐบาล ให้มีการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีกับคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อปรึกษาหารือเรื่องที่รัฐมนตรีเห็นสมควรปรึกษาหารือ
5. เลขาธิการพรรค เห็นสมควรปรึกษาหารือ ในการประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมรัฐสภา และกิจการที่เกี่ยวกับรัฐสภา รวมทั้งเรื่องสำคัญอื่นๆ
6. ในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง สมาชิกของพรรคตั้งแต่สองร้อยคนขึ้นไป มีหนังสือถึง เลขาธิการพรรค เพื่อขออนุมัติจัดประชุมใหญ่ เพื่อดำเนินการเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรค
7. เลขาธิการพรรค มอบหมายให้กรรมการบริหารพรรคหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่งหรือหลายคน ไปดำเนินการประชุมสมาชิก

8. เลขธิการพรรค จะต้องมีหนังสือแจ้งให้สมาชิกซึ่งเป็นองค์ประชุมใหญ่ทราบพร้อมด้วยระเบียบวาระการประชุม

3.2.2 อำนาจและหน้าที่ของเลขธิการพรรคการเมืองที่น่าสนใจ ตามข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ มีดังนี้

1. ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์หมวดที่ 7 การคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง

เลขธิการพรรคเสนอบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีความเหมาะสมต่อที่ประชุมใหญ่โดยวิธีการเลือกตั้งตามบัญชีของผู้เสนอ เพื่อเป็นคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งมีจำนวน 9 คน การคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งทั่วไป หรือ เป็นการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างให้ทำได้เฉพาะวิธีการใดวิธีการหนึ่งดังต่อไปนี้

ให้คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งพรรคพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริหารพรรคจากรายชื่อตามลำดับ ดังต่อไปนี้ (ก) รายชื่อผู้ซึ่งที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคให้ความเห็นชอบและรายชื่อบุคคลอื่นที่เห็นสมควร

มติคณะกรรมการบริหารพรรคที่ให้ส่งผู้ใดเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นที่สุด

2. ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์หมวด 8 คณะกรรมการนโยบายพรรค

เลขธิการพรรคเสนอบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมต่อที่ประชุมใหญ่ โดยวิธีการเลือกตั้งเพื่อเป็นคณะกรรมการนโยบายพรรค ซึ่งมีจำนวน 15 คน คณะกรรมการนโยบายพรรคมีหน้าที่รวบรวมข้อมูล นำเสนอต่อที่ประชุมและบรรจุเป็นนโยบายพรรค

3. ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์หมวด 9 คณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรค

เลขธิการพรรคเสนอบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมต่อที่ประชุมใหญ่โดยวิธีการเลือกตั้งเพื่อเป็นคณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย ซึ่งมีจำนวน 5 คน คณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยมีหน้าที่ในการส่งเสริมประชาธิปไตยมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง คณะกรรมการนโยบายพรรค และคณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย อยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจจะได้รับการเลือกตั้งอีกก็ได้ เว้นแต่ที่ประชุมใหญ่จะเปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาให้อยู่ในตำแหน่งเป็นอย่างอื่น และมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

นอกจากนี้ หยุค แสงอุทัย (2517: 7) ยังกล่าวว่า “เลขาธิการพรรคการเมือง” มีหน้าที่สำคัญมากมาย เช่น การประสานกับพรรคการเมืองอื่น เพื่อจัดตั้งรัฐบาล เพราะวัตถุประสงค์ของการเมืองก็คือการ ได้เป็นรัฐบาล เพราะเมื่อ ได้เป็นรัฐบาลพรรคการเมืองก็จะ ได้มีโอกาสที่จะได้นำนโยบายที่พรรคได้หาเสียงเอาไว้มาปฏิบัติตามที่ได้ให้สัญญาเอาไว้กับประชาชน เพราะฉะนั้นการประสานกับพรรคการเมืองต่าง ๆ นั้น จะต้องใช้ความสามารถของเลขาธิการพรรคเป็นอย่างมากในการเจรจาต่อรองทางการเมืองกับพรรคการเมืองอื่น เพื่อที่จะได้จัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ แต่หลังจากจัดตั้งรัฐบาลได้แล้ว เลขาธิการพรรคที่เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลก็ยังคงมีหน้าที่เป็น “ผู้จัดการรัฐบาล” คอยทำหน้าที่ประสานกับพรรคร่วมรัฐบาล เพื่อรักษาเสถียรภาพของรัฐบาลเอาไว้ บทบาทและหน้าที่ของ “เลขาธิการพรรคการเมือง” จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการประคับประคองรัฐบาลให้อยู่บริหารประเทศให้นานที่สุด ดังนั้นการอยู่รอดของรัฐบาลจึงขึ้นอยู่กับความสามารถของเลขาธิการพรรคเป็นส่วนสำคัญ รวมทั้งปัจจัยอื่นที่ส่งผลเข้ามา แต่ถ้าเลขาธิการพรรคสามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ รัฐบาลก็จะสามารถดำรงอยู่ได้ต่อไป รวมทั้งการสร้างความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคก็เป็นหน้าที่และความสามารถของเลขาธิการพรรคเช่นกัน พรรคการเมืองใดที่ได้เลขาธิการพรรคที่มีความสามารถ พรรคการเมืองนั้นก็มีความเจริญรุ่งเรือง สามารถได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล ได้เข้าไปบริหารประเทศและได้นำนโยบายที่ได้ประกาศหาเสียงเอาไว้ นำไปสู่การปฏิบัติตามที่ได้สัญญาเอาไว้กับประชาชน

4. แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

4.1 ความหมายของการเลือกตั้ง

การเลือกตั้ง (Election) ได้มีการให้ความหมายเอาไว้ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของ “การเลือกตั้ง” ว่า หมายถึง การเลือกสรรบุคคลให้เป็นผู้แทน หรือให้ดำรงตำแหน่งด้วยการออกเสียงลงคะแนน เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งกรรมการ เป็นต้น

ปลาน โน และ กรีนเบิร์ก (Plano and Greenberg 1967: 114) ได้อธิบายว่า “การเลือกตั้ง” หมายถึง การที่บุคคลโดยทั่วไปคัดเลือกบุคคลผู้หนึ่งหรือกลุ่มหนึ่ง เพื่อเป็นตัวแทนในการบริหารประเทศ

หยุค แสงอุทัย (2513: 334) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งว่า “หมายถึงกรณี ที่บุคคล ได้เลือกบุคคลหนึ่ง จากบุคคลหลาย ๆ คน หรือบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งบัญชีหนึ่ง จากบัญชีรายชื่อหลาย ๆ บัญชี เพื่อให้ไปทำการอันใดอันหนึ่ง เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎร โดยเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าไปเพื่อออกกฎหมาย หรือปฏิบัติหน้าที่อย่างอื่นในสภา เป็นต้น”

พรรคกิจ ผ่องแผ้ว (2534: 201) ได้ให้ความหมายของการเลือกตั้งเอาไว้ว่า “การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่ง ในกระบวนการทางการเมืองและการปกครอง เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งเจตจำนง ของประชาชนในการปกครองประเทศ เจตจำนงดังกล่าวปรากฏอยู่ในลักษณะของการเรียกร้อง(demand) หรือสนับสนุน (support) ต่อการตัดสินใจทั้งหลายในระบบการเมือง

4.2 หลักเกณฑ์สำคัญของการเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์สำคัญของการเลือกตั้งสามารถอธิบายได้ (อมร รักษาศักดิ์ 2549: 11) ดังนี้

1. อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน
2. ประชาชนต้องมอบอำนาจอธิปไตยของคนให้ตัวแทนไปใช้แทนคน
3. การมอบอำนาจอธิปไตยของประชาชนให้ผู้แทนต้องผ่านกระบวนการที่เรียกว่า “การเลือกตั้ง” กล่าวคือ ต้องมีการเลือกผู้แทนและแต่งตั้งผู้แทนให้เป็นตัวแทนของประชาชน (ทั้งโดยพฤตินัยและนิตินัย) การเลือกตั้งย่อมแสดงว่า ต้องมีผู้เสนอตัวที่จะเป็นผู้แทนมากกว่าหนึ่งคนเสมอ ซึ่งย่อมสะท้อนให้เห็นว่า การเลือกตั้งต้องอยู่ภายใต้การแข่งขัน (Competition)

หลักเกณฑ์ของการเลือกตั้งที่สำคัญและเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวาง (ประหยัด หงษ์ทองคำ 2549: 241 - 254) ก็คือ หลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ ที่ประกาศอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2491

โดยหลักปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ ได้บัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเลือกตั้งเอาไว้ ดังนี้

1. หลักอิสระแห่งการเลือกตั้ง (Free election) การเลือกตั้งต้องกระทำโดยเสรี ไม่มี การบังคับขืนใจ จ้างวาน หรือใช้อิทธิพลใดๆ มาบิดเบือนหรือทำให้ผลของการเลือกตั้ง ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
2. หลักการเลือกตั้งตามกำหนดเวลา (Periodic election) โดยมีการกำหนดระยะเวลา ของเลือกตั้งอย่างแน่นอน ว่าเป็นระยะเวลาเท่าไรต่อการเลือกตั้งหนึ่งครั้ง เพื่อให้ประชาชนได้ทราบว่าจะมีการเลือกตั้งอีกเมื่อไร
3. หลักการเลือกตั้งอย่างแท้จริง (Genuine election) คือ ไม่ใช่เป็นการเลือกตั้งจอมปลอมเพื่อหลอกลวงประชาชน

4. หลักการออกเสียงทั่วไป (Universal suffrage) คือ ผู้ที่มีสิทธิในการเลือกตั้งสามารถไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งได้อย่างทั่วถึงทุกคน โดยไม่มีการจำกัดสิทธิ

5. หลักการเลือกตั้งอย่างเสมอภาค (Equal suffrage) คือ ผู้ใช้สิทธิทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันคนละหนึ่งเสียง ไม่มีผู้ใดมีสิทธิมากกว่าผู้อื่น

6. หลักการลงคะแนนลับ (Secret vote) คือ การลงคะแนนจะต้องเป็นความลับ เพื่อป้องกันทุจริตในรูปแบบต่างๆ และป้องกันการเกรงกลัวและเกรงใจของผู้ที่จะมาใช้สิทธิเลือกตั้ง

4.3 ประโยชน์ของการเลือกตั้ง

การเลือกตั้ง เป็นกิจกรรมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยโดยที่รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง สุจริตและยุติธรรม เพราะการเลือกตั้งเป็นสิทธิทางการเมืองขั้นพื้นฐานที่ประชาชนจะได้ใช้ในฐานะผู้เป็นเจ้าของอำนาจสูงสุด (อำนาจอธิปไตย) การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่สามารถพิสูจน์เชิงประจักษ์ได้ว่าประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากน้อยเพียงไร การเลือกตั้งที่ดีย่อมส่งผลดีต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนพลเมืองที่อยู่ภายใต้การบริหารกิจการของรัฐบาล ที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยแบ่งได้ (ประหยัด หงษ์ทองคำ 2549: 275) ดังนี้

1. การเลือกตั้งทำให้ได้บุคลากรทางการเมืองที่มีคุณภาพ เป็นตัวแทนที่ดีมีอุดมการณ์ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
2. การเลือกตั้งจะสร้างมิติใหม่ทางการเมืองให้เกิดขึ้น คือสามารถพิสูจน์ได้ว่าประชาชนเลือกใครให้เป็นรัฐบาล
3. การเลือกตั้งจะทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเลือกพรรคที่มีนโยบายที่ประชาชนพอใจ และได้ประโยชน์จากนโยบายนั้น
4. การเลือกตั้งจะเป็นเครื่องยืนยันหลักการสำคัญของการเมืองระบอบประชาธิปไตยว่า “ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย”

สรุปได้ว่า “การเลือกตั้ง” หมายถึงกิจกรรมทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตยที่รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางและสุจริต ยุติธรรม เพราะการเลือกตั้งเป็นสิทธิทางการเมืองขั้นพื้นฐาน ที่ประชาชนจะได้ใช้ในฐานะผู้เป็นเจ้าของอำนาจสูงสุด คืออำนาจอธิปไตย การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่สามารถพิสูจน์เชิงประจักษ์ได้ว่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจของการเมืองระบอบประชาธิปไตย การเลือกตั้งเป็นกระบวนการหนึ่งในระบอบประชาธิปไตยที่มีความ สำคัญ การเลือกตั้งทำให้เกิดการคัดกรองบุคลากรทางการเมือง เพื่อให้ได้บุคคลที่พึงประสงค์ของประชาชนเพื่อเป็นตัวแทนในการเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในสภาผู้แทนราษฎร

5. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดตั้งรัฐบาล

5.1 ความหมายของการจัดตั้งรัฐบาล

เบิร์ค (Burke 1955: 37) “การจัดตั้งรัฐบาล” หมายถึง การที่พรรคการเมืองหรือคณะบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้มาร่วมมือกันและแบ่งหน้าที่กัน เพื่อการบริหารประเทศ

วิวัฒน์ เอี่ยมไพวัน และธโรธร ตู๋ทองคำ (2549: 139) ให้ความเห็นว่า “การจัดตั้งรัฐบาล” หมายถึงการที่พรรคการเมืองที่ได้รับเสียงข้างมากในการเลือกตั้ง ได้ขอความเห็นชอบจากรัฐสภาเพื่อจัดตั้งรัฐบาล ซึ่งในประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา (ยกเว้นประเทศอิสราเอล ที่นายกรัฐมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน) เมื่อหัวหน้าพรรคการเมืองที่ได้รับเสียงข้างมากกว่าพรรคอื่น จะขอความเห็นชอบจากรัฐสภาในการจัดตั้งรัฐบาล ทำให้หัวหน้าพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมาก หรือหัวหน้าพรรคการเมืองที่ได้รับเสียงสนับสนุนจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด จะได้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และสมาชิกพรรคก็จะได้รับตำแหน่งรัฐมนตรี หรือตำแหน่งต่าง ๆ โดยการจัดสรรตำแหน่งกันภายในพรรคร่วมรัฐบาล

5.2 ประเภทของรัฐบาล

เราสามารถแบ่งประเภทของรัฐบาล (ประหยัด หงษ์ทองคำ 2459: 245) ได้ดังนี้

1. รัฐบาลพรรคเดียว หมายถึงพรรคการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนเป็นจำนวนมากจนมีเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวน ส.ส. ทั้งหมด จนสามารถที่จะจัดตั้งรัฐบาลพรรคเดียวได้ เพราะมีเสียงสนับสนุนเพียงพอ

2. รัฐบาลผสม หมายถึงพรรคการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน ด้วยคะแนนเสียงที่ใกล้เคียงกัน จนไม่สามารถที่จะจัดตั้งรัฐบาลพรรคเดียวได้ จึงได้มาร่วมมือกันเพื่อจัดตั้งรัฐบาลผสมขึ้น โดยมีการตกลงกันเพื่อแบ่งสรรตำแหน่งต่างๆ ภายในรัฐบาล เพื่อดูแลรับผิดชอบ

ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย “รัฐบาล” จะต้องมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตย จะต้องเกิดจากความยินยอมพร้อมใจของประชาชน โดยการใช้สิทธิเลือกตั้งที่แท้จริงและเป็นอิสระ

5.3 การจัดตั้งรัฐบาลตามข้อบังคับของพรรคประชาธิปไตย

การจัดตั้งรัฐบาลเป็นกระบวนการที่สำคัญทางการเมือง เพราะการจัดตั้งรัฐบาลจะเป็นจุดเริ่มต้นของการเข้าบริหารประเทศ และเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงคุณภาพของผู้ที่จะเข้ามาบริหารประเทศ ซึ่งข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์หมวด หมวด 11 การจัดตั้งรัฐบาล ข้อ 82 ระบุไว้ว่า

ให้ที่ประชุมร่วมระหว่าง คณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคใน
ขณะนั้น เป็นผู้ชี้ขาดว่าจะจัดตั้งรัฐบาลหรือร่วมรัฐบาล หรือถอนตัวจากการร่วมรัฐบาล
หรือไม่

ข้อ 83 การคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี
รัฐมนตรี โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หรือรองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ในนามพรรค ให้ดำเนินการดังนี้

1. ให้คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้คัดเลือกบุคคลโดยถือความมีอาวุโสในทาง
การเมือง ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความถนัด และความเหมาะสมในงานนั้น ๆ รวมทั้ง
การเสียสละทำงานให้กับพรรคเป็นหลักในการพิจารณา

2. เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคเสนอขอรับความเห็นชอบจากที่ประชุมร่วม
ระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หากที่ประชุมไม่เห็นชอบด้วย
ทั้งหมดหรือบางคนก็ให้ดำเนินการตามขั้นตอนเดิมจนกว่าจะได้บุคคลที่ประชุมร่วมเห็นชอบ

ข้อ 84 บุคคลที่จะได้รับการคัดเลือกเพื่อเสนอให้ดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค
ข้อ 83 จะต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ขณะนั้น เว้นแต่ในกรณีจำเป็นที่ประชุมร่วมระหว่าง
คณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อาจมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า
สามในสี่ของจำนวนกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดรวมกันเลือก
บุคคลอื่นให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวก็ได้

การคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับข้อนี้ ให้ฟังคำวินิจฉัยภาคด้วย

ข้อ 85 ผู้ดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค ข้อ 83 จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองสมัย
ของการเลือกตั้งทั่วไปติดต่อกันไม่ได้ เว้นแต่เมื่อรวมระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ยังไม่ครบ
แปดปี ทั้งนี้ ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว อาจดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองสมัยติดต่อกันหรือเกินกว่าแปด
ปีก็ได้ ถ้าที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ความ
เห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม

ข้อ 86 นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี เป็นผู้เลือกบุคคลให้ดำรง
ตำแหน่งเลขาธิการนายกรัฐมนตรี รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรี
ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรี โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รองโฆษกประจำสำนัก
นายกรัฐมนตรี หรือที่ปรึกษาแล้วแต่กรณี แล้วรายงานให้ที่ประชุมทราบ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เลือกบุคคลให้
ดำรงตำแหน่งเลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้ช่วยเลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎร
หรือที่ปรึกษาแล้วแต่กรณี แล้วรายงานให้ที่ประชุมทราบ

สรุปว่าการจัดตั้งรัฐบาลคือกระบวนการเข้าบริหารประเทศของพรรคการเมือง ในการทำหน้าที่ทางการเมือง โดยการประสานกับพรรคการเมืองอื่น ในการจัดตั้งรัฐบาลผสมหรือรัฐบาลพรรคเดียว ในฐานะที่ได้รับเสียงส่วนมากในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การจัดสรรตำแหน่งภายในพรรคและการจัดสรรตำแหน่งภายในพรรคร่วมรัฐบาล

6. แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทและบทบาททางการเมือง

6.1 ความหมายของบทบาท

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2532: 315) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “บทบาท” หมายถึง การทำท่าตามบท การรำตามบท โดยปริยาย หมายความว่า การทำตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู บทบาทของผู้นำต่าง ๆ เป็นต้น

ยัง และ แม็ค (Young and Mack 1959:158) กล่าวว่า “บทบาท” หมายถึง หน้าที่ของฐานะตำแหน่ง เมื่อบุคคลหนึ่งได้ดำรงตำแหน่งใด สิ่งก็ตามมากับตำแหน่งนั้นก็คือ การที่เขาจะต้องมีการปะทะสังสรรค์ (interaction) กับตำแหน่งอื่น ๆ ทั้งที่สูงกว่าและต่ำกว่าภายในกลุ่ม สิ่งก็ตามมากับตำแหน่งอันเป็นเครื่องหมายกำหนดสำหรับการดำรงฐานะตำแหน่งนั้นเรียกว่า บทบาท

มอร์แกน (Morgan 1951: 395) ได้อธิบายว่า “บทบาท” คือ รูปแบบของพฤติกรรมซึ่งบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งทางสังคมพึงปฏิบัติ

ลีวินสัน (Levinson 1964: 284 - 285) ได้สรุปความหมายของ “บทบาท” ไว้ 3 ประการคือ

1. บทบาท หมายถึง ปทัสถาน ความมุ่งหวัง ข้อห้าม ความรับผิดชอบ และอื่น ๆ ที่มีลักษณะในทำนองเดียวกัน ซึ่งผูกพันอยู่กับตำแหน่งทางสังคมที่กำหนดให้ ความหมายของบทบาทนี้คำนึงถึงตัวบุคคลน้อยมาก แต่มุ่งเน้นไปที่การบ่งชี้ถึงหน้าที่ๆควรกระทำ

2. บทบาท หมายถึง ความคิดเห็นของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งที่คิดและกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้นๆ

3. บทบาท หมายถึง การกระทำของบุคคลแต่ละคนที่กระทำ โดยให้สัมพันธ์กับโครงสร้างของสังคม หรือแนวทางอันบุคคลพึงกระทำเมื่อดำรงตำแหน่งนั้นๆ

พัทยา สายหู (2516: 68) ให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทเอาไว้ว่า “บทบาท” คือ ขอบเขตอำนาจหน้าที่และสิทธิในการกระทำของแต่ละงานที่เรามีต่อผู้อื่น

สงวนศรี วิรัชชัย (2527: 23 - 24) อธิบายในเรื่องบทบาทว่า ถ้าพิจารณาลักษณะของบทบาทที่ปรากฏในสังคมให้ลึกซึ้งแล้วจะพบบทบาทอยู่ในหลายรูปแบบ หลายลักษณะสรุปได้ดังนี้

1. บทบาทตามที่กำหนด (prescribed role) หมายถึง บทบาทที่สังคม กลุ่มหรือองค์กรกำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่างๆที่มีอยู่ในสังคม กลุ่มหรือองค์กรนั้นๆเช่นข้อกำหนดที่ว่า ข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่ง โดยชอบ เป็นต้น

2. บทบาทที่ผู้อื่นคาดหวัง (expected role) หมายถึงบทบาทหรือแบบของพฤติกรรมที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังผู้อยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติ บทบาทที่ถูกคาดหวังนี้มักจะสอดคล้องกับบทบาทที่กำหนดไว้ก็ดี แต่ในบางครั้งบทบาทที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังอาจไม่ตรงกับบทบาทหน้าที่ ที่กำหนดไว้ก็ได้ เพราะบางคนอาจมีความคาดหวังมากกว่าหรือน้อยกว่าข้อกำหนดที่ตนได้รับทราบ

3. บทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่ง (subjective role) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งคิดและเชื่อว่าเป็นบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ ดังนั้น บทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่งอาจจะสอดคล้องกับบทบาทที่กำหนด และอาจจะตรงหรือไม่ตรงกับบทบาทที่ถูกคาดหวังก็ได้

4. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (enacted role) หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหรือแสดงออกมาให้เห็นซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทตามความคาดหวังของเจ้าตัวผู้อยู่ในตำแหน่ง แต่ก็อาจมีกรณีที่บุคคลแสดงพฤติกรรมการคาดหวังต่อผู้อื่นต่างๆที่บทบาทนั้น ไม่ตรงกับบทบาทตามความคิดเห็นของตนเอง

5. บทบาทที่ผู้อื่นรับรู้ (perceived role) หมายถึงรูปแบบพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้รับบทบาทเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของผู้ที่อยู่ในตำแหน่ง ซึ่งโดยชอบธรรมการรับรู้ นั้น คนเราจะมี การเลือกที่จะรับรู้และอาจมีการรับรู้ที่ผิดพลาด ไปจากความเป็นจริงได้ ด้วยอิทธิพลจากประสบการณ์และสถานการณ์หลายๆอย่าง ดังนั้นเมื่อผู้อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติบทบาทโดยแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งผู้ที่ได้พบเห็นอาจรับรู้พฤติกรรม หรือบทบาทนั้นในทางที่ได้พบเห็นนั้น

สรุปได้ว่า “บทบาท” หมายถึงการแสดงออกทางสังคม ที่บุคคลแสดงออกมา โดยการคาดหวังของสังคม ที่มุ่งหวังให้ผู้แสดงบทบาทนั้นทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ บทบาทเป็นหน้าที่ที่ผู้แสดงบทบาทต้องปฏิบัติ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามความตั้งใจของผู้แสดงบทบาทและผู้คาดหวังในตัวผู้แสดงบทบาทนั้น

6.2 บทบาททางการเมือง

เรดดิ้ง (Reading 1977: 156) อธิบายว่า “บทบาททางการเมือง” เป็นพฤติกรรมที่ประชาชนหรือสมาชิกของชุมชนคาดหวัง เป็นสิ่งที่จะต้องมีการแสดงออกของบุคคล ซึ่งอยู่ในตำแหน่งทางสังคมการเมือง เช่น สมาชิกสภานิติบัญญัติ ผู้นำพรรคการเมือง ผู้ออกเสียงเลือกตั้ง นักปฏิวัติ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจ หรือตกลงให้มีการกระทำนั้นๆ ตามอำนาจหน้าที่ ทั้งที่ระบุไว้ชัดเจนหรือไม่ชัดเจน เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ในการปฏิบัติงานเพื่อสังคมการเมือง

ดาห์ล (Dahl 1963: 11) “บทบาททางการเมือง” อาจจะเป็นการแสดงออกของตัวบุคคลผู้เป็นสมาชิกของระบบการเมืองหรือการปฏิบัติที่ทำสืบต่อกันมาของผู้ที่มีหน้าที่ผูกพันกับตำแหน่งในระบบการเมือง ซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นการปกครองของระบบนั้นๆ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ออกกฎหมาย โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ดำรวจ หรือเจ้าหน้าที่รัฐบาลเป็นฝ่ายปฏิบัติการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อแสดงออกถึงการใช้อำนาจการปกครอง

สรุปได้ว่า บทบาททางการเมืองเป็นการแสดงออกของผู้ที่มีบทบาททางการเมือง โดยเป็นการแสดงในลักษณะของการแสวงหาอำนาจทางการเมือง การเข้าสู่อำนาจทางการเมือง การครองอำนาจทางการเมืองและการรักษาอำนาจทางการเมือง เป็นบทบาทตามที่คนมุ่งหวังและแสดงตามความคาดหวังของผู้สนับสนุน เพื่อผลทางการเมือง

7. แนวคิดเกี่ยวกับอำนาจทางการเมือง

7.1 ความหมายของอำนาจทางการเมือง

ในเรื่อง “อำนาจทางการเมือง” นั้น ได้มีนักวิชาการให้ความหมายที่น่าสนใจเอาไว้ดังนี้

เวเบอร์ (Weber 1966: 223) อธิบายว่า “อำนาจ” (Power) คือ โอกาสที่บุคคลหรือกลุ่มสามารถมีการกระทำร่วมกัน เพื่อบรรลุความตั้งใจได้ แม้จะถูกต่อต้านจากบุคคลอื่น อำนาจเชื่อมโยงกับการยอมรับ/เกียรติยศ (prestige) คนที่มีอำนาจมากก็ได้รับการยอมรับมาก บุคคลที่สามารถแสดงความต้องการของตนเองได้และความต้องการของตนเองเหนือกว่าความต้องการของผู้อื่นคือ “ผู้มีอำนาจ”

วิวัฒน์ เอี่ยม ไพรวัน (2549: 303) “อำนาจทางการเมือง” (Political Power) เป็นคำที่มีความหมายและเป็นหัวใจของวิชารัฐศาสตร์ (Political Science) อันเป็นศาสตร์ที่ศึกษาการเมือง

(Politics) ซึ่งโดยนัยที่สำคัญแล้ว แก่นแท้ของการเมืองก็คือ “อำนาจ” นั่นเอง “การเมือง” จึงเป็นเรื่องของการแสวงหา “อำนาจทางการเมือง” เพื่อใช้ “อำนาจทางการเมือง” และเพื่อรักษาความมี “อำนาจทางการเมือง” เอาไว้

จรรยา สุภาพ (2518: 553) อธิบายว่า “อำนาจทางการเมือง” จะต้องแตกต่างจากอำนาจอื่น องค์การทางการเมืองจะต้องมีอำนาจปกครองเป็นอธิปไตย คืออำนาจสูงสุดในชุมชนนั้น จะต้องเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยในกิจการต่างๆทุกกรณี บุคคลที่เป็นผู้บริหารซึ่งเป็นองค์ประกอบในรัฐบาล จึงเป็นผู้มีอำนาจอย่างแท้จริงในขั้นสุดท้าย ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับกิจการใด คุณลักษณะของ “การเมือง” จึงก่อปรด้วยปัจจัยที่เด่นชัดอย่างน้อยสองประการคือ อำนาจ (authority) และการปกครอง (role) นอกจากองค์การทางการเมืองจะมีอำนาจสั่งการแล้ว คำสั่งนั้นจะต้องมีผลใช้บังคับตลอดเวลาภายในอาณาเขตใดแห่งหนึ่ง ทั้งนี้โดยการใช้อำนาจบังคับของคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง “การเมือง” จะต้องมิลักษณะผูกพันกับการปกครองและการใช้อำนาจ

7.2 ความเชื่อมโยงของอำนาจทางการเมือง

อำนาจทางการเมืองการเมือง จะเชื่อมโยงกับชนชั้นสองกลุ่มใหญ่ (สเนห์ จามริก 2540: 7) ดังนี้

1. ชนชั้นผู้ปกครอง (Ruling Class) คือ ชนชั้นที่มีอำนาจทางการเมือง
2. ชนชั้นผู้ถูกปกครอง (Ruled Class) คือ ชนชั้นที่ปราศจากอำนาจทางการเมือง

การเมือง

ชนชั้นผู้ถูกปกครองมักมีจำนวนมาก (The Mass) ส่วนชนชั้นผู้ถูกปกครองมักมีจำนวนน้อย (The Few) เมื่อเป็นเช่นนี้จึงส่งผลให้ฐานะและสถานภาพของชนชั้นทั้งสองมีความแตกต่างกัน

จรรยา สุภาพ (2519: 553 - 554) กล่าวว่า “อำนาจทางการเมือง” มีทั้งอำนาจอันชอบธรรม (authority) และเรื่องการปกครอง (ruling)

7.3 องค์ประกอบของอำนาจทางการเมือง

อำนาจการปกครอง มีองค์ประกอบที่สำคัญ (ไพโรจน์ ชัยนาม 2524: 34) คือ

1. วิธีการได้มาซึ่งอำนาจ
2. การแข่งขันและขัดแย้งกันเรื่องอำนาจ
3. การใช้อำนาจและการรักษาอำนาจ

“อำนาจทางการเมือง”เกี่ยวข้องกับรัฐ และเกี่ยวพันถึงสถาบันทางการเมืองต่าง ๆ

มานิตย์ นवलละอ (2540: คำนำ) “อำนาจทางการเมือง” เป็นเรื่องที่น่าสนใจกัน โดยทั่วไป แต่มีมิติที่ลึกซึ้งอยู่มาก เพราะคนในสังคมมีความขัดแย้งและช่วงชิงอำนาจกันใน ลักษณะต่างๆ ที่ค่อนข้างซับซ้อน รวมทั้งอำนาจในเชิงสัญลักษณ์ทั้งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม

สรุปได้ว่า “อำนาจทางการเมือง” คือ การมีอำนาจสั่งการควบคุมทางการเมือง ขั้นตอน การได้อำนาจทางการเมืองก็คือ การแสวงหาอำนาจทางการเมือง การเข้าสู่อำนาจทางการเมือง การ ครองอำนาจทางการเมือง และการรักษาอำนาจทางการเมือง ซึ่งขั้นตอนการรักษาอำนาจทางการเมือง นั้นเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะเป็นการยากมากที่จะสามารถรักษา “อำนาจทางการเมือง” เอาได้ นาน จะต้องเป็นผู้ที่คอยจ้องจะช่วงชิงอำนาจนั้นอยู่เสมอ เพราะ “อำนาจทางการเมือง” เป็นสิ่งที่ปรารถนาของนักการเมืองทุกคน ผู้ครอง “อำนาจทางการเมือง” จึงจะต้องทำทุกวิถีทางเพื่อที่จะ รักษา “อำนาจทางการเมือง” เอาไว้ให้อยู่กับคนให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้

8. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง

พรรคการเมืองต้องมีแผนและกำหนดเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง อำนาจหน้าที่ของสาขาพรรคการเมือง การเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของ กรรมการสาขาพรรคการเมือง และอำนาจหน้าที่ของกรรมการสาขาพรรคการเมือง (มาตรา 10)

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น ประกอบด้วย หัวหน้าพรรคการเมืองรอง หัวหน้าพรรคการเมือง เลขานุการพรรคการเมือง รองเลขานุการพรรคการเมือง เภรัญญ์พรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง โฆษกพรรคการเมือง และกรรมการบริหารอื่นซึ่ง เลือกตั้งจากสมาชิกผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ และไม่มีลักษณะ ต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ

กรรมการบริหารพรรคการเมืองมีวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรคการเมือง ซึ่งต้องไม่เกินคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกได้ (มาตรา 11)

8.1 การดำเนินกิจการของพรรคการเมือง

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่ต้องควบคุม ไม่ให้สมาชิกกระทำการ อย่างใดอย่างหนึ่ง อันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ หรือประกาศของคณะกรรมการ เลือกตั้งเมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่ต้องควบคุม ไม่ให้ผู้ซึ่งพรรคการเมืองส่งเข้าสมัครรับ เลือกตั้ง กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรและการ ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ระเบียบ

หรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งอาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม (มาตรา 18)

การพิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบสัดส่วนของพรรคการเมือง ให้เป็นความรับผิดชอบร่วมกันของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองในการพิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองจากรายชื่อตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. รายชื่อผู้ซึ่งที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองเห็นชอบ
2. รายชื่อบุคคลอื่นที่เห็นสมควร

มติคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่ส่งผู้ใดเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นที่สุด (มาตรา 38)

ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคการเมือง ลงมติเลือกผู้สมควรส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือแบบสัดส่วนได้ (มาตรา 39)

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมืองหรือรายการที่จดทะเบียนไว้กับนายทะเบียน หรือรายละเอียดที่แจ้งไว้ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นหนังสือต่อนายทะเบียน (มาตรา 41)

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องควบคุมไม่ให้พรรคการเมืองและผู้ซึ่งพรรคการเมืองส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง ใช้จ่ายเกินวงเงิน ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มาตรา 51)

ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนให้จัดสรรเป็นจำนวนรวม โดยพิจารณาตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองเสนอไว้ในบัญชีรายชื่อแต่ละบัญชีที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

2. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้จัดสรรให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองเป็นรายบุคคล ค่าใช้จ่ายที่จัดสรรนั้นให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง (มาตรา 52)

8.2 รายได้ของพรรคการเมือง

พรรคการเมืองอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

1.เงินค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมืองตามที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง

2. เงินที่ได้จากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการของพรรคการเมือง

3. เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ที่ได้จากการจัดกิจกรรม

หาทุนของพรรคการเมือง

4. เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ที่ได้จากการบริจาค

แก่พรรคการเมือง

5. เงินอุดหนุนจากกองทุน

6. ดอกผลของเงินและรายได้จากทรัพย์สินของพรรคการเมือง

7. รายได้อื่น (มาตรา 53)

การหารายได้จากการจัดกิจกรรมหาทุนของพรรคการเมืองต้องกระทำโดยเปิดเผยและแสดงวัตถุประสงค์ว่าเป็นการหาทุนของพรรคการเมืองอย่างชัดเจน และเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ที่ได้จากการจัดกิจกรรมดังกล่าวจากผู้สนับสนุนรายใดที่มีจำนวนตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป ให้ถือเป็นรายได้จากการบริจาคเมื่อพรรคการเมืองได้ดำเนินกิจกรรมหาทุนในแต่ละครั้งเสร็จเรียบร้อยแล้วให้รายงานรายได้ที่หาได้และกิจกรรมที่จัดขึ้น การรายงานตามวรรคสองให้ระบุชื่อบุคคลผู้สนับสนุนทางการเงินเป็นจำนวนตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป แก่กิจกรรมหาทุนนั้นด้วย (มาตรา 54)

8.3 การบริจาคแก่พรรคการเมือง

การบริจาคแก่พรรคการเมืองตั้งแต่หนึ่งพันบาทขึ้นไป ให้กระทำโดยเปิดเผยชื่อผู้บริจาคและสามารถตรวจสอบได้ (มาตรา 56)

การบริจาคแก่พรรคการเมืองตั้งแต่ห้าพันบาทขึ้นไป ต้องเปิดเผยชื่อผู้บริจาคต่อสาธารณชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดการบริจาคแก่พรรคการเมืองตั้งแต่สองหมื่นบาทขึ้นไป จะต้องบริจาค โดยวิธีการส่งจ่ายเป็นตั๋วแลกเงิน หรือเช็คขีดคร่อม(มาตรา 57)

การบริจาค โดยแสดงเจตนาในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี ให้กระทำได้โดยผู้เสียภาษีแต่ละคนอาจระบุชื่อพรรคการเมืองที่ประสงค์จะบริจาคภาษีให้ได้หนึ่งพรรคการเมือง ปีละหนึ่งร้อยบาท (มาตรา 58)

ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลบริจาคให้แก่พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเกินกว่าสิบล้านบาทต่อปีในกรณีที่นิติบุคคลใดบริจาคให้แก่พรรคการเมืองตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป จะต้องได้รับอนุมัติหรือสัตยาบัน โดยมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นของนิติบุคคลนั้น (มาตรา 59)

เมื่อมีการบริจาคแก่พรรคการเมือง ให้พรรคการเมืองออกหลักฐานการรับบริจาคให้แก่ผู้บริจาคตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดเมื่อมีการบริจาคแก่พรรคการเมือง ให้หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือกรรมการสาขาพรรคการเมือง ซึ่งเป็นผู้ที่รับบริจาค ต้องจัดทำบันทึกการรับบริจาค ไว้เป็นหลักฐานและจัดส่งบันทึกการรับบริจาคของพรรคการเมืองพร้อมเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ รวมทั้งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ให้แก่พรรคการเมือง เพื่อนำส่งเข้าบัญชีแสดงรายรับ จากการบริจาคของพรรคการเมือง (มาตรา 60)

ผู้บริจาคเงินแก่พรรคการเมืองมีสิทธินำจำนวนเงินที่บริจาค ไปหักเป็นค่าลดหย่อนตามที่กำหนดในประมวลรัษฎากร ได้ โดยให้ลดหย่อนได้ในกรณีบุคคลธรรมดาไม่เกินปีละห้าพันบาทและในกรณีนิติบุคคลไม่เกินปีละสองหมื่นบาท ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด (มาตรา 61)

8.4 การยุบพรรคการเมือง

ในกรณีที่พรรคการเมืองใดมีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมืองแต่พรรคการเมืองนั้นยังมีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ หรือในกรณีที่พรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา 42 วรรคสอง หรือมาตรา 82 ให้ยุบพรรคการเมืองนั้นเมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้นในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 93)

เมื่อพรรคการเมืองกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ อาจถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง

1. กระทำการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้

เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือกระทำการตามที่รัฐธรรมนูญให้ถือว่าเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจโดยวิธีการดังกล่าว

2. กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา หรือระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีผลทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

3. กระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ

4. กระทำการอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร

หรือขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (มาตรา 94)

ในกรณีที่พรรคการเมืองต้องยุบเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนมาตรา 42วรรคสอง หรือมาตรา 82 หรือต้องยุบตามมาตรา 94 ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบไป จะจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ ทั้งนี้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคการเมืองนั้นต้องยุบไป (มาตรา 97)

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองใดเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนมาตรา 82 หรือเหตุตามมาตรา 94 และปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดมีส่วนร่วม ู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่มิคำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง (มาตรา 98)

9. ความเป็นมาของพรรคประชาธิปัตย์

พรรคประชาธิปัตย์ (Democrat Party) เป็นพรรคการเมืองที่เก่าแก่ที่สุดที่ได้มีการก่อตั้งก่อนที่จะมีพระราชบัญญัติพรรคการเมือง โดยก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2489 โดยมี นายควง อภัยวงศ์ เป็น หัวหน้าพรรคคนแรกและ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นเลขาธิการพรรคคนแรก ตลอดระยะเวลา 60 กว่าปีที่ผ่านมามีพรรคประชาธิปัตย์ได้ดำเนินการต่อสู้ทางการเมืองใน ระบอบประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่องซึ่งพอจะจำแนกออกได้เป็น 4 ยุค กล่าวคือ

ยุคที่หนึ่ง (พ.ศ. 2489 - พ.ศ. 2501) : ยุคแห่งการสร้างพรรค และสร้างประชาธิปไตยต่อต้าน เผด็จการ ในระยะต้นสภาพการเมืองของประเทศไทยมีความผันผวนเนื่องจากอยู่ในระหว่างการเริ่มต้น การดำเนินงานทางการเมืองอยู่ในวงแคบ พรรคประชาธิปัตย์ได้มีการดำเนินการทางการเมืองที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ปฏิบัติหน้าที่เป็นฝ่ายค้านรัฐบาลนายปรีดี พนมยงค์
2. ปฏิบัติหน้าที่เป็นรัฐบาลรับเชิญของคณะรัฐประหาร พ.ศ. 2490
3. ปฏิบัติหน้าที่เป็นพรรคฝ่ายค้านรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม
4. ปฏิบัติหน้าที่เป็นพรรคฝ่ายค้านรัฐบาลแห่งกลุ่มจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์

ระหว่าง พ.ศ. 2501- พ.ศ. 2511 บทบาททางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ได้ยุติลงชั่วคราว เมื่อ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ทำการยึดอำนาจการปกครอง และเป็นเผด็จการเบ็ดเสร็จใน พ.ศ. 2501

ยุคที่สอง (พ.ศ.2511 - พ.ศ. 2519) : ยุคแห่งการฟื้นฟูพรรคและเชิดชูประชาธิปไตยภายหลังการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2511 ทางพรรคได้ดำเนินการทางการเมืองที่สำคัญดังนี้

1. ปฏิบัติหน้าที่เป็นพรรคฝ่ายค้านรัฐบาลจอมพล ถนอม กิตติขจร
2. ปฏิบัติหน้าที่เป็นรัฐบาลหลังการเลือกตั้ง พ.ศ. 2518
3. ปฏิบัติหน้าที่เป็นฝ่ายค้านรัฐบาล ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช
4. ปฏิบัติหน้าที่เป็นรัฐบาลหลังการเลือกตั้ง พ.ศ. 2519

ยุคที่สาม (พ.ศ. 2522 - พ.ศ. 2533) : ยุคแห่งการปรับปรุงนโยบาย และเข้ามีส่วนร่วมในการบริหารบ้านเมืองใน พ.ศ. 2521 ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญใหม่ และจัดให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2522 นับเป็นการเข้าสู่ยุคที่สามทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งทางพรรคฯ ได้มีการดำเนินการทางการเมืองที่สำคัญ ดังนี้

1. ปฏิบัติหน้าที่เป็นพรรคฝ่ายค้านรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
2. ปฏิบัติหน้าที่เป็นพรรคร่วมรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ (1, 2, 3, 4, 5)
3. ปฏิบัติหน้าที่เป็นพรรคร่วมรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ

ยุคที่สี่ (ปลาย พ.ศ. 2533 เป็นต้นมา): ยุคแห่งการเป็นรัฐบาลของประชาชนและฝ่ายค้านที่มี ประสิทธิภาพ ในวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2533 พรรคประชาธิปัตย์ได้ประกาศถอนตัวจากการเป็นพรรคร่วมรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ ซึ่งหลังจากนั้น ได้เกิดฝันแปรทางการเมืองอย่างรุนแรงนำมาถึงเหตุการณ์ยึดอำนาจของ“คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ” (รสช.) และเหตุการณ์ “พฤษภาทมิฬ” ในที่สุด ท่ามกลางวิกฤตการณ์ทางการเมืองในยุคที่สี่นี้พรรคประชาธิปัตย์

ได้เข้ามามีบทบาทในการต่อต้านเผด็จการ เชียงบ่าเชียงไหล่กับประชาชนจนกระทั่งเหตุการณ์สงบ และนำไปสู่การเลือกตั้งในเดือนกันยายน พ.ศ. 2535 ซึ่งพรรคประชาธิปัตย์ได้รับชัยชนะชาว สะอาดมี ส.ส. ได้รับเลือกตั้ง มากที่สุดเป็นจำนวน 79 คนและได้เป็นพรรคแกนนำในการจัดตั้ง รัฐบาลโดยมีนายชวน หลีกภัยเป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน ดำเนินการบริหารบ้านเมือง มาเป็นระยะเวลา 2 ปีครึ่ง จนมาถึงกลาง พ.ศ. 2538 ซึ่งมีเหตุการณ์พลิก ผันทางการเมือง จนนำมาสู่การยุบสภา ทำให้มีการจัดการเลือกตั้งใหม่ ในวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 ซึ่งสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ได้รับเลือกตั้งเข้ามาเป็น ส.ส. จำนวน 86 คนและดำเนินบทบาท ทางการเมืองในฐานะฝ่ายค้าน ภายใต้รัฐบาลนายบรรหาร ศิลปอาชา ซึ่งทางพรรคได้พิสูจน์ถึงการ เป็นพรรคฝ่ายค้านที่มีประสิทธิภาพ จนในที่สุดนายบรรหาร ศิลปอาชา ได้ประกาศยุบสภาและจัด ให้มีการเลือกตั้งในวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539 จากการดำเนินการทางการเมืองที่ต่อเนื่องตลอด ระยะเวลา 60 ปี พรรคประชาธิปัตย์ ได้ต่อสู้ กับระบอบเผด็จการเดิมมาในหลายยุคสมัยบางครั้ง แสดงบทบาทในฐานะพรรคฝ่ายค้าน บางครั้งแสดงบทบาทในฐานะฝ่ายรัฐบาลแต่ทั้งนี้ไม่ว่าจะมี บทบาทและฐานะอย่างไรในการต่อสู้ ทางการเมืองพรรคประชาธิปัตย์ยังคงยึดมั่นการดำเนินการ ทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ยึดถืออุดมคติของ พรรค ยืนหยัดพิทักษ์รักษา ผลประโยชน์ของคนส่วนใหญ่และมุ่งมั่นสร้างสังคมที่เป็นธรรมให้ บังเกิดขึ้นด้วยจิตใจและการอุทิศตัวในหลักการแห่งความซื่อสัตย์สุจริต

ข้อบัญญัติของพรรคประชาธิปัตย์ (6 เมษายน พ.ศ. 2489 - ปัจจุบัน)

1. พรรคจะดำเนินการเมืองโดยวิถีอันบริสุทธิ์
2. พรรคจะดำเนินการเมืองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อประชาชน
3. พรรคจะดำเนินการเมืองโดยอาศัยหลักกฎหมายและเหตุผลเพื่อความศักดิ์สิทธิ์แห่ง รัฐธรรมนูญ และเพื่อเป็นเยี่ยงอย่างแก่อนุชนรุ่นหลังให้มีความนับถือและนิยมในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
4. พรรคจะไม่สนับสนุนระบบและวิธีแห่งเผด็จการ ไม่ว่าจะเป็ระบบและวิธีการของ รัฐบาลใด
5. พรรคจะกระจายอำนาจการดำเนินการในท้องถิ่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เนื่องจาก ความใกล้ชิดขององค์กรในท้องถิ่นมีมากกว่าส่วนกลาง
6. พรรคมีจุดประสงค์ที่จะให้คนไทยมีที่ทำกิน ที่อยู่และอาชีพ และจะเคารพกรรมสิทธิ์ ในทรัพย์สินส่วนบุคคล แต่มิได้ละเลยที่จะคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

7. พรรคเชื่อว่า การแทรกแซงของรัฐเป็นสิ่งที่จำเป็นในกิจการที่เห็นว่าการแทรกแซงจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม เช่น กิจการสาธารณูปโภค เป็นต้น

8. พรรคจะส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่ง การศึกษา ศาสนา สาธารณสุขและสาธารณูปการ ศิลปะวรรณกรรม จารีต ประเพณี ธรรมเนียมอันดีของชาติและความปลอดภัยของประชาชน

9. พรรคเชื่อว่า การป้องกันประเทศนั้น ต้องอาศัยการก่อให้เกิดความร่วมมือพร้อมเพรียงของประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศ และจะต้องให้มีการบำรุงกำลังหลักคือกองทัพให้ทันสมัยทั้งคุณภาพและปริมาณเท่าที่จะเหมาะสมแก่แผนการทางยุทธศาสตร์และนโยบายทางการเมือง

10. พรรคจะส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างประเทศ

อุดมการณ์ของพรรคประชาธิปัตย์ (6 เมษายน พ.ศ. 2489 - ปัจจุบัน)

พรรคประชาธิปัตย์ เป็นพรรคการเมืองที่มีอายุช้งยืนนานที่สุดในประเทศไทย ก่อตั้งโดยคณะบุคคลที่มีอุดมการณ์และเชื่อมั่น ในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มุ่งพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ต่อต้านเผด็จการและอำนาจนิยมทุกรูปแบบ พรรคเชื่อมั่นในคุณค่า ศักดิ์ศรีและความสามารถของคนทุกคน พรรคจึงมุ่งส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความ เสมอภาค มุ่งมั่นที่จะพัฒนาศักยภาพและสร้างหลักประกันอันมั่นคงให้แก่ประชาชนทุกสาขาอาชีพ ทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม ตลอดจนส่งเสริม อนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมประจำชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น พรรคเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจแบบเสรี สนับสนุนการแข่งขัน โดยเสรีและเป็นธรรมพรรคเชื่อว่ารัฐจะเข้าแทรกแซงได้เฉพาะกรณีจำเป็น เพื่อป้องกันการผูกขาดตัดตอนทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือในกิจการอันจำเป็นเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนหรือประโยชน์สาธารณะเท่านั้น พรรคเชื่อมั่นในการเมือง การบริหารที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์ สุจริต และเชื่อมั่นในระบบพรรคการเมือง จึงมุ่งที่จะเสริมสร้างพรรคให้เป็นพรรคการเมืองที่มีความเป็นสถาบันอย่างแท้จริง พร้อมทั้งทำหน้าที่ทั้งด้านบริหารและด้านนิติบัญญัติ มุ่งสร้างความเป็นเลิศเพื่อสืบทอดภารกิจในการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่นให้มีความรู้ ความเข้าใจ สร้างจิตสำนึกและอุดมการณ์ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนโดยทั่วไปและมุ่งเน้นการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองและการปกครองอย่างจริงจัง รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับพรรคการเมืองและกลุ่มประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อบรรลุอุดมการณ์และภารกิจร่วมกัน เพื่อสืบทอดเจตนารมณ์และอุดมการณ์

นโยบายพรรคประชาธิปัตย์ (พ.ศ. 2550 - ปัจจุบัน)

พรรคมุ่งพัฒนาคน คู่เลที่ตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยการเรียนฟรี รักษาฟรีอย่างมีคุณภาพ มีงานทำมีรายได้ ผู้สูงอายุ มีเบี้ยยังชีพ พื้นฟูเศรษฐกิจชนบท แก้ปัญหาที่ทำกิน ขยายพื้นที่ชลประทานเท่าตัว ตั้งกองทุนเศรษฐกิจพอเพียงให้หมู่บ้าน ลดค่าครองชีพ ลดค่าใช้จ่ายที่จำเป็นของครัวเรือน กระตุ้นเศรษฐกิจให้เติบโตลงทุนสร้างรถไฟรางคู่ ระบบขนส่งมวลชน สร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยการออกกฎหมายพิเศษเพื่อเอกภาพ การแก้ปัญหาฟื้นฟูประชาธิปไตย ด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน การตรวจสอบและถ่วงดุลตามหลักนิติธรรม

ยุทธศาสตร์พรรคประชาธิปัตย์ (บันทึกการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2552 ของพรรคประชาธิปัตย์)

พรรคประชาธิปัตย์ได้กำหนดยุทธศาสตร์ของพรรค ดังนี้

1. สมาชิกพรรคมีอุดมการณ์ เข้มแข็ง ทุ่มเทรับใช้พรรค โดยการขยายฐานสมาชิกพรรคให้มีจำนวนมากขึ้นเพิ่มทุกเขต
2. แนวร่วมทางการเมืองแม่ไพศาล โดยการขยายแนวร่วมทางการเมือง มุ่งเป้าไปยังกลุ่มเป้าหมายกลุ่มต่างๆ ทุกสาขาอาชีพ เพื่อรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนต่อสู้เพื่อรักษาผลประโยชน์อันชอบธรรมของประชาชนทุกคน
3. สาขาพรรคเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ โดยการปรับปรุงสาขาพรรคให้เข้มแข็งเพื่อรับภาระงานทางการเมือง
4. สัมชชาประชาชน-ประชาธิปัตย์ เพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีการตั้ง สัมชชาประชาชน ประชาธิปัตย์ในทุกภูมิภาค และในกลุ่มสาขาอาชีพ
5. ท้องถิ่นเข้มแข็งประชาธิปัตย์มั่นคง โดยการส่งเสริมสนับสนุนการปกครองท้องถิ่นอย่างค้ำมือ คัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมส่งสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้บริหาร และสมาชิกสภาท้องถิ่นในนามพรรค
6. การจัดกลุ่มจังหวัดเพื่อประสิทธิภาพในการทำงานการเมืองของพรรค โดยการจัดกลุ่มจังหวัดเพื่อเอื้ออำนวยในการปฏิบัติงานทางการเมืองของพรรคให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งแต่ละกลุ่มจังหวัดจะมีประธานและคณะกรรมการ ร่วมรับผิดชอบในการบริหารจัดการ ขึ้นตรงต่อกรรมการบริหารพรรค
7. พรรคเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ทางการเมือง
8. พรรคของมวลชนที่มีฐานการเงินมั่นคง โดยให้มีคณะกรรมการบริหารเงินทุนและมีหน่วยงานเฉพาะ ทำหน้าที่รณรงค์ระดมทุนหารายได้เข้าพรรค โดยวิธีการถูกต้อง เปิดเผย โปร่งใส

สามารถตรวจสอบได้ โดยจะมีการจัดงานระดมทุนทั้งใน กรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ผ่านการจัดงาน ประชาธิปไตยสัญจร

9. การประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างเป็นระบบ จัดระบบประชาสัมพันธ์ของพรรค เน้น บทบาทและผลงานของกรรมการบริหารพรรค สมาชิกพรรค นโยบายของพรรค ตามสื่อต่างๆ

10. เตรียมความพร้อมเพื่อการเลือกตั้ง จัดตั้งคณะกรรมการอำนวยการเลือกตั้ง เตรียม ความพร้อมในด้านต่างๆ ในการรณรงค์เข้าสู่การเลือกตั้งทั่วไปครั้งหน้า โดยเฉพาะการเลือกผู้สมัคร เลือกตั้งในเขตต่างๆ

11. พรรคเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ เป็นที่พึ่งของประชาชนในสภาผู้แทนราษฎร ให้ ศ.ส. ทำงานอย่างแข็งขัน เป็นปากเสียงแทนประชาชน

12. ส่งเสริมความร่วมมือและการสร้างความสัมพันธ์ที่ระดับนานาชาติ ด้วยการสร้าง ความสัมพันธ์ระดับสากลและองค์กรประชาชาติต่างๆ

13. นโยบายพรรคทันสมัย สอดคล้องสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง พร้อมเป็นรัฐบาลที่ดีของ ประชาชนในการที่จะบริหารประเทศ

14. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคและสนับสนุนการเมืองภาคประชาชน

15. องค์กรพรรคเข้มแข็ง พรรคแข็งแรง ส่งเสริมบุคลากรของพรรคให้เป็นมืออาชีพ ทันสมัยและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี

ข้อบังคับพรรคประชาธิปไตย (ข้อบังคับพรรคประชาธิปไตย พ.ศ. 2551)

หมวด 4 การบริหารงาน

ข้อ 19 องค์กรประกอบของพรรคประกอบด้วย

1. ที่ประชุมใหญ่
2. คณะกรรมการบริหารพรรค
3. สภาที่ปรึกษา
4. ที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
5. ที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับรัฐมนตรี
6. ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
7. ที่ประชุมรัฐมนตรี หรือ คณะรัฐมนตรีเงา แล้วยุติ
8. คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค
9. คณะกรรมการนโยบายพรรค
10. คณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรค

11. คณะผู้ประสานงานรัฐสภา
12. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
13. ที่ประชุมสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
14. คณะกรรมการพรรคประจำจังหวัด
15. สาขาพรรค
16. บุคลากรวิชาชีพ และกลุ่มอื่น ๆ ที่ได้รับการอนุมัติการจัดตั้งจากคณะกรรมการบริหารพรรค

กรรมการบริหารพรรค

ข้อ 20 ให้มีคณะกรรมการบริหารพรรคคณะหนึ่งซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกจำนวนสิบเก้าคน ซึ่งประกอบด้วย

1. หัวหน้าพรรค
2. รองหัวหน้าพรรคแปดคน
3. เลขานุการพรรค
4. รองเลขานุการพรรคสามคน
5. นายทะเบียนสมาชิกพรรค
6. โฆษกพรรค
7. กรรมการบริหารพรรคสามคน

ข้อ 22 ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. เลือกตั้งหัวหน้าพรรคหนึ่งคน ในการเสนอชื่อผู้เป็นหัวหน้าพรรคต้องมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม หัวหน้าพรรคต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 21(3) เว้นแต่ได้รับการยกเว้นตามข้อ 21 วรรคท้าย

2. ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรค เสนอชื่อสมาชิก เป็นรองหัวหน้าพรรคหกคน เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งสามคน

3. ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคเสนอชื่อสมาชิกเป็นเลขานุการพรรคสองคน เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งหนึ่งคน

4. ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นเลขานุการพรรคเสนอชื่อสมาชิกเป็นรองเลขานุการพรรคหกคน เพื่อให้ที่ประชุมเลือกตั้งสามคน

ให้เลขานุการพรรคเป็นเลขานุการที่ประชุม

การลงมติของคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือเสียงข้างมากของกรรมการที่มาประชุม ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงชี้ขาด

ข้อ 29 คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินกิจการของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย อุดมการณ์ นโยบายพรรค ข้อบังคับพรรคและมติของที่ประชุมใหญ่ รวมทั้งประกาศและระเบียบของพรรค
 2. ควบคุมไม่ให้สมาชิกกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง อันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ หรือ ประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
 3. ให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป
 4. รับผิดชอบกิจการที่ปวงของพรรค
 5. ควบคุมดูแล และให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น
 6. ประสานงานกับองค์กรต่าง ๆ ของพรรค
 7. เมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่ต้องควบคุมไม่ให้ผู้ซึ่งพรรคส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ระเบียบหรือประกาศของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งอาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม
- เรื่องอื่น ๆ ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพรรค
- ข้อ 30 กรรมการบริหารพรรคมีอำนาจหน้าที่ และมีความรับผิดชอบในตำแหน่งหน้าที่ ของแต่ละตำแหน่ง ดังต่อไปนี้
- เลขาธิการพรรคมีอำนาจหน้าที่ และรับผิดชอบงานตามที่หัวหน้าพรรคมอบหมาย บริหารงาน ในหน่วยงานต่างๆ ของพรรค การจัดประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค การประชุม ใหญ่ และการประชุมอื่นๆ
- แต่งตั้งผู้ช่วยเลขาธิการพรรค จำนวน ไม่เกินหกคน โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการบริหารพรรค
- หมวดที่ 5 การจัดตั้งสาขาพรรค
- ข้อ 42 พรรคจัดตั้งสาขาพรรคตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด โดย สมาชิกของพรรคตั้งแต่สองร้อยคนขึ้นไป มีหนังสือถึงเลขาธิการพรรค เพื่อขออนุมัติจัดประชุม ใหญ่ เพื่อดำเนินการเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรคผู้เริ่มจำนวน ไม่น้อยกว่าเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบเอ็ด คน ทั้งนี้ จะจัดตั้งสาขาพรรคมากกว่าหนึ่งสาขาในเขตเลือกตั้งสมาชิกพรรคสภาผู้แทนราษฎร แบบ แบ่งเขตเลือกตั้งมิได้

ให้เลขาธิการพรรคมอบหมายให้กรรมการบริหารพรรค หรือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่ง หรือหลายคนก็ได้ เพื่อไปดำเนินการประชุมสมาชิกตามพรรคหนึ่ง ซึ่งการประชุมจะต้องมีสมาชิก ไม่น้อยกว่าสองร้อยคนมาร่วมประชุม เป็นต้น

หมวด 12 วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก

ข้อ 91 สมาชิกต้องยึดมั่นในอุดมการณ์ของพรรค ตามที่ปรากฏในแนวนโยบายของพรรคและต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของพรรค และมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

ข้อ 92 สมาชิกต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นเหตุให้เกิดการแตกแยก หรือแตกความสามัคคีในพรรค

ข้อ 93 สมาชิกจะต้องไม่กระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบ เพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น

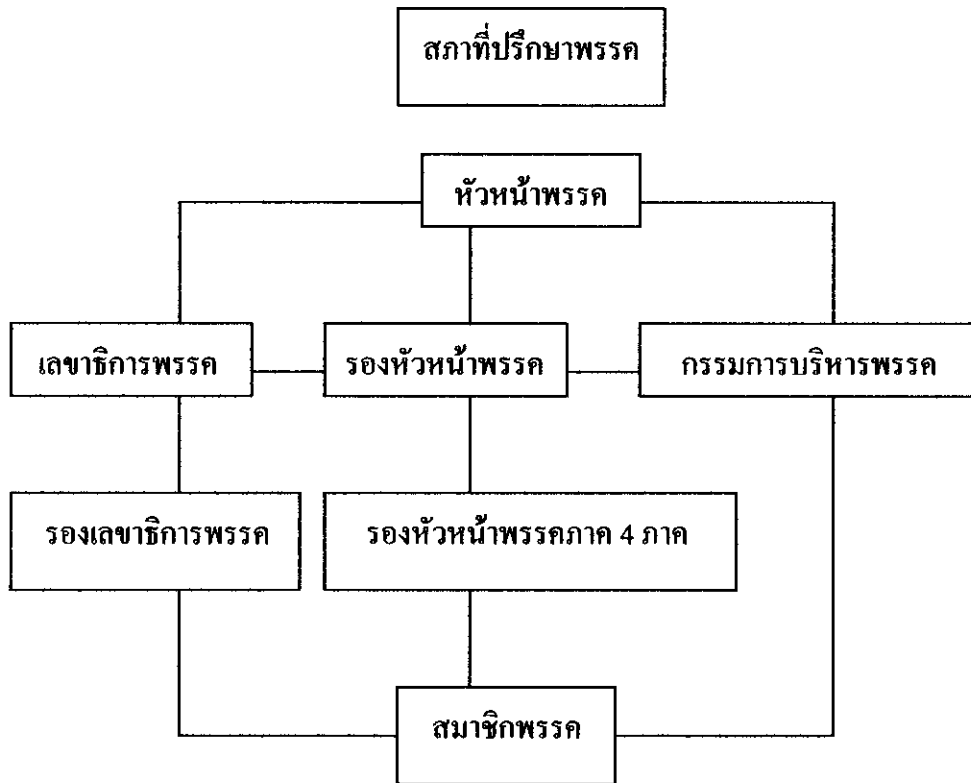
ข้อ 94 ในการดำเนินงานในรัฐสภา สมาชิกจะต้องปฏิบัติตามมติและระเบียบที่ที่ประชุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้กำหนดไว้

ข้อ 95 สมาชิกจะต้องประพฤติตนมิให้เป็นที่เสียหายแก่พรรค

คำว่า “ประชาธิปไตย” (40 ปี พรรคประชาธิปไตย 2529: 6) มีที่มาจากคำว่า “เดโมแครต” เพราะ ม.ร.ว. เสณีซ์ ปราโมช ได้บัญญัติขึ้นเป็นภาษาไทย ตามเจตนารมณ์ของ นายควง อภัยวงศ์ ที่ประทับใจพรรค “เดโมแครต” ของสหรัฐอเมริกาที่เป็นพรรคการเมืองของประชาชนผู้ยากจนซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของสังคม ส่วนพรรค “รีพับลิกัน” นั้นเป็นพรรคการเมืองที่เน้นไปทางฝ่ายทุนนิยม ดังนั้นคำว่า “ประชาธิปไตย” จึงหมายถึง “ผู้บำเพ็ญประชาธิปไตย” หรือ “ประชาชนผู้ทรงไว้ซึ่งอำนาจอธิปไตย” หลังจากก่อตั้งพรรคแล้ว “พรรคประชาธิปไตย” ก็ได้ดำเนินบทบาททางการเมืองจนเป็นที่ยอมรับของประชาชนทั่วไป

พรรคประชาธิปไตย (ตามที่แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2551) มีสาขาพรรค 195 สาขา มีจำนวนสมาชิกพรรค 2,849,319 คน มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นหัวหน้าพรรค และมีนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นเลขาธิการพรรค

โครงสร้างของพรรคประชาธิปัตย์

ภาพที่ 2.1 แสดงโครงสร้างของพรรคประชาธิปัตย์

10. ประวัติของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เกิดวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2492 บิดาชื่อ นายจรัส เทือกสุบรรณ เป็นกำนันตำบลท่าเสาหอน อำเภอบุณฑิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มารดาชื่อนางละม้าย เทือกสุบรรณ มีพี่น้องรวม 7 คนคือ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ นางศิริรัตน์กับนางรัชนี เทือกสุบรรณ (เป็นคู่แฝด) นายเชน เทือกสุบรรณ นางจิราภรณ์ เทือกสุบรรณ นายธานี เทือกสุบรรณ และนางกิ่งกาญจน์ เทือกสุบรรณ

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) จาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2515 และสำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาโท M.A. Political Science จาก Middle Tennessee State University ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อ พ.ศ. 2518

หลังจากสำเร็จการศึกษา นายสุเทพได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นกำนันตำบลท่าสะท้อน ต่อจากกำนันจรัส ผู้เป็นบิดาและชนะเลือกตั้ง ทำให้ได้เป็นกำนัน ขณะมีอายุเพียงประมาณ 26 ปี ต่อมา นายสุเทพตัดสินใจลงเล่นการเมืองระดับประเทศ โดยลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด สุราษฎร์ธานี ในนามของพรรคประชาธิปัตย์ เมื่อ พ.ศ. 2522 นายสุเทพ เทือกสุบรรณ สมรสกับนาง ศรีสกุล พร้อมพันธุ์ ซึ่งเป็นน้องสาวของนายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ มีบุตรชาย 1 คน บุตรสาว 2 คน คือ นายแทน เทือกสุบรรณ น.ส.น้ำตาล เทือกสุบรรณ และ น.ส. นันทิพย์ เทือกสุบรรณ

หลังการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2548 พรรคประชาธิปัตย์ ได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ผู้บริหารพรรคครั้งใหญ่ นายสุเทพได้รับเลือกเป็น เลขานุการพรรคและมีบทบาทอย่างมากในการ ดำเนินการทางการเมืองจนพรรคประชาธิปัตย์ได้จัดตั้งรัฐบาลเป็นผลสำเร็จใน เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551

ประวัติการดำรงตำแหน่งทางการเมือง

- เป็น ส.ส.เขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี 9 สมัย (พ.ศ. 2522 , 2526 , 2529 , 2531 , 2535/1 , 2535/2 , 2538 , 2539 , 2550)

- เป็น ส.ส. บัญชีรายชื่อ 2 สมัย (พ.ศ. 2544 , 2548)

- เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2524

- เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2524 - 2526

- เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2526 - 2529

- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2529 - 2531

- ประธานคณะกรรมการการเกษตร พ.ศ. 2531

- รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2535 - 2537

- ประธานคณะกรรมการคมนาคม พ.ศ. 2539

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2540 - 2543

- รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. 2542 - 2546

- กรรมการสภาที่ปรึกษาพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. 2546 - 2548

- เลขานุการพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเงา พ.ศ. 2551

- รองนายกรัฐมนตรีด้านความมั่นคงฯ พ.ศ. 2551 - ปัจจุบัน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

- พ.ศ. 2522 ตริตาภรณ์ช้างเผือก

- พ.ศ. 2524 ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
- พ.ศ. 2526 ทวีติยาภรณ์ช้างเผือก
- พ.ศ. 2528 ประถมาภรณ์มงกุฎไทย
- พ.ศ. 2529 ประถมาภรณ์ช้างเผือก
- พ.ศ. 2530 มหาวิริยภรณ์มงกุฎ
- พ.ศ. 2535 มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก

11. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาททางการเมืองของบุคคลสำคัญทางการเมือง มีดังนี้
 อัญชลี บุสสุวณ โฉ (2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: บทบาทการเป็นตัวแทนของประชาชนในระบบรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540” ศึกษาถึงบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระบบรัฐสภา และพบว่ายังมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความสัมพันธ์กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่ในการให้บริการต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และควรพิจารณาถึงกลไกการเชื่อมโยงระหว่างสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับประชาชน ให้มีความชอบธรรมและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน ที่อยากเห็นผู้แทนที่เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เป็นคนที่ทุจริตคดโกง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมหรือของประชาชนมากกว่าประโยชน์ของตนเอง

วารกรณ์ ผ่องสุวรรณ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง “บทบาทความเป็นผู้นำทางการเมือง: ศึกษากรณี นายชวน หลีกภัย” พบว่า นายชวน หลีกภัย เป็นผู้นำประเทศที่ได้ผ่านระบบการเลือกตั้ง มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีบุคลิกภาพที่อ่อนน้อม ประนีประนอม แต่มีคุณลักษณะพิเศษที่สำคัญคือการปราศรัยที่กินใจประชาชน หรือที่เรียกว่า “มีด โคนอบน้ำผึ้ง”

การเข้าสู่เส้นทางการเมืองนั้น นายชวน หลีกภัย ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถึง 11 สมัย การได้รับเลือกจากสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ให้เป็นหัวหน้าพรรคด้วยคะแนนเสียงที่เป็น เอกฉันทันท์ รวมทั้งการได้รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีถึง 2 สมัย บทบาททางการเมืองของนายชวน หลีกภัย นั้นใช้หลักการหรือหลักนิรนัย มากกว่าหลักพหุคตินัย และยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอย่างเคร่งครัด

ศิริวรรณ ปราศจากศัตรู (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในแง่คิดและมุมมองของข้าพเจ้า : ศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด

แพร่” ซึ่งศึกษายบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า บทบาทหน้าที่ที่เป็นจริงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มี 2 กรณี คือ

กรณีที่หนึ่ง ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ ที่เป็นจริงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในงานนิติบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีอยู่ 3 ด้านคือ 1) ด้านนิติบัญญัติในการออกกฎหมาย 2) ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน 3) ด้านการพิจารณาให้ความเห็นชอบในเรื่องต่างๆ

กรณีที่สอง เป็นบทบาทที่เป็นจริงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในท้องถิ่น ตามความคาดหวังของประชาชน ซึ่งต้องมีหน้าที่ช่วยเหลือ ประสานงาน แก้ไข บรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น แบ่งได้เป็น 4 ประเภทคือ 1) บทบาทด้านงานมงคล 2) ด้านงานอวมงคล 3) ด้านการขอสนับสนุนในเรื่องต่างๆ 4) ด้านการร้องทุกข์

วิลสัน จินคลิชคิตี (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “บทบาททางการเมืองของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช” โดยการนำเอาแนวความคิดทางการเมืองของแมคเคียเวลลี (Machiavelli) จากงานเขียนเรื่อง “เจ้า”(The Prince) มาใช้อธิบายการแสดงบทบาททางการเมืองของนักการเมืองระดับผู้นำของไทย พบว่า ตลอดระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2518 ถึงวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2519 นั้น ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้แสดงบทบาททางการเมือง ตั้งแต่การขึ้นสู่อำนาจ การรักษาอำนาจ และการสูญเสียอำนาจ โดยผลจากการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. การขึ้นสู่อำนาจทางการเมืองของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช นั้นสามารถอธิบายว่าเป็นการขึ้นสู่อำนาจ โดยการ “สนับสนุนของมหาชน” ตามแนวความคิดของ แมคเคียเวลลี (Machiavelli) เพราะท่านเป็นผู้มีชื่อเสียงและมีความสามารถเหนือกว่าผู้อื่น รวมทั้งเคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ โดยได้แสดงคุณสมบัติของผู้นำที่มีไหวพริบเฉลียวฉลาด แคลมคม สามารถเป็นที่พึ่งของบุคคลต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

2. การรักษาอำนาจทางการเมืองของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนั้น สามารถอธิบายตามแนวความคิดของ แมคเคียเวลลี (Machiavelli) ได้ว่าท่านได้เลือกวิธีการที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์มาใช้ได้อย่างถูกต้อง นับตั้งแต่การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกว่รัฐบาลนี้เป็นรัฐบาลของประชาชนสามารถพึ่งพาได้มากกว่ารัฐบาลอื่นๆ จึงได้รับความนิยชมจากประชาชนเป็นอย่างมาก และนโยบาย “เงินผัน” ของท่านก็เป็นนโยบายที่ได้รับความนิยมชมชอบจากประชาชนเป็นอย่างมาก

3. การสูญเสียอำนาจทางการเมืองของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ในวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2519 นั้นเมื่อนำมาอธิบายตามแนวความคิดของ แมคเคียเวลลี (Machiavelli) พบว่า การสูญเสียอำนาจเกิดขึ้นจากความบกพร่องในเรื่องการมีคุณธรรมและการใช้คุณธรรม เริ่มจากการที่ไม่สามารถกำจัดกลุ่มอำนาจเก่า คือกลุ่มพรรคประชาธิปัตย์ ให้หมดสิ้นอาจลงไปได้ ทำให้กลุ่มพรรค

ประชาธิปไตย มีโอกาสที่จะล้มรัฐบาลและแย่งชิงอำนาจกลับคืนไป และอำนาจทางการเมืองของ
ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ก็ค่อย ๆ อ่อนกำลังลงและหมดสิ้นอำนาจไปในที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “บทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ” มีการกำหนดระเบียบวิธีวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรวิจัย

ประชากรวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 สมาชิกพรรคการเมือง และกลุ่มที่ 2 นักวิชาการทางด้านรัฐศาสตร์

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.2.1 นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขานุการพรรคประชาธิปัตย์

1.2.2 กลุ่มสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ จำนวน 2 ท่าน คือ

1) นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

เหตุผลในการเลือก เพราะนายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ เป็นรองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์และเป็นพี่ชายภรรยาของนายสุเทพ ย่อมที่จะทราบข้อมูลในด้านต่างๆ ของนายสุเทพ ได้เป็นอย่างดี

2) นายสุวโรช พะลัง สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์

เหตุผลในการเลือกเพราะนายสุวโรช พะลัง เป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์มาเป็นเวลานานเป็น ส.ส. มาหลายสมัย เคยรับตำแหน่งทางการเมืองและตำแหน่งในพรรคมาหลายตำแหน่ง

1.2.3 กลุ่มสมาชิกพรรคการเมืองฝ่ายค้าน จำนวน 3 ท่าน คือ

1) นายจตุพร พรหมพันธุ์ สมาชิกพรรคเพื่อไทย

เหตุผลในการเลือกเพราะนายจตุพร พรหมพันธุ์ เป็นสมาชิกพรรคเพื่อไทย และเป็นแกนนำของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ซึ่งเป็นกลุ่มการเมืองที่ต่อต้านพรรคประชาธิปัตย์และนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงน่าจะมีมุมมองที่แตกต่างออกไป และทำให้เกิดประโยชน์ต่อการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างยิ่ง

2) นายสุทิน คลังแสง อธิการกรรมการบริหารพรรคพลังประชาชน

เหตุผลในการเลือกเพราะนายสุทิน คลังแสง เป็นนักการเมืองที่มีประสบการณ์ และเป็นฝ่ายตรงข้ามของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นถึงมุมมองของขั้วตรงข้ามทางการเมืองได้เป็นอย่างดี

3) นายวินยา มกรพงษ์ อธิการเลขาธิการพรรคเสรีธรรม

เหตุผลในการเลือกเพราะนายวินยา มกรพงษ์ เป็นอดีตนักการเมืองที่เคยดำรงตำแหน่งในระดับสูงของพรรคเสรีธรรมแต่ได้ยุติบทบาททางการเมืองลงแล้ว จึงไม่มีส่วนได้ส่วนเสียทางการเมือง ดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงเป็นข้อมูลที่มีความเป็นกลาง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์

1.2.4 กลุ่มนักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 2 ท่าน คือ

- 1) รองศาสตราจารย์สุภูมิ นवलสกุล อธิการศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลศึกษาวิจัย ใช้แนวทางการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In - depth Interview)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์ โดยแยกเครื่องมือออกเป็น 2 ชุด

2.2.1 แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ไม่มีโครงสร้าง (Non-Structured Modal to Interview) ใช้สัมภาษณ์ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ

2.2.2 แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Modal to Interview) ใช้สัมภาษณ์ประชากรกลุ่มนักการเมืองและกลุ่มนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์

2.2.3 โครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยหัวข้อ 7 ส่วน ดังนี้

- 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
- 2) บทบาทในการบริหารพรรคประชาธิปัตย์
- 3) บทบาทในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พ.ศ. 2550)
- 4) บทบาทการเป็นพรรคฝ่ายค้านของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช (พ.ศ. 2550-พ.ศ. 2551)
- 5) บทบาทในกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พ.ศ. 2551)
- 6) ความเหมาะสมและผลที่เกิดจากการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ

2.3 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์

ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ เพื่อหาความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) มีวิธีการ ดังนี้

การตรวจสอบความเที่ยงตรง ผู้วิจัยได้ขอความช่วยเหลือจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางรัฐศาสตร์ 3 ท่าน ให้เป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อศึกษาว่าแบบสัมภาษณ์มีความเที่ยงตรงน่าเชื่อถือและมีเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะ ทั้งตั้งของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ตรวจเครื่องมือวิจัย มาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัย ให้มีประสิทธิภาพ มีความเที่ยงตรง และน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะลึก แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลจากข่าวสารต่าง ๆ มารวบรวมไว้เพื่อเตรียมวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้รวบรวมเอาไว้ มาทำการประเมินและวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูล เพื่อหาข้อสรุป โดยคำนึงถึงกรอบของการวิจัยและโครงสร้างของการวิจัย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ“บทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ” ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 กลุ่ม ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วยนักการเมืองและนักวิชาการที่น่าเชื่อถือ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขานุการพรรคประชาธิปัตย์ (พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน)

กลุ่มที่ 2 สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ จำนวน 2 ท่าน คือ

2.1 นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ (พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน)

2.2 นายสุวโรช พะลัง สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์

กลุ่มที่ 3 สมาชิกพรรคการเมืองฝ่ายค้าน จำนวน 3 ท่าน คือ

3.1 นายจตุพร พรหมพันธุ์ สมาชิกพรรคเพื่อไทย

3.2 นายสุทิน คลังแสง อธิบดีกรมการบริหารพรรคพลังประชาชน (พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2551)

3.3 นายวินยา มกรพงษ์ อธิการพรรคเสรีธรรม (พ.ศ. 2540 - พ.ศ. 2545)

กลุ่มที่ 4 นักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 2 ท่าน คือ

4.1 รองศาสตราจารย์สุชุม นवलสกุล อธิการศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งหมด 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 2.1 บทบาทในการบริหารพรรคประชาธิปัตย์

ตอนที่ 2.2 บทบาทในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พ.ศ. 2550)

ตอนที่ 2.3 บทบาทการเป็นพรรคฝ่ายค้านของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช (พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2551)

ตอนที่ 2.4 บทบาทในกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พ.ศ. 2551)

ตอนที่ 2.5 ความเหมาะสมและผลที่เกิดจากการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ

ตอนที่ 1 บทบาทในการบริหารพรรคประชาธิปัตย์

พรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคการเมืองที่เก่าแก่ก่อตั้งมากกว่า 60 ปี มีกรรมการบริหารพรรคมาหลายคณะ บางช่วงเวลาก็ทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้าน บางครั้งก็ทำหน้าที่เป็นฝ่ายรัฐบาล การบริหารจัดการภายในพรรคจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ โดยเฉพาะการบริหารงานพรรคของเลขาธิการพรรคที่แต่ละท่านก็จะใช้ความสามารถกันอย่างเต็มความสามารถ เพื่อความสำเร็จของพรรค ซึ่งความสามารถและความสำเร็จของแต่ละท่านก็ลดหลั่นกันไป จึงเป็นเสมือนการทำทายความสามารถของเลขาธิการพรรคแต่ละท่านเป็นอย่างมาก ที่จะสร้างผลงานเพื่อให้บังเกิดผลดีต่อพรรคและประเทศชาติ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่างๆ ทำให้ทราบว่า ในการบริหารงานพรรคประชาธิปัตย์ของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์นั้น นายสุเทพได้บริหารงานพรรคอย่างเต็มความสามารถโดยยึดหลักตามข้อบังคับของพรรคประชาธิปัตย์อย่างเคร่งครัด เพื่อความสำเร็จของการบริหารงาน โดยมีหน้าที่รับผิดชอบ ดังนี้

1. ปฏิบัติและรับผิดชอบงานตามที่นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์มอบหมาย ซึ่งเป็นงานที่นายอภิสิทธิ์ เห็นว่าสมควรให้นายสุเทพ เป็นผู้ดำเนินการ เช่น งานด้านความมั่นคง ฯ การกำกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือจะเป็นการทำความเข้าใจกับพรรคร่วมรัฐบาลในปัญหาที่ไม่เข้าใจต่าง ๆ เป็นต้น

2. บริหารงาน ในหน่วยงานต่าง ๆ ของพรรคประชาธิปัตย์ เพื่อให้เกิดความเรียบร้อยขึ้นภายในพรรค เช่น การดูแลในการขยายสาขาพรรค การดูแลกระบวนการเลือกตั้งของพรรค เป็นต้น

3. จัดประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค การประชุมใหญ่ และการประชุมอื่นๆ ตามวาระและตามความจำเป็น โดยรับหน้าที่เป็นเลขานุการที่ประชุมในวาระต่าง ๆ

4. รับผิดชอบในการรวบรวมงาน กลั่นกรองงาน และเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารพรรคในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย และข้อบังคับของพรรค

5. บริหารงานพรรคโดยมุ่งมั่นที่จะสืบสานความเป็น “สถาบันทางการเมือง” ของพรรคประชาธิปัตย์ ที่สั่งสมกันมาจากผู้บริหารหลายยุคหลายสมัย เป็นต้น

โดยเป้าหมายที่สำคัญ คือ การบริหารงานพรรคประชาธิปัตย์เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยภายในพรรค และทำให้งานด้านต่างๆของพรรคประชาธิปัตย์ บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ นอกจากนี้ยังพบว่า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ทำหน้าที่บริหารงานพรรคประชาธิปัตย์ โดยยึดหลักการ ดังนี้

1. ยึดหลักอุดมการณ์ ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ ที่สืบทอดกันมา เช่น การบริหารงานพรรคที่ยึดแนวทางประชาธิปไตย การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารจากรุ่นสู่รุ่น การเคารพและให้เกียรติผู้อาวุโสภายในพรรค เป็นต้น

2. ยึดหลักกฎหมายและเหตุผลเพื่อความศักดิ์สิทธิ์แห่งรัฐธรรมนูญ และเพื่อเป็นแบบอย่างแก่อนุชนรุ่นหลังให้มีความนับถือและนิยมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

3. เน้นวิถีอันบริสุทธิ์ คือ ดำเนินการเมืองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อประชาชน ไม่สนับสนุนระบบและวิธีแห่งเผด็จการ ไม่ว่าจะเป็ระบบและวิธีการของรัฐบาลใด ๆ

4. เน้นส่งเสริมการกระจายอำนาจในภาคการเมืองท้องถิ่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เนื่องจากความใกล้ชิดขององค์กรในท้องถิ่นกับประชาชนมีมากกว่าส่วนกลาง

5. มีจุดประสงค์ที่จะให้คนไทยมีที่ทำกิน ที่อยู่และอาชีพ และจะเคารพกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนบุคคล แต่มิได้ละเลยที่จะคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

6. ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไป ตามแนวทางประชาธิปไตย โดยผ่านทางโครงการต่าง ๆ และการแสดงออกจากการประชุมพรรคในวาระต่างๆ เป็นต้น

ในเรื่องการบริหารพรรคประชาธิปัตย์นั้นนายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “ผมและผู้บริหารพรรคทุกคนบริหารงาน โดยยึดหลักตามข้อบังคับของพรรคประชาธิปัตย์อย่างเคร่งครัด และยึดหลักอุดมการณ์ ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมทางการเมืองของพรรค เป็นแนวทางในการบริหารงาน ตามหลักการของระบอบประชาธิปไตย ซึ่งหน้าที่ ที่สำคัญของเลขาธิการพรรคการเมือง

ก็คือ การบริหารพรรคการเมือง เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยภายในพรรค ซึ่งจะทำงานด้านต่างๆของพรรค บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางเอาไว้”

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในประเด็นการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ โดยมีคำถามแยกย่อยออกไปหลายประเด็น โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่านายสุเทพ บริหารงานพรรคประชาธิปัตย์ในหน้าที่เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ประสบความสำเร็จพอสมควรเพราะนายสุเทพ เป็นผู้ที่มีความสามารถทางการเมือง เคยรับตำแหน่งและบริหารงานในด้านต่าง ๆ ภายในพรรคประชาธิปัตย์มาหลายตำแหน่ง เช่น ตำแหน่งรองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ กรรมการสภาที่ปรึกษาพรรคประชาธิปัตย์ ประกอบกับพรรคประชาธิปัตย์มีความพร้อมแทบทุกด้าน เพราะพรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคการเมืองใหญ่และก่อตั้งมานานหลายสิบปี จึงมีทั้งทรัพยากรบุคคลและเงินทุนในการบริหารจัดการพรรคอย่างเพียงพอ จึงช่วยส่งเสริมให้นายสุเทพ สามารถบริหารพรรคประชาธิปัตย์ ได้สะดวก โดยกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่านายสุเทพ ทำหน้าที่บริหารงานพรรคประชาธิปัตย์ ในตำแหน่งเลขาธิการพรรคได้ประสบความสำเร็จพอสมควร โดยกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกัน ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ กล่าวว่า “ท่านสุเทพ เป็นบุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถสูงคนหนึ่งของพรรคประชาธิปัตย์ และเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูงมาก จึงทำให้การบริหารงานในหน้าที่เลขาธิการพรรคประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ บริหารงานพรรคในหน้าที่ของเลขาธิการพรรคได้ดีพอสมควร เพราะท่านสุเทพ มีประสบการณ์ทางการเมืองเป็นอย่างดี เคยรับตำแหน่ง ต่าง ๆ ภายในพรรคมาหลายตำแหน่ง จึงทำให้ท่านสุเทพ บริหารงานในหน้าที่เลขาธิการพรรคได้ประสบความสำเร็จพอสมควร”

นายจตุพร พรหมพันธุ์ กล่าวว่า “พรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคเก่าแก่ มีบุคลากรที่สั่งสมกันมากหลายยุค หลายสมัย จึงทำให้นายสุเทพ มีผู้คอยช่วยงานมาก ทำให้การบริหารพรรคของนายสุเทพ ประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “การบริหารพรรคของนายสุเทพ ถือว่าประสบความสำเร็จพอสมควรเพราะนายสุเทพ เป็นผู้ที่มีการมีพอสมควรในพรรคประชาธิปัตย์ จึงทำให้มีผู้ที่ยื่นกรงพอสมควร ทำให้การบริหารงานในด้านต่าง ๆ มีผู้ให้ความร่วมมือมาก งานจึงประสบความสำเร็จพอสมควร”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “พรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคที่มีความพร้อมในหลายด้าน เพราะเป็นพรรคการเมืองที่ใหญ่และเก่าแก่ สะสมบุคลากรมาหลายยุคหลายสมัย จึงทำ

ให้มีบุคลากรที่มีคุณภาพมาก จึงทำให้การบริหารงานในด้านต่าง ๆ มีผู้ที่มีความสามารถมาช่วยงานมาก จึงทำให้การบริหารงานของนายสุเทพ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย”

รองศาสตราจารย์สุชุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่านายสุเทพ บริหารพรรคประชาธิปัตย์ ประสบความสำเร็จดี เพราะนายสุเทพ เป็นนักการเมืองที่มีความสามารถคนหนึ่งของพรรคประชาธิปัตย์ เคยรับตำแหน่งที่สำคัญมาหลายตำแหน่ง จึงมีประสบการณ์ที่จะสามารถดำเนินการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวิ สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ทำหน้าที่ในการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ได้ดีพอสมควร งานของพรรคในด้านต่างๆประสบความสำเร็จดี เพราะว่าพรรคประชาธิปัตย์มีความพร้อมอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมด้านทรัพยากรและความพร้อมด้านบุคลากร”

การดำเนินบทบาทการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ของนายสุเทพ ในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1.1 บทบาทในการขยายสาขาพรรคประชาธิปัตย์

การขยายสาขาพรรคถือว่าเป็นหน้าที่ ๆ สำคัญในการบริหารพรรคการเมือง เพราะการขยายสาขาพรรคออกไปในทุกเขตเลือกตั้ง จะทำให้ประชาชนมีความใกล้ชิดกับพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมกับการเมือง และทำให้พรรคการเมืองได้ใกล้ชิดกับประชาชนมากขึ้นและรู้ว่าประชาชนมีความเดือดร้อนรวมทั้งต้องการให้พรรคการเมืองนั้นช่วยเหลือประชาชนในเรื่องใดบ้าง ดังนั้น การขยายสาขาของพรรคการเมืองจึงถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็น เพราะพรรคการเมืองจะได้ดูแลใกล้ชิดกับประชาชนมากขึ้น พรรคการเมืองจึงควรที่จะขยายสาขาพรรคให้ครบทั้งสี่ภาค และควรที่จะกระจายให้ครบทุกเขตเลือกตั้ง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ พบว่า นายสุเทพ ถือว่าการขยายสาขาพรรค เป็นเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่จะต้องปฏิบัติ เพื่อให้พรรคได้มีความใกล้ชิดและมีโอกาสดูแลรับใช้ประชาชนเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณเองเป็น “เจ้าของพรรค” ซึ่งจะส่งผลให้ความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคเพิ่มมากขึ้น โดยนายสุเทพ ได้เสนอที่จะจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาสาขาพรรคใน พ.ศ. 2553 ให้มีความเข้มแข็ง ด้วยวงเงินถึง 22.7 ล้านบาท ซึ่งจะช่วยให้การขยายสาขาพรรคและการพัฒนาสาขาพรรคประชาธิปัตย์มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยนายสุเทพ มีแผนที่จะขยายสาขาพรรคเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสาขาพรรคทางภาคเหนือและภาคอีสาน ซึ่งมีพื้นที่มาก แต่สาขาของพรรคประชาธิปัตย์ยังมีไม่มากเมื่อเทียบกับพื้นที่อันกว้างใหญ่ และจำนวนประชากรที่มีมาก โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับสาขาพรรคในภาคใต้และสาขาพรรคในภาคกลาง ที่มีจำนวนมากกว่าอย่างชัดเจน โดย

พรรคประชาธิปัตย์มีสาขาพรรค 195 สาขา ทั่วประเทศใน พ.ศ. 2552 แบ่งเป็นกรุงเทพมหานคร 26 สาขา ภาคกลาง 45 สาขา ภาคเหนือ 37 สาขา ภาคอีสาน 37 สาขาและภาคใต้ 51 สาขา จะเห็นได้ว่าสาขาพรรคในพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสานยังมีน้อยเกินไป เมื่อเทียบกับพื้นที่อันกว้างใหญ่ของภาคเหนือและภาคอีสาน และสาขาพรรคในภาคใต้และภาคกลางที่มีจำนวนมากกว่าเมื่อเทียบกับพื้นที่แต่ละภาค โดยนายสุเทพ มียุทธศาสตร์เกี่ยวกับสาขาพรรค ดังนี้

1. สาขาพรรคเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ โดยจัดตั้งและพัฒนาสาขาพรรคให้เข้มแข็ง มีระบบบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ
2. จัดตั้งสาขาพรรคขึ้นใหม่ ในเขตพื้นที่ที่มีความพร้อม ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด
3. ปรับปรุงสาขาพรรคที่มีอยู่เดิมให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ เพื่อรับภาระงานการเมืองในเขตพื้นที่แต่ละพื้นที่

4. ขยายสาขาพรรคที่ไม่มีความพร้อม เพื่อลดภาระของพรรค เป็นต้น

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้ชี้แจงว่า “ในการขยายสาขาของพรรคนั้นผมถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่จะต้องปฏิบัติ เพื่อให้พรรคได้มีความใกล้ชิดและมีโอกาสดูแลรับใช้ประชาชนเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ประชาชนรู้สึกว่าเป็นเจ้าของพรรค ซึ่งจะส่งผลให้นิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นผมจึงเสนอที่จะจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาสาขาพรรคในปี พ.ศ.2553 นี้ให้เข้มแข็ง ด้วยวงเงินถึง 22.7 ล้านบาท ซึ่งจะทำให้การขยายสาขาพรรคและการพัฒนาสาขาพรรคมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่านายสุเทพ ให้ความสำคัญกับการขยายสาขาพรรคมาก โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นที่สอดคล้องกันในเรื่องนี้มี ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ ให้ความสำคัญกับการขยายสาขาพรรคมาก โดยมียุทธศาสตร์ “สาขาพรรคเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้” โดยสนับสนุนให้สาขาพรรคการเมือง มีระบบบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ ปรับปรุงสาขาพรรคที่มีอยู่เดิมให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ จัดตั้งสาขาพรรคขึ้นใหม่ในเขตพื้นที่ที่มีความพร้อม ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด เพื่อรับภาระงานการเมืองในเขตพื้นที่แต่ละพื้นที่ รวมทั้งขยายสาขาพรรคที่ไม่มีความพร้อม”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ ให้ความสำคัญกับการขยายสาขาพรรค ออกไปในภูมิภาคต่างๆ โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคอีสาน เพราะสาขาพรรคประชาธิปัตย์ยังมีไม่มากพอสำหรับการดูแลและติดต่อกับประชาชนในพื้นที่”

นายวินยา มกรพงษ์ มองว่า “พรรคประชาธิปัตย์มีสาขาพรรค กระจายอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ มากพอสมควร แต่การขยายสาขาพรรคเพิ่มขึ้นถือว่าเป็นเรื่องที่ดี โดยเฉพาะสาขาพรรคในภาคเหนือและภาคอีสานยังมีไม่มาก เมื่อเทียบกับภาคกลางและภาคใต้ ดังนั้น เมื่อนายสุเทพและพรรคประชาธิปัตย์ มีเป้าหมายที่จะจัดตั้งสาขาพรรคในพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสานให้เพิ่มมากขึ้น จึงเป็นประโยชน์กับพรรคประชาธิปัตย์เป็นอย่างมากที่จะอำนวยความสะดวกในการเลือกตั้งครั้งต่อไป”

รองศาสตราจารย์สุชุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “การขยายสาขาพรรคการเมืองถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็น เพราะพรรคการเมืองจะได้ดูแลใกล้ชิดกับประชาชนมากขึ้น พรรคการเมืองจึงควรที่จะขยายสาขาพรรคให้ครบทั้งสี่ภาค และควรที่จะกระจายให้ครบทุกเขตเลือกตั้ง ส่วนบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในการขยายสาขาพรรคประชาธิปัตย์นั้น ถือว่านายสุเทพ ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้พอสมควร โดยมีข้อมูลว่านายสุเทพ มีแผนที่จะขยายสาขาพรรคเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสาขาพรรคทางภาคเหนือและภาคอีสาน ซึ่งมีพื้นที่มาก แต่สาขาของพรรคประชาธิปัตย์ยังมีไม่มากเมื่อเทียบกับสาขาพรรคในภาคใต้และสาขาพรรคในภาคกลาง”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ก็ถือว่าพรรคประชาธิปัตย์มีสาขาพรรคมากพอสมควรทีเดียว โดยเฉพาะภาคกลางและภาคใต้รวมทั้งกรุงเทพฯ แต่สาขาพรรคในภาคเหนือและภาคอีสานยังมีไม่มากพอ ถ้าเทียบกับพรรคเพื่อไทยซึ่งเป็นพรรคคู่แข่ง การแบ่งเขตเลือกตั้งก็มีความสำคัญ เพราะถ้าใช้การแบ่งเขตเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. 2550 ซึ่งแบ่งเป็นเขตใหญ่ตามเขตจังหวัด พรรคประชาธิปัตย์ก็จะไม่เสียเปรียบมากนัก เพราะพอที่จะมีสาขาพรรคดูแลอยู่บ้าง แต่ถ้าแบ่งเขตการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. 2540 คือ แบ่งเป็นเขตเล็กตามจำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง สาขาของพรรคประชาธิปัตย์ก็จะมีจำนวนไม่เพียงพอในการดูแลประชาชนในเขตพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสาน ส่งผลให้พรรคประชาธิปัตย์เสียเปรียบการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในภาคเหนือและภาคอีสาน”

แต่อย่างไรก็ดีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนให้ความเห็นว่า การขยายสาขาพรรคประชาธิปัตย์ ในภาคเหนือและภาคอีสานยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร แม้นายสุเทพ จะมีแผนที่จะขยายสาขาพรรคเพิ่มขึ้น รวมทั้ง “ยุทธศาสตร์สาขาพรรคเข้มแข็ง” ก็ตาม เพราะการขยายสาขาพรรคในช่วงนี้ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายเท่าที่ควรเพราะในปี 2552 พรรคประชาธิปัตย์มีสาขาพรรคในภาคเหนือมีเพียง 37 สาขา และสาขาพรรคในภาคอีสานมีเพียง 37 เท่านั้น และส่วนใหญ่ยังไม่มี ความเข้มแข็งเพียงพอ ทำให้การดูแลประชาชนในภาคเหนือและภาคอีสานของพรรคประชาธิปัตย์ ยังมีข้อบกพร่อง รวมทั้งความไว้วางใจจากประชาชนในพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสานที่มีให้พรรคประชาธิปัตย์นั้นยังมีน้อยมาก ทำให้การจัดตั้งสาขาพรรคในพื้นที่นี้ยังมีข้อจำกัดอยู่มาก ซึ่งเป็น

เพราะข้อจำกัดในเรื่องความพร้อมของสาขาพรรคทางภาคเหนือและภาคอีสานที่จะสามารถจัดตั้งสาขาพรรคได้ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความเห็นกับเรื่องนี้ มีดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “การขยายสาขาพรรคเป็นเรื่องที่จำเป็นมากสำหรับพรรคการเมือง เพราะการขยายสาขาพรรคนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่พรรคการเมืองจะได้ดูแลใกล้ชิดกับประชาชนในพื้นที่ ซึ่งพรรคประชาธิปัตย์ก็มีความจำเป็นในเรื่องนี้เช่นกัน โดยพรรคประชาธิปัตย์ก็มีสาขาของพรรค กระจายอยู่ในภูมิภาคต่างๆมากมายพอสมควร แต่การขยายสาขาพรรคในภาคเหนือและภาคอีสาน ยังไม่ประสบความสำเร็จถ้าเทียบกับภาคกลางและภาคใต้”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ไม่ใช่งานง่ายสำหรับนายสุเทพ ที่จะขยายสาขาพรรค ไปในเขตพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสาน ให้เหมาะสมกับพื้นที่อันกว้างใหญ่ เพราะส่วนใหญ่นายสุเทพประชาธิปัตย์ในภาคเหนือและภาคอีสานยังไม่มีความพร้อมในการจัดตั้ง”

1.2 บทบาทในการกำหนดนโยบายพรรคประชาธิปัตย์

การกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองมีความจำเป็นอย่างมากของพรรคการเมือง เพราะนโยบายเป็นอีกอย่างหนึ่ง ที่ดึงดูดความนิยมจากประชาชนที่มีต่อพรรคการเมือง ทำให้ประชาชนตัดสินใจเลือกพรรคการเมืองที่มีนโยบายที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสาร และข่าวสารต่าง ๆ พบว่า นายสุเทพ ได้เน้นนโยบายที่ทันสมัยสอดคล้องเหตุการณ์ในปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยนำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมาวิเคราะห์และกำหนดเป็นนโยบายที่ทันสมัย โดยผ่านขั้นตอนต่างๆ เพื่อที่จะได้นโยบายที่ดี มีประโยชน์กับประชาชน ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ นอกจากนี้ นายสุเทพ ยังเน้นไปที่การมีความพร้อมที่จะเป็นรัฐบาลที่ดีของประชาชนในการบริหารประเทศ โดยนำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมาวิเคราะห์ ให้สอดคล้องกับวาระ เวลา และสถานการณ์บ้านเมืองเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ได้มาตรฐานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง สร้างความเชื่อมั่นในการบริหารประเทศตามหลักธรรมาภิบาล คือ การมีส่วนร่วม มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งเข้ากับยุคสมัยที่ประชาชนมีความเดือดร้อนในการครองชีพ นายสุเทพ จึงเสนอให้มีนโยบายที่จะช่วยเหลือประชาชนในการลดภาระค่าครองชีพ เช่น ช่วยเหลือประชาชนในค่าบริการสาธารณะ แต่การช่วยเหลือก็มีหลักเกณฑ์ คือ ช่วยเหลือผู้ที่มีความเดือดร้อนจริงๆ ส่วนโครงการต่างๆที่มีปัญหา เช่น โครงการที่มีแนวโน้มว่าจะมีการทุจริต ก็จะมีแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของโครงการ เช่น การตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบ การแสดงความรับผิดชอบโดยการลาออกจากราชการ เมื่อมีการกล่าวหาว่ามีการทุจริต เพื่อเปิดโอกาสให้ฝ่ายตรวจสอบทำงานได้อย่างเต็มที่

ขั้นตอนการกำหนดนโยบายพรรคของนายสุเทพและพรรคประชาธิปัตย์ มีขั้นตอนที่น่าสนใจ ดังนี้

1. รับฟังปัญหาจากประชาชนผ่านกลไกต่างๆ ของพรรค เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคหรือสมาชิกพรรค
2. นำข้อมูลมารวบรวม กลับกรองข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยคณะกรรมการนโยบายพรรค
3. ร่างเป็นนโยบาย นำเข้าที่ประชุมพรรคเพื่อหาข้อสรุป ซึ่งที่ประชุมก็จะมีการคิดถึงถึงผลดี ผลเสีย และเพิ่มเติมสิ่งที่ดี ที่มีประโยชน์ต่อประชาชน สังคมและประเทศชาติ กัน ได้อย่างเต็มที่ เพื่อที่จะได้นโยบายที่ดีให้ประโยชน์กับประชาชนได้มากที่สุด
4. บรรลุเป็นนโยบายของพรรคต่อไป

ในการดำเนินการบริหารราชการแผ่นดินตามนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ นั้น นายสุเทพ และคณะกรรมการนโยบายได้แบ่งการดำเนินการเป็น 2 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก และระยะการบริหารราชการ 4 ปี ของรัฐบาล ดังต่อไปนี้

ก. นโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก

1. สร้างความปรองดองสามานฉันท์ของคนในชาติและฟื้นฟูประชาธิปไตย โดยการเสริมสร้างความเข้าใจร่วมกันของประชาชนในชาติให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการแก้ไขปัญหาวิกฤติของประเทศ และสร้างเสถียรภาพทั้งทางด้านการเมือง การปกครอง สังคม และเศรษฐกิจ โดยมุ่งถึงประโยชน์สุขของประชาชนส่วนรวมเป็นสำคัญ ซึ่งจะเป็นรากฐานที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

2. แก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” มาดำเนินการกิจในด้านความมั่นคงและด้านการพัฒนา โดยให้มีความสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของพื้นที่ วิถีชีวิต วัฒนธรรม และความเชื่อของประชาชน ตลอดจนทั้งอำนวยความสะดวกและเป็นธรรมและความยุติธรรม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สร้างความสามานฉันท์และสันติสุขในพื้นที่โดยเร็วที่สุด

3. เร่งรัดแก้ไขปัญหายาเสพติดและปราบปรามผู้มีอิทธิพล โดยยังคงยึดหลักการ “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วยที่ต้องได้รับการรักษา ส่วนผู้ค้า คือผู้ที่ต้องได้รับโทษตามกฎหมาย” ทั้งนี้ รัฐบาลจะเร่งรัดปราบปรามการค้ายาเสพติด ลดปริมาณผู้เสพยา และป้องกันมิให้กลุ่มเสี่ยงเข้าไปเป็นเหยื่อของยาเสพติด โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนควบคู่กับมาตรการปราบปราม

และบังคับใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรม และใช้มาตรการทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมตัดช่องทางการหาเงินทุจริตของผู้มีอิทธิพลในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นการตัดไม้ทำลายป่า การค้ามนุษย์และการเป็นเจ้ามือการพนัน เป็นต้น

4. ดำเนินมาตรการในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและผู้ประกอบการ โดยดูแลเสถียรภาพของค่าเงินบาท ระดับราคาสินค้าอุปโภคบริโภค และราคาพลังงานให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและเป็นธรรมแก่ผู้บริโภคและผู้ผลิต พร้อมทั้งจัดหาสินค้าราคาประหยัดจำหน่ายเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้มีรายได้น้อย

5. เพิ่มศักยภาพของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้เป็นแหล่งเงินหมุนเวียนในการลงทุน สร้างงานและอาชีพ สร้างรายได้และลดรายจ่ายให้แก่ประชาชนในชุมชนและวิสาหกิจขนาดเล็กในครัวเรือน พัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีการบริหารจัดการที่ดี ให้สามารถยกระดับเป็นธนาคารหมู่บ้านและชุมชน

6. จัดสรรงบประมาณตามขนาดประชากร (Small Medium Large: SML) ให้ครบทุกหมู่บ้านและชุมชน เพื่อสร้างโอกาสให้ชุมชนสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง และพัฒนาโครงการที่จะก่อให้เกิดรายได้อย่างยั่งยืน พัฒนาสินทรัพย์ชุมชน อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการใช้ทรัพยากรของรัฐท้องถิ่น และจังหวัด อย่างมีประสิทธิภาพ

7. สานต่อโครงการธนาคารประชาชน เพื่อกระจายโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินให้แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อย สร้างทางเลือกและลดการพึ่งพาแหล่งเงินกู้นอกระบบ ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีโอกาสในการสร้างงาน สร้างรายได้ด้วยตนเอง เป็นต้น

ข. นโยบายระยะการบริหารราชการ 4 ปี

1. นโยบายสังคมและคุณภาพชีวิต

โดยให้ความสำคัญแก่การให้หลักประกันขั้นพื้นฐานของบริการสาธารณะของรัฐภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ การพัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพ การมีสภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต และประชาชนมีความสุข โดยจะดำเนินการ ดังนี้

1.1 นโยบายการศึกษา

1) การยกระดับคุณภาพการศึกษาของคนไทยอย่างมีบูรณาการและสอดคล้องกันตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนถึงอุดมศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษา และสร้างระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2) พัฒนาหลักสูตร ปรับระบบการผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพและคุณธรรมอย่างทั่วถึง ต่อเนื่อง และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในยุค โลกาภิวัตน์

3) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียน การสอน และการเรียนรู้อย่างจริงจัง จัดให้มีการเข้าถึงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างกว้างขวาง พร้อมทั้งจัดหาอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประกอบการเรียนการสอนให้โรงเรียนอย่างทั่วถึง

4) ดำเนินการให้บุคคลมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษา 12 ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รวมทั้งสนับสนุนผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ หรืออยู่ในสภาวะยากลำบาก ให้ได้รับการศึกษา และเพิ่มโอกาสให้แก่เยาวชนในการศึกษาต่อผ่านกองทุนให้กู้ยืมที่ผูกพันกับรายได้ในอนาคต และเชื่อมโยงกับนโยบายการผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถของประเทศ รวมทั้งช่วยยกย่องให้ทุนการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

5) สนับสนุนการผลิตและพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภาคการผลิตและบริการและเร่งผลิตกำลังคนระดับอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อสนับสนุนความสามารถในการแข่งขันของประเทศในสาขาต่าง ๆ เช่น ปิโตรเคมี ซอฟต์แวร์ อาหาร สิ่งทอ บริการสุขภาพและการท่องเที่ยว และการบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการ เป็นต้น ด้วยความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการ สถาบันการศึกษา และสถาบันเฉพาะทาง ตลอดจนให้มีการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพตามมาตรฐานสากล

6) ขยายบทบาทของระบบการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ผ่านองค์กรต่าง ๆ เช่น สำนักงานบริหารจัดการองค์ความรู้ ระบบห้องสมุดสมัยใหม่ หรืออุทยานการเรียนรู้ พิพิธภัณฑ์เพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ ศูนย์พัฒนาด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะ ศูนย์บำบัดและพัฒนาศักยภาพของบุคคลออทิสติก เด็กสมาธิสั้น และผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ ศูนย์การเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร เป็นต้น

1.2 นโยบายแรงงาน

1) เร่งฝึกอบรมและพัฒนาคนที่ทำงานแล้วและคนที่ถูกเลิกจ้าง เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าสู่ภาคการผลิตและบริการที่มีระดับเทคโนโลยีที่สูงขึ้น

2) จัดให้มีระบบเตือนภัยและติดตามสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน การเลิกจ้างอันเนื่องจากการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ พร้อมทั้งจัดให้มีการจ้างงานใหม่โดยเร็ว

3) ให้การคุ้มครองแรงงานตามมาตรฐานแรงงานไทยซึ่งให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการทำงานและสวัสดิการแรงงานพร้อมทั้งจัดระบบการคุ้มครองแก่แรงงานนอกระบบให้ครอบคลุมมากขึ้น

1.3 นโยบายการพัฒนาสุขภาพของประชาชน

1) เพิ่มคุณภาพของระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างไม่เป็นอุปสรรค พร้อมทั้งปฏิรูประบบบริหารจัดการสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพทั่วถึงและครบวงจร ทั้งการรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสุขภาพ การป้องกันโรค และการส่งเสริมสุขภาพ

2) จัดให้มีมาตรการลดปัจจัยเสี่ยงที่มีผลต่อสุขภาพและภาวะทุพโภชนาการที่นำไปสู่การเจ็บป่วยเรื้อรัง เช่น โรคมะเร็ง หัวใจ เบาหวาน ความดันโลหิต และอุบัติเหตุจากการจราจร พร้อมทั้งนำมาตรการภาษีการบริโภคสินค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพมาใช้กระตุ้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบุคคลให้ลด ละ และเลิก พฤติกรรมสุ่มเสี่ยงต่อสุขภาพ

3) ดำเนินการระบบเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคเชิงรุก เพื่อป้องกันปัญหาการป่วยและตายด้วยโรคอุบัติใหม่และระบาดซ้ำในคน พร้อมทั้งสร้างขีดความสามารถในการเฝ้าระวัง วินิจฉัย และดูแลรักษาพยาบาลอย่างเป็นระบบที่ประสานเชื่อมโยงทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

4) เพิ่มแรงจูงใจและขยายงานอาสาสมัครสาธารณสุข เพื่อเป็นกำลังสำคัญให้ชุมชนในการดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ การดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาลและการเฝ้าระวังโรคในชุมชน รวมทั้งเชื่อมโยงการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5) ส่งเสริมให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสออกกำลังกาย และเล่นกีฬาเพื่อสร้างเสริมสุขภาพและพละทานามัยที่ดี รวมทั้งพัฒนาทักษะทางด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศที่จะนำชื่อเสียงมาสู่ประเทศชาติ สร้างนิสัยรักการกีฬาและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นและมั่วสุมกับอบายมุขและยาเสพติด

2. นโยบายเศรษฐกิจ

รัฐบาลจะบริหารจัดการเศรษฐกิจให้มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง มีความสมดุลและเข้มแข็ง ทั้งในภาคเศรษฐกิจภายในประเทศและต่างประเทศ มีภูมิคุ้มกันต่อความเสี่ยงต่างๆ ที่มีความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกทั้งด้านการค้าและการลงทุนรวมทั้งการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน โดยวางโครงสร้างพื้นฐานด้านองค์ความรู้ มีระบบธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริการ รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านอุตสาหกรรม การเกษตร ระบบบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการ พลังงาน และระบบโครงข่ายสารสนเทศและการสื่อสาร โดยจะดำเนินการ ดังนี้

2.1 นโยบายการเงินการคลัง

1) ดำเนินนโยบายการเงินเพื่อสนับสนุนการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจอย่างมีเสถียรภาพ โดยดูแลเงินเฟ้อและค่าเงินบาทให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและกลไกตลาดและส่งเสริมศักยภาพในการบริหารความเสี่ยงของภาคเอกชน

2) รักษาวินัยการคลังเพื่อให้เกิดความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาว ซึ่งครอบคลุมถึงเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ งบประมาณของท้องถิ่น ฐานะการเงินของ รัฐวิสาหกิจและสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ ปฏิรูประบบงบประมาณแผ่นดินทั้งระบบให้ สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศอย่างบูรณาการ ปรับปรุงระบบภาษีและการจัดเก็บภาษีให้มีความ เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และเพียงพอกับรายจ่ายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

3) ส่งเสริมให้มีระบบการออมระยะยาว เพื่อให้มีเงินออมเพียงพอต่อการดำรงชีพในยามชรา รวมทั้งเป็นการสร้างฐานเงินออมเพื่อการระดมทุนของประเทศในอนาคต เป็นต้น

2.2 นโยบายปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ

1) ภาคเกษตร

1.1) เร่งปรับโครงสร้างการผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้องกับโอกาสทางการตลาดและการเปลี่ยนแปลงรสนิยมของผู้บริโภค ทั้งที่เป็นตลาดเดิมและตลาดใหม่ โดยกำหนดยุทธศาสตร์ให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของโลก เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของการทำประมง ปศุสัตว์ และพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศให้ครบวงจร รวมทั้งสนับสนุนการผลิตพืชพลังงาน เช่น ปาล์มน้ำมัน อ้อย มันสำปะหลัง เพื่อสนับสนุนนโยบายพลังงานทดแทน และสนับสนุนการผลิตสินค้าใหม่ที่มีโอกาสทางการตลาด เช่น พืชเส้นใย และสมุนไพร เป็นต้น

1.2) ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าเกษตร โดยการแปรรูปที่ได้คุณภาพและมาตรฐานสากลเพื่อเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตร โดยการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารความปลอดภัยอาหารตามมาตรฐานสากล รวมทั้งให้มีระบบป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคตลอดจนสนับสนุนการแปรรูปสินค้าเกษตรในชุมชน

1.3) เร่งรัดการเจรจาข้อตกลงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร เพื่อป้องกันมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี และพัฒนาโครงข่ายระบบการขนส่งสินค้าเกษตรทั้งในพื้นที่ชนบทและเมือง เพื่อขยายตลาดของสินค้าเกษตรและอาหารสู่ตลาดโลก เป็นต้น

2) ภาคอุตสาหกรรม

2.1) พัฒนาประสิทธิภาพและผลิตภาพของภาคอุตสาหกรรม รวมทั้งสร้างมูลค่าให้กับสินค้าอุตสาหกรรม ด้วยการยกระดับความสามารถ ทักษะแรงงาน การบริหารจัดการของผู้ประกอบการ และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ปรับปรุงประสิทธิภาพเครื่องจักร ระบบบริหารจัดการขนส่งสินค้าและบริการภายในกลุ่มอุตสาหกรรมบนพื้นฐานความร่วมมือระหว่างภาครัฐภาคเอกชนและสถาบันการศึกษา

2.2) พัฒนาและขับเคลื่อนอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีศักยภาพสูงและมีความได้เปรียบ เช่น อาหาร เหล็ก ยานยนต์ ปิโตรเคมี พลังงาน และอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ให้เป็นฐานการผลิตในระดับภูมิภาคและระดับโลกด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือให้สิทธิพิเศษกับอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ รวมทั้งจัดหาและพัฒนาพื้นที่และโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมในระยะ 20 ปีข้างหน้า โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่

2.3) สร้างสินค้าที่มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อเพิ่มมูลค่าและคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาให้แก่สินค้าที่ผลิตในประเทศไทย โดยสนับสนุนการพัฒนาทักษะฝีมือผสมผสานกับการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น กลุ่มสินค้าแฟชั่น อัญมณี และเครื่องประดับ และสินค้าอื่น ๆ พร้อมทั้งใช้มาตรการด้านการตลาดและสร้างตราสัญลักษณ์สินค้าของไทยให้เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ เป็นต้น

ในเรื่องนี้ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ อธิบายว่า “ในการกำหนดนโยบายของพรรค นั้นเริ่มตั้งแต่การรับฟังปัญหาจากพี่น้องประชาชน แล้วนำมารวบรวมและร่างเป็นนโยบายและนำเสนอต่อที่ประชุมพรรค นำเข้าที่ประชุมพรรคโดยคณะกรรมการนโยบายพรรค ซึ่งที่ประชุมก็มีการติติงและเพิ่มเติมกัน ได้อย่างเต็มที่ เพื่อที่จะ ได้นโยบายที่ดีให้ประ โยชน์กับประชาชน ได้มากที่สุด”

นายสุเทพ ได้แสดงบทบาทภายในพรรคประชาธิปัตย์ โดยร่วมกับคณะกรรมการนโยบายพรรค กำหนดนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารประเทศว่าควรที่จะดำเนินการไปในทิศทางใด เพื่อให้บังเกิดผลดีต่อประเทศชาติและประชาชนให้มากที่สุด ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า นโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ เป็นนโยบายที่ดี และสร้างประโยชน์ให้กับส่วนรวมมาก โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นที่สอดคล้องกับเรื่องนี้มี ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ ได้เน้นในเรื่องนโยบายพรรค ที่ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีความพร้อมที่จะเป็นรัฐบาลที่ดีของประชาชนในการบริหารประเทศ โดยนำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมาวิเคราะห์และกำหนดเป็นนโยบายที่ทันสมัย สอดคล้องกับวาระ เวลา และสถานการณ์บ้านเมือง”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ ได้เน้นในเรื่องนโยบายพรรคที่ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ได้มาตรฐานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง สร้างความเชื่อมั่นในการบริหารประเทศตามหลักธรรมาภิบาล คือ โปร่งใสตรวจสอบได้ ซึ่งเข้ากับยุคสมัยที่ประชาชนมีความเคลื่อนไหวในการครองชีพ ท่าน

สุเทพ จึงเสนอให้มีนโยบายที่จะช่วยเหลือประชาชนในการลดภาระค่าครองชีพ เช่น ช่วยเหลือประชาชนในค่าบริการสาธารณะ แต่การช่วยเหลือก็มีหลักเกณฑ์ คือช่วยเหลือผู้ที่มีความเดือดร้อนจริงๆ ส่วนโครงการต่างๆที่มีปัญหา เช่น โครงการที่มีแนวโน้มว่าจะมีการทุจริต ก็จะมีแนวทางในการแก้ปัญหาอยู่แล้ว เช่น การตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบ การแสดงความรับผิดชอบโดยการลาออกจากตำแหน่ง เมื่อมีการกล่าวหาว่ามีการทุจริต เพื่อเปิดโอกาสให้ฝ่ายตรวจสอบทำงานได้อย่างเต็มที่”

รองศาสตราจารย์สุภูมิ นवलสกุล ให้ความเห็นว่า “ถ้าว่านายสุเทพ ทำหน้าที่ได้ดีในเรื่องการร่วมกันกำหนดนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ ทำให้ได้นโยบายที่ดีมีประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชน”

มีกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มมองว่า นโยบายของพรรคประชาธิปัตย์นั้นลอกเลียนมาจากนโยบายของพรรคไทยรักไทย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ให้เหตุผลเอาไว้มี ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ซึ่งอธิบายว่า “นโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ เป็นนโยบายที่ดี ให้ประโยชน์กับประชาชนมากพอสมควร แต่ส่วนใหญ่ลอกมาจากนโยบายของพรรคไทยรักไทย ที่เคยโจมตีว่าเป็นนโยบายประชานิยม เป็นนโยบายที่ไม่ดีเพราะสร้างความอ่อนแอให้กับประชาชน แต่ก็ยังเอามาบรรจุเป็นนโยบายของพรรคคน แต่อย่างไรก็ดีถือว่าเป็นเรื่องที่ดี เพราะเป็นนโยบายที่ให้ประโยชน์กับประชาชนเป็นอย่างมาก ตามวัตถุประสงค์ของพรรคไทยรักไทย เพื่อความอยู่ดีกินดีของประชาชน”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ถือว่าเป็นนโยบายที่ดี เพราะเป็นประโยชน์กับส่วนรวม ซึ่งขั้นตอนในการกำหนด ก็ถ้าว่านายสุเทพ แสดงบทบาทในเรื่องนี้ได้ดี แม้จะขโมยแนวคิดนโยบาย “ประชานิยม” มาจากพรรคไทยรักไทยก็ตาม”

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความเห็นว่า การปฏิบัติตามนโยบายในบางโครงการมีการทุจริตเกิดขึ้นในการปฏิบัติ เช่น โครงการเศรษฐกิจพอเพียง โครงการไทยเข้มแข็ง และโครงการต่างๆ ที่ลงไปในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งนายสุเทพ และพรรคประชาธิปัตย์ ควรที่จะหาทางแก้ไขในเรื่องนี้ เพื่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่ได้ผล โดยกลุ่มตัวอย่างที่ให้เหตุผลเอาไว้มี ดังนี้

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “นโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ เป็นนโยบายที่ดี ให้ประโยชน์กับประชาชนมากพอสมควร ก็ถือว่าเป็นนโยบายที่ให้ประโยชน์กับประชาชน แต่พรรคประชาธิปัตย์และนายสุเทพ ก็ควรที่จะแก้ปัญหาคอร์รัปชันในโครงการต่างๆ ให้สำเร็จเพื่อที่จะให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากนโยบายของพรรคและนำไปสู่การปฏิบัติที่ได้ผล”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ในการนำเสนอนโยบายของพรรคการเมืองต่างๆต่อประชาชนนั้น ก็เพื่อดึงดูดความสนใจจากประชาชน นโยบายของพรรคการเมืองส่วนใหญ่ก็เป็นนโยบายที่ดี แต่การที่จะนำนโยบายไปปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลได้นั้นไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะมีปัจจัยและอุปสรรคหลายอย่างในการปฏิบัติ นโยบายของประชาธิปัตย์ก็ถือว่าเป็นนโยบายที่ดี และก็ต้องยอมรับว่านโยบายหลายอย่างนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง เช่น นโยบายเรียนฟรี 15 ปี นโยบายบริการสาธารณสุขฟรี บริการรถเมล์ฟรี รถไฟฟ้าฟรี ไฟฟ้าฟรี แคนนโยบายบางอย่างเมื่อนำไปสู่การปฏิบัติแล้วพบว่า ไม่ประสบความสำเร็จและยังพบว่าหลายโครงการมีการทุจริตเกิดขึ้น เช่น โครงการเศรษฐกิจพอเพียง โครงการไทยเข้มแข็ง เป็นต้น แต่ก็ยังถือว่าการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของพรรคประชาธิปัตย์ ประสบความสำเร็จพอสมควร แต่นายสุเทพ ก็ควรที่จะแก้ปัญหการทุจริตในโครงการต่างๆให้สำเร็จ เพื่อความสำเร็จในการบริหารประเทศ ตามนโยบายที่วางเอาไว้”

1.3 บทบาทในการระดมทุนเข้าพรรคประชาธิปัตย์

ในการบริหารพรรคการเมืองนั้นจะต้องมีค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงต้องมีการหารายได้เข้าพรรค เพื่อที่จะเอาไว้สำหรับใช้จ่ายในกิจกรรมทางการเมือง จึงเป็นหน้าที่ของเลขาธิการพรรคที่จะแสดงความสามารถในการหารายได้เข้าพรรค ซึ่งความสามารถในการระดมทุนเข้าพรรค ของแต่ละท่านก็ไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับบารมีและความสามารถของเลขาธิการพรรคแต่ละท่าน ซึ่งพรรคประชาธิปัตย์มีรายได้ ดังนี้

1. รายได้จากการเก็บค่าสมาชิก ซึ่งมีจำนวนถึง 2.8 ล้านคน
2. รายได้จากเงินอุดหนุนพรรคการเมืองจากรัฐบาล
3. รายได้จากการจัดเลี้ยงเพื่อระดมทุน
4. เงินอุดหนุนจากบริษัทห้างร้านต่างๆ
5. เงินรายได้จากการขอรับบริจาคจากพี่น้องประชาชน โดยผู้บริจาคต้องไม่มี

เงื่อนไขในลักษณะที่หวังผลตอบแทนหรือครอบงำพรรค

6. รายได้จากการขายของที่ระลึก เป็นต้น

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสาร และข่าวสารต่าง ๆ พบว่า นายสุเทพ ให้ความสำคัญกับการระดมทุนเป็นอันมาก เพราะเงินทุนเป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารพรรคการเมือง ดังนั้นการหารายได้เข้าพรรคจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะถ้าพรรคไม่มีรายได้ พรรคก็ไม่มีงบประมาณในการใช้จ่ายในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การหาเสียงเลือกตั้ง การเพิ่มประสิทธิภาพของสาขาพรรคและการใช้จ่ายในด้านอื่น ๆ อีกมาก ซึ่งการหาทุนเข้าพรรคนั้นเป็นหน้าที่หลักของนายสุเทพ เลขาธิการพรรค โดยนายสุเทพ ได้เน้นให้พรรค

ประชาธิปไตยเป็น “พรรคการเมืองของมวลชนที่มีรากฐานทางการเงินที่มั่นคง” โดยให้มีคณะกรรมการบริหารเงินทุนและมีหน่วยงานเฉพาะทำหน้าที่รณรงค์ระดมทุนหารายได้สู่พรรคจากการสนับสนุนของประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง มุ่งหมายให้ประชาชนเป็น “เจ้าของพรรคที่แท้จริง” โดยขอรับเงินอุดหนุน จากผู้ที่เชื่อถือศรัทธาในอุดมการณ์ของพรรคประชาธิปไตย แต่ทั้งนี้ นายสุเทพ ได้เน้นย้ำถึงการระดมทุนเข้าพรรคว่า ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และประกาศของคณะกรรมการเลือกตั้ง ในการจัดงานระดมทุนแต่ละครั้ง นายสุเทพ ได้มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. เสนอต่อที่ประชุมพรรค เพื่อขอมติจากที่ประชุมในการจัดงานระดมทุน
2. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานระดมทุนขึ้นมาหนึ่งคณะ เพื่อมอบหมายให้

ดำเนินการจัดงาน โดยกำหนดกิจกรรมและสถานที่ตามความเหมาะสม

3. แจกบัตรเชิญ ไปยังกลุ่มบุคคล ห้างร้านและบริษัทต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกพรรค รวมทั้งผู้ที่เชื่อถือศรัทธาในพรรคประชาธิปไตย เพื่อเชิญให้บุคคลเหล่านั้นมาร่วมกิจกรรมในการระดมทุนเข้าพรรค ซึ่งการระดมทุนในปี 2550 พรรคประชาธิปไตย ได้มีกิจกรรมระดมทุนที่น่าสนใจ ดังนี้

1. วันที่ 21 กรกฎาคม 2550 ณ ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา มีผู้มาร่วมงานประมาณ 4,000 คน สามารถระดมทุนได้ 427 ล้านบาท (สี่ร้อยยี่สิบเจ็ดล้านบาทถ้วน)
2. วันที่ 25 สิงหาคม 2550 ณ โรงแรมนาวิกโยธิน อ. หัวหิน จ. ประจวบคีรีขันธ์ มีผู้มาร่วมงานประมาณ 500 คน ระดมทุนได้ 16.5 ล้านบาท (สิบหกล้านบาทห้าแสนบาทถ้วน)
3. วันที่ 30 กันยายน 2550 ณ สนามหน้าเทศบาลเมืองชุมพร มีผู้มาร่วมงานกว่า 10,000 คน ระดมทุนได้ 15 ล้านบาท (สิบห้าล้านบาทถ้วน)
4. วันที่ 30 กันยายน 2550 ณ ค่ายชามโศก จังหวัดเชียงใหม่ มีผู้มาร่วมงานกว่า 1,000 คน ระดมทุนได้ 467,500 บาท (สี่แสนหกหมื่นเจ็ดพันห้าร้อยบาทถ้วน) เป็นต้น

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ อธิบายว่า “การหารายได้เข้าพรรคนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะถ้าพรรคไม่มีรายได้ พรรคก็ไม่มีงบประมาณในการใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ เช่น การหาเสียงเลือกตั้ง การเพิ่มประสิทธิภาพของสาขาพรรคและการใช้จ่ายในด้านอื่นๆอีกมาก แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และประกาศของคณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.) การระดมทุนเข้าพรรคใช้การขอรับบริจาคเงินจากพี่น้องประชาชนเป็นหลัก โดยผู้บริจาคต้องไม่มีเจตนาในลักษณะที่หวังผลตอบแทนหรือครอบงำพรรค และทางพรรคมีรายได้จากเงินอุดหนุนของสมาชิกพรรค ที่มีจำนวนถึง 2.8 ล้านคน มีรายได้จากเงินอุดหนุน

พรรคการเมืองของรัฐบาล มีรายได้จากการจัดเลี้ยงเพื่อระดมทุนในบางโอกาส รวมทั้งเงินอุดหนุนจากกลุ่มผู้สนับสนุนอื่น”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ในการระดมทุนเข้าพรรคประชาธิปัตย์ของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ นั้นประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากเพราะนายสุเทพ เป็นบุคคลที่กว้างขวาง รู้จักกับผู้คนมากมาย จึงสามารถที่จะติดต่อขอรับบริจาค จากกลุ่มบุคคลที่เคารพนับถือกันได้มากมาย โดยเฉพาะการจัดเลี้ยงเพื่อระดมทุนเข้าพรรคจะมียอดเงินที่สูงมาก จนเพียงพอในการทำกิจกรรมทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ในแต่ละปี ซึ่งมีรายงานแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี 2553 ของพรรคประชาธิปัตย์ รวมตลอดทั้งปี มีวงเงินสูงถึงกว่า 117 ล้านบาท ซึ่งเป็นการพิสูจน์ความสามารถในการระดมทุนของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขานุการพรรคประชาธิปัตย์ และเป็นการรู้กันภายในว่านายสุเทพ คือ ผู้คุม “ถุงเงิน” ของพรรคประชาธิปัตย์นั่นเอง โดยให้เหตุผลเอาไว้ ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ในการหาเงินทุนเข้าพรรคเป็นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับพรรคการเมือง เพราะถ้าไม่มีเงินทุน ก็ทำกิจกรรมอะไรไม่ได้ ส่วนเรื่องในการหาทุนเข้าพรรคนั้นเป็นหน้าที่หลักของท่านสุเทพ เลขานุการพรรค ซึ่งท่านก็ทำหน้าที่ได้ดี โดยท่านได้เน้นให้พรรคเป็นพรรคของมวลชนที่มีรากฐานทางการเงินที่มั่นคง โดยให้มีคณะกรรมการบริหารเงินทุนและมีหน่วยงานเฉพาะทำหน้าที่รณรงค์ระดมทุนหารายได้สู่พรรคจากการสนับสนุนของประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ มีความมุ่งหมายที่จะทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของพรรคที่แท้จริง โดยการขอรับเงินอุดหนุน จากผู้ที่เชื่อถือศรัทธาในอุดมการณ์ของพรรค เพื่อให้ประชาชนที่บริจาคเงินมีความภาคภูมิใจที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทุนกับพรรคประชาธิปัตย์ โดยในขณะนี้ท่านสุเทพ ได้ทำการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา บริจาคเงินให้พรรคประชาธิปัตย์ (รหัส 001) คนละ 100 บาท โดยเงินดังกล่าวนี้กันมาจากเงินภาษีที่ประชาชนเสียให้กับรัฐตามกฎหมาย และเมื่อปีภาษีที่ผ่านมาพรรคประชาธิปัตย์ ได้รับเงินบริจาคดังกล่าวมากกว่าทุกพรรคการเมือง ส่วนสมาชิกพรรคทุกคนก็ช่วยในเรื่อง “ระดมทุน” กันเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นการจัดเลี้ยงเพื่อระดมทุนเข้าพรรคในวาระต่างๆ”

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นเรื่องธรรมดาของพรรคการเมืองใหญ่ที่จะมีผู้สนับสนุนเงินทุนเพื่อใช้ในการบริหารพรรค และนายสุเทพ ก็อยู่ในตำแหน่งเลขานุการพรรค จึงมีหน้าที่ ที่จะต้องไปติดต่อกับกลุ่มบุคคลและห้างร้านต่างๆ เพื่อจัดหาทุนเข้าพรรค”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ เป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญมากในเรื่องการหาเงินเข้าพรรคของพรรคประชาธิปัตย์ ตั้งแต่ นายสุเทพ ยังไม่ได้รับตำแหน่งเลขาธิการพรรค”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “ต้องยอมรับว่าคุณสุเทพ มีบทบาทที่สำคัญมากในการระดมทุนเข้าพรรคประชาธิปัตย์ และเป็นารู้กันโดยทั่วไปว่าคุณสุเทพ ก็คือ “ผู้คุมถุงเงิน” ของพรรคประชาธิปัตย์ ถ้าขาดคุณสุเทพ ระบบเงินทุนของพรรคน่าจะประสบปัญหาได้พอสมควร”

รองศาสตราจารย์สุภูมิ นवलสกุล ให้ความเห็นว่า “ในเรื่องการระดมทุนเข้าพรรค ถือว่าเป็นบทบาทที่โดดเด่นของนายสุเทพ เพราะนายสุเทพ เป็นผู้ที่กว้างขวาง รู้จักผู้คนมากมาย จึงสามารถติดต่อกับกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เพื่อขอรับบริจาคเงินทุนเพื่อใช้ในการบริหารจัดการพรรคการเมือง”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ มีความสามารถในการระดมทุนเข้าพรรคมาก และมีบริษัทในเครือคอยให้การสนับสนุนทุนอยู่ รวมทั้งการที่นายสุเทพ เป็นผู้ที่กว้างขวาง มีผู้คนที่รู้จักมากมายจึงไม่ใช่เรื่องยากสำหรับนายสุเทพ ในการที่จะหาเงินทุนเข้าพรรค เพื่อเอาไว้ใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆของพรรค”

1.4 บทบาทในการเสริมสร้างระเบียบวินัยและความปรองดองภายในพรรคประชาธิปัตย์

การเสริมสร้างระเบียบวินัยและความปรองดองภายในพรรคการเมือง ถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าสมาชิกพรรคขาดระเบียบวินัยและความสามัคคีปรองดองกันภายในพรรคแล้ว ก็จะมีแต่ความวุ่นวาย ซิงคีซิงเค่นกัน ซึ่งมีแต่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่พรรคและระบบการทำงานของพรรค

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่างๆ พบว่า นายสุเทพ ได้พยายามที่จะเสริมสร้างระเบียบวินัยและความปรองดองภายในพรรคประชาธิปัตย์เป็นอย่างมาก โดยนายสุเทพ เห็นว่าพรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคการเมืองใหญ่ มีจำนวนสมาชิกมาก ดังนั้นจึงมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันบ้าง แต่ไม่ถึงกับแตกแยก ซึ่งนายสุเทพ ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก โดยได้กระทำการ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่คอยเชื่อมประสานงานกับทุกภาคส่วนภายในพรรค ไม่ว่าจะเป็น ส.ส. กรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกพรรคโดยจัดให้มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกันตลอดเวลา
2. เมื่อเห็นว่าสมาชิกคนใดทำผิดข้อบังคับ ก็จะเสนอกรรมการบริหารพรรคเพื่อตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริง เมื่อทราบข้อเท็จจริงนั้นแล้วก็จะมีการกำหนดโทษจากเขา

ไปหาหนัก ตั้งแต่การดักเตือนทำความเข้าใจกัน จนถึงขั้นให้ออกจากสมาชิกพรรค ซึ่งโทษให้ออกจากสมาชิกพรรคนั้นเป็นโทษที่หนักมาก ต้องเกิดจากการกระทำผิดที่รุนแรงจนไม่สามารถที่จะสะสางตัวเองให้พ้นมลทินได้

3. เสริมสร้างระเบียบวินัยและความปรองดองภายในพรรคขึ้น เช่น การจัดกิจกรรมทำความเข้าใจกับสมาชิกพรรค ในเรื่องระเบียบวินัยของพรรค รวมทั้งได้พยายามที่จะทำความเข้าใจกับสมาชิกพรรคที่มีปัญหาอยู่เป็นระยะ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกันภายในพรรค เป็นต้น

ในกรณีที่มีสมาชิกพรรคบางคนออกมาแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงกับมติของพรรค ก็ถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา ในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งไม่ถือว่าเป็นความคิดร้ายแรง นายสุเทพ ในฐานะเลขาธิการของพรรคประชาธิปัตย์ ก็จะเข้าไปพูดคุยทำความเข้าใจกับสมาชิกเหล่านั้น โดยการชี้แจงถึงเหตุผลว่าเพราะผลประโยชน์ของส่วนรวมและประเทศชาติ สมาชิกพรรคจึงควรที่จะเสียสละบ้าง และเมื่อถึงช่วงเวลาอันสมควร ก็อาจจะมีการปรับเปลี่ยนตำแหน่งกันอีกเพื่อความเหมาะสม ในที่สุดสมาชิกพรรคทุกคนก็เข้าใจและให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี

นายสุเทพ ได้เน้นย้ำให้สมาชิกพรรคทุกคนยึดถือและปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสามัคคี ปรองดองกัน ดังนี้

1. สมาชิกต้องยึดมั่นในอุดมการณ์ของพรรค ตามที่ปรากฏในแนวนโยบายของพรรคแต่ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของพรรค และมติของคณะกรรมการบริหารพรรค
2. สมาชิกต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นเหตุให้เกิดการแตกแยก หรือแตกความสามัคคีในพรรค
3. สมาชิกจะต้องไม่กระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบเพื่อตนเองหรือนุคคลอื่น
4. ในการดำเนินงานในรัฐสภา สมาชิกจะต้องปฏิบัติตามมติและระเบียบที่ประชุมสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรได้กำหนดไว้
5. สมาชิกจะต้องประพฤติตนมิให้เป็นที่ยเสียหายแก่พรรค เป็นต้น

ในเรื่องนี้นายสุเทพได้ชี้แจงว่า “ในเรื่องระเบียบวินัยของสมาชิกพรรคนั้น ทางพรรคก็มีข้อกำหนดเอาไว้ชัดเจนในข้อบังคับของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งได้กำหนดเอาไว้อย่างชัดเจนในหมวดวินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ก็ไม่มีใครฝ่าฝืน อาจจะมีความผิดบางท่านที่แตกแถวออกไปบ้าง แต่ในความคิดเห็นส่วนตัวแล้วคิดว่ายังสามารถพูดคุยกันได้ ซึ่งในเรื่องนี้ก็เป็นธรรมดาสำหรับพรรคการเมืองใหญ่ มีจำนวนสมาชิกมาก แต่ก็ถือได้ว่ายังอยู่ในเกณฑ์ที่ยังควบคุมได้ ส่วนเรื่องความปรองดองกันภายในพรรคนั้น รับรองว่าไม่มีปัญหา เพราะ

สมาชิกส่วนใหญ่ก็มีความคุ้นเคยกันอยู่แล้ว ในส่วนหน้าที่ของเลขาธิการพรรคนั้น ก็พยายามที่จะประสานและปรองดองกับทุกท่านภายในพรรค เพื่อความสงบเรียบร้อย ถ้าเราทำให้ภายในบ้านของเราสงบเรียบร้อยไม่ได้ แล้วเราจะทำให้ที่อื่นสงบเรียบร้อยได้อย่างไร”

นายสุเทพ ได้ดำเนินบทบาทในการควบคุมสถานการณ์ความขัดแย้งภายในพรรคประชาธิปไตยได้ดี แม้จะมีปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรี แต่นายสุเทพ ก็สามารถไกล่เกลี่ยกับสมาชิกทุกคน จนเกิดความสงบเรียบร้อยและควบคุมปัญหาความขัดแย้งไม่ให้อาการลุกลามออกไปได้ ในเรื่องนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่า นายสุเทพ สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในพรรคประชาธิปไตยได้ดีมาก โดยมีกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้เหตุผล ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “พรรคประชาธิปไตยเป็นพรรคการเมืองใหญ่ มีจำนวนสมาชิกมาก ดังนั้นอาจจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันบ้าง แต่รับรองว่าไม่มีความแตกแยกเด็ดขาด ท่านสุเทพให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก โดยเป็นผู้ที่คอยเชื่อมประสานงานกับทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็น ส.ส. กรรมการบริหารพรรค หรือสาขาพรรคโดยท่านสุเทพ ได้จัดให้มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกันตลอดเวลาและเมื่อเห็นว่าสมาชิกท่านใดทำผิดข้อบังคับ ก็จะเสนอกรรมการบริหารพรรคตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริง”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ในกรณีที่มีสมาชิกพรรคบางท่านออกมาแสดงความคิดเห็น ที่ไม่ตรงกับมติของพรรคก็เป็นเรื่องปกติธรรมดา เป็นการแสดงความคิดเห็นไม่ถือว่าเป็นความผิดร้ายแรงอะไร เมื่อท่านสุเทพ เข้ามาพูดคุยทำความเข้าใจ สมาชิกท่านนั้นก็ยอมรับและยอมปฏิบัติตามที่ท่านสุเทพ บอกกล่าว เรื่องจึงจบลงได้ด้วยดีและตั้งหน้าตั้งตาทำงานในหน้าที่ที่ประชาชนได้มอบหมายมา”

รองศาสตราจารย์สุชุม นवलสกุล ให้ความเห็นว่า “บทบาทการสร้างสามัคคีภายในพรรคประชาธิปไตยของนายสุเทพ ถือว่าใช้ได้ สืบเนื่องจากการที่สมาชิกพรรคบางคนออกมาโต้แย้งในมติของพรรค แต่เมื่อนายสุเทพ เข้าไปดักเตือนสมาชิกท่านนั้นก็ยอมที่จะปฏิบัติตามที่นายสุเทพ ร้องขอ”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “การควบคุมการแสดงออกของสมาชิกพรรคของนายสุเทพ ถือว่าใช้ได้ แม้จะยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไขอยู่บ้าง แต่นายสุเทพ ก็โชคดีที่มีนายชวน หลีกภัย เป็นเสาหลักของพรรค คอยออกมาช่วยปรามกลุ่มต่างๆ เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยภายในพรรค จะเห็นได้ว่านายชวน ยังมีบทบาทสำคัญภายในพรรคประชาธิปไตยอยู่ มาก ซึ่งในเรื่องนี้นายสุเทพ ควรที่จะแบ่งเบาภาระที่มีมากมายของตนเอง โดยการมอบหมายให้นายชวน หรือผู้ใหญ่คนอื่นภายในพรรคคอยให้ความช่วยเหลือในเรื่องดูแลความสงบเรียบร้อยภายในพรรค ซึ่งน่าที่จะได้ผลดีโดยเฉพาะนายชวน ยังเป็นผู้ใหญ่ที่สมาชิกพรรคยังให้ความเคารพอยู่มาก เพื่อที่

นาย สุเทพ จะได้มีเวลาในการแก้ปัญหาด้านอื่นที่มีอีกมากมาย เช่น ปัญหาของพรรคร่วมรัฐบาล ปัญหาความแตกแยกในสังคม เป็นต้น”

อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่านายสุเทพ ยังทำหน้าที่ในการสร้างความสามัคคีปรองดองกันในพรรคประชาธิปัตย์ได้ไม่คืนัก โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ มีความเห็นว่า “เป็นธรรมดาเมื่อมีการจัดสรรตำแหน่งหรือแบ่งปันผลประโยชน์ที่ไม่ลงตัว ก็มักจะเกิดปัญหาภายในพรรคการเมืองขึ้นมาได้ เพราะผู้ที่ไม่ได้รับตำแหน่ง ก็จะออกมาเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิ์ที่ตนน่าจะ ได้ ในเรื่องนี้ก็เป็นหน้าที่ของผู้หลักผู้ใหญ่ภายในพรรคที่จะต้องออกมาแก้ไขปัญหา รวมทั้งเลขาธิการพรรค ซึ่งถือว่ายังทำหน้าที่ในการสร้างความสามัคคี ปรองดองกันในพรรคได้ไม่คืนัก เพราะยังมี ส.ส. บางคนยังออกมาเรียกร้องตำแหน่งอยู่”

นายสุทิน คลังแสง มีความเห็นว่า “การทำหน้าที่ในการสร้างความสามัคคี ปรองดองภายในพรรคประชาธิปัตย์ ของนายสุเทพ ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรจะเป็น เพราะยังมีสมาชิกพรรคบางคนที่ยังออกมาเรียกร้องตำแหน่งในรัฐบาล”

นายวินชา มกรพงษ์ มีความเห็นว่า “เป็นหน้าที่โดยตรงนายสุเทพ ที่จะต้องทำหน้าที่ประสาน ใกล้เกลี่ย กับทุกฝ่ายเพื่อความสงบสุขภายในพรรค และถือว่าคุณสุเทพ ยังทำหน้าที่ในการสร้างความปรองดองภายในพรรคได้ไม่คืนัก เพราะไม่สามารถควบคุมไม่ให้สมาชิกบางกลุ่มออกมาเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องตำแหน่งได้”

1.5 บทบาทในการเสริมสร้างประชาธิปไตยภายในพรรคประชาธิปัตย์

การเสริมสร้างประชาธิปไตยภายในพรรคการเมืองถือว่าเป็นเรื่องที่ดี เพราะจะทำให้สมาชิกทุกคนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ในแง่มุมต่างๆ เพื่อที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ ถึงปัญหาต่างๆอย่างกว้างขวาง และร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหานั้น แต่ในทางปฏิบัติมักจะมีปัญหาบ่อยครั้ง เช่น สมาชิกพรรคบางคนไม่ยอมรับในมติพรรค หรือผู้บริหารพรรคตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญโดยไม่ฟังความคิดเห็นของสมาชิกพรรค ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาที่ส่งสมมานานของพรรคการเมือง จนทำให้เกิดปัญหาความแตกแยกขึ้นภายในพรรคการเมือง ดังนั้นการเสริมสร้างประชาธิปไตยภายในพรรคการเมืองจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพรรคการเมืองทุกพรรค รวมทั้งการสร้างระเบียบวินัยควบคู่กันไป เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของพรรคการเมือง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่างๆ พบว่า นายสุเทพ ให้ความสำคัญกับความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคเป็นลำดับต้น อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับประชาธิปไตยภาคประชาชนในทุกวิถีทาง ยึดมั่นและเทิดทูนการปกครองโดยธรรม ดังนั้นกิจกรรมต่างๆ จึงส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยทั้งสิ้น ไม่ว่าจะ

จะเป็นการประชุมภายในพรรค นายสุเทพ ก็เปิด โอกาสให้สมาชิกพรรคแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ และยอมรับฟังความคิดเห็นนั้นเป็นอย่างดี แต่ก็มีหลักเกณฑ์ว่า เมื่อมีการแสดงความคิดเห็นกันเรียบร้อยแล้ว สมาชิกทุกคนต้องยอมรับมติจากที่ประชุม เพื่อความสงบเรียบร้อยและระเบียบวินัยภายในพรรค ซึ่งการเสริมสร้างประชาธิปไตยภายในพรรคประชาธิปไตยนั้น นายสุเทพ ได้ดำเนินการโดยยึดหลักการ ดังนี้

1. ยึดหลักตามข้อบังคับของพรรคประชาธิปไตย หมวดที่ 9 คณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรค โดยจัดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคคณะหนึ่ง มีจำนวน 9 คน เพื่อดำเนินการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคประชาธิปไตย ซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคจะมีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมประชาธิปไตยเพื่อให้ภายในพรรคประชาธิปไตยมีความเป็นประชาธิปไตย เป็นไปตามกฎหมายและตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

2. ยึดหลักตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ว่าด้วยพรรคการเมือง มาตราที่ 17 กำหนดให้การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง จะต้องมีการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคการเมือง

ซึ่งข้อกำหนดทั้ง 2 ข้อ สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของนายสุเทพ ที่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ ดังนี้

1. ให้ความสำคัญกับระบบพรรคการเมืองและมุ่งที่จะสืบสานความเป็น “สถาบันทางการเมือง” ของพรรคประชาธิปไตย ให้เป็นพรรคการเมืองที่มีความเป็นสถาบันอย่างแท้จริง

2. ผลักดันให้มีระบบ “การบริหารจัดการที่ดี” ภายในพรรคประชาธิปไตย เพื่อความโปร่งใสและความทันสมัยของการบริหารจัดการพรรคการเมือง

3. การดำเนินงานต่างๆ ของพรรคประชาธิปไตย นายสุเทพ เน้นให้เป็นไปตามหลักประชาธิปไตย ซึ่งความพยายามต่างๆ ดังกล่าว สะท้อนผ่านกลไกและกิจกรรมต่างๆ ของพรรค ได้แก่

3.1 การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคประชาธิปไตย

3.2 การเลือกตั้งคณะกรรมการนโยบายพรรคประชาธิปไตย

3.3 การเลือกตั้งคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค
ประชาธิปไตย

3.4 การเลือกตั้งคณะกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยภายในพรรค
ประชาธิปไตย

3.5 กิจกรรมสมัชชาประชาธิปไตย เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน สำหรับเป็นข้อมูลในการวางแผนกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆของพรรค เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จากกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการส่งเสริมประชาธิปไตย

3.6 ส่งเสริมให้มีการประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคประชาธิปไตย กันทุกวันอังคาร เพื่อเปิดรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกพรรค เป็นต้น

ซึ่งโครงการดังกล่าวมีจุดประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจภายในพรรคประชาธิปไตย
2. เพื่อส่งเสริมและปรับปรุงการบริหารจัดการที่ค้ำภายในพรรคประชาธิปไตย
3. เพื่อส่งผลกระทบต่อเสริมสร้างความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคประชาธิปไตย
4. เพื่อสนับสนุนการเมืองภาคประชาชน โดยยึดมั่นในอุดมการณ์ประชาธิปไตย

ของพรรคประชาธิปไตย

ในเรื่องนี้ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้อธิบายว่า “พรรคประชาธิปไตยเป็นพรรคการเมืองที่เน้นการส่งเสริมประชาธิปไตยภายในพรรค เพราะพรรคประชาธิปไตยเป็นพรรคการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้นจึงมีการเลือกตั้งคณะกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตย เพื่อที่จะทำหน้าที่ในการส่งเสริมประชาธิปไตยทั้งภายในพรรคและภายนอกพรรค โดยออกมาในรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ เช่น โครงการอบรมประชาธิปไตยในเยาวชน โครงการอบรมให้ความรู้ในการเลือกตั้งแก่ประชาชนทั่วไป ส่วนสมาชิกทุกคนก็มีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ได้โดยอิสระในที่ประชุม แต่เมื่อมีมติพรรคออกมาเช่นไร สมาชิกทุกคนก็ควรที่จะเคารพในมติพรรค เพื่อความสงบเรียบร้อยภายในพรรค”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า การเสริมสร้างประชาธิปไตยภายในพรรคประชาธิปไตยของนายสุเทพ ถือว่าประสบความสำเร็จพอสมควร โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ เน้นการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคและสนับสนุนการเมืองภาคประชาชน โดยยึดมั่นในอุดมการณ์ “ประชาธิปไตย” ดังนั้นท่านสุเทพ จึงให้ความสำคัญกับความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคเป็นลำดับต้น อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับประชาธิปไตยภาคประชาชนในทุกวิถีทาง ยึดมั่นและเทิดทูนการปกครองโดยธรรม ดังนั้นกิจกรรมต่างๆ จึงส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยทั้งสิ้น”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ เป็นผู้ที่ยึดมั่นในอุดมการณ์ “ประชาธิปไตย” ดังนั้นท่านสุเทพ จึงให้ความสำคัญกับความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคเป็นอย่างมาก โดยการช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับประชาธิปไตยภายในพรรคทุกวิถีทาง และยัง

ยึดมั่นและเทิดทูลการปกครองโดยธรรม ดังนั้นกิจกรรมต่างๆ ภายในพรรคจึงออกมาเพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการประชุมภายในพรรค ท่านสุเทพ ก็เปิดโอกาสให้สมาชิกพรรคแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ และยอมรับฟังความคิดเห็นนั้นเป็นอย่างดี แต่ก็มีหลักเกณฑ์ว่าเมื่อมีการแสดงความคิดเห็นกันเรียบร้อยแล้ว สมาชิกทุกคนต้องยอมรับมติจากที่ประชุม เพื่อความสงบเรียบร้อยและระเบียบวินัยภายในพรรค”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “พรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคการเมืองที่มีความเป็นประชาธิปไตยสูง โดยสังเกตจากการที่สมาชิกพรรคไม่ผูกขาดกับตำแหน่ง มีการเลือกตั้งเปลี่ยนแปลงตำแหน่งกันตามระยะเวลา มีการรับฟังความคิดเห็นและยอมรับมติของเสียงส่วนใหญ่ภายในพรรค ส่วนนายสุเทพ ก็มีการส่งเสริมการแสดงความคิดเห็นและรับความคิดเห็นของสมาชิกพรรคพอสมควร เช่น ในเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. 2550 ที่นายสุเทพ ไปปรับปากกับพรรคร่วมรัฐบาลเอาไว้ว่าจะร่วมกันแก้ไขรัฐธรรมนูญ แต่เมื่อมติของพรรคประชาธิปัตย์ลงความเห็นที่ไม่ควรแก้ไข นายสุเทพ ก็ยอมรับตามมติของพรรค” (ต่อมาในวันที่ 21 เมษายน 2553 มติของพรรคกลับมีความเห็นเปลี่ยนแปลงโดยยอมให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญได้ โดยมติของพรรคได้มอบหมายให้นายอภิสิทธิ์และนายสุเทพ เป็นตัวแทนของพรรคในการตัดสินใจในเรื่องการแก้ไขรัฐธรรมนูญ)

รองศาสตราจารย์สุชุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “เท่าที่ทราบถือว่านายสุเทพ มีความเป็นนักประชาธิปไตยพอสมควร สังเกตจากข่าวสารที่มีออกมาเห็นว่าภายในพรรคประชาธิปัตย์นั้นมีความเป็นประชาธิปไตยพอสมควร”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “การส่งเสริมประชาธิปไตยภายในพรรคการเมืองถือว่าเป็นเรื่องที่ดีและมีประโยชน์แก่พรรคการเมืองและระบบการเมือง การเปิดโอกาสให้สมาชิกพรรคได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นถือว่าเป็นเรื่องที่ดี เพราะจะทำให้ทราบถึงปัญหาและทางออกของปัญหานั้นๆ แต่การแสดงความคิดเห็นก็ควรที่จะต้องอยู่ภายในกรอบของพรรค เพื่อที่จะไม่ทำให้เกิดความแตกแยกภายในพรรคขึ้นได้ ส่วนคุณสุเทพ ก็ถือว่าการส่งเสริมประชาธิปไตย ภายในพรรคพอสมควร สังเกตจากการยอมรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกพรรคในเรื่องต่างๆ”

อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มมองว่า การเสริมสร้างประชาธิปไตยภายในพรรคประชาธิปัตย์นั้นเป็นเพียงการสร้างภาพพจน์เพื่อผลของการสร้างความนิยมจากประชาชนของพรรคประชาธิปัตย์เท่านั้น ตามความเป็นจริงพรรคประชาธิปัตย์ไม่ได้มีการส่งเสริมประชาธิปไตยภายในพรรคอย่างจริงจัง โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ “เป็นเรื่องธรรมดาในการสร้างภาพของพรรคการเมืองทุกพรรค ว่าพรรคของตนเป็นพรรคการเมืองที่มีความเป็นประชาธิปไตย อย่างนั้น อย่างนี้ แต่ตามความเป็นจริงแล้ว สมาชิกพรรคแทบจะไม่ได้ออกความคิดเห็นอะไร เพราะหน้าที่ในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่สำคัญนั้นจะอยู่ที่ผู้บริหารในระดับสูงของพรรคทั้งสิ้น จึงเป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริงที่ภายในพรรคประชาธิปไตย จะมีความเป็นประชาธิปไตยในการตัดสินใจ ของสมาชิกพรรคอย่างแท้จริง”

นายสุทิน คลังแสง มีความเห็นว่า “เป็นเรื่องที่ไม่เป็นความจริง ที่ภายในพรรคประชาธิปไตย จะมีความเป็นประชาธิปไตยในการตัดสินใจอย่างแท้จริง เพราะเท่าที่เห็นทุกอย่างขึ้นอยู่กับความคิดเห็นของผู้บริหารพรรคระดับสูงของพรรค โดยเฉพาะนายสุเทพ และนายอภิสิทธิ์ เท่านั้น สมาชิกพรรคธรรมดาส่วนใหญ่แทบจะไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอะไรเลย เป็นเพียงผู้ปฏิบัติตามความเห็นของนายสุเทพ เท่านั้น”

ตอนที่ 2 บทบาทในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พ.ศ. 2550)

กระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมากในกระบวนการทางการเมือง เพราะการเลือกตั้งถือว่าเป็นหัวใจหลักของระบบการเมืองในระบบประชาธิปไตยแบบตัวแทน ดังนั้นพรรคการเมืองทุกพรรคจะต้องทุ่มเทสรรพกำลังในทุก ๆ ด้านเพื่อผลสำเร็จของการเลือกตั้ง และมีการตั้งเป้าถึงจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่าจะได้จำนวนเท่าไร เพราะนั่นหมายถึงอนาคตทางการเมืองของแต่ละพรรคว่าจะได้เป็น “รัฐบาล” “พรรคร่วมรัฐบาล” หรือเป็น “พรรคฝ่ายค้าน” ผลลัพธ์ในส่วนนี้จะขึ้นอยู่กับผลของการเลือกตั้งเป็นสำคัญ ซึ่งแน่นอนความสามารถของเลขาธิการพรรคจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมากในกระบวนการเลือกตั้ง เพื่อผลสำเร็จของจำนวน ส.ส. ของพรรคที่จะเข้ามาทำหน้าที่ในรัฐสภาอันทรงเกียรติและเป็นเสียงสนับสนุนในกิจกรรมทางการเมืองของพรรค

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการตอบคำถามของกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทำให้ทราบว่า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้ให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งเป็นอย่างมาก โดยนายสุเทพ ได้ลงพื้นที่ช่วยสมาชิกพรรคหาเสียงในภูมิภาคต่างๆ ไม่ได้ขาด รวมทั้งจัดสรรเงินเพื่อใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งให้แก่สมาชิกผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งอย่างเป็นธรรม เหตุผลที่นายสุเทพ ให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งเป็นอย่างมากเพราะนายสุเทพ ถือว่าการเลือกตั้งเป็นหัวใจของการเมืองในระบบรัฐสภา และผลของการเลือกตั้งถือว่าเป็นตัวบ่งชี้ถึงทิศทางการเมืองได้เป็นอย่างดีคือว่าพรรคการเมืองใดจะได้เป็นรัฐบาล เพื่อเข้าบริหารประเทศ ดังนั้นนายสุเทพ จึงให้ความสำคัญในกระบวนการเลือกตั้งในทุกขั้นตอน ตั้งแต่กระบวนการสร้างความนิยมจากประชาชนให้เพิ่มขึ้น

โดยผ่าน โครงการต่าง ๆ ของพรรค เช่น การลงพื้นที่ช่วยหาเสียงให้กับลูกพรรค การเข้าไปพบปะกับประชาชนของ ส.ส. ของพรรคประชาธิปัตย์ การให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยธรรมชาติ เป็นต้น

โดยนายสุเทพ ได้ให้ความเห็นในเรื่องนี้ คือ “ผมให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งเป็นอย่างมากเพราะการเลือกตั้งเป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการทางการเมือง ซึ่งผลของการเลือกตั้งจะเป็นตัวบ่งชี้ว่าใครจะได้เป็นรัฐบาลหรือฝ่ายค้าน”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า นายสุเทพ ให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งเป็นอย่างมาก และผลที่ออกมาถือว่าประสบความสำเร็จพอสมควร โดยให้ความเห็น ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ถือว่าการดำเนินการของท่านสุเทพ ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ เพราะท่านสุเทพ ให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งในทุกขั้นตอน”

นายสุวโรช ทะลั้ง ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการเลือกตั้งเป็นอย่างมาก โดยได้ลงพื้นที่ช่วยหาเสียงให้กับลูกพรรคอยู่เป็นประจำ”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “การเลือกตั้งเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เท่าที่ทราบมา นายสุเทพ ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก โดยได้ลงพื้นที่หาเสียงในพื้นที่ต่างๆ เป็นประจำ”

รองศาสตราจารย์สุชุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “การเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่สำคัญของการเมือง เพราะผลของการเลือกตั้งจะเป็นตัวบ่งชี้ได้เป็นอย่างดีว่าพรรคใดจะได้เข้าบริหารประเทศ และนายสุเทพ ก็ประสบความสำเร็จพอสมควรในการเลือกตั้งครั้งที่แล้ว โดยได้ ส.ส. เพิ่มขึ้นมาจากเดิมเยอะเหมือนกัน”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “การเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่สำคัญของการเข้าสู่อำนาจทางการเมืองของพรรคการเมือง เพราะผลของการเลือกตั้งจะเป็นตัวกำหนดว่าพรรคการเมืองใดจะได้ครองอำนาจปกครอง”

อย่างไรก็ดียังมีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่า แม้นายสุเทพ จะให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งเพียงไร แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จมากนัก โดยเฉพาะผลการเลือกตั้งในภาคเหนือและภาคอีสาน

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ ยังไม่ประสบความสำเร็จในการเลือกตั้งในพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสาน เพราะมีปัจจัยหลายอย่างรวมทั้งมีพรรคการเมืองที่ครองเสียงในพื้นที่อยู่แล้ว”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ถือว่านายสุเทพ สัมผลในการเลือกตั้งในภาคเหนือและภาคอีสาน เพราะผลลัพท์ที่ได้ยังน้อยนิด”

การดำเนินบทบาทในกระบวนการเลือกตั้งของนายสุเทพ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 บทบาทในการสร้างความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคประชาธิปัตย์

การสร้างความนิยมจากประชาชนของพรรคการเมือง ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะถ้าพรรคการเมืองใดได้รับความนิยมจากประชาชนเป็นจำนวนมาก ก็จะส่งผลให้พรรคการเมืองนั้นประสบความสำเร็จในการเลือกตั้ง ได้รับความไว้วางใจจากประชาชน ได้คะแนนเสียงเป็นจำนวนมากจนสามารถจัดตั้งรัฐบาล เข้าบริหารประเทศได้เป็นผลสำเร็จ

ในการเลือกตั้งในวันที่ 23 เดือนธันวาคม พ.ศ. 2550 พรรคประชาธิปัตย์ ได้จำนวน ส.ส. มาเป็นอันดับ 2 คือ 164 คน แบ่งเป็นกรุงเทพ 27 คน ภาคกลาง 35 คน ภาคเหนือ 15 คน ภาคอีสาน 5 คน ภาคใต้ 49 คน และตามระบบบัญชีรายชื่อ 33 คน ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับพรรคการเมืองอื่น คือพรรคพลังประชาชน ได้คะแนนอันดับ 1 ได้ ส.ส. จำนวน 232 คน แบ่งเป็นภาคกลาง 39 คน ภาคเหนือ 49 คน ภาคอีสาน 100 คน ภาคใต้ 2 คน ตามระบบบัญชีรายชื่อ 34 คน พรรคชาติไทยตามมาอันดับ 3 ได้ ส.ส. จำนวน 37 คน พรรคเพื่อแผ่นดิน ได้ ส.ส. จำนวน 25 คน พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา ได้ ส.ส. จำนวน 9 คน พรรคมหาชนชาติไทย ได้ ส.ส. จำนวน 7 คน และพรรคประชากรไทย ได้ ส.ส. จำนวน 5 คน จะสังเกตได้ว่าพรรคประชาธิปัตย์ยังมีคะแนนเสียงเป็นรองพรรคการเมืองอื่นอยู่มาก ในพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสาน โดยเฉพาะพรรคพลังประชาชน ส่วนในการเลือกตั้ง วันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 นั้น พรรคประชาธิปัตย์ได้จำนวน ส.ส. ทั้งหมดเพียง 96 คน แบ่งเป็น กรุงเทพ 4 คน ภาคกลาง 7 คน ภาคใต้ 52 คน ภาคเหนือ 5 คน ภาคอีสาน 2 คน และบัญชีรายชื่อ 26 คน จะสังเกตเห็นว่าการเลือกตั้ง ปี 2550 นั้น พรรคประชาธิปัตย์ได้จำนวน ส.ส. มากกว่า ปี 2548 ถึง 68 คน จึงเป็นแนวโน้มที่ดีสำหรับการเลือกตั้งในครั้งหน้า

ในปัจจุบันหลังจากการยุบพรรคพลังประชาชน พรรคประชาธิปัตย์มีจำนวน ส.ส. 172 คน พรรคเพื่อไทย มีจำนวน ส.ส. 189 คน (หลังจากพรรคพลังประชาชนถูกยุบ สมาชิกพรรคส่วนหนึ่งได้ไปรวมตัวกันใหม่ภายใต้ชื่อพรรคเพื่อไทย) ซึ่งมีจำนวน ส.ส. ที่ไม่ต่างกันมากนัก ส่วน ส.ส. ที่แตกออกไปจากพรรคพลังประชาชน ก็กระจัดกระจายออกไปรวมกับพรรคการเมืองอื่น จนทำให้จำนวน ส.ส. ของแต่ละพรรคมีจำนวนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก คาดว่าในการเลือกตั้งครั้งต่อไป จะมีการแข่งขันชิงพื้นที่กันสูงมาก โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสานจะเป็นเป้าหมายของทุกพรรคการเมือง เพื่อผลของการเป็นพรรคผู้นำในการจัดตั้งรัฐบาล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ พบว่า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้ดำเนินบทบาทในการสร้างความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคประชาธิปัตย์ โดยใช้วิธีการเน้นไปในเรื่องการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนได้รับทราบถึงนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ ที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหาของประเทศชาติและประชาชน โดยสื่อสารให้ประชาชนรับทราบและเข้าใจในนโยบายว่าเป็นนโยบายที่ให้ความสำคัญ

กับประชาชน ในทุกภูมิภาคอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติเฉพาะภาคใดภาคหนึ่ง และการประชาสัมพันธ์ของนายสุเทพ จะเน้นไปในเรื่องให้ประชาชนรับทราบว่านโยบายของพรรคว่ามีอะไรบ้าง ให้ประโยชน์อะไรกับส่วนรวมและประชาชน เป็นหลักในการสร้างความนิยมในการเลือกตั้ง เช่น นโยบายวาระประชาชน นโยบายประชาชนต้องมาก่อน หรือนโยบาย 99 วันทำได้จริง การให้สิทธิเรียนฟรี เป็นต้น

การทำหน้าที่เลขานุการพรรคประชาธิปัตย์ในการสร้างความนิยมของประชาชนที่พรรคนั้น นายสุเทพ ให้ความสำคัญในทุกพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นภาคเหนือ ภาคอีสาน เพราะทุกคะแนนเสียงมีความสำคัญเป็นอย่างมากและมีผลต่อจำนวน ส.ส. ในระบบบัญชีรายชื่อ ในเรื่องความนิยมของประชาชนในภาคเหนือและภาคอีสานนั้น เริ่มที่จะให้การสนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์มากขึ้นสังเกตจากจำนวน ส.ส. ในแบบสัดส่วนที่ดีขึ้น โดยนายสุเทพ กำลังเร่งรัดหามาตรการที่จะสร้างความนิยมของประชาชน ที่มีต่อพรรคให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ส่งผลในการเลือกตั้งครั้งต่อไป ซึ่งนายสุเทพ ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ว่าควรที่จะได้ ส.ส. ประมาณ 280 คน โดยนายสุเทพ ได้มีแผนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ลงพื้นที่ช่วยหาเสียงให้กับลูกพรรคเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ในทุกพื้นที่ โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคอีสาน
2. หามาตรการใหม่ ๆ เข้ามาเพิ่มเติมในการสร้างความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคให้เพิ่มมากขึ้น

3. จัดสรรงบประมาณในการหาเสียงให้สมาชิกพรรคอย่างเพียงพอ เป็นต้น

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “การทำหน้าที่เลขานุการพรรคประชาธิปัตย์ในการสร้างความนิยมของประชาชนที่พรรคนั้น ผมให้ความสำคัญในทุกพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นภาคเหนือ ภาคอีสาน เพราะทุกคะแนนเสียงมีความสำคัญเป็นอย่างมากและมีผลต่อจำนวน ส.ส. ในระบบบัญชีรายชื่อ ในเรื่องความนิยมของประชาชนในภาคเหนือและภาคอีสานนั้น เริ่มที่จะให้การสนับสนุนพรรคมากขึ้นสังเกตจากจำนวน ส.ส. ในแบบสัดส่วนที่ดีขึ้น ซึ่งทางเราก็กำลังเร่งรัดหามาตรการที่จะสร้างความนิยมให้เพิ่มมากขึ้น คิดว่าจะเห็นผลในการเลือกตั้ง ครั้งหน้านี้ ซึ่งทางเราตั้งเป้าหมายเอาไว้ว่าน่าจะได้ ส.ส. ประมาณ 280 คน”

ในการสร้างความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคประชาธิปัตย์ ถือว่าการดำเนินการของนายสุเทพ ประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ โดยกลุ่มตัวอย่างได้ให้ความเห็น ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ถือว่าการดำเนินการของท่านสุเทพ ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ สังเกตจากจำนวน ส.ส. สัดส่วนของพรรคที่มีจำนวนมากขึ้น ในการเลือกตั้ง

ครั้งที่แล้ว ถือว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีสำหรับการเลือกตั้งในครั้งหน้า คาดว่าพรรคจะต้องได้ ส.ส. ในพื้นที่ ภาคเหนือและภาคอีสานเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการสร้าง ความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคมาก โดยได้ลงพื้นที่ช่วยหาเสียงให้กับลูกพรรคอยู่เป็นประจำ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรค ไม่ได้ลดลงเลยตรงกันข้ามกลับมีเพิ่ม มากขึ้น สังกัดจากผลของการเลือกตั้งในครั้งก่อนกับครั้งนี้ที่ผ่านมา ปรากฏว่าเราได้จำนวน ส.ส. เพิ่มขึ้นจากเดิม ถึงแม้จะยังไม่ได้ตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ แต่ก็ถือว่าเป็นนิมิตหมายที่ดี สำหรับการ เลือกตั้งในครั้งหน้านี้”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “ความนิยมของพรรคประชาธิปัตย์จาก ประชาชนนั้นก็ดูดีขึ้นมาก โดยเฉพาะประชาชนในภาคกลางและกรุงเทพ ฯ ซึ่งถ้าคุณสุเทพ สร้าง ความนิยมจากประชาชนในภาคเหนือและภาคอีสานให้เพิ่มมากขึ้น พรรคประชาธิปัตย์ก็จะมีโอกาส ได้เป็นพรรคผู้นำในการจัดตั้งรัฐบาลอีกครั้ง”

อย่างไรก็ดียังมีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่า แม้นายสุเทพ จะเน้นการประชาสัมพันธ์ ให้ ประชาชนรับทราบในนโยบายของพรรคแต่นายสุเทพ ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จในการสร้างความ นิยมให้กับพรรคประชาธิปัตย์เพิ่มขึ้นมากนัก โดยเฉพาะความนิยมของประชาชนในภาคเหนือและ ภาคอีสานที่มีต่อพรรคประชาธิปัตย์นั้น ถือว่ายังอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่ดี เพราะจากผลการเลือกตั้งเมื่อ พ.ศ. 2550 นั้นพรรคประชาธิปัตย์ ได้จำนวน ส.ส. เพียงน้อยนิดถ้าเทียบกับพื้นที่อันกว้างใหญ่ของ ภาคเหนือและภาคอีสาน โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นในเรื่องนี้ ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นการยากที่พรรคประชาธิปัตย์ จะเข้า มาครองเสียงในพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสานในสัดส่วนที่มากได้ เพราะมีปัจจัยหลายอย่างรวมทั้ง มีพรรคการเมืองที่ครองเสียงในพื้นที่อยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นนายสุเทพ หรือเลขา ฯ คนต่อไปของ พรรคประชาธิปัตย์คนใด ก็ไม่สามารถที่จะเข้ามาเจาะคะแนนในภาคนี้ได้อย่างง่ายดายนัก”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ เป็นผู้ที่มีความสามารถพอสมควร แต่ยังไม่ถึงขั้นที่จะเข้ามาครองเสียงในพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสานได้ ไม่ว่าจะใช้วิธีการเช่นไร เพราะว่าความเป็นประชาธิปัตย์ ความเป็นนายสุเทพ ยังไม่มีความสามารถที่จะซึมซับความเป็น “คนเหนือ” ความเป็น “ลูกอีสาน” เอาไว้ได้ ดังนั้นความรู้สึกในความเป็นเจ้าของ ของคนเหล่านี้ยัง ไม่มีให้กับพรรคประชาธิปัตย์ จึงเป็นการยากมากที่นายสุเทพ จะยึดพื้นที่ในเขตภาคเหนือและภาค อีสานมาเป็นของพรรคประชาธิปัตย์ได้สำเร็จ”

รองศาสตราจารย์สุชุม นวลสฤต ให้ความเห็นว่า “การสร้างความนิยมใน ภาคเหนือและภาคอีสานของนายสุเทพ ยังไม่ชัดเจนนัก ถือว่ายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวิ สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ในการที่นายสุเทพ และพรรค ประชาธิปัตย์จะเข้าไปครองเสียงในภาคเหนือและภาคอีสานนั้นเป็นเรื่องที่ยากมาก เพราะมีพรรคที่เป็นเจ้าของพื้นที่อยู่แล้วไม่ว่าจะเป็นพรรคภูมิใจไทย พรรคชาติไทยพัฒนาหรือแม้แต่พรรคเพื่อไทย ก็ยังคงครองเสียงอยู่อย่างเหนียวแน่นยากที่จะแทรกเข้าไปได้ ดังนั้นนายสุเทพ ควรจะหากกลยุทธ์ใหม่ๆ ในการสร้างความนิยมออกมาใช้ เพื่อที่จะได้เสียงในภาคเหนือและภาคอีสานเพิ่มขึ้น”

2.2 บทบาทในการคัดเลือกและวางตัวบุคคลเพื่อลงสมัครรับการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น การคัดเลือกและวางตัวผู้สมัครลงรับเลือกตั้ง ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญเช่นกัน เพราะถ้าพรรคใดได้ส่งบุคคลที่มีความสามารถและเป็นที่ยอมรับของมหาชนลงแข่งขัน ก็ย่อมที่จะมีโอกาสที่จะได้รับการเลือกตั้งสูง ในทางกลับกันถ้าพรรคการเมืองใดส่งคนที่ไม่เป็นที่นิยมของคนทั่วไป โอกาสที่จะได้รับการเลือกตั้งก็น้อยเช่นกัน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อจำนวน ส.ส. ของพรรคและการต่อรองทางการเมือง ดังนั้นการเลือกบุคคลที่จะมาเป็นตัวแทนของพรรคจึงต้องมีความพิถีพิถันพอสมควร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่างๆ พบว่า การคัดเลือกและการวางตัวบุคคลเพื่อส่งผู้สมัครลงรับเลือกตั้งในนามพรรคประชาธิปัตย์นั้น นายสุเทพ เทือกสุบรรณ มีบทบาทเป็นอย่างมากในการคัดเลือกบุคคล โดยรับหน้าที่เป็นคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครลงรับเลือกตั้ง ซึ่งมีนายบัญญัติ บรรทัดฐาน เป็นประธานการคัดเลือกบุคคลที่จะมาเป็นตัวแทนในการลงสมัครรับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนในนามของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งการคัดเลือกของนายสุเทพ และคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครลงรับเลือกตั้งมีขั้นตอน ดังนี้

1. เป็นรูปแบบคณะกรรมการ ที่ช่วยกันพิจารณาถึงความเหมาะสมอย่างละเอียดรอบคอบ
2. เน้นเรื่องความรู้ความสามารถในการทำงานการเมืองของผู้สมัคร
3. มีประวัติของความซื่อสัตย์สุจริตเป็นหลัก เพราะถึงแม้จะมีความรู้ความสามารถมาก แต่ไม่มีความซื่อสัตย์บุคคลผู้นั้นก็ไม่มีความประโยชน์อะไรกับพรรคหรือกับประเทศชาติ
4. พิจารณาไม่ให้คุณสมบัติของผู้สมัครผิดจากกรอบและระเบียบที่คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครลงรับเลือกตั้งกำหนด
5. ส่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาเพื่อขอความเห็นชอบ
6. อนุมัติตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค เป็นต้น

ในเรื่องนี้ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวไว้ว่า “การคัดเลือกบุคคลที่จะมาเป็นตัวแทนในการลงสมัครรับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนนั้น ทำกันในรูปแบบคณะกรรมการ ที่ช่วยกันพิจารณาถึงความเหมาะสมอย่างละเอียดรอบคอบ ในส่วนตัวผมเองนั้นก็จะเป็นเรื่องความรู้ความสามารถและประวัติของความซื่อสัตย์สุจริตเป็นหลัก เพราะถึงแม้จะมีความรู้ความสามารถมาก แต่ไม่มีความซื่อสัตย์บุคคลผู้นั้นก็ไม่มีประโยชน์อะไรกับพรรคหรือกับประเทศชาติ”

การคัดเลือกผู้สมัครลงรับการเลือกตั้งของนายสุเทพ และคณะกรรมการประสบความสำเร็จดี โดยได้ผู้สมัครที่มีคุณภาพพอสมควรมาลงสมัครในนามพรรค โดยเฉพาะผู้สมัครในภาคใต้ ภาคกลางและกรุงเทพ แม้ผู้สมัครในภาคเหนือและภาคอีสานส่วนใหญ่ยังเป็นรองพรรคการเมืองอื่นอยู่มาก รวมทั้งปัญหาการซื้อเสียงที่เป็นปัญหาที่สำคัญมากของการเลือกตั้ง แต่นายสุเทพ ก็พยายามที่จะทาบทามบุคคลที่มีคุณสมบัติ เป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่ เข้าร่วมร่วมงาน โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นที่สอดคล้องกัน ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ถือว่าท่านสุเทพ ทำหน้าที่ในเรื่องนี้ได้ดีพอสมควร โดยได้คำนึงถึงคุณสมบัติและความสามารถของตัวผู้สมัครเป็นสำคัญเพื่อที่จะได้บุคคลที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของประชาชน ในพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสานก็เช่นกัน ท่านสุเทพ มีแนวคิดที่จะทาบทามหาบุคคลที่ความรู้ความสามารถ เป็นที่ยอมรับจากประชาชนในพื้นที่เข้ามาลงสมัครในนามพรรค”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ในการวางตัวผู้สมัครลงรับการเลือกตั้งนั้น ทำกันในรูปแบบคณะกรรมการเพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณภาพ ซึ่งก็ได้ผลเป็นอย่างดี แต่ต้องยอมรับว่าตัวผู้สมัครในภาคเหนือและภาคอีสานนั้น ส่วนใหญ่ความนิยมจากประชาชนยังเป็นรองพรรคการเมืองอื่นอยู่มาก รวมทั้งการซื้อเสียงที่เป็นปัญหา มาโดยตลอด ”

รองศาสตราจารย์สุขุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่านายสุเทพ เป็นผู้ที่มีความสำคัญในเรื่องการวางตัวผู้สมัครรับการเลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์ และนายสุเทพ ก็ทำหน้าที่ได้ดีพอสมควร แต่ผลการเลือกตั้งที่ออกมาขึ้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น กระแสความนิยมในช่วงนั้นของหัวหน้าพรรค หรืองบประมาณในการหาเสียง ล้วนแต่ส่งผลในการเลือกตั้งทั้งสิ้น”

เป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปว่าในเขตภาคใต้นั้น แม้พรรคประชาธิปัตย์จะส่งบุคคลใดเข้าแข่งขัน ส่วนใหญ่ก็จะได้รับการเลือกตั้งอย่างแน่นอน ต่างจากเขตเลือกตั้งในภาคอื่นที่มีการแข่งขันกันสูงมาก เช่น ในเขตกรุงเทพและภาคกลาง ความนิยมจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งพรรคประชาธิปัตย์จึงพยายามที่จะยึดครองฐานเสียงในส่วนนี้เอาไว้ให้ได้มากที่สุด เพื่อเอาไว้อัดเชยกับจำนวน ส.ส. ในเขตพื้นที่ภาคอีสานและภาคเหนือ ที่ต้องใช้ความพยายามเป็นอย่าง

มากกว่าที่พรรคประชาธิปัตย์ จะได้จำนวน ส.ส. แต่ละคน ในเรื่องนี้มีข้อจำกัดอยู่ที่ความนิยมของประชาชนภาคอีสานและภาคเหนือที่ให้ความนิยมกับพรรคประชาธิปัตย์ยังมีน้อยมาก เมื่อเป็นเช่นนี้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถหรือบุคคลที่ชื่อเสียงเป็นที่นิยมของประชาชนในเขตพื้นที่ ก็ไม่คิดที่จะมาลงสมัครในนามพรรคประชาธิปัตย์เพราะกลัวประชาชนไม่สนับสนุน โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็น ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นที่ยอมรับกันว่าในพื้นที่ภาคกลางและกรุงเทพ เป็นพื้นที่ ที่ความนิยมของประชาชนเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาตามสถานการณ์ของการเมือง ดังนั้นทุกพรรคจึงมีโอกาสที่จะเข้ามาครองคะแนนเสียงในพื้นที่นี้ได้ ส่วนภาคใต้ก็ต้องยอมรับว่าเป็นของประชาธิปัตย์ แต่ภาคเหนือและภาคอีสานความนิยมจากประชาชนที่มีให้พรรคประชาธิปัตย์นั้น ยังมีน้อยมากอีกทั้งบุคคลที่มีบทบาทโดดเด่นที่เป็นที่นิยมของประชาชน ก็ไม่ยอมรับการเลือกตั้งในนามพรรคประชาธิปัตย์ เพราะคนส่วนใหญ่ในภาคเหนือและภาคอีสาน ไม่นิยมชมชอบพรรคประชาธิปัตย์ แนวทางแก้ไขก็คือ นายสุเทพและพรรคประชาธิปัตย์ควรเปิดใจให้กว้างกว่านี้ หุ่ยุคนการเมืองแบบเก่า แล้วจะสร้างความยอมรับจากประชาชนในภาคเหนือและภาคอีสานมากกว่านี้”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ในการวางตัวผู้สมัครลงรับการเลือกตั้งนั้น เป็นเรื่องที่สำคัญมากเช่นกัน เพราะถ้าไปเอาบุคคลที่ประชาชนไม่ยอมรับมาเป็นตัวแทนพรรคในการลงสมัครรับการเลือกตั้ง แม้ประชาชนจะมีความนิยมพรรคเรายู่ก็จริงแต่ก็มีโอกาสที่จะสออบตกได้ เพราะฉะนั้นจึงต้องระวังในเรื่องนี้ให้มาก อย่าไปทำทาบประชาชน ส่วนเรื่องการวางตัวผู้สมัครลงรับการเลือกตั้งของนายสุเทพ มองว่าในเขตพื้นที่ภาคใต้นั้นความนิยมชมชอบของประชาชนเป็นของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่ง ได้มีผู้กล่าวไว้ว่า “ในภาคใต้ประชาธิปัตย์ ส่งเสาไฟฟ้าลงสมัครก็ยังสามารถได้รับเลือกเป็น ส.ส.” ในเรื่องนี้ถ้าจะมองให้ลึกก็มีเหตุผลอยู่พอสมควร จะเห็นว่าตัวผู้สมัครในพื้นที่ภาคใต้ของพรรคประชาธิปัตย์ก็ไม่ได้คู่โดดเด่นอะไรมากนัก แต่เพราะความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคประชาธิปัตย์ ทำให้ได้รับเลือก แต่เมื่อเป็นพื้นที่ภาคอื่นประชาธิปัตย์ก็ต้องพบกับความยากลำบากในการที่จะช่วงชิงพื้นที่ เพราะประชาชนในภาคอื่นไม่นิยมพรรคประชาธิปัตย์ เหมือนกับประชาชนในภาคใต้”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “ถือว่าผู้สมัครของพรรคประชาธิปัตย์มีคุณภาพพอสมควร โดยเฉพาะผู้สมัครในภาคใต้ ภาคกลางและกรุงเทพ แต่ผู้สมัครในภาคเหนือและภาคอีสานยังเป็นรองพรรคอื่นอยู่มาก ดังนั้นคุณสุเทพ ควรที่จะเร่งทาบตามบุคคลที่มีคุณสมบัติ เป็นที่ยอมรับของประชาชนในพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสาน เพราะคุณสมบัติบางข้อประชาชนในแต่ละภาคมีความนิยมไม่เหมือนกัน”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ในการวางตัวผู้สมัครรับการเลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์นั้น นายสุเทพ มีบทบาทเป็นอย่างมาก ในการวางตัวผู้สมัคร เพราะจะต้องได้รับความเห็นชอบจากนายสุเทพ ซึ่งในภาคใต้ก็ไม่มีปัญหาประชาธิปัตย์ส่งใครลง ก็ได้รับเลือกแน่นอน แต่ถ้าเป็นภาคอื่นจะมีการแข่งขันสูงมาก ซึ่งบางครั้งประชาธิปัตย์ก็จะเพลี่ยงพล้ำอยู่บ่อย ๆ ดังนั้นจึงต้องเน้นถึงตัวบุคคลที่เป็นที่นิยมของประชาชนในพื้นที่นั้นเป็นส่วนใหญ่ แต่มีปัญหาว่าบุคคลผู้นั้นก็เป็นที่ยกย่องของพรรคการเมืองอื่นอยู่เช่นกัน ดังนั้นจึงเป็นที่มาของการซื้อตัว ส.ส. เพื่อให้มาลงกับในนามพรรคของตน ซึ่งเป็นปัญหาทางการเมืองเป็นอย่างมากในยุคสมัยนี้”

2.3 บทบาทในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกเรื่องหนึ่งในกระบวนการเลือกตั้ง เพราะถ้าหากว่ามีการรณรงค์หาเสียงที่ดีแล้ว ก็จะทำให้ประชาชนได้รู้จักในตัวผู้ที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งและเข้าใจนโยบายของพรรคเพื่อผลของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ พบว่า บทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นนายสุเทพ ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญในกระบวนการเลือกตั้ง โดยนายสุเทพ มีการรณรงค์หาเสียงอย่างทุ่มเทอย่างเต็มที่ โดยมีวิธีการ ดังนี้

1. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบถึงนโยบายและผลงานที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่อง
2. มีการจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์ความรู้ทางการเมืองทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
3. ใช้สื่อที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็น วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
4. มีแผนที่จะให้ผู้สมัครเข้าไปพบปะใกล้ชิดกับประชาชนให้มากที่สุด เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริงของประชาชนให้ได้มากที่สุด เพื่อสร้างความนิยมนิยมให้กับประชาชนในทุกพื้นที่
5. นอกจากนี้นายสุเทพ ยังมีโครงการต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการเลือกตั้งของพรรค เช่น โครงการแนวร่วมประชาธิปไตย โครงการให้ความรู้กับประชาชนในเรื่องการเลือกตั้ง โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยสู่เยาวชน เป็นต้น

การหาเสียงเลือกตั้งนายสุเทพ ถือว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญมากในกระบวนการเลือกตั้ง โดยมีจุดประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชน ให้ประชาชนรับทราบถึงนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ มีนโยบายอย่างไร มีอะไรบ้าง
2. เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้ทราบว่า จะได้ประโยชน์อะไรในนโยบายนั้น
3. เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชน ให้ประชาชนรับทราบว่า เป็นนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
4. มีการประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง
5. ยึดหลักการรณรงค์หาเสียงที่บริสุทธิ์ ยุติธรรม ไม่มีการซื้อเสียง
6. เพื่อให้ประชาชน นำไปพิจารณาและเลือกพรรคประชาธิปัตย์เข้าไปบริหารประเทศต่อไป เป็นต้น

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้กล่าวว่า “การหาเสียงเลือกตั้งถือว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญมากในกระบวนการเลือกตั้ง เพราะจะได้ทำความเข้าใจกับประชาชน ให้ประชาชนรับทราบถึงนโยบายของพรรคว่ามีอะไรบ้าง ประชาชนจะได้ประโยชน์อะไรในนโยบายนั้น เราต้องแสดงให้เห็นว่า เป็นนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีการประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง แต่ทั้งนี้ต้องยึดหลักการรณรงค์หาเสียงที่บริสุทธิ์ ยุติธรรม ไม่มีการซื้อเสียง”

นายสุเทพ ได้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการหาเสียงเลือกตั้งเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการไปเดินสายหาเสียงตามภูมิภาคต่างๆหรือแม้กระทั่งในภาคใต้ นายสุเทพ ก็ไปพบปะกับประชาชนไม่ได้ขาด เพราะการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงนโยบายพรรคว่ามีแนวทางเป็นอย่างไร ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ เมื่อประชาชนได้รับทราบถึงนโยบายแล้วประชาชนจะได้พิจารณาตัดสินใจว่าควรจะเลือกพรรคการเมืองใด เข้ามาบริหารประเทศ โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ เป็นผู้ที่ทุ่มเทให้กับการหาเสียงเป็นอย่างมาก โดยลงพื้นที่ช่วยลูกพรรคหาเสียงเป็นประจำ”

นายสุวโรช ทะลั่ง ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพให้ความสำคัญกับการหาเสียงมาก เพราะว่าจะได้ไปทำความเข้าใจให้ประชาชนได้รับทราบว่าถ้าเราได้เป็นรัฐบาลบริหารประเทศเราจะทำอะไร มีนโยบายอย่างไร มีแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของประเทศอย่างไร เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบและพิจารณาที่จะเลือกพรรคของเราเข้าไปบริหารประเทศ”

นายวินชา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “ในการทำหน้าที่เลขาธิการพรรคของคุณสุเทพ ในกิจกรรมการหาเสียงเลือกตั้งนั้น ต้องยอมรับว่าทำหน้าที่ได้ดี เพราะการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงนโยบายพรรคว่ามีแนวทางเป็นอย่างไร ถือว่าเป็นเรื่องที่จำเป็น เมื่อประชาชนได้รับทราบถึงนโยบายแล้วประชาชนจะได้พิจารณาตัดสินใจว่าควรจะเลือกพรรคการเมืองใด เข้ามารับบริหารประเทศ”

รองศาสตราจารย์สุชม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่านายสุเทพ ดำเนินบทบาททางการเมืองในเรื่องนี้ได้ดี เพราะทราบว่านายสุเทพ ทุ่มเทให้กับการหาเสียงเลือกตั้งเป็นอย่างมาก โดยได้มีการลงพื้นที่หาเสียงอย่างต่อเนื่อง”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “บทบาทการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งของนายสุเทพนั้น ถือว่าทำหน้าที่ได้ดีพอสมควร ไม่ว่าจะเป็นการไปเดินสายหาเสียงตามภูมิภาคต่างๆหรือแม้กระทั่งในภาคใต้ นายสุเทพ ก็ไปพบปะกับประชาชนไม่ได้ขาด ถือว่าทำหน้าที่ในบทบาทเลขาธิการพรรคในเรื่องของการหาเสียงได้ดี”

อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่านายสุเทพ ไม่ประสบความสำเร็จมากนักในการรณรงค์หาเสียง เพราะยังใช้วิธีการหาเสียงแบบเก่า เช่น การใส่ร้ายป้ายสีผู้อื่น โดยให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ในการหาเสียงนายสุเทพ ยังใช้วิธีการหาเสียงแบบเก่า คือการสาดโคลนใส่ฝ่ายตรงข้าม ซึ่งการหาเสียงแบบนี้ไม่ได้ผลมากนักในปัจจุบัน”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ในการหาเสียงเลือกตั้งก็ต้องยอมรับว่านายสุเทพ มีความตั้งใจมากที่เคียวแค่ข้อเสียก็มีอยู่ว่า นายสุเทพ ยังใช้วิธีการหาเสียงแบบเก่า คือการใส่ร้ายป้ายสีฝ่ายตรงข้าม ล่อลวงประชาชนให้เข้าใจผิดในเรื่องต่าง ๆ ลอกเลียนนโยบายของพรรคการเมืองอื่นเอาไปใช้แล้วยังโมเมว่าเป็นนโยบายของพรรคตน ซึ่งในเรื่องนี้นายสุเทพ ควรแก้ไขแล้วควรหันมาดำเนินบทบาททางการเมืองแบบตรงไปตรงมา เพื่อให้เกิดความสมานฉันท์ในสังคมการเมืองไทย”

2.3.1 บทบาทในการวางแผนหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การวางแผนหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถือว่ามีความจำเป็นอีกเช่นกัน เพราะในการหาเสียงนั้น จะต้องมีการวางแผนที่ดี เพื่อที่จะให้การหาเสียงประสบผลสำเร็จ และได้รับความเชื่อถือจากประชาชน จนเกิดความนิยมชมชอบและไว้วางใจ จนตัดสินใจเลือกผู้สมัครผู้นั้น ไปเป็นตัวแทนของเขา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสาร และข่าวสารต่าง ๆ พบว่า การวางแผนหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายสุเทพ รับ

หน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งรับผิดชอบอำนวยความสะดวกทั่วประเทศ โดยนายสุเทพ ได้เน้นไปที่การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบแนวทางและนโยบายของพรรค โดยผ่านทางกิจกรรมที่ต่อเนื่องของการปฏิบัติโครงการในรูปแบบต่างๆ เช่น การอบรมสมาชิกพรรค การขยายแนวร่วมทางการเมือง หรืออีกหลายโครงการที่มีผลต่อเนื่องกับการเลือกตั้ง เพื่อให้การหาเสียงเลือกตั้งในแต่ละพื้นที่เป็นไปด้วยความทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ การกำหนดแผนการหาเสียงการเลือกตั้งนั้น นายสุเทพ ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานออกเป็นขั้นตอน เพื่อให้เกิดระเบียบในการปฏิบัติงาน โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1. มีการแบ่งงานออกเป็นหน่วยต่างๆ มีภาระหน้าที่รับผิดชอบต่างกัน
2. มีการประชุมร่วมกันของคณะทำงานเพื่อกำหนดแนวทางในการวางแผนหาเสียงเลือกตั้ง
3. กำหนดพื้นที่และสถานที่ ที่จะไปพบปะกับประชาชน
4. จัดทำตารางเวลาการปราศรัย สถานที่ เวลา
5. เลือกสรรคณะ ส.ส.ของพรรคที่มีความสามารถและประสบการณ์ ไปช่วยปราศรัยหาเสียงในเวลาและสถานที่ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
6. เตรียมตัวในการที่จะนำเสนอข้อมูลและนโยบายของพรรคให้ประชาชนรับทราบ
7. สร้างความเป็นกันเองกับประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ถึงเจตนาที่ดีทางการเมืองของพรรค ที่จะอาสาเข้าไปทำงานให้กับประชาชน เป็นต้น

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “ในการวางแผนหาเสียงเลือกตั้งนั้น ได้มีการกำหนดขั้นตอนการทำงาน คือการกำหนดพื้นที่และสถานที่ ที่จะไปพบปะกับประชาชน การเตรียมตัวในการที่จะนำเสนอข้อมูลและนโยบายของพรรคให้ประชาชนรับทราบ การสร้างความเป็นกันเองกับประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ถึงเจตนาที่ดีทางการเมืองของพรรคที่เราจะอาสาเข้ามาทำงานให้กับประชาชน”

ในการวางแผนเลือกตั้งนั้น นายสุเทพ ประสบความสำเร็จพอสมควร เพราะในการออกไปพบปะกับประชาชนในการหาคะแนนเสียงของนายสุเทพ และคณะได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก จากประชาชนทั่วประเทศ โดยเฉพาะประชาชนในภาคกลางและภาคใต้ โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “การหาเสียงของท่านสุเทพ ประสบความสำเร็จพอสมควร โดยการเลือกตั้งในปี 50 พรรคประชาธิปัตย์ ได้จำนวน ส.ส. เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “การกำหนดแผนการหาเสียงเลือกตั้งนั้น ได้มีการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงานออกเป็นตอน เพื่อให้เกิดระเบียบในการปฏิบัติงาน โดยมี ท่าน สุเทพ เป็นผู้อำนวยการศูนย์การเลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์”

นายวินชา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “การวางแผนหาเสียงของคุณสุเทพ ก็ถือว่าทำหน้าที่ได้ดีและประสบความสำเร็จ เพราะผลการเลือกตั้งออกมาว่า พรรคประชาธิปัตย์ได้จำนวน ส.ส.เพิ่มจากการเลือกตั้งครั้งเก่ามากทีเดียว”

รองศาสตราจารย์สุขุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่านายสุเทพ ทำหน้าที่ได้ดีโดยได้มีการวางแผนในการหาเสียงออกเป็นขั้นตอน เพื่อความเป็นระเบียบและคล่องตัวในการหาเสียง”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “การวางแผนหาเสียงของนายสุเทพ ถือว่าทำได้ดี เพราะนายสุเทพ มีประสบการณ์ในเรื่องนี้มาหลายสมัย จึงทำให้กิจกรรมการหาเสียงของพรรคประชาธิปัตย์ ประสบความสำเร็จมากทีเดียว สืบเนื่องจากการเลือกตั้งครั้งหลังนี้พรรคประชาธิปัตย์ได้จำนวน ส.ส. เพิ่มขึ้นจากเดิม”

อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่า การวางแผนหาเสียงของนายสุเทพ ยังไม่ประสบความสำเร็จมากนัก เพราะยังใช้แนวทางในการหาเสียงแบบเก่า คือการหาเสียงแบบสาดโคลนเข้าใส่ฝ่ายตรงข้ามทำให้เกิดการขัดแย้งกันในการหาเสียง เกิดบรรยากาศที่ไม่ดีทางการเมือง โดยให้เหตุผลดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ หาเสียงด้วยพฤติกรรมที่เป็นลบทางทางการเมือง มีการบิดเบือนข้อมูล สร้างความเข้าใจผิดให้กับประชาชนต่อพรรคตรงข้าม ทำให้บรรยากาศการหาเสียง เต็มไปด้วยความตึงเครียด”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “การวางแผนหาเสียงของนายสุเทพ นั้นถือว่าเป็นเรื่องที่ย่ำแย่มากสำหรับการเมืองไทย เพราะว่าเขาจะใช้ทุกวิถีทางที่จะเอาชนะคู่แข่ง จนบางครั้งเขาก็ไม่คำนึงถึงมารยาททางการเมืองเลย ต้องการเพียงผลสำเร็จเพียงอย่างเดียว จนทำให้เกิดบรรทัดฐานที่ไม่ดีทางการเมือง จนเกิดปัญหาความขัดแย้งและความแตกแยกทางการเมือง จนยากที่จะแก้ไขให้สำเร็จลุล่วงลงไปได้”

2.3.2 บทบาทในการจัดสรรงบประมาณในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎร

การจัดสรรงบประมาณในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอีกเรื่องหนึ่ง เพราะงบประมาณเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากในการหาเสียงเลือกตั้งในทุก

ระดับ คั้งนี้ การจัดสรรงบประมาณในการหาเสียงจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการหาเสียงเลือกตั้ง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสาร และข่าวสารต่าง ๆ พบว่า ในเรื่องงบประมาณในการหาเสียงนั้น นายสุเทพ เทือกสุบรรณ มีบทบาทที่สำคัญมาก เพราะรับหน้าที่เป็นผู้อำนวยการเลือกตั้งของพรรคและได้ให้ความสำคัญในเรื่องการจัดสรรงบประมาณ โดยมีวิธีการ คั้งนี้

1. ทูมงบประมาณในการหาเสียงอย่างเต็มที่ โดยใช้งบประมาณกว่า 220 ล้านบาท

2. ดูแลและจัดสรรงบประมาณในการหาเสียงอย่างทั่วถึงเป็นธรรม และมีความเพียงพอในการใช้จ่ายเพื่อหาเสียงเลือกตั้ง

3. มีการติดตามดูแลการใช้จ่ายของสมาชิกอย่างใกล้ชิดและมีการเน้นย้ำให้การดำเนินการอย่างถูกต้องตามกฎระเบียบและถูกต้องตามกฎหมายการเลือกตั้งอย่างเคร่งครัด เป็นต้น นอกจากนี้ นายสุเทพ ยังจัดสรรงบประมาณในการหาเสียงเลือกตั้งโดยยึดหลัก คั้งนี้

1. หลักกฎหมาย คือ การจัดสรรงบประมาณต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
2. หลักความเท่าเทียมและเป็นธรรม คือ การจัดสรรงบประมาณต้องไปให้ด้วยความทั่วถึงทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน

3. หลักความคุ้มค่า คือ การใช้จ่ายงบประมาณต้องใช้จ่ายให้คุ้มค่าที่สุด เพราะงบประมาณมีจำกัด

ในเรื่องนี้ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “ผมให้ความสำคัญกับเรื่องงบประมาณในการหาเสียงเลือกตั้งเป็นอย่างมาก แต่การจัดสรรงบประมาณต้องเป็นไปตามกฎหมายกำหนด การจัดสรรเงินต้องไปให้ทั่วถึงทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม การใช้จ่ายเงินต้องใช้จ่ายให้คุ้มค่าที่สุดเพราะงบประมาณเราก็มีจำกัด ส่วนในการเลือกตั้งครั้งนี้ เราตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายเอาไว้ 658 ล้านบาท แบ่งเป็นงบประมาณในการหาเสียง 440 ล้านบาท มากกว่าการเลือกตั้งในปี 50 ถึงหนึ่งเท่าตัว”

ในการจัดสรรงบประมาณในการหาเสียงของนายสุเทพ นั้นมีความเหมาะสมและมีความยุติธรรมดี เพราะพรรคประชาธิปัตย์มีงบประมาณสำหรับใช้จ่ายในการเลือกตั้งอย่างเพียงพอ โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล คั้งนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “การจัดสรรงบประมาณที่ใช้ในการหาเสียงของสมาชิกพรรคนั้นนายสุเทพ ทำหน้าที่ได้ดีมาก โดยมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ และเป็นธรรม”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “การจัดสรรงบประมาณในการหาเสียงของท่านสุเทพ ถือว่าดีพอสมควร เพราะมีความเท่าเทียมกันดี”

รองศาสตราจารย์สุชุม นवलสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่ามีเหมาะสมดี ในการจัดสรรงบประมาณในการหาเสียง”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “งบประมาณที่นายสุเทพ จัดสรรให้กับสมาชิกพรรคเพื่อใช้ในการหาเสียงนั้นก็ถือว่ามีความลงตัวดี”

มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่า การจัดสรรงบประมาณในการหาเสียงของนายสุเทพ คงจะไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายเลือกตั้งทั้งหมด เช่น จำนวนเงินที่ใช้สำหรับหาเสียง น่าจะมีการใช้จ่ายเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดและน่าที่จะมีการใช้จ่ายงบประมาณที่ผิดวัตถุประสงค์ ซึ่งพิสูจน์ได้ยาก โดยมีกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็น ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “การจัดสรรงบประมาณในการหาเสียงของนาย สุเทพ น่าที่จะผิดกฎหมายเลือกตั้ง คือ ใช้งบประมาณเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ซึ่งจะต้องถูกดำเนินคดีหากถูกตรวจพบ”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ในปี 53 พรรคประชาธิปัตย์ ได้ถูกฟ้องดำเนินคดีในกรณีใช้จ่ายเงินกองทุนพรรคการเมืองที่ผิดวัตถุประสงค์ ซึ่งถ้าพบว่ามีจริง จะต้องถูกยุบพรรค ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพรรคประชาธิปัตย์โดยนายสุเทพ น่าที่จะใช้จ่ายเงินงบประมาณในการหาเสียงที่ผิดจากข้อบัญญัติของกฎหมาย”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “การจัดสรรงบประมาณในการหาเสียงของนายสุเทพ ก็คงจะไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายทั้งหมด เช่น จำนวนเงินที่ใช้สำหรับหาเสียง น่าจะเกินที่กฎหมายกำหนด แต่ก็พิสูจน์ได้ยาก”

ตอนที่ 3 บทบาทการเป็นพรรคฝ่ายค้านของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช (พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2551)

การติดตามตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลเป็นหน้าที่ของฝ่ายค้าน ที่จะต้องดำเนินการด้วยความสามารถเพื่อผลของการตรวจสอบ ซึ่งจะส่งผลให้รัฐบาลบริหารประเทศด้วยความรอบคอบและสุจริตมากขึ้นเพราะทราบว่ามีผู้ติดตามตรวจสอบการทำงานอยู่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ พบว่า หลังการเลือกตั้งในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2550 พรรคพลังประชาชน ซึ่งมีนายสมัคร สุนทรเวช เป็นหัวหน้าพรรค ได้จำนวน ส.ส. มาเป็นอันดับ 1 ทำให้มีสิทธิที่จะจัดตั้งรัฐบาลได้และพรรคประชาธิปัตย์ยอมรับหน้าที่เป็นฝ่ายค้าน ทั้งที่นายสมัคร ได้ออกปากเชิญให้ไปร่วมกันจัดตั้งรัฐบาล แต่พรรคประชาธิปัตย์ได้ปฏิเสธ โดยได้แสดงจุดยืนที่จะไม่ร่วมรัฐบาลกับพรรคพลังประชาชน โดยอ้างเหตุผลว่า อุดมการณ์ทางการเมืองที่ไม่ตรงกัน ดังนั้นเมื่อพรรคพลังประชาชนเป็นรัฐบาลพรรคประชาธิปัตย์ก็ต้องเป็นฝ่ายค้าน ทำหน้าที่ในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ อธิบายว่า “เราไม่สามารถที่จะร่วมรัฐบาลกับพรรคพลังประชาชนได้เพราะทั้ง 2 พรรคเป็นพรรคการเมืองใหญ่ เมื่อมาร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลก็จะเกิดเผด็จการรัฐสภา ซึ่งไม่ใช่จุดประสงค์ของพรรคประชาธิปัตย์”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่า พรรคประชาธิปัตย์สมควรที่จะเป็นฝ่ายค้าน เมื่อพรรคพลังประชาชนได้เป็นรัฐบาลเพราะอุดมการณ์ทางการเมืองที่ไม่ตรงกัน โดยให้ความเห็น ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ถ้าพรรคพลังประชาชนเป็นรัฐบาล พรรคประชาธิปัตย์ก็จะเป็นฝ่ายค้าน เพราะพรรคไม่มีนโยบายที่จะไปร่วมรัฐบาลกับพรรคพลังประชาชน เนื่องจากการแนวทางการทำงานที่ไม่ตรงกัน”

นายสุวโรช ทะลิ่ง ให้ความเห็นว่า “เราพร้อมที่จะเป็นฝ่ายค้าน ดีกว่าที่ไปร่วมรัฐบาลกับพรรคการเมืองอื่นแล้วทำให้ต้องเสียอุดมการณ์ของพรรค”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “สมควรเป็นฝ่ายค้าน เพราะจะได้คานอำนาจของรัฐบาลบ้าง”

รองศาสตราจารย์สุชุม นवलสกุล ให้ความเห็นว่า “พรรคประชาธิปัตย์เป็นพรรคการเมืองที่ทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้านได้ดี เพราะเคยรับหน้าที่เป็นฝ่ายค้านหลายครั้ง เพราะถ้าพรรคประชาธิปัตย์ ไม่ได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลแล้ว ก็จะได้รับหน้าที่เป็นฝ่ายค้านมาตลอด”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวิ สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “การทำหน้าที่ฝ่ายค้านถือว่าเป็นหน้าที่ที่สำคัญของพรรคการเมือง เพราะจะได้ถ่วงอำนาจกันกับพรรคที่จัดตั้งรัฐบาล เพื่อการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น”

มีกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความเห็นว่า พรรคประชาธิปัตย์ มีความเหมาะสมที่จะเป็นฝ่ายค้าน เพราะโอกาสที่จะได้จำนวน ส.ส. มาเป็นอันดับ 1 นั้นเป็นไปได้ยาก

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ในการเลือกตั้งทุกครั้งพรรคประชาธิปัตย์ จะได้คะแนนมาเป็นอันดับ 2 โดยตลอด ดังนั้นถ้าไม่ร่วมรัฐบาลกับพรรคอื่นก็จะต้องเป็นฝ่ายค้าน นอกเสียจากว่าจะใช้วิธีการที่ผิด ในการจัดตั้งรัฐบาล”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ถือว่าสมควรที่จะเป็นฝ่ายค้าน เพราะได้คะแนนเสียงน้อยกว่ามาก”

การตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัครนั้น ได้มีการดำเนินการ โดยมี รายละเอียด ดังนี้

3.1 บทบาทในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุทรวุฒ

การตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล เป็นหน้าที่สำคัญของพรรคฝ่ายค้าน เพื่อที่จะให้ฝ่ายรัฐบาลทำงานด้วยความสุจริตและเต็มความสามารถ เพื่อผลประโยชน์ของ ประชาชาติและประชาชน ในการที่มีฝ่ายค้านคอยติดตามตรวจสอบการทำงานของฝ่ายรัฐบาลอยู่ นั้น จะทำให้ฝ่ายรัฐบาลไม่กล้าจะทำอะไรที่ผิดจากทำนองคลองธรรมมากนัก เพราะมีฝ่ายค้านคอย ติดตามตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลอยู่ และการเป็นฝ่ายค้านทำหน้าที่ในการตรวจสอบ การทำงานของรัฐบาลนั้น เมื่อพบเห็นความไม่เหมาะสมในการทำงานของรัฐบาล จะต้องนำมาเสนอให้ รัฐสภาและประชาชนได้รับทราบ เพื่อที่จะได้ทำการระงับและคัดค้านในเรื่องที่สอดคล้องไปในทางที่ สุจริตหรือไม่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและ ข่าวสารต่าง ๆ พบว่า นายสุเทพ ให้ความสำคัญกับการทำหน้าที่ในการตรวจสอบการทำงานของ รัฐบาลเป็นอย่างมาก เพราะเป็นหน้าที่ ๆ สำคัญในการทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้าน โดยนายสุเทพ ติดตาม ตรวจสอบการทำงานของ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยได้มีการ เก็บรวบรวมข้อมูลและหลักฐานเพื่อนำมาเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจต่อไป โดย นายสุเทพ และคณะรัฐมนตรี (เงา) ได้มีขั้นตอนการตรวจสอบ ดังนี้

1. ติดตามความเคลื่อนไหวในการทำงานของคณะรัฐบาล ว่าทำอะไรบ้าง โดยเฉพาะ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
2. ติดตามว่าโครงการต่าง ๆ มีแนวโน้มที่จะมีการทุจริตหรือเอื้อประโยชน์ให้กับ พวกพ้องหรือไม่
3. ติดตามว่าในการทำงานของคณะรัฐมนตรี ทำงานได้อย่างเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพหรือไม่เพียงไร
4. เมื่อได้รับทราบถึงข้อมูล ก็จะนำมาพิจารณาว่า การทำงานในโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาลมีแนวโน้มเป็นเช่นไร

5. เมื่อเห็นสิ่งไหนไม่ชอบมาพากล ก็จะนำเสนอต่อคณะทำงานตรวจสอบเพื่อ
ประชุมหาข้อสรุป

6. เมื่อพบว่าในการทำงานของรัฐบาลมีการทุจริตหรือด้อยประสิทธิภาพเกิดขึ้นก็
จะนำเสนอต่อรัฐสภาเพื่อให้สมาชิกรัฐสภาพิจารณาต่อไป

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ อธิบายว่า “การทำหน้าที่ในการตรวจสอบการ
ทำงานของรัฐบาลนั้น ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญในการทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้าน โดยเราเริ่มด้วยการ
ติดตามความเคลื่อนไหวการทำงานของคณะรัฐบาล ว่าทำอะไรบ้าง โครงการต่างๆมีแนวโน้มที่จะมี
การทุจริตหรือเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้องหรือไม่ ในการทำงานของคณะรัฐมนตรี ทำงานได้อย่าง
เหมาะสมและมีประสิทธิภาพหรือไม่ เมื่อได้รับทราบได้ทราบถึงข้อมูล ก็นำมาพิจารณาว่า
โครงการต่างๆของรัฐบาลมีแนวโน้มเป็นเช่นไร เมื่อเห็นสิ่งไหนไม่ชอบมาพากล ก็นำเสนอต่อ
รัฐสภาเพื่อให้สมาชิกรัฐสภาพิจารณาต่อไป”

การทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร นั้นนายสุเทพเน้นย้ำให้ทำ
ด้วยความรอบคอบ และหาหลักฐานที่เป็นจริง สิ่งไหนที่เป็นประโยชน์กับประเทศชาติและ
ประชาชนก็จะไม่คัดค้าน แต่สิ่งไหนที่ดูแล้วไม่ชอบมาพากลต่อเข้าไปในทางที่ทุจริตก็จะคัดค้าน
เพื่อระงับผลร้ายที่จะเกิดขึ้นแก่ประเทศชาติ ในการทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนาย
สมัคร สุนทรเวช ของนายสุเทพ ถือว่าทำหน้าที่ได้ดีพอสมควร ในการทำหน้าที่ฝ่ายค้าน เพราะฝ่าย
ค้านต้องมีหน้าที่ติดตามและตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล เพื่อผลประโยชน์ของประเทศเป็น
สำคัญ แต่ก็ต้องยอมรับว่าเป็นช่วงเวลาที่ไม่ยาวนานนัก ในการทำหน้าที่บริหารประเทศของรัฐบาลนาย
สมัคร เพราะนายสมัคร ถูกศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ขาดคุณสมบัติเป็นนายกรัฐมนตรี และ
พรรคพลังประชาชน ได้ถูกศาลรัฐธรรมนูญตัดสินให้ยุบพรรค เพราะการกระทำผิดกฎหมาย
เลือกตั้งของกรรมการบริหารพรรค แต่แนวคิดในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล โดยใช้
วิธีการติดตามตรวจสอบแบบรัฐมนตรีเงานั้น น่าสนใจมากทีเดียว โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็น
ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “การตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล
นายสมัคร ในรูปแบบรัฐมนตรีเงา นั้นถือว่าได้ผลพอสมควร เพราะการติดตามตรวจสอบการทำงานของ
รัฐบาลอย่างใกล้ชิด จะทำให้ได้ทราบว่าการทำงานของรัฐมนตรีผู้นั้นเป็นอย่างไร”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “การทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของ
รัฐบาลนายสมัคร นั้นนายสุเทพเน้นย้ำให้ทำด้วยความรอบคอบ และหาหลักฐานที่เป็นจริง สิ่งไหน
ที่เป็นประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชนเราก็ไม่คัดค้าน แต่สิ่งไหนที่ดูแล้วไม่ชอบมาพากล
ต่อเข้าไปในทางที่ทุจริตเราจึงจะคัดค้าน”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “ถือว่าคุณสุเทพ ทำหน้าที่ในการเป็นฝ่ายค้านได้ดี แม้ระยะเวลาการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร เป็นช่วงเวลาเพียงไม่นานก็ต้องพ้นจากตำแหน่ง เพราะศาลวินิจฉัยว่าขาดคุณสมบัติการเป็นนายกรัฐมนตรี”

รองศาสตราจารย์สุชม นवलสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่าเป็นบทบาทที่เด่นอีกเรื่องหนึ่งของนายสุเทพ ในหน้าที่ฝ่ายค้าน ซึ่งเป็นแนวคิดที่ดีมากของการทำงานในการตรวจสอบการทำงาน of รัฐบาล”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวิ สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ในการทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงาน of รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ของนายสุเทพ ถือว่าทำหน้าที่ได้ดีพอสมควร ในการทำหน้าที่ฝ่ายค้าน เพราะฝ่ายค้านต้องมีหน้าที่ติดตามและตรวจสอบการทำงาน of รัฐบาล เพื่อผลประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ แต่ก็ต้องยอมรับว่าเป็นช่วงเวลาที่ไม่ยาวนานนัก ในการทำหน้าที่บริหารประเทศของรัฐบาลนายสมัคร เพราะนายสมัครถูกศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า ขาดคุณสมบัติเป็นนายกรัฐมนตรีและพรรคพลังประชาชนถูกศาลรัฐธรรมนูญตัดสินให้ยุบพรรค เพราะการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งของกรรมการบริหารพรรค แต่ก็ต้องยอมรับว่าแนวคิดในการตรวจสอบการทำงาน of รัฐบาล โดยใช้วิธีการติดตามตรวจสอบแบบรัฐมนตรีเงานั้นน่าสนใจมากทีเดียวและนายสุเทพ ทำหน้าที่ในเรื่องนี้ได้ดีพอสมควร”

อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่า การตรวจสอบการทำงาน in บทบาทของรัฐมนตรี (เงา) ของนายสุเทพ ไม่ประสบความสำเร็จมากนัก เพราะรัฐบาลนายสมัคร เริ่มทำงานได้เพียง 4 เดือนเท่านั้นเอง รวมทั้งผลงานในการตรวจสอบก็ไม่มีรูปธรรมมากนัก โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “การตรวจสอบการทำงาน in บทบาทของรัฐมนตรีเงาของนายสุเทพ ไม่ประสบความสำเร็จมากนัก เพราะรัฐบาลนายสมัคร เพิ่งทำงานได้เพียง 4 เดือนเท่านั้นเอง ผลงานในการตรวจสอบก็ไม่มีชัดเจน”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “การตรวจสอบการทำงาน of นายสุเทพ และถูกพรรคถือว่าขำแย่มาก การตรวจสอบทำกันแบบขาดหลักการ คัดค้านทุกเรื่องไม่สนใจว่าบางเรื่อง บางโครงการนั้นทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติและประชาชนมาก เช่น เรื่อง “หวยบนดิน” ที่รัฐได้นำเงินนอกระบบเข้ามาสู่ระบบ การควบคุมความสงบในการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ หรือแม้แต่เรื่องอื่นก็คัดค้านได้ทุกเรื่อง ในการทำเช่นนี้ก็เพื่อเป็นการทำลายความชอบธรรมในการบริหารประเทศของรัฐบาล เป็นการเล่นการเมืองแบบเก่า คือการสาดโคลนเข้าใส่ฝ่ายตรงข้าม ทำทุกวิถีทางเพื่อที่จะ โกงล้มรัฐบาลให้ได้”

3.1.1 บทบาทการวางแผนในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

ในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลของพรรคฝ่ายค้านนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการตรวจสอบ สิ่งที่สำคัญจะต้องมีการวางแผนในการทำงาน เพื่อประสิทธิภาพในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสาร และข่าวสารต่าง ๆ พบว่า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้เสนอให้มีการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบตัวต่อตัว คือใช้รัฐมนตรีเงาของพรรคในการติดตามตรวจสอบอย่างใกล้ชิด
 2. นำเสนอแนวทางการบริหารประเทศควบคู่ไปกับการบริหารงานของรัฐบาล ตามรูปแบบ “คณะรัฐมนตรีเงา” ในระบบ “เวสมินสเตอร์” ของอังกฤษ โดยนำระบบนี้มาใช้ในประเทศไทยเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551
 3. มีการประชุมร่วมกันของคณะทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกสัปดาห์ เป็นต้น โดยนายสุเทพ ได้เน้นย้ำว่าการตรวจสอบควรที่จะมุ่งไปในประเด็นที่มีความสำคัญที่จะสร้างความเสียหายให้กับประเทศชาติและประชาชน จากนั้นก็จะพิจารณาว่าควรใช้วิธีการใดในการตรวจสอบ ซึ่งได้มีการกำหนดขั้นตอนในการตรวจสอบ ดังนี้
 1. หาข้อมูลในโครงการต่างๆ โดยการพุ่งเป้าไปที่โครงการที่มีแนวโน้มที่จะมีการทุจริต
 2. เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มา เพื่อใช้ในการตรวจสอบ
 3. วิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ
 4. นำเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณาร่วมกัน เมื่อที่ประชุมมีความเห็นว่าข้อมูลมีความน่าเชื่อถือมากเพียงพอต่อสาธารณชน
 5. ขอมติจากที่ประชุมกำหนดวัน ขอเปิดสภาเพื่ออภิปรายไม่ไว้วางใจต่อไป
- นายสุเทพ เทือกสุบรรณ อธิบายว่า “ในการวางแผนตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร นั้นใช้กลไกของรัฐบาลเงาหรือ ครม. เงา เพื่อตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และนำเสนอแนวทางในการบริหารประเทศ คู่ไปกับการทำงานของรัฐบาลจริง ครม. เงา จะต้องมีการประชุมร่วมกันอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกสัปดาห์ เพื่อติดตามความคืบหน้าและวางแผนว่าการตรวจสอบควรที่จะมุ่งไปในประเด็นใด ที่มีความสำคัญที่จะสร้างความเสียหายให้กับประเทศและประชาชน จากนั้นก็จะพิจารณาว่าควรใช้วิธีการใดในการตรวจสอบ”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่า การวางแผนตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมิคร นั้น ถือว่านายสุเทพ มีการเตรียมตัวและวางแผนในการทำงานเอาไว้เป็นอย่างดี มีการติดตามตรวจสอบ มีการกำหนดขั้นตอน ต่าง ๆ ในการทำงานและสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็น ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “การวางแผนตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมิคร ของท่านสุเทพ ถือว่าได้ผลดีเพราะมีแนวทางในการกำหนดขั้นตอนในการทำงานเพื่อให้ดำเนินการตรวจสอบมีประสิทธิภาพ”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล นั้น ท่านสุเทพ ได้มีการกำหนดขั้นตอนในการตรวจสอบ เช่น การหาข้อมูลในโครงการต่างๆ โดยการพุ่งเล็งไปที่โครงการที่มีแนวโน้มที่จะมีการทุจริต การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มา เพื่อใช้ในการตรวจสอบรวมถึงการวิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “ในเรื่องการวางแผนตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมิคร ของนายสุเทพ ถือว่าทำหน้าที่ได้ดี เพราะมีการกำหนดขั้นตอนต่างๆ ในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ”

รองศาสตราจารย์สุขุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่าเป็นบทบาทที่เด่นอีกบทบาทหนึ่งของนายสุเทพ เพื่ออำนวยความสะดวกให้มีประสิทธิภาพ เป็นที่น่าเชื่อถือ”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “การวางแผนตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมิคร นั้นก็ถือว่านายสุเทพ มีการเตรียมตัวและวางแผนในการทำงานเอาไว้เป็นอย่างดี มีการติดตามตรวจสอบเป็นขั้นตอน ถือว่าทำหน้าที่ได้ดี”

อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่า การตรวจสอบการทำงานของนายสุเทพ ไม่ได้เป็นไปด้วยความสร้างสรรค์ ที่เป็นผลดีทางการเมือง แต่กระทำเพื่อเป้าหมายการล้มรัฐบาลนายสมิคร เท่านั้น โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “รูปแบบการตรวจสอบไม่มีแนวทางในการสร้างสรรค์แต่อย่างใด ต้องการเพียงเพื่อล้มรัฐบาลและผลักดันให้ตนเองขึ้นเป็นรัฐบาลเท่านั้น”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ถือว่ามีวางแผนที่ดีในการที่จะมาล้มรัฐบาล ก็ต้องยอมรับว่า นายสุเทพ ทำหน้าที่ได้ดีในเป้าหมายที่เขาวางเอาไว้ แต่ในความเป็นจริงควรจะปล่อยให้รัฐบาล ได้มีโอกาสบริหารประเทศบ้าง ไม่ใช่เพียงแต่จะคอยขี้อ้างล้มรัฐบาลเพียงอย่างเดียวโดยไม่ยอมเปิดโอกาสให้ได้ทำงานเลย”

3.1.2 บทบาทในการวางตัวผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมิคร สุนทรเวช

ในการวางตัวผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะ

ความสามารถของบุคคลจะส่งผลต่อการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล ดังนั้น นายสุเทพจึงให้ความสำคัญกับการวางตัวผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัครเป็นอย่างมาก

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสาร และข่าวสารต่าง ๆ พบว่า นายสุเทพ เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการวางตัวผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร โดยมอบหมายให้รัฐมนตรี (เงา) รับผิดชอบเป็นรายกระทรวง ซึ่งพิจารณาไปที่ตัวบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความเหมาะสม มีประสบการณ์และมีความเข้าใจในหน้าที่ที่รับผิดชอบของรัฐมนตรีกระทรวงนั้นๆ เช่น ผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ก็จะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และมีความเข้าใจในเรื่องการศึกษา เป็นต้น ในการวางตัวผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช นั้นเป็นการประกบตัวกันของรัฐมนตรีทั้งสองฝ่าย เพื่อให้ประชาชนได้เห็นว่า รัฐมนตรีของฝ่ายใดจะเป็นบุคคลที่มีคุณภาพแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งฝ่ายรัฐบาล (เงา) มีการวางตัวบุคคล ดังนี้

1. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี คบ รมว.กระทรวงศึกษาธิการ (เงา) รับหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของนายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี
2. นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (เงา) รับหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของ ร.ค.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
3. นายกรณ์ จาติกวณิช เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (เงา) รับหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของ นพ. สุรพงษ์ สืบวงศ์ดี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นต้น

นายสุเทพ ได้เน้นย้ำให้ทำหน้าที่กันอย่างเต็มความสามารถ เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน โดยการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบติดตามการทำงานของรัฐมนตรีอย่างเข้มข้น เพื่อต้องการให้รัฐบาลรู้สึกอยู่เสมอว่า กำลังมีผู้ติดตามตรวจสอบการทำงานของเขาอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้รัฐบาลทำงานกันอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใสมากขึ้น ในการทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร ถือว่ารัฐมนตรี (เงา) ทำงานกันได้ดี และได้พบข้อบ่งชี้หลายอย่างที่ไม่ชอบมาพากลในการทำงานของนายสมัคร และของรัฐบาลชุดนี้ เช่น การเอื้อประโยชน์ให้กับ พ.ต.ท. ทักษิณ ที่ให้การสนับสนุนรัฐบาลชุดนี้ และการทุจริตในโครงการต่างๆ เป็นต้น

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้อธิบายว่า “ในการวางตัวผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวชนั้น เราได้เน้นถึงตัวบุคคลที่จะเป็นผู้ติดตามตรวจสอบ ว่าจะต้องเป็นผู้ที่มีความเหมาะสม มีความสามารถและมีความเข้าใจในงานของเรื่องที่จะติดตามตรวจสอบ ในการวางตัวเท่าที่ดูก็มีความเหมาะสมมาก การทำงานก็ถือว่าทุกท่านทำงานกันได้ดี สม

กับที่ประชาชนเลือกมาเป็นตัวแทน ในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัครนั้น เราได้พบข้อบ่งชี้หลายอย่างไม่ชอบมาพากลในการทำงานของนายสมัครและของรัฐบาลชุดนี้ นอกจากนี้ในการวางตัวรัฐมนตรีเงาหรือผู้ตรวจสอบรัฐมนตรีแต่ละท่านนั้น ทางเราอยากจะประกบกันตัวต่อตัวให้ประชาชนได้เห็น ไปเลยว่า ในตำแหน่งรัฐมนตรีชุดของนายสมัครกับรัฐมนตรีเงาชุดของนายอภิสิทธิ์ ประสิทธิภาพของใครจะมีมากกว่ากัน”

ในการวางตัวผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ นั้นถือว่ามีคุณสมบัติ หลายท่านถือว่าเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และเป็นผู้ที่มีความสามารถเพราะเคยดำรงตำแหน่งที่สำคัญในรัฐบาลชุดนายชวน หลีกภัย มาก่อน การตรวจสอบและติดตามการทำงานของรัฐมนตรีจึงประสบความสำเร็จดี เพราะหน้าที่ของผู้ตรวจสอบก็คือการเกาะติด หาข้อมูลว่ารัฐมนตรีท่านนั้น ว่าทำงานมีประสิทธิภาพหรือไม่ มีความเหมาะสมเพียงไร ในการตัดสินใจในโครงการต่าง ๆว่าจะสร้างประโยชน์ให้กับประเทศชาติและประชาชนเพียงไร โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็น ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “การวางตัวผู้ตรวจสอบถือว่าเหมาะสมดี เพราะแต่ละท่านล้วนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ หลายท่านเคยทำงานในคณะรัฐบาลของนายชวน หลีกภัย มาก่อน”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ในการวางตัวผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช นั้นท่านสุเทพ ได้เน้นย้ำให้ทำหน้าที่กันอย่างเต็มความสามารถ เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน โดยการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบติดตามการทำงานของรัฐมนตรีอย่างเข้มข้น เพื่อต้องการให้รัฐบาลรู้สึกอยู่เสมอว่ากำลังมีผู้ติดตามตรวจสอบการทำงานของเขายู่และทำงานกันอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “การวางตัวถือว่ามีคุณสมบัติเหมาะสมมาก เพราะแต่ละท่านล้วนเป็นผู้ที่มีความรู้และมีประสบการณ์ในการทำงานการเมืองเป็นอย่างดี”

รองศาสตราจารย์สุขุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่ารายชื่อของคณะรัฐมนตรีเงาใช้ได้เลยทีเดียว หลายท่านเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทางการเมือง จึงน่าที่จะทำหน้าที่ได้ดี แต่อายุของรัฐบาลนายสมัคร สั้นเกินไปจึงยังไม่เห็นถึงประสิทธิภาพสูงสุดในการตรวจสอบของคณะรัฐมนตรีเงาชุดนี้”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ในการวางตัวผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ นั้นถือว่ามีคุณสมบัติ หลายท่านถือว่าเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และเป็นผู้ที่มีความสามารถเพราะเคยดำรงตำแหน่งที่สำคัญในรัฐบาลชุดนายชวน หลีกภัยมาก่อน การตรวจสอบและติดตามการทำงานก็ถือว่าทำหน้าที่ได้ดี

เพราะหน้าที่ของผู้ตรวจสอบก็คือการเกะกะ หาช้อมูลว่ารัฐมนตรีท่านนั้น ทำงานมีประสิทธิภาพหรือไม่ มีความเหมาะสมเพียงไรในการตัดสินใจในโครงการต่างๆว่าสร้างประโยชน์ให้กับประเทศชาติและประชาชนเพียงไร”

อย่างไรก็ดีมีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่า การวางตัวคณะรัฐมนตรีเจ้านั้นไม่น่าสนใจมากนัก เพราะเป็นการวางตัวเพื่อคอยจับผิดรัฐบาลเพื่อหวังผลในการล้มรัฐบาลเท่านั้น ไม่ใช่เป็นการตรวจสอบเพื่อการสร้างสรรค์แต่อย่างใด โดยกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความเห็น ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “การวางตัวก็ถือว่าเป็นเรื่องปกติ เพราะต้องการสร้างภาพให้ประชาชนเห็นว่า คณะรัฐมนตรีเงา เป็นทีมงานที่น่าเชื่อถือ แต่แท้ที่จริงเป้าหมายก็คือการที่จะทำทุกวิถีทางที่จะทำให้พรรคของคนได้เป็นรัฐบาล”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “การวางตัวผู้ตรวจสอบการทำงานรัฐบาล นายสมัคร สุนทรเวช ของพรรคประชาธิปัตย์ นั้น ถือว่าเป็นเรื่องปกติของพรรคฝ่ายค้าน ที่คอยจับผิดรัฐบาลไม่ใช่เรื่องแปลกอะไร เพราะจุดมุ่งหมายของเขาก็เพื่อทำลายรัฐบาล ไม่ใช่ตรวจสอบเพื่อการสร้างสรรค์ ในการวางตัวก็ต้องยอมรับว่าเขี้ยวลากคินทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นตัวนายสุเทพเองหรือท่านอื่น แต่ละท่านล้วนมีความชำนาญในเรื่องการสร้างเรื่องที่ไม่มีความเป็นจริงให้เป็นจริงอยู่เสมอ”

3.1.3 บทบาทในการตรวจสอบรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ในฐานะรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย (เงา)

การตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช นั้นนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลในฐานะรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย (เงา) คอยติดตามการทำงานของ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสาร และข่าวสารต่าง ๆ พบว่า การทำหน้าที่ของนายสุเทพ ประสบความสำเร็จพอสมควร เพราะเป็นการประกาศให้ประชาชนเปรียบเทียบถึงตัวรัฐมนตรี (เงา) ที่ทางนายสุเทพ เทือกสุบรรณ และคณะรัฐมนตรี (เงา) ได้นำเสนอต่อประชาชน ซึ่งนายสุเทพ เองได้ทำหน้าที่เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (เงา) คอยติดตามการทำงานของ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช โดยนายสุเทพได้ทำหน้าที่ ดังนี้

1. ติดตามการทำงานของ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในเรื่องต่างๆมาโดยตลอด
2. มีการแสดงท่าทีคัดค้านและนำเสนอต่อรัฐสภาในการทำงานของ ร.ต.อ. เฉลิม ที่ต่อเต้าว่าจะใช้อำนาจทางการเมืองไปในทางที่ไม่ชอบ โดยมีการกลั่นแกล้ง ใช้อำนาจโยกย้าย ให้

คุณให้โทษข้าราชการประจำ หรือแม้กระทั่งการที่ ร.ต.อ. เฉลิม มีคำสั่งให้บุครชายกลับเข้ามารับราชการอีก หลังจากที่ถูกให้ออกจากราชการ เป็นต้น

นายสุเทพ เน้นย้ำว่าในการทำงานเป็นรัฐมนตรี (เงา) นั่นก็เพื่อประสิทธิภาพในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล โดยมีจุดประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้รัฐบาลได้ทราบว่า มีผู้ติดตามตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลอยู่ ซึ่งจะทำให้รัฐบาลทำงานกันอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ไม่กระทำการใดไปในทางที่ทุจริต เพราะทราบว่าผู้คอยตรวจสอบการทำงานอย่างใกล้ชิด

3. ถ้าตรวจพบการทุจริตนายสุเทพ ก็จะนำมาเปิดเผยให้ประชาชนและรัฐสภา รับทราบ

4. ฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาลทันที แต่ก็ต้องทำตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้สามารถทำได้ เป็นต้น

อีกทั้งในการลงพื้นที่ตามบทบาทของรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย (เงา) นายสุเทพ ยังได้ได้รับทราบข้อเรียกร้องและข้อเสนอแนะจากหลายภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นระบบการทำงานของข้าราชการที่มีปัญหา โดยเฉพาะข้าราชการตำรวจ ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดภาคใต้ ปัญหาความแตกแยกในสังคมไทย เป็นต้น ซึ่งทุกอย่างนายสุเทพ จะนำมาเป็นแนวทางให้รัฐบาลพิจารณาปรับปรุงการดำเนินการและแก้ไขปัญหาของประเทศต่อไป

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “ในการทำงานเป็นรัฐมนตรีเงานั้นก็เพื่อประสิทธิภาพในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล ในเมื่อเขาทราบว่า มีผู้ติดตามตรวจสอบการทำงานของเขายู่ เขาก็จะ ได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ทำการใดไปในทางที่ทุจริต ซึ่งถ้าทางเราตรวจพบก็จะนำมาเปิดเผยให้ประชาชนและรัฐสภารับทราบ รวมทั้งการฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาลทันทีแต่ก็ต้องทำตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ อีกทั้งในการลงพื้นที่ตามบทบาทของรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย (เงา) ยังได้รับทราบข้อเรียกร้องและข้อเสนอแนะจากหลายภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นระบบการทำงานของข้าราชการที่มีปัญหา โดยเฉพาะข้าราชการตำรวจ ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดภาคใต้ ปัญหาความแตกแยกในสังคมไทย เป็นต้น ซึ่งทุกอย่างจะได้ นำมาเป็นแนวทางให้รัฐบาลพิจารณาปรับปรุงการดำเนินการและแก้ไขปัญหาของประเทศต่อไป”

ในการทำหน้าที่เป็นรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย (เงา) ของนายสุเทพ นั้นถือว่าเป็นเรื่องที่ดีเพราะเป็นการประกบกันตัวต่อตัวในการทำงานของรัฐมนตรี ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานของรัฐมนตรีตัวจริงมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งผู้ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบคือนายสุเทพ ก็ทำหน้าที่ได้ดีเพราะทำงานแบบมีระบบ ติดตามการทำงานกันแบบตัวต่อตัว จึงทำให้เงาะถึกลงไปในเนื้อหา

งานกันได้เต็มที่ ซึ่งการประกบกันระหว่างนายเฉลิม กับนายสุเทพ ถือว่าเป็นมวยที่ถูกคู่เพราะแต่ละคนก็มีประสบการณ์และความสามารถทางการเมืองไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เพราะฉะนั้นในการทำงานนายเฉลิม ก็ต้องระมัดระวัง ที่จะต้องทำงานด้วยความสุจริต ไม่ลุแก่อำนาจมากเกินไป เพราะมีนายสุเทพ คอยติดตามตรวจสอบการทำงานอยู่อย่างใกล้ชิด โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นในเรื่องนี้ ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ ทำหน้าที่ในบทบาทของรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย (เงา) ได้ดีเป็นที่น่าพอใจ สามารถติดตามตรวจสอบการทำงานของ ร.ต.อ. เฉลิม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนได้ข้อมูลที่สำคัญจนสามารถขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ คณะรัฐบาลนายสมัคร ได้สำเร็จ”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ในการประกบกันระหว่างนายเฉลิมกับนายสุเทพ ถือว่าเป็นมวยที่ถูกคู่เพราะแต่ละคนก็มีประสบการณ์และความสามารถทางการเมืองไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เพราะฉะนั้นในการทำงานนายเฉลิมก็ต้องระมัดระวัง ที่จะต้องทำงานด้วยความสุจริต ไม่ลุแก่อำนาจมากเกินไป”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “ถือว่าเป็นเรื่องที่ดีในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล เพราะจะได้มีผู้ติดตามตรวจสอบอย่างใกล้ชิด ถือว่าเป็นการทำหน้าที่ที่ดีของฝ่ายค้านและมีความตั้งใจในการทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลเพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน”

รองศาสตราจารย์สุชุม นवलสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่าเหมาะสมดีที่นายสุเทพ รับผิดชอบตรวจสอบการทำงานของรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย เพราะนายสุเทพ เป็นผู้มีประสบการณ์ทางการเมืองสูง จึงทำหน้าที่ในเรื่องนี้ได้ดีพอสมควร”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ในการทำหน้าที่เป็น รัฐมนตรีกระทรวง มหาดไทย (เงา) ของนายสุเทพ นั้นถือว่าเป็นเรื่องที่ดีเพราะเป็นการประกบกันตัวต่อตัวในการทำงานของรัฐมนตรี ซึ่งจะส่งผลให้การทำงานของรัฐมนตรีตัวจริงมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งผู้ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ ก็ทำหน้าที่ได้ดีเพราะทำงานแบบมีระบบ ติดตามการทำงานกันแบบตัวต่อตัว เอะลือลวงไปในเนื้อหางานกันได้เต็มที่ ในการทำหน้าที่รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย (เงา) ของนายสุเทพ ถือว่าทำหน้าที่ได้ดี”

อย่างไรก็ตามมีกลุ่มตัวอย่างมองว่า การตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร ในบทบาทของรัฐมนตรี (เงา) ของนายสุเทพ ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เพราะไม่มีผลงานที่เห็นชัดเจนมากนัก โดยให้ความเห็น ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ไม่มีประโยชน์มากนัก เพราะตัวรัฐมนตรี (เงา) เองแต่ละคนก็มีผลอยู่เต็มตัว การคิดที่จะตรวจสอบผู้อื่น จะต้องประสานตัวเองให้เรียบร้อยเสียก่อน เพื่อความน่าเชื่อถือ”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “การทำหน้าที่เป็นรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย (เงา) ของนายสุเทพ ไม่เกิดผลอะไรต่อรัฐบาลมากนัก เพราะเรายังคิดหลักในการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้อยู่แล้วและการติดตามการทำงานของรัฐบาลในบทบาทของรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย (เงา) ของนายสุเทพ ก็ไม่มีประสิทธิภาพ เพราะนายสุเทพ มัวแต่ไปสู้คดีเรื่องที่ดินของเขาอยู่ จนไม่เป็นอันทำงานในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล เพราะบริษัทของนายสุเทพ ถูกศาลสั่งให้ออนสิทธิ์ในที่ดินเป็นจำนวนหลายร้อยไร่ ดังนั้นแทนที่นายสุเทพ จะเป็นผู้ตรวจสอบการทำงานของ ร.ต.อ. เฉลิม ในทางกลับกันนายสุเทพ กลับถูก ร.ต.อ. เฉลิมตรวจสอบจนเกือบที่จะเอาตัวไม่รอด ในการทำงานในหน้าที่รัฐมนตรีเงาของนายสุเทพ ไม่มีผลต่อเสถียรภาพของรัฐบาล”

3.1.4 บทบาทในการตั้งกระทู้ถามรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ในปัญหาเร่งด่วน

การตั้งกระทู้ถามรัฐบาลในปัญหาเร่งด่วนนั้น ถือว่ามีความจำเป็นในระบบรัฐสภาเช่นกัน เพราะเมื่อมีการประชุมสภา และสมาชิกรัฐสภามีความเห็นว่ามีความสำคัญเกิดขึ้นในการบริหารประเทศของรัฐบาลและรัฐบาลควรริบหาทางแก้ปัญหาที่เร่งด่วนนั้น หรือต้องการที่จะทราบว่ารัฐบาลมีแนวทางที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นอย่างไร สมาชิกรัฐสภาที่จะมีสิทธิ์ที่จะขอตั้งกระทู้สดถามรัฐบาลในปัญหาเร่งด่วนได้ การตั้งกระทู้ถามรัฐบาลในปัญหาเร่งด่วน ถือว่าเป็นเรื่องที่ดี เพราะจะได้ซักถามต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีถึงแนวทางในการแก้ปัญหาเร่งด่วนที่เกิดขึ้นว่าจะมีแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างไร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสาร และข่าวสารต่าง ๆ พบว่า นายสุเทพ ได้ตั้งกระทู้สดถามนายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี และ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

1. วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2551 ตั้งกระทู้สดในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เรื่องการแก้ปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ยังไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาให้ดีขึ้นได้เลย

2. วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2551 ตั้งกระทู้สดในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เรื่องการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ที่จังหวัดอุดรธานี และมีเหตุปะทะกับกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ (นปถ.) จนทำให้เกิดการเสียชีวิต

3. วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2551 ตั้งกระทู้สดในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เรื่องการปัญหาการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ที่รัฐบาลไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาได้ และมีแนวโน้มที่จะเกิดความรุนแรง เป็นต้น

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “เมื่อมีปัญหาที่สำคัญและเร่งด่วนเกิดขึ้น ในฐานะฝ่ายค้านมีหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลและนำเสนอต่อรัฐสภา โดยการตั้งกระทู้ถามรัฐบาลในปัญหาเร่งด่วน เพื่อต้องการทราบว่ารัฐบาลจะแก้ปัญหานั้นอย่างไรและเร่งหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ทันกับเหตุการณ์”

ในเรื่องการตั้งกระทู้ถามรัฐบาลสมัคร ในปัญหาเร่งด่วนของนายสุเทพ ถือว่าเป็นเรื่องที่ดีและเป็นหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาทุกคน เพราะรัฐบาลจะได้ทราบถึงปัญหาและชี้แจงแนวทางในการแก้ปัญหา ให้สมาชิกรัฐสภาทราบ โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผลที่สอดคล้องกัน ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ ดำเนินบทบาทในเรื่องนี้ได้ดีมาก โดยมีการตั้งกระทู้ถามรัฐบาลนายสมัคร ในเรื่องการปัญหาการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ที่รัฐบาลไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาได้”

นายสุวโรช พะถัง ให้ความเห็นว่า “ในเรื่องการตั้งกระทู้ถามรัฐบาลถึงปัญหาเร่งด่วนที่เกิดขึ้น เป็นอีกกิจกรรมของพรรคฝ่ายค้านที่จะต้องทำ เมื่อพิจารณาแล้วมีความเห็นว่าเป็นปัญหาที่สำคัญ โดยท่านสุเทพ ทำหน้าที่ในเรื่องนี้ได้ดีมาก”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “ก็ต้องยอมรับว่านายสุเทพ ทำหน้าที่ได้ดีในเรื่องการตั้งกระทู้ถามรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช เพราะในระบบรัฐสภาเมื่อพบว่ามีปัญหาที่สำคัญเกิดขึ้น ก็จะต้องมีการตั้งกระทู้ถามเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการทำงาน ก็เป็นเรื่องปกติ”

รองศาสตราจารย์สุชุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “บทบาทในการตั้งกระทู้ถามรัฐบาลนายสมัคร ของนายสุเทพ ถือว่าพอใช้ได้ ไม่โดดเด่นมากนัก แต่เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบในการทำหน้าที่ฝ่ายค้านของนายสุเทพ ได้เป็นอย่างดี”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ในการตั้งกระทู้ถามรัฐบาลในปัญหาเร่งด่วน ถือว่าเป็นเรื่องที่ดี เพราะจะได้ซักถามต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีถึงแนวทางในการแก้ปัญหาเร่งด่วนที่เกิดขึ้น”

มีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่า การตั้งกระทู้ถามรัฐบาลนายสมัคร ของนายสุเทพ ไม่ได้เป็นไปเพื่อการสร้างสรรค์ แต่ทำไปเพื่อก่อกวนการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร และเพื่อทำลายความเชื่อมั่นของรัฐบาลมากกว่า โดยให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นสิทธิ์ของนายสุเทพ ที่สามารถทำ

ได้ เพราะเป็นหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาทุกคน แต่การกระทำของนายสุเทพ นั้นเป็นการก่อกวนการทำงานของรัฐบาลนายสมัครที่กำลังแก้ไขปัญหาการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตร”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “เป็นหน้าที่ของสมาชิกรัฐสภาทุกคน เมื่อมีปัญหาที่สำคัญต่อชาติบ้านเมือง แต่ต้องกระทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ แต่นายสุเทพ มีเจตนาที่จะทำลายความเชื่อมั่นของรัฐบาลนายสมัคร เพื่อผลทางการเมืองมากกว่า”

3.2 บทบาทในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

การอภิปรายไม่ไว้วางใจ คือ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (โดยมากเป็นสมาชิกฝ่ายค้าน) กระทำเมื่อเห็นว่าการทำงานของรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีไม่เป็นที่พอใจ ในกรณีนี้สมาชิกมีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติไม่ไว้วางใจ ถือเป็นวิธีการหนึ่งในการควบคุมและตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล วิธีอื่นนอกจากนี้ ได้แก่ การตั้งกระทู้ถาม การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน การถอดถอนจากตำแหน่ง การอภิปรายไม่ไว้วางใจเป็นวิธีที่เห็นผลชัดเจนที่สุด มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐบาลมากที่สุด และยังเป็นการคานอำนาจของฝ่ายบริหาร (รัฐบาล) โดยฝ่ายนิติบัญญัติ (รัฐสภา) ที่ชัดเจนและได้ผลดีที่สุดด้วย ในการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจมีหลักอยู่ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีรายบุคคล ตามมาตรา 158 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ พบว่า หลังจากนายสุเทพและคณะรัฐมนตรี (เงา) ได้ติดตามตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ได้ระยะหนึ่ง (4 เดือน) ก็มีความเห็นว่าการทำงานของรัฐบาลชุดนี้เป็น ดังนี้

1. ขาดประสิทธิภาพ บริหารประเทศแบบเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง โดยเฉพาะกับนายทุนที่สนับสนุนพรรคพลังประชาชน
2. มีพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นตัวแทนของหัวหน้าพรรคคนเก่า คือ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการถูกดำเนินคดีและกำลังหลบหนียู่ต่างประเทศ
3. มีการทุจริตเกิดขึ้นในหลายโครงการ และทำความเสียหายให้กับประเทศเป็นอย่างมาก เป็นต้น

นายสุเทพ จึงเสนอให้ขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายสมัคร และรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล ซึ่งที่ประชุมพรรคได้ให้ความเห็นชอบตามความเห็นของนายสุเทพ ที่จะขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐมนตรี อีก 7 ท่าน ดังมีรายละเอียดน่าสนใจ ดังนี้ ภายหลังจากเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 นายสมัคร สุนทรเวช ได้รับ

พระบรมราชโองการ โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี จัดตั้งรัฐบาลเข้าบริหาร ประเทศท่ามกลางความคาดหวังของประชาชนทั่วทั้งแผ่นดิน ที่อยากเห็นรัฐบาลซึ่งมาจากการ เลือกตั้งกระทำการ ดังนี้

1. สามารถยุติวิกฤตการณ์ทางการเมืองการปกครอง
2. ขจัดปัดเป่าความทุกข์เข็ญเดือดร้อนที่กำลังแผ่กระจายไปทั่วทุกหย่อมหญ้า
3. หุ้มเททำงานเพื่อพลิกวิกฤตของชาติให้เป็น โอกาส ในการฟื้นฟูบูรณะประเทศ
4. แก้ปัญหาปากท้องของแพง เศรษฐกิจเสื่อมโทรม ราคาพืชผลทางการเกษตรผันผวน เพื่อให้ประชาชนอยู่ดีกินดี มีสวัสดิการพอเพียง
5. คลี่คลายความรุนแรงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
6. เสริมสร้างระบบการเมืองที่สะอาด โปร่งใส ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
7. ส่งเสริมและเป็นแบบอย่างของการใช้ระบบคุณธรรม จริยธรรม ใช้หลักนิติธรรม นิติรัฐ

8. สร้างความสมานฉันท์ ลดความแตกแยกของประชาชนภายในชาติ เป็นต้น แต่ นายสมักร สุนทรเวช กลับนำพาคณะรัฐบาล ทำในสิ่งที่ตรงกันข้ามกับความคาดหวังของประชาชน โดยสิ้นเชิง ดังนี้

1. เมื่อได้รับ โอกาสในการจัดตั้งรัฐบาล นายสมักร สุนทรเวช กลับใช้โอกาสนั้น ไปสนองตอบและรับใช้ “อดีตนักการเมืองผู้สูญเสียผลประโยชน์” อย่างโจ่งแจ้ง ไม่ลืมหูลืมตา และไม่ใส่ใจต่อเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากผู้คนในบ้านเมือง เริ่มจากการคัดเลือกบุคคลมาร่วมใน คณะรัฐมนตรี โดย ไม่แยแสต่อความเหมาะสมและประสิทธิภาพของการดำรงตำแหน่ง ขอมตคอยู่ ภายใต้การครอบงำของผู้มีอิทธิพลเหนือพรรคการเมืองที่สังกัด แต่งตั้งรัฐมนตรีและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามโควต้า และความต้องการของกลุ่มผลประโยชน์ภายในพรรคการเมืองของตน เท่านั้น

2. นายสมักร สุนทรเวช ขอมรับให้นำบุคคลที่ไม่มีวุฒิภาวะ ขาดความรู้ ความสามารถ มีปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน มีพฤติกรรมเป็นอันธพาลการเมืองนักเลงโต เป็นสมุนรับใช้อดีตนักการเมืองที่สูญเสียผลประโยชน์ ตลอดจนให้บริวารของนักการเมืองผู้กว้างขวาง เข้าดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี

3. นายสมักร สุนทรเวช มีความบกพร่องอย่างร้ายแรงที่ปล่อยปละละเลย ให้ รัฐมนตรีร่วมรัฐบาล บริหารราชการแผ่นดินตามอำเภอใจ ต่างคนต่างอยู่ ไม่มีความเป็นเอกภาพ ไร้ทิศทาง ขาดความรู้ มุ่งแต่สร้างภาพของตน จนทำให้บริหารนโยบายล้มเหลว เกิดความเสียหายต่อพี่น้องประชาชน ทั้งเกษตรกร คนยากจน และประชาชนทั่วไป เอาผลประโยชน์ส่วนตนและพวก

แทนผลประโยชน์ของชาติ จนหมั่นหม่อมที่จะกระทบต่ออธิปไตยของชาติ มีวาระซ่อนเร้น เตรียมการหาประโยชน์บนความทุกข์ของประชาชน โดยการมุ่งแต่งข้อมูลเท็จ หวังแสวงหาประโยชน์ ใช้อำนาจแทรกแซง โขกย้าย กลั่นแกล้งข้าราชการ และองค์กรที่ทำงานปกป้องผลประโยชน์ของประเทศชาติ

4. นายสมักร สุนทรเวช ยังปล่อยให้ประหลาดใจให้มีการใช้ข้าราชการที่ยอมเป็นพวกกระทำการใช้อำนาจหน้าที่ล้างแค้นบุคคล และองค์กรที่ตนไม่พอใจ ขณะเดียวกันก็ปกป้องพวกพ้อง จนทำลายระบบคุณธรรม จริยธรรม ดูแก่อำนาจโดยการท้าทายกฎหมายบ้านเมืองเพียงเพื่อปกป้องการกระทำผิดของพวกพ้องของตนและอดีตนักการเมืองผู้สูญเสียอำนาจ แต่นายสมักร สุนทรเวช กลับเอาหูไปนาเอาตาไปไร่กับพฤติกรรมดังกล่าว

5. นายสมักร สุนทรเวช แสดงท่าทีปกป้อง ให้ท้ายกับผู้ได้บังคับบัญชาที่กระทำ ความผิดอย่างออกหน้า แม้วรุมมนตรีที่มีทัศนคติที่เป็นอันตรายต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อันเป็นความผิดร้ายแรง แต่นายสมักร สุนทรเวช ก็ยังปกป้องโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อสถาบันอันเป็นที่เคารพของประเทศไทยและประชาชน

6. ท่ามกลางความรุนแรงของปัญหาบ้านเมือง นายสมักร สุนทรเวช กลับบริหารประเทศไปเพียงวันๆ โดยไม่ใส่ใจการแก้ปัญหาวิกฤตปากท้องของประชาชน ปล่อยให้ปัญหาลุกลามจนเกิดผลกระทบในวงกว้างถึงประชาชนทุกชนชั้น ทุกอาชีพ ที่ต้องเผชิญกับภาวะข้าวยากหามาแฉง รายได้ลดลง แต่รายจ่ายเพิ่มขึ้น เกิดความเครียด วิตกกังวล จนถึงขั้นฆ่าตัวตาย กลุ่มเกษตรกรคนยากจน หมดสิ้นหนทาง ต้องออกมาชุมนุมประท้วงปิดถนน เรียกร้องให้นายกรัฐมนตรี ใส่ใจแก้ไขปัญหาของคน กลุ่มแล้วกลุ่มเล่า

7. นายสมักร สุนทรเวช ในฐานะนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ทอดทิ้งและไม่ใส่ใจกับความเดือดร้อนของพี่น้องในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความรุนแรง ก็ยังคงคอกอยู่ในสภาพไร้ความหวังและมีแนวโน้มจะเลวร้ายลงเรื่อยๆ แม้จะมีเสียงเรียกร้องให้รัฐบาลเร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในพื้นที่ดังกล่าว แต่นายสมักร สุนทรเวช กลับทำเป็นหูทวนลม ปิดความรับผิดชอบ อ้างว่าไม่ใช่ภาระหน้าที่ ปล่อยให้วิกฤตความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้รุนแรงบานปลาย จนยากแก้ไข

8. แม้ปัญหาของประเทศจะลุกลามบานปลายกลายเป็นวิกฤตรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ในทุกด้าน แต่นายสมักร สุนทรเวช กลับเฉยเมยมองข้าม และมุ่งแต่จะสนองความปรารถนาของผู้บงการเบื้องหลัง โดยการพยายามรวบรัดสนองตอบต่อความพยายามแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อช่วยเหลือผู้มีบุญคุณ และลบล้างบทลงโทษในคดีที่พรรคการเมืองของตนเองกระทำความคิดไว้ใน

การเลือกตั้ง

ตลอดเวลา นายสมัคร สุนทรเวช ใช้นฐานะและตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แสดงออกต่อสาธารณชนอย่างไร้วุฒิภาวะ มีพฤติกรรม ภาวะผู้นำบกพร่อง ทั้งทางวาจาและทัศนคติ ใช้โมหคติ เอาอารมณ์เป็นเจ้าเรือน พุคทำทนายข่มขู่ ค่อสื่อมวลชน และประชาชนตลอดเวลา จนเป็นชนวนให้วิกฤตความขัดแย้งในบ้านเมืองขยายตัวไม่มีที่สิ้นสุด ระยะเวลาของการบริหารประเทศแม้จะผ่านไปเพียง 4 เดือนเศษ แต่นายสมัคร สุนทรเวช ก็ได้ทำให้ประเทศชาติได้รับความเสียหายอย่างรุนแรง อันเนื่องมาจากการบริหารประเทศที่ไร้ประสิทธิภาพ ไร้ทิศทาง และไร้เอกภาพ ไม่มีความตระหนักถึงปัญหาสำคัญของบ้านเมืองและของประชาชน มุ่งแต่นำอำนาจรัฐที่ตนครอบครองไปตอบแทนบุญคุณของอดีตนักการเมืองผู้สูญเสียผลประโยชน์ แม้ภาคฝ่ายต่างๆ ทั้งสื่อมวลชน นักวิชาการ องค์การภาคประชาชน วุฒิสมาชิก ตลอดจนนักการเมืองฝ่ายค้าน จะให้โอกาสรัฐบาล และเสนอข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์มากมาย แต่นายสมัคร สุนทรเวช กลับไม่สนใจ ยังคงยืนยันความบกพร่องทางภาวะผู้นำจนเป็นที่เอือมระอาของผู้คนทั่วไป พฤติกรรมของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีทั้งหมดนี้ หากปล่อยให้บริหารราชการแผ่นดินต่อไป จะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ทั้งต่อราชการแผ่นดิน ระบบคุณธรรม จริยธรรม ความสามัคคีของคนในชาติ การทุจริตคอร์รัปชันจะรุนแรงมากขึ้น วิกฤตปากท้อง วิกฤตความมั่นคงจะยิ่งลุกลามจนยากแก้ไข สถาบันสำคัญของชาติถูกสั่นคลอน อันจะกระทบต่อเสถียรภาพของชาติโดยรวมมากที่สุด

ส่วนรัฐมนตรี อีก 7 ท่านที่ถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจ มีดังนี้

1. นพ.สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เนื่องจากไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจทุกด้าน
2. นายมิ่งขวัญ แสงสุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กรณีราคาสินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาแพง รวมถึงราคาข้าวที่ไม่เป็นธรรมต่อเกษตรกร
3. นายสันติ พร้อมพัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม กรณีการเช่ารถโดยสารปรับอากาศ เอ็นจีวี ของ ขสมก. จำนวน 6000 ล้านบาท (หกพันล้านบาท) ที่ส่อไปในทางทุจริต
4. นายทรงศักดิ์ ทองศรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม กรณีการเช่ารถโดยสารปรับอากาศ เอ็นจีวี ของ ขสมก. จำนวน 6000 ล้านบาท (หกพันล้านบาท) ที่ส่อไปในทางทุจริต
5. นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม กรณีการบริหารงานบุคคลที่ผิดพลาด และใช้ตำแหน่งหน้าที่ไปในทางมิชอบ รวมไปถึงกรณีการแต่งตั้ง

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ(ป.ป.ท.) ที่ไม่ถูกต้อง

6. นายนพดล ปัทมะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ กรณีซื้อพิพาทเขาพระวิหารกับประเทศกัมพูชา ที่ถูกกล่าวหาว่าเอื้อประโยชน์ให้แก่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีต นายกรัฐมนตรี โดยการยินยอมให้กัมพูชานำประสาทเขาพระวิหาร ไปขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก

7. ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เนื่องจากการไร้ประสิทธิภาพในการทำงานแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมถึงเรื่องการใช้อำนาจหน้าที่ รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ไปในทางมิชอบมีการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการ โดยไม่เป็นธรรม รวมทั้งการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ให้ความเห็นว่า “การบริหารงานของรัฐบาล นายสมัคร สุนทรเวช ขาดประสิทธิภาพและส่อเค้าไปในทางทุจริตอีกทั้งมีพฤติกรรมที่เป็นตัวแทนของนายทุนที่สนับสนุนพรรค ผมจึงมีความเห็นว่า ควรที่จะขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีรายบุคคล ซึ่งทางสมาชิกพรรคก็ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่า นายสุเทพ ดำเนินบทบาททางการเมืองที่เหมาะสมเป็นอย่างมาก ในการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช เพราะหากยังไม่ปล่อยให้รัฐบาลนี้บริหารประเทศต่อไปจะทำความเสียหายให้กับประเทศอีกมาก โดยกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวให้ความเห็น ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นการเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งที่ท่านสุเทพ ขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร เพราะหากจีนปล่อยเอาไว้ก็ยิ่งจะสร้างความเสียหายให้กับประเทศชาติเพิ่มขึ้น”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “บทบาทในการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช นั้นถือว่ามีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพดีทำให้การอภิปรายประสบความสำเร็จดีมาก”

รองศาสตราจารย์สุขุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่าเป็นการทำหน้าที่ของฝ่ายค้าน ในสภา และเป็นการแสดงให้เห็นว่าใครมีข้อมูลและเหตุผลมากเพียงไร ที่จะมาเปิดเผยต่อสาธารณชน”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “บทบาทของนายสุเทพ ในการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ ถือว่ามีความเหมาะสมเพราะว่าในเรื่องการเมืองในระบบรัฐสภา สิ่งที่สำคัญก็คือการใช้สภานี้เป็นเครื่องมือในการดำเนินกลไกทางการเมือง เพื่อให้เกิดความโปร่งใสทางการเมือง”

แต่ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่า การขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัครของ นายสุเทพ เป็นเพราะต้องการที่จะล้มรัฐบาลนายสมัคร เพื่อหวังที่จะจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่โดยการนำของพรรคประชาธิปัตย์ขึ้นมา โดยกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวให้ความเห็น ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นความตั้งใจที่ล้มรัฐบาลนายสมัคร เพื่อที่จะจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่โดยการนำของพรรคประชาธิปัตย์ขึ้นมา”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ถือว่านายสุเทพทำหน้าที่ได้ดีเพราะว่ามีความตั้งใจที่จะทำทุกวิถีทาง เพื่อล้มล้างรัฐบาลอยู่แล้ว เมื่อมีโอกาสเขาจึงทำกันอย่างเต็มที่ เพื่อที่พรรคการเมืองของเขา จะได้เป็นพรรคผู้นำในการจัดตั้งรัฐบาล”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นหน้าที่ของฝ่ายค้านที่จะทำหน้าที่ในการตรวจสอบรัฐบาลและขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล เพราะ ไม่มีพรรคการเมืองไหนที่จะต้องการให้พรรคการเมืองชั่วคราวเข้ามาอยู่บริหารประเทศไปนาน ๆ เพราะจะยิ่งทำให้รัฐบาลสร้างผลงานได้มากขึ้นและจะยิ่งทำให้เป็นปัญหาในการเลือกตั้งครั้งต่อไป จึงเป็นเรื่องปกติที่พรรคการเมืองทุกพรรคต้องการเป็นรัฐบาล เพื่อทำหน้าที่บริหารประเทศและสร้างผลงาน เพื่อให้เป็นที่ประทับใจจากประชาชน จนได้รับการเลือกตั้งเข้ามาอีกในสมัยการเลือกตั้งครั้งหน้า”

3.2.1 บทบาทในการยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

ในการยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีระเบียบ ดังนี้

1. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ไม่น้อยกว่า 1 ใน 5 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด มีสิทธิเข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี
2. ญัตตินี้ต้องเสนอชื่อผู้สมควรดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีคนต่อไปไว้ด้วย
3. เมื่อได้มีการเสนอญัตติแล้วจะมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรมิได้ ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้นายกรัฐมนตรีหลีกเลี่ยงการอภิปราย เว้นแต่จะมีการถอนญัตติหรือการลงมตินั้นไม่ได้เสียงครบ
4. หากสมาชิกรัฐสภาลงมติไม่ไว้วางใจ นายกรัฐมนตรีต้องลาออกจากตำแหน่งซึ่งมีผลให้รัฐมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งด้วย
5. หากญัตติขอเปิดอภิปรายนายกรัฐมนตรีเกี่ยวข้องกับการมีพฤติการณ์ร้ายชัดผิดไป ในทางทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือจงใจฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ก่อนเสนอญัตติ ต้องยื่นคำร้องขอต่อประธานวุฒิสภา เพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอนนายกรัฐมนตรี

6. เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้อง ต้องส่งเรื่องไปให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ดำเนินการไต่สวนโดยเร็ว แต่สามารถเปิดอภิปรายได้โดยไม่ต้องรอผลการพิจารณาของ ป.ป.ช.

7. การออกเสียงลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจ ห้ามมิให้กระทำในวันเดียวกันกับการอภิปรายสิ้นสุด เพื่อให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีเวลาไตร่ตรอง

8. โดยมติให้นายกรัฐมนตรีออกจากตำแหน่งต้องมีคะแนนเสียงไม่ไว้วางใจเกินกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด (241 คน จากทั้งหมด 480 คน)

9. หากเสียงข้างมากไว้วางใจ ห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ร่วมกันอภิปรายไม่ไว้วางใจ เสนอญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจอีกตลอดสมัยประชุมนั้น

10. ในกรณีที่มติไม่ไว้วางใจมีคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ประธานสภาผู้แทนราษฎรจะต้องนำชื่อผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นนายกรัฐมนตรี กราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป

การอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล อาจส่งผลไม่รุนแรงเท่ากับการอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2550) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ไม่น้อยกว่า 1 ใน 6 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด มีสิทธิเข้าชื่อขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นรายบุคคลได้

2. การที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนใดจะได้อภิปรายนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและมติของพรรคร่วมฝ่ายค้าน โดยวิปฝ่ายค้านต้องส่งรายชื่อให้ประธานรัฐสภา

3. การออกเสียงลงมติไว้วางใจหรือไม่ไว้วางใจ ห้ามมิให้กระทำในวันเดียวกันกับการอภิปรายสิ้นสุด

4. หากเสียงข้างมากไว้วางใจ รัฐมนตรีสามารถดำรงตำแหน่งต่อไปได้ และห้ามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ร่วมกันอภิปรายไม่ไว้วางใจเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจอีกตลอดสมัยประชุม

5. หากมีคะแนนเสียงไม่ไว้วางใจเกินกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด (241 คน จากทั้งหมด 480 คน) รัฐมนตรีต้องออกจากตำแหน่ง เป็นต้น

6. เป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้นั้นต้องเข้าร่วมประชุมสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาเพื่อชี้แจงหรือตอบกระทู้ถามในเรื่องนั้นด้วยตนเอง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ทำให้ไม่อาจเข้าชี้แจงหรือตอบกระทู้ได้แต่ต้องแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภาทราบก่อนหรือในวันประชุมสภาในเรื่องดังกล่าว

7. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีอิสระจากมติของพรรคการเมืองในการตั้งกระทู้ถาม การอภิปราย และการลงมติในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสาร และข่าวสารต่าง ๆ พบว่า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ มีบทบาทเป็นอย่างมากในการยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. จัดประชุมสมาชิกสภาผู้แทนของพรรคประชาธิปัตย์
2. เสนอต่อที่ประชุมพรรค เพื่อขอมติจากที่ประชุม ที่จะขอขึ้นญัตติเพื่อเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีอีก 7 คน
3. มอบหมายให้คณะกรรมการประสานพรรคร่วมฝ่ายค้าน (วิปฝ่ายค้าน) ไปยกร่างญัตติ
4. รวบรวมรายชื่อสมาชิกให้ได้ 1 ใน 5 ตามที่รัฐธรรมนูญ ฉบับปี 2550 มาตรา 158 บัญญัติเอาไว้
5. เสนอต่อ นายชัย ชิดชอบ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ. 2551 และกำหนดให้มีการประชุมสภาระหว่างวันที่ 23 - 27 มิถุนายน พ.ศ. 2551

นายสุเทพ มีความเห็นว่าสมควรที่จะขึ้นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร เพราะหลังจากที่นายสุเทพและสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ได้มีการติดตามตรวจสอบการทำงานของคณะรัฐบาล และมีความเห็นว่าการบริหารประเทศของรัฐบาลนายสมัคร ไม่เป็นประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชน รวมทั้งเมื่อพบข้อบกพร่องในการบริหารงานของนายสมัคร และคณะรัฐมนตรีมากมาย นายสุเทพ และสมาชิกพรรคฝ่ายค้าน ก็ได้้นำเสนอข้อบกพร่องนั้นต่อนายสมัคร รวมทั้งแนวทางแก้ไข แต่นายสมัครและคณะรัฐมนตรี ก็ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็น ดังนั้นนายสุเทพ จึงต้องใช้รัฐสภาในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานที่ผิดพลาดของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช โดยนายสุเทพ ได้ยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐมนตรี อีก 7 ท่าน โดยมีเหตุผล ดังนี้

1. เนื่องจากนายสมัคร ขาดคุณสมบัติของการเป็นผู้นำประเทศ รวมทั้งมีพฤติกรรมที่เป็นตัวแทนของ พ.ค.ท. ทักษิณ ชินวัตร นักการเมืองเก่าที่กำลังถูกดำเนินคดีอยู่
2. รัฐมนตรีที่ถูกอภิปรายบริหารงานในหน้าที่ได้ไม่ดี มีการทุจริต คอร์รัปชัน
3. ไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประเทศได้สำเร็จ เป็นต้น

ในเรื่องนี้ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ให้ความเห็นว่า “การยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ เป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วงเมื่อเราเห็นว่าการทำงานของรัฐบาล ไม่เป็นประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชน รวมทั้งทางเราได้มีการติดตามตรวจสอบ เมื่อพบข้อบกพร่องในการบริหารงานของ

คือนายกฯและรัฐมนตรี เราก็นำเสนอข้อบกพร่องและแนวทางแก้ไข แยกต่างหากนายกฯและรัฐมนตรี ก็ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของเราเลย เพราะนั่นจึงจำเป็นที่จะต้องใช้สภาในการแก้ไข ปัญหาการบริหารงานที่ผิดพลาดรัฐบาล”

มีกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นที่สอดคล้องกับความเห็นของนายสุเทพ โดยมองว่าการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร เป็นเรื่องที่เหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง โดยให้เหตุผล ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “เห็นด้วยกับท่านสุเทพ ในการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร เพราะรัฐบาลนายสมัครมีพฤติกรรมที่ไม่สมควรที่จะบริหารประเทศต่อไป”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ ได้แสดงบทบาทที่เหมาะสมในการยื่นญัตติขออภิปรายไม่ไว้วางใจนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐมนตรี อีก 7 ท่าน เนื่องจากท่านสมัคร ขาดคุณสมบัติของการเป็นผู้นำประเทศ รวมทั้งมีพฤติกรรมที่เป็นตัวแทนของนักการเมืองเก่าที่กำลังถูกดำเนินคดีอยู่ อีกทั้งรัฐมนตรีที่ถูกอภิปรายก็ทำหน้าที่ได้ไม่ดี มีการทุจริต แก้ไขปัญหาของประเทศไม่ได้”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “ถือว่าคุณสุเทพ ทำหน้าที่ได้ดี มีการประชุมพรรคเพื่อขอมติต่อที่ประชุมพรรค ที่จะขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล เมื่อที่ประชุมพรรคมีมติให้ขอเปิดอภิปราย ก็ดำเนินการตามขั้นตอน และรับหน้าที่อภิปรายได้เป็นอย่างดี”

รองศาสตราจารย์สุขุม นवलสกุล ให้ความเห็นว่า “เป็นหน้าที่ของฝ่ายค้านที่จะต้องทำหน้าที่ในการตรวจสอบและอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลเพื่อ “ถ่วงดุลอำนาจทางการเมือง” ซึ่งผลการอภิปรายไม่ไว้วางใจ จะเป็นตัวบ่งชี้ถึงความชอบธรรมในการบริหารประเทศ”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่านายสุเทพ ทำหน้าที่ได้ดี ในการยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรีนายสมัคร เพราะเป็นหน้าที่ของฝ่ายค้านอยู่แล้ว เมื่อพบว่ารัฐบาลปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ดีหรือมีการทุจริตในหน้าที่ ฝ่ายค้านก็ต้องทำหน้าที่ท้วงติงหรือระงับการทำหน้าที่ของรัฐบาล โดยการ ใช้สภา เป็นทางออกในการแก้ปัญหาการทำงานของรัฐบาล”

แต่ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยกับการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร ของนายสุเทพ โดยให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ไม่เห็นด้วยกับนายสุเทพ ในการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร เพราะรัฐบาลเพิ่งเข้ามาบริหารประเทศเพียง 4 เดือน และไม่มีเวลาในการทำงานเลยเพราะได้รับการขัดขวางจากกลุ่มพันธมิตร ฯ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงควรที่จะให้เวลารัฐบาลได้บริหารประเทศก่อนที่จะตัดสินว่าการบริหารงานเป็นเช่นไร”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “เป็นข้ออ้างในการที่จะล้มรัฐบาลเพื่อที่พรรคของตนจะได้ขึ้นมาเป็นรัฐบาล โดยไม่คำนึงถึงมารยาททางการเมืองแม้แต่น้อย โดยมีข้อสังเกตที่น่าสนใจ คือ

1. ข้อกล่าวหาของฝ่ายค้านไม่สมเหตุสมผล ไม่เป็นธรรมและมีลักษณะครอบจักรวาล
2. ข้อกล่าวหาสอดคล้องกับข้อกล่าวหาของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) โดยมีลักษณะเป็นข้อกล่าวหาของกลุ่มการเมืองเดียวกัน มีการแบ่งงานกันทำ โดยมีเป้าหมายคือการล้มรัฐบาลนายสมัคร
3. การเลือกอภิปรายไม่ไว้วางใจเฉพาะรัฐมนตรีของพรรคพลังประชาชน เหมือนมีลักษณะที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนขั้วทางการเมือง โดยไม่แตะต้องรัฐมนตรีของพรรคร่วมรัฐบาล เพื่อผลในการจัดตั้งรัฐบาลในวันข้างหน้า”

3.2.2 บทบาทในการหาข้อมูลในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนั้น การหาข้อมูลในการอภิปรายถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ ดังนั้น จึงต้องมีการหาข้อมูลเพื่อใช้ในการอภิปรายและต้องเป็นข้อมูลที่เจาะลึก รวมถึงความน่าเชื่อถือของข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสาร และข่าวสารต่าง ๆ พบว่า นายสุเทพ มีแนวทางในการหาข้อมูลในการอภิปราย ดังนี้

1. มอบหมายให้ผู้อภิปรายติดตามหาข้อมูลเอาไว้ล่วงหน้า โดยการติดตามการทำงานของรัฐมนตรีแต่ละคน ในฐานะของรัฐมนตรีเงา
2. รวบรวมข้อมูลทั้งหมด
3. นำมาประมวลเพื่อใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจต่อไป

ส่วนเรื่องข้อมูลนั้นนายสุเทพ ได้มาจากหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นข้อมูลจริงโดยบุคคลที่อยู่ในหน่วยงานนั้น และนำข้อมูลมามอบให้กับนายสุเทพ และคณะเพื่อที่จะได้นำไปใช้ในการทำหน้าที่อภิปรายไม่ไว้วางใจและขับไล่รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช เพื่อให้หมดอำนาจในการบริหารประเทศ ซึ่งนายสุเทพ เป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับการหาข้อมูลและหลักฐานที่จะนำมาใช้ในการอภิปรายเป็นอย่างมาก เพื่อให้การทำหน้าที่ฝ่ายค้านเป็นไปโดยสมบูรณ์ สามารถตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “ในเรื่องข้อมูลเอกสารนั้นเราได้มาจากหน่วยงานต่าง ๆ เป็นข้อมูลจริงโดยบุคคลที่ทนต่อการกระทำที่ทุจริตและไม่ถูกต้องตามทำนอง

ครองธรรมไม่ไหว จึงนำข้อมูลมามอบให้กับเรา เพื่อที่จะให้เราได้ทำหน้าที่ในการอภิปรายไม่
ไว้วางใจและจับได้ว่ารัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช เพื่อให้หมดอำนาจในการบริหารประเทศ”

มีกลุ่มตัวอย่างมองว่า การหาข้อมูลในการอภิปรายไม่ไว้วางใจนั้น นายสุเทพ
ทำหน้าที่ได้ดีเพราะการอภิปรายได้มีข้อมูลและหลักฐานมาแสดง เพื่อเป็นการยืนยันในการ
อภิปรายได้ดี โดยหลักฐานที่ใช้ในการอภิปรายนายสุเทพ มอบให้ประธานสภาหรือเจ้าหน้าที่ ที่
เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบเพิ่มเติม
ต่อไป โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็น ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ข้อมูลที่ท่านสุเทพ นำมาแสดงเป็น
ข้อมูลที่เป็นจริง เชื่อถือได้เพราะ ได้มาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ โดยบุคคลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึง
เป็นหลักฐานอย่างดีที่ใช้ในการอภิปราย”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ เป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับการ
หาข้อมูลและหลักฐานที่จะนำมาใช้ ในการอภิปราย เพื่อให้การทำหน้าที่ของฝ่ายค้าน สามารถ
ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

นายวินยา มกรพงษ์ กลับให้ความเห็นว่า “ในการหาข้อมูลในการอภิปรายก็ถือ
ว่าคุณ สุเทพ ทำหน้าที่ได้ดีเพราะมีข้อมูลและหลักฐานในการยืนยันในการอภิปรายได้ดี”

รองศาสตราจารย์สุชุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “เป็นหน้าที่ของผู้อภิปรายที่
จะหาข้อมูลในการอภิปราย ส่วนความน่าเชื่อถือของข้อมูลจะต้องพิสูจน์กันอีกครั้งอย่างละเอียด
ในขั้นแรกจะต้องถือว่าเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือไปก่อน จนกว่าจะมีการพิสูจน์ที่ชัดเจนอีกครั้ง”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ในเรื่องการหาข้อมูลนั้นก็
ถือว่านายสุเทพ ทำหน้าที่ได้ดี เพราะในการอภิปราย ก็มีข้อมูลและหลักฐานมาแสดง แต่จะเป็น
หลักฐานที่แท้จริงหรือไม่ก็ต้องมีการพิสูจน์อีกทีหนึ่ง โดยหลักฐานที่ใช้ในการอภิปรายส่วนใหญ่ก็
จะมอบให้ประธานสภาหรือเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นๆ เพื่อเป็นข้อมูล ในการตรวจสอบ
ต่อไป”

แต่มีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่าข้อมูลที่นายสุเทพ นำมาเสนอต่อที่ประชุมสภานั้น
เป็นข้อมูลที่บิดเบือนจากความเป็นจริงและไม่น่าเชื่อถือ โดยให้ความเห็น ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นข้อมูลที่เชื่อถือไม่ได้ เพราะดูจะ
เป็นข้อมูลที่เลื่อนลอย ขาดแหล่งที่มาที่ชัดเจน ทำให้เป็นข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “เป็นข้อมูลที่บิดเบือนเชื่อถือไม่ได้ การ
อภิปรายก็เลื่อนลอยไม่น่าเชื่อถือ แต่ก็ต้องยอมรับว่าเขาทำทุกวิถีทางจริง ๆ ที่จะล้มรัฐบาลนี้ ใน
ที่สุดเขาก็ทำสำเร็จเมื่อศาลรัฐธรรมนูญตัดสินคดีว่าท่านสมัคร ขาดคุณสมบัติการเป็น

นายกรัฐมนตรี เพราะไปเป็นพิธีกรกิตติมศักดิ์ในรายการทีวี ซึ่งเป็นเรื่องที่ตลกมากที่นายกรัฐมนตรีของไทย ต้องถูกศาลสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเพราะเป็นพิธีกรในรายการทำอาหาร จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่า มีการทำงานกันเป็นระบบ ในการที่จะล้มล้างรัฐบาลนายสมัครและกลุ่มการเมืองของเรา”

3.2.3 บทบาทในการวางแผนและวางตัวผู้อภิปรายไม่ไว้วางใจ รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

ในการวางแผนและวางตัวผู้อภิปรายไม่ไว้วางใจ รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช นั้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ พบว่า ในการวางแผนอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช นั้นนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้มีการดำเนินการ ดังนี้

1. เรียกประชุมคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่ายค้าน (วิปฝ่ายค้าน)
2. คัดเลือกผู้อภิปราย จัดลำดับผู้อภิปราย และหัวข้อในการอภิปราย
3. เรียกประชุมผู้ที่ได้รับมอบหมายให้อภิปราย เพื่อวางแผนทางและจัดลำดับการ

อภิปราย

นายสุเทพ ทำหน้าที่ในการวางแผนอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร และรัฐมนตรีทั้ง 7 คน โดยยึดหลักการอภิปราย 5 แนวทาง ได้แก่

1. อภิปรายโดยยึดบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเป็นหลัก
2. ปฏิบัติตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
3. อภิปรายตามข้อมูล หลักฐานตามความเป็นจริง และตั้งอยู่บนพื้นฐานของ

เหตุผลที่เข้าใจง่าย

4. ไม่อภิปรายในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาล
5. ไม่อภิปรายพาดพิงถึงบุคคลที่ 3 ยกเว้นบุคคลนั้นมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องและ

สัมพันธ์กับข้อกล่าวหาของพรรคที่ขึ้นไปก่อนหน้านี

นอกจากนี้ นายสุเทพ ยังเรียกร้องขอให้ ส.ส.ของพรรคฝ่ายรัฐบาล และรัฐมนตรีไม่ควรทำ คือ

1. รัฐมนตรีไม่ควรชี้แจงแบบด่วงเวลา
2. ไม่ควรประท้วงปรา้เพื่อ เพื่อหวังออกทีวี
3. ไม่ควรรบกวนสมาธิผู้อภิปราย เช่น ตะโกนแซว และอย่าทำตัวเป็นองครักษ์

พิทักษ์นายกรัฐมนตรี เป็นต้น

4. ผู้ที่ประท้วงไม่ควรใช้คำไม่สุภาพและรัฐมนตรีที่ถูกอภิปรายไม่ควรชี้แจงนอกประเด็นในญัตติ

ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร นายสุเทพ และคณะอภิปรายได้วางตัวผู้อภิปรายเอาไว้ดังนี้

1. ให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรค พุดถึงการบริหารราชการแผ่นดินที่บกพร่องของรัฐบาลนายสมัคร ในภาพรวม

2. สำหรับประเด็นปลีกย่อย จะแบ่งเป็นด้านเศรษฐกิจ นำโดย นายกรณ์ จาติกวณิช ส.ส.กรุงเทพมหานคร

3. เรื่องการโยกย้ายข้าราชการของกระทรวงต่างๆ ได้มอบหมายให้นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รองหัวหน้าพรรคเป็นผู้อภิปราย

4. เรื่องการซักถามนายสมัคร ในประเด็นปราสาทเขาพระวิหารนั้นกำหนดให้ ม.ร.ว. สุขุมพันธุ์ บริพัตร เป็นผู้อภิปราย

5. ในการอภิปรายจะมีการหยิบยกประเด็น นายจักรภพ เพ็ญแข อดีตรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่เคยกล่าวโจมตีสถาบันกษัตริย์ มาอภิปรายอีกครั้ง โดยผู้อภิปรายคือ นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ ส.ส. พัทลุง โดยให้เหตุผลว่า ถือเป็นความคิดโดยตรงของนายกรัฐมนตรี ที่ปล่อยให้รัฐมนตรีผู้มีทัศนคติที่เป็นอันตรายต่อสถาบันที่สำคัญ มาดำรงตำแหน่งอยู่ในคณะรัฐมนตรี

6. ส่วนการอภิปราย นายพนพล ปัทมะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศนั้น โดยประเด็นใหญ่อยู่ที่เรื่องปราสาทเขาพระวิหาร ซึ่งมีหลักฐานส่วนหนึ่งชี้ให้เห็นว่า มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งบุคคลที่ร่วมอภิปราย ได้แก่ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ม.ร.ว. สุขุมพันธุ์ บริพัตร นายอลงกรณ์ พลบุตร รองหัวหน้าพรรค นายธีระ สลักเพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด นายศิริโชค โสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา เป็นผู้สรุปในช่วงท้าย

7. สำหรับการ อภิปราย ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยนั้น อาจจะใช้รูปแบบเชิงวาทกรรม ในลักษณะใช้ลูกเล่นของการอภิปราย โดย นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ซึ่งประเด็นการอภิปรายจะเป็นเรื่องที่คนส่วนใหญ่รับทราบ เป็นปัญหาที่มาจากการบริหารงานที่ล้มเหลว เช่น การแก้ปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนใต้ โดยนายชวน หลีกภัย ประธานสภาที่ปรึกษาพรรคร่วมอภิปรายด้วย

8. ในส่วนของนายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยแนวทางการอภิปราย พุดถึงการบริหารราชการที่บกพร่อง พร้อมทั้งสอบถามความคืบหน้าของคดีการหายตัวของนายสมชาย นีละไพจิตร อดีตประธานชมรมนักกฎหมายมุสลิม คดีนายเจริญ

วัดอักษร และคดีการสังหารพระสุพจน์ สุวโจ พระนักอนุรักษ์ ขณะที่ คดีบุกรุกที่ดินของบริษัท ศรีสุพรรณฟาร์มจำกัด ของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ กลับได้รับการพิจารณาก่อน ส่อให้เห็นเจตนาการเอาคืนทางการเมืองนอกจากนั้นจะอภิปรายเรื่องการโยกย้ายข้าราชการระดับสูงในกระทรวงยุติธรรมจำนวน 10 คน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร อาทิ การย้ายนาย สุนัย มโนมัยอุดม อธิบดีอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ไปเป็นเลขาธิการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ (ป.ป.ท.) ซึ่งมีหลักฐานที่เชื่อว่า เกี่ยวข้องกับการเมือง เนื่องจากนายสุนัย เป็นผู้รับผิดชอบคดีสำคัญๆ ที่เกี่ยวข้องกับ พ.ต.ท. ทักษิณ และครอบครัว ขณะเดียวกันการอภิปรายมีการพูดถึงกรณีที่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ตรวจสอบทรัพย์สินคุณหญิงจาวรธรรม เมฆะกา ผู้ว่าการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) โดยไม่มีเหตุอันสมควรและเป็นการกระทำที่ขัดต่อหน้าที่ อันมีผลมาจากความไม่พอใจที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบงบประมาณของกรมสอบสวนคดีพิเศษ นอกจากนี้ยังมีประเด็นเรื่องการตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ที่ยังค้างอยู่ในสภา โดยจะอภิปรายความผิดของนายสมพงษ์ ในฐานะรัฐมนตรีที่รับผิดชอบเรื่องนี้โดยตรง แต่กลับไม่ให้ความสนใจ ทำให้ขณะนี้ไม่สามารถตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ได้ตามกรอบเวลาที่รัฐธรรมนูญ ปี 2550 กำหนด เป็นต้น การอภิปรายครั้งนี้ใช้ผู้อภิปราย 50 คน เพื่อชี้ให้ประชาชนเห็นว่านายกรัฐมนตรี และ 7 รัฐมนตรี ไม่สมควรที่จะดำรงตำแหน่ง และบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

ผลการลงมติอภิปรายไม่ไว้วางใจนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล ในวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2551 ได้มีมติออกมา ดังนี้

1. นายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี ได้รับคะแนนไว้วางใจ 280 คะแนน ขณะที่มิผู้ไม่ไว้วางใจ 162 และงดออกเสียง 1
2. นายแพทย์สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้รับความไว้วางใจ 279 คะแนน ไม่ไว้วางใจ 161 คะแนน งดออกเสียง 1
3. นายมีชัยวัญ แสงสุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้รับความไว้วางใจ 279 คะแนน ไม่ไว้วางใจ 161 คะแนน และงดออกเสียง 1
4. ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้รับความไว้วางใจ 279 คะแนน ไม่ไว้วางใจ 162 คะแนน
5. นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้รับความไว้วางใจ 280 คะแนน ไม่ไว้วางใจ 162 คะแนน
6. นายสันติ พร้อมพัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ได้รับความไว้วางใจ 279 คะแนน ไม่ไว้วางใจ 162 คะแนน

7. นายทรงศักดิ์ ทองศรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ได้รับความไว้วางใจ 280 คะแนน ไม่ไว้วางใจ 162 คะแนน

8. นายนพดล ปัทมะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้รับความไว้วางใจ 278 คะแนน ไม่ไว้วางใจ 162 คะแนน ออกเสียง 1 และ ไม่ลงคะแนนเสียงอีก 1 คะแนน

ในการวางตัวผู้อภิปรายนายสุเทพ ได้คำนึงถึงความเหมาะสมและความสามารถของผู้อภิปรายรวมทั้งข้อมูลของผู้อภิปรายที่มีความน่าเชื่อถือ พรรคประชาธิปัตย์มีบุคลากรมากจึงไม่มีปัญหาในเรื่องการวางตัวผู้อภิปราย โดยผู้อภิปรายส่วนใหญ่มีความเหมาะสมดี เพราะแต่ละคนต่างเป็นผู้ที่มีความรู้และมีประสบการณ์ทางการเมืองเป็นอย่างดี จึงทำให้การอภิปรายเป็นไปด้วยดี แม้จะมีการประท้วงอยู่บ้าง แต่ก็ถือว่าบรรลุวัตถุประสงค์ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล ส่วนผลในการลงมตินั้น นายสุเทพ ทราบอยู่แล้วว่าผลจะออกมาอย่างไร แต่นายสุเทพ ก็เน้นย้ำกับสมาชิกที่ทำหน้าที่อภิปรายทุกคน ให้ทำหน้าที่กันอย่างเต็มความสามารถ เพื่อนำเสนอข้อมูลให้รัฐสภาและประชาชนได้รับทราบ

โดยนายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “การวางแผนอภิปราย ได้มีการประชุมคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่ายค้าน (วิปฝ่ายค้าน) เพื่อคัดเลือกผู้อภิปราย จัดลำดับผู้อภิปราย และหัวข้ออภิปราย เพื่อความเหมาะสม ส่วนในการวางตัวผู้อภิปราย ได้คำนึงถึงความเหมาะสมและความสามารถของผู้อภิปรายรวมทั้งข้อมูลของผู้อภิปรายที่มีความน่าเชื่อถือ ส่วนผลในการลงมตินั้นเราทราบอยู่แล้วว่าผลจะออกมาอย่างไร แต่ทางเราก็ทำหน้าที่กันอย่างเต็มความสามารถ เพื่อนำเสนอข้อมูลให้สภาและประชาชนได้รับทราบ ส่วนข้อมูลและหลักฐาน ที่ใช้ในการอภิปรายนั้นเราจะมอบให้ประธานสภาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการต่อไป”

มีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่า การวางแผนและการวางตัวในการอภิปรายถือว่าเป็นเรื่องที่มีความจำเป็น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล ซึ่งนายสุเทพ และคณะผู้อภิปราย มีการวางแผนในการอภิปรายกันเป็นอย่างดี โดยมีการประชุมเพื่อวางแผนในการอภิปราย มีการรวบรวมข้อมูล มีการจัดลำดับผู้อภิปราย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ และคณะได้มีการวางแผนในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร กันเป็นอย่างดี โดยได้มีการประชุมเพื่อวางแผนในการอภิปราย มีการจัดลำดับในการอภิปราย ซึ่งถือว่าดำเนินบทบาทเรื่องนี้ได้ดีมาก การอภิปรายประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ คือ นำเสนอให้สภาและประชาชนรับทราบถึงข้อผิดพลาดในการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ ทำหน้าที่ในการวางแผนอภิปรายได้ดีมาก โดยมีการเรียกประชุมผู้ที่มีหน้าที่อภิปราย เพื่อวางแผนและจัดลำดับการ

อภิปราย การวางตัวผู้อภิปรายมีความเหมาะสมดีเพราะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ จึงทำให้การอภิปรายมีความหนักแน่นน่าเชื่อถือดี ถึงแม้ผลการลงมติของสภาจะออกมาให้ฝ่ายรัฐบาลเป็นฝ่ายชนะ แต่เราก็ยินดีที่ได้ทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลกันอย่างเต็มความสามารถ”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “ยอมรับว่าในการวางแผนอภิปรายไม่ไว้วางใจนั้น คุณสุเทพ ทำหน้าที่ได้ดี มีการประชุมเพื่อวางแผนทางในการอภิปราย มีการจัดลำดับผู้อภิปรายพรรคประชาธิปัตย์มีบุคลากรมากจึงไม่มีปัญหาในเรื่องการวางตัวผู้อภิปราย ถือว่าวางตัวผู้อภิปรายส่วนใหญ่เหมาะสมดี คงมีบางท่านที่ยังไม่เหมาะสมบ้างแต่ภาพรวมก็ดูดี เพราะแต่ละท่านเป็นผู้ที่มีความรู้และมีประสบการณ์ทางการเมืองเป็นอย่างดี ทำให้การอภิปรายเป็นไปด้วยดีแม้จะมีการประท้วงอยู่บ้าง แต่ก็ถือว่าบรรลุวัตถุประสงค์ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล”

รองศาสตราจารย์สุขุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่าเป็นบทบาทที่เด่นของนายสุเทพ ในขั้นตอนของการเตรียมการเพื่อที่จะอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร ซึ่งนายสุเทพ ได้ทำหน้าที่ในเรื่องนี้ได้ดีพอสมควร การวางตัวผู้ที่ทำหน้าที่อภิปรายถือว่ามีความเหมาะสมพอสมควร และข้อมูลในการอภิปรายถือว่าพอใช้ได้”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “การวางแผนในการอภิปรายถือว่าเป็นเรื่องที่มีความจำเป็น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการอภิปราย และนายสุเทพ ก็ทำหน้าที่ในเรื่องนี้ได้ดีพอสมควร ในการวางตัวผู้อภิปรายนั้นถือว่ามีความเหมาะสมดีเพราะแต่ละท่านต่างก็เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีข้อมูลในการอภิปรายดี”

แต่ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่า เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมเป็นอย่างยิ่งในการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัครเพราะเป็นแผนการล้มรัฐบาลนายสมัคร เพื่อการจัดตั้งรัฐบาลที่มีพรรคประชาธิปัตย์เป็นแกนนำ โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็น ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ถือว่ามีวางแผนที่ดีในการที่จะล้มรัฐบาลนายสมัคร เพราะแผนขั้นต่อไปของนายสุเทพ คือการจัดตั้งรัฐบาลที่มีพรรคประชาธิปัตย์เป็นแกนนำการวางตัวผู้อภิปรายถือว่า “เขี้ยวลากคิน” เกือบทุกคน เป้าหมายก็คือ การโค่นล้มรัฐบาลนายสมัคร เพียงอย่างเดียว”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ไม่มีความเหมาะสมเลยในการขอเปิดอภิปรายของนายสุเทพ เพราะรัฐบาลเพิ่งที่จะเข้าทำงานได้ไม่นาน อีกทั้งต้องคอยแก้ปัญหาการชุมนุมประท้วงของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ที่พรรคประชาธิปัตย์สนับสนุนอยู่ และผู้ชุมนุมประท้วงก็ทำการขัดขวางการทำงานของรัฐบาลอยู่ตลอดเวลา”

ตอนที่ 4 บทบาทในกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พ.ศ. 2551)

จุดมุ่งหมายของพรรคการเมืองทุกพรรคก็คือการได้เป็นรัฐบาล เข้าไปบริหารประเทศ และนำนโยบายที่ประกาศไว้กับประชาชนไปปฏิบัติให้บังเกิดผล จุดมุ่งหมายของนักการเมืองก็คือ การได้ทำหน้าที่ในการบริหารประเทศในตำแหน่งที่สำคัญ แต่ก็เป็นการยากที่บรรลุผลตามที่ต้องการ จึงเป็นการแสดงความสามารถเป็นอย่างมาก ที่พรรคซึ่งมีคะแนนมาเป็นอันดับสองจะสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ นอกเสียจากว่าจะเป็นอย่างที่ไม่ปกติทางการเมือง ประกอบกับความสามารถของ “ผู้ประสานประ โยชน์ทางการเมือง” ที่สามารถประสานประ โยชน์กับทุกฝ่ายจนจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ

ในกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นั้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ พบว่า ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้ คือ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ที่ได้แสดงความสามารถในการเจรจาต่อรอง จนสามารถโน้มน้าวให้ชั่วคราวเมืองเก่า ขอมเปลี่ยนข้างหันมาร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ แม้จะต้องขอมเสียตำแหน่งรัฐมนตรีที่สำคัญบางตำแหน่ง เช่น ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ก็ตาม แต่ก็เพื่อผลสำเร็จของการจัดตั้งรัฐบาล ที่เป็นเป้าหมายสำคัญของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์นั่นเอง โดยสืบเนื่องมาจากความสั่นคลอนของพรรคพลังประชาชนที่ถูกศาลรัฐธรรมนูญตัดสินให้ถูกยุบพรรค ทำให้พรรคร่วมรัฐบาล เกิดความรู้สึกที่ไม่มั่นคงในเสถียรภาพของรัฐบาล ที่มีกลุ่มผู้นำเก่าเป็นพรรคผู้นำในการจัดตั้งรัฐบาล และกำลังที่จะหาทางออกให้กับการเมืองที่กำลังเข้าสู่จุดอับลงทุกขณะ รวมทั้งการที่จะหาทางออกที่ดีให้กับพรรคของตน เมื่อนายสุเทพ ได้สังเกตเห็นในเรื่องนี้ จึงได้เข้าไปประสานกับพรรคการเมืองเหล่านั้น โดยได้ดำเนินการเจรจาชักชวนให้มาร่วมกันจัดตั้งรัฐบาล เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาที่สำคัญของประเทศ เพื่อความสงบสุขของประเทศชาติและประชาชน โดยนายสุเทพให้เหตุผลว่า เมื่อคณะรัฐบาลเก่าไม่สามารถที่จะบริหารประเทศได้ จะด้วยเหตุผลใดก็ตาม ในฐานะพรรคการเมืองอันดับสองก็สามารถที่จะจัดตั้งรัฐบาลได้ ถ้าพรรคการเมืองอื่นยอมเข้าร่วมกันจัดตั้งรัฐบาล และถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาของรัฐบาลผสม ที่มีความเปลี่ยนแปลงทางการเมืองได้ตลอดเวลา เพราะทุกพรรคการเมืองก็ย่อมต้องการความมั่นคงในเสถียรภาพทางการเมือง ในเมื่อพรรคผู้นำเก่าไม่มีความมั่นคงในเสถียรภาพทางการเมือง พรรคร่วมรัฐบาลก็ย่อมที่จะหาพรรคผู้นำรัฐบาลพรรคใหม่ ที่มีความมั่นคงกว่า เพื่อความมั่นคงในการจัดตั้งรัฐบาลและบริหารประเทศ โดยนายสุเทพ ได้แสดงให้เห็นว่าพรรคร่วมรัฐบาลมีความรู้สึกว่ามีความจริงใจในการเชิญพรรคการเมืองเหล่านั้นเข้าร่วมกันจัดตั้งรัฐบาล เพื่อเข้ามาทำหน้าที่ดูแลบริหารบ้านเมือง ซึ่งมีปัญหาอีกมากมายที่ต้องแก้ไขอย่าง

เร่งด่วน โดยนายอภิสิทธิ์ ขณะการลงมติด้วยคะแนนเสียงสนับสนุน 235 เสียง ซึ่งพรรคเพื่อไทยได้สนับสนุน พล. ต. อ. ประชา พรหมนอก หัวหน้าพรรคเพื่อแผ่นดิน ขึ้นชิงตำแหน่ง และได้คะแนนเสียงสนับสนุน 198 เสียง

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ให้ความเห็นว่า “เมื่อคณะรัฐบาลเก่าไม่สามารถที่จะบริหารประเทศได้ จะด้วยเหตุผลใดก็ตาม เราในฐานะพรรคการเมืองอันดับสองก็สามารถที่จะจัดตั้งรัฐบาลได้ ถ้าพรรคการเมืองอื่นยอมเข้าร่วมด้วย”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่า เป็นเรื่องธรรมดาที่ทุกพรรคการเมืองต้องการที่จะได้เป็นรัฐบาล ซึ่งนายสุเทพ และพรรคประชาธิปัตย์ก็เช่นกัน เมื่อเห็นว่ามีโอกาสที่จะจัดตั้งรัฐบาลได้ นายสุเทพ จึงเร่งฉกฉวยโอกาสทางการเมือง โดยการเร่งดำเนินการเพื่อจัดตั้งรัฐบาลให้สำเร็จโดยเร็ว และนายสุเทพ ก็เป็นผู้รับหน้าที่ในการเดินสายประสานกับพรรคการเมืองอื่น ในการจัดตั้งรัฐบาลครั้งนี้ โดยนายสุเทพ ได้แสดงความสามารถเป็นอย่างดี จนทำให้การจัดตั้งรัฐบาลอภิสิทธิ์ 1 ครั้งนี้ประสบความสำเร็จลงไปได้ด้วยดี โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็น ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ ทำหน้าที่ได้ดีเยี่ยมในการประสานกับพรรคการเมืองอื่น ๆ จนสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “เป็นเรื่องธรรมดา ทุกพรรคก็ต้องการความมั่นคง ในเมื่อที่เก่ามีความไม่มั่นคง ก็ต้องหาที่ใหม่ที่มีความมั่นคงกว่า ในการจัดตั้งรัฐบาล ท่านสุเทพ แสดงให้พรรคร่วมรัฐบาล มีความรู้สึกที่ว่าทางเรามีความจริงใจ ในการเชิญพรรคเหล่านั้นเข้าร่วมกันจัดตั้งรัฐบาล เพื่อเข้ามาทำหน้าที่ดูแลบริหารบ้านเมือง ซึ่งมีปัญหาอีกหลายอย่างที่ตรงเร่งแก้ไข”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นเรื่องธรรมดาที่ทุกพรรคการเมือง มีความปรารถนาที่จะได้จัดตั้งรัฐบาล ไม่มีพรรคไหนอยากเป็นฝ่ายค้าน ดังนั้นเมื่อมีโอกาสทุกพรรคจึงหยิบฉวยโอกาสนั้น”

รองศาสตราจารย์สุชุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “เป็นความสามารถของนายสุเทพ ในการติดต่อ ประสานประโยชน์กับพรรคการเมืองอื่น จนสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ ถือว่าเป็นผลงานที่โดดเด่นของนายสุเทพ”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “เป็นเรื่องธรรมดาที่ทุกพรรคการเมืองต้องการที่จะได้เป็นรัฐบาล พรรคประชาธิปัตย์ก็เช่นกันเมื่อมีโอกาสจึงเร่งดำเนินการจัดตั้งรัฐบาล โดยส่งนายสุเทพ เป็นตัวประสานในการจัดตั้งรัฐบาลและนายสุเทพก็ทำได้สำเร็จ ทำให้มีรัฐบาลอภิสิทธิ์ 1 ขึ้นมาได้ ส่วนที่จะรักษาอำนาจทางการเมืองเอาไว้ได้นานแค่ไหนนั้น คงต้องรอดูกันต่อไปว่า นายสุเทพ จะมีความสามารถประสานประโยชน์กับพรรคร่วมรัฐบาล ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงไร”

แต่ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่า เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง ในการจัดตั้งรัฐบาลของนายสุเทพ เพราะเป็นการทำลายวัฒนธรรมทางการเมืองอย่างร้ายแรง โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นเรื่องที่ไม่เป็นการสมควรอย่างยิ่งในการเจรจาจัดตั้งรัฐบาลของนายสุเทพ เพราะผิดหลักการทางการเมืองอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งนี่ก็ไม่ถึงเลยว่ นักการเมืองอย่างนายสุเทพ จะทำเช่นนั้น คือการไปยื่นข้อเสนอให้กับพรรคร่วมรัฐบาลจนทำให้ยอมเปลี่ยนขั้วทางการเมือง หันมาสนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ในการจัดตั้งรัฐบาลของพรรคประชาธิปัตย์ในครั้งนี้ เป็นการทำลายวัฒนธรรมทางการเมืองลงอย่างสิ้นเชิง เพราะการเดินสายของนายสุเทพ ที่เข้าไปยื่นข้อเสนอทางการเมืองให้กับพรรคร่วมรัฐบาล จนทำให้ยอมเปลี่ยนข้างเข้าไปร่วมกับพรรคประชาธิปัตย์นั้น เป็นการผิดมารยาททางการเมืองอย่างร้ายแรง จนคิดไม่ถึงเลยว่ นายสุเทพ ที่เป็นนักการเมือง ที่เป็นผู้ใหญ่มีผู้คนนับหน้าถือตามากมายจะสามารถกระทำลงไปได้อย่างนั้น เพราะพรรคการเมืองที่มีคะแนนเสียงมากเป็นอันดับ 1 และยังสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้อยู่ พรรคที่มีคะแนนเสียงมาเป็นอันดับ 2 ก็ควรที่จะยินยอมให้พรรคการเมืองที่มีคะแนนเสียงมากเป็นอันดับ 1 จัดตั้งรัฐบาลต่อไป เพราะเป็นมารยาททางการเมืองที่ไม่ควรฝ่าฝืนเพื่อความสว่างงามของรัฐบาล”

นายสุเทพ ได้ดำเนินบทบาทในกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ อย่างเต็มความสามารถโดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.1 บทบาทของการสร้างความเชื่อมั่นในการเป็นพรรคผู้นำรัฐบาล

ในการจัดตั้งรัฐบาลผสมนั้น การสร้างความเชื่อมั่นให้กับพรรคที่จะเข้าร่วมรัฐบาลถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ ดังนั้นจึงต้องใช้ความสามารถของเลขาธิการพรรคผู้นำเป็นอย่างมาก ที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับพรรคที่จะเข้าร่วมรัฐบาล เพื่อให้พรรคที่จะเข้าร่วมรัฐบาลเกิดความไว้วางใจพรรคผู้นำรัฐบาลว่า เมื่อได้เข้าร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลแล้ว รัฐบาลจะมีเสถียรภาพ มีความมั่นคงในการบริหารประเทศ เพื่อที่จะได้แก้ปัญหาของประเทศให้ทุกเลาเบาบางลงไป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ พบว่า ในการเจรจาต่อรองในการจัดตั้งรัฐบาลของพรรคประชาธิปัตย์นั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญก็คือ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งได้สร้างความเชื่อมั่นให้พรรคร่วมรัฐบาลเชื่อมั่นในพรรคประชาธิปัตย์ ดังนี้

1. แสดงให้เห็นว่าพรรคประชาธิปัตย์มีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน โดยการชี้แจงให้พรรคร่วมรัฐบาลรับทราบถึงแนวทางการทำงานของพรรค

2. ชี้แจงให้เห็นว่าพรรคประชาธิปัตย์มีความพร้อมในการทำหน้าที่ ทั้งด้านบริหาร และด้านนิติบัญญัติ

3. ชี้แจงให้เห็นว่าพรรคประชาธิปัตย์มีความมุ่งมั่นที่จะเข้ามาแก้ไขปัญหาของประเทศ อย่างแท้จริง

จากการยอมรับเงื่อนไข โดยการยอมรับบทระหวงหลักที่สำคัญให้กับพรรคร่วมรัฐบาล เช่น ระหวงมหาดไทย ระหวงพาณิชย์ ระหวงคมนาคม ซึ่งเป็นระหวงที่ล้วนสร้างรายได้ให้อย่างมหาศาล จึงเป็นการแสดงความจริงใจ และเสนอเงื่อนไขที่ทุกพรรคไม่อาจจะปฏิเสธได้ การเปลี่ยนข้างทางการเมืองจึงเกิดขึ้น และรัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ 1 ก็สามารถบริหารประเทศครบ 1 ปี ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าออกเหนือความคาดหมายเป็นอย่างมาก โดยทั่วไปจะมองว่ารัฐบาลชุดนี้น่าที่จะบริหารประเทศได้ไม่ครบ 1 ปี เพราะมีปัญหาต่าง ๆ มากมายที่ต้องแก้ไขรวมทั้งการกดดัน โดยมวลชนของรัฐบาลเก่าที่ทวีความรุนแรงขึ้นทุกขณะ แต่นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ก็พิสูจน์ฝีมือในการทำหน้าที่ “ผู้จัดการรัฐบาล” ได้เป็นอย่างดีที่มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งของพรรคร่วมรัฐบาลได้ดีมาก ส่วนการเข้าไปติดต่อบริษัท เพื่อเชิญพรรคการเมืองอื่นเข้าร่วมรัฐบาลนั้น สิ่งที่สำคัญก็คือการที่นายสุเทพ ได้แสดงให้เห็นพรรคที่จะมาเข้าร่วมรัฐบาลเห็นว่านายสุเทพ และพรรคประชาธิปัตย์มีความจริงใจในการที่จะจัดตั้งรัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับบ้านเมือง แสดงให้เห็นว่าพรรคประชาธิปัตย์มีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน แสดงให้เห็นว่าพรรคประชาธิปัตย์และบุคลากรของพรรคมีความพร้อมในการทำหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็นงานทางด้านการบริหารและงานทางด้านนิติบัญญัติ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการที่จะเข้ามาแก้ปัญหาระหวงค่านของชาติบ้านเมือง ซึ่งปรากฏตามนโยบายของรัฐบาล คือการนำประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤติเศรษฐกิจโลกและพัฒนาไปสู่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน แก้ไขปัญหาวิกฤติทางสังคม ที่มีความแตกแยกและพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ยุติวิกฤติทางการเมืองและปฏิรูปการเมืองให้มั่นคง ตามแนวทางในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งนโยบายที่กล่าวมานั้นพรรคร่วมรัฐบาลทุกพรรค มีความเห็นพ้องต้องกันว่าจะเป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง จึงเกิดความเชื่อมั่นที่จะร่วมกันทำงานเพื่อให้การบริหารประเทศประสบผลสำเร็จ

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ อธิบายว่า “การเข้าไปติดต่อบริษัท เพื่อเชิญพรรคอื่นเข้าร่วมรัฐบาลนั้น สิ่งที่สำคัญก็คือการแสดงความจริงใจ มีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน แสดงให้เห็นว่าเรามีความพร้อม ในการทำหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็นงานทางด้านการบริหารและงานทางด้าน นิติบัญญัติ แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการที่จะเข้ามาแก้ปัญหาระหวงค่านของชาติบ้านเมือง ซึ่งปรากฏตามนโยบายของรัฐบาล คือการนำประเทศให้รอดพ้นจากวิกฤติเศรษฐกิจโลก

และพัฒนาไปสู่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน แก้ไขปัญหาวิกฤติทางสังคม ที่มีความ
แตกแยกและพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ยุติวิกฤติทางการเมืองและปฏิรูปการเมืองให้
มั่นคง ตามแนวทางในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งนโยบายที่
กล่าวมานั้นพรรคร่วมรัฐบาลทุกพรรคมีความเห็นพ้องต้องกันว่าจะเป็นประ โยชน์ต่อชาติบ้านเมือง
จึงเกิดความเชื่อมั่นว่าร่วมกันทำงานเพื่อให้ประสบผลสำเร็จให้จงได้ ในการพูดคุยกันต้องแสดง
ความจริงใจให้ทุกพรรค ได้เห็น รวมทั้งการแสดงจุดยืนที่ชัดเจน สิ่งไหนใกล้เกลี้ย อนุโลมกันได้ก็
ควรจะทำ เพราะการเข้ามาเป็นรัฐบาลในครั้งนี้ของพรรคประชาธิปัตย์นั้นมาเพื่อมุ่งที่จะเข้ามาแก้ไข
ปัญหาให้กับบ้านเมือง ดังนั้นสิ่งไหนที่ทางพรรคยอมได้ก็ต้องยอมบ้าง เพื่อให้การจัดตั้งรัฐบาล
ประสบความสำเร็จ ในบางครั้งการยอมเสียสละผลประโยชน์ส่วนบุคคลบ้างก็เป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อ
ผลประโยชน์ของประเทศชาติ”

นายสุเทพ คำนึงบทบาทในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ได้อย่างดีเยี่ยม
โดยสามารถเจรจาโน้มน้าวให้พรรคการเมืองอื่นจนเกิดความเชื่อมั่น ยอมรับพรรคประชาธิปัตย์
และนายอภิสิทธิ์ จนยอมเปลี่ยนขั้วทางการเมือง หันมาให้การสนับสนุนให้พรรคประชาธิปัตย์ให้
เป็นพรรคผู้นำในการจัดตั้งรัฐบาลและเป็นผลงานที่สำคัญของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการ
พรรคประชาธิปัตย์ ที่แสดงความสามารถในการเจรจาต่อรองรายละเอียดต่างๆ ในการร่วมรัฐบาล
โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นที่ “ท่านสุเทพ ทำหน้าที่ได้ประสบ
ความสำเร็จดีมาก โดยได้สร้างความเชื่อมั่นให้พรรคร่วมรัฐบาลเห็นว่า พรรคประชาธิปัตย์มีความ
พร้อมในการที่จะเข้ามารัฐบาล โดยนายสุเทพ รับผิดชอบหน้าที่ในการประสานกับพรรคร่วมรัฐบาลจน
เกิดความไว้วางใจ และสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นที่ “ในฐานะเลขาธิการพรรคท่านสุเทพ แสดง
บทบาทดีเยี่ยม ที่สามารถเจรจาโน้มน้าว ให้พรรคการเมืองอื่น เกิดความเชื่อมั่น ยอมรับพรรค
ประชาธิปัตย์และนายอภิสิทธิ์ จนยอมเปลี่ยนขั้วทางการเมืองหันมาให้การสนับสนุนให้พรรค
ประชาธิปัตย์เป็นพรรคผู้นำในการจัดตั้งรัฐบาลและเป็นหน้าที่ของท่านเลขาธิการพรรค ที่เจรจา
ต่อรองรายละเอียดต่างๆ ในการร่วมรัฐบาล ว่าพรรคใดควรมีโควตา รัฐมนตรี เท่าไร คุณดูแล กำกับ
กระทรวงใดบ้าง ซึ่งในเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องละเอียดอ่อน ส่วนในความคิดเห็นส่วนตัว เห็นว่าการจัดตั้ง
รัฐบาลในช่วงนี้ของพรรคถือว่าเป็นเรื่องที่น่าทึ่งมาก เพราะมีปัญหาต่างๆมากมายที่ต้องแก้ไข ใน
การจัดตั้งรัฐบาลผสม ก็มีพรรคต่างๆกระจายกันดูแลกระทรวงต่างๆ ซึ่งเมื่อมีปัญหาหรือแก้ปัญหา
ไม่สำเร็จ ก็ต้องมาโทษพรรคประชาธิปัตย์ ว่าบริหารประเทศไม่ดี เพราะเป็นพรรคผู้นำรัฐบาล”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นความสามารถของคุณสุเทพ ที่เจรจาต่อรองกับพรรคร่วม ๆ จนจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ”

รองศาสตราจารย์สุชุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ ทำหน้าที่ได้เหมาะสมดีมาก เพราะสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับพรรคการเมืองอื่น จนยอมเข้ามาร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ในการทำงานการเมือง สิ่งที่พรรคการเมืองทุกพรรคต้องการก็คือการ ได้จัดตั้งรัฐบาล ได้เข้าไปบริหารประเทศเพราะการ ได้เป็นรัฐบาลนั้น มีผลประโยชน์อันมหาศาลรออยู่ ส่วนการจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้ ถือว่าเป็นความสามารถของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในการคิดต่อเจรจา จนจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ”

มีกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มมองว่า นายสุเทพ ได้สร้างความเชื่อมั่นให้กับพรรคร่วมรัฐบาล โดยการขอมอบตำแหน่งรัฐมนตรีที่สำคัญให้กับพรรคร่วมรัฐบาล ประกอบกับพรรคร่วมรัฐบาล เกิดความเกรงกลัวในความปละคักขัยของพรรคที่อาจจะถูกยุบพรรค เพราะอยู่ตรงข้ามกับฝ่ายทหาร จนทำให้การเจรจาจัดตั้งรัฐบาลของนายสุเทพ ไม่ประสบปัญหามากนัก โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “การยอมรับเงื่อนไขของนายสุเทพ ในเรื่องตำแหน่งรัฐมนตรี ทำให้พรรคการเมืองอื่นยอมเข้าร่วมรัฐบาลกับนายสุเทพ ประกอบกับพรรคร่วมรัฐบาลเกิดความไม่มั่นคงทางการเมือง เพราะอยู่ฝั่งตรงข้ามกับทหาร จึงต้องยอมเปลี่ยนหัวหน้าการเมืองเพื่อความปละคักขัยของพรรค”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ ไม่ได้มีความสามารถในการเจรจา และสร้างความเชื่อมั่นแต่อย่างใด แต่นายสุเทพ ขอมอบตำแหน่งที่สำคัญให้กับพรรคการเมืองอื่น เมื่อผลประโยชน์ที่เสนอนั้นมันมากพอที่จะทำให้เกิดงูเห่าขึ้นมาได้อีก การจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ จึงประสบผลสำเร็จ”

4.2 บทบาทในการประสานกับพรรคการเมืองอื่นจนจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ

การประสานกับพรรคการเมืองอื่นถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะถ้าพรรคการเมืองอื่นไม่มีการยอมรับในตัวบุคคลที่ทำหน้าที่เข้าไปประสานแล้ว ผลสำเร็จของการประสานจะไม่มีบังเกิดผลขึ้นอย่างแน่นอน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ พบว่า การเดินสายประสานกับพรรคการเมืองพรรคอื่นในการจัดตั้งรัฐบาลของนายสุเทพ ที่ประสบความสำเร็จในการเจรจานั้น ส่วนหนึ่งมาจากความสามารถของนายสุเทพ ในการยื่นข้อเสนอที่น่าสนใจให้กับพรรคร่วมรัฐบาล อีกส่วนหนึ่งเกิดจากความหวาดระแวงในอนาคต

ทางการเมืองของข้าพเจ้าเมืองเดิม ที่อยู่ตรงข้ามกับฝ่ายทหาร ดังนั้นพรรคการเมืองเดิมจึงยอมเปลี่ยนชื่อทางการเมืองเพื่อความปลอดภัยของตนเอง แต่อย่างไรก็ตามยังคงถือว่านายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นนักการเมืองที่มากประสบการณ์ มีความฉลาดรู้จักรักที่จะหยิบยื่นข้อเสนอและรู้จักที่จะใช้ประโยชน์ในการได้เปรียบทางการเมือง เพื่อผลในการจัดตั้งรัฐบาลครั้งนี้ ซึ่งการประสานก็คือการทำความเข้าใจที่ตรงกัน เพราะเมื่อเข้าร่วมรัฐบาลกันแล้ว ก็เหมือนกับการลงเรือลำเดียวกัน ต้องช่วยกันพายเพื่อความอยู่รอดของรัฐบาล หลักสำคัญของนายสุเทพ ในการประสานกับพรรคการเมืองอื่น ก็คือ

1. ความจริงใจ คือ จะต้องมีความจริงใจและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ในการประสานกับทุกฝ่ายเพื่อหาทางออกในปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ในขณะนั้นพรรคการเมืองที่ร่วมรัฐบาล ได้แก่ พรรคชาติไทยเดิม พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา พรรคภูมิใจไทย พรรคเพื่อแผ่นดิน และกลุ่ม ส.ส. จากพรรคพลังประชาชนเดิมบางส่วน ได้เห็นพ้องต้องกันว่า บ้านเมืองเกิดวิกฤติ ทำให้รัฐบาลชุดที่ผ่านมา ไม่สามารถบริหารประเทศต่อไปได้ จึงได้มาร่วมมือกับนายสุเทพ จัดตั้งรัฐบาลเพื่อกอบกู้วิกฤติ ในการประสานกับทุกพรรคนั้น นายสุเทพ เน้นความจริงใจในการจัดตั้งรัฐบาล เพื่อเป้าหมายที่จะเข้ามาแก้ปัญหาให้กับประเทศ

2. ให้การเจรจาในเรื่องตำแหน่งเป็นเรื่องรอง เพราะทุกพรรคก็มีเป้าหมายเดียวกัน คือต้องการที่จะสร้างความสงบสุขให้กับบ้านเมือง เมื่อมีการประสานจนเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน การทำงานร่วมกันของทุกพรรคจึงเป็นไปได้ด้วยดี

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “การประสานก็คือการทำความเข้าใจที่ตรงกัน เพราะเมื่อเข้าร่วมรัฐบาลกันแล้ว ก็เหมือนกับการลงเรือลำเดียวกัน ซึ่งต้องช่วยกันพายเพื่อความอยู่รอดของรัฐบาล หลักสำคัญของการประสานก็คือความจริงใจ เราต้องมีความจริงใจ และการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ในการประสานกับทุกฝ่ายเพื่อหาทางออกในปัญหาต่างๆ ในขณะนั้นพรรคการเมืองที่ร่วมรัฐบาล ได้แก่ พรรคชาติไทยเดิม พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา พรรคภูมิใจไทย พรรคเพื่อแผ่นดิน และกลุ่ม ส.ส. จากพรรคพลังประชาชนเดิมบางส่วน ได้เห็นพ้องต้องกันว่า บ้านเมืองเกิดวิกฤติ ทำให้รัฐบาลชุดที่ผ่านมา ไม่สามารถบริหารประเทศต่อไปได้ จึงได้มาร่วมมือกันจัดตั้งรัฐบาล เพื่อกอบกู้วิกฤติ ในการประสานกับทุกพรรคนั้น ผมเน้นความจริงใจในการจัดตั้งรัฐบาล เพื่อเป้าหมายที่จะเข้ามาแก้ปัญหาให้กับประเทศ ดังนั้นในเรื่องตำแหน่งจึงเป็นเรื่องรอง เพราะทุกพรรคก็มีเป้าหมายเดียวกัน เมื่อมีการประสานจนเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน การทำงานร่วมกันของทุกพรรคจึงเป็นไปได้ด้วยดี”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่านายสุเทพ ทำหน้าที่ในการประสานกับพรรคการเมืองอื่นในการจัดตั้งรัฐบาลประสบความสำเร็จดีมาก เพราะนายสุเทพ เป็นผู้ที่มีความสามารถ ซึ่งทุกคน

ในพรรคประชาธิปไตยยอมรับ และเป็นหน้าที่โดยตรงของนายสุเทพ ในการที่จะเป็นผู้ประสานงาน ในการจัดตั้งรัฐบาลครั้งนี้ ซึ่งเป็นการยากมากที่จะไปเจรจาหว่านล้อมให้พรรคร่วมรัฐบาล ที่เป็น พันธมิตรกันมาก่อน ขอมเปลี่ยนข้างทางการเมือง ดังนั้นจึงต้องใช้ความสามารถและสร้างแรงจูงใจ จากพรรคร่วมรัฐบาลเป็นอย่างมาก โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็น ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ แสดงความสามารถเป็นที่ ประจักษ์ ในการเจรจาประสานกับพรรคร่วมรัฐบาล จนจัดตั้งรัฐบาลได้ประสบความสำเร็จ ซึ่งถือ ว่าเป็นผลงานที่โคเค่น สมกับที่สมาชิกพรรคประชาธิปไตยไว้วางใจ”

นายสุวิโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ เป็นคนเก่งมีความสามารถ ซึ่งทุก คนในพรรคยอมรับ และเป็นหน้าที่โดยตรงอยู่แล้ว ในการที่จะเป็นผู้ประสานงานในการจัดตั้ง รัฐบาลครั้งนี้ แต่ก็ต้องยอมรับว่าท่านเลขาธิการพรรคทำหน้าที่ได้ดีมาก”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นความสามารถของนายสุเทพ ในการ เดินสายเจรจาประสานกับพรรคการเมืองอื่น จนจัดตั้งรัฐบาลได้สำเร็จ ก็เป็นเรื่องธรรมดาของ การเมือง เมื่อมีข้อเสนอที่น่าสนใจ ก็สามารถเปลี่ยนข้างทางการเมืองได้ ไม่ได้เป็นเรื่องแปลก อะไร”

รองศาสตราจารย์สุขุม นวลสกุล “ถือว่าเป็นการประสานประโยชน์ที่ประสบ ความสำเร็จของนายสุเทพ ที่สามารถเจรจาประสานกับพรรคร่วมรัฐบาลจนการจัดตั้งรัฐบาล ประสบความสำเร็จ ต้องยอมรับว่าเป็นบทบาทที่โคเค่นของนายสุเทพ”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ในเรื่องการประสานกับพรรค อื่นในการจัดตั้งรัฐบาลของนายสุเทพ นั้นถือว่าเก่ง เพราะการที่จะไปเจรจาหว่านล้อมให้พรรคร่วม รัฐบาลที่เป็นพันธมิตรกันมาก่อน ขอมเปลี่ยนข้าง ได้นั้น ไม่ใช่เรื่องง่าย”

มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนมองว่า ความประสบความสำเร็จในการจัดตั้งรัฐบาลของ นายสุเทพ เป็นเพราะความหวาดกลัวอำนาจของ “กลุ่มอำมาตยาธิปไตย” หรือกลุ่มทหาร ที่ยังคงมี อำนาจในระบบการเมืองของไทยอยู่อย่างเหนียวแน่น โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “การยอมรับร่วมจัดตั้งรัฐบาลกับนายสุเทพ ของพรรคร่วมรัฐบาลนั้น เป็นเพราะว่าพรรคการเมืองเหล่านั้น เกิดความเกรงกลัวในอำนาจของผู้ที่ คอยชักใยอยู่เบื้องหลังการจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้ โดยเห็นตัวอย่างจากการที่พรรคการเมืองต่าง ๆ ต้องถูกยุบพรรค เช่น พรรคชาติไทย ที่ดำเนินบทบาททางการเมืองมาเป็นเวลานาน กลับต้องถูกยุบ พรรคเพราะการไปร่วมรัฐบาลกับพรรคพลังประชาชน”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ในการยุบพรรคพลังประชาชนและ พรรคชาติไทยในปี 2551 นั้น เปรียบเสมือนการเชือดไก่ให้ลิงคูดของผู้มีอำนาจ ดังนั้นพรรคการเมือง

อื่นและกลุ่มการเมืองที่แตกตัวออกมาจากพรรคพลังประชาชน ก็เริ่มตระหนักถึงความไม่ปลอดภัยที่จะอยู่ตรงข้ามกับฝ่ายทหาร จึงจำเป็นต้องยอมเข้าร่วมกับพรรคประชาธิปัตย์ เพื่อความปลอดภัยของตัวเอง ยกเว้นพรรคเพื่อไทยและแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ที่จะยืนหยัดต่อสู้กับอำนาจอำมาตยาธิปไตย ต่อไปเพื่อความถูกต้องและความเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริงของประเทศไทย”

4.3 บทบาทในการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีภายในพรรคประชาธิปัตย์และกับพรรคร่วมรัฐบาล

การจัดสรรตำแหน่งของพรรคร่วมรัฐบาล เป็นเรื่องที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงมักมีข่าวการต่อรองขอตำแหน่งที่สำคัญกันระหว่างพรรคร่วมรัฐบาล กับพรรคผู้นำในการจัดตั้งรัฐบาลอยู่เป็นระยะ จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสาร และข่าวสารต่าง ๆ พบว่า ในการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีของนายสุเทพ กับพรรคร่วมรัฐบาล เป็นไปได้ด้วยดีและนายสุเทพ ก็ไม่เข้าไปก้าวก่ายกิจการภายในของพรรคอื่นว่าจะมอบหมายตำแหน่งให้กับใคร ส่วนการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีของนายสุเทพ ภายในพรรคประชาธิปัตย์นั้น มีปัญหาเล็กน้อย โดยสมาชิกพรรคที่ไม่ได้รับตำแหน่ง ออกมาแสดงความไม่เห็นด้วยในการจัดสรรตำแหน่งในครั้งนี้ แต่เรื่องราวก็ไม่ได้บานปลายมากนัก

ในการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรี กับพรรคร่วมรัฐบาล ได้มีการประชุมกันระหว่าง นาย สุเทพ กับแกนนำของพรรคร่วมรัฐบาล โดยได้ตกลงกันว่าพรรคไหนควรจะได้โควตารัฐมนตรีเท่าไร ซึ่งผลการประชุมปรากฏ ดังนี้

พรรคประชาธิปัตย์ได้ 17 ตำแหน่ง คือ

1. นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นรองนายกรัฐมนตรีรับผิดชอบด้านความมั่นคงแห่งชาติ
2. นายกรณ์ ปรักคี่ สภาวสุ เป็นรองนายกรัฐมนตรี
3. นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
4. นายวีระชัย วีระเมธีกุล เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
5. พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
6. นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
7. นายเกษิต ภิรมย์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
8. นายกรณ์ จาติกวณิช เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
9. นายอลงกรณ์ พลบุตร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
10. นายวิทยา แก้วภราดัย เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
11. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

12. นายวิฑูรย์ นามบุตร เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

13. นายไพฑูรย์ แก้วทอง เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

14. คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

15. นายธีระ สลักเพชร เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

16. นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

17. นายถาวร เสนเนียม เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

พรรคร่วมรัฐบาลได้ 18 ตำแหน่ง ดังนี้

พรรคภูมิใจไทยได้ 7 ตำแหน่ง คือ

1. นายโสภณ ชาร์มย์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

2. นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

3. นายบุญจง วงศ์ไตรรัตน์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

4. นายประจักษ์ แก้วกัลยา เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

5. นางพรทิภา นาคาศัย เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

6. นายมานิต นพอมรบดี เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข

7. นายชาติชาย พุคยาภรณ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พรรคเพื่อแผ่นดิน ได้ 4 ตำแหน่ง

1. ร.ต.หญิงระนองรักษ์ สุวรรณฉวี เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2. นพ. พงศิชัย คำรงค์รัตน์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง

3. นายชาญชัย ชัยรุ่งเรือง เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

4. นายพิเชษฐ์ ดันเจริญ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

พรรคชาติไทยพัฒนา มี 4 ตำแหน่ง คือ

1. พล.ต. สนั่น ขจรประศาสน์ เป็นรองนายกรัฐมนตรี

2. นายชุมพล ศิลปอาชา เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

3. นายเกื้อกูล คำนำชัยวิจิตร เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

4. นายธีระ วงศ์สมุทร เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พรรคกิจสังคม มี 1 ตำแหน่ง คือ

1. นายสุวิทย์ คุณกิตติ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา มี 2 ตำแหน่ง คือ

1. นพ.วรรณรัตน์ ชาญนุกูล เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
2. นายประคินฐ์ ภัทรประสิทธิ์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง

นายสุเทพ ให้ความสำคัญกับตำแหน่งรัฐมนตรีทุกตำแหน่ง โดยมองว่ามีความสำคัญเหมือนกัน สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือการทำงานในหน้าที่ให้สมบูรณ์ เพราะทุกตำแหน่ง ทุกกระทรวง มีความสำคัญสำหรับสังคมไทยทั้งสิ้น ส่วนในเรื่องตัวบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีของพรรคร่วมรัฐบาล นั้น ทางนายสุเทพ และพรรคประชาธิปัตย์ ไม่ได้เข้าไปก้าวก่ายเรื่องภายในของพรรคร่วมรัฐบาล ส่วนการจัดสรรตำแหน่งภายในพรรคประชาธิปัตย์นั้น ได้เลือกตามความเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละคน และการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีในครั้งนี้ไม่ได้สร้างความขัดแย้งให้กับสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์มากนัก เนื่องจากสมาชิกพรรคทุกคนยอมรับในวัฒนธรรมการทำงานการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ ในการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีนั้น ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา ที่ทุกคนก็อยากที่จะได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี แต่เนื่องจากตำแหน่งมีน้อยจึงต้องมีผู้ที่จะต้องเสียสละ ซึ่งในเรื่องนี้สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ทุกคนเข้าใจกันดี อาจจะมีสมาชิกบางคนที่ออกมาแสดงความไม่เห็นด้วยบ้าง แต่เมื่อมีมติพรรคออกมาสมาชิกพรรคทุกคนก็ยอมรับในมติของพรรค

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “ได้มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าทำไมทางพรรคเราจึงยอมมอบตำแหน่งรัฐมนตรีบางตำแหน่งให้กับพรรคอื่น ในเรื่องนี้ทางเรามีความเห็นว่าการทำงานบริหารประเทศนั้น ในทุกตำแหน่งมีความสำคัญเหมือนกัน สิ่งที่สำคัญก็คือการทำงานในหน้าที่ให้สมบูรณ์ เพราะทุกตำแหน่ง ทุกกระทรวงก็มีความสำคัญสำหรับสังคมไทยทั้งสิ้น ส่วนในเรื่องตัวบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีของพรรคร่วมรัฐบาลนั้น ทางพรรคเราไม่ได้ไปก้าวก่ายเรื่องภายในพรรคของเขา ส่วนการจัดสรรตำแหน่งภายในพรรคประชาธิปัตย์นั้น ได้เลือกตามความเหมาะสมกับความสามารถของแต่ละท่าน การจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีในครั้งนี้ ไม่ได้สร้างความขัดแย้งให้กับสมาชิกพรรค เนื่องจากสมาชิกพรรคทุกคนยอมรับในวัฒนธรรมการทำงานการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่า นายสุเทพ มีความเชี่ยวชาญทางการเมืองสูง มีประสบการณ์มาก และมีความมุ่งมั่นในการจัดตั้งรัฐบาล โดยมีนายอภิสิทธิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ดังนั้นจึงมีวิธีการที่จะจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรี ภายในพรรคประชาธิปัตย์เองและกับพรรคร่วมรัฐบาลได้อย่างลงตัว โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคมากนัก ในการเจรจาจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีกันนั้น นายสุเทพ ใช้วิธีการยอมเสียสละตำแหน่งรัฐมนตรีในกระทรวงที่สำคัญ เช่น

กระทรวงมหาดไทย ที่ควรจะเป็นตำแหน่งของนายสุเทพ เองเพื่อผลในการจัดตั้งรัฐบาล จนสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้สำเร็จ อาจจะมีปัญหาการจัดสรรตำแหน่งที่ไม่ลงตัวภายในพรรค ประชาธิปัตย์เองบ้าง แต่ก็สามารถคลี่คลายปัญหาการจัดแย้งภายในพรรคลงได้ เพราะมีผู้ใหญ่ภายในพรรคประชาธิปัตย์ คือ นายชวน หลีกภัย ออกมาช่วยนายสุเทพ เคลือบปัญหาให้กับทุกฝ่ายอีกแรงหนึ่ง จึงทำให้ปัญหาความขัดแย้งในการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีภายในพรรคประชาธิปัตย์คลี่คลายลงไปได้ โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “การจัดสรรตำแหน่งของท่านสุเทพ นับว่ามีความเหมาะสมดีมาก เพราะตำแหน่งทุกตำแหน่งล้วนมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งสิ้น”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ในการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีกันนั้น ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา ที่ทุกคนก็อยากที่จะได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี แต่ตำแหน่งมีน้อยจึงต้องมีผู้ที่เสียสละ ซึ่งในเรื่องนี้สมาชิกพรรคทุกคนก็เข้าใจกัน อาจจะมีบางท่านที่ออกมาแสดงความไม่เห็นด้วย แต่ทุกท่านก็ยอมรับว่า ท่านสุเทพ มีความเชี่ยวชาญทางการเมืองสูง มีประสบการณ์มาก และมีความมุ่งมั่นในการจัดตั้งรัฐบาล โดยมีนายอภิสิทธิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ดังนั้นจึงมีวิธีการที่จะจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรี ภายในพรรคและกับพรรคร่วมรัฐบาล ได้อย่างลงตัว โดยไม่ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคมากนัก”

นายวินชา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “ในการเจรจาจัดสรรตำแหน่งของนายสุเทพ กับพรรคร่วมรัฐบาลถือว่าดำเนินไปได้ด้วยดี ไม่มีปัญหามากนักและนายสุเทพ ก็มี ความสามารถในการต่อรองตำแหน่งได้ดี แม้จะเสียตำแหน่งที่สำคัญให้กับพรรคร่วมรัฐบาลก็ตาม”

รองศาสตราจารย์สุชุม นवलสกุล ให้ความเห็นว่า “เป็นเรื่องที่จำเป็น ถ้าการยื่นข้อเสนอไม่สามารถพอใจได้ การจัดตั้งรัฐบาลก็จะไม่เกิดขึ้น ดังนั้นนายสุเทพ จึงต้องยอมมอบตำแหน่งบาง ตำแหน่งให้กับพรรคร่วมรัฐบาล เพื่อผลในการจัดตั้งรัฐบาล”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ในการเจรจาจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีกันนั้น นายสุเทพ ใช้วิธีการยอมเสียสละตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงสำคัญ เพื่อผลในการจัดตั้งรัฐบาล จนสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้สำเร็จ แต่ก็มีปัญหาการจัดสรรตำแหน่งที่ไม่ลงตัวภายในพรรคประชาธิปัตย์เอง แต่ก็สามารถคลี่คลายปัญหาการจัดแย้งภายในพรรคลงได้ เพราะมีผู้ใหญ่ภายในพรรคคือ นายชวน หลีกภัย ออกมาช่วยเคลือบปัญหาให้กับทุกฝ่าย”

มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนมองว่า การจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีกันในครั้งนี้ นายสุเทพ ใช้วิธีการเสนอผลประโยชน์ ให้กับพรรคร่วมรัฐบาลและการจัดสรรตำแหน่งภายในพรรค

ประชาธิปไตย ประสบปัญหาการขัดแย้ง เนื่องจากการจัดสรรตำแหน่งที่ไม่ลงตัว โดยให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นการเสนอและสนองผลประโยชน์ แก่กันและกัน เมื่อตกลงกันได้ว่าใครควรที่จะได้ทำไรการจัดตั้งรัฐบาลจึงเกิดขึ้น”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “การจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีถือว่าเป็นเรื่อง ธรรมดา ในการแบ่งผลประโยชน์กัน เมื่อมีการตกลงกันได้ในการจัดตั้งรัฐบาล และก็เป็นเรื่อง ธรรมดาของพรรคประชาธิปไตยอีกเช่นกัน ที่การแบ่งผลประโยชน์นั้นไม่ทั่วถึง เพราะให้ตำแหน่ง คนอื่น ไปมากตนเอง ได้มาน้อย ก็เกิดการทะเลาะกันเพื่อแย่งตำแหน่งรัฐมนตรีกัน”

4.4 บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นหน้าที่หลัก ของ “ผู้จัดการรัฐบาล” คือนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการพรรคประชาธิปไตย ซึ่งมีหน้าที่คอย แก้ไขปัญหาความขัดแย้งของพรรคร่วมรัฐบาลที่เกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและ ข่าวสารต่าง ๆ พบว่า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ทำหน้าที่ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาลนาย อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ โดยใช้วิธีการ ดังนี้

1. ชี้แจงทำความเข้าใจกับพรรคร่วมรัฐบาล เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน
 2. ประนีประนอมเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นและหาทางออกร่วมกัน
 3. ยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก ในการตัดสินใจในปัญหาที่เกิดขึ้น
 4. ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภาให้ประสบความสำเร็จ
- โดยเฉพาะนโยบายสำคัญเร่งด่วนในการสร้างความสมานฉันท์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย
5. ยุติวิกฤติทางการเมือง และแก้ปัญหาเศรษฐกิจ
 6. ปกป้องสถาบันหลักของชาติและส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นต้น

ในการประชุมคณะรัฐมนตรีได้มีการวางแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันในฐานะ คณะรัฐมนตรี เพื่อให้คณะรัฐมนตรีได้ยึดถือ โดยเน้นย้ำถึงความจำเป็นที่รัฐบาลชุดปัจจุบันจะต้อง ตระหนักว่าเข้ามาบริหารบ้านเมืองในภาวะที่เป็นวิกฤตทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และ ไม่ได้เข้ามาในภาวะที่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงการเมืองที่เกิดขึ้น ในระหว่าง อาชญาของสภาฯ ทั้งนี้แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของรัฐบาล โดยได้วางแนวทาง เอาไว้ ดังนี้

1. ให้คณะรัฐมนตรีได้น้อมนำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้พระราชทานให้ คณะรัฐมนตรีในวันที่ได้มีการเข้าเฝ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงเน้นในเรื่องของการปฏิบัติงานให้เกิดความเรียบร้อย และเกิดความสุขในหมู่ประชาชน

2. เน้นเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพราะได้เข้ามาโดยตลอดว่า ปัญหาของรัฐบาล แม้ว่า จะเป็นรัฐบาลที่มาในระบบรัฐสภา คือว่าเมื่อใดก็ตามไม่สามารถที่จะบริหารบนความซื่อสัตย์สุจริตได้ ก็จะเป็นปัญหาในทางการเมือง และเป็นปัญหาของเสถียรภาพของรัฐบาล และบางครั้งนำไปสู่ความสูญเสียประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นจึงขอให้คณะรัฐมนตรีทั้งคณะ ได้ยึดถือหลักของความซื่อสัตย์สุจริตอย่าง เกร็งครัดและที่สำคัญ คือ จะต้องดูแลไปถึง ผู้ได้บังคับบัญชาและบุคลากรที่มาช่วยงานของรัฐมนตรีด้วย

3. นโยบายที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติเป็นนโยบายที่ได้มีการแถลงต่อรัฐสภา ซึ่งต้องถือเป็นเป้าหมายร่วม หรือทิศทางของคณะรัฐบาลชุดปัจจุบัน ดังนั้นรัฐมนตรีที่จะไปกำหนดนโยบายเพิ่มเติมในระดับกระทรวง หรือแม้แต่การแสดงความคิดเห็นในเชิงนโยบายต่อไป ก็ขอให้อ้างอิงถึงนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้ เกิดความเป็นเอกภาพ และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในเชิงทิศทางของการทำงานของรัฐบาลชุดนี้

4. ในภาวะวิกฤตลักษณะการทำงานของรัฐบาล ต้องเป็นไปด้วยความรวดเร็วและต้องมีประสิทธิภาพและเอกภาพ แม้จะเป็นรัฐบาลผสม แต่ต้องไม่เป็นรัฐบาลที่แบ่งพรรค ต้องเป็นรัฐบาลที่รับผิดชอบร่วมกัน ปัญหาของประเทศหลายปัญหาในขณะนี้ จะ ไม่สามารถแก้ไขได้โดยกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง ดังนั้น การประสานงานระหว่างกระทรวงจึงเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งหมายถึงบทบาทของการมีระบบของคณะกรรมการ หรือบทบาทของนายกรัฐมนตรี และรองนายกรัฐมนตรีที่จะต้องเข้าไปทั้งกำกับดูแลประสาน หรือ ดำเนินการให้เกิดมาตรการที่เป็นรูปธรรมให้เร็วที่สุด เพราะฉะนั้นรัฐมนตรีทุกคนจึงต้องให้ความสำคัญ ต่อการให้ความร่วมมือกับการทำงานในระบบกรรมการ โดยเฉพาะกรรมการรัฐมนตรีเศรษฐกิจ ที่จะแก้ปัญหาวิกฤต ซึ่งจะได้มีการจัดตั้งขึ้นต่อไป

5. รัฐบาลนี้เป็นรัฐบาลในวิถีทางรัฐสภา รัฐมนตรีทุกคนต้องเข้าร่วมประชุมสภาอย่างสม่ำเสมอ ไม่เพียงแต่ไปลงคะแนน แต่เพื่อจะรับฟังความคิดเห็นของผู้แทนปวงชนชาวไทย ทั้งในการอภิปรายในสภาหรือแม้แต่การ ได้พบปะพูดคุยกับผู้แทนราษฎร ในพื้นที่ต่าง ๆ ที่สำคัญที่สุด รัฐมนตรีทุกคนต้องทราบว่า สภากำหนดเวลาที่ชัดเจนในเรื่องของกระทู้ถามสด คือ เวลาบ่ายโมงครึ่งของทุกวันพฤหัสบดี จึงขอให้รัฐมนตรีหลีกเลี่ยงการนัดหมายต่าง ๆ ยกเว้นกรณีที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยง ได้จริง ๆ เพราะมีหน้าที่ใน การที่จะต้องแสดงความรับผิดชอบต่อสภาออกตอบกระทู้ถามสดของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่ง เป็นการรับผิดชอบต่อวิถีทางของรัฐธรรมนูญ

6. รัฐมนตรีทุกคนเป็นบุคคลสาธารณะ ในภาวะที่มีทั้งปัญหาเศรษฐกิจ และมี ปัญหาความขัดแย้งในสังคมสูง ให้รัฐมนตรีทุกคนได้ปฏิบัติตน โดยคำนึงถึงความรู้สึกของ ประชาชน ไม่ต้องการให้มีเงื่อนไข จะเหตุการณ์หรือพฤติกรรมใด ๆ ซึ่งนำไปสู่ความไม่เชื่อมั่นไม่ ศรัทธา และให้มีความระมัดระวังเป็นพิเศษ

7. ในรัฐบาลที่เชื่อมั่นในวิถีทางประชาธิปไตย ต้องเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้ามามี ส่วนร่วม เพราะฉะนั้นการดำเนินนโยบายหรือโครงการที่ยังไม่เป็นที่รับรู้ รับทราบ และเข้าใจของ ประชาชนขอให้คัดค้าน และอย่าได้ตั้งแง่กับการที่จะต้องไปดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนให้กว้างขวางที่สุด จะเป็นกระบวนการประชาพิจารณ์ หรือกระบวนการอะไรก็ตาม

8. รัฐบาลชุดนี้ต้องพร้อมที่จะรับการตรวจสอบ จะมีทั้งการตรวจสอบในเชิง นโยบาย และเรื่องอื่น ๆ นอกเหนือจากที่จะขอให้รัฐมนตรีทุกคนต้อง ไม่ไปสร้างอุปสรรคขัดขวาง การตรวจสอบแล้ว ก็ขอว่าเมื่อใด ก็ตามที่มีการตรวจสอบในลักษณะของการวิพากษ์วิจารณ์ หรือ การสัมภาษณ์ขอให้ชี้แจง โดยใช้เหตุผล ข้อเท็จจริงและข้อมูลที่รัฐมนตรีทุกคนได้ใช้ในการ ประกอบการตัดสินใจ และหลีกเลี่ยงการนำรัฐบาล หรือตัวเองเข้าไปในลักษณะในการตอบ ได้ หรือ ทะเลาะ ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวทางที่รัฐบาลต้องการจะสร้างความสามัคคีในปัจจุบัน

9. รัฐมนตรีทุกคนไม่มีสิทธิเหนือประชาชนคนอื่น ในแง่ของการปฏิบัติตาม กฎหมาย แต่ความรับผิดชอบ ทางการเมืองมีมาตรฐานที่สูงกว่าความรับผิดชอบทางกฎหมายด้วย ดังนั้น สิ่งที่ได้ให้เป็นแนวทางในฐานะที่เป็นหัวหน้ารัฐบาล และมีหน้าที่ในการติดตามประเมินการ ทำงานของรัฐมนตรี คือ หากการดำรงอยู่ในตำแหน่งของรัฐมนตรี เป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหา ของบ้านเมืองแม้ว่าจะ ไม่ผิดกฎหมายหรือ แม้อาจจะ ไม่ได้เป็นการกระทำความผิด ขอให้รัฐมนตรี ทุกคน ไม่เว้นแม้แต่นายกรัฐมนตรี ต้องยึดถือว่า ประ โยชน์ส่วนรวมมาก่อน ประ โยชน์ของคนและ ประ โยชน์ของรัฐบาล

สิ่งเหล่านี้เป็นหลักวางแนวทางของการดำเนินการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับ รัฐบาล นอกจากนี้ นายสุเทพ ยังได้เน้นย้ำให้สมาชิกปฏิบัติตามกรอบของการอยู่ร่วมกันของพรรค ร่วมรัฐบาล ไม่เข้าไปก้าวท้าวในกิจส่วนตัวของพรรคร่วมรัฐบาล ปฏิบัติตามนโยบายที่รัฐบาลได้วาง เอาไว้ในการทำงานร่วมกันของรัฐบาลผสม การดำเนินการของนายสุเทพ ทำให้ปัญหาความ ขัดแย้งต่างๆของพรรคร่วมรัฐบาลคลี่คลายลงไปได้พอสมควร ซึ่งเป็นธรรมดาในรัฐบาลผสมที่ หลายพรรคการเมืองมาร่วมจัดตั้งรัฐบาล ความอ่อนแอของรัฐบาลถือว่าเป็นเรื่องปกติ ในฐานะ เลขาธิการพรรคผู้นำรัฐบาล มีหน้าที่สร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาล เพื่อให้รัฐบาลสามารถบริหาร ประเทศต่อไปได้

ในเรื่องนี้ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่ “เป็นธรรมดาในรัฐบาลผสมที่หลายพรรคการเมืองมาร่วมจัดตั้งรัฐบาล ความอ่อนแอของรัฐบาลถือว่าเป็นเรื่องปกติ ในฐานะเลขาธิการพรรคผู้นำรัฐบาล มีหน้าที่สร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาล เพื่อให้รัฐบาลสามารถบริหารประเทศต่อไปได้ ในการสร้างความเข้มแข็งนั้นก็มึหลายแนวทาง คือ การชี้แจงทำความเข้าใจกับพรรคร่วมรัฐบาล เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน การประนีประนอมเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นและหาทางออกร่วมกัน การยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก ในการตัดสินใจในปัญหาที่เกิดขึ้น ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภาให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะนโยบายสำคัญเร่งด่วนในการสร้างความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ยุติวิกฤติทางการเมือง แก้ปัญหาเศรษฐกิจ ปกป้องสถาบันหลักของชาติและส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิ่งเหล่านี้เมื่อเราคำเนินการสำเร็จ ก็เป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาล”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่า นายสุเทพ มีบทบาทเป็นอย่างมาก ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เป็นเสาหลักของรัฐบาลในการแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างภาพพจน์ภายในพรรคร่วมรัฐบาล ถือว่าทำหน้าที่ได้ดีเยี่ยมเพราะสามารถทำให้คนทั่วไปเห็นว่ารัฐบาลมีความเข้มแข็ง ทำให้นักลงทุนต่างชาติมีความมั่นใจในรัฐบาลและกล้าที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทย โดยนายสุเทพ ทุ่มเทศความสามารถและกระทำทุกวิถีทางเพื่อประคับประคองรัฐบาลให้อยู่รอดต่อไป โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ เป็นผู้ที่มึบทบาทสำคัญมาก ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เพราะเป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการประสานทำความเข้าใจกับพรรคร่วมรัฐบาลในปัญหาที่เกิดขึ้น จากความเข้าใจผิดกันของพรรคร่วมรัฐบาล”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ท่านเลขาธิการทำหน้าที่ได้ดีในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาล โดยได้เน้นย้ำให้สมาชิกปฏิบัติตามกรอบของการอยู่ร่วมกันของพรรคร่วมรัฐบาล ไม่เข้าไปก้าวก่ายในกิจส่วนตัวของพรรคร่วมรัฐบาล ปฏิบัติตามนโยบายที่รัฐบาลได้วางเอาไว้ในการทำงานร่วมกันของรัฐบาลผสม”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “คุณสุเทพ เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาลคุณอภิสิทธิ์ โดยการทุ่มเททุกวิถีทางเพื่อให้รัฐบาลอยู่รอด”

รองศาสตราจารย์สุขุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่าเป็นบทบาทที่โดดเด่นของนาย สุเทพ ในการเชื่อมประสานกับพรรคร่วมรัฐบาล จนทำให้เกิดความเข้มแข็งขึ้นภายในพรรคร่วมรัฐบาล และทำให้อายุของรัฐบาลยืนยาวต่อไป”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวิ สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ มีบทบาทมาก ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เป็นเสาหลักของรัฐบาลชุดนี้ในการแก้ปัญหาต่างๆ การสร้างภาพพจน์ภายในพรรคร่วมรัฐบาล ถือว่าทำหน้าที่ได้ดีเยี่ยมเพราะสามารถทำให้คนทั่วไป เห็นว่ารัฐบาลมีความเข้มแข็ง ทำให้นักลงทุนต่างชาติมีความมั่นใจในรัฐบาลและกล้าที่จะเข้ามา ลงทุนในประเทศไทย”

มีกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มมองว่า รัฐบาลชุดนี้มีความเข้มแข็งเพราะมีกลุ่ม “ผู้มีอำนาจ” คอยควบคุมอยู่เบื้องหลัง ทำให้พรรคร่วมรัฐบาลไม่กล้าที่จะถอนตัวออกจากการร่วมรัฐบาล ไม่ได้ เป็นเพราะความสามารถของนายสุเทพ แต่อย่างใด โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ในความเป็นจริงรัฐบาลนี้ไม่มีความ เข้มแข็งเลย ความสามัคคีภายในพรรคร่วมรัฐบาลก็ไม่มี สังเกตได้จากการที่มีความขัดแย้งกันอยู่ เป็นประจำของพรรคร่วมรัฐบาล แต่ก็ไม่สามารถที่จะถอนตัวออกจากการร่วมรัฐบาล ได้เพราะเกรง กลัวกลุ่มผู้ที่มีอำนาจซึ่งอยู่เบื้องหลังรัฐบาลชุดนี้”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “มีกลุ่มผู้มีอำนาจคอยชักใยอยู่เบื้องหลังใน การจัดตั้งรัฐบาล ในครั้งนี้ ดังนั้นรัฐบาลจึงมีความเข้มแข็งพอสมควรแม้จะเป็นรัฐบาลผสม เพราะ ไม่ มีพรรคไหนกล้าที่จะแข็งข้อกับกลุ่มผู้มีอำนาจกลุ่มนี้ ดังนั้น นายสุเทพ ไม่จำเป็นต้องไปทำอะไร มาก สิ่งที่ทำก็เป็นเพียงการแสดงเพื่อให้ผู้คนหลงเชื่อเท่านั้นเอง”

4.4.1 บทบาทในการประสานความขัดแย้งของพรรคร่วมรัฐบาล

ในรัฐบาลผสมนั้นมักจะมีการขัดแย้งกันของพรรคร่วมรัฐบาลอยู่บ่อยครั้ง ดังนั้น การประสานของตัวแทนพรรคผู้นำรัฐบาลกับพรรคร่วมรัฐบาลจึงเป็นเรื่องที่จำเป็นและสำคัญมาก จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่างๆ พบว่า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายให้รับหน้าที่ในการประสาน ความขัดแย้งภายในพรรคร่วมรัฐบาล เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความอดทน อดกลั้นสูงและทำหน้าที่ในการ ประสานความขัดแย้งกับพรรคร่วมรัฐบาลได้ดี โดยเมื่อมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้นภายในพรรค ร่วมรัฐบาล นายสุเทพ ก็จะเข้าไปทำหน้าที่ประสานความขัดแย้ง ดังนี้

1. โดยการชี้แจงทำความเข้าใจในปัญหานั้นๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน นำไปสู่ความสงบภายในพรรคร่วมรัฐบาล โดยนายสุเทพ มองว่าความขัดแย้งในพรรคร่วมรัฐบาล เป็นเรื่องธรรมดาสำหรับรัฐบาลผสมที่จะมีการกระทบกระทั่งกันบ้าง เพราะนักการเมืองแต่ละคน อาจจะมีความคิดที่แตกต่างกัน จึงต้องจะมีการพูดคุยกันเพื่อรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน
2. ที่สำคัญเมื่อมีการขัดแย้งเกิดขึ้น จะต้องไม่นำเรื่องที่ขัดแย้งนั้นมาขยายผล ซึ่ง จะทำให้เกิดผลร้ายลุกลามกว้างออกไป

3. ในฐานะเลขาธิการพรรคผู้นำรัฐบาล นายสุเทพ จะทำหน้าที่ “จบปัญหา” เพื่อระงับความขัดแย้งของพรรคร่วมรัฐบาล เพื่อให้รัฐบาลสามารถทำหน้าที่บริหารประเทศต่อไปได้ เป็นต้น

นายสุเทพ มีหน้าที่ในเรื่องการประสานความขัดแย้งกับพรรคร่วมรัฐบาล สังเกตได้เมื่อนายอภิสิทธิ์ นายกรัฐมนตรี มีความเห็นที่ไม่ตรงกับการทำงานในหน้าที่ของพรรคร่วมรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ ก็จะไม่ยินยอมให้เป็นไปตามที่พรรคร่วมรัฐบาลปฏิบัติ แม้จะไม่ใช่งานในหน้าที่โดยตรงของพรรคประชาธิปัตย์ก็ตาม แต่ก็เป็นที่ของนายอภิสิทธิ์ ในฐานะหัวหน้ารัฐบาล ซึ่งก็มักจะเกิดความขัดแย้งขึ้นภายในพรรคร่วมรัฐบาลบ่อยครั้ง แต่นายสุเทพ ก็จะออกมาทำหน้าที่ในการประสานกับพรรคร่วมรัฐบาลทันที เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันว่า ที่นายอภิสิทธิ์ ขอให้ทางพรรคร่วมรัฐบาลทบทวนในบางเรื่องนั้น เหตุผลเพราะอะไร และควรแก้ปัญหาอย่างไรเพื่อให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้กล่าวว่า “เป็นเรื่องธรรมดาสำหรับรัฐบาลผสม ที่จะมีการกระทบ กระทบกันบ้าง เพราะนักการเมืองแต่ละท่านอาจจะมีความคิดที่แตกต่างกัน จึงต้องมีการพูดคุยกันเพื่อรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน ที่สำคัญเมื่อมีการขัดแย้งเกิดขึ้น จะต้องไม่นำเรื่องนั้นมาขยายผลให้เกิดผลร้ายดูกลตามออกไป แต่ในฐานะเลขาธิการพรรคผู้นำรัฐบาล จะต้องทำหน้าที่จบปัญหาความขัดแย้งของพรรคร่วมรัฐบาล เพื่อให้รัฐบาลสามารถทำหน้าที่บริหารประเทศต่อไปได้”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ มีบทบาทที่เด่นมากในการประสานความขัดแย้งภายในพรรคร่วมรัฐบาล ซึ่งก็มีปัญหาความไม่เข้าใจกันบ่อยครั้ง ในเรื่องนี้ นายสุเทพ ก็จะทำหน้าที่เป็นตัวประสาน และก็ทำหน้าที่ได้ดี โดยบทบาทเดิมที่เคยเป็นคนที่ดูเด็ด กล้าสู้กล้าชนทุกรูปแบบ กลายมาเป็นคนที่มีความสุขุมรอบคอบ คอยไกล่เกลี่ยการพิพาทของพรรคร่วมรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ นายสุเทพ ทำหน้าที่ในการประสานความขัดแย้งในพรรคร่วมรัฐบาลได้ดี สังเกตจากการที่เมื่อพรรคร่วมรัฐบาลมีความไม่เข้าใจกันเกิดขึ้น ก็จะมีข่าวว่านายสุเทพ เข้าไปไกล่เกลี่ยกับพรรคร่วมรัฐบาลอยู่เป็นประจำ และก็สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งให้คลี่คลายลงไปได้ด้วยดี โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ ทำหน้าที่ในเรื่องนี้ได้ดีมาก โดยเป็นผู้ที่เข้าไปประสานความขัดแย้ง ที่เกิดขึ้นของพรรคร่วมรัฐบาลอยู่เป็นประจำ หากเกิดปัญหาที่เข้าใจผิดกันของพรรคร่วมรัฐบาล นายสุเทพ ก็จะทำหน้าที่ในการประสานความขัดแย้ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องระหว่างพรรคร่วมรัฐบาล”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ ทำหน้าที่ได้ดีในเรื่องการประสานความขัดแย้งกับพรรคร่วมรัฐบาล จะเห็นได้ว่าเมื่อมีเรื่องที่ไม่ชอบมาพากลเกิดขึ้น ท่านนายกอภิสิทธิ์ ก็จะไม่ยินยอมให้เป็นไปตามกระบวนการนั้นแม้จะไม่ใช้งานในโควตาของพรรคก็ตาม ซึ่งก็จะเกิดความขัดแย้งขึ้นภายในพรรคร่วมรัฐบาล แต่ท่านสุเทพ ก็จะออกมาทำหน้าที่ในการประสาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันว่า ที่นายกอภิสิทธิ์ ขอให้ทางพรรคร่วมรัฐบาลทบทวนในบางเรื่องนั้น เหตุผลเพราะอะไร และควรแก้ปัญหาอย่างไรเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “คุณสุเทพ ทำหน้าที่ในการประสานความขัดแย้งในพรรคร่วมรัฐบาลได้ดี สืบเนื่องจากการที่เมื่อพรรคร่วมรัฐบาลมีความไม่เข้าใจกัน ก็จะมีข่าวว่าคุณ สุเทพ เข้าไปไกล่เกลี่ยกับพรรคร่วมรัฐบาลอยู่เป็นประจำ และก็สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งลงได้ด้วยดี”

รองศาสตราจารย์สุชุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่าทำหน้าที่ได้ดี เพราะเป็นตัวประสาน หากตัวประสานไม่ดี ปัญหาต่าง ๆ ย่อมเกิดขึ้นได้ ในเรื่องนี้เป็นบทบาทที่เด่นของนาย สุเทพ”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ เทือกสุบรรณ มีบทบาทที่เด่นมากในการประสานความขัดแย้งภายในพรรคร่วมรัฐบาล ซึ่งก็มีปัญหาความไม่เข้าใจกันบ่อย ในเรื่องนี้นายสุเทพ ก็จะทำหน้าที่เป็นตัวประสาน และก็ทำหน้าที่ได้ดี โดยที่บทบาทเดิมที่เคยเป็นคนที่คุณเคียด กล้าสู้กล้าชนทุกรูปแบบ กลายมาเป็นคนที่มีความสุขุมรอบคอบ คอยไกล่เกลี่ยการพิพาทของพรรคร่วมรัฐบาล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

มีกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มมองว่า เป็นหน้าที่ในการประสานความขัดแย้งระหว่างพรรคร่วมรัฐบาลของนายสุเทพ แต่อุดมการณ์ทางการเมืองของพรรคร่วมรัฐบาลไม่ได้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเลย ที่ยังอยู่ร่วมกันได้ เป็นเพราะผลประโยชน์ทางการเมืองและเพื่อความอยู่รอดของพรรคเท่านั้นเอง โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “อุดมการณ์ของพรรคร่วมรัฐบาลกับพรรคประชาธิปัตย์ ไม่สอดคล้องกันเลย มีความขัดแย้งอยู่ตลอดเวลา แต่ก็ยังทนอยู่ร่วมกันเป็นเพราะความหวาดกลัวในอำนาจของกลุ่มอำนาจชาติไทย และผลประโยชน์ที่หยิบยื่นให้อย่างมากมาตนเอง”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ก็ถือว่านายสุเทพ ทำหน้าที่ได้ดี ในการประสานความขัดแย้งในพรรคร่วมรัฐบาล จะเห็นได้ว่าทิศทางการทำงานของพรรคประชาธิปัตย์ จะไม่สอดคล้องกันกับพรรคร่วมรัฐบาลเลย เพราะเคยเป็นขั้วการเมืองคนละขั้วมาก่อน ที่มาร่วม

รัฐบาลกันนั้นไม่ได้มีอุดมการณ์ทางการเมืองในทิศทางเดียวกันเลย แต่ที่เข้ามาด้วยกันเพราะความจำเป็นในความปลอดภัยและผลประโยชน์เท่านั้นเอง”

4.4.2 บทบาทในการเป็นรองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคงแห่งชาติ

ในการบริหารประเทศของรัฐบาลทุกรัฐบาล หน้าที่ที่สำคัญหน้าที่หนึ่งก็คือ การกำกับดูแลด้านความมั่นคง โดยนายสุเทพ ได้รับหน้าที่เป็นรองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง ฯ ในรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ รับหน้าที่ดูแลด้านความมั่นคงของประเทศและของรัฐบาล

สภาความมั่นคงแห่งชาติหรือที่เรียกโดยย่อว่า สภา มช. มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน
2. รองนายกรัฐมนตรี เป็นรองประธาน
3. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นสมาชิก
4. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นสมาชิก
5. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นสมาชิก
6. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นสมาชิก
7. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นสมาชิก
8. ผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นสมาชิก
9. เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นสมาชิกและเลขานุการ

สภาความมั่นคงแห่งชาติมีหน้าที่ 2 ประการ

ประการแรก มีหน้าที่พิจารณาเสนอแนะคณะรัฐมนตรีในเรื่องนโยบาย

ภายในประเทศ นโยบายต่างประเทศ นโยบายการทหาร นโยบายการเศรษฐกิจ และอื่น ๆ อันเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งชาติ ให้สอดคล้องกัน เพื่อให้กิจการทหารและกิจการของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ตลอดจนองค์กรอื่น ๆ ของรัฐสามารถประสานกันได้อย่างใกล้ชิดและเป็นผลดีต่อความมั่นคงแห่งชาติ

ประการที่สอง มีหน้าที่พิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติตามที่

คณะรัฐมนตรีมอบหมายสภาความมั่นคงแห่งชาติ คณะกรรมการของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในการปฏิบัติงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ มีคณะกรรมการคณะต่าง ๆ ช่วยพิจารณากลับกรอง และเสนอแนะนโยบาย มาตรการ ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในเบื้องต้น คณะกรรมการดังกล่าวแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. คณะกรรมการประจำของสภาความมั่นคงแห่งชาติ แต่งตั้งตาม

พระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ ไม่ต้องสิ้นสุดลงตามการเปลี่ยนแปลงของรัฐบาล

องค์ประกอบของคณะกรรมการแต่ละคณะประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงทั้งพลเรือน ดำรง ทหาร

ในจำนวนที่เหมาะสมตามภารกิจ คณะกรรมการประจำที่สำคัญ ได้แก่

คณะกรรมการนโยบาย คณะกรรมการรื้อถอนโรงงาน และคณะกรรมการประสานงาน

2. คณะกรรมการพิเศษ แต่งตั้งตามมติคณะรัฐมนตรีหรือตามบัญชาของ นายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาปัญหาที่มีนัยทางการเมืองหรือปัญหาที่มีลักษณะพิเศษ โดย นายกรัฐมนตรีลงนามแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน คณะกรรมการพิเศษจะสิ้นสุดลงพร้อมกับการสิ้นสุดของคณะรัฐมนตรี และจะต้องมีการแต่งตั้งใหม่หรือยื่นรับการแต่งตั้งเดิมหากจำเป็นจะต้องทำหน้าที่ต่อไป คณะกรรมการพิเศษที่สำคัญ อาทิเช่น คณะกรรมการพิจารณาปัญหาเส้นเขตแดนของประเทศไทย คณะกรรมการนโยบายและอำนวยการ แก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล (นอก.) และคณะกรรมการอำนวยการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดน ภาคใต้

3. คณะกรรมการเฉพาะกิจ แต่งตั้งขึ้นเพื่อดูแลภารกิจที่เป็นการเฉพาะมีความ จำเป็นเร่งด่วน และเมื่อปฏิบัติหน้าที่จนเสร็จสิ้น คือ ยุติปัญหาได้แล้ว ก็จะสลายตัวไป คณะกรรมการเฉพาะกิจที่สำคัญ อาทิ คณะกรรมการควบคุมฉนวนอพยพ และคณะกรรมการแก้ไข ปัญหาผู้อพยพจากอินโดจีน คณะกรรมการทั้ง 3 ประเภทนี้ มีอำนาจในการแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาช่วยเหลือกลั่นกรองงานให้แก่คณะกรรมการ ทั้งนี้ในปัจจุบัน ได้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นหลายคณะเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติการกิจของคณะกรรมการตาม ความเหมาะสม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสาร และข่าวสารต่าง ๆ พบว่า ในการทำหน้าที่เป็นรองนายกรัฐมนตรีด้านความมั่นคงของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ทำหน้าที่ในการดูแลรับผิดชอบด้านความมั่นคง ฯ ได้ประสบความสำเร็จพอสมควร ซึ่งปัญหาด้านความมั่นคง ฯ นั้น เป็นเรื่องทีละเอียดอ่อน ทีจะต้องแก้ปัญหาด้วยความรอบคอบ และ เข้าใจถึงต้นเหตุของปัญหาอย่างแท้จริง ซึ่งแท้ที่จริงหน้าที่ในการกำกับดูแลด้านความมั่นคงนั้น เป็นหน้าที่ของนายอภิสิทธิ์ นายกรัฐมนตรี แต่เพราะนายอภิสิทธิ์ มีงานที่ต้องรับผิดชอบมากมาย จึงมอบหมายให้นายสุเทพ ซึ่งเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ให้ดูแลแทน เพราะงานด้านความมั่นคง ฯ นั้นเป็น งานทีละเอียดอ่อนและครอบคลุมกับทุกฝ่าย โดยนายสุเทพ ให้ความสำคัญกับการสมานฉันท์และ ความสามัคคีของคนในชาติ โดยใช้ “แนวทางกฎหมายที่เป็นธรรม” เพื่อขจัดปัญหาความขัดแย้ง ของชาติในทุกกรณี ไม่ว่าจะ

1. ปัญหาการก่อเหตุรุนแรงของลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ แห่งชาติ (นปค.) ซึ่งนายสุเทพ ใช้กลไกของกฎหมายในการแก้ปัญหา โดยการบังคับใช้กฎหมาย

จากเขาไปหาพนักงานสามารถควบคุมสถานการณ์เอาไว้ได้ หลังจากนั้นจึงปล่อยให้เป็นไปตามกระบวนการของกฎหมาย เพื่อความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

2. ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนายสุเทพ ใช้แนวทางพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ผ่านกลไกแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นการบูรณาการ การทำงานของทุกภาคส่วน และรับฟังปัญหาความต้องการของประชาชน เพื่อให้แก้ปัญหาของประชาชนในพื้นที่ได้ตรงจุด

3. ปัญหายาเสพติด นายสุเทพ ใช้แนวทางการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ 5 รู้ ได้แก่ รู้ชายแดน รู้ชุมชน รู้สังคม รู้โรงเรียน รู้ครอบครัว ร่วมกับโครงการปราบปรามยาเสพติดและการบำบัดรักษา ซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบชัดเจน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างยั่งยืน

4. ปัญหาแรงงานเดือนและปัญหาผู้อพยพ เป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง โดยนายสุเทพ ได้มีแนวทางที่จะทำให้แรงงานเหล่านั้นเข้ามาอยู่ในระบบ โดยมีนโยบายที่จะเปิดให้แรงงานมาขึ้นทะเบียน เพื่อให้เป็นแรงงานที่ถูกกฎหมาย และติดตามตรวจสอบแรงงานที่ไม่ยอมมาขึ้นทะเบียน เพื่อทำการผลักดันกลับประเทศ ส่วนปัญหาผู้อพยพนั้นนายสุเทพ ได้มีแนวทางในการดูแลเพื่อให้เกิดความเรียบร้อย ต่อจากนั้นจึงหาแนวทางในการส่งผู้อพยพเหล่านั้นกลับประเทศของเขาต่อไป เป็นต้น

ในด้านการทำงานนายสุเทพ ยอมรับว่ามีอุปสรรคอยู่มากทีเดียว ในการแก้ปัญหาความมั่นคง ฯ ทุกด้าน โดยนายสุเทพ ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการทำงาน ซึ่งปัญหาต่าง ๆ ก็คลี่คลายลงไปมาก ไม่ว่าจะเป็นการส่งผู้อพยพชาวเมียนมากลับประเทศ ปัญหาขอทานเร่ร่อน ซึ่งก็มีทิศทางที่ดีขึ้น

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “จริงๆแล้วหน้าที่ในการกำกับดูแลด้านความมั่นคงนั้น เป็นหน้าที่ของท่านนายกรัฐมนตรี แต่ท่านก็มีงานที่ต้องรับผิดชอบมากมาย จึงต้องมอบหมายให้ผู้ที่ไว้ใจได้ดูแลแทน ซึ่งงานด้านความมั่นคงนั้นเป็นงานที่ละเอียดอ่อนและครอบคลุมกับทุกฝ่าย โดยให้ความสำคัญกับการสมานฉันท์และความสามัคคีของคนในชาติ โดยใช้แนวทางการใช้กฎหมาย ในการขจัดปัญหาความขัดแย้งของชาติในทุกกรณี โดยเฉพาะปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้แนวทางพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ผ่านกลไกแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นการบูรณาการ การทำงานของทุกภาคส่วน และรับฟังปัญหาความต้องการของประชาชน เพื่อให้แก้ปัญหาของประชาชนในพื้นที่ได้ตรงจุด”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่า เป็นเรื่องที่เหมาะสมที่นายสุเทพ รับหน้าที่เป็นรองนายกรัฐมนตรีและกำกับดูแลด้านความมั่นคง ฯ เพราะเป็นผู้มีความสามารถ รอบรู้ และมีประสบการณ์ทางการเมืองสูง มีบุคลิกน่ายำเกรง มีความเป็นสุภาพบุรุษ รักษาคำพูดมีความจริงใจ และเทิดทูนสถาบันกษัตริย์อย่างยิ่งยวด รวมทั้งมีบทบาทที่สำคัญซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ทั้งทหาร ตำรวจและพลเรือน จึงเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจในการทำหน้าที่นี้ โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็น ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ ทำหน้าที่ได้ดีมากในเรื่องนี้ เพราะปัญหาด้านความมั่นคง ฯ เป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อน ต้องใช้ความรอบคอบในการแก้ปัญหา ซึ่งท่าน สุเทพ เป็นผู้ที่เหมาะสมมากในการรับผิดชอบในเรื่องนี้”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “เป็นเรื่องที่เหมาะสมแล้วที่ท่านสุเทพ รับหน้าที่เป็นรองนายกรัฐมนตรีและกำกับดูแลด้านความมั่นคง เพราะเป็นผู้มีความสามารถ รอบรู้ และมีประสบการณ์ทางการเมืองสูง มีบุคลิกน่ายำเกรง มีความเป็นสุภาพบุรุษ รักษาคำพูดมีความจริงใจ และเทิดทูนสถาบันกษัตริย์อย่างยิ่งยวด รวมทั้งมีบทบาทที่สำคัญซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ทั้งทหาร ตำรวจและพลเรือน จึงเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจในหน้าที่นี้และต้องยอมรับว่าทำหน้าที่ได้ดี”

นายวินชา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นเรื่องปกติที่รองนายก ฯ จะเข้ามาดูแลด้านความมั่นคง เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญจึงต้องให้ผู้ที่มีความสามารถและไว้วางใจได้มาดูแลในเรื่องนี้ ซึ่งคุณสุเทพ ก็ทำหน้าที่ได้ดีในระดับหนึ่ง”

มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วน มองว่าการรับหน้าที่ด้านความมั่นคง ฯ ของนายสุเทพ เป็นเรื่องที่ไม่มีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง เพราะนายสุเทพ ไม่มีความเป็นกลางทางการเมือง รวมทั้งยังไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะรับหน้าที่นี้และทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยให้ความเห็น ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นการใช้คนผิดงาน เพราะนายสุเทพ ไม่มีความสามารถในการที่จะแก้ปัญหาได้เลย ทุกปัญหามีทำที่ที่จะบานปลายลุกลามขยายวงออกไป ไม่ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาความแตกแยกของคนในชาติ หรือปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นเพราะการแก้ปัญหาที่ขาดประสิทธิภาพของนายสุเทพ ทั้งสิ้น”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ ทำหน้าที่ในตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีด้านความมั่นคงได้ไม่ดี ไม่สามารถแก้ปัญหาอะไรได้เลย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแตกแยกในสังคม ปัญหาความไม่สงบของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาการทุจริตที่ยังไม่สามารถที่จะแก้ได้หรือแม้แต่ปัญหาความแตกแยกภายในพรรคร่วมรัฐบาลเองก็ยังคงคุกรุ่นอยู่เป็นระยะ”

มีกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มมองว่า มีความเหมาะสมในการที่นายสุเทพ รับตำแหน่ง รองนาย ฯ ด้านความมั่นคง ฯ แต่การบริหารงานยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร โดยให้ความเห็น ดังนี้

รองศาสตราจารย์สุชุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่ามีความเหมาะสมดี แต่การบริหารงานในด้านความมั่นคง ฯ ของนายสุเทพ ยังไม่ประสบความสำเร็จมากนัก เพราะยังแก้ปัญหาต่าง ๆ ยังไม่ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะปัญหาในภาคใต้”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ถูกต้องแล้วที่นายสุเทพ ดูแลด้านความมั่นคง ส่วนในการทำหน้าที่นั้น ยังถือว่ายังไม่ดีนัก เพราะยังแก้ปัญหาต่าง ๆ ไม่ได้เท่าที่ควร แต่ก็ต้องยอมรับว่าเป็นงานที่ยากมากที่จะแก้ปัญหาให้เสร็จสิ้นลงไปได้ง่าย ๆ เพราะเป็นปัญหาที่สั่งสมมานาน”

4.4.3 บทบาทในการกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่สำคัญมาก ในเรื่องการดูแลความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ มีผลต่อการบังคับใช้กฎหมายของรัฐบาลและมีผลต่อความมั่นคงของรัฐบาลเป็นอย่างมาก หน้าที่และความรับผิดชอบของตำรวจ ตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี เล่มที่ 1 ภาคที่ 1 ลักษณะที่ 1 บทที่ 1 กำหนดหน้าที่ทั่วไปของตำรวจไว้ ดังนี้

1. รักษาความสงบเรียบร้อยทั้งภายในและภายนอก เพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน

2. รักษากฎหมายที่เกี่ยวข้องแก่การกระทำผิดในทางอาญา

3. บำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่ประชาชน

4. ดูแลรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะ เป็นต้น

โครงสร้างในการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) ซึ่งประกอบด้วย

1.1 นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

1.2 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

1.3 ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

1.4 ปลัดกระทรวงมหาดไทย

1.5 ปลัดกระทรวงยุติธรรม

1.6 เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ

1.7 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

2. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย

- 2.1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านงบประมาณ
- 2.2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย
- 2.3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพัฒนาองค์กร
- 2.4 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวางแผนบริหารจัดการ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในด้านความมั่นคงของชาติอีกหน่วยงานหนึ่ง กล่าวคือ

- 1) เป็นหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตลอดจนความมั่นคงในราชอาณาจักร
- 2) อำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชนด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสาร และข่าวสารต่าง ๆ พบว่า ในการเข้ามากำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ นั้น นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งมอบหมายและมอบอำนาจให้นายสุเทพ ปฏิบัติราชการแทนในราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 330/2551 ลงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ซึ่งการกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับความมั่นคงของรัฐบาล ดังนั้นจึงต้องมีผู้ที่มีความสามารถและไว้วางใจได้เป็นผู้กำกับดูแล ดังนั้น นายอภิสิทธิ์ จึงมอบหมายให้นายสุเทพ เป็นผู้ดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยนายสุเทพ ให้ความสำคัญกับงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. การแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ โดยนายสุเทพ เน้นย้ำว่าจะต้องเป็นบุคคลที่เหมาะสมที่สุดและสามารถอำนวยความสะดวกในการทำงานให้กับรัฐบาลได้เต็มที่ เพราะการทำงานระหว่างตำรวจกับรัฐบาลจะได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ให้กับประเทศและรัฐบาล ดังนั้นเมื่อยังไม่ได้บุคคลที่ต้องการนายสุเทพ และนายอภิสิทธิ์ ก็จะใช้การแต่งตั้งรักษาการผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติไปก่อน เพื่อรอจังหวะเวลาที่เหมาะสมในการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติตัวจริง (ต่อมาวันที่ 9 สิงหาคม 2553 ได้มีการประชุมของคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ และที่ประชุมก็ได้มีมติ 8 ต่อ 0 เลือก พล. ต. อ. วิเชียร พจน์โพธิ์ศรี เป็นผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงทำให้ปัญหาการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้ยุติลง เพราะ พล.ต.อ. วิเชียร เป็นนายตำรวจที่เป็นกลางทางการเมือง จึงเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย และทำให้ปัญหาการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติยุติลงได้) การพิจารณาแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีวิธีการที่สนใจ ดังนี้

1) พิจารณาตามความรู้ความสามารถที่เหมาะสมในตำแหน่งผู้บัญชาการ
ตำรวจแห่งชาติ

2) พิจารณาตามลำดับอาวุโส และการยอมรับของผู้บังคับบัญชา สามารถ
ทำงานในตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้ โดยไม่มีอุปสรรคมากนัก

3) พิจารณาถึงความเป็นกลางทางการเมือง ไม่เป็นตำรวจในสายของกลุ่ม
อำนาจเก่า สามารถที่จะสนองนโยบายและทำงานร่วมกับรัฐบาลได้เป็นอย่างดี เป็นต้น

2. การแก้ปัญหาภายในของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่สะสมมานาน คือ

1) ปัญหาการขาดความสามัคคีภายในองค์กรตำรวจ

มีการแบ่งเป็นฝักฝ่ายในวงการตำรวจ โดยนายสุเทพ ได้มีแนวทางในการ
ที่จะสร้างความสามัคคี ในวงการตำรวจ โดยการมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาไปดำเนินการเพื่อสร้าง
ความสามัคคี การให้ความยุติธรรมในตำแหน่งหน้าที่ การอบรมในเรื่องความสามัคคี เป็นต้น

2) ปัญหาการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่

การหาผลประโยชน์จากตำแหน่งทำให้วงการตำรวจต้องมัวหมอง ดังนั้น
จึงต้องแก้ปัญหาโดยการเพิ่มความเข้มข้นของการตรวจสอบ หาข้อมูลในเชิงลึกของการทุจริตให้
มากขึ้น แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่เที่ยงตรงเป็นธรรม และลงโทษสถานหนักเมื่อพบว่ามี
การกระทำผิดจริง

3) ปัญหาการใช้เส้นสายในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่

เป็นการกระทำที่บั่นทอนความเจริญของสถาบันตำรวจ เพราะทำให้
ระบบและขั้นตอนการแต่งตั้งต้องสูญเสีย ทำให้บุคคลที่มีความสามารถน้อยมาดำรงตำแหน่งที่
สำคัญ จึงทำให้การทำงานต้องประสบกับความล้มเหลว โดยนายสุเทพ เน้นย้ำให้มีการตรวจสอบ
เมื่อพบความผิดก็จะลงโทษสถานหนัก

3. การเพิ่มหลักประกันและการเพิ่มคุณภาพชีวิต ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่
ปฏิบัติหน้าที่ และครอบครัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจ คือ

1) การเพิ่มเงินเบี้ยเลี้ยงในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยจะตั้ง
คณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาถึงความเหมาะสมเป็นระยะ เพื่อให้สอดคล้องกับค่าครองชีพใน
ปัจจุบัน เป็นต้น

2) การปูนบำเหน็จชั้นยศจากการเสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ และการ
ช่วยเหลือครอบครัวเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ โดยให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่
จนเสียชีวิตได้รับการยกย่องอย่างสมเกียรติ รวมทั้งการช่วยเหลือครอบครัวของเขาไม่ให้อด

ลำบากจนเกินไป หลังจากที่ต้องสูญเสียผู้นำของครอบครัวไป เช่น การช่วยเหลือในด้านเงินทุนในการประกอบอาชีพ ช่วยเหลือทุนด้านการศึกษาของบุตร เป็นต้น

นายสุเทพ มองว่าในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว นั้น จะต้องค่อยๆ ทำกัน ไปด้วยความรอบคอบและระมัดระวังเพราะเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน อีกทั้งเป็นปัญหาที่สั่งสมมานาน

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “เนื่องจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญในด้านความมั่นคง กล่าวคือเป็นหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมาย มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตลอดจนความมั่นคงในราชอาณาจักร อำนาจความยุติธรรมให้กับประชาชนด้วยความเสมอภาคและเป็นธรรม โดยนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งมอบหมายและมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนในราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 330/2551 ลงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ก็ต้องยอมรับว่าเป็นปัญหาที่หนักพอสมควร ในการกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไม่ว่าจะเป็น การแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจ ซึ่งเป็นปัญหาที่อึดอัดมาก ยังไม่มีบทสรุปที่แน่นอน จริงๆแล้วในวงการตำรวจ ยังมีเส้นสายของกลุ่มรัฐบาลเก่าอยู่อีกมาก ดังนั้นการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจจึงเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความรอบคอบในการตัดสินใจ เพราะว่าถ้าตัดสินใจผิดพลาดมันจะทำให้เกิดปัญหาตามมาอีกมากมาย นอกจากนี้ก็ยังมีปัญหาภายในของสำนักงานตำรวจอีกมากที่ต้องที่ต้องแก้ไข ซึ่งก็ต้องค่อยๆ ทำกัน ไปด้วยความรอบคอบและระมัดระวังเพราะเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่า การเข้ามากำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ของนายสุเทพ นั้น ถือว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสม เพราะนายสุเทพ ดูแลด้านความมั่นคงฯ อยู่แล้ว จึงเป็นงานที่ต่อเนื่องกัน จึงทำให้การทำงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นที่เห็นว่า “เป็นเรื่องที่เหมาะสมที่ท่านสุเทพ เข้ามาดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพราะท่านสุเทพ เป็นบุคคลที่นายอภิสิทธิ์ ไว้วางใจและสามารถทำงานตอบสนองนโยบายของรัฐบาลได้ดี”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นที่เห็นว่า “ในเรื่องการเข้ามากำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติของท่านสุเทพ นั้นถือว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสม เพราะท่านดูแลด้านความมั่นคงฯ อยู่แล้ว จึงเป็นงานที่ต่อเนื่องกัน ส่วนเรื่องการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจนั้น ก็ไม่ถือว่าเป็นปัญหาใหญ่มากนัก เพราะรักษาการก็ทำหน้าที่แทนได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งก็คงอีกไม่นานเมื่อทุกอย่างลงตัว การแต่งตั้งผู้บัญชาการก็คงจะสำเร็จ”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นหน้าที่ของรองนายกด้านความมั่นคงฯ อยู่แล้วที่จะเข้ามากำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยเฉพาะเรื่องการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจ เพราะเป็นตำแหน่งที่สำคัญและเกี่ยวกับงานด้านความมั่นคงที่คุุณสุเทพ คุุณอยู่”

รองศาสตราจารย์สุขุม นवलสกุล ให้ความเห็นว่า “เป็นเรื่องที่เหมาะสมเพราะนายสุเทพ เปรียบเสมือนเป็น ขุนพลของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ และเป็นเรื่องปกติของรัฐบาลที่จะเข้าไปควบคุมหน่วยงานที่มีความสำคัญต่อเสถียรภาพของรัฐบาล โดยเฉพาะสำนักงานตำรวจ เพื่อที่จะให้ทางตำรวจ ได้ทำงานตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวิ สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “เป็นเรื่องปกติที่รองนายกฯ ด้านความมั่นคงฯ จะเข้ามากำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพราะเป็นงานที่ต่อเนื่องกันกับงานด้านความมั่นคงฯ อยู่แล้ว ในเรื่องนี้ต้องยอมรับว่า การแก้ปัญหาในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นเรื่องที่มีปัญหามาก โดยเฉพาะเรื่องการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจ ซึ่งต่างฝ่ายต่างก็ใช้กลยุทธ์ ในเรื่องนี้ ถ้ามองในรูปการก็คงยุติกัน ได้ยาก และจะต้องใช้วิธีการแต่งตั้งรักษาการ ผบ.ต.ร. ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะได้คนที่ทางรัฐบาลต้องการ”

มีกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มมองว่า ไม่มีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งที่นายสุเทพ เข้ามากำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพราะ ไม่มีกฎหมายรับรอง รวมทั้งการใช้อำนาจของนายสุเทพ ก็เป็นการใช้อำนาจที่เกินขอบเขต ทำให้เกิดความเดือดร้อนของข้าราชการประจำ โดยเฉพาะผู้ที่ควรจะได้รับตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แต่กลับถูกกลั่นแกล้งเพราะถูกกล่าวหาว่าเป็น นายตำรวจในสายของกลุ่มอำนาจเก่า โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ไม่มีความเหมาะสมเลยที่นายสุเทพ เข้ามากำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพราะเป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีโดยตรง ซึ่งไม่มีกฎหมายฉบับใดรองรับ ในเรื่องการเข้ามากำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติของนายสุเทพ นอกจากนี้นายสุเทพ ยังใช้วิธีการ “ครองตำแหน่ง” ของผู้ที่สมควรจะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้บัญชาการตำรวจชาติ โดยการแต่งตั้งรักษาการแทนฯ จนกว่าจะได้บุคคลที่พวกเขาต้องการ จึงเป็นการครอบงำสำนักงานตำรวจของรัฐบาล และเป็นการใช้อำนาจที่เกินขอบเขต รวมทั้งเป็นการกลั่นแกล้งข้าราชการประจำของนายสุเทพ และรัฐบาลนายอภิสิทธิ์”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “เป็นความไม่เหมาะสมเป็นอย่างยิ่งที่นายสุเทพ เข้ามากำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพราะเป็นหน้าที่ของนายกรัฐมนตรีโดยตรง ซึ่งไม่มีกฎหมายฉบับใดรองรับ ในเรื่องการเข้ามากำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติของรองนายกฯ ด้านความมั่นคงฯ นอกจากนี้ยังมีการแทรกแซงการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจอีกด้วย แท้ที่จริงควรต้องปล่อยให้ เป็นไปตามระบบของทางตำรวจเขา คือรับตำแหน่งหน้าที่ตามลำดับอาวุโส ถ้าทาง

การเมืองเข้าไปแทรกแซงแบบนี้ กลไกต่างๆก็จะเสียหายหมด เกิดบรรทัดฐานที่ไม่ดี มีการคอง
ตำแหน่ง โดยการแต่งตั้งรักษาการผู้บัญชาการตำรวจไปก่อนจนกว่าจะแต่งตั้งคนที่คนต้องการให้มา
ดำรงตำแหน่งได้ ถือว่าเป็นการใช้อำนาจกันอย่างไร้ขอบเขตและรังแกข้าราชการประจำอย่างน่า
ละอายที่สุด”

4.4.4 บทบาทในการดูแลความเคลื่อนไหวของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้าน เผด็จการแห่งชาติ (นปช.)

ในเรื่องการดูแลความเคลื่อนไหวของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้าน
เผด็จการแห่งชาติ (นปช.) หรือกลุ่มคนเสื้อแดงนั้น เป็นเรื่องที่จำเป็นมากเพราะการเคลื่อนไหวของ
กลุ่มคนเสื้อแดงแต่ละครั้งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและเสถียรภาพของรัฐบาลเป็นอย่างมาก แนวร่วม
ประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (ตัวย่อ: นปช.; อังกฤษ: National United Front of
Democracy Against Dictatorship; UDD) หรือ กลุ่มคนเสื้อแดง มีชื่อเดิมว่า แนวร่วมประชาธิปไตย
ขับไล่เผด็จการ (ตัวย่อ: นปก.; อังกฤษ: Democratic Alliance Against Dictatorship: DAAD) เป็น
กลุ่มการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่สนับสนุน พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร ให้ดำรงตำแหน่ง
นายกรัฐมนตรี และเป็นกลุ่ม ผู้ต่อต้านการรัฐประหาร พ.ศ. 2549 ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2550 มี
จุดประสงค์เดิมเพื่อขับไล่ พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ ออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และคณะ
มนตรีความมั่นคงแห่งชาติภายหลังจากการรัฐประหาร แต่ได้ยุติการชุมนุมเมื่อ 26 ธันวาคม พ.ศ.
2550 หลังจากที่พรรคพลังประชาชนได้รับเลือกเป็นเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร โดยใน
ภายหลังได้กลับมารวมตัวกันอีก เพื่อต่อต้านพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในเดือน
พฤษภาคม พ.ศ. 2551 จนเกิดเหตุการณ์ปะทะกัน และมีผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บ และหลังการเปลี่ยน
ชั่วคราวโดยนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ทำให้แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้าน
เผด็จการแห่งชาติกลับมาชุมนุมเคลื่อนไหวครั้งใหญ่เพื่อขับไล่รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ ในวันที่ 26
มีนาคม พ.ศ. 2552 จนเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อ เมษายน พ.ศ. 2552 รัฐบาลประกาศ
สถานการณ์ฉุกเฉินขั้นร้ายแรง และยกกำลังทหารปิดล้อมผู้ชุมนุม จนต้องยุติการชุมนุมเมื่อ 14
เมษายน พ.ศ. 2552 สัญลักษณ์หลักของกลุ่มคือ เสื้อแดงและสีแดง (ซึ่งเดิมได้ใช้สีเหลือง เพื่อเป็น
สัญลักษณ์ในช่วงเริ่มการต่อสู้ ต่อมามีการใช้สีแดงในช่วงการลงประชามติรับร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ.
2550 เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนไม่รับร่าง) และมีการใช้เท้าตบ และหัวใจตบ เพื่อล้อเลียนพันธมิตร
ประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ซึ่งแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) มี
กลุ่มแกนนำที่สำคัญ คือ นายมานิตย์ จิตต์จันทร์กลับ เป็นที่ปรึกษา นายวีระ มุสิกพงศ์ เป็น
ประธาน นายณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ เป็นเลขาธิการและโฆษก นายจตุพร พรหมพันธุ์ เป็นกรรมการ

นพ. เหวง โคจิราการ เป็นกรรมการ นายชินวัฒน์ หาญอุทาด เป็นกรรมการ นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง เป็นกรรมการ เป็นต้น

จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสาร และข่าวสารต่าง ๆ พบว่า การชุมนุมเคลื่อนไหวของกลุ่ม นปช. ใน พ.ศ. 2552 ไม่รุนแรงมากนักแต่พอในช่วง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2553 หลังจากที่ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ถูกพิพากษาให้ริบทรัพย์ ประมาณ 46,000 ล้านบาท การชุมนุมของคนเสื้อแดง ก็ทวีความรุนแรงมากขึ้น มีการระดมคนเข้ามาชุมนุมกันอย่างมากมายหลายหมื่นคน และดำเนินการกดดันรัฐบาลอย่างค้องเนื่อง โดยการใช้วิธีการชุมนุมกดดันรัฐบาลในสถานที่สำคัญ และคอยขัดขวางการทำงานของรัฐบาล สร้างความก่อกวนในรูปแบบต่างๆ เช่น การนำเลือดไปเทตามสถานที่ต่างๆ เพื่อก่อกวนรัฐบาลและทำลายขวัญกำลังใจรัฐบาล จนรัฐบาลโดยนายอภิสิทธิ์ ขอมเจรจาด้วยแต่ไม่สามารถตกลงกันได้ โดยข้อเรียกร้องของกลุ่มคนเสื้อแดงคือต้องการให้นายอภิสิทธิ์ ยุบสภา ฯ เพียงอย่างเดียว เพื่อจัดการเลือกตั้งใหม่ แต่นายอภิสิทธิ์ ต่อรองขอให้มีการปฏิรูปการเมืองก่อนที่จะยุบสภา ฯ

ในวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2553 รัฐบาลได้ใช้กำลังเข้ายึดพื้นที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์ แต่ถูกต่อต้านอย่างหนักจากกลุ่มคนเสื้อแดง มีการใช้อาวุธปืนสงครามกันจากทั้งสองฝ่าย ทำให้มีเจ้าหน้าที่ทหารและประชาชนเสียชีวิตประมาณ 21 ศพ จึงเป็นปัญหาที่สำคัญของนายสุเทพ อีกปัญหาหนึ่งที่ต้องเร่งแก้ไข ในชั้นแรกรัฐบาล โดยนายสุเทพ ได้ใช้กฎหมายในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ดังนี้

1. พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 โดยตั้งศูนย์อำนวยการรักษาความสงบ (ศอ.รส.) เป็นศูนย์บัญชาการตั้งอยู่ที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ มีนายสุเทพ เป็นผู้อำนวยการ (ผศอ.รส.) แต่ก็ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์เอาไว้ได้
2. พระราชบัญญัติบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และเปลี่ยนชื่อศูนย์บัญชาการเป็นศูนย์อำนวยการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอจ.) เป็นสถานที่บัญชาการ โดยตั้งอยู่ที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์เช่นเดิม และมีนายสุเทพ เป็นผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (ผศอ.จ.) จึงสามารถควบคุมสถานการณ์เอาไว้ได้

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ และคณะทำงานแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉิน ได้ใช้ความรอบคอบและความอดทนเป็นอย่างมาก ในการทำงานเพื่อคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้น เพราะถ้าหากตัดสินใจผิดพลาดลงไปเมื่อไรย่อมหมายถึงความเปลี่ยนแปลงที่จะตกอยู่กับฝ่ายรัฐบาลทันที เพราะฝ่ายกลุ่มคนเสื้อแดงได้ใช้วิธีการขั้วอยู่ในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้รัฐบาลใช้ความรุนแรง จนทำให้เป็นเงื่อนไขของสังคมว่ารัฐบาล “รังแกประชาชน” แต่จากความอดทนของนายสุเทพ และคณะทำงานที่รอโอกาสให้สถานการณ์สุกงอมเต็มที่ โดยใช้วิธีโอบล้อมกลุ่มคนเสื้อแดงเอาไว้และบีบรัดเข้ามา

ทีละชนิดล้าชับงูที่กำลังรัดเหยื่อ จนในที่สุดความอดทนของกลุ่มคนเสื้อแดงก็หมดลงก่อน ฝ่ายรัฐบาล และได้ระเบิดออกมาโดยการใช้ความรุนแรงก่อน และรัฐบาลโดยนายสุเทพ ก็รอเวลานี้เพื่อ “ความชอบธรรม” ในการขอพื้นที่คืน จึงเป็นการรอความชอบธรรมของทั้งสองฝ่ายเพื่องานในหน้าที่ และกลุ่มคนเสื้อแดงก็เสียทีให้แก่ นายสุเทพ และคณะ เพราะอดทนต่อแรงกดดันไม่ไหว กระทำการให้เกิดความวุ่นวายขึ้นมา กลุ่มคนเสื้อแดงจึงเสียความชอบธรรมในการที่จะชุมนุมต่อไปได้

ส่วนการแก้ปัญหาความเคลื่อนไหวของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติของนายสุเทพนั้น ได้มีการเข้าสลายการชุมนุมและสามารถยึดพื้นที่คืนได้สำเร็จ รวมทั้งการดำเนินคดีกับกลุ่มแกนนำ ถือว่าประสบความสำเร็จได้ในระดับหนึ่ง เพราะสามารถระงับการก่อเหตุร้ายของกลุ่มคนเสื้อแดงเอาไว้ได้ในระยะหนึ่ง แต่ความขัดแย้งภายในจิตใจของกลุ่มคนเสื้อแดง กับรัฐบาลรวมทั้งกับนายสุเทพ ก็ยังมีอยู่และรอคอยเวลาที่จะสบโอกาสระเบิดออกมาครั้งใหม่ในช่วงเวลาที่ทางผู้สนับสนุนเห็นว่าเหมาะสม ซึ่งจะต้องเป็นงานหนักที่นายสุเทพ จะต้องแก้ไขต่อไป

ในการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงนั้น นายสุเทพ ให้ความเห็นว่า เป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ ที่ประชาชนจะมาชุมนุมกันทางการเมือง แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย โดยนายสุเทพ ไม่ได้มีมาตรการอะไรก็คั่นถ้าชุมนุมกัน โดยสงบและไม่มีอาวุธ ส่วนในเรื่องการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงนั้น นายสุเทพ มองว่าเป็นเรื่องปกติที่ทางรัฐบาลเก่าจะใช้เป็นเครื่องมือในการเคลื่อนไหวทางการเมือง เพื่อต่อรองทางการเมืองกับรัฐบาลใหม่ การแก้ปัญหานายสุเทพ ใช้วิธีการดูแลให้การชุมนุมอยู่ในความสงบเรียบร้อย ส่วนการชุมนุมนั้นนายสุเทพ มองว่าส่งผลกระทบต่อรัฐบาลมากพอสมควร แต่รัฐบาลก็รับฟังความคิดเห็นของทุกกลุ่มเสมอ เพื่อเอาไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาความขัดแย้งของกลุ่มอำนาจต่อไป นายสุเทพ พยายามที่จะดูแลให้การชุมนุมนั้นเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย ไม่ให้เกิดความรุนแรง แต่ก็ต้องยอมรับว่าการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงในครั้งนี้ ก็คือการต่อสู้เสียสละท้าวของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร อดีตหัวหน้าพรรคไทยรักไทย ที่ถูกยุบพรรคไป โดยตั้งเป้าหมายในการล้มรัฐบาลนี้ให้จงได้ เพื่อหาทางที่จะกลับมามีอำนาจอีก และเตรียมที่จะหาทางเอาทรัพย์สินที่ถูกศาลพิพากษาริบทรัพย์ 46,000 ล้านบาท (สี่หมื่นหกพันล้านบาท) กลับคืน

นายสุเทพมองว่าในระบบประชาธิปไตยการชุมนุมกันของประชาชนถือว่าเป็นสิทธิอันชอบธรรมที่สามารถกระทำได้ นอกจากจะอยู่ในช่วงของการบังคับใช้กฎหมายฉุกเฉินต่าง ๆ ซึ่งก็ห้ามมีการชุมนุมกัน ในเรื่องของกลุ่มคนเสื้อแดงนั้น เป็นการสร้างอำนาจต่อรองทางการเมืองของกลุ่มอำนาจรัฐบาลเก่า ที่ใช้เวทีประชาชนเป็นเครื่องมือในการเรียกร้องสิทธิให้กับหัวหน้า

รัฐบาลคนเก่า ไม่ได้เป็นการเคื้อคร้อนของประชาชน โดยตรง จึงเป็นกลุ่มการเมืองที่จัดตั้งขึ้น โดยกลุ่มรัฐบาลเก่า เพื่อเคลื่อนไหวต่อรองกับรัฐบาล

ในเรื่องนี้นายสุเทพ ได้กล่าวว่า “เป็นสิทธิตามรัฐธรรมนูญ ที่ประชาชนจะมาชุมนุมกันทางการเมือง แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย ซึ่งรัฐบาลก็ไม่ได้กีดกันอะไร ถ้าชุมนุมกันโดยสงบและไม่มีอาวุธ ส่วนในเรื่องการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงนั้น ก็ถือว่าเป็นเรื่องปกติที่ทางรัฐบาลเก่าจะให้เป็นเครื่องมือในการเคลื่อนไหวทางการเมือง เพื่อต่อรองทางการเมืองกับรัฐบาล ในการแก้ปัญหาในเรื่องนี้ ก็คงไม่มีอะไรมาก เพียงแต่คอยดูแลให้การชุมนุม อยู่ในความสงบเรียบร้อย ส่วนการชุมนุมก็ส่งผลกระทบต่อรัฐบาลมากพอสมควร แต่รัฐบาลก็รับฟังความคิดเห็นของทุกกลุ่มเสมอ เพื่อเอาไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคความขัดแย้งของกลุ่มอำนาจต่อไป”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่า นายสุเทพ ทำหน้าที่ในการดูแล ควบคุม การชุมนุมของกลุ่ม นปช. ได้ดี เพราะมีแนวทางในการดูแลเพื่อให้การชุมนุมเป็นไปโดยสงบ โดยไม่จำกัดสิทธิของกลุ่มผู้ชุมนุมมากเกินไป รวมทั้งมีมาตรการในการควบคุมการก่อความวุ่นวายของกลุ่ม นปช. ได้เป็นอย่างดี โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ ทำหน้าที่ในการควบคุมดูแล กลุ่มผู้ชุมนุมได้ดีมาก โดยไม่จำกัดสิทธิการชุมนุมมากเกินไป แต่ก็มีการที่จะควบคุมให้การชุมนุมเป็นไปโดยสงบ และมีวิธีการที่จะสลายการชุมนุมเมื่อเห็นว่ามีอำนาจเป็น”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “เป็นสิทธิที่จะชุมนุมกันได้ แต่ต้องอยู่ในกรอบของกฎหมาย ส่วนในเรื่องของการแก้ปัญหานั้นก็คือการดูแลให้การชุมนุมนั้นเป็นไปด้วยความสงบเรียบร้อย ไม่ให้เกิดความรุนแรง แต่ก็ต้องยอมรับว่าการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงในครั้งนี้ ก็คือการต่อสู้เพื่อสุดท้ายของ พ. ต. ท. ทักษิณ โดยตั้งเป้าหมายคือการล้มรัฐบาลนี้ให้จงได้ เพื่อหาทางที่จะกลับมาใช้อำนาจอีกและเตรียมที่จะหาทางเอาทรัพย์สินที่ถูกศาลพิพากษากลับคืน”

มีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่า การแก้ปัญหาคความชุมนุมทางการเมืองของนายสุเทพ ยังไม่ประสบความสำเร็จเพราะนายสุเทพ ไม่มีความจริงใจในการแก้ปัญหา ใช้เพียงเล่ห์กลทางการเมือง เพื่อรักษาอำนาจทางการเมืองเอาไว้เท่านั้น การแก้ปัญหาคจึงไม่ตีบนหน้า ทางออกในความเป็นจริงก็คือการยุบสภาและมาเลือกตั้งกันใหม่ เพื่อแสดงให้เห็นกันไปว่า ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศเลือกใคร และใครควรที่จะมีความชอบธรรมในการบริหารปกครองประเทศ โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ในการแก้ปัญหาคความชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมฯ นั้นนายสุเทพ ไม่มีความจริงใจในการแก้ปัญหา เอาแต่จะคอยใช้เล่ห์เหลี่ยมทางการเมือง เอาตัวรอด ไปวันๆ ซึ่งทางกลุ่มแนวร่วมฯ ก็จะชุมนุมกดดันรัฐบาลต่อไปเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม

ทางสังคมให้ได้ เพราะรัฐบาลนี้ไม่ได้ใช้มาตรฐานเดียวกัน ในการบังคับใช้กฎหมายแต่ละบุคคล ทางออกที่ดีก็คือการยุบสภา แล้วมาเลือกตั้งใหม่ ให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสิน มาทำสัจยาบันกันว่าถ้าพรรคไหน ได้จำนวน ส.ส.มากกว่าก็ให้จัดตั้งรัฐบาล โดยไม่มีการถ่วงแก่งกันอีก โดยความเป็นจริงแล้วผู้ใหญ่ของบ้านเมืองก็ควรที่จะช่วยหาทางออกในเรื่องนี้ โดยหาทางให้คนอื่นได้มีที่ยืนในแผ่นดินไทยบ้าง ไม่ใช่ตัดเส้นทางกันทุกด้านแบบนี้ เมื่อไม่มีทางออกการต่อสู้แบบหมาจนตรอกก็จะเกิดขึ้นและความเสียหายก็จะเกิดกับประเทศ ซึ่งในเรื่องนี้รัฐบาลและผู้ใหญ่ในบ้านเมืองควรที่จะต้องตระหนักเอาไว้”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นที่ “ในการแก้ปัญหาการชุมนุมของกลุ่มแนวร่วม ๆ นั้นนายสุเทพ ไม่มีความจริงใจในการแก้ปัญหา คอยเพียงแต่จะควบคุมไม่ให้แสดงออกทางการเมือง ซึ่งทางกลุ่มแนวร่วม ๆ ก็จะชุมนุมกดดันรัฐบาลต่อไปเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทางสังคมให้ได้ เพราะรัฐบาลนี้ไม่มีความชอบธรรมในการปกครองประเทศ รวมทั้งไม่เคยใช้มาตรฐานเดียวกัน ในการบังคับใช้กฎหมายการชุมนุมเลย สังเกตจากคดีของกลุ่มพันธมิตร ๆ ที่ไม่มีความคืบหน้าแต่อย่างใด ทางออกที่ดีก็คือการยุบสภา แล้วมาเลือกตั้งใหม่ ให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินเท่านั้น”

มีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่า การแก้ปัญหาการชุมนุมของกลุ่มคนเสื้อแดงของนายสุเทพ ยังไม่ประสบความสำเร็จ เพราะการชุมนุมเกิดจากการที่กลุ่มการเมืองฝ่ายตรงข้ามจัดตั้งขึ้นเพื่อสร้างเงื่อนไขทางการเมืองให้กับรัฐบาลและเพื่อทำลายความชอบธรรมของรัฐบาลในการบริหารปกครองประเทศ โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็น ดังนี้

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นที่ “การแก้ปัญหาของกลุ่มคนเสื้อแดงของนายสุเทพ นั้นยังไม่เป็นรูปธรรมมากนักแต่ก็ต้องยอมรับว่ายากมากในการแก้ปัญหา เพราะกลุ่มคนเสื้อแดงก็มีจุดยืนที่ชัดเจนในการเรียกร้อง ซึ่งรัฐบาลก็ไม่สามารถที่จะทำตามคำเรียกร้องนั้นได้”

รองศาสตราจารย์สุขุม นวลสกุล ให้ความเห็นที่ “เป็นการยากในการแก้ปัญหาการชุมนุมเรียกร้องทางการเมือง ของกลุ่มการเมืองต่าง ๆ เพราะต่างก็มีมวลชนของตัวเอง เมื่อฝ่ายใดได้เป็นรัฐบาล ฝ่ายตรงข้ามก็จะจัดตั้งมวลชนขึ้นมา เพื่อก่อความวุ่นวายและสร้างเงื่อนไขทางการเมืองขึ้นมาเพื่อทำลายความชอบธรรมในการบริหารประเทศ ของรัฐบาล”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นที่ “ในระบบประชาธิปไตยการชุมนุมกันของประชาชนถือว่าสิทธิอันชอบธรรมที่สามารถกระทำได้ นอกจากจะอยู่ในช่วงของการบังคับใช้กฎหมายฉุกเฉินต่างๆ ซึ่งก็ห้ามมีการชุมนุมกัน ในเรื่องของกลุ่มคนเสื้อแดงนั้น เป็นการสร้างอำนาจต่อรองทางการเมืองของกลุ่มอำนาจรัฐบาลเก่า ที่ใช้เวทีประชาชนเป็นเครื่องมือในการเรียกร้องสิทธิให้กับหัวหน้ารัฐบาลคนเก่า ไม่ได้เป็นการเคียดแค้นของประชาชนโดยตรง จึงเป็น

กลุ่มการเมืองที่จัดตั้งขึ้น โดยกลุ่มรัฐบาลเก่าเพื่อเคลื่อนไหวคัดค้านรัฐบาล ในการแก้ปัญหาที่ควรจะมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของข้าราชการประจำ เช่น ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการตำรวจ หรือแม้แต่ข้าราชการประจำในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยอยู่ในกรอบของกฎหมาย”

4.5 ความชอบธรรมในการจัดตั้งรัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

ในเรื่องความชอบธรรมในการจัดตั้งรัฐบาลอภิสิทธิ์นั้น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะความชอบธรรมจะส่งผลกระทบต่ออายุของรัฐบาลเป็นอย่างมาก จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ พบว่า การจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในครั้งนี้ มีความชอบธรรมทางการเมือง และไม่ผิดวัฒนธรรมทางการเมือง เพราะการที่พรรคที่มีเสียงน้อยกว่าแต่รวบรวมเสียงจัดตั้งรัฐบาลแข่งกับพรรคที่มีคะแนนเสียงมากกว่านั้น ถือว่าเป็นการผิดวัฒนธรรมทางการเมือง แต่ในเมื่อพรรคที่มีเสียงน้อยกว่า ยอมเปิดโอกาสให้พรรคที่มีเสียงมากกว่าจัดตั้งรัฐบาลก่อนแล้ว แต่ไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ จะเป็นด้วยเหตุผลใดก็ตาม พรรคการเมืองที่มีเสียงน้อยกว่าก็มีสิทธิ์ที่จะรวบรวมเสียงเพื่อที่จะจัดตั้งรัฐบาลได้ ซึ่งในเรื่องความชอบธรรมในการจัดตั้งรัฐบาลนั้นจะต้องพิจารณา ดังนี้

1. พิจารณาถึงความสามารถที่จะบริหารประเทศ ว่าในการจัดตั้งรัฐบาลนั้นจะทำให้การเมืองนิ่งลงและสามารถบริหารประเทศให้เดินหน้าต่อไปได้หรือไม่
2. รัฐบาลมีวิธีการอย่างไรในการที่จะรักษาอำนาจทางการเมืองเอาไว้ให้ได้ เพื่อผลของการบริหารประเทศ
3. รัฐบาลมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้การบริหารประเทศ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางเอาไว้

ซึ่งในการบริหารประเทศของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ ที่ผ่านมามีความสามารถทำให้การเมืองนิ่งได้พอสมควร จึงถือว่ามี ความชอบธรรมในการจัดตั้งรัฐบาลและมีความชอบธรรมในการบริหารประเทศในระดับที่น่าพอใจ การจัดตั้งรัฐบาล การเข้าสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 171 มาตรา 172 และมาตราอื่นที่เกี่ยวข้องทุกประการ ดังนั้นการจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้ จึงมีความชอบธรรมตามกฎหมาย และมีความชอบธรรมตามมารยาททางการเมือง เพราะในเมื่อพรรคที่มีจำนวนส.ส.มากเป็นอันดับหนึ่ง ไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ พรรคที่มีคะแนนเป็นอันดับสองก็มีสิทธิ์ในการจัดตั้งรัฐบาล เพราะประเทศจะต้องมีรัฐบาลดูแลจัดการในเรื่องต่าง ๆ เมื่อพรรคการเมืองใดสามารถรวบรวมพรรคการเมืองอื่นและร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลผสมได้ ก็เป็นสิทธิ์อันชอบธรรมในการที่จะบริหารปกครองประเทศต่อไป ซึ่งในเรื่องนี้ในอดีตก็เคยเกิดขึ้นมาแล้วในรัฐบาลของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช โดยพรรคกิจสังคม ซึ่งเป็นพรรคการเมืองที่มีเสียงน้อยกว่า สามารถเป็นพรรคผู้นำในการจัดตั้งรัฐบาลได้ จึงเป็นเรื่อง

ธรรมดาที่พรรคที่มีเสียงเป็นรองแต่สามารถรวบรวมเสียงได้มากกว่าจะแต่งตั้งรัฐบาล ซึ่งไม่มีข้อห้ามในกฎหมายฉบับใด

ในการจัดตั้งรัฐบาล พรรคการเมืองใดมีความสามารถทำให้การเมืองนิ่งได้ ถือว่าเป็นความชอบธรรมทางการเมืองที่จะบริหารประเทศต่อไป แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าพรรคการเมืองซึ่งมีคะแนนเสียงเป็นอันดับหนึ่ง แต่ไม่สามารถทำให้การเมืองนิ่งได้ ก็ถือว่าไม่มีความชอบธรรมในการบริหารประเทศ การทำให้การเมืองนิ่งเพื่อที่จะบริหารประเทศต่อไปได้นั้นถือว่ามีค่าความสำคัญมาก ในเรื่องนี้พรรคประชาธิปไตยทำได้ดีในระดับหนึ่ง โดยดูจากความสามารถในการที่จะทำให้การเมืองนิ่งและเดินหน้าบริหารประเทศต่อไปได้ เพราะยังมีปัญหาต่างๆอีกมากที่กำลังรอการแก้ไข

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “การจัดตั้งรัฐบาล การเข้าสู่ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 171, 172 และมาตราอื่นที่เกี่ยวข้องทุกประการ จึงมีความชอบธรรมตามกฎหมาย และมีความชอบธรรมตามมารยาททางการเมือง เพราะในเมื่อพรรคที่มีจำนวนส.ส.มากเป็นอันดับหนึ่งไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ พรรคที่มีคะแนนเป็นอันดับสองก็มีสิทธิในการจัดตั้งรัฐบาล เพราะประเทศจะต้องมีรัฐบาลดูแลจัดการในเรื่องต่างๆ เมื่อพรรคใดสามารถรวบรวมพรรคอื่นและร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลได้ ก็เป็นสิทธิ์อันชอบธรรมในการที่จะบริหารปกครองประเทศ”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่า การจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้นี้มีความชอบธรรมเพราะเมื่อพรรคที่มีคะแนนเสียงเป็นอันดับที่หนึ่ง ไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ พรรคที่มีคะแนนเสียงรองลงไปก็ควรที่จะมีสิทธิในการจัดตั้งรัฐบาล และรัฐบาลใหม่ก็สามารถทำให้การเมืองสงบลงได้ในระดับที่น่าพอใจ รวมทั้งการบริหารประเทศ ก็เป็นไปในทิศทางที่ดี โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็น ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “การจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้นี้ถือว่ามี ความชอบธรรมเพราะเมื่อพรรคที่มีคะแนนเสียงเป็นอันดับที่หนึ่ง ไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ พรรคที่มีคะแนนเสียงรองลงไปก็ควรที่จะมีสิทธิในการจัดตั้งรัฐบาล ซึ่งในเรื่องนี้ในอดีตก็เคยเกิดขึ้นมาแล้วในรัฐบาลของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่พรรคที่มีเสียงเป็นรองแต่สามารถรวบรวมเสียงได้มากกว่าจะแต่งตั้งรัฐบาล ซึ่งไม่มีข้อห้ามในกฎหมายฉบับใด”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ในส่วนของพรรคประชาธิปไตยเอง ก็มีสมาชิกหลายท่านที่มีความไม่เห็นด้วยในการจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้นี้ เพราะเห็นว่าในการจัดตั้งรัฐบาลผสมนั้น เป็นการยากที่จะบริหารงานในหน่วยงานต่าง ๆ ให้ไปในทิศทางเดียวกันได้ และประเทศก็มีปัญหาต่างๆต่าง ๆ ให้แก้ไขมากมาย รวมทั้งการที่เข้าไปร่วมรัฐบาลกับกลุ่มการเมืองที่เคยเป็นขั้วตรงข้ามกันมาก่อนนั้น จะมีปัญหาในการบริหารประเทศมาก แต่ในเมื่อทางผู้ใหญ่และเสียงส่วน

ใหญ่ภายในพระรศมีความคิดเห็นเช่นนั้น ก็ถือว่าเป็นมติของพรรคซึ่งก็ต้องร่วมกันปฏิบัติตาม ใน ส่วนของความชอบธรรมในการจัดตั้งรัฐบาลนั้นถือว่ามีความชอบธรรม”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “การจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้อาจถือว่ามีความชอบธรรม เพราะถ้าพรรคการเมืองใดสามารถรวบรวมเสียงได้มากกว่า ก็จะมี ความชอบธรรมในการจัดตั้งรัฐบาล ส่วนเรื่องเบี่ยงลึกไม่มีความจำเป็นในการพิจารณา แต่จะดูความสามารถในการที่จะ ทำให้การเมืองนิ่งและเดินหน้าบริหารประเทศต่อไปได้ เพราะยังมีปัญหาต่างๆอีกมากที่กำลังรอ การแก้ไข”

รองศาสตราจารย์สุขุม นวลสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่าเป็นเรื่องปกติในการย้ายข้างของพรรคการเมือง ส่วนความชอบธรรมก็คือการที่พรรคการเมืองสามารถที่จะร่วมมือกันจน จัดตั้งรัฐบาลได้สำเร็จ และมีความสามารถในการที่จะบริหารประเทศให้เดินหน้าต่อไปได้”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ในเรื่องการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ ถือว่ามีความชอบธรรมในการจัดตั้ง เพราะ ในเมื่อพรรคที่มีคะแนนเสียงเป็นอันดับหนึ่ง ไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาล ได้พรรคที่มีคะแนนมาเป็นอันดับสองก็มีความชอบธรรมในการจัดตั้งรัฐบาล ในทางวิชาการถือว่ารัฐบาลที่มีความสามารถทำให้การเมืองนิ่งได้ถือว่าเป็นความชอบธรรมทาง การเมืองที่จะบริหารประเทศได้ แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าพรรคซึ่งมีคะแนนเสียงเป็นอันดับหนึ่งแต่ ไม่สามารถทำให้การเมืองนิ่งได้ก็ถือว่าไม่มีความชอบธรรมในการบริหารประเทศ การทำให้ การเมืองนิ่งเพื่อที่จะบริหารประเทศต่อไปได้ถือว่ามีความสำคัญมาก ในเรื่องนี้พรรคประชาธิปัตย์ ทำได้ดีในระดับหนึ่ง”

แต่ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่มองว่า การจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้อาจไม่มีความชอบธรรม เพราะ พรรคที่มีคะแนนมาเป็นอันดับ 2 แต่กลับมาแย่งจัดตั้งรัฐบาล รวมทั้งเป็นการจัดตั้งรัฐบาลที่ควบคุม จากกลุ่มอำนาจชาติไทย จึงไม่มีความชอบธรรมในการจัดตั้งรัฐบาลครั้งนี้ โดยกลุ่มตัวอย่างให้ ความเห็น ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ไม่มีความชอบธรรมเป็นอย่างยิ่ง เพราะ ในเมื่อพรรคการเมืองที่มีคะแนนเสียงมาเป็นอันดับ 1 ยังสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้อยู่ ก็ไม่ควรที่ พรรคการเมืองที่มีคะแนนมาเป็นอันดับ 2 จะมาแย่งจัดตั้งรัฐบาล ที่สำคัญเป็นการจัดตั้งรัฐบาลจาก “ผู้มีอำนาจ” ที่คอยชักใยอยู่เบื้องหลัง จึงไม่ใช่รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตย จึงไม่มีความชอบธรรมในการจัดตั้งรัฐบาล”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ในการจัดตั้งรัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ ไม่มี ความชอบธรรมเป็นอย่างยิ่ง เพราะพรรคประชาธิปัตย์ใช้กลุ่มอำนาจทหาร มากกดดันให้พรรคเพื่อ ไทยไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ นอกจากนี้ยังใช้กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.)

เข้าร่วมกคคันอีกทางหนึ่งด้วย ถือว่าเป็นการปล้นอำนาจกันเลยทีเดียว ในการกระทำของนายสุเทพ และพรรคประชาธิปัตย์ในครั้งนี้ ถือว่าเป็นการทำลายวัฒนธรรมทางการเมืองอย่างสิ้นเชิง พรรคที่มีคะแนนเสียงมาเป็นอันดับหนึ่งแต่กลับไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ มันเป็นเรื่องที่เลวร้ายมากสำหรับการเมืองไทย ในตอนนี้ถ้ามองให้ลึกจริง ๆ จะเห็นว่าประเทศไทยกำลังปกครองอยู่ในระบอบอำมาตยาธิปไตย ไม่ใช่ระบอบประชาธิปไตยแบบที่พูดกัน เพราะในการจัดตั้งรัฐบาลครั้งนี้มันเป็นใบสั่งของกลุ่มอำมาตยา ๆ จึงไม่มีความชอบธรรมในการจัดตั้งไม่ว่าจะเป็นกรณีใด”

ตอนที่ 5 ความเหมาะสมและผลที่เกิดจากการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ

ในเรื่องความเหมาะสมและผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ไม่ว่าจะเป็นในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์หรือในฐานะอื่นๆ ของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก เพราะการดำเนินบทบาทของนักการเมืองระดับเลขาธิการของพรรคการเมืองพรรคใหญ่โดยเฉพาะพรรคประชาธิปัตย์ในแต่ละครั้ง จะมีผลกระทบต่อระบบการเมืองทันที แต่จะส่งผลบวกหรือผลลบนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถและจุดประสงค์ของเลขาธิการพรรคแต่ละท่าน ที่จะกำหนดทิศทางทางการเมืองเพื่อให้ตนเองและพรรคการเมืองของตนได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่หรือไม่ ในการดำเนินบทบาทนั้นๆ

นายสุเทพ ได้ดำเนินบทบาทในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ และสามารถสร้างผลงานได้เป็นที่น่าพอใจ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่พรรคและประเทศชาติ เป็นอย่างมาก โดยมีผลงานที่น่าสนใจมากมาย เช่น การบริหารพรรคในบทบาทหน้าที่ของเลขาธิการพรรค การรณรงค์หาเสียงให้กับพรรค การเป็นฝ่ายค้านของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ซึ่งผลในการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ ถือว่าประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ ซึ่งผลการดำเนินการและผลกระทบรวมทั้งความเหมาะสม จากผลจากการวิเคราะห์มีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ไหวพริบและบารมีของนายสุเทพ เทือกสุบรรณในตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์

ไหวพริบและบารมี มีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับผู้บริหารพรรคการเมือง โดยเฉพาะในตำแหน่งเลขาธิการพรรคการเมือง เพราะจะส่งผลถึงความสำเร็จของการบริหารงานของพรรคเป็นอย่างมาก จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ พบว่า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ มีคุณสมบัติที่น่าสนใจ ดังนี้

1. เป็นเลขาธิการพรรคที่มีความสามารถและไหวพริบเฉียบแหลม แม้บางครั้งจะถูกมองว่าเป็นคนเจ้าเล่ห์ก็ตาม แต่พรรคการเมืองทุกพรรคต้องการบุคคลที่มีคุณสมบัติเช่นนี้ มาเป็นเลขาธิการพรรค

2. เป็นผู้ที่ทุ่มเทและทำทุกอย่างเพื่อความสำเร็จของพรรคประชาธิปัตย์

ในด้านบารมีของนายสุเทพ นั้นก็เป็นที่น่าเกรงขามพอสมควรซึ่งมีเหตุผล ดังนี้

1. เพราะการที่นายสุเทพ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรค ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บริหารในระดับสูงของพรรค และนายสุเทพ ยังเคยดำรงตำแหน่งที่สำคัญของพรรคอีกหลายตำแหน่ง จึงทำให้มีสมาชิกพรรคให้การยกย่องนับถือมากมาย รวมทั้งการเป็นผู้ที่สามารถคุมฐานเสียงของ ส.ส. ของพรรคในภาคใต้ได้ นายสุเทพ จึงเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับและนับถือมากจากสมาชิกพรรคเป็นอย่างมาก

2. นายสุเทพ เป็นผู้ที่นายชวน หลีกภัย ประธานสภาที่ปรึกษาของพรรคประชาธิปัตย์ ให้ความไว้วางใจเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งคอยให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่างๆ เมื่อยามที่นายสุเทพ ถึงคราวคับขันอยู่เป็นประจำ

3. นายสุเทพ เป็นผู้ที่กว้างขวาง กล้าได้กล้าเสีย เป็นที่น่าเกรงขาม ซึ่งพรรคการเมืองต้องการเลขาธิการแบบนี้ เพื่อผลสำเร็จของการบริหารงาน โดยเฉพาะการจัดตั้งรัฐบาล คือมีความกล้าได้กล้าเสีย กล้าที่จะตัดสินใจ และกล้าเสียสละ

ดังนั้นนายสุเทพ จึงมีบารมีที่เกิดจากการสั่งสมจากการดำเนินบทบาททางการเมืองของตนเองและบารมีเกื้อหนุนจากนายชวน หลีกภัย ซึ่งยังคงมีบารมีอยู่ในพรรคประชาธิปัตย์ คอยให้ความเกื้อหนุนอยู่เบื้องหลัง ดังนั้นเมื่อนายสุเทพ ดำเนินการใด ๆ จึงมีสมาชิกพรรคคอยช่วยงานนายสุเทพ เป็นจำนวนมาก งานในด้านต่างๆ จึงประสบความสำเร็จด้วยดี

เลขาธิการพรรคการเมือง ต้องทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานของพรรค ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรค ต้องใช้ความสามารถในการบริหารและต้องใช้ประสบการณ์เป็นอย่างมาก ซึ่งถ้าพิจารณาจากปรัชญาของแมคเคย์เวลล์ ที่นายสุเทพ ยึดเป็นแนวทางปฏิบัติในฐานะเลขาธิการพรรค ก็คือ “การไม่กลัวที่จะต้องกระทำผิดพลาด” เพราะผู้จะประสบความสำเร็จ ต้องมีการทำผิดพลาดบ้างและควรใช้ความผิดพลาดนั้นเป็นประสบการณ์ เพื่อปรับปรุงการทำงานในอนาคตต่อไป

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “ในฐานะเลขาธิการพรรค ต้องทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานของพรรค ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรค ต้องใช้ความสามารถในการบริหารและต้องใช้ประสบการณ์เป็นอย่างมาก ซึ่งถ้าพิจารณาจากปรัชญาของแมคเคย์เวลล์ ที่สมควรจะยึดเป็นแนวทางปฏิบัติในฐานะเลขาธิการพรรค ก็คือ การไม่กลัวที่จะต้อง

กระทำผิดพลาด เพราะผู้จะประสบความสำเร็จ ต้องมีการทำผิดพลาดบ้างและควรใช้ความผิดพลาดนั้นเป็นประสบการณ์ เพื่อปรับปรุงการทำงานในอนาคตต่อไป การที่จะดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคการเมือง ให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะมีปัจจัยหลายอย่างเป็นตัวแปร ไม่ว่าจะเป็นปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น จังหวะและโอกาสก็เป็นสิ่งที่สำคัญ การที่จะรู้จักใช้โอกาสให้เป็นประโยชน์ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะบางครั้ง โอกาสไม่ได้เข้ามาหาเราบ่อยนัก ไหวพริบในการแก้ปัญหาต่างๆก็ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งทุกอย่างจะเป็นเพราะความสามารถ ของแต่ละบุคคล ซึ่งไม่เท่ากัน

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่า นายสุเทพ เป็นบุคคลที่มีไหวพริบและมีบารมีสูงมาก เป็นบุคคลที่น่ายำเกรงและเป็นบุคคลที่มีไหวพริบสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดี โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความเห็น ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ เป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับตำแหน่งเลขาธิการพรรคเป็นอย่างมาก เพราะเป็นผู้ที่มีความสามารถรอบด้าน แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความทุ่มเทให้กับการทำงานเป็นอย่างมาก รวมทั้งมีความศรัทธาและยึดมั่นในพรรคประชาธิปไตยเป็นอย่างมาก”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นบุคคลที่มีไหวพริบปฏิภาณเป็นเยี่ยม มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งยังเป็นผู้ที่มีบารมีเป็นที่น่าเกรงขาม เพราะเป็นเลขาธิการพรรคที่มีความเสียสละมาก ซึ่งความสามารถของนายสุเทพเหมาะสมที่จะเป็นเลขาธิการพรรคมาก”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ เป็นเลขาธิการพรรค ที่มีความแหลมคมและมีบารมีที่ไม่เป็นรองเลขาธิการพรรคคนไหน ซึ่งพรรคการเมืองต้องการเลขาธิการแบบนี้ เพื่อผลสำเร็จ ในการจัดตั้งรัฐบาล คือมีความกล้า ได้กล้าเสีย กล้าที่จะตัดสินใจ กล้าเสียสละ”

รองศาสตราจารย์สุชุม นवलสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่าเป็นผู้ที่มีบารมีเป็นที่น่าเกรงขามพอสมควร เพราะรับตำแหน่งที่สำคัญมาหลายตำแหน่ง จึงเป็นตัวผลักดันให้นายสุเทพ เป็นบุคคลที่มีบารมีเป็นที่น่าเกรงขามต่อบรรดาลูกพรรค รวมทั้งกับผู้ได้บังคับบัญชา ส่วนเรื่องไหวพริบนั้นไม่ต้องห่วง เพราะนายสุเทพ เป็นผู้ที่มิไหวพริบเป็นเยี่ยมสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดี”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวิ สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ เป็นผู้ที่มิไหวพริบเป็นเยี่ยม เป็นผู้ที่มีความคิดหลักแหลม มีความสามารถในการเจรจากับฝ่ายต่างๆ ได้ดี โดยเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นนักการเมือง ที่บู๊ ดูเด็ด ถึงลูกถึงคน มาเป็นนักประสานที่ดี ส่วนเรื่องบารมีของนายสุเทพ นั้นก็ไม่ธรรมดา เพราะเป็นผู้ที่มีภาพลักษณ์ที่ถึงลูกถึงคน ไม่เกรงกลัวใคร รวมทั้งเรื่องความเด็ดขาดในการตัดสินใจ ทำให้นายสุเทพ เป็นบุคคลที่น่าเกรงขาม อีกทั้งยังมีนายชวน

หลักชัย คอยสนับสนุนอยู่อีกด้วย นายสุเทพ จึงเป็นผู้ที่ทรงบารมีเป็นอันมากภายในพรรค ประชาธิปัตย์”

มีกลุ่มตัวอย่างบางกลุ่มมองว่า นายสุเทพ เป็นนักการเมืองที่มีเล่ห์กลทางการเมือง สูง สามารถทำได้ทุกอย่างเพื่อความสำเร็จ โดยไม่คำนึงความถูกต้องและเป็นบุคคลที่มีภาพพจน์ที่ไม่ดีนักในสายตาของนักการเมืองทั่วไป โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “เป็นบุคคลที่น่ากลัวมากเพราะสามารถทำทุกอย่างได้เพื่อความสำเร็จของตน เป็นบุคคลที่มีเล่ห์กลมากมาย และเป็นนักการเมืองที่มีภาพพจน์ ย่ำแย่มากในสายตาของนักการเมืองทั่วไป”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นเลขาธิการ พรรคที่เหมาะสมกับพรรคประชาธิปัตย์มาก เพราะเป็นนักการเมืองที่มีเล่ห์เหลี่ยมทางการเมืองที่ แพรวพราว ทำทุกอย่างเพื่อที่จะให้สำเร็จผลตามที่ตนมุ่งหมาย โดยไม่คำนึงถึงวิธีการว่าจะผิด ทำนองครองธรรมหรือไม่ เป็นนักการเมืองที่เล่นการเมืองแบบเก่า คำนึงถึงความสำเร็จเป็นหลัก ไม่คิดถึงผลเสียในระยะยาวของระบบการเมือง ส่วนเรื่องบารมีนั้น นายสุเทพ ก็อาศัยบารมีจากผู้อื่น ในการเสริมบารมีของตน ซึ่งก็ไม่น่าเกรงขามแต่อย่างใด ”

5.2 ความสามารถและความเหมาะสมกับตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ของ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ

ในเรื่องความเหมาะสมในตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์นั้น จากการ วิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ พบว่า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมในตำแหน่งเลขาธิการพรรค ประชาธิปัตย์เป็นอย่างมาก เพราะเป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการทำงาน ในระยะหลังกลับมีบุคลิกที่มีความ ประณีประนอมมากขึ้น แสดงให้เห็นว่ามีความยืดหยุ่นในการทำงาน และมีการปรับตัวตาม บทบาททางการเมืองที่ได้รับ จนรู้สึกว่าเป็นผู้ที่มีความสุขุม นุ่มลึก เหมาะสมกับตำแหน่งเลขาธิการ พรรคประชาธิปัตย์และผู้จัดการรัฐบาล

ตำแหน่งเลขาธิการพรรค เป็นตำแหน่งที่ต้องมีทักษะเชิงบริหารและการ ประสานงาน จากประสบการณ์ของนายสุเทพ ที่ได้สั่งสมมาในช่วง 30 กว่า ปี ของการได้รับ เลือกตั้งเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรติดต่อกันมา รวมทั้งการได้ทำงานในฐานะฝ่ายค้านและ ฝ่ายรัฐบาล ต่อเนื่องมาหลายสมัย ตั้งแต่ปี 2522 ทำให้ได้รับความไว้วางใจจากสมาชิกพรรคเลือกตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ในการทำงานทางการเมือง นายสุเทพ ทุ่มเท อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะ เป็นตำแหน่งใด จะเป็นในตำแหน่งเลขาธิการพรรคหรือในตำแหน่งรอง นายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคงฯ แต่การทำงานทุกอย่างย่อมมีข้อจำกัด จึงอาจทำให้เกิดความไม่

ถูกใจ หรือไม่พอใจของคนบางกลุ่ม ส่วนในเรื่องความเหมาะสมในตำแหน่งหรือไม่ นั้น นายสุเทพ กล่าวว่า “ต้องให้สังคมเป็นผู้ตัดสิน” ในส่วนตัวนั้นนายสุเทพ มีความตั้งใจทำงานในงานที่รับผิดชอบเสมอ นายสุเทพ เป็นผู้ที่มีความสามารถมากคนหนึ่งในพรรคประชาธิปัตย์ สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ต่างยอมรับว่านาย สุเทพ ทำงานด้วยความทุ่มเทจริงจัง ไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อยเพื่อพรรค สมาชิกพรรคให้ความเห็นว่า ในการจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้ นายสุเทพ เป็นผู้ที่มีความสำคัญมาก จึงมีการยอมรับว่านายสุเทพ มีความเหมาะสมในตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์มากที่สุด นายสุเทพ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีความตั้งใจในการทำงาน มีบุคลิกแบบกล้าสู้กล้าชน แต่เมื่อมาอยู่ในตำแหน่ง “ผู้จัดการรัฐบาล” ก็มีบุคลิกที่อ่อนลง ไม่แข็งกร้าวเหมือนในตอนแรก มีความประนีประนอมมากขึ้น ในเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่า นายสุเทพ มีความยืดหยุ่นในการทำงานพอสมควร สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับบทบาทและหน้าที่ของคนได้ดี รวมทั้งการที่นายสุเทพ ไปเจรจากลางกับชั่วคราวเมืองเก่าจนนำไปสู่การจัดตั้งรัฐบาลได้สำเร็จ จึงต้องยอมรับว่า นายสุเทพ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมในตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์มากที่สุด

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้กล่าวว่า “ในการทำงานทางการเมือง ผมทุ่มเทอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งใด จะเป็นในตำแหน่งเลขาธิการพรรคหรือในตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง แต่การทำงานทุกอย่างย่อมมีข้อจำกัด จึงอาจทำให้เกิดความไม่ถูกใจ หรือไม่พอใจของคนบางกลุ่ม ส่วนในเรื่องความเหมาะสมในตำแหน่งหรือไม่ นั้น ต้องให้สังคมเป็นผู้ตัดสิน ในส่วนตัวนั้นมีความตั้งใจทำงานในงานที่รับผิดชอบเสมอ”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่า นายสุเทพ เป็นผู้ที่มีความเหมาะสมในตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์เป็นอย่างมากเพราะนายสุเทพ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบในงานที่รับผิดชอบสูง โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบงานในหน้าที่สูงมาก เป็นผู้ที่ทุ่มเทให้กับพรรคประชาธิปัตย์ ผมคิดว่าท่านสุเทพ เป็นผู้ที่มีความเหมาะสมในตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์เป็นอย่างมาก”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ เป็นผู้ที่มีความสามารถมากคนหนึ่ง ในพรรคประชาธิปัตย์ ต้องยอมรับว่าท่านทำงานด้วยความทุ่มเทจริงจัง ไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อยเพื่อพรรค ในการจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้ ท่านสุเทพ มีบทบาทที่สำคัญมาก จึงต้องยอมรับว่า ท่านมีความเหมาะสมในตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์มากที่สุด”

นายวินยา มกรพงษ์ กลับให้ความเห็นว่า “คุณสุเทพ เป็นผู้ที่มีความสามารถ ต้องยอมรับว่าเก่ง ที่ไปเจรจาตกลงกับขั้วการเมืองเก่าจนนำไปสู่การจัดตั้งรัฐบาล ได้สำเร็จ ถือว่ามีความเหมาะสมในตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์”

รองศาสตราจารย์สุชม นवलสกุล ให้ความเห็นว่า “ถือว่าคุณสุเทพ เป็นผู้ที่มีความเหมาะสมในตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ เป็นอย่างมาก เพราะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ รวมทั้งเป็นผู้ที่ทุ่มเทให้กับงานที่รับผิดชอบเป็นอย่างดี”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวิ สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “คุณสุเทพ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความตั้งใจในการทำงาน มีบุคลิกแบบกล้าสู้กล้าชน แต่เมื่อมาอยู่ในตำแหน่ง “ผู้จัดการรัฐบาล” ก็มีบุคลิกที่อ่อนลง ไม่แข็งกร้าวเหมือนในตอนแรก มีความประนีประนอมมากขึ้น ในเรื่องนี้แสดงให้เห็นว่า คุณสุเทพ มีความยืดหยุ่นในการทำงานพอสมควร สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับบทบาทและหน้าที่ของตน ได้ดี จึงต้องยอมรับว่า คุณสุเทพ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมในตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์”

มีกลุ่มตัวอย่างมองว่า นายสุเทพ เป็นนักการเมืองที่มีเล่ห์กลทางการเมืองมากมาย เหมาะสมที่จะเป็นเลขาธิการพรรคการเมืองประชาธิปัตย์ โดยให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ เป็นนักการเมืองที่มีเล่ห์กลทางการเมืองมากมาย เหมาะสมกับตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์เป็นอย่างมาก เพราะดำเนินบทบาททางการเมืองแบบเดียวกัน”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “นายสุเทพ เทือกสุบรรณ มีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งในตำแหน่งเลขาธิการของพรรคประชาธิปัตย์ เพราะมีแนวทางการทำงานที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน คือเป็นนักฉวยโอกาส ทำได้ทุกอย่างเพื่อผลสำเร็จของงานที่ตนทำอยู่ ไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ซักดี ทำลายวัฒนธรรมทางการเมือง การสร้างกลุ่มงูเห่าขึ้นมาเป็นงานที่ถนัดของพรรคประชาธิปัตย์ พรรคประชาธิปัตย์ไม่มีทางได้เป็นรัฐบาล ถ้าไม่ใช้วิธีการอันเลวร้าย จึงเป็นการสร้างบรรทัดฐานที่ผิดให้กับระบบการเมืองไทย”

5.3 ผลงานที่น่าสนใจและผลที่เกิดจากการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ

ในการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ นั้นมีผลงานที่น่าสนใจมากมาย จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่าง พบว่า ผลงานของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในการดำเนินบทบาททางการเมืองที่น่าสนใจมี ดังนี้

1. การติดต่อประสานกับพรรคการเมืองพรรคอื่น จนสามารถจัดตั้งรัฐบาลอภิสิทธิ์ได้เป็นผลสำเร็จ

2. การจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรี ทั้งภายในพรรคและภายนอกพรรค การแก้ปัญหาความขัดแย้งในการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีของพรรคประชาธิปัตย์

3. การทำหน้าที่ “ผู้จัดการรัฐบาล” ที่มีหน้าที่ในการประสานกับพรรคร่วมรัฐบาล ในปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพ

4. ผลงานด้านการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ ของนายสุเทพ นั่นก็คือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี

5. ผลงานในการกำกับดูแลในกระบวนการเลือกตั้ง ซึ่งนายสุเทพ เป็นประธานคณะทำงานในการเลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งก็ถือว่าประสบความสำเร็จพอสมควร เป็นต้น

ผลงานที่ดูโดดเด่นมากน่าจะเป็นเรื่องการเดินสายประสานกับพรรคการเมืองอื่นจนสามารถจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้เป็นผลสำเร็จ ซึ่งการดำเนินบทบาทของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ทำให้เกิดผลดีกับส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. เกิดผลดีกับพรรคประชาธิปัตย์ เพราะสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้สำเร็จ ทำให้พรรคประชาธิปัตย์ ได้นำนโยบายที่ทางพรรคได้ประกาศเอาไว้และนำมาสู่การปฏิบัติได้จริง ทำให้ทางพรรคได้รับความนิยมนจากประชาชนเพิ่มขึ้น

2. เกิดผลดีกับประชาชน ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล

3. เกิดผลดีต่อการเมืองและระบบการเมือง เพราะการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ ทำให้ระบบการเมืองมีการขับเคลื่อนต่อไปได้ โครงการต่าง ๆ ที่ค้างค้ำก็ได้รับการสานต่อ ทำให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศและประชาชน เป็นต้น

ในเรื่องนี้นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “ในเรื่องนี้ผมคิดว่าน่าจะเป็นเรื่องการจัดตั้งรัฐบาลเพราะเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ในการจัดตั้งรัฐบาลเพื่อทำหน้าที่บริหารประเทศถือว่าเป็นความมุ่งหวังของพรรคการเมืองทุกพรรค เพื่อที่จะได้นำนโยบายที่ประกาศเอาไว้กับประชาชนไปสู่การปฏิบัติ ส่วนเรื่องที่รองลงไปก็คงจะเป็นเรื่องการประสานความไม่เข้าใจในปัญหาของพรรคร่วมรัฐบาล เพราะในการบริหารประเทศนั้นความสามัคคีและความเข้าใจที่ตรงกันของพรรคร่วมรัฐบาลถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและหลายผลงานในหน้าที่ของเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งก็เป็นผลงานที่น่าพอใจ ไม่ว่าจะเป็นการรณรงค์ในการหาเสียงเลือกตั้ง การจัดหาทุนในการเลือกตั้ง ผมมีความมุ่งหวังที่จะทำให้พรรคประชาธิปัตย์ เป็น “สถาบันทางการเมือง” ที่สามารถผลักดันนโยบาย ที่เป็นประโยชน์ต่อบ้านเมืองและทำให้บ้านเมืองเกิดความสงบเรียบร้อย โดยยึดหลักการปกครองใน

ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในการทำงานนั้นต้องขบอกว่าผมมีความตั้งใจในการทำงานและมุ่งหวังถึงผลสำเร็จ แต่ในเรื่องนี้สังคมจะเป็นผู้ตัดสินว่าเมื่อพรรคประชาธิปัตย์ได้มาเป็นรัฐบาลแล้วนั้น ได้ทำประโยชน์อะไรให้กับประเทศบ้าง”

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มองว่า การจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เป็นผลงานที่โดดเด่นที่สุดของนายสุเทพ เพราะสามารถทำให้พรรคประชาธิปัตย์ได้มีโอกาสเข้าไปบริหารประเทศ และมีโอกาสที่จะได้ผลักดันนโยบายที่ประกาศไว้กับประชาชนไปสู่การปฏิบัติ โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “การจัดตั้งรัฐบาล ถือว่าเป็นผลงานที่เด่นที่สุดของนายสุเทพ เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญมากในการจัดตั้งรัฐบาลเพื่อทำหน้าที่บริหารประเทศ ถือว่าเป็นความมุ่งหวังของพรรคการเมืองทุกพรรค เพื่อที่จะ ได้นำนโยบายที่ประกาศเอาไว้กับประชาชน ไปสู่การปฏิบัติ ส่วนเรื่องที่รองลงไปน่าจะเป็นเรื่อง “การประสานความไม่เข้าใจในปัญหาของพรรคร่วมรัฐบาล” เพราะในการบริหารประเทศนั้นความสามัคคีและความเข้าใจที่ตรงกันของพรรคร่วมรัฐบาลถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและเป็นหลายผลงานในหน้าที่ของเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งก็เป็นผลงานที่น่าพอใจ”

นายสุวโรช ทะลัง ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ เป็นผู้ที่มีความสามารถ ผลงานที่เด่นในตำแหน่งเลขาธิการพรรคก็คงจะเป็นเรื่อง “การจัดตั้งรัฐบาล” และการประสานกับพรรคร่วมรัฐบาลในเรื่องต่าง ๆ ทำให้การบริหารประเทศเป็นในทิศทางเดียวกันซึ่งจะส่งผลให้บริหารประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ”

นายวินชา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “ผลงานที่โดดเด่นก็น่าจะเป็นการเจรจากับพรรคอื่นจนสามารถ “จัดตั้งรัฐบาล” ได้สำเร็จ การเป็น “ผู้จัดการรัฐบาล” ก็ถือว่าโดดเด่นเช่นกัน เพราะสามารถแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในพรรคร่วมรัฐบาลซึ่งได้ผลดีมาก”

รองศาสตราจารย์สุชุม นवलสกุล ให้ความเห็นว่า “ผลงานที่โดดเด่นก็น่าจะเป็นการเจรจากับพรรคอื่นจนสามารถ “จัดตั้งรัฐบาล” ได้สำเร็จ “การเป็นผู้จัดการรัฐบาล” ก็ถือว่าโดดเด่นเช่นกัน เพราะสามารถแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในพรรคร่วมรัฐบาล ได้ผลดี”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ผลงานที่น่าสนใจของคุณสุเทพ ก็คงจะเป็นเรื่องการติดต่อเจรจา “จัดตั้งรัฐบาล” ได้เป็นผลสำเร็จ “การประสานความขัดแย้ง” ในพรรคร่วมรัฐบาล ก็เป็นผลงานที่เด่นเช่นกัน ส่วนผลงานอื่นก็เป็นหน้าที่ของเลขาธิการพรรคอยู่แล้ว แต่ก็ต้องยอมรับว่าทำหน้าที่ได้ดีมาก มีบทบาทที่โดดเด่นมากทีเดียว”

มีกลุ่มตัวอย่างบางส่วนมองว่า นายสุเทพ ไม่มีผลงานที่โดดเด่นอะไร มีเพียงผลงานที่ทำให้เกิดผลเสียทางการเมืองเพิ่มขึ้น เพราะการที่นายสุเทพ ผินทำในเรื่องที่ไม่ควรจะเป็น เช่น การผินจัดตั้งรัฐบาล ที่ส่งผลเสียมากกว่าผลดี โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ไม่มีผลงานที่โดดเด่นอะไร เป็นเพียงการสร้างปัญหาทางการเมืองให้เพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการตั้งคณะรัฐมนตรี การแต่งตั้งรัฐมนตรีที่ไม่ได้รับการยอมรับจากต่างประเทศ โดยเฉพาะในเรื่องการต่างประเทศที่ยังมีปัญหาอยู่มาก ซึ่งนายสุเทพ ยังไม่สามารถที่จะแก้ไขให้สำเร็จดูล่วงลงไปได้ เช่นปัญหาเขาพระวิหารระหว่างไทยกับพม่า ต่อมาได้ดูกลาไปจนถึงปัญหาการปักปันเขตแดนระหว่างไทยกับพม่า ซึ่งยังหาข้อยุติไม่ได้และคาดว่าจะมีปัญหาที่ยืดเยื้อต่อไป”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ผลงานที่โดดเด่นในทางที่แย่ ก็คือการจัดตั้งรัฐบาลที่ไม่มี “ความชอบธรรม” รัฐบาลนี้ ถ้าจะดูให้คิดแล้วนายสุเทพ ต่างหากที่เป็นนายกรัฐมนตรี ไม่ใช่ นายอภิสิทธิ์ เพราะนายสุเทพ เข้าไปก้าวก่ายในทุกเรื่อง คอยกำกับ และบงการนายอภิสิทธิ์ เป็นผู้อยู่เบื้องหลังตลอดเวลา ทำให้การบริหารประเทศเป็นไปในทิศทางที่นายสุเทพ ต้องการซึ่งเป็นผลเสีย ต่อระบบการเมืองเป็นอย่างมาก ในการล่วงล้ำหน้าที่ซึ่งกันและกัน”

6.4 ทักษะหรือแนวคิดประจำตัวในการดำเนินงานทางการเมืองของนายสุเทพ

เทือกสุบรรณ

ทัศนคติและแนวคิดประจำตัวของแต่ละบุคคลเป็นสิ่งที่สำคัญและสามารถบ่งชี้ถึงทิศทางการทำงานของแต่ละบุคคลได้เป็นอย่างดี จากการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งได้มาจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่าง ๆ พบว่า ทัศนคติทางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ มีดังนี้

1. เป็นผู้ที่ยึดมั่นในระบอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างเหนียวแน่น
2. เป็นผู้ที่มีส่วนส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในทุกระดับ ไม่ว่าจะ เป็นในพรรคประชาธิปัตย์เองหรือภายนอกพรรค การส่งเสริมในระดับเยาวชนที่ออกมาในรูปแบบของโครงการให้ความรู้แก่เยาวชนส่วนเรื่องการเลือกตั้งนั้น ในระดับประชาชน นายสุเทพ ก็มีโครงการให้ความรู้กับประชาชนในเรื่องการเลือกตั้ง หรือการส่งเสริมการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นมากมาย
3. ยึดหลักความถูกต้อง ตรงไปตรงมา ยึดมั่นในคำพูด และตั้งใจจริงที่จะทำงานเพื่อประโยชน์ของชาติบ้านเมือง

4. มองการเมืองในแง่ดี มองแบบสร้างสรรค์ คือการหาจุดที่ดีของการเมืองในช่วงเวลานั้นๆ และนำมาสร้างสรรค์สิ่งที่ดีให้กับการเมือง เป็นต้น

ในเรื่องอนาคตทางการเมืองของไทยนั้น นายสุเทพ มองว่าการเมืองไทยจะพัฒนาไปในแนวทางที่ดีพอสมควร ถึงแม้บางครั้งจะ โน้มเอียงผิดรูปผิดแบบไปบ้าง หรือมีสะดุดบ้าง แต่ก็ถือว่าเป็นการพัฒนาไปในทางที่ดี ส่วนเรื่องที่จะให้เป็นการเมืองที่สมบูรณ์แบบ ไม่มีข้อบกพร่อง หรือมีข้อบกพร่องน้อยที่สุดนั้น เป็นไปได้ยาก ในฐานะนักการเมืองนายสุเทพ เทือกสุบรรณ อยากเห็นการเมืองไทยเป็น ดังนี้

1. เป็นการเมืองที่โปร่งใสปราศจากกลุ่มทุนที่คอยชักจูงอยู่เบื้องหลัง
2. ตัวนักการเมืองเองก็ต้องปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน
3. พรรคการเมืองเป็นของประชาชน ไม่ใช่เป็นของกลุ่มทุนหรือของนายทุนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
4. สมาชิกการเมืองร่วมกันสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อประเทศชาติและส่วนรวมเป็นหลัก

ในเรื่องนี้ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ กล่าวว่า “ทัศนคติทางการเมืองของเราก็คือการยึดมั่นในระบอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การยึดหลักความถูกต้อง ตรงไปตรงมา ยึดมั่นในคำพูด และตั้งใจจริงที่จะทำงาน เพื่อประโยชน์ของชาติบ้านเมือง การมองการเมืองในแง่ดี มองแบบสร้างสรรค์ คือการหาจุดที่ดีของการเมืองในช่วงเวลานั้น ๆ และนำมาสร้างสรรค์สิ่งที่ดีให้กับการเมือง”

มีกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นว่า นายสุเทพ มีทัศนคติทางการเมืองที่ดี มองการเมืองในแง่ดี และดำเนินบทบาทที่มีประโยชน์ต่อระบบการเมือง โดยให้เหตุผลดังนี้

นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ท่านสุเทพ เป็นนักการเมืองที่มีทัศนคติทางการเมืองที่ดี แต่น้อยคนที่จะสัมผัสได้ เพราะส่วนใหญ่จะมองท่านในแง่ลบต่าง ๆ ซึ่งในความเป็นจริงท่านสุเทพ เป็นนักการเมืองที่นิยมในระบอบประชาธิปไตย เป็นนักการเมืองที่เคารพสิทธิของผู้อื่นเป็นอย่างมาก เป็นนักการเมืองที่นิยมความประนีประนอม สังเกตได้จากการดำเนินบทบาททางการเมืองของท่านสุเทพ ในเรื่องต่าง ๆ เช่น การประสานกับพรรคร่วมรัฐบาลที่ได้ผล”

นายสุวโรช พะลัง ให้ความเห็นว่า “ทัศนคติทางการเมืองของท่านสุเทพ ก็คือการยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย มีแนวคิดที่สร้างสรรค์ มองการเมืองในแง่ดี ทำให้เข้าใจการเมืองมองเห็นโอกาสทางการเมือง”

นายวินยา มกรพงษ์ ให้ความเห็นว่า “ทัศนคติทางการเมืองของคุณสุเทพ ทำให้เกิดผลดีกับพรรคประชาธิปัตย์ เพราะ ได้จัดตั้งรัฐบาลและ ได้เข้าบริหารประเทศ เกิดผลดีกับประชาชนที่ได้รับประโยชน์จากนโยบายต่างๆ เกิดผลดีต่อระบบการเมืองทำให้การเมืองสามารถขับเคลื่อนต่อไปได้”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวิ สุรฤทธิกุล ให้ความเห็นว่า “ทัศนคติทางการเมืองของคุณสุเทพ ทำให้เกิดผลดีกับพรรคประชาธิปัตย์เพราะ ได้จัดตั้งรัฐบาลบริหารประเทศ และได้ผ่านนโยบายที่ได้หาเสียงเอาไว้กับประชาชนมาปฏิบัติให้บังเกิดผล ทำให้ได้รับความเชื่อถือจากประชาชนเพิ่มขึ้น ผลดีต่อระบบการเมือง ทำให้การเมืองนิ่งขึ้น สามารถบริหารและพัฒนาประเทศต่อไปได้ เป็นผลดีต่อความเชื่อมั่นของต่างประเทศในการติดต่อกับประเทศไทยในด้านต่างๆ”

มีกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นว่า ทัศนคติทางการเมืองของนายสุเทพ ส่งผลเสียต่อระบบการเมือง เพราะการดำเนินบทบาททางการเมืองที่ไม่สร้างสรรค์ จกฉวยโอกาสทางการเมืองทำให้เกิดผลเสียต่อระบบการเมือง โดยกลุ่มตัวอย่างให้เหตุผล ดังนี้

นายจตุพร พรหมพันธุ์ ให้ความเห็นว่า “ทัศนคติทางการเมืองของนายสุเทพ ก็คือการ จกฉวยโอกาสทางการเมือง เล่นการเมืองแบบเน้นผลประโยชน์ หากทางเอาชนะคู่แข่งทุกรูปแบบ เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มตนเพียงอย่างเดียว และทัศนคติทางการเมืองของนายสุเทพ ทำให้เกิดผลร้ายต่อระบบการเมืองเป็นอย่างมาก”

นายสุทิน คลังแสง ให้ความเห็นว่า “ทัศนคติทางการเมืองของนายสุเทพ ทำให้เกิดผลดีกับพรรคประชาธิปัตย์ที่จัดตั้งรัฐบาล ได้สำเร็จ แต่เกิดผลเสียต่อระบบการเมืองเพราะ ในการจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้เป็นการทำลายวัฒนธรรมทางการเมือง และสร้างบรรทัดฐานที่ไม่ดีให้กับระบบการเมืองไทย เกิดผลเสียต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพราะการเอาคนที่ต่างประเทศไม่ยอมรับมาเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ทำให้เกิดความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งการดำเนินบทบาทที่ผิดพลาดของตัวเองทำให้ความขัดแย้งกับประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มมากขึ้น”

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่มีความเห็นว่า ทัศนคติของนายสุเทพ ส่งผลดีต่อพรรคประชาธิปัตย์ แต่ยังไม่ชัดเจนว่าจะส่งผลดีกับระบบการเมืองหรือไม่ โดยให้เหตุผล ดังนี้

รองศาสตราจารย์สุภูมิ นवलสกุล ให้ความเห็นว่า “ทัศนคติทางการเมืองของคุณสุเทพ ทำให้เกิดผลดีกับพรรคประชาธิปัตย์แน่นอน แต่ยังไม่แน่ชัดว่าจะส่งผลดีกับประชาธิปัตย์หรือระบบการเมืองไทยในระยะยาวหรือไม่ ยังไม่ชัดเจน”

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “บทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ตั้งแต่ได้รับการเลือกตั้งเป็นเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2548 - พ.ศ. 2553)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 กลุ่ม ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วยนักการเมืองและนักวิชาการที่น่าเชื่อถือ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ (พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน)

กลุ่มที่ 2 สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ จำนวน 2 ท่าน คือ

2.1 นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์ รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ (พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน)

2.2 นายสุวโรช พะลัง สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์

กลุ่มที่ 3 สมาชิกพรรคการเมืองฝ่ายค้าน จำนวน 3 ท่าน คือ

3.1 นายจตุพร พรหมพันธุ์ สมาชิกพรรคเพื่อไทย

3.2 นายสุทิน คลังแสง อดีตกรรมการบริหารพรรคพลังประชาชน (พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2551)

3.3 นายวินยา มกรพงษ์ อดีตครองเลขาธิการพรรคเสรีธรรม (พ.ศ. 2540 - พ.ศ. 2545)

กลุ่มที่ 4 นักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 2 ท่าน คือ

4.1 รองศาสตราจารย์สุชุม นवलสกุล อดีตครองศาสตราจารย์ประจำคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1.สรุปการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลเอกสารและข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ ดังนี้

1.1 บทบาทในการบริหารพรรคประชาธิปัตย์

ในการบริหารงานพรรคประชาธิปัตย์ของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์นั้น นายสุเทพได้บริหารงานพรรคอย่างเต็มความสามารถโดยยึดหลักตามข้อบังคับของพรรคประชาธิปัตย์อย่างเคร่งครัด เพื่อความสำเร็จของการบริหารงาน โดยมีหน้าที่รับผิดชอบ คือ

1) ปฏิบัติและรับผิดชอบงานตามที่นายอภิสิทธิ์ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์

มอบหมาย

2) บริหารงาน ในหน่วยงานต่างๆ ของพรรคประชาธิปัตย์ เพื่อให้เกิดความเรียบร้อยขึ้นภายในพรรค

3) จัดประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค การประชุมใหญ่ และการประชุมอื่นๆ ตามวาระและตามความจำเป็น โดยรับหน้าที่เป็นเลขานุการที่ประชุมในวาระต่างๆ

4) รับผิดชอบในการรวบรวมงาน กลั่นกรองงาน และเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ บริหารพรรคในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย และข้อบังคับของพรรค

5) บริหารงานพรรค โดยมุ่งมั่นที่จะสืบสานความเป็น “สถาบันทางการเมือง” ของพรรคประชาธิปัตย์ ที่สั่งสมกันมาจากผู้บริหารหลายยุคหลายสมัย

โดยเป้าหมายที่สำคัญ คือ การบริหารงานพรรคประชาธิปัตย์เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยภายในพรรค และทำให้งานด้านต่างๆของพรรคประชาธิปัตย์ บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางเอาไว้ นอกจากนี้ยังพบว่า นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ทำหน้าที่บริหารงานพรรคประชาธิปัตย์ โดยยึดหลักการที่น่าสนใจ คือ

1) ยึดหลักอุดมการณ์ ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมทางการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ ที่สืบทอดกันมา เช่น การบริหารงานพรรคที่ยึดแนวทางประชาธิปไตย การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารจากรุ่นสู่รุ่น การเคารพและให้เกียรติผู้อาวุโสภายในพรรค เป็นต้น

2) ยึดหลักกฎหมายและเหตุผลเพื่อความศักดิ์สิทธิ์แห่งรัฐธรรมนูญ และเพื่อเป็นแบบอย่างแก่อนุชนรุ่นหลังให้มีความนับถือและนิยมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3) เน้นวิถีอันบริสุทธิ์ คือ ดำเนินการเมืองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อประชาชน ไม่สนับสนุนระบบและวิธีแห่งเผด็จการ ไม่ว่าจะเป็ระบบและวิธีการของรัฐบาลใด ๆ

4) เน้นส่งเสริมการกระจายอำนาจในภาคการเมืองท้องถิ่น ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เนื่องจากความใกล้ชิดขององค์กรในท้องถิ่นกับประชาชนมีมากกว่าส่วนกลาง

5) มีจุดประสงค์ที่จะให้คนไทยมีที่ทำกิน ที่อยู่และอาชีพ และจะเคารพกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินส่วนบุคคล แต่มิได้ละเลยที่จะคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

6) ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสมาชิกพรรคและประชาชนทั่วไป ตามแนวทางประชาธิปไตย โดยผ่านทางโครงการต่าง ๆ และการแสดงออกจากการประชุมพรรคในวาระต่างๆ

ซึ่งการดำเนินบทบาทการบริหารพรรคประชาธิปไตยของนายสุเทพ ในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปไตย สามารถแบ่งออกเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1.1.1 บทบาทในการขยายสาขาพรรคประชาธิปไตย

นายสุเทพ ถือว่าการขยายสาขาพรรค เป็นเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่จะต้องปฏิบัติ เพื่อให้พรรคได้มีความใกล้ชิดและมีโอกาสดูแลรับใช้ประชาชนเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ประชาชนรู้สึกว่าตนเองเป็น “เจ้าของพรรค” โดยนายสุเทพ มีแผนที่จะขยายสาขาพรรคเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสาขาพรรคทางภาคเหนือและภาคอีสาน ซึ่งมีพื้นที่มาก แต่สาขาของพรรคประชาธิปไตยยังมีไม่มากเมื่อเทียบกับพื้นที่อันกว้างใหญ่ และจำนวนประชากรที่มีมาก โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับสาขาพรรคในภาคใต้และสาขาพรรคในภาคกลาง ที่มีจำนวนมากว่าอย่างชัดเจน โดยนายสุเทพ มียุทธศาสตร์เกี่ยวกับสาขาพรรค ดังนี้

1. สาขาพรรคเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ โดยจัดตั้งและพัฒนาสาขาพรรคให้เข้มแข็ง มีระบบบริหารจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ
2. จัดตั้งสาขาพรรคขึ้นใหม่ ในเขตพื้นที่ที่มีความพร้อม ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด
3. ปรับปรุงสาขาพรรคที่มีอยู่เดิมให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ เพื่อรับภาระงานการเมืองในเขตพื้นที่แต่ละพื้นที่
4. ยุบเลิกสาขาพรรคที่ไม่มีความพร้อม เพื่อลดภาระของพรรค

1.1.2 บทบาทในการกำหนดนโยบายพรรคประชาธิปไตย

นายสุเทพ ได้เน้นนโยบายที่ทันสมัยสอดคล้องเหตุการณ์ในปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยนำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมาวิเคราะห์และกำหนดเป็นนโยบายที่ทันสมัย โดยผ่านขั้นตอนต่างๆ เพื่อที่จะได้นโยบายที่ดี มีประโยชน์กับประชาชน ใน

การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ นอกจากนี้ นายสุเทพ ยังเน้นไปที่การมีความพร้อมที่จะเป็นรัฐบาลที่ดีของประชาชนในการบริหารประเทศ โดยนำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมาวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับวาระ เวลา และสถานการณ์บ้านเมืองเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ได้ มาตรฐานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง สร้างความเชื่อมั่นในการบริหารประเทศตามหลักธรรมาภิบาล คือ การมีส่วนร่วม มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ ซึ่งเข้ากับยุคสมัยที่ประชาชนมีความเดือดร้อนในการครองชีพ นายสุเทพ จึงเสนอให้มีนโยบายที่จะช่วยเหลือประชาชนในการลดภาระค่าครองชีพ เช่น ช่วยเหลือประชาชนในค่าบริการสาธารณะ แต่การช่วยเหลือก็มีหลักเกณฑ์ คือ ช่วยเหลือผู้ที่มีความเดือดร้อนจริง ๆ ส่วน โครงการต่าง ๆ ที่มีปัญหา เช่น โครงการที่มีแนวโน้มว่าจะมีการทุจริต ก็จะมีแนวทางในการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของโครงการ เช่น การตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบ การแสดงความรับผิดชอบโดยการลาออกจากราชการ เมื่อมีการกล่าวหาว่ามีการทุจริต เพื่อเปิดโอกาสให้ฝ่ายตรวจสอบทำงานได้อย่างเต็มที่ ขั้นตอนการกำหนดนโยบายพรรคของนายสุเทพและพรรคประชาธิปัตย์ มีขั้นตอนที่น่าสนใจ ดังนี้

1. รับฟังปัญหาจากประชาชนผ่านกลไกต่างๆ ของพรรค เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคหรือสมาชิกพรรค
2. นำข้อมูลมารวบรวม ถัดกรองข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยคณะกรรมการนโยบายพรรค
3. ร่างเป็นนโยบาย นำเข้าที่ประชุมพรรคเพื่อหาข้อสรุป ซึ่งที่ประชุมก็จะมีการคิดถึงผลดี ผลเสีย และเพิ่มเติมสิ่งที่ดี ที่มีประโยชน์ต่อประชาชน สังคมและประเทศชาติ กันได้อย่างเต็มที่ เพื่อที่จะ ได้นโยบายที่ดีให้ประโยชน์กับประชาชน ได้มากที่สุด
4. บรรลุเป็นนโยบายของพรรคต่อไป

ในการดำเนินการบริหารราชการแผ่นดินตามนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ นั้น นายสุเทพ และคณะกรรมการนโยบาย ได้แบ่งการดำเนินการเป็น 2 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก และระยะการบริหารราชการ 4 ปี

1.1.3 บทบาทในการระดมทุนเข้าพรรคประชาธิปัตย์

นายสุเทพ ให้ความสำคัญกับการระดมทุนเป็นอันมาก เพราะเงินทุนเป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารพรรคการเมือง ดังนั้นการหารายได้เข้าพรรคจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะถ้าพรรคไม่มีรายได้ พรรคก็ไม่มียงบประมาณในการใช้จ่ายในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การหาเสียงเลือกตั้ง การเพิ่มประสิทธิภาพของสาขาพรรคและการใช้จ่ายในด้านอื่น ๆ อีกมาก ซึ่งการหาทุนเข้าพรรคนั้นเป็นหน้าที่หลักของนายสุเทพ เลขาธิการพรรค โดยนายสุเทพ ได้เน้นให้พรรค

ประชาธิปไตยเป็น “พรรคการเมืองของมวลชนที่มีรากฐานทางการเงินที่มั่นคง” โดยให้มีคณะกรรมการบริหารเงินทุนและมีหน่วยงานเฉพาะทำหน้าที่ที่รณรงค์ระดมทุนหารายได้ผู้พรรคจากการสนับสนุนของประชาชนทั่วไปอย่างกว้างขวาง มุ่งหมายให้ประชาชนเป็น “เจ้าของพรรคที่แท้จริง” โดยขอรับเงินอุดหนุน จากผู้ที่เชื่อถือศรัทธาในอุดมการณ์ของพรรคประชาธิปไตย แต่ทั้งนี้ นายสุเทพ ได้เน้นย้ำถึงการระดมทุนเข้าพรรคว่า ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง และประกาศของคณะกรรมการเลือกตั้ง ในการจัดงานระดมทุนแต่ละครั้ง นายสุเทพ ได้มีขึ้นคอนเสิร์ตครั้ง

1. เสนอต่อที่ประชุมพรรค เพื่อขอมติจากที่ประชุม
2. แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานระดมทุนขึ้นมาหนึ่งคณะ เพื่อบอกหมายให้ดำเนินการจัดงาน โดยกำหนดกิจกรรมและสถานที่ตามความเหมาะสม
3. แจกบัตรเชิญไปยังกลุ่มบุคคล ห้างร้านและบริษัทต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกพรรค รวมทั้งผู้ที่เชื่อถือศรัทธาในพรรคประชาธิปไตย เพื่อเชิญให้บุคคลเหล่านั้นมาร่วมกิจกรรมในการระดมทุนเข้าพรรค

1.1.4 บทบาทในการเสริมสร้างระเบียบวินัยและความปรองดองภายในพรรค ประชาธิปไตย

นายสุเทพ ได้พยายามที่จะเสริมสร้างระเบียบวินัยและความปรองดองภายในพรรคประชาธิปไตยเป็นอย่างมาก โดยนายสุเทพ เห็นว่าพรรคประชาธิปไตยเป็นพรรคการเมืองใหญ่ มีจำนวนสมาชิกมาก ดังนั้นจึงมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันบ้าง แต่ไม่ถึงกับแตกแยก ซึ่งนายสุเทพ ได้กระทำการ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่คอยเชื่อมประสานงานกับทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็น ส.ส. กรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกพรรค โดยจัดให้มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกันตลอดเวลา
2. เมื่อเห็นว่าสมาชิกคนใดทำผิดข้อบังคับ ก็จะเสนอกรรมการบริหารพรรคเพื่อตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริง เมื่อทราบข้อเท็จจริงนั้นแล้วก็จะมีการกำหนดโทษจากเขาไปหาหนัก ตั้งแต่การตักเตือนทำความเข้าใจกัน จนถึงขั้นให้ออกจากสมาชิกพรรค ซึ่งโทษให้ออกจากสมาชิกพรรคนั้นเป็นโทษที่หนักมาก ต้องเกิดจากการกระทำผิดที่รุนแรงจนไม่สามารถที่จะสะสางตัวเองให้พ้นมลทินได้
3. เสริมสร้างระเบียบวินัยและความปรองดองภายในพรรคขึ้น เช่น การจัดกิจกรรมทำความเข้าใจกับสมาชิกพรรค ในเรื่องระเบียบวินัยของพรรค รวมทั้งได้พยายามที่จะทำความเข้าใจกับสมาชิกพรรคที่มีปัญหาอยู่เป็นระยะ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกันภายในพรรค

ในกรณีที่มีสมาชิกพรรคบางคนออกมาแสดงความคิดเห็นที่ไม่ตรงกับมติของพรรค ก็ถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดา ในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งไม่ถือว่าเป็นความผิดร้ายแรง นายสุเทพ ในฐานะเลขาธิการของพรรคประชาธิปัตย์ ก็จะเข้าไปพูดคุยทำความเข้าใจกับสมาชิกเหล่านั้น โดยการชี้แจงถึงเหตุผลว่าเพราะผลประโยชน์ของส่วนรวมและประเทศชาติ สมาชิกพรรคจึงควรที่จะเสียสละบ้าง และเมื่อถึงช่วงเวลาอันสมควร ก็อาจจะมีการปรับเปลี่ยนตำแหน่งกันอีกเพื่อความเหมาะสม ในที่สุดสมาชิกพรรคทุกคนก็เข้าใจและให้ความร่วมมือกันเป็นอย่างดี นายสุเทพ ได้เน้นย้ำให้สมาชิกพรรคทุกคนยึดถือและปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสามัคคี ประองคองกัน ดังนี้

1. สมาชิกต้องยึดมั่นในอุดมการณ์ของพรรค ตามที่ปรากฏในแนวนโยบายของพรรคแต่ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของพรรค และมติของคณะกรรมการบริหารพรรค
2. สมาชิกต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นเหตุให้เกิดการแตกแยก หรือแตกความสามัคคีในพรรค
3. สมาชิกจะต้องไม่กระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบ เพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น
4. ในการดำเนินงานในรัฐสภา สมาชิกจะต้องปฏิบัติตามมติและระเบียบที่ประชุมสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร ได้กำหนดไว้
5. สมาชิกจะต้องประพฤติตนมิให้เป็นที่เสียหายแก่พรรค

1.1.5 บทบาทในการเสริมสร้างประชาธิปไตยภายในพรรคประชาธิปัตย์

นายสุเทพ ให้ความสำคัญกับความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคเป็นลำดับต้น อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับประชาธิปไตยภาคประชาชนในทุกวิถีทาง ยึดมั่นและเทิดทูนการปกครองโดยธรรม ดังนั้นกิจกรรมต่างๆ จึงส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการประชุมภายในพรรค นายสุเทพ ก็เปิด โอกาสให้สมาชิกพรรคแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ และยอมรับฟังความคิดเห็นนั้นเป็นอย่างดี แต่ก็มีหลักเกณฑ์ว่า เมื่อมีการแสดงความคิดเห็นกันเรียบร้อยแล้ว สมาชิกทุกคนต้องยอมรับมติจากที่ประชุม เพื่อความสงบเรียบร้อยและระเบียบวินัยภายในพรรค ซึ่งการเสริมสร้างประชาธิปไตยภายในพรรคประชาธิปัตย์นั้น นายสุเทพ ได้ดำเนินการโดยยึดหลักการ ดังนี้

1. ยึดหลักตามข้อบังคับของพรรคประชาธิปัตย์ หมวดที่ 9 คณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรค โดยจัดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคคณะหนึ่ง มีจำนวน 9 คน เพื่อดำเนินการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยภายใน

พรรคจะมีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมประชาธิปไตยเพื่อให้ภายในพรรคประชาธิปไตยมีความเป็นประชาธิปไตย เป็นไปตามกฎหมายและตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

2. ยึดหลักตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ว่าด้วยพรรคการเมือง มาตราที่ 17 กำหนดให้การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง จะต้องมีการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคการเมือง

ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของนายสุเทพ ที่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ ดังนี้

1. ให้ความสำคัญกับระบบพรรคการเมืองและมุ่งที่จะสืบสานความเป็น “สถาบันทางการเมือง” ของพรรคประชาธิปไตย ให้เป็นพรรคการเมืองที่มีความเป็นสถาบันอย่างแท้จริง

2. ผลักดันให้มีระบบ “การบริหารจัดการที่ดี” ภายในพรรคประชาธิปไตย เพื่อความโปร่งใสและความทันสมัยของการบริหารจัดการพรรคการเมือง

3. การดำเนินงานต่างๆ ของพรรคประชาธิปไตย นายสุเทพ เน้นให้เป็นไปตามหลักประชาธิปไตย ซึ่งความพยายามต่างๆ ดังกล่าว สะท้อนผ่านกลไกและกิจกรรมต่างๆ ของพรรค ได้แก่

3.1 การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคประชาธิปไตย

3.2 การเลือกตั้งคณะกรรมการนโยบายพรรคประชาธิปไตย

3.3 การเลือกตั้งคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค

ประชาธิปไตย

3.4 การเลือกตั้งคณะกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยภายในพรรค

ประชาธิปไตย

3.5 กิจกรรมสมาชิกประชาธิปไตย เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน สำหรับเป็นข้อมูลในการวางแผนกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ ของพรรค เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จากกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการส่งเสริมประชาธิปไตย

3.6 ส่งเสริมให้มีการประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคประชาธิปไตย กันทุกวันอังคาร เพื่อเปิดรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกพรรค เป็นต้น

ซึ่งโครงการดังกล่าวมีจุดประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจภายในพรรคประชาธิปไตย

2. เพื่อส่งเสริมและปรับปรุงการบริหารจัดการที่ดีภายในพรรคประชาธิปไตย

3. เพื่อส่งผลกระทบต่อเสริมสร้างความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคประชาธิปไตย

4. เพื่อสนับสนุนการเมืองภาคประชาชน โดยยึดมั่นในอุดมการณ์ประชาธิปไตย

1.2 บทบาทในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พ.ศ.2550)

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้ให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งเป็นอย่างมาก โดยได้ลงพื้นที่ช่วยสมาชิกพรรคหาเสียงในภูมิภาคต่าง ๆ ไม่ได้ขาด จัดสรรเงินเพื่อใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งให้แก่สมาชิกผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งอย่างพอเพียง โดยนายสุเทพ ถือว่าการเลือกตั้งเป็นหัวใจของการเมืองในระบบรัฐสภา และผลของการเลือกตั้งถือว่าเป็นตัวบ่งชี้ถึงทิศทางการเมืองได้เป็นอย่างดีว่าพรรคการเมืองใดจะได้เป็นรัฐบาล เพื่อเข้าบริหารประเทศ ดังนั้นนายสุเทพ จึงให้ความสำคัญในเรื่องการเลือกตั้งเป็นอย่างมาก โดยได้มีบทบาทในกระบวนการเลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์ ดังนี้

1.2.1 บทบาทในการสร้างความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคประชาธิปัตย์

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้ดำเนินบทบาทในการสร้างความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคประชาธิปัตย์ โดยใช้วิธีการเน้นไปในเรื่องการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนได้รับทราบถึงนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ ที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหาของประเทศไทยและประชาชน โดยสื่อสารให้ประชาชนรับทราบและเข้าใจในนโยบายว่าเป็นนโยบายที่ให้ความสำคัญกับประชาชน ในทุกภูมิภาคอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติเฉพาะภาคใดภาคหนึ่ง และการประชาสัมพันธ์ของนายสุเทพ จะเน้นไปในเรื่องให้ประชาชนรับทราบว่านโยบายของพรรคว่ามีอะไรบ้าง ให้ประโยชน์อะไรกับส่วนรวมและประชาชน เป็นหลักในการสร้างความนิยมในการเลือกตั้ง เช่น นโยบายวาระประชาชน นโยบายประชาชนต้องมาก่อน หรือนโยบาย 99 วันทำได้จริง การให้สิทธิเรียนฟรี เป็นต้น

การทำหน้าที่เลขานุการพรรคประชาธิปัตย์ในการสร้างความนิยมของประชาชนที่พรรคนั้น นายสุเทพ ให้ความสำคัญในทุกพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นภาคเหนือ ภาคอีสาน เพราะทุกคะแนนเสียงมีความสำคัญเป็นอย่างมากและมีผลต่อจำนวน ส.ส. ในระบบบัญชีรายชื่อ ในเรื่องความนิยมของประชาชนในภาคเหนือและภาคอีสานนั้น เริ่มที่จะให้การสนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์มากขึ้นสังเกตจากจำนวน ส.ส. ในแบบสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น โดยนายสุเทพ กำลังเร่งรัดหามาตรการที่จะสร้างความนิยมของประชาชน ที่มีต่อพรรคให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ส่งผลในการเลือกตั้งครั้งต่อไป ซึ่งนายสุเทพ ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ว่าควรที่จะได้ ส.ส. ประมาณ 280 คน โดยนายสุเทพ ได้มีแผนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ลงพื้นที่ช่วยหาเสียงให้กับลูกพรรคเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิมเพื่อเพิ่มความใกล้ชิดกับประชาชนในทุกพื้นที่
2. หามาตรการใหม่ๆ เข้ามาเพิ่มเติมในการสร้างความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคให้มีเพิ่มมากขึ้น

1.2.2 บทบาทในการคัดเลือกและวางตัวบุคคลเพื่อลงสมัครรับการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การคัดเลือกและการวางตัวบุคคลเพื่อส่งผู้สมัครลงรับการเลือกตั้งในนามพรรคประชาธิปัตย์นั้น นายสุเทพ เทือกสุบรรณ มีบทบาทเป็นอย่างมากในการคัดเลือกบุคคล โดยรับหน้าที่เป็นคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครลงรับการเลือกตั้ง ซึ่งมีนายบัญญัติ บรรทัดฐาน เป็นประธานการคัดเลือกบุคคลที่จะมาเป็นตัวแทนในการลงสมัครรับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนในนามของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งการคัดเลือกของนายสุเทพ และคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครลงรับการเลือกตั้งมีขั้นตอน ดังนี้

1. เป็นรูปแบบคณะกรรมการ ที่ช่วยกันพิจารณาถึงความเหมาะสมอย่างละเอียดรอบคอบ
2. เน้นเรื่องความรู้ความสามารถในการทำงานการเมืองของตัวผู้สมัคร
3. มีประวัติของความซื่อสัตย์สุจริตเป็นหลัก เพราะถึงแม้จะมีความรู้ความสามารถมาก แต่ไม่มีความซื่อสัตย์บุคคลผู้นั้นก็ไม่มีประโยชน์อะไรกับพรรคหรือกับประเทศชาติ
4. พิจารณาไม่ให้คุณสมบัติของผู้สมัครผิดจากกรอบและระเบียบที่คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครลงรับการเลือกตั้งกำหนด
5. ส่งให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาเพื่อขอความเห็นชอบ
6. อนุมัติตามความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค

1.2.3 บทบาทในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

บทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นนายสุเทพ ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญในกระบวนการเลือกตั้ง โดยนายสุเทพ มีการรณรงค์หาเสียงอย่างทุ่มเทอย่างเต็มที่ โดยมีวิธีการ ดังนี้

1. มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบถึงนโยบายและผลงานที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่อง
2. มีการจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์ความรู้ทางการเมืองทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
3. ใช้สื่อที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็น วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

4. มีแผนการที่จะให้ผู้สมัครได้เข้าใกล้ชิดกับประชาชนให้มากที่สุด เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริงของประชาชนให้ได้มากที่สุด เพื่อสร้างความนิยมนิยมชอบให้กับประชาชนในทุกพื้นที่

5. นอกจากนี้ นายสุเทพ ยังมีโครงการต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมการเลือกตั้งของพรรค เช่น โครงการแนวร่วมประชาธิปไตย โครงการให้ความรู้กับประชาชนในเรื่องการเลือกตั้ง โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยสู่เยาวชน เป็นต้น

การหาเสียงเลือกตั้งนายสุเทพ ถือว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญมากในกระบวนการเลือกตั้ง โดยมีจุดประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชน ให้ประชาชนรับทราบถึงนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์ มีนโยบายอย่างไร มีอะไรบ้าง
2. เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้ทราบว่า จะได้ประโยชน์อะไรในนโยบายนั้น
3. เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชน ให้ประชาชนรับทราบว่า เป็นนโยบายที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
4. มีการประชาสัมพันธ์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง
5. ยึดหลักการณรงค์หาเสียงที่บริสุทธิ์ ยุติธรรม ไม่มีการซื้อเสียง
6. เพื่อให้ประชาชน นำไปพิจารณาและเลือกพรรคประชาธิปัตย์เข้าไปบริหารประเทศต่อไป เป็นต้น

1) บทบาทในการวางแผนหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

การวางแผนหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นายสุเทพ รับผิดชอบในฐานะผู้อำนวยการศูนย์เลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งรับผิดชอบผู้อำนวยการเลือกตั้งทั่วประเทศ โดยนายสุเทพ ได้เน้นไปที่การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบแนวทางและแนวนโยบายของพรรค โดยผ่านทางกิจกรรมที่ต่อเนื่องของการปฏิบัติโครงการในรูปแบบต่างๆ เช่น การอบรมสมาชิกพรรค การขยายแนวร่วมทางการเมือง หรืออีกหลายโครงการที่มีผลต่อเนื่องกับการเลือกตั้ง เพื่อให้การหาเสียงเลือกตั้งในแต่ละพื้นที่เป็นไปด้วยความทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ การกำหนดแผนการหาเสียงการเลือกตั้งนั้น นายสุเทพ ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานออกเป็นขั้นตอน เพื่อให้กระชับในการปฏิบัติงาน โดยมีแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1. มีการแบ่งงานออกเป็นหน่วยต่างๆ มีการะหน้าที่รับผิดชอบต่างกัน
2. มีการประชุมร่วมกันของคณะทำงานเพื่อกำหนดแนวทางในการวางแผนหาเสียงเลือกตั้ง

3. กำหนดพื้นที่และสถานที่ ที่จะ ไปพบปะกับประชาชน
4. จัดทำตารางเวลาการปราศรัย สถานที่ เวลา
5. เลือกสรรคณะ ส.ส.ของพรรคที่มีความสามารถและประสบการณ์ ไปช่วยปราศรัยหาเสียงในเวลาและสถานที่ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
6. เตรียมตัวในการที่จะนำเสนอข้อมูลและนโยบายของพรรคให้ประชาชนรับทราบ
7. สร้างความเป็นกันเองกับประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ถึงเจตนาที่ดีทางการเมืองของพรรค ที่จะอาสาเข้าไปทำงานให้กับประชาชน เป็นต้น

2) บทบาทในการจัดสรรงบประมาณในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในเรื่องงบประมาณในการหาเสียงนั้น นายสุเทพ เทือกสุบรรณ มีบทบาทที่สำคัญมาก เพราะรับหน้าที่เป็นผู้อำนวยการเลือกตั้งของพรรคและได้ให้ความสำคัญในเรื่องการจัดสรรงบประมาณเป็นอย่างมากโดยมีวิธีการ ดังนี้

1. ทุ่มงบประมาณในการหาเสียงอย่างเต็มที่ โดยใช้งบประมาณกว่า 220 ล้านบาท
2. คูแและจัดสรรงบประมาณในการหาเสียงอย่างทั่วถึงเป็นธรรม และมีความเพียงพอในการใช้จ่ายเพื่อหาเสียงเลือกตั้ง
3. มีการติดตามดูแลการใช้จ่ายของสมาชิกอย่างใกล้ชิดและมีการเน้นย้ำให้การดำเนินการอย่างถูกต้องตามกฎหมายระเบียบและถูกต้องตามกฎหมายการเลือกตั้งอย่างเคร่งครัด เป็นต้น นอกจากนี้ นายสุเทพ ยังจัดสรรงบประมาณในการหาเสียงเลือกตั้งโดยยึดหลัก ดังนี้

1. หลักกฎหมาย คือ การจัดสรรงบประมาณต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด
2. หลักความเท่าเทียมและเป็นธรรม คือ การจัดสรรงบประมาณต้องไปให้ด้วยความทั่วถึงทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน
3. หลักความคุ้มค่า คือ การใช้จ่ายงบประมาณต้องใช้จ่ายให้คุ้มค่ามากที่สุด เพราะงบประมาณมีจำกัด

1.3 บทบาทการเป็นพรรคฝ่ายค้านของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช (พ.ศ.2550 - พ.ศ. 2551)

ในการที่พรรคประชาธิปัตย์ทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้านนั้น นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ซึ่งอยู่ในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ก็เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ฝ่ายค้าน โดยการติดตามตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และรับหน้าที่เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (เงา) ติดตามการทำงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

และการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช โดยรับหน้าที่ในการอภิปราย ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.3.1 บทบาทในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

นายสุเทพ ให้ความสำคัญกับการทำหน้าที่ในการตรวจสอบการทำงานของ รัฐบาลเป็นอย่างมาก เพราะเป็นหน้าที่ ๆ สำคัญในการทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้าน โดยนายสุเทพ ติดตาม ตรวจสอบการทำงานของ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยได้มีการ เก็บรวบรวมข้อมูลและหลักฐานเพื่อนำมาเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจต่อไป โดย นายสุเทพ และคณะรัฐมนตรี (เงา) ได้มีขั้นตอนการตรวจสอบ ดังนี้

1. ติดตามความเคลื่อนไหวในการทำงานของคณะรัฐบาล ว่าทำอะไรบ้าง
2. โครงการต่าง ๆ มีแนวโน้มที่จะมีการทุจริตหรือเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้องหรือไม่
3. ในการทำงานของคณะรัฐมนตรี ทำงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงไร
4. เมื่อได้รับทราบถึงข้อมูล ก็จะนำมาพิจารณาว่า โครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล มีแนวโน้มเป็นเช่นไร
5. เมื่อเห็นสิ่งไหนไม่ชอบมาพากล ก็จะนำเสนอต่อคณะทำงานตรวจสอบเพื่อ ประชุมหาข้อสรุป
6. นำเสนอต่อรัฐสภาเพื่อให้สมาชิกรัฐสภาพิจารณาต่อไป

1) บทบาทการวางแผนในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้เสนอให้มีการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบตัวต่อตัว คือใช้รัฐมนตรีเงาของพรรคในการติดตามตรวจสอบอย่างใกล้ชิด

2 นำเสนอแนวทางการบริหารประเทศควบคู่ไปกับการบริหารงานของรัฐบาล ตามรูปแบบ “คณะรัฐมนตรีเงา” ในระบบ “เวสมินสเตอร์” ของอังกฤษ โดยนำระบบนี้มาใช้ในประเทศไทยเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551

3. มีการประชุมร่วมกันของคณะทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกสัปดาห์ เป็นต้น โดยนายสุเทพ ได้เน้นย้ำว่าการตรวจสอบควรที่จะมุ่งไปในประเด็นที่มีความสำคัญที่จะสร้างความเสียหายให้กับประเทศชาติและประชาชน จากนั้นก็จะพิจารณาว่าควรใช้วิธีการใดในการตรวจสอบ ซึ่งได้มีการกำหนดขั้นตอนในการตรวจสอบ ดังนี้

1. หาข้อมูลในโครงการต่างๆ โดยการพุ่งเป้าไปที่โครงการที่มีแนวโน้มที่จะมีการทุจริต

2. เก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มา เพื่อใช้ในการตรวจสอบ

3. วิเคราะห์ถึงความเป็นไปได้ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ

4. นำเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณาร่วมกัน เมื่อที่ประชุมมีความเห็นว่าข้อมูลมีความน่าเชื่อถือมากเพียงพอต่อสาธารณชน

5. ขอมติจากที่ประชุมกำหนดวัน ขอเปิดสภาเพื่ออภิปรายไม่ไว้วางใจต่อไป

2) บทบาทในการวางตัวผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

นายสุเทพ เป็นผู้ที่มิบทบาทสำคัญในการวางตัวผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร โดยมอบหมายให้รัฐมนตรี (เงา) รับผิดชอบเป็นรายกระทรวง ซึ่งพิจารณาไปที่ตัวบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความเหมาะสม มีประสบการณ์และมีความเข้าใจในหน้าที่ ที่รับผิดชอบของรัฐมนตรีกระทรวงนั้นๆ เช่น ผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ก็จะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และมีความเข้าใจในเรื่องการศึกษา เป็นต้น ในการวางตัวผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช นั้นเป็นการประกบตัวกันของรัฐมนตรีทั้งสองฝ่าย เพื่อให้ประชาชนได้เห็น ว่า รัฐมนตรีของฝ่ายใดจะเป็นบุคคลที่มีคุณภาพแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งฝ่ายรัฐบาล (เงา) มีการวางตัวบุคคล ดังนี้

1. นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ควบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (เงา) รับหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของนายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี

2. นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (เงา) รับหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของ ร.ค.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

3. นายกรณ์ จาติกวณิช เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (เงา) รับหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของ นพ. สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นต้น

นายสุเทพ ได้เน้นย้ำให้ทำหน้าที่กันอย่างเต็มความสามารถ เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน โดยการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบติดตามการทำงานของรัฐมนตรีอย่างเข้มข้น เพื่อต้องการให้รัฐบาลรู้สึกอยู่เสมอว่า กำลังมีผู้ติดตามตรวจสอบการทำงานของเขาคงตลอดเวลา เพื่อให้รัฐบาลทำงานกันอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใสมากขึ้น ในการทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร ถือว่ารัฐมนตรี (เงา) ทำงานกันได้ดี และได้พบข้อบ่งชี้หลายอย่างที่ไม่ชอบมาพากลในการทำงานของนายสมัคร และของรัฐบาลชุดนี้ เช่น การเอื้อ

ประโยชน์ให้กับ พ.ต.ท. ทักษิณ ที่ให้การสนับสนุนรัฐบาลชุดนี้ และการทุจริตในโครงการต่าง ๆ เป็นต้น

3) บทบาทในการตรวจสอบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (เงา)

การทำหน้าที่ของนายสุเทพ ประสบความสำเร็จพอสมควร เพราะเป็นการประกาศให้ประชาชนเปรียบเทียบถึงตัวรัฐมนตรี (เงา) ที่ทางนายสุเทพ เทือกสุบรรณ และคณะรัฐมนตรี (เงา) ได้นำเสนอกับประชาชน ซึ่งนายสุเทพ เองได้ทำหน้าที่เป็นรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย (เงา) คอยติดตามการทำงานของ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยของรัฐบาล นายสมัคร สุนทรเวช โดยนายสุเทพ ได้ทำหน้าที่ ดังนี้

1. ติดตามการทำงานของ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ในเรื่องต่างๆมาโดยตลอด

2. มีการแสดงท่าทีคัดค้านและนำเสนอต่อรัฐสภาในการทำงานของ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง ที่สื่อเค้าวางจะใช้อำนาจทางการเมืองไปในทางที่ไม่ชอบ โดยมีกรณีกันแก๊ง ใช้อำนาจโยกย้าย ให้คุณให้โทษข้าราชการประจำ หรือแม้กระทั่งการที่ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง มีคำสั่งให้บุตรชายกลับเข้ามารับราชการอีก หลังจากที่ถูกลให้ออกจากราชการ เป็นต้น

นายสุเทพ เน้นย้ำว่าในการทำงานเป็นรัฐมนตรี (เงา) นั้น ก็เพื่อประสิทธิภาพในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล โดยมีจุดประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้รัฐบาลได้ทราบว่า มีผู้ติดตามตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลอยู่ ซึ่งจะทำให้รัฐบาลทำงานกันอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ไม่กระทำการใด ไปในทางที่ทุจริต เพราะทราบว่า มีผู้คอยติดตามตรวจสอบการทำงานอย่างใกล้ชิด

3. ถ้าตรวจพบการทุจริตนายสุเทพ ก็จะนำมาเปิดเผยให้ประชาชนและรัฐสกา รับทราบ

4. ฟ้องร้องดำเนินคดีต่อศาลทันที แต่ก็ต้องทำตามอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ทำได้ เป็นต้น

อีกทั้งในการลงพื้นที่ตามบทบาทของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (เงา) นายสุเทพ ยังได้ได้รับทราบข้อเรียกร้องและข้อเสนอแนะจากหลายภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นระบบการทำงานของข้าราชการที่มีปัญหา โดยเฉพาะข้าราชการตำรวจ ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดภาคใต้ ปัญหาความแตกแยกในสังคมไทย เป็นต้น ซึ่งทุกอย่างนายสุเทพ จะนำมาเป็นแนวทางให้รัฐบาล นายอภิสิทธิ์ พิจารณาปรับปรุงการดำเนินการและแก้ไขปัญหของประเทศต่อไป

4) บทบาทในการตั้งกระทู้ถามรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ในปัญหาเร่งด่วน

นายสุเทพ ได้ตั้งกระทู้สดถามนายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี และ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

1. วันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2551 ตั้งกระทู้สดในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง การแก้ปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ยังไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาให้ดีขึ้นได้เลย
2. วันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2551 ตั้งกระทู้สดในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง การชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ที่จังหวัดอุดรธานี และมีเหตุปะทะกับกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) จนทำให้เกิดการเสียชีวิต
3. วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2551 ตั้งกระทู้สดในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง การปัญหาการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ที่รัฐบาลไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาได้ และมีแนวโน้มที่จะเกิดความรุนแรง เป็นต้น

1.3.2 บทบาทในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

นายสุเทพและคณะรัฐมนตรี (เงา) ได้ติดตามตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล นายสมัคร สุนทรเวช ได้ระยะหนึ่ง (4 เดือน) ก็มีความเห็นว่าการทำงานของรัฐบาลชุดนี้เป็น ดังนี้

1. ขาดประสิทธิภาพ บริหารประเทศแบบเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง โดยเฉพาะกับนายทุนที่สนับสนุนพรรคพลังประชาชน
 2. มีพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นตัวแทนของหัวหน้าพรรคคนเก่า คือ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการถูกดำเนินคดีและกำลังหลบหนีอยู่ต่างประเทศ
- นายสุเทพ จึงเสนอให้ขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายสมัคร และรัฐมนตรีเป็นรายบุคคล ซึ่งที่ประชุมพรรคได้ให้ความเห็นชอบตามความเห็นของนายสุเทพ ที่จะขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช และรัฐมนตรี อีก 7 ท่าน ด้วยเหตุผล ดังนี้
1. ไม่สามารถยุติวิกฤตการณ์ทางการเมืองการปกครองได้
 2. ไม่สามารถจัดปิดเป้าความทุกข์เจ็บแค้นที่กำลังแผ่กระจายไปทั่วทุก

หย่อมหญ้า

ทับซ้อนได้

7. ไม่สามารถส่งเสริมและเป็นแบบอย่างของการใช้ระบบคุณธรรม จริยธรรม ใช้หลักนิติธรรม นิติรัฐได้

8. ไม่สามารถสร้างความสมานฉันท์ ลดความแตกแยกของประชาชนภายในชาติลงได้ เป็นต้น

ส่วนรัฐมนตรี อีก 7 ท่านที่ถูกอภิปรายไม่ไว้วางใจ มีดังนี้

1. นพ.สุรพงษ์ สืบวงศ์ลี รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เนื่องจากไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจทุกด้าน

2. นายมิ่งขวัญ แสงสุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ กรณีราคาสินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาแพง รวมถึงราคาข้าวที่ไม่เป็นธรรมต่อเกษตรกร

3. นายสันติ พร้อมพัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม กรณีการเช่ารถโดยสารปรับอากาศ เอ็นจีวี ของ ขสมก. จำนวน 6000 คันบาท (หกพันล้านบาท) ที่ส่งไปในทางทุจริต

4. นายทรงศักดิ์ ทองศรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม กรณีการเช่ารถโดยสารปรับอากาศ เอ็นจีวี ของ ขสมก. จำนวน 6000 คันบาท (หกพันล้านบาท) ที่ส่งไปในทางทุจริต

5. นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ กรณีการบริหารงานบุคคลที่ผิดพลาด และใช้ตำแหน่งหน้าที่ไปในทางมิชอบ รวมไปถึงกรณีการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ(ป.ป.ท.) ที่ไม่ถูกต้อง

6. นายนพดล ปัทมะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ กรณีข้อพิพาทเขาพระวิหารกับประเทศกัมพูชา ที่ถูกกล่าวหาว่าเอื้อประโยชน์ให้แก่ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี โดยการยินยอมให้กัมพูชานำประสาทเขาพระวิหาร ไปขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลก

7. ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เนื่องจากการไร้ประสิทธิภาพในการทำงานแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมถึงเรื่องการใช้อำนาจหน้าที่ รัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ไปในทางมิชอบมีการแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการ โดยไม่เป็นธรรม รวมทั้งการลดรอนสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน เป็นต้น

1) บทบาทในการยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ มีบทบาทเป็นอย่างมากในการยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. จัดประชุมสมาชิกสภาผู้แทนของพรรคประชาธิปัตย์

2. เสนอต่อที่ประชุมพรรค เพื่อขอมติจากที่ประชุม ที่จะขอยื่นญัตติเพื่อเปิดอภิปราย
ไม่ไว้วางใจนายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีอีก 7 คน

3. มอบหมายให้คณะกรรมการประสานพรรคร่วมฝ่ายค้าน (วิปฝ่ายค้าน) ไปยกร่าง
ญัตติ

4. รวบรวมรายชื่อสมาชิกให้ได้ 1 ใน 5 ตามที่รัฐธรรมนูญมาตรา 158 บัญญัติเอาไว้

5. เสนอต่อนายชัย ชิดชอบ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 17 มิถุนายน พ.ศ.
2551 และกำหนดให้มีการประชุมสภาระหว่างวันที่ 23 - 27 มิถุนายน พ.ศ. 2551

นายสุเทพ มีความเห็นว่าสมควรที่จะยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนาย
สมัคร เพราะหลังจากที่นายสุเทพ และสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ได้มีการติดตามตรวจสอบการ
ทำงานของคณะรัฐบาล และมีความเห็นว่าการบริหารประเทศของรัฐบาลนายสมัคร ไม่เป็น
ประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชน รวมทั้งเมื่อพบข้อบกพร่องในการบริหารงานของนาย
สมัคร และคณะรัฐมนตรีมาหลาย นายสุเทพ และสมาชิกพรรคฝ่ายค้าน ก็ได้นำเสนอข้อบกพร่อง
นั้นต่อนายสมัคร รวมทั้งแนวทางแก้ไข แต่นายสมัครและคณะรัฐมนตรี ก็ไม่ยอมรับฟังความ
คิดเห็น ดังนั้นนายสุเทพ จึงต้องใช้รัฐสภาในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานที่ผิดพลาดของรัฐบาล
นายสมัคร สุนทรเวช โดยนายสุเทพ ได้ยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจนายสมัคร สุนทรเวช
และรัฐมนตรี อีก 7 ท่าน โดยมีเหตุผล ดังนี้

1. เนื่องจากนายสมัคร ขาดคุณสมบัติของการเป็นผู้นำประเทศ รวมทั้งมีพฤติกรรม
ที่เป็นตัวแทนของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นักการเมืองเก่าที่กำลังถูกดำเนินคดีอยู่

2. รัฐมนตรีที่ถูกอภิปรายบริหารงานในหน้าที่ได้ไม่ดี มีการทุจริต คอร์รัปชัน

3. ไม่สามารถที่จะแก้ไขปัญหาที่สำคัญของประเทศได้สำเร็จ เป็นต้น

2) บทบาทในการหาข้อมูลในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

นายสุเทพ มีแนวทางในการหาข้อมูลในการอภิปราย ดังนี้

1. มอบหมายให้ผู้อภิปรายติดตามหาข้อมูลเอาไว้ล่วงหน้า โดยการติดตามการ
ทำงานของรัฐมนตรีแต่ละคนในฐานะของรัฐมนตรีเงา

2. รวบรวมข้อมูลทั้งหมด

3. นำมาประมวลเพื่อใช้ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจต่อไป

ส่วนเรื่องข้อมูลนั้นนายสุเทพ ได้มาจากหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นข้อมูลจริงโดยบุคคล
ที่อยู่ในหน่วยงานนั้น และนำข้อมูลมามอบให้กับนายสุเทพ และคณะเพื่อที่จะได้นำไปใช้ในการ
ทำหน้าที่อภิปรายไม่ไว้วางใจและขับไล่รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช เพื่อให้หมดอำนาจในการ
บริหารประเทศ ซึ่งนายสุเทพ เป็นผู้ที่ให้ความสำคัญกับการหาข้อมูลและหลักฐานที่จะนำมาใช้ใน

การอภิปรายเป็นอย่างมาก เพื่อให้การทำหน้าที่ฝ่ายค้านเป็นไปโดยสมบูรณ์ สามารถตรวจสอบ
การทำงานของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) บทบาทในการวางแผนและวางตัวอภิปรายไม่ไว้วางใจ รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

ในการวางแผนอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช นั้นนายสุเทพ
เทือกสุบรรณ ได้มีการวางแผนในการอภิปราย ดังนี้

1. เรียกประชุมคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่ายค้าน (วิปฝ่ายค้าน)
2. คัดเลือกผู้อภิปราย จัดลำดับผู้อภิปราย และหัวข้อในการอภิปราย
3. เรียกประชุมผู้ที่ได้รับมอบหมายให้อภิปราย เพื่อวางแนวทางและจัดลำดับการ

อภิปราย

นายสุเทพ ทำหน้าที่ในการวางแผนอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร และ
รัฐมนตรีทั้ง 7 คน โดยยึดหลักการอภิปราย 5 แนวทาง ได้แก่

1. อภิปรายโดยยึดบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเป็นหลัก
2. ปฏิบัติตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
3. อภิปรายตามข้อมูล หลักฐานตามความเป็นจริง และตั้งอยู่บนพื้นฐานของเหตุผล

ที่เข้าใจง่าย

4. ไม่อภิปรายในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาล
5. ไม่อภิปรายพาดพิงถึงบุคคลที่ 3 ยกเว้นบุคคลนั้นมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องและ

สัมพันธ์กับข้อกล่าวหาของพรรคที่ขึ้นไปก่อนหน้านี้

ในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร นายสุเทพ และคณะอภิปรายวางตัวผู้
อภิปรายเอาไว้ ดังนี้

1. ให้นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรค พูดถึงการบริหารราชการแผ่นดินที่

บกพร่องของรัฐบาลนายสมัคร ในภาพรวม

2. สำหรับประเด็นปลีกย่อย จะแบ่งเป็นด้านเศรษฐกิจ นำโดย นายกรณ์ จาติกวณิช

ส.ส.กรุงเทพมหานคร

3. เรื่องการโยกย้ายข้าราชการของกระทรวงต่างๆ ได้มอบหมายให้นายจурินทร์

ลักษณะวิศิษฐ์ รองหัวหน้าพรรคเป็นผู้อภิปราย

4. เรื่องการซักถามนายสมัคร ในประเด็นปราสาทพระวิหารนั้นกำหนดให้ ม.ร.ว.

สุขุมพันธุ์ บริพัตร เป็นผู้อภิปราย

5. ในการอภิปรายจะมีการหยิบยกประเด็น นายจักรภพ เพ็ญแข อดีตรัฐมนตรี

ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ที่เคยกล่าวโจมตีสถาบันกษัตริย์ มาอภิปรายอีกครั้ง โดยผู้อภิปรายคือ

นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ ส.ส.พัทลุง โดยให้เหตุผลว่า ถือเป็นความผิดโดยตรงของนายกรัฐมนตรี ที่ปล่อยให้รัฐมนตรีผู้มีทัศนคติที่เป็นอันตรายต่อสถาบันที่สำคัญ มาดำรงตำแหน่งอยู่ใน คณะรัฐมนตรี

6. ส่วนการอภิปราย นายพนตล ปัทมะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นั้น โดยประเด็นใหญ่อยู่ที่เรื่องปราสาทเขาพระวิหาร ซึ่งมีหลักฐานส่วนหนึ่งชี้ให้เห็นว่า มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของพ.ศ.ท.ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งบุคคลที่ร่วมอภิปราย ได้แก่ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ม.ร.ว. สุภูมิพันธุ์ บริพัตร นายอลงกรณ์ พลบุตร รองหัวหน้าพรรค นายธีระ สลักเพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด นายศิริโชค โสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา เป็นผู้สรุปในช่วงท้าย

7. สำหรับการอภิปราย ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย นั้น อาจจะใช้รูปแบบเชิงวาตะกรรม ในลักษณะใช้ลูกเล่นของการอภิปราย โดยนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ซึ่งประเด็นการอภิปรายจะเป็นเรื่องที่คนส่วนใหญ่รับทราบ เป็นปัญหาที่มาจากการบริหารงานที่ล้มเหลว เช่น การแก้ปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนใต้ โดยนายชวน หลีกภัย ประธานสภาที่ปรึกษาพรรคร่วมอภิปรายด้วย

8. ในส่วนของนายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม โดยแนวทางการอภิปราย พูดถึงเรื่องการบริหารราชการที่บกพร่อง พร้อมทั้งสอบถามความคืบหน้าของคดีการหายตัวของนายสมชาย นีละไพจิตร อดีตรองอธิบดีกรมตำรวจ คดีนายเจริญ วัค อักษร และคดีการสังหารพระสุพจน์ สุวโจ พระนักอนุรักษ์ ขณะที่ คดีบุกรุกที่ดินของบริษัทรี สุบรรณฟาร์มจำกัด ของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขานุการพรรคประชาธิปัตย์ กลับได้รับการพิจารณาก่อน ส่อให้เห็นเจตนาการเอาคืนทางการเมืองนอกจากนั้นจะอภิปรายเรื่องการโยกย้ายข้าราชการระดับสูงในกระทรวงยุติธรรมจำนวน 10 คน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร อาทิ การย้ายนาย สุนัย มโนมัยอุม อดีตรับผิดชอบสอบสวนคดีพิเศษ ไปเป็นเลขานุการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ (ป.ป.ท.) ซึ่งมีหลักฐานที่เชื่อว่า เกี่ยวข้องกับการเมือง เนื่องจากนาย สุนัย เป็นผู้รับผิดชอบคดีสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพ.ศ.ท. ทักษิณ และครอบครัว ขณะเดียวกันการ อภิปรายมีการพูดถึงกรณีที่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ตรวจสอบทรัพย์สินคุณหญิงจาวรรม เมทะกา ผู้ว่าการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) โดยไม่มีเหตุอันสมควรและเป็นการกระทำที่ขัดต่อหน้าที่ อันมีผลมาจากความไม่พอใจที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบงบประมาณของกรมสอบสวนคดีพิเศษ นอกจากนี้ยังมีประเด็นเรื่องการตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ที่ยังค้างอยู่ในสภา โดยจะอภิปรายความผิดของนายสมพงษ์ ในฐานะรัฐมนตรีที่รับผิดชอบต่อเรื่องนี้โดยตรง แต่กลับไม่ให้ความสนใจ ทำให้ขณะนี้ไม่สามารถตั้งคณะกรรมการ

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ได้ตามกรอบเวลาที่รัฐธรรมนูญ ปี 2550 กำหนด เป็นต้น

การอภิปรายครั้งนี้ใช้ผู้อภิปราย 50 คน เพื่อชี้ให้ประชาชนเห็นว่านายกรัฐมนตรี และ 7 รัฐมนตรี ไม่สมควรที่จะดำรงตำแหน่ง และบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

1.4 บทบาทในกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พ.ศ.2551)

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ คือ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขานุการพรรคประชาธิปัตย์ ที่ได้แสดงความสามารถในการเจรจาต่อรองกับพรรคที่เคยร่วมรัฐบาลกับพรรคพลังประชาชนมาก่อนให้มาร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลได้ หลังจากพรรคพลังประชาชนถูกยุบ สมาชิกพรรคส่วนใหญ่ก็ย้ายไปสังกัดพรรคเพื่อไทยซึ่งได้เตรียมการจัดตั้งเอาไว้เพื่อรองรับการถูกยุบพรรคพลังประชาชน อีกส่วนหนึ่งกระจายไปสังกัดพรรคการเมืองต่าง ๆ ซึ่งเป็นการยากมากที่จะสามารถเข้าไปติดต่ोजเจรจาต่อรองกับพรรคการเมืองเหล่านั้นได้ แต่ นายสุเทพ ก็ใช้ความพยายามเป็นอย่างมาก จนในที่สุดก็สามารถโน้มน้าวให้ชั่วคราวเมืองเก่า ขอมเปลี่ยนข้างหันมาร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ โดยได้ดำเนินบทบาท ดังนี้

1.4.1 บทบาทของการสร้างความเชื่อมั่นในการเป็นพรรคผู้นำรัฐบาล

ในการเจรจาต่อรองในการจัดตั้งรัฐบาลของพรรคประชาธิปัตย์นั้น ผู้ที่มีบทบาทสำคัญก็คือ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขานุการพรรคประชาธิปัตย์ ได้สร้างความเชื่อมั่นให้พรรคร่วมรัฐบาลเชื่อมั่น ดังนี้

1. แสดงให้เห็นว่าพรรคประชาธิปัตย์มีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน โดยการชี้แจงให้พรรคร่วมรัฐบาลรับทราบถึงแนวทางการทำงานของพรรค
2. แสดงให้เห็นว่าพรรคประชาธิปัตย์มีความพร้อมในการทำหน้าที่ ทั้งด้านบริหารและด้านนิติบัญญัติ
3. แสดงให้เห็นว่าพรรคประชาธิปัตย์มีความมุ่งมั่นที่จะเข้ามาแก้ไขปัญหาของประเทศ อย่างแท้จริง

จากการยอมรับเงื่อนไข โดยการขอมมอบกระทรวงหลักที่สำคัญให้กับพรรคร่วมรัฐบาล เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงคมนาคม ซึ่งเป็นกระทรวงที่ล้วนสร้างรายได้ให้อย่างมหาศาล จึงเป็นการแสดงความจริงใจ และเสนอเงื่อนไขที่ทุกพรรคไม่อาจจะปฏิเสธได้ การเปลี่ยนข้างทางการเมืองจึงเกิดขึ้น และนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ก็พิสูจน์ฝีมือในการทำหน้าที่ “ผู้จัดการรัฐบาล” ได้เป็นอย่างดีว่ามีความสามารถในการแก้ปัญหาคความขัดแย้งของพรรคร่วมรัฐบาลได้ดีมาก ส่วนการเข้าไปติดต่อ ประสาน เพื่อเชิญพรรคอื่นเข้าร่วมรัฐบาลนั้น

สิ่งที่สำคัญก็คือการที่นายสุเทพ ได้แสดงให้เห็นพรรคที่จะมาเข้าร่วมรัฐบาลเห็นว่านายสุเทพ และพรรคประชาธิปัตย์มีความจริงใจในการที่จะจัดตั้งรัฐบาลเพื่อแก้ปัญหาให้กับบ้านเมือง

1.4.2 บทบาทในการประสานกับพรรคการเมืองอื่นจนจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ

การเดินทางประสานกับพรรคการเมืองพรรคอื่นในการจัดตั้งรัฐบาลของนายสุเทพ ที่ประสบความสำเร็จในการเจรจานั้น ส่วนหนึ่งมาจากความสามารถของนายสุเทพ ในการยื่นข้อเสนอที่น่าสนใจให้กับพรรคร่วมรัฐบาล อีกส่วนหนึ่งเกิดจากความหวาดระแวงในอนาคตทางการเมืองของขั้วการเมืองเดิม ที่อยู่ตรงข้ามกับฝ่ายทหาร ดังนั้นพรรคร่วมรัฐบาลเดิมจึงยอมเปลี่ยนขั้วทางการเมืองเพื่อความปลอดภัยของตนเอง แต่อย่างไรก็ตามยังคงถือว่านายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นนักการเมืองที่มากประสบการณ์ มีความฉลาดรู้จักที่จะหยิบยื่นข้อเสนอและรู้จักที่จะใช้ประโยชน์ในการได้เปรียบทางการเมือง เพื่อผลในการจัดตั้งรัฐบาลครั้งนี้ หลักสำคัญของนายสุเทพ ในการประสานกับพรรคการเมืองอื่น ก็คือ

1. ความจริงใจ คือ จะต้องมีความจริงใจและการให้เกียรติซึ่งกันและกัน ในการประสานกับทุกฝ่ายเพื่อหาทางออกในปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ในขณะนั้นพรรคการเมืองที่ร่วมรัฐบาล ได้แก่ พรรคชาติไทยเดิม พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา พรรคภูมิใจไทย พรรคเพื่อแผ่นดิน และกลุ่ม ส.ส. จากพรรคพลังประชาชนเดิมบางส่วน ได้เห็นพ้องต้องกันว่า บ้านเมืองเกิดวิกฤติ ทำให้รัฐบาลชุดที่ผ่านมา ไม่สามารถบริหารประเทศต่อไปได้ จึงได้มาร่วมมือกับนายสุเทพ จัดตั้งรัฐบาลเพื่อกอบกู้วิกฤติ ในการประสานกับทุกพรรคนั้น นายสุเทพ เน้นความจริงใจในการจัดตั้งรัฐบาล เพื่อเป้าหมายที่จะเข้ามาแก้ปัญหาให้กับประเทศ

2. ให้การเจรจาในเรื่องตำแหน่งเป็นเรื่องรอง เพราะทุกพรรคก็มีเป้าหมายเดียวกันคือต้องการที่จะสร้างความสงบสุขให้กับบ้านเมือง เมื่อมีการประสานจนเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน การทำงานร่วมกันของทุกพรรคจึงเป็นไปได้ด้วยดี

1.4.3 บทบาทในการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีภายในพรรคประชาธิปัตย์และกับพรรคร่วมรัฐบาล

ในการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรี กับพรรคร่วมรัฐบาล ได้มีการประชุมกันระหว่างนายสุเทพ กับแกนนำของพรรคร่วมรัฐบาล โดยได้ตกลงกันว่าพรรคไหนควรจะได้โควตารัฐมนตรีเท่าไร ซึ่งการประชุมปรากฏผล ดังนี้

1. พรรคประชาธิปัตย์ได้ 17 ตำแหน่ง
2. พรรคภูมิใจไทยได้ 7 ตำแหน่ง
3. พรรคเพื่อแผ่นดิน ได้ 4 ตำแหน่ง
4. พรรคชาติไทยพัฒนา มี 4 ตำแหน่ง

5. พรรคกิจสังคม มี 1 ตำแหน่ง

6. พรรครวมใจไทยชาติพัฒนา มี 2 ตำแหน่ง

นายสุเทพ ให้ความสำคัญกับตำแหน่งรัฐมนตรีทุกตำแหน่ง โดยมองว่ามีความสำคัญเหมือนกัน สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือการทำงานในหน้าที่ให้สมบูรณ์ เพราะทุกตำแหน่ง ทุกกระทรวง มีความสำคัญสำหรับสังคมไทยทั้งสิ้น

1.4.4 บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ทำหน้าที่ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ โดยใช้วิธีการ ดังนี้

1. ชี้แจงทำความเข้าใจกับพรรคร่วมรัฐบาล เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน
2. ประนีประนอมเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นและหาทางออกร่วมกัน
3. ยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก ในการตัดสินใจในปัญหาที่เกิดขึ้น
4. ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภาให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะนโยบายสำคัญเร่งด่วน ในการสร้างความสมานฉันท์ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย
5. ยุติวิกฤติทางการเมือง และแก้ปัญหาเศรษฐกิจ
6. ปกป้องสถาบันหลักของชาติและส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นต้น

ในการประชุมคณะรัฐมนตรีได้มีการวางแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันในฐานะคณะรัฐมนตรี เพื่อให้คณะรัฐมนตรีได้ยึดถือและปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้คณะรัฐมนตรีได้น้อมนำพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ได้พระราชทานให้ คณะรัฐมนตรีในวันที่ได้มีการเข้าเฝ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณ
2. เน้นเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต
3. นโยบายที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติเป็นนโยบายที่ได้มีการแถลงต่อรัฐสภา ซึ่งต้องถือเป็นเป้าหมายร่วม หรือทิศทางของคณะรัฐบาลชุดปัจจุบัน
4. ในภาวะวิกฤตลักษณะการทำงานของรัฐบาล ต้องเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และต้องมีประสิทธิภาพและเอกภาพ แม้จะเป็นรัฐบาลผสม แต่ต้องไม่เป็นรัฐบาลที่แบ่งพรรค คือเป็นรัฐบาลที่รับผิดชอบร่วมกัน
5. รัฐบาลนี้เป็นรัฐบาลในวิถีทางรัฐสภารัฐมนตรีทุกคนต้องเข้าร่วมประชุมสภาอย่างสม่ำเสมอ

6. รัฐมนตรีทุกคนเป็นบุคคลสาธารณะ ในภาวะที่มีทั้งปัญหาเศรษฐกิจ และมี ปัญหาความขัดแย้งในสังคมสูง ให้รัฐมนตรีทุกคนได้ปฏิบัติตน โดยคำนึงถึงความรู้สึกของ ประชาชน

7. ในรัฐบาลที่เชื่อมั่นในวิถีทางประชาธิปไตย ต้องเปิด โอกาสให้ประชาชนเข้า มามีส่วนร่วม

8. รัฐบาลชุดนี้ต้องพร้อมที่จะรับการตรวจสอบ จะมีทั้งการตรวจสอบในเชิง นโยบาย และเรื่องอื่น ๆ

9. รัฐมนตรีทุกคน ไม่มีสิทธิเหนือประชาชนคนอื่น ในแง่ของการปฏิบัติตาม กฎหมาย แต่ความรับผิดชอบ ทางการเมืองมีมาตรฐานที่สูงกว่าความรับผิดชอบทางกฎหมายด้วย

1) บทบาทในการประสานความขัดแย้งของพรรคร่วมรัฐบาล

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายให้รับหน้าที่ในการ ประสานความขัดแย้งภายในพรรคร่วมรัฐบาล เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความอดทน อดกลั้นสูงและทำ หน้าที่ในการประสานความขัดแย้งกับพรรคร่วมรัฐบาลได้ดี โดยเมื่อมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้น ภายในพรรคร่วมรัฐบาล นายสุเทพ ก็จะเข้าไปทำหน้าที่ประสานความขัดแย้ง ดังนี้

1. โดยการชี้แจงทำความเข้าใจในปัญหานั้นๆเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

นำไปสู่ความสงบภายในพรรคร่วมรัฐบาล โดยนายสุเทพ มองว่าความขัดแย้งในพรรคร่วมรัฐบาล เป็นเรื่องธรรมดาสำหรับรัฐบาลผสมที่จะมีการกระทบกระทั่งกันบ้าง เพราะนักการเมืองแต่ละคน อาจจะมีความคิดที่แตกต่างกัน จึงต้องจะต้องมีการพูดคุยกันเพื่อรับฟังเหตุผลซึ่งกันและกัน

2. ที่สำคัญเมื่อมีการขัดแย้งเกิดขึ้น จะต้องไม่นำเรื่องที่ขัดแย้งนั้นมาขยายผล ซึ่งจะ ทำให้เกิดผลร้ายลุกลามกว้างออกไป

3. ในฐานะเลขาธิการพรรคผู้นำรัฐบาล นายสุเทพ จะทำหน้าที่ “จบปัญหา”เพื่อ ระงับความขัดแย้งของพรรคร่วมรัฐบาล เพื่อให้รัฐบาลสามารถทำหน้าที่บริหารประเทศต่อไปได้ เป็นต้น

2) บทบาทในการเป็นรองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคงแห่งชาติ

ในการทำหน้าที่เป็นรองนายกด้านความมั่นคง ฯ ของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ทำ หน้าที่ในการดูแลรับผิดชอบด้านความมั่นคง ฯ ได้ประสบความสำเร็จพอสมควร โดยนายสุเทพ ให้ความสำคัญกับการสมานฉันท์และความสามัคคีของคนในชาติ โดยใช้ “แนวทางกฎหมายที่เป็น ธรรม” เพื่อขจัดปัญหาความขัดแย้งของชาติในทุกกรณี ดังนี้

1. ปัญหาการก่อเหตุวุ่นวายของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการ แห่งชาติ (นปช.) ซึ่งนายสุเทพ ใช้กลไกของกฎหมายในการแก้ปัญหา โดยการบังคับใช้กฎหมาย

จากเขาไปหาพนักงานสามารถควบคุมสถานการณ์เอาไว้ได้ หลังจากนั้นจึงปล่อยให้เขาไปตามกระบวนการของกฎหมาย เพื่อความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

2. ปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนายสุเทพ ใช้แนวทางพระราชทานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ผ่านกลไกแผนพัฒนาพื้นที่พิเศษ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นการบูรณาการ การทำงานของทุกภาคส่วน และรับฟังปัญหาความต้องการของประชาชน เพื่อให้แก้ปัญหาของประชาชนในพื้นที่ได้ตรงจุด

3. ปัญหาสุขภาพจิต นายสุเทพ ใช้แนวทางการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ 5 รั้ว ได้แก่ รั้วชายแดน รั้วชุมชน รั้วสังคม รั้วโรงเรียน รั้วครอบครัว ร่วมกับโครงการปราบปรามยาเสพติดและการบำบัดรักษา ซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบชัดเจน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตได้อย่างยั่งยืน

4. ปัญหาแรงงานเดือนและปัญหาผู้อพยพ เป็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง โดยนายสุเทพ ได้มีแนวทางที่จะทำให้แรงงานเหล่านั้นเข้ามาอยู่ในระบบ โดยมีนโยบายที่จะเปิดให้แรงงานมาขึ้นทะเบียน เพื่อให้เป็นแรงงานที่ถูกกฎหมาย และติดตามตรวจสอบแรงงานที่ไม่ยอมมาขึ้นทะเบียน เพื่อทำการผลักดันกลับประเทศ ส่วนปัญหาผู้อพยพนั้นนายสุเทพ ได้มีแนวทางในการดูแลเพื่อให้เกิดความเรียบร้อย ต่อจากนั้นจึงหาแนวทางในการส่งผู้อพยพเหล่านั้นกลับประเทศของเขาต่อไป เป็นต้น

3) บทบาทในการกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ในการเข้ามากำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ นั้น นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งมอบหมายและมอบอำนาจให้นายสุเทพ ปฏิบัติราชการแทนในราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 330/2551 ลงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ซึ่งการกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นสิ่งที่จำเป็นมากสำหรับความมั่นคงของรัฐบาล โดยนายสุเทพ ให้ความสำคัญกับงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. การแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ โดยนายสุเทพ เน้นย้ำว่าจะต้องเป็นบุคคลที่เหมาะสมที่สุดและสามารถอำนวยความสะดวกในการทำงานให้กับรัฐบาลได้เต็มที่ เพราะการทำงานระหว่างตำรวจกับรัฐบาลจะได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้กับประเทศและรัฐบาล การพิจารณาแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีวิธีการที่สนใจ ดังนี้

1.1 พิจารณาตามความรู้ความสามารถที่เหมาะสมในตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

1.2 พิจารณาตามลำดับอาวุโส และการยอมรับของผู้ได้บังคับบัญชา สามารถทำงานในตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้ โดยไม่มีอุปสรรคมากนัก

1.3 พิจารณาถึงความเป็นกลางทางการเมือง ไม่เป็นตำรวจในสายของกลุ่มอำนาจเก่า สามารถที่จะสนองนโยบายและทำงานร่วมกับรัฐบาลได้เป็นอย่างดี เป็นต้น

2. การแก้ปัญหาภายในของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่สะสมมานาน คือ

2.1 ปัญหาการขาดความสามัคคีภายในองค์กรตำรวจ คือ มีการแบ่งเป็นฝักฝ่ายในวงการตำรวจ โดยนายสุเทพ ได้มีแนวทางในการที่จะสร้างความสามัคคี ในวงการตำรวจ โดยการมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาไปดำเนินการเพื่อสร้างความสามัคคี การให้ความยุติธรรมในตำแหน่งหน้าที่ การอบรมในเรื่องความสามัคคี เป็นต้น

2.2 ปัญหาการทุจริตในตำแหน่งหน้าที่ คือ การหาผลประโยชน์จากตำแหน่งทำให้องค์การตำรวจต้องมัวหมอง ดังนั้นจึงต้องแก้ปัญหานี้โดยการเพิ่มความเข้มข้นของการตรวจสอบหาข้อมูลในเชิงลึกของการทุจริตให้มากขึ้น แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่เที่ยงตรงเป็นธรรม และลงโทษสถานหนักเมื่อพบว่ามีการกระทำความผิดจริง

2.3 ปัญหาการใช้เส้นสายในการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่ ถือว่าเป็นการกระทำที่บั่นทอนความเจริญของสถาบันตำรวจ เพราะทำให้ระบบและขั้นตอนการแต่งตั้งต้องสูญเสีย ทำให้บุคคลที่มีความสามารถน้อยมาดำรงตำแหน่งที่สำคัญ จึงทำให้การทำงานต้องประสบกับความล้มเหลว โดยนายสุเทพ เน้นย้ำให้มีการตรวจสอบ เมื่อพบความผิดก็จะลงโทษสถานหนัก

3. การเพิ่มหลักประกันและการเพิ่มคุณภาพชีวิต ให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ และครอบครัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เสียชีวิตขณะปฏิบัติหน้าที่ คือ

3.1 การเพิ่มเงินเบี้ยเลี้ยงในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยจะตั้งคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาถึงความเหมาะสมเป็นระยะ เพื่อให้สอดคล้องกับค่าครองชีพในปัจจุบัน

3.2 การปูนบำเหน็จชั้นยศจากการเสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ และการช่วยเหลือครอบครัวเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เสียชีวิตในการปฏิบัติหน้าที่ โดยให้เจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติหน้าที่จนเสียชีวิต ได้รับการยกย่องอย่างสมเกียรติ รวมทั้งการช่วยเหลือครอบครัวของเขาไม่ให้อำนาจงานเกินไป หลังจากที่ต้องสูญเสียผู้นำของครอบครัวไป เช่น การช่วยเหลือในด้านเงินทุนในการประกอบอาชีพ ช่วยเหลือทุนด้านการศึกษาของบุตร เป็นต้น

4) บทบาทในการดูแลความเคลื่อนไหวของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้าน
เผด็จการแห่งชาติ (นปช.)

การประชุมเคลื่อนไหวของกลุ่ม นปช. รุนแรงมากขึ้นในช่วง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2553 หลังจากที พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร ถูกพิพากษาให้ริบทรัพย์สิน มูลค่าประมาณ 46,000 ล้านบาท โดยมีการระดมคนเข้ามาชุมนุมกันอย่างมากมายหลายหมื่นคน และดำเนินการกดดันรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง โดยการใช้วิธีการชุมนุมกดดันรัฐบาลในสถานที่สำคัญ และคอยขัดขวางการทำงานของรัฐบาล สร้างความก่อความในรูปแบบต่างๆ เช่น การนำเลือดไปเทตามสถานที่ต่าง ๆ เพื่อก่อความรัฐบาลและทำลายขวัญกำลังใจรัฐบาล จนรัฐบาลโดยนายอภิสิทธิ์ ยอมเจรจาด้วยแต่ไม่สามารถตกลงกันได้ โดยข้อเรียกร้องของกลุ่มคนเสื้อแดงคือต้องการให้นายอภิสิทธิ์ ยุบสภา เพียงอย่างเดียว เพื่อจัดการเลือกตั้งใหม่ แต่นายอภิสิทธิ์ ต่อรองขอให้มีการปฏิรูปการเมืองก่อนที่จะยุบสภา

ในวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2553 รัฐบาลได้ใช้กำลังเข้ายึดพื้นที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์ แต่ถูกต่อต้านอย่างหนักจากกลุ่มคนเสื้อแดง มีการใช้อาวุธปืนสงครามกันจากทั้งสองฝ่าย ทำให้มีเจ้าหน้าที่ทหารและประชาชนเสียชีวิตประมาณ 21 ศพ จึงเป็นปัญหาที่สำคัญของนายสุเทพ อีกปัญหาหนึ่งที่ต้องเร่งแก้ไข ในขั้นแรกรัฐบาล โดยนายสุเทพ ได้ใช้กฎหมายในการควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุม ดังนี้

1. พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551 โดยตั้งศูนย์อำนวยการรักษาความสงบ (ศอ.รส.) เป็นศูนย์บัญชาการตั้งอยู่ที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์ มีนายสุเทพ เป็นผู้อำนวยการ (ผศอ.รส.) แต่ก็ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์เอาไว้ได้

2. พระราชบัญญัติบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 และเปลี่ยนชื่อศูนย์บัญชาการเป็นศูนย์อำนวยการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (ศอ.จ.) เป็นสถานที่บัญชาการ โดยตั้งอยู่ที่กรมทหารราบที่ 11 รักษาพระองค์เช่นเดิม และมีนายสุเทพ เป็นผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (ผศอ.จ.) จึงสามารถควบคุมสถานการณ์เอาไว้ได้

1.4.5 ความชอบธรรมในการจัดตั้งรัฐบาลของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

การจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะในครั้งนี้ มีความชอบธรรมทางการเมืองและไม่ผิดวัฒนธรรมทางการเมือง โดยเรื่องความชอบธรรมในการจัดตั้งรัฐบาลนั้นจะต้องพิจารณา ดังนี้

1. พิจารณาถึงความสามารถที่จะบริหารประเทศ ว่าในการจัดตั้งรัฐบาลนั้นจะทำให้การเมืองนิ่งลงและสามารถบริหารประเทศให้เดินหน้าต่อไปได้หรือไม่

2. รัฐบาลมีวิธีการอย่างไรในการที่จะรักษาอำนาจทางการเมืองเอาไว้ให้ได้ เพื่อผลของการบริหารประเทศ

3. รัฐบาลมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้การบริหารประเทศ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางเอาไว้

ซึ่งในการบริหารประเทศของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ ที่ผ่านมามีความสามารถทำให้การเมืองนิ่ง ได้พอสมควร จึงถือว่ามีคุณสมบัติในการจัดตั้งรัฐบาลและมีความชอบธรรมในการบริหารประเทศในระดับที่น่าพอใจ ส่วนในเรื่องการจัดตั้งรัฐบาล การเข้าสู่ตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี และการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 171 มาตรา 172 และมาตราอื่นที่เกี่ยวข้องทุกประการ ดังนั้น การจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้ จึงมีความชอบธรรมตามกฎหมาย และมีความชอบธรรมตามมารยาททางการเมือง

1.5 ความเหมาะสมและผลที่เกิดจากการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ

ความเหมาะสมและผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์และในฐานะต่างๆ ทางการเมืองนั้น เป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก เพราะการดำเนินบทบาทของนักการเมืองระดับเลขาธิการของพรรคการเมืองพรรคใหญ่ในแต่ละครั้ง จะมีผลกระทบต่อระบบการเมืองทันที

นายสุเทพ เป็นผู้ที่มีไหวพริบและบารมีพอสมควร โดยได้ดำเนินบทบาทเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ที่ส่งผลกับพรรคและประเทศชาติ โดยมีผลงานที่น่าสนใจมีมากมาย ซึ่งผลในการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ มีรายละเอียด ดังนี้

1.5.1 ไหวพริบและบารมีของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในการดำเนินบทบาททางการเมือง

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ มีคุณสมบัติที่น่าสนใจ ดังนี้

1. เป็นเลขาธิการพรรคที่มีความสามารถและ ไหวพริบเฉียบแหลม แม้บางครั้งจะถูกมองว่าเป็นคนเจ้าเล่ห์ก็คาม แต่พรรคการเมืองทุกพรรคต้องการบุคคลที่มีคุณสมบัติเช่นนี้ เพื่อมาเป็นเลขาธิการพรรคเพื่อผลของการปฏิบัติงาน

2. เป็นผู้ที่ทุ่มเทและทำทุกอย่างเพื่อความสำเร็จของพรรคประชาธิปัตย์

ส่วนบารมีของนายสุเทพ นั้นก็เป็นที่น่าเกรงขามพอสมควร โดยมีเหตุผล ดังนี้

1. เป็นเพราะนายสุเทพ อยู่ในตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ และเคยดำรงตำแหน่งที่สำคัญมาหลายตำแหน่ง ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บริหารในระดับสูงของพรรค รวมทั้งการเป็นผู้ที่สามารถคุมฐานเสียงของ ส.ส. ของพรรคในภาคใต้ได้ นายสุเทพ จึงเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับและนับถือมาจากสมาชิกพรรคเป็นอย่างมาก

2. นายสุเทพ เป็นผู้ที่นายชวน หลีกภัย ประธานสภาที่ปรึกษาของพรรคประชาธิปัตย์ ให้ความไว้วางใจเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งคอยให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่างๆ เมื่อยามที่นายสุเทพ ถึงคราวคับขันอยู่เป็นประจำ

3. เป็นผู้ที่กว้างขวาง กล้าได้กล้าเสีย จึงมีบารมี เป็นที่น่าเกรงขามต่อสมาชิกพรรคและนักการเมืองฝั่งตรงข้ามมากทีเดียว ซึ่งพรรคการเมืองต้องการเลขาธิการแบบนี้ เพื่อผลสำเร็จของการบริหารงาน โดยเฉพาะการจัดตั้งรัฐบาล คือ มีความกล้าได้กล้าเสีย กล้าที่จะตัดสินใจ และกล้าเสียสละ

ดังนั้นนายสุเทพ จึงมีบารมีที่เกิดจากการสั่งสมจากการดำเนินบทบาททางการเมืองของตนเองและบารมีที่เกื้อหนุนจากนายชวน หลีกภัย ซึ่งยังคงมีบารมีอยู่ในพรรคประชาธิปัตย์ คอยให้ความเกื้อหนุนอยู่เบื้องหลัง ดังนั้นเมื่อนายสุเทพ ดำเนินการใดๆ จึงมีสมาชิกพรรคคอยช่วยงานนายสุเทพ เป็นจำนวนมาก งานในด้านต่างๆ จึงประสบความสำเร็จด้วยดี

เลขาธิการพรรคการเมือง ต้องทำหน้าที่รับผิดชอบการบริหารงานของพรรค ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับพรรค ต้องใช้ความสามารถในการบริหารและต้องใช้ประสบการณ์เป็นอย่างมาก ซึ่งถ้าพิจารณาจากปรัชญาของแมคเคียเวลลี (Machiavelli) ที่นายสุเทพยึดเป็นแนวทางปฏิบัติ ก็คือ “การ ไม่กลัวที่จะต้องกระทำผิดพลาด” เพราะผู้จะประสบความสำเร็จ ต้องมีการทำผิดพลาดบ้างและควรใช้ความผิดพลาดนั้นเป็นประสบการณ์ เพื่อปรับปรุงการทำงานในอนาคตต่อไป

1.5.2 ความสามารถและความเหมาะสมกับตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ของ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมในตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์เป็นอย่างมาก เพราะเป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการทำงาน ในระยะหลังกลับมีบุคลิกที่มีความประนีประนอมมากขึ้น แสดงให้เห็นว่ามีความยืดหยุ่นในการทำงาน และมีการปรับตัวตามบทบาททางการเมืองที่ได้รับ จนรู้สึกว่าเป็นผู้ที่มีความสุขุม นุ่มลึก เหมาะสมกับตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์และผู้จัดการรัฐบาล

ตำแหน่งเลขาธิการพรรค เป็นตำแหน่งที่ต้องมีทักษะเชิงบริหารและการประสานงาน จากประสบการณ์ของนายสุเทพ ที่ได้สั่งสมมาในช่วง 31 ปีเศษ ของการได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรติดต่อกันมา รวมทั้งการได้ทำงานในฐานะฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาล ต่อเนื่องมาหลายสมัย ตั้งแต่ ปี 2522 ทำให้ได้รับความไว้วางใจจากสมาชิกพรรคเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ในการทำงานทางการเมือง นายสุเทพ ทุ่มเทอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะป็นตำแหน่งใด จะเป็นในตำแหน่งเลขาธิการพรรคหรือในตำแหน่งรอง

นายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคงฯ แต่การทำงานทุกอย่างย่อมมีข้อจำกัด จึงอาจทำให้เกิดความไม่
 ถูกใจ หรือไม่พอใจของคนบางกลุ่ม ส่วนในเรื่องความเหมาะสมในตำแหน่งหรือไม่ นั้น นายสุเทพ
 กล่าวว่า “ต้องให้สังคมเป็นผู้ตัดสิน”

นายสุเทพ มีความตั้งใจทำงานในงานที่รับผิดชอบเสมอ เป็นผู้ที่มีความสามารถ
 มากคนหนึ่งในพรรคประชาธิปัตย์ สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ต่างยอมรับว่านายสุเทพ ทำงานด้วย
 ความทุ่มเทจริงจัง ไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อยเพื่อพรรค ในการจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้ นายสุเทพ เป็นผู้
 ที่มีบทบาทที่สำคัญมาก จึงมีการยอมรับว่านายสุเทพ มีความเหมาะสมในตำแหน่งเลขาธิการพรรค
 ประชาธิปัตย์มากที่สุด

นายสุเทพ มีบุคลิกแบบกล้าสู้กล้าชน แต่เมื่อมาอยู่ในตำแหน่ง “ผู้จัดการรัฐบาล”
 ก็มีบุคลิกที่อ่อนลง ไม่แข็งกร้าวเหมือนในตอนแรก มีความประนีประนอมมากขึ้น ในเรื่องนี้แสดง
 ให้เห็นว่านายสุเทพ มีความยืดหยุ่นในการทำงานพอสมควร สามารถปรับตัวให้เข้ากับบทบาท
 และหน้าที่ของตนได้ดี จึงต้องยอมรับว่า นายสุเทพ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมใน
 ตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์มากที่สุด

15.3 ผลงานที่น่าสนใจและผลที่เกิดจากการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ

เทือกสุบรรณ

ผลงานของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ที่น่าสนใจมี ดังนี้

1. การติดต่อประสานกับพรรคการเมืองพรรคอื่น จนสามารถจัดตั้งรัฐบาล
 อภิสิทธิ์ ได้เป็นผลสำเร็จ
2. การจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรี ทั้งภายในพรรคและภายนอกพรรค การ
 แก้ไขปัญหาความขัดแย้งในการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีของพรรคประชาธิปัตย์
3. การทำหน้าที่ “ผู้จัดการรัฐบาล” ที่มีหน้าที่ในการประสานกับพรรคร่วมรัฐบาล
 ในปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารประเทศเป็น ไปในทิศทาง
 เดียวกันและมีประสิทธิภาพ
4. ผลงานด้านการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ ของนายสุเทพ นั้นก็ถือว่าอยู่ใน
 เกณฑ์ที่ดี
5. ผลงานในการกำกับดูแลในกระบวนการเลือกตั้ง ซึ่งนายสุเทพ เป็นประธาน
 คณะทำงานในการเลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งก็ถือว่าประสบความสำเร็จพอสมควร เป็น
 คดี

ผลงานที่คู่โคตรเด่นมากน่าจะเป็นเรื่องการเดินสายประสานกับพรรคการเมืองอื่นจนสามารถจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้เป็นผลสำเร็จ ซึ่งการดำเนินบทบาทของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ทำให้เกิดผลดีกับส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. เกิดผลดีกับพรรคประชาธิปัตย์ เพราะสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้สำเร็จ ทำให้พรรคประชาธิปัตย์ ได้นำนโยบายที่ทางพรรคได้ประกาศเอาไว้และนำมาสู่การปฏิบัติจริง ทำให้พรรคได้รับความนิยมนอกจากประชาชนเพิ่มขึ้น
2. เกิดผลดีกับประชาชน ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล
3. เกิดผลดีต่อการเมืองและระบบการเมือง เพราะการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ ทำให้ระบบการเมืองมีการขับเคลื่อนต่อไปได้ โครงการต่าง ๆ ที่ค้างค้ำก็ได้รับการสานต่อ ทำให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศและประชาชน เป็นต้น

1.5.4 ทศนคติหรือแนวคิดประจำตัวในการดำเนินงานทางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ

ทศนคติทางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ มีดังนี้

1. เป็นผู้ที่ยึดมั่นในระบอบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างเหนียวแน่น
 2. เป็นผู้ที่มีส่วนส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นในพรรคประชาธิปัตย์เองหรือภายนอกพรรค เช่น โครงการให้ความรู้แก่เยาวชนและประชาชนในเรื่องการเลือกตั้ง หรือการส่งเสริมการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น
 3. ยึดหลักความถูกต้อง ตรงไปตรงมา ยึดมั่นในคำพูด และตั้งใจจริงที่จะทำงานเพื่อประโยชน์ของชาติบ้านเมือง
 4. มองการเมืองในแง่ดี มองแบบสร้างสรรค์ คือการหาจุดที่ดีของการเมืองในช่วงเวลานั้นๆ และนำมาสร้างสรรค์สิ่งที่ดีให้กับการเมือง เป็นต้น
- ในฐานะนักการเมืองนายสุเทพ เทือกสุบรรณ อยากเห็นการเมืองไทยเป็น ดังนี้
1. เป็นการเมืองที่โปร่งใสปราศจากกลุ่มทุนที่คอยชักจูงอยู่เบื้องหลัง
 2. ตัวนักการเมืองเองก็ต้องปราศจากผลประโยชน์ทับซ้อน ดำเนินการเมืองเพื่อส่วนรวม
 3. พรรคการเมืองเป็นของประชาชน ไม่ใช่เป็นของกลุ่มทุนหรือของนายทุนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
 4. สมาชิกการเมืองร่วมกันสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อประเทศชาติและส่วนรวม

เป็นหลัก

สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่านายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้ดำเนินบทบาททางการเมืองที่เหมาะสมกับตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ และสร้างผลดีให้กับพรรคประชาธิปัตย์เป็นอย่างมาก โดยสามารถดำเนินบทบาทในการเดินสายประสานกับพรรคการเมืองต่างๆ จนสามารถจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้เป็นผลสำเร็จ และยังมีบทบาทที่สำคัญในการประสานความขัดแย้งและสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ ได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีกลุ่มตัวอย่างบางส่วน โดยเฉพาะกลุ่มพรรคการเมืองฝ่ายค้านที่ให้ความเห็นว่า การดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสมและทำให้เกิดผลเสียต่อระบบการเมือง ก่อให้เกิดความขัดแย้งในสังคมเพิ่มมากขึ้น

2. อภิปรายผล

บทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ จากผลของการวิจัยมีความสอดคล้องกับวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 บทบาทในการบริหารพรรคประชาธิปัตย์

จากผลของการวิจัยพบว่าการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้ทำหน้าที่ในบทบาทของเลขาธิการพรรคได้เป็นอย่างดี โดยได้บริหารงานพรรคในหน้าที่ต่าง ๆ ด้วยความสามารถ ทั้งหน้าที่ที่นายอภิสิทธิ์ มอบหมาย รวมทั้งงานในหน้าที่ของเลขาธิการพรรคตามที่กฎหมายกำหนด นายสุเทพ ก็ทำหน้าที่โดยไม่บกพร่อง ตรงกับข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ ข้อ 30 ที่ระบุว่า “เลขาธิการพรรคมีอำนาจหน้าที่ และรับผิดชอบงานตามที่หัวหน้าพรรคมอบหมาย บริหารงาน ในหน่วยงานต่างๆ ของพรรค จัดประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค จัดประชุมใหญ่ และจัดประชุมอื่นๆ แต่งตั้งผู้ช่วยเลขาธิการพรรค จำนวนไม่เกินหกคน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค” เป็นต้น

ในการบริหารงานพรรคประชาธิปัตย์ นายสุเทพ มีความมุ่งมั่นที่จะสืบสานความเป็น “สถาบันทางการเมือง” ของพรรคประชาธิปัตย์ ที่สั่งสมกันมาจากผู้บริหารหลายยุคหลายสมัย ซึ่งตรงแนวคิดของจุมพล หนิมพานิช (2546) ที่กล่าวว่า “สถาบันทางการเมือง มีรากฐานมาจากทฤษฎีประชาธิปไตย ที่ตระหนักว่า อำนาจเป็นรากฐานของการเมือง และในระบบประชาธิปไตย การใช้อำนาจต้องเป็นไปในหลักความเสมอภาค และความยุติธรรม สถาบันทางการเมืองบางครั้งอยู่ในฐานะที่เป็นองค์กร จัดตั้งขึ้นมาเพื่อกำหนดรูปแบบ กฎเกณฑ์ บรรทัดฐาน ตลอดจนวิธีการในการประพฤติปฏิบัติ กิจกรรมทางการเมืองที่มีอยู่จริง “ความเป็นสถาบัน” เป็นเรื่องของการรวบรวม

ระเบียบ กฎเกณฑ์ กิจกรรมทั้งหมดของปัจเจกชนขึ้นมาเป็นแบบแผนของสถาบัน (องค์กร) ระเบียบ กฎเกณฑ์ ดังกล่าว ได้พัฒนามาจากระเบียบแห่งชีวิต สังคม รวมทั้งปัญหาและการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วเกิดขึ้นอีก “สถาบันทางการเมือง” คือกระบวนการที่สถาบัน (องค์กร) และการดำเนินงานต่างๆ การพยายามสร้างสรรค์หรือการจำกัดค่านิยมที่เป็นของตนเอง และพยายามรักษา เสถียรภาพของตนเองเอาไว้ “สถาบันทางการเมือง” ถ้าได้รับการสร้างสรรค์หรือพัฒนา สถาบันทางการเมืองนั้นจะมีประสิทธิภาพ คือ สามารถนำมาซึ่งเสถียรภาพทางการเมือง ความเจริญ ทางด้านเศรษฐกิจและสังคม “ความเป็นสถาบัน” หากพิจารณาในแง่ของระบบการเมืองการปกครอง แบบประชาธิปไตย “ความเป็นสถาบัน” ของระบบการเมืองการปกครองดังกล่าวจะหมายถึง การที่ ระบบการเมือง สามารถเผชิญกับการขยายตัวของการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมือง (Political Participation) และสมานข้อขัดแย้งของกลุ่มต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ” นอกจากนี้ยังตรงกับแนวคิดของ ประหยัด หงษ์ทองคำ (2547) ที่กล่าวว่า “พรรคการเมือง คือ สถาบันทางการเมืองซึ่งมีองค์ประกอบ และสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. เป็นที่รวมกันของบุคคลกลุ่มหนึ่ง จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอุดมการณ์ทางการเมือง (Political Ideology) ของกลุ่มจะเป็นที่พอใจของคนมากน้อยเพียงไร
2. คนที่มารวมกันจะต้องมีอุดมการณ์ทางการเมืองหรือมีความเห็นในนโยบายหลักทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมตรงกัน แม้จะมีความเห็นในรายละเอียดหรือสาระสำคัญ ปลีกย่อยแตกต่างกันก็ไม่เป็นปัญหา
3. การรวมตัวเป็นสมาชิกของกลุ่มหรือพรรคจะต้องเป็น ไปโดยสมัครใจ ปราศจากการจูงใจด้วยกลอุบายต่างๆ
4. การรวมตัวกันเป็นสมาชิกพรรคการเมือง จะต้องมียุทธศาสตร์หลักในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างครบถ้วน เช่นการส่งผู้สมัครลงรับการเลือกตั้ง การติดต่อใกล้ชิดกับประชาชน
5. มีความประสงค์ที่จะเป็นรัฐบาล เพื่อจะนำเอา นโยบายของพรรค ที่ได้รับความเห็นชอบจากประชาชน ไปบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนให้เกิดผลในเชิงรูปธรรม

นายสุเทพ ได้บริหารพรรคประชาธิปัตย์ให้เป็นไปตามเป้าหมายของพรรคการเมือง คือ ดำเนินกระบวนการของพรรคการเมืองเพื่อบังคับไปสู่เป้าหมายสูงสุดของพรรคการเมือง ตั้งแต่ การส่งผู้สมัครลงรับการเลือกตั้ง การหาเสียงเลือกตั้ง และเป้าหมายสูงสุดก็คือการจัดตั้งรัฐบาลและเข้าไปบริหารประเทศ ซึ่งตรงกับแนวคิดของหยุด แสงอุทัย (2517) ที่กล่าวว่า “พรรคการเมือง คือ คณะบุคคลซึ่งมารวมตัวกันเพราะมีความเห็นตรงกันในหลักใหญ่ของเศรษฐกิจ สังคม และ

การเมือง มีความมุ่งหมายที่จะเป็นรัฐบาล อำนาจการปกครองประเทศตามแนวนโยบายของพรรคที่ประชาชนให้ความเห็นชอบเมื่อโอกาสอำนวย ดังนั้นพรรคการเมืองจึงหมายถึง การรวมตัวของกลุ่มคนที่มีแนวคิดทางการเมืองเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน เพื่อดำเนินบทบาททางการเมือง โดยการส่งผู้สมัครเพื่อเป็นตัวแทนในการรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเป้าหมายที่สำคัญก็คือการได้เป็นรัฐบาลเพื่อเข้าบริหารประเทศ ตามนโยบายที่ได้แถลงเอาไว้กับประชาชนผู้สนับสนุน ในสังคมการเมืองจะมีกลุ่มของบุคคลที่มีความคิดเห็นทางการเมืองคล้าย ๆ กัน หรือมีอุดมคติทางการเมืองในแนวทางเดียวกัน รวมตัวกันเพื่อให้มีการต่อสู้แข่งขันทางการเมืองตามวิถีทางการปกครองแบบประชาธิปไตย เพื่อต่อรองผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือเพื่อมุ่งหวังเข้าไปเป็นรัฐบาลทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน”

นายสุเทพ บริหารพรรคโดยยึดหลักอุดมการณ์ ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมทางการเมืองของพรรคประชาธิปไตยเป็นแนวทางในการบริหารงาน ในส่วนที่เป็นหลักการของระบอบประชาธิปไตยที่สำคัญ ได้แก่ ดำเนินการเมืองด้วยวิถีประชาธิปไตยอันบริสุทธิ์ ดำเนินการเมืองการเมืองด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ต่อประชาชน ดำเนินการเมืองโดยอาศัยหลักกฎหมายและเหตุผลตามรัฐธรรมนูญ ดำเนินการเมืองเพื่อเป็นแบบอย่างแก่อนุชนรุ่นหลังให้มีความนับถือและนิยมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ดำเนินการเมืองโดยไม่สนับสนุนระบบและวิธีแห่งเผด็จการ ไม่ว่าจะเป็ระบบและวิธีการของรัฐบาลใด ๆ โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกพรรคตามแนวทางประชาธิปไตย เป็นต้น ซึ่งตรงกับอุดมการณ์ของพรรคประชาธิปไตย ที่ระบุว่า “พรรคจะดำเนินการเมืองโดยวิถีอันบริสุทธิ์ พรรคจะดำเนินการเมืองด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อประชาชน พรรคจะดำเนินการเมืองโดยอาศัยหลักกฎหมาย และเหตุผลเพื่อความศักดิ์สิทธิ์แห่งรัฐธรรมนูญ และเพื่อเป็นเยี่ยงอย่างแก่อนุชน รุ่นหลังให้มีความนับถือ และนิยมในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข พรรคจะไม่สนับสนุนระบบและวิธีแห่งเผด็จการ ไม่ว่าจะเป็ระบบและวิธีการของรัฐบาลใด ๆ พรรคจะกระจายอำนาจการดำเนินการในท้องถิ่นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้เนื่องจากความใกล้ชิด ขององค์กร ในท้องถิ่นมีมากกว่าส่วนกลาง” เป็นต้น

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ถือว่าการขยายสาขาพรรค เป็นเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่จะต้องปฏิบัติ เพื่อให้พรรคได้มีความใกล้ชิดและมีโอกาสดูแลรับใช้ประชาชนเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ประชาชนรู้สึกว่าเป็น “เจ้าของพรรค” ซึ่งจะส่งผลให้ความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคเพิ่มมากขึ้น นายสุเทพ มียุทธศาสตร์เกี่ยวกับสาขาพรรค คือ 1) สาขาพรรคเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ โดยจัดตั้งและพัฒนาสาขาพรรคให้เข้มแข็ง มีระบบบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ 2) จัดตั้งสาขาพรรคขึ้นใหม่ ในเขตพื้นที่ที่มีความพร้อม ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

3) ปรับปรุงสาขาพรรคที่มีอยู่เดิมให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ เพื่อรับภาระงานการเมืองในเขตพื้นที่แต่ละพื้นที่ 4) ขยายสาขาพรรคที่ไม่มีความพร้อม เพื่อลดภาระของพรรค โดยนายสุเทพ ได้เสนอที่จะจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาสาขาพรรคในปี พ.ศ. 2553 นี้ให้มีความเข้มแข็ง ด้วยวงเงินถึง 22.7 ล้านบาท ซึ่งจะช่วยให้การขยายสาขาพรรคและการพัฒนาสาขาพรรคประชาริปัตย์มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยนายสุเทพ มีแผนที่จะขยายสาขาพรรคทางภาคเหนือและภาคอีสานเพิ่มขึ้น ซึ่งตรงกับข้อบังคับพรรคประชาริปัตย์ หมวดที่ 5 คือ การจัดตั้งสาขาพรรค ข้อ 42 ที่ระบุว่า “พรรคจัดตั้งสาขาพรรคตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด โดยสมาชิกของพรรคตั้งแต่สองร้อยคนขึ้นไป มีหนังสือถึงเลขาธิการพรรค เพื่อขออนุมัติจัดประชุมใหญ่ เพื่อดำเนินการเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรคผู้ริเริ่มจำนวน ไม่น้อยกว่าเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน ทั้งนี้ จะจัดตั้งสาขาพรรคมากกว่าหนึ่งสาขาในเขตเลือกตั้งสมาชิกพรรคสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งมิได้ ให้เลขาธิการพรรคมอบหมายให้กรรมการบริหารพรรค หรือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนหนึ่ง หรือ หลายคนก็ได้ เพื่อไปดำเนินการประชุมสมาชิกตามพรรคหนึ่ง ซึ่งการประชุมจะต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าสองร้อยคนมาร่วมประชุม” เป็นต้น นายสุเทพ ได้พยายามที่จะขยายสาขาพรรคออกไปในทุกเขตเลือกตั้ง ฯ โดยมีเหตุผลที่จะทำให้ประชาชนได้มีความใกล้ชิดกับพรรคประชาริปัตย์เพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมร่วมกับพรรค และทำให้พรรคใกล้ชิดกับประชาชนมากขึ้นและรู้ว่าประชาชนมีความเดือดร้อนรวมทั้งต้องการให้พรรคช่วยเหลือประชาชนในเรื่องใดบ้าง ซึ่งตรงกับแนวความคิดของ ประหยัด หงษ์ทองคำ (2547) ที่กล่าวว่า “พรรคการเมือง ต้องมีสาขาพรรคตามชุมชนต่างๆ กระจายอยู่ทั่วประเทศ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับประชาชนในภูมิภาคต่างๆ จะต้องติดต่อใกล้ชิดกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง และจะต้องมีเจตนาที่จะเป็นรัฐบาลเพื่อรับผิดชอบในการบริหารราชการแผ่นดิน” และตรงกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ในส่วนที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง มาตรา 10 ระบุว่า “พรรคการเมืองต้องมีแผนและกำหนดเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง อำนาจหน้าที่ของสาขาพรรคการเมืองการเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสาขาพรรคการเมืองและอำนาจหน้าที่ของกรรมการสาขาพรรคการเมือง” เป็นต้น

การกำหนดนโยบายของพรรคการเมืองมีความจำเป็นอย่างมากของพรรคการเมือง ขั้นตอนการกำหนดนโยบายพรรคของนายสุเทพและพรรคประชาริปัตย์ เริ่มต้นจากการรับฟังปัญหาจากประชาชนผ่านกลไกต่าง ๆ ของพรรค เช่น ส.ส. ของพรรคหรือสมาชิกพรรค จากนั้นนำข้อมูลมารวบรวมร่างเป็นนโยบาย นำเข้าที่ประชุมพรรคเพื่อหาข้อสรุป และบรรจุเป็นนโยบาย การผลักดันนโยบายของนายสุเทพ ได้เน้นนโยบายที่ทันสมัยสอดคล้องเหตุการณ์ในปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยนำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมาวิเคราะห์และกำหนด

เป็นนโยบายที่ทันสมัย โดยผ่านขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อที่จะได้นโยบายที่ดี มีประโยชน์กับประชาชน ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติก็ถือว่าประสบความสำเร็จพอสมควร ซึ่งตรงกับข้อบังคับพรรค ประชาธิปัตย์ หมวด 8 ข้อ 75 วรรค 3 ที่ระบุว่า “คณะกรรมการ นโยบายพรรคมีหน้าที่รวบรวม ข้อมูล นำเสนอต่อที่ประชุมและบรรจุเป็นนโยบายพรรค” และนโยบายพรรคประชาธิปัตย์ ที่ระบุว่า “พรรคมุ่งพัฒนาคน ดูแลตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย ด้วยการเรียนฟรี รักษาฟรีอย่างมีคุณภาพ มีงาน ทำมีรายได้ ผู้สูงอายุ มีเบี้ยยังชีพ พื้นฟูเศรษฐกิจชนบท แก้ปัญหาที่ทำกิน ขยายพื้นที่ชลประทาน เท่าตัว ตั้งกองทุนเศรษฐกิจพอเพียงให้หมู่บ้าน ลดค่าครองชีพ ลดค่าใช้จ่ายที่จำเป็นของครัวเรือน กระตุ้นเศรษฐกิจให้เติบโตลงทุนสร้างรถไฟรางคู่ ระบบขนส่งมวลชน สร้างสันติสุขในจังหวัด ชายแดนภาคใต้ด้วยการออกกฎหมายพิเศษเพื่อเอกภาพ การแก้ปัญหาฟื้นฟูประชาธิปไตยด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน การตรวจสอบและถ่วงดุลตามหลักนิติธรรม”

ในการบริหารพรรคการเมืองนั้นเงินทุนเป็นสิ่งจำเป็น เพราะพรรคการเมืองจะต้อง มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่างๆ รายงานแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี 2553 ของพรรค ประชาธิปัตย์ รวมตลอดทั้งปี มีวงเงินสูงถึงกว่า 117 ล้านบาท พรรคประชาธิปัตย์มีรายได้จากการ เก็บค่าสมาชิก เงินอุดหนุนพรรคการเมืองจากรัฐบาล เงินอุดหนุนจากบริษัทห้างร้านต่าง ๆ ที่สำคัญ คือ เงินรายได้จากการจัดเลี้ยงระดมทุน ซึ่งนายสุเทพ มีความสามารถในการระดมทุนเข้า พรรคเป็นอย่างมาก เพราะนายสุเทพ เป็นบุคคลที่กว้างขวาง รู้จักกับผู้คนมากมาย ซึ่งสอดคล้อง กับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ในส่วนที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง ได้ระบุเกี่ยวกับรายได้ของพรรคการเมือง เอาไว้ใน มาตรา 53 - 58 คือ “การหารายได้จากการจัดกิจกรรมหาทุน ของพรรคการเมืองต้องกระทำโดยเปิดเผยและแสดงวัตถุประสงค์ว่าเป็นการหาทุนของพรรค การเมืองอย่างชัดเจน และเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงิน ได้ ที่ได้จากการ จัดกิจกรรมดังกล่าวจากผู้สนับสนุนรายใด ที่มีจำนวนตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป ให้ถือเป็นรายได้ จากการบริจาคเมื่อพรรคการเมืองได้ดำเนินกิจกรรมหาทุนในแต่ละครั้ง เสร็จเรียบร้อยแล้วให้ รายงานรายได้ที่ทำได้และกิจกรรมที่จัดขึ้น การรายงานตามวรรคสองให้ระบุชื่อบุคคลผู้สนับสนุน ทางการเงินเป็นจำนวนตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป แก่กิจกรรมหาทุนนั้นด้วย การบริจาคแก่พรรค การเมืองตั้งแต่หนึ่งพันบาทขึ้นไป ให้กระทำโดยเปิดเผยชื่อผู้บริจาคและสามารถตรวจสอบได้ ห้าม มิให้หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมือง หรือ สมาชิกผู้ใด รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงิน ได้ที่เป็นการบริจาค โดย ไม่ปรากฏชื่อผู้บริจาค หรือที่บริจาคให้ตนเป็นส่วนตัว การบริจาคแก่พรรคการเมืองตั้งแต่ห้าพัน บาทขึ้นไป ต้องเปิดเผยชื่อผู้บริจาคต่อสาธารณชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการ เลือกตั้งกำหนดการบริจาคแก่พรรคการเมืองตั้งแต่สองหมื่นบาทขึ้นไป จะต้องบริจาคโดยวิธีการส่ง

จ่ายเป็นตั๋วแลกเงิน หรือเช็คขีดคร่อม” เป็นต้น ในการระดมทุนเข้าพรรคประชาธิปัตย์ของนายสุเทพ นั้น ได้ดำเนินการตามกฎหมายระเบียบและตามขั้นตอนของกฎหมายทุกประการจึงทำให้กิจกรรมระดมทุนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

การเสริมสร้างระเบียบวินัยและความโปร่งคงภายในพรรคการเมือง ถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าสมาชิกพรรคขาดระเบียบวินัยและความสามัคคี โปร่งคงกันภายในพรรคแล้ว ก็จะมีแต่ความวุ่นวาย ซึ่งก็ยิ่งเค้นกัน ซึ่งมีแต่ทำให้เกิดความเสียหายแก่พรรคและระบบการทำงานของพรรค การเสริมสร้างระเบียบวินัยและความโปร่งคงภายในพรรคประชาธิปัตย์ ของนายสุเทพ ประสบความสำเร็จดีมาก แม้จะมีการออกมาเรียกร้องตำแหน่งของสมาชิกบางคน แต่นายสุเทพ ก็สามารถเจรจาทำความเข้าใจ จนทำให้สมาชิกเหล่านั้นยอมรับในมติของพรรค ทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยขึ้นในพรรค ซึ่งนายสุเทพ ได้ดำเนินบทบาทในการเสริมสร้างระเบียบวินัยและความโปร่งคงภายในพรรค ตามหน้าที่ของเลขาธิการพรรคด้วยความสามารถและความเหมาะสมซึ่งตรงกับข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์หมวด 12 ข้อ 91 - 95 วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิกที่ระบุว่า “สมาชิกต้องยึดมั่นในอุดมการณ์ของพรรค ตามที่ปรากฏในแนวนโยบายของพรรคและต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของพรรค และมติของคณะกรรมการบริหารพรรค สมาชิกต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นเหตุให้เกิดการแตกแยก หรือแตกความสามัคคีในพรรค สมาชิกจะต้องไม่กระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบ เพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น ในการดำเนินงานในรัฐสภา สมาชิกจะต้องปฏิบัติตามมติและระเบียบที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้กำหนดไว้ สมาชิกจะต้องประพฤติตนมิให้เป็นที่เสียหายแก่พรรค” เป็นต้น

การเสริมสร้างประชาธิปไตยภายในพรรค เป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะจะทำให้สมาชิกทุกคนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ในแง่มุมต่างๆ เพื่อที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ ถึงปัญหาต่างๆ อย่างกว้างขวาง และร่วมกันหาแนวทางในการแก้ปัญหาเหล่านั้น แต่ในทางปฏิบัติมักจะมีปัญหาบ่อยครั้ง เช่น สมาชิกพรรคบางคนไม่ยอมรับในมติพรรค หรือผู้บริหารพรรคตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญ โดยไม่ฟังความคิดเห็นของสมาชิกพรรค ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นปัญหาที่สั่งสมมานานของพรรคการเมือง จนทำให้เกิดปัญหาความแตกแยกขึ้นภายในพรรคการเมือง ดังนั้นการเสริมสร้างประชาธิปไตยภายในพรรคการเมืองจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพรรคการเมืองทุกพรรค รวมทั้งการสร้างระเบียบวินัยควบคู่กัน ไป เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของพรรคการเมือง ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของนายสุเทพ ที่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้มาก โดยให้ความสำคัญกับระบบพรรคการเมืองและมุ่งที่จะเสริมสร้างพรรค ให้เป็นพรรคการเมืองที่มีความเป็นสถาบันอย่างแท้จริง โดยการผลักดันให้ระบบการบริหารจัดการภายในพรรค และการดำเนินงานต่างๆของพรรคเป็นไปตามหลักประชาธิปไตย ซึ่งความพยายามต่าง ๆ ดังกล่าวสะท้อน

ผ่านกลไกและกิจกรรมต่างๆของพรรค ได้แก่ การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรค คณะกรรมการนโยบายพรรค คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคและ คณะกรรมการส่งเสริมประชาธิปไตยภายในพรรค ซึ่งโครงสร้างดังกล่าวนี้เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจ มีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมและปรับปรุงการบริหารจัดการและมีผลต่อการเสริมสร้างความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรค นอกจากนี้ยังพบว่า นายสุเทพ ยังส่งเสริมให้มีการประชุม ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์กันทุกวันอังคาร เพื่อเปิดรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกพรรค และมีการจัดกิจกรรมสมาชิกประชาธิปัตย์ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน สำหรับเป็นข้อมูลในการวางแผนกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆของพรรค เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จากกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการส่งเสริมประชาธิปไตยอีกมากมาย ซึ่งตรงกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ว่าด้วยพรรคการเมือง มาตราที่ 17 ที่ระบุว่า “กำหนดให้การดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมือง จะต้องมีการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยภายในพรรคการเมือง” และตรงกับยุทธศาสตร์พรรคประชาธิปัตย์ ข้อ 14 ที่ระบุว่า “พรรคจะส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคและสนับสนุนการเมืองภาคประชาชน” รวมทั้งข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ หมวด 9 ข้อ 76 ที่ระบุว่า “ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคคณะหนึ่ง ซึ่งมี จำนวน 9 คน โดยวิธีการเลือกตั้ง คณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย มีหน้าที่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในรูปแบบต่าง ๆ ภายในพรรคประชาธิปัตย์”

2.2 บทบาทในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พ.ศ. 2550)

ในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมากในกระบวนการทางการเมือง เพราะการเลือกตั้งถือว่าเป็นหัวใจหลัก ของระบบพรรคการเมือง ดังนั้นพรรคการเมืองทุกพรรคจะต้องทุ่มเทสรรพกำลังในทุกๆด้านเพื่อผลสำเร็จของการเลือกตั้ง และมีการตั้งเป้าถึงจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่าจะได้จำนวนเท่าไร เพราะนั่นหมายถึงอนาคตทางการเมืองของแต่ละพรรคว่าจะได้เป็นพรรคผู้นำในการจัดตั้งรัฐบาล เป็นพรรคร่วมรัฐบาลหรือเป็นพรรคฝ่ายค้าน ผลลัพธ์ในส่วนนี้จะขึ้นอยู่กับผลของการเลือกตั้งเป็นสำคัญ ซึ่งแน่นอนความสามารถของเลขาธิการพรรคจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมากในกระบวนการเลือกตั้ง ซึ่งนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้ให้ความสำคัญกับการเลือกตั้งเป็นอย่างมาก โดยได้ลงพื้นที่ช่วยสมาชิกพรรคหาเสียงในภูมิภาคต่าง ๆ เป็นประจำ เพื่อผลสำเร็จของจำนวน ส.ส. ของพรรคที่จะเข้ามาทำหน้าที่ในรัฐสภาอันทรงเกียรติและเป็นเสียงสนับสนุนในกิจกรรมทางการเมืองของพรรค ซึ่งตรงกับแนวคิดของหยุดแสลงอุทัย (2513) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งว่า “หมายถึงกรณีที่บุคคลได้เลือกบุคคลหนึ่งจากบุคคลหลาย ๆ คน หรือบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งบัญชีหนึ่ง จากบัญชีรายชื่อหลาย ๆ บัญชี เพื่อให้ไปทำการอันใดอันหนึ่ง เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าไปเพื่อออกกฎหมาย หรือปฏิบัติหน้าที่อย่างอื่นในสภา ฯ เป็นต้น” และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2534) ได้กล่าวว่า “การเลือกตั้งเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่ง ในกระบวนการทางการเมืองและการปกครอง เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งเจตจำนง ของประชาชนในการปกครองประเทศ เจตจำนงดังกล่าวปรากฏอยู่ในลักษณะของการเรียกร้อง (demand) หรือสนับสนุน (support) ต่อการตัดสินใจทั้งหลายในระบบการเมือง

การสร้างควมนิยมจากประชาชนของพรรคการเมือง ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะถ้าพรรคการเมืองใดได้รับความนิยมจากประชาชนเป็นจำนวนมาก ก็จะส่งผลให้พรรคการเมืองนั้นประสบความสำเร็จในการเลือกตั้ง ได้รับความไว้วางใจจากประชาชน ได้คะแนนเสียงเป็นจำนวนมากจนสามารถจัดตั้งรัฐบาล เข้าบริหารประเทศได้เป็นผลสำเร็จ ในการสร้างควมนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคประชาธิปัตย์ นั้น นายสุเทพ เน้นเรื่องการนำเสนอนโยบาย ในการแก้ไขปัญหาของประเทศชาติและประชาชน โดยนำเสนอให้เห็นว่าเป็นนโยบายที่ให้ความสำคัญกับประชาชนในทุกภูมิภาคอย่างเท่าเทียมกัน ไม่เลือกปฏิบัติเฉพาะภาคใดภาคหนึ่ง และในการเลือกตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2550 ก็เน้นในเรื่องการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบ ในนโยบายของพรรคว่ามีอะไรบ้าง ให้ประโยชน์อะไรกับส่วนรวมและประชาชนเป็นหลักในการสร้างควมนิยม ในการเลือกตั้ง เช่น นโยบายวาระประชาชน นโยบายประชาชนต้องมาก่อน หรือนโยบาย 99 วัน ทำได้จริง นโยบายการให้สิทธิเรียนฟรี นโยบายการช่วยเหลือค่าครองชีพให้กับประชาชน เป็นต้น ซึ่งตรงกับยุทธศาสตร์พรรคประชาธิปัตย์ ข้อ 9 ที่ระบุว่า “การประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างเป็นระบบ จักระบบประชาสัมพันธ์ของพรรค เน้นบทบาทและผลงานของกรรมการบริหารพรรค สมาชิกพรรค และนโยบายของพรรคตามสื่อต่าง ๆ” เป็นต้น และหยุด แสงอุทัย (2517) ที่กล่าวว่า “การสร้างควมนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคก็เป็นหน้าที่และความสามารถของเลขาธิการพรรค เช่นกัน พรรคการเมืองใดที่ได้เลขาธิการพรรคที่มีความสามารถ พรรคการเมืองนั้นก็ประสบความสำเร็จ สามารถได้เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาล ได้เข้าไปบริหารประเทศและได้นำนโยบายที่ได้ประกาศหาเสียงเอาไว้ นำไปสู่การปฏิบัติตามที่ได้สัญญาเอาไว้กับประชาชน”

ในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นั้น การคัดเลือกและวางตัวผู้สมัครลงรับเลือกตั้ง ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญเช่นกัน เพราะถ้าพรรคใด ได้ส่งบุคคลที่มีความสามารถ และเป็นที่ยอมรับของมหาชนลงแข่งขัน ก็ย่อมที่จะมีโอกาสที่จะได้รับการเลือกตั้งสูง ในทางกลับกันถ้าพรรคการเมืองใดส่งคนที่ไม่เป็นที่นิยมของคนทั่วไป โอกาสที่จะได้รับการเลือกตั้งก็น้อยเช่นกันซึ่งจะส่งผลต่อจำนวน ส.ส. ของพรรคและการต่อรองทางการเมือง ดังนั้นนายสุเทพ จึงให้ความสำคัญกับการเลือกบุคคลที่จะมาเป็นตัวแทนของพรรคเป็นอย่างมาก ตรงกับศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ.อยุธยา (2551) ที่กล่าวว่า “การสรรหาสมาชิกและผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค

(Political Recruitment) โดยเน้นถึง คุณภาพของบุคคลที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกพรรคและผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคเพื่อให้พรรคการเมืองมีความเข้มแข็งและเป็นพรรคการเมืองแห่งคุณภาพ รวมถึงการมีความสัมพันธ์กับกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ (Interest groups) โดยเฉพาะกลุ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ (Economic Interest Groups)” และตรงกับข้อบังคับพรรคประชาธิปไตย หมวดที่ 7 การคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง ข้อ 73 ที่ระบุว่า “การคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งทั่วไป หรือ เป็นการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างให้ทำได้เฉพาะวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ให้คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งพรรคพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริหารพรรคจากรายชื่อตามลำดับ ดังต่อไปนี้ (ก) รายชื่อผู้ซึ่งที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคให้ความเห็นชอบตามข้อ 52 (6) (ข) รายชื่อบุคคลอื่นที่เห็นสมควร มติคณะกรรมการบริหารพรรคที่ ให้ส่งผู้ใดเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นที่สุด” เป็นต้น

การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นนายสุเทพ ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้มาก เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญในกระบวนการเลือกตั้ง ดังนั้น การรณรงค์หาเสียงจึงทุ่มเทกันอย่างเต็มที่ โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบถึงนโยบายและผลงานที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์ความรู้ทางการเมืองทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยใช้สื่อที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย ไม่ว่าจะเป็น วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ยังมีโครงการให้ผู้สมัคร ได้เข้าไปใกล้ชิดกับประชาชนให้มากที่สุด เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริงของประชาชนให้ได้มากที่สุด เพื่อสร้างความนิยมนิยมชอบให้กับประชาชนในทุกพื้นที่ ซึ่งตรงกับแนวคิดของ พลาโน และกรีนเบิร์ก (Plano and Greenberg 1967) ที่ได้อธิบายว่า “การหาเสียงเลือกตั้ง หมายถึง การที่บุคคลโดยทั่วไปคัดเลือกบุคคลผู้หนึ่งหรือกลุ่มหนึ่ง เพื่อเป็นตัวแทนในการบริหารประเทศ ซึ่งบุคคลผู้นั้นจะต้องเป็นผู้ที่เสนอตัวเพื่อขอคะแนนเสียงสนับสนุน”

นายสุเทพ ได้จัดสรรเงินเพื่อใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครอย่างเพียงพอ และเป็นธรรม เพราะทราบว่าในการหาเสียงจะต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่าง ๆ เช่น ค่าป้ายหาเสียง ค่ายานพาหนะและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีกมาก แต่การจัดสรรเงินของนายสุเทพ ได้เน้นย้ำให้เป็นไปตามหลักของกฎหมาย ซึ่งตรงกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 มาตรา 52 ที่ระบุว่า “ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง ดังนี้ 1) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนให้จัดสรรเป็นจำนวนรวม โดยพิจารณาตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองเสนอไว้ในบัญชีรายชื่อแต่ละบัญชีที่ยื่นต่อ

คณะกรรมการการเลือกตั้ง 2) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้จัดสรรให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองเป็นรายบุคคล ค่าใช้จ่ายที่จัดสรรนั้นให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ห้ามมิให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ของผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่ง สมาชิกวุฒิสภา” เป็นต้น การดำเนินบทบาทของนายสุเทพ ในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นั้น นายสุเทพ ได้ทุ่มเทให้กับทุกขั้นตอนของการดำเนินการเลือกตั้งเป็นอย่างมากจากการดำเนินการของนายสุเทพ ได้ส่งผลดีให้กับการเลือกตั้งของพรรคประชาธิปัตย์เป็นอย่างมาก

2.3 บทบาทในการทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้านของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช (พ.ศ.2550 - พ.ศ. 2551)

นายสุเทพ เป็นผู้ที่มียุทธศาสตร์สำคัญในการตรวจสอบการทำงาน วางตัวผู้ตรวจสอบ และการวางแผนตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร โดยมอบหมายให้รัฐมนตรี (เงา) รับผิดชอบเป็นรายกระทรวง ซึ่งพิจารณาไปที่ตัวบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีความเหมาะสม มีประสบการณ์และมีความเข้าใจในหน้าที่ ที่รับผิดชอบของรัฐมนตรีกระทรวงนั้น ๆ เช่น ผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ก็จะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ และมีความเข้าใจในเรื่องการศึกษา เป็นต้น ในการวางตัวผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช นั้นเป็นการประกบตัวกันของรัฐมนตรีทั้งสองฝ่าย เพื่อให้ประชาชนได้เห็นว่าการกระทำของฝ่ายใดจะเป็นบุคคลที่มีคุณภาพแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งการทำหน้าที่ของนายสุเทพ ประสบความสำเร็จพอสมควร เพราะเป็นการประกาศให้ประชาชนเปรียบเทียบถึงตัวรัฐมนตรี (เงา) ที่ทางนายสุเทพ เทือกสุบรรณ และคณะรัฐมนตรี (เงา) ได้นำเสนอกับประชาชน ซึ่งนายสุเทพ เองได้ทำหน้าที่เป็นรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย (เงา) คอยติดตามการทำงานของ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีกระทรวง มหาดไทยของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ซึ่งผลในการทำงานของรัฐมนตรี (เงา) ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ คือ การทำหน้าที่กระตุ้นเตือนรัฐบาลให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถและสุจริตเพราะมีผู้ที่ติดตามการทำงานอยู่อย่างใกล้ชิด ซึ่งการแสดงบทบาทในเรื่องนี้ของนายสุเทพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สวงวนศรี วิรัชชัย (2527) อธิบายในเรื่องบทบาทว่า “ถ้าพิจารณาลักษณะของบทบาทที่ปรากฏในสังคมให้ลึกซึ้งแล้วจะพบบทบาทอยู่ในหลายรูปแบบ หลายลักษณะสรุปได้ ดังนี้ 1) บทบาทตามที่กำหนด (prescribed role) หมายถึง บทบาทที่สังคม กลุ่มหรือองค์กรกำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม กลุ่มหรือองค์กรนั้นๆ เช่นข้อกำหนดที่ว่า ข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่

สั่งโดยชอบ เป็นต้น 2) บทบาทที่ผู้อื่นคาดหวัง (expected role) หมายถึงบทบาทหรือแบบของพฤติกรรมที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังผู้อยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติ บทบาทที่ถูกระบุไว้ก็จะมี สอดคล้องกับบทบาทที่กำหนดไว้ก็ดี แต่ในบางครั้งบทบาทที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังอาจไม่ตรงกับ บทบาทหน้าที่ ที่กำหนดไว้ก็ได้ เพราะบางคนอาจมีความคาดหวังมากกว่าหรือน้อยกว่าข้อกำหนดที่ คนได้รับทราบ 3) บทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่ง (subjective role) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งคิดและเชื่อว่าเป็นบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ ดังนั้น บทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่งอาจจะสอดคล้องกับบทบาทที่กำหนด และอาจจะตรงหรือไม่ตรงกับ บทบาทที่ถูกระบุไว้ก็ได้ เป็นต้น ดังนั้นเมื่อนายสุเทพ รับบาทในหน้าที่ฝ่ายค้าน นายสุเทพ จึง ต้องดำเนินบทบาทในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลอย่างเต็มความสามารถ ตามบทบาทที่ สังคมกำหนด คือ สังคมกำหนดให้นายสุเทพ และสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์เป็นฝ่ายค้าน บทบาท ความที่ผู้อื่นคาดหวัง คือ ผู้ที่สนับสนุนนายสุเทพ คาดหวังว่านายสุเทพ จะทำหน้าที่ตรวจสอบ รัฐบาลได้เป็นอย่างดี หรือการดำเนินบทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่ง คือ ตัวนายสุเทพ เองเพราะนายสุเทพ อยู่ในตำแหน่งเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ และทำหน้าที่ฝ่ายค้านอยู่ นาย สุเทพ จึงมีความคิดว่าต้องทำหน้าที่ฝ่ายค้านให้ดีที่สุด

การตั้งกระทู้ถามรัฐบาลในปัญหาเร่งด่วนนั้น ถือว่ามีความจำเป็นในระบบรัฐสภา เช่นกัน เพราะเมื่อมีการประชุมสภา และสมาชิกรัฐสภามีความเห็นว่ามีปัญหาที่สำคัญเกิดขึ้น ในการ บริหารประเทศของรัฐบาลและรัฐบาลควรรับหาทางแก้ปัญหาที่นั้น หรือต้องการที่จะทราบว่ามีแนวทาง ที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นอย่างไร สมาชิกรัฐสภาก็จะมีสิทธิ์ที่จะขอตั้งกระทู้ถาม รัฐบาลในปัญหาเร่งด่วนได้ การตั้งกระทู้ถามรัฐบาลในปัญหาเร่งด่วน ถือว่าเป็นเรื่องที่ดี เพราะจะ ได้ซักถามต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีถึงแนวทางในการแก้ปัญหาเร่งด่วนที่เกิดขึ้นว่า จะมี แนวทางในการแก้ปัญหาอย่างไร นายสุเทพ ได้ตั้งกระทู้ถามนายสมัคร สุนทรเวช นายกรัฐมนตรี และ ร.ต.อ. เฉลิม อยู่บำรุง ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร คือ 1) ตั้งกระทู้ถามใน การประชุมสภาผู้แทนราษฎร เรื่องการแก้ปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ยังไม่ สามารถที่จะแก้ปัญหาให้ดีขึ้นได้เลย 2) ตั้งกระทู้ถามในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เรื่องการ ชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ที่จังหวัดอุดรธานี และมีเหตุปะทะ กับกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) จนทำให้เกิดการเสียชีวิต 3) ตั้ง กระทู้ถามในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เรื่องการปัญหาการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชน เพื่อประชาธิปไตย (พธม.) ที่รัฐบาล ไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาได้ และมีแนวโน้มที่จะเกิดความ รุนแรง เป็นต้น ซึ่งการตั้งกระทู้ถามรัฐบาลในปัญหาเร่งด่วนนั้น เป็นบทบาททางการเมืองของ นายสุเทพ ที่พึงปฏิบัติ และสอดคล้องกับแนวคิดของ เรดคิง (Reading 1977) อธิบายว่า “บทบาท

ทางการเมือง เป็นพฤติกรรมที่ประชาชนหรือสมาชิกของชุมชนคาดหวัง เป็นสิ่งที่ควรจะมีการแสดงออกของบุคคล ซึ่งอยู่ในตำแหน่งทางสังคมการเมือง เช่น สมาชิกสภานิติบัญญัติ ผู้นำพรรคการเมือง ผู้ออกเสียงเลือกตั้ง นักปฏิวัติ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านั้นเกี่ยวข้องกับความคิดจิตใจ หรือตกลงให้มีการกระทำกรณันั้นๆ ตามอำนาจหน้าที่ ทั้งที่ระบุไว้ชัดเจนหรือไม่ชัดเจน เป็นทางการเมืองหรือไม่เป็นทางการเมือง ในการปฏิบัติงานเพื่อสังคมการเมือง” ดังนั้น การทำหน้าที่ของนายสุเทพ จึงเป็นการดำเนินบทบาททางการเมือง ที่สมาชิกพรรคประชาธิปัตย์และประชาชนคาดหวังที่จะเห็น

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ มีบทบาทเป็นอย่างมากในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร และ รัฐมนตรีทั้ง 7 คน โดยมีการกำหนดขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งนายสุเทพ รับผิดชอบในการอภิปรายไม่ไว้วางใจ ร.ค.อ. เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เนื่องจากการไร้ประสิทธิภาพในการทำงาน และการอภิปรายประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ แม้รัฐบาลนายสมัคร จะชนะการโหวตเสียงในสภาแต่จากข้อมูลของผู้อภิปรายที่ได้ส่งให้เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องทำให้ นายสมัคร ต้องถูกพิพากษาให้พ้นจากตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี ซึ่งส่งผลให้รัฐมนตรีทั้งคณะต้องพ้นจากตำแหน่งไปด้วย จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่า นายสุเทพ ได้แสดงบทบาทได้ตามที่ผู้สนับสนุนคาดหวัง โดยทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนในสภาโดยการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ซึ่งตรงกับงานวิจัยของอัญชลี บุษสุวรรณ โฉ (2540) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : บทบาทการเป็นตัวแทนของประชาชนในระบบรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540” โดยศึกษาถึงบทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระบบรัฐสภา และพบว่ายังมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่ในการให้บริการต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และควรพิจารณาถึงกลไกการเชื่อมโยง ระหว่างสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับประชาชนให้มีความชอบธรรมและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน ที่อยากเห็นผู้แทนที่เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เป็นคนที่ทุจริตคดโกง เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมหรือของประชาชนมากกว่าประโยชน์ของตนเอง และศิริวรรณ ปราศจากศัตรู (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” ซึ่งศึกษาบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พบว่า บทบาทหน้าที่ ที่เป็นจริงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มี 2 กรณี คือ

กรณีที่หนึ่ง ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ ที่เป็นจริงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในงานนิติบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีอยู่ 3 ด้านคือ 1) ด้านนิติบัญญัติในการออกกฎหมาย 2) ด้านการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน 3) ด้านการพิจารณาให้ความเห็นชอบในเรื่องต่างๆ

กรณีที่สอง เป็นบทบาทที่เป็นจริงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในท้องถิ่น ตามความคาดหวังของประชาชน ซึ่งต้องมีหน้าที่ช่วยเหลือ ประสานงาน แก้ไข บรรเทาปัญหาความ

เคือคร็อนของประชาชนในท้องถิ่น แบ่งได้เป็น 4 ประเภทคือ 1) บทบาทด้านงานมงคล 2) ด้านงานอวมงคล 3) ด้านการขอสนับสนุนในเรื่องต่างๆ 4) ด้านการร้องทุกข์

ซึ่งนายสุเทพ ได้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนประชาชนในสภาผู้แทนราษฎร เพื่อตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร ได้เป็นอย่างดี

2.4 บทบาทในกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พ.ศ.2551)

จุดมุ่งหมายของพรรคการเมืองทุกพรรคก็คือการ ได้จัดตั้งรัฐบาล เข้าไปบริหารประเทศและได้นำนโยบายที่ประกาศไว้กับประชาชนไปปฏิบัติให้บังเกิดผล จุดมุ่งหมายของนักการเมืองก็คือการ ได้ทำหน้าที่ในการบริหารประเทศในตำแหน่งที่สำคัญ แต่ก็เป็นการยากที่บรรลุมผลตามที่ต้องการ จึงเป็นการแสดงความสามารถเป็นอย่างมาก ที่พรรคซึ่งมีคะแนนมาเป็นอันดับสองจะสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ ในกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญในการจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้ก็คือนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เลขานุการพรรคประชาธิปัตย์ ที่ได้แสดงความสามารถในการเจรจาต่อรองจนสามารถ โน้มน้าวให้ข้าราชการเมืองเก่า ขอมเปลี่ยนข้างหันมาร่วมกันจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ จากความสั่นคลอนของพรรคพลังประชาชนที่ถูกศาลรัฐธรรมนูญตัดสินให้ยุบพรรค ทำให้พรรคร่วมรัฐบาล เกิดความรู้สึกที่ไม่มั่นคงในเสถียรภาพของรัฐบาล เมื่อนายสุเทพ ได้เล็งเห็นในเรื่องนี้ จึงได้เข้าไปประสานกับพรรคร่วมรัฐบาลเหล่านั้น เพื่อเจรจาให้มาร่วมกันจัดตั้งรัฐบาล เพื่อแก้ปัญหาต่างๆของประเทศชาติและประชาชน โดยการแสดงให้เห็นว่า พรรคประชาธิปัตย์มีแนวทางการทำงานที่ชัดเจน มีความพร้อมในการทำหน้าที่ทั้งด้านบริหารและด้านนิติบัญญัติ มีความมุ่งมั่นที่จะเข้ามาแก้ไขปัญหาของประเทศ และจากการยอมรับเงื่อนไข โดยการยอมมอบกระทรวงหลักที่สำคัญให้กับพรรคร่วมรัฐบาล เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงคมนาคม ซึ่งเป็นกระทรวงที่ล้วนสร้างรายได้และผลประโยชน์ให้อย่างมหาศาล จึงเป็นการเสนอเงื่อนไขที่ทุกพรรคไม่อาจจะปฏิเสธได้ การเปลี่ยนข้างทางการเมืองจึงเกิดขึ้น โดยการเสียดสละผลประโยชน์บ้างเพื่อผลของการจัดตั้งรัฐบาล ซึ่งตรงกับแนวคิดของเบิร์ค (Burke 1955) ที่กล่าวว่า “การจัดตั้งรัฐบาล” หมายถึง การที่พรรคการเมืองหรือคณะบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้มาร่วมมือกันและแบ่งหน้าที่กัน เพื่อการบริหารประเทศ” และประหยัด หงส์ทองคำ (2459) ที่กล่าวว่า เราสามารถแบ่งประเภทของรัฐบาลได้ ดังนี้

1. รัฐบาลพรรคเดียว หมายถึงพรรคการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนเป็นจำนวนมากจนมีเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวน ส.ส. ทั้งหมด จนสามารถที่จะจัดตั้งรัฐบาลพรรคเดียวได้ เพราะมีเสียงสนับสนุนเพียงพอ

2. รัฐบาลผสม หมายถึงพรรคการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน ด้วยคะแนนเสียงที่ใกล้เคียงกัน จนไม่สามารถที่จะจัดตั้งรัฐบาลพรรคเดียวได้ จึงได้มาร่วมมือกันเพื่อจัดตั้งรัฐบาลผสมขึ้น โดยมีการตกลงกันเพื่อแบ่งสรรตำแหน่งต่างๆภายในรัฐบาล เพื่อดูแลรับผิดชอบ

การจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้เป็นการจัดตั้งรัฐบาลแบบรัฐบาลผสม ซึ่งรัฐบาลผสมนั้นก็จะมีปัญหาให้เลขาธิการ หรือ “ผู้จัดการรัฐบาล” ต้องทำงานมากขึ้นเพราะจะต้องใช้ความสามารถในการประสานงานกับพรรคการเมืองอื่นที่ไม่ใช่พรรคของตน ดังนั้น การที่จะทำให้คณะรัฐบาลได้ดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ได้นั้นจะต้องใช้ความสามารถในการประสานงานของนายสุเทพ กับพรรคร่วมรัฐบาล

การการเดินสายประสานกับพรรคการเมืองพรรคอื่นของนายสุเทพ นั้น มีเป้าที่สำคัญก็คือ การชักชวนให้มาร่วมกันจัดตั้งรัฐบาล ซึ่งนายสุเทพ ทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดี ส่วนความสำเร็จในการเจรจานั้นส่วนหนึ่งมาจากความสามารถของนายสุเทพ ในการยื่นข้อเสนอที่น่าสนใจให้กับพรรคร่วมรัฐบาล อีกส่วนหนึ่งเกิดจากความหวาดระแวงในอนาคตทางการเมืองของขั้วการเมืองเดิม ที่อยู่ตรงข้ามกับฝ่ายทหาร ดังนั้นจึงยอมเปลี่ยนขั้วทางการเมืองเพื่อความปลอดภัย แต่อย่างไรก็ดีถือว่านายสุเทพ เพื่อกสุบรรณ เป็นนักการเมืองที่มากประสบการณ์ มีความฉลาดที่จะหยิบยื่นข้อเสนอและรู้ที่จะใช้ประโยชน์ในการได้เปรียบทางการเมืองเพื่อการจัดตั้งรัฐบาล ดังนั้น การเดินสายประสานของนายสุเทพ ก็เพื่อการจัดตั้งรัฐบาลให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งตรงกับแนวคิดของหุศู แสงอุทัย (2517) ที่กล่าวว่า “เลขาธิการพรรคการเมือง” มีหน้าที่สำคัญมากมาย เช่น การประสานกับพรรคการเมืองอื่น เพื่อจัดตั้งรัฐบาล เพราะวัตถุประสงค์ของการเมืองก็การได้เป็นรัฐบาล เพราะเมื่อได้เป็นรัฐบาลพรรคการเมืองก็จะได้มีโอกาสที่จะได้นาน โอบายที่พรรคได้หาเสียงเอาไว้ ได้นำมาปฏิบัติตามที่ได้ให้สัญญาเอาไว้กับประชาชน เพราะฉะนั้นการประสานกับพรรคการเมืองต่าง ๆ นั้น จะต้องใช้ความสามารถของเลขาธิการพรรคเป็นอย่างมากในการเจรจาต่อรองทางการเมืองกับพรรคการเมืองอื่น เพื่อที่จะได้จัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ”

การจัดสรรตำแหน่งของนายสุเทพ กับพรรคร่วมรัฐบาล เป็นเรื่องที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก เพราะว่าจะหมายถึงการที่พรรคใดจะได้ดูแลควบคุมกระทรวงใด ซึ่งมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่และการได้เปรียบทางการเมืองในการหาผลประโยชน์จากตำแหน่งนั้น จึงมีขั้วการต่อรองขอตำแหน่งที่สำคัญกันระหว่างพรรคร่วมรัฐบาลกับพรรคผู้นำในการจัดตั้งรัฐบาลอยู่เป็นระยะ โดยนายสุเทพ ได้มีการเจรจาเพื่อจัดสรรตำแหน่งกับพรรคร่วมรัฐบาลจนได้ข้อสรุปเป็นที่น่าพอใจของทุกฝ่าย ซึ่งตรงกับแนวคิดของวิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน และชโสธร ตูทองคำ (2549) ที่กล่าวว่า “การจัดตั้งรัฐบาล นั้น ขั้นตอนที่สำคัญอีกอย่างก็คือ การจัดสรรตำแหน่งกันภายในพรรคร่วมรัฐบาล” ซึ่ง

การจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีของพรรคประชาธิปัตย์กับพรรคร่วมรัฐบาล เป็นไปได้ด้วยดี โดยนายสุเทพและพรรคประชาธิปัตย์ ยอมมอบตำแหน่งในกระทรวงที่สำคัญ เช่น กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงพาณิชย์ ให้กับพรรคร่วมรัฐบาลเพื่อผลสำเร็จของการจัดตั้งรัฐบาล ส่วนการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีภายในพรรคประชาธิปัตย์ของนายสุเทพ ไม่มีปัญหาหากนักเพราะนายสุเทพได้รับการยอมรับจากสมาชิกพรรคส่วนใหญ่ให้รับหน้าที่ในการจัดสรรตำแหน่งในครั้งนี้ ซึ่งการจัดสรรตำแหน่งในครั้งนี้สอดคล้องกับข้อบังคับพรรคพรรคประชาธิปัตย์หมวด หมวด 11 ที่ระบุว่า “การจัดตั้งรัฐบาล” ให้ดำเนินการ ดังนี้

ข้อ 83 การคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หรือรองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ในนามพรรค ให้ดำเนินการดังนี้

- 1) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้คัดเลือกบุคคลโดยถือความมีอาวุโสในทางการ เมือง ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ความถนัด และความเหมาะสมในงานนั้น ๆ รวมทั้งการเสียสละทำงานให้กับพรรคเป็นหลักในการพิจารณา 2) เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคเสนอขอรับความเห็นชอบจากที่ประชุมร่วมระหว่างคณะ กรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หากที่ประชุมไม่เห็นชอบด้วยทั้งหมดหรือบางคนก็ให้ดำเนินการตามขั้นตอนเดิมจนกว่าจะได้บุคคลที่ที่ประชุมร่วมเห็นชอบ

ข้อ 84 บุคคลที่จะได้รับการคัดเลือกเพื่อเสนอให้ดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค

ข้อ 83 จะต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอู่ขณะนั้น เว้นแต่ในกรณีจำเป็นที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรอาจมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดร่วมกันเลือกบุคคลอื่นให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ก็ได้

การคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับข้อนี้ ให้ฟังคำวินิจฉัยภาคด้วย

ข้อ 85 ผู้ดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองสมัยของการเลือกตั้งทั่วไปติดต่อกันไม่ได้ เว้นแต่เมื่อรวมระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ยังไม่ครบแปดปี ทั้งนี้ ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว อาจดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองสมัยติดต่อกันหรือเกินกว่าแปดปีก็ได้ ถ้าที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม

ข้อ 86 นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี เป็นผู้เลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการนายกรัฐมนตรี รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรี

ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรี โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หรือที่ปรึกษา แล้วแต่กรณีแล้วรายงานให้ที่ประชุมร่วมทราบ เป็นต้น

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ ทำหน้าที่ในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้ดีพอสมควร โดยใช้วิธีการชี้แจงในปัญหาต่างๆ ที่ไม่เข้าใจกัน ใช้การประนีประนอมกัน และใช้วิธีประสานความขัดแย้งกับพรรคร่วมรัฐบาลได้ดี จึงทำให้ปัญหาต่างๆ ของพรรคร่วมรัฐบาลคลี่คลายลงได้ แม้จะถูกมองจากฝ่ายตรงข้ามว่าการจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้เป็นไปสั่ง จาก ผู้มีอำนาจ ที่คอยชักใยอยู่เบื้องหลังก็ตาม ในรัฐบาลผสมนั้นมักจะมีการขัดแย้งกันของพรรคร่วมรัฐบาลอยู่บ่อยครั้ง นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายให้รับหน้าที่ในการประสานความขัดแย้งภายในพรรคร่วมรัฐบาล เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความอดทน อดกลั้นสูงและทำหน้าที่ในการประสานความขัดแย้งกับพรรคร่วมรัฐบาลได้ดี โดยเมื่อมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้นภายในพรรคร่วมรัฐบาล นายสุเทพ ก็จะเข้าไปทำหน้าที่ประสาน โดยการชี้แจงทำความเข้าใจในปัญหานั้น ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน นำไปสู่ความสงบภายในพรรคร่วมรัฐบาล ตรงกับแนวคิดของหยุด แสงอุทัย (2517) ที่กล่าวว่า “หลังจากจัดตั้งรัฐบาลได้แล้ว เลขานุการพรรคที่เป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลก็ยังคงมีหน้าที่เป็น “ผู้จัดการรัฐบาล” คอยทำหน้าที่ประสานกับพรรคร่วมรัฐบาล เพื่อรักษาเสถียรภาพของรัฐบาลเอาไว้ บทบาทและหน้าที่ของ “เลขานุการ พรรคการเมือง” จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการประคับประคองรัฐบาลให้อยู่บริหารประเทศให้นานที่สุด ดังนั้นการอยู่รอดของรัฐบาลจึงขึ้นอยู่กับความสามารถของเลขานุการพรรคเป็นส่วนสำคัญ รวมทั้งปัจจัยอื่นที่ส่งผลเข้ามา แต่ถ้าเลขานุการพรรคสามารถแก้ปัญหาที่รัฐบาลก็จะสามารถดำรงอยู่ได้ต่อไป”

สำหรับการเข้ามาดูแลด้านความมั่นคง ฯ การเข้ามากำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติและการเป็นผู้ดูแลปัญหาความเคลื่อนไหวของแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ของนายสุเทพ นั้น มีเป้าหมายที่สำคัญที่สุดก็คือ การที่สร้างความเข้มแข็งและรักษาอำนาจทางการเมืองให้กับรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เพราะการเข้ามากำกับดูแล 2 หน่วยงานหลักคือ สภาความมั่นคงแห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ก็จะเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาล รวมทั้งการควบคุมการเคลื่อนไหวของกลุ่มคนเสื้อแดง และความเคลื่อนไหวในรูปแบบอื่นของฝ่ายตรงข้ามได้ดี ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ไพโรจน์ ชัยนาม (2524) ที่กล่าวว่า “อำนาจการปกครอง มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ 1) วิธีการได้มาซึ่งอำนาจ 2) การแข่งขันและขัดแย้งกันเรื่องอำนาจ 3) การใช้อำนาจและการรักษาอำนาจ” โดยเฉพาะการรักษาอำนาจทางการเมือง เป็นเรื่องที่สำคัญมากดังนั้น ผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญในรัฐบาลก็จะเข้ามาควบคุมหน่วยงานที่เป็น

หัวใจหลักในการอำนวยความสะดวกให้รัฐบาลดำเนินการรักษา “อำนาจทางการเมือง” เอาไว้ให้นานที่สุด

การจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะในครั้งนี้ มีความชอบธรรมทางการเมือง และไม่คิดวัฒนธรรมทางการเมือง เพราะพรรคประชาธิปัตย์ซึ่งมีเสียงน้อยกว่ายอมเปิดโอกาสให้พรรคที่มีเสียงมากกว่าจัดตั้งรัฐบาลก่อนแต่ไม่สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ ดังนั้น พรรคการเมืองที่มีเสียงน้อยกว่าก็มีสิทธิ์ที่จะรวบรวมเสียงเพื่อที่จะจัดตั้งรัฐบาลได้ ซึ่งในเรื่องความชอบธรรมในการจัดตั้งรัฐบาลนั้นจะต้องพิจารณาถึงความสามารถที่จะบริหารประเทศด้วย ว่าในการจัดตั้งรัฐบาลนั้น จะทำให้การเมืองนิ่งลงและสามารถบริหารประเทศให้เดินหน้าต่อไปได้หรือไม่ และรัฐบาลมีวิธีการอย่างไรในการที่จะรักษาอำนาจทางการเมืองเอาไว้ให้ได้ ตรงกับแนวคิดเกี่ยวกับอำนาจทางการเมือง จรูญ สุภาพ (2518) ที่กล่าวว่า “อำนาจทางการเมือง” จะต้องแตกต่างจากอำนาจอื่น องค์การทางการเมืองจะต้องมีอำนาจปกครองเป็นอธิปไตย คือ อำนาจสูงสุดในชุมชนนั้นจะต้องเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยในกิจการต่าง ๆ ทุกกรณี บุคคลที่เป็นผู้บริหารซึ่งเป็นองค์ประกอบในรัฐบาล จึงเป็นผู้มีอำนาจอย่างแท้จริงในขั้นสุดท้าย ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับกิจการใด คุณลักษณะของ “การเมือง” จึงก่อปรด้วยปัจจัยที่เด่นชัดอย่างน้อยสองประการคือ อำนาจ (Authority) และการปกครอง (Role) นอกจากองค์การทางการเมืองจะมีอำนาจสั่งการแล้ว คำสั่งนั้นจะต้องมีผลใช้บังคับตลอดเวลาภายในอาณาเขตใดแห่งหนึ่ง ทั้งนี้โดยการใช้อำนาจบังคับของคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง “การเมือง” จะต้องมีลักษณะผูกพันกับการปกครองและการใช้อำนาจ ซึ่งสอดคล้องกับ วิวัฒน์ เอี่ยม ไพรวรรณ (2547) ที่ได้อธิบายว่า “อำนาจทางการเมือง จะเชื่อมโยงกับชนชั้นสองกลุ่มใหญ่ คือ 1) ชนชั้นผู้ปกครอง (Ruling Class) คือ ชนชั้นที่มีอำนาจทางการเมือง 2) ชนชั้นผู้ถูกปกครอง (Ruled Class) คือ ชนชั้นที่ปราศจากอำนาจทางการเมือง “อำนาจทางการเมือง” (Political Power) เป็นคำที่มีความหมายและเป็นหัวใจของวิชารัฐศาสตร์ อันเป็นศาสตร์ที่ศึกษาการเมือง ซึ่งโดยนัยที่สำคัญแล้ว แก่นแท้ของการเมืองก็คือ “อำนาจ” นั่นเอง “การเมือง” จึงเป็นเรื่องของการแสวงหา “อำนาจทางการเมือง” เพื่อใช้ “อำนาจทางการเมือง” และเพื่อรักษาความมี “อำนาจทางการเมือง” เอาไว้” ซึ่งในการบริหารประเทศของรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ ที่ผ่านมามีความสามารถทำให้การเมืองนิ่งได้ในระยะหนึ่ง (ต่อมาเกิดการชุมนุมของกลุ่ม นปช. ในเดือนมีนาคม 2553 ทำให้สถานการณ์ของรัฐบาลอภิสิทธิ์ สั่นคลอนมาก) จึงถือว่ามี ความชอบธรรมในการจัดตั้งรัฐบาลและมีความชอบธรรมในการบริหารประเทศในระดับที่น่าพอใจ (แต่ถ้าแก้ปัญหาคาการชุมนุมของ นปช. ไม่ได้ผล ความชอบธรรมก็จะหมดไปในที่สุด) ในเรื่องความชอบธรรมทางการเมืองตรงกับแนวคิดของทินพันธุ์ นาคะตะ (2518) ที่กล่าวว่า “ความ ชอบธรรมในการปกครองเป็นเรื่องของความเชื่อ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ได้มาซึ่งอำนาจ การมีอำนาจ และการใช้อำนาจในการปกครอง ดังนั้น จึง

เกี่ยวข้องกับประเด็นในเรื่องการอ้างสิทธิในการปกครองและยอมรับในการปกครองนั้น การปกครองแต่ละแบบจะมีหลักแห่งความชอบธรรมโดยเฉพาะ กล่าวคือ ระบบกษัตริย์ ระบบเผด็จการ ระบบประชาธิปไตย ความชอบธรรมเกี่ยวข้องกับเงื่อนไขที่ประชาชนยอมรับว่าถูกต้องตามกฎหมาย หรือสอดคล้องกับวิถีปฏิบัติของขนบธรรมเนียมประเพณี” นอกจากนี้วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน และธโรสร คู้ทองคำ (2549) กล่าวว่า “ความชอบธรรมทางการเมือง” เป็นเป้าหมายอีกประการหนึ่งของการพัฒนาการเมือง ความชอบธรรมทางการเมืองไม่ใช่แค่เรื่องของความถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น แต่เป็นเรื่องของการยอมรับของประชาชน ความชอบธรรมทางการเมืองแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ความชอบธรรมต่อตัวผู้นำ ความชอบธรรมต่อตัวรัฐบาล และความชอบธรรมต่อระบบการเมือง ความชอบธรรมต่อตัวผู้นำ คือ การที่ประชาชนยอมรับว่า ผู้นำที่มีอำนาจอยู่ในขณะนั้น ได้อำนาจมาด้วยความถูกต้อง ความชอบธรรมต่อรัฐบาล คือ การที่ประชาชนยอมรับในรัฐบาลที่บริหารประเทศอยู่ว่ามีความถูกต้อง ความชอบธรรมต่อระบบการเมือง คือ การที่ประชาชนยอมรับว่าระบบการเมืองมีความถูกต้อง หากพิจารณา ทั้ง 3 ระดับจะเห็นว่า ความชอบธรรมต่อระบบการเมืองมีความชอบธรรมมากที่สุด เพราะระบบการเมืองมีส่วนสำคัญต่อกระบวนการสร้างความชอบธรรมทางการเมือง เช่น ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย รัฐสภาเป็นสถาบันการเมืองที่สำคัญ ย่อมประกอบด้วยตัวแทนของประชาชนที่มาจากการเลือกตั้ง ทำให้ระบบการเมืองแบบนี้มีความชอบธรรมสูง ในสังคมการเมือง ผู้นำทางการเมืองจึงมักใช้วิธีการที่หลากหลาย ในการสร้างความชอบธรรมให้กับระบบการเมือง สถาบันทางการเมืองและตัวผู้นำเอง วิธีการสร้างความชอบธรรมประกอบด้วย 1) ความชอบธรรมด้านนามธรรม คือ การใช้ปัจจัยเครื่องมือที่เป็นนามธรรม เช่น ความเชื่อทางศาสนา ค่านิยม วัฒนธรรม ศิลธรรม เพื่อให้มีความชอบธรรมในการปกครอง 2) ความชอบธรรมในด้านรูปธรรม คือการทำหน้าที่ของระบบการเมือง สถาบันการเมือง และผู้ปกครอง ในการแก้ปัญหาการเมือง เศรษฐกิจและสังคม อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้ผู้ปกครองมีความชอบธรรม หรือการต่อต้านไม่ยอมรับรัฐบาลจากประชาชนอย่างรุนแรง ก็แก้ไขโดยการจัดการเลือกตั้งใหม่ ที่บริสุทธิ์ ยุติธรรม เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาแบบสันติวิธี”

การจัดตั้งรัฐบาลก็คือการเข้าสู่การเข้าสู่อำนาจทางการเมือง การครองอำนาจทางการเมือง และการรักษาอำนาจทางการเมือง ของนายสุเทพ ซึ่งการรักษาอำนาจทางการเมืองให้กับรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เป็นงานที่สำคัญของนายสุเทพ และเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดของอำนาจทางการเมืองเพราะยังรักษาอำนาจทางการเมืองเอาไว้ได้นานเท่าไรก็ยังเป็นผลดีต่อรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาสินี จินตลิจิตติ (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “บทบาททางการเมืองของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช” โดยการนำเอาแนวความคิดทางการเมืองของแมคเคย์เวลล์

(Machiavelli) จากงานเขียนเรื่อง “เจ้า”(The Prince) มาใช้อธิบายการแตกบทยาททางการเมืองของนักการเมืองระดับผู้นำของไทย พบว่า ตลอดระยะเวลาของการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่ วันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2518 ถึงวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2519 นั้น ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้แสดงบทยาททางการเมือง ตั้งแต่การขึ้นสู่อำนาจ การรักษาอำนาจ และการสูญเสียอำนาจ โดยผลจากการศึกษาสรุปได้ ดังนี้

1. การขึ้นสู่อำนาจทางการเมืองของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช นั้นสามารถอธิบายว่าเป็นการขึ้นสู่อำนาจโดยการ “สนับสนุนของมหาชน” ตามแนวความคิดของ แมคเคียเวลลี (Machiavelli) เพราะท่านเป็นผู้มีชื่อเสียงและมีความสามารถเหนือกว่าผู้อื่น รวมทั้งเคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่สำคัญ โดยได้แสดงคุณสมบัติของผู้นำที่มีไหวพริบเฉลียวฉลาด แคลมคมสามารถเป็นที่พึ่งของบุคคลต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

2. การรักษาอำนาจทางการเมืองของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนั้น สามารถอธิบายตามแนวความคิดของ แมคเคียเวลลี (Machiavelli) ได้ว่า ท่านได้เลือกวิธีการที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์มาใช้ได้อย่างถูกต้อง นับตั้งแต่การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน ทำให้ประชาชนมีความรู้สึกว่าเป็นรัฐบาลของประชาชน สามารถพึ่งพาได้มากกว่ารัฐบาลอื่นๆ จึงได้รับความนิยมนจากประชาชนเป็นอย่างมาก และนโยบาย “เงินผัน”ของท่านก็เป็นนโยบายที่ได้รับความนิยมชมชอบจากประชาชนเป็นอย่างมาก

3. การสูญเสียอำนาจทางการเมืองของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ในวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2519 นั้นเมื่อนำมาอธิบายตามแนวความคิดของ แมคเคียเวลลี (Machiavelli) พบว่าการสูญเสียอำนาจเกิดขึ้นจากความบกพร่องในเรื่องการมีคุณธรรมและการใช้คุณธรรม เริ่มจากการที่ไม่สามารถกำจัดกลุ่มอำนาจเก่า คือ กลุ่มพรรคประชาธิปัตย์ ให้หมดสิ้นอาจลงไปได้ ทำให้กลุ่มพรรคประชาธิปัตย์ มีโอกาสที่จะล้มรัฐบาลและแย่งชิงอำนาจกลับคืนไป และอำนาจทางการเมืองของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช ก็ค่อยๆ อ่อนกำลังลงและหมดสิ้นอำนาจไปในที่สุด

2.5 ความเหมาะสมและผลที่เกิดจากการดำเนินบทยาททางการเมือง

การดำเนินบทยาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ นั้น ได้แสดงความสามารถและไหวพริบอันเฉียบแหลม แม้บางครั้งจะออกไปทางเจ้าเล่ห์ก็ตาม แต่ทุกอย่างก็เพื่อความสำเร็จของพรรคประชาธิปัตย์ และผลของการจัดตั้งรัฐบาลเป็นสำคัญ เพราะเป้าหมายของพรรคการเมืองทุกพรรคก็คือการ ได้เป็นรัฐบาลเพื่อเข้าไปบริหารประเทศตรงกับแนวคิดของหยุดแสงอุทัย (2517) ที่กล่าวว่า “...กลุ่มคนที่มีแนวคิดทางการเมืองเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน เพื่อดำเนินบทยาททางการเมือง โดยการส่งผู้สมัครเพื่อเป็นตัวแทนในการรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎร โดยเป้าหมายที่สำคัญก็คือการ ได้เป็นรัฐบาลเพื่อเข้าบริหารประเทศ ตามนโยบายที่ได้แถลงเอาไว้กับประชาชนผู้สนับสนุน”

การดำเนินบทบาทของนายสุเทพ ตรงกับแนวคิดของ ยอง และแมค (Young and Mack 1959) ในเรื่อง “บทบาท” ที่หมายถึง หน้าที่ของฐานะตำแหน่ง เมื่อบุคคลหนึ่งได้ดำรงตำแหน่งใด สิ่งก็ตามมากับตำแหน่งนั้นก็คือ การที่เขาจะต้องมีการปะทะสังสรรค์ (interaction) กับตำแหน่ง อื่น ๆ ทั้งที่สูงกว่าและต่ำกว่าภายในกลุ่ม สิ่งก็ตามมากับตำแหน่งอันเป็นเครื่องหมายกำหนดสำหรับการดำรงฐานะตำแหน่งนั้นเรียกว่า บทบาท ซึ่งดาห์ล (Dahl 1963) กล่าวว่า “บทบาททางการเมือง” อาจจะเป็นการแสดงออกของตัวบุคคลผู้เป็นสมาชิกของระบบการเมืองหรือการปฏิบัติที่ทำสืบทอดกันมาของผู้ที่มีหน้าที่ผูกพันกับตำแหน่งในระบบการเมือง ซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นการปกครองของระบบนั้นๆ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ออกกฎหมาย โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ดำรง หรือเจ้าหน้าที่รัฐบาลเป็นฝ่ายปฏิบัติการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อแสดงออกถึงการใช้อำนาจการปกครอง” ในด้านบารมีของนายสุเทพ นั่นก็เป็นที่น่าเกรงขามพอสมควร เพราะการอยู่ในตำแหน่งเลขาธิการพรรค ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บริหารในระดับสูงของพรรค รวมทั้งเป็นผู้ที่สามารถคุมฐานเสียงของ ส.ส. ในภาคใต้เอาไว้ได้ อีกทั้งเป็นผู้ที่นายชวน หลีกภัย ประธานสภาที่ปรึกษาพรรคให้ความไว้วางใจ และคอยให้การสนับสนุนอยู่ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันว่า นายชวน ยังคงมีบารมีภายในพรรคประชาธิปัตย์อยู่มาก นอกจากนี้ นายสุเทพ ยังเป็นผู้กว้างขวางกล้าได้กล้าเสีย โดยได้ดำเนินบทบาททางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง การเป็นฝ่ายค้านและการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ โดยได้ดำเนินบทบาทอย่างมีไหวพริบและทรงไปด้วยบารมี สมกับเป็นผู้บริหารระดับสูงของพรรค คือ เลขาธิการพรรค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ผ่องสุวรรณ (2545) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “บทบาทความเป็นผู้นำทางการเมือง:ศึกษากรณี นายชวน หลีกภัย” พบว่า นายชวน หลีกภัย เป็นผู้นำประเทศที่ได้ผ่านระบบการเลือกตั้ง มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีบุคลิกภาพที่อ่อนน้อม ประนีประนอม แต่มีคุณลักษณะพิเศษที่สำคัญคือ การปราศรัยที่กินใจประชาชน หรือที่เรียกว่า “มีดโกนอาบน้ำผึ้ง” การเข้าสู่เส้นทางการเมืองนั้น นายชวน หลีกภัย ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถึง 11 สมัย (ในขณะที่ทำการวิจัย) การได้รับเลือกจากสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ให้เป็นหัวหน้าพรรคด้วยคะแนนเสียงที่เป็นเอกฉันท์ รวมทั้งการได้รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีถึง 2 สมัย บทบาททางการเมืองของนายชวน หลีกภัย นั้นใช้หลักการหรือหลัก นิตินัยมากกว่าหลักพหุนัยและยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอย่างเคร่งครัด ซึ่งมีความสอดคล้องกับการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ ที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถึง 11 สมัย การดำเนินการทางการเมืองมักจะยึดถือหลักการและข้อบังคับของพรรคอย่างเคร่งครัดเหมือนกัน ที่สำคัญมีความทุ่มเทการ

ทำงานให้กับพรรคประชาธิปัตย์อย่างเต็มที่และไม่เคยมีความคิดที่จะย้ายพรรค อีกทั้งนายสุเทพ และ นายชวน ต่างก็คือขุนพลของพรรคประชาธิปัตย์ ที่พร้อมจะทุ่มเทแรงกายแรงใจในการทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ เพื่อความรุ่งเรืองของพรรคประชาธิปัตย์สืบต่อไปจากรุ่นสู่รุ่น

นายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมในตำแหน่ง เลขานุการพรรคประชาธิปัตย์ เพราะเป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการทำงาน ในระยะหลังกลับมีบุคลิกที่มีความประนีประนอมมากขึ้น แสดงให้เห็นว่ามีความยืดหยุ่นในการทำงาน และมีการปรับตัวตามบทบาททางการเมืองที่ได้รับเป็นอย่างดี การดำเนินบทบาทของนายสุเทพ นั้น ทำให้เกิดผลดีกับพรรคประชาธิปัตย์มาก เพราะสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้สำเร็จทำให้ทางพรรคได้นำนโยบายที่ทางพรรคได้ประกาศเอาไว้นำมาสู่การปฏิบัติได้จริง ทำให้ทางพรรคได้รับความนิยมนิยมจากประชาชนเพิ่มขึ้น เกิดผลดีกับประชาชนทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล เกิดผลดีต่อการเมืองและระบบการเมือง เพราะการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ ทำให้ระบบการเมืองมีการขับเคลื่อนต่อไปได้ โครงการต่าง ๆ ที่ค้างค้ำก็ได้รับการสานต่อ ทำให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศและประชาชนตรงกับแนวคิดของมาคริดิส (Macridis 1967) ได้ให้ความหมายของ “เลขานุการพรรคการเมือง” ว่าหมายถึง “ผู้ที่ดำรงตำแหน่งบริหารระดับสูงภายในพรรคการเมือง มีหน้าที่บริหารพรรคการเมืองเพื่อให้เกิดความเรียบร้อยขึ้นในพรรคการเมือง รวมทั้งการทำการกิจกรรมทางการเมืองเพื่อให้ส่งผลดีต่อพรรคการเมืองที่สังกัดอยู่” และหยุด แสงอุทัย (2517) ที่กล่าวว่า “เลขานุการพรรคการเมือง เป็นตำแหน่งที่สำคัญอีกตำแหน่งหนึ่งของการบริหารงานพรรคการเมือง เพราะต้องรับหน้าที่ช่วยเหลือหัวหน้าพรรคในทุกเรื่อง ทั้งที่เป็นหน้าที่โดยตรงและในหน้าที่ ๆ ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าพรรค เลขานุการพรรคการเมือง มีหน้าที่ดูแลจัดการกิจการต่างๆที่สำคัญภายในพรรคมากมาย เลขานุการพรรคการเมือง จึงหมายถึง ผู้บริหารในระดับสูงของพรรคการเมือง มีหน้าที่กำกับดูแลกิจกรรมต่างๆของพรรคการเมือง เพื่อให้ประสบความสำเร็จลุล่วงตามเป้าประสงค์ของพรรคการเมืองซึ่งวางเอาไว้”

ผลงานที่โดดเด่นของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ก็คือการติดต่อประสานกับพรรคการเมืองพรรคอื่น จนสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้สำเร็จ ส่วนผลงานอื่นก็ถือว่าทำหน้าที่ได้ดี ไม่ว่าจะเป็นหน้าที่ “ผู้จัดการรัฐบาล” ที่มีหน้าที่ในการประสานกับพรรคร่วมรัฐบาลในปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผลงานด้านการบริหารพรรค ก็อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ผลงานในการกำกับดูแลในกระบวนการเลือกตั้งก็ถือว่าใช้ได้แม้จะไม่โดดเด่นมากนัก ซึ่งการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ ทั้งหมดเป็นการทำหน้าที่ในฐานะเลขานุการของพรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งนายสุเทพ ได้ดำเนินบทบาทได้เหมาะสมดี ซึ่งตรงกับแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของดาห์ล (Dahl 1963) ที่กล่าว

ว่า “บทบาททางการเมือง” อาจจะเป็นการแสดงออกของตัวบุคคลผู้เป็นสมาชิกของระบบการเมือง หรือการปฏิบัติที่ทำสืบทอดกันมาของผู้ที่มีหน้าที่ผูกพันกับตำแหน่งในระบบการเมือง ซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นการปกครองของระบบนั้นๆ เช่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ออกกฎหมาย โดยมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่รัฐบาลเป็นฝ่ายปฏิบัติการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อแสดงออกถึงการใช้อำนาจการปกครอง”

ทัศนคติทางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ก็คือการยึดมั่นในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ยึดหลักความถูกต้องตรงไปตรงมา ยึดมั่นในคำพูด และมีความตั้งใจจริงในการทำงานเพื่อประโยชน์ของชาติบ้านเมือง ให้ดีที่สุด ซึ่งตรงกับอุดมการณ์ของพรรคประชาธิปัตย์ ที่ระบุว่า “พรรคประชาธิปัตย์ เป็นพรรคการเมืองที่มีอายุยืนนานที่สุดในประเทศไทย ก่อตั้ง โดยคณะบุคคลที่มีอุดมการณ์และเชื่อมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มุ่งพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ต่อต้านเผด็จการและอำนาจนิยมทุกรูปแบบ เชื่อมั่นในคุณค่า ศักดิ์ศรี และความสามารถของคนทุกคน พรรคจึงมุ่งส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค มุ่งมั่นที่จะพัฒนาศักยภาพและสร้างหลักประกันอันมั่นคงให้แก่ประชาชนทุกสาขาอาชีพทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม ตลอดจนส่งเสริม อนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ และภูมิปัญญาท้องถิ่น พรรคเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจแบบเสรี สนับสนุนการแข่งขันโดยเสรีและเป็นธรรมพรรคเชื่อว่ารัฐจะเข้าแทรกแซงได้เฉพาะกรณีที่ทำเป็น เพื่อป้องกันการผูกขาดคัดค้านทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือในกิจการอันจำเป็นเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนหรือประโยชน์สาธารณะเท่านั้น พรรคเชื่อมั่นในการเมือง การบริหารที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์ สุจริต และเชื่อมั่นในระบบพรรคการเมือง จึงมุ่งที่จะเสริมสร้างพรรคให้เป็นพรรคการเมืองที่มีความเป็นสถาบันอย่างแท้จริง พร้อมทั้งจะทำหน้าที่ทั้งด้านบริหารและด้านนิติบัญญัติ มุ่งสร้างความเป็นเลิศเพื่อสืบทอดภารกิจในการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ให้ความรู้ ความเข้าใจ สร้างจิตสำนึกและอุดมการณ์ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชน โดยทั่วไป และมุ่งเน้นการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในทางการเมืองและการปกครองอย่างจริงจัง รวมทั้งสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับพรรคการเมืองและกลุ่มประชาสังคมอื่น ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อบรรดุดูอุดมการณ์และภารกิจร่วมกัน เพื่อสืบทอดเจตนารมณ์และอุดมการณ์ของพรรคประชาธิปัตย์ จากรุ่นสู่รุ่น

3. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากผลของการวิจัยบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ นั้น มีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

3.1.1 ในการศึกษาบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ นั้น ทำให้ทราบถึงแนวทางการทำงานของนายสุเทพ เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นในการทำงานเป็นอย่างมาก รวมทั้งเป็นผู้ที่มีความเฉลียวฉลาดอย่างหาตัวจับยาก จึงมีคุณสมบัติของนักการเมืองและเลขาธิการพรรคการเมืองที่พึงประสงค์ ดังนั้น ผู้ที่ศึกษาเรื่องนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการทำงานในหน้าที่ของตนได้ ว่าควรที่จะมีความทุ่มเทอย่างเต็มความสามารถ รวมทั้งเป็นแนวทางในการเป็นเลขาธิการพรรคการเมืองที่พึงประสงค์ของเลขาธิการพรรคการเมืองอื่นและผู้ที่จะก้าวขึ้นไปเป็นเลขาธิการพรรคการเมืองในอนาคต

3.1.2 การศึกษาประวัติและวิธีการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เป็นการสร้างประโยชน์ให้กับการศึกษา เพราะนายสุเทพ เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จทางการเมือง มีวิธีการทำงานที่น่าสนใจ น่าจะเป็นแบบอย่างแก่ผู้ที่สนใจที่จะเข้ามาทำงานการเมือง โดยสามารถนำงานวิจัยชิ้นนี้ ไปจัดทำเป็นชีวประวัติของนักการเมืองที่ประสบความสำเร็จ ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย เหมือนกับนักการเมืองท่านอื่นที่เคยจัดทำมาแล้ว ซึ่งจะช่วยให้ได้ทราบถึงพฤติกรรมและแนวทางในการทำงานในหน้าที่ทางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ได้ดียิ่งขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยในครั้งนี้ยังมีข้อบกพร่องหลายประการ เนื่องจากมีข้อจำกัดหลายด้าน ทั้งทางด้านเวลาและความพร้อมของข้อมูล รวมทั้งขอบเขตของการวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอแนะนำผู้ที่จะทำการวิจัยในเรื่องนี้ ดังนี้

3.2.1 การวิจัยเรื่อง บทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ เป็น การศึกษาบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ ในตำแหน่งต่างๆ ที่สำคัญ โดยเฉพาะตำแหน่ง เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ โดยทำการศึกษาการดำเนินบทบาททางการเมืองเฉพาะช่วง พ.ศ. 2548 - 2553 ซึ่งนายสุเทพ ยังไม่ได้ยุติบทบาททางการเมือง ดังนั้นหลังจากช่วงเวลาดังกล่าว อาจจะ มีการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ ที่โดดเด่นขึ้นมาอีกหลายเรื่อง จึงควรศึกษา

เพิ่มเติมในเรื่องนี้ เพื่อความสมบูรณ์ของศึกษาการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ

3.2.2 การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบไม่มีตัวเปรียบเทียบ จึงไม่ค่อยพบข้อด้อยในการดำเนินบทบาทมากนัก ดังนั้นจึงควรศึกษาเปรียบเทียบกับบทบาททางการเมืองของเลขาธิการพรรคท่านอื่น เช่น ศึกษาเปรียบเทียบกับ พล.ต. สนั่น ขจรประศาสตร์ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ในรัฐบาลของนายชวน หลีกภัย เหตุผลที่เสนอแนะให้ทำการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องนี้ เพราะว่า ทั้งนายสุเทพ และ พล.ต. สนั่น ต่างก็เป็นเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ และต่างก็เป็นผู้ที่สามารถผลักดันจนหัวหน้าพรรคได้เป็นนายกรัฐมนตรีทั้งคู่ ในการศึกษาจะได้พบข้อเด่นและข้อด้อยของทั้งสองท่าน ในบทบาทของเลขาธิการพรรคการเมือง ที่ทรงความสามารถจนยากที่จะหาเลขาธิการพรรคการเมืองอื่นมาเปรียบเทียบได้ และเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาบทบาททางการเมืองของเลขาธิการพรรคการเมืองที่ควรจะเป็นต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จรูญ สุภาพ (2519) ระบบการเมืองเปรียบเทียบ (ประชาธิปไตย : เผด็จการ) และหลักวิเคราะห์
การเมืองแผนใหม่ กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
-(2518) หลักรัฐศาสตร์ กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- จุมพล หนีมพานิช (2546) “แนวทางการวิเคราะห์การเมืองเชิงสถาบันและโครงสร้างหน้าที่” ใน
ประมวลสาระชุดวิชาการวิเคราะห์การเมืองและระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐศาสตร์ หน่วยที่
4 หน้า 127 - 186 พิมพ์ครั้งที่ 3 นนทบุรี สาขาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ชรินทร์ สันประเสริฐ (2544) “ระบบการเมือง 1” ใน เอกสารการสอนชุดวิชามนุษย์กับสังคม
หน่วยที่ 4 หน้า 149 - 225 พิมพ์ครั้งที่ 11 นนทบุรี สาขาวิชาศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ดิณ ปรัชญพฤทธิ (2535) ศัพท์รัฐประศาสนศาสตร์ กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ประหยัด หงษ์ทองคำ (2549) “การเลือกตั้งกับระบอบประชาธิปไตย” ใน *ประมวล
สาระชุดวิชาการเมืองการปกครองไทย* หน่วยที่ 4 หน้า 237 - 297 พิมพ์ครั้งที่ 3
นนทบุรี สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2534) “การเลือกตั้งกับการพัฒนาทางการเมืองไทย” ใน *ประมวลสาระชุดวิชา
ปัญหาการพัฒนาการเมืองไทย* หน่วยที่ 3 หน้า 179 - 238 พิมพ์ครั้งที่ 3 นนทบุรี
สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พงศ์เพ็ญ ศกุนตาทัย (2547) *ทฤษฎีการเมืองยุคใหม่* พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี สาขาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ไพโรจน์ ชัยนาม (2524) *สถาบันทางการเมืองและกฎหมายรัฐธรรมนูญ* กรุงเทพมหานคร
สารศึกษาการพิมพ์

พิทยา สายหู (2516) ความเข้าใจที่เกี่ยวกับกลไกของสังคม กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์พิมพ์แมศ
มานิตย์ นวลละออ (2540) การเมืองไทย ยุคสมัยลัทธิธรรมรัฐไทย กรุงเทพมหานคร
รุ่งเรืองรัตน์พรินดีง

วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน และธโรธร ตู้อองคำ (2549) “พรรคการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์” ใน
ประมวลสาระชชววิชาการเมืองการปกครองไทย หน่วยที่ 12 หน้า 38 -114 พิมพ์ครั้งที่
3 นนทบุรี สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน (2549) “อำนาจทางการเมืองกับรัฐธรรมนูญ” ใน ประมวลสาระชชว
การเมืองการปกครองไทย หน่วยที่ 5 หน้า 300 - 328 พิมพ์ครั้งที่ 3 นนทบุรี
สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

วรภรณ์ ผ่องสุวรรณ (2545) บทบาทความเป็นผู้นำทางการเมือง: ศึกษากรณี นายชวน หลีกภัย
กรุงเทพมหานคร สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

วิลาสินี จินตลิจิตต์ (2546) “บทบาททางการเมืองของ ม. ร. ว. ศีกฤทธิ์ ปราโมช” วิทยานิพนธ์คณะ
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ. อุษรยา กลุ่มศึกษาพรรคการเมืองทางเลือก ณ อนุสรณ์สถาน 14 ตุลา
สี่แยกคอกวัว [http:// peopledemocracy.org](http://peopledemocracy.org) สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2552
เวลา 21.00 น.

ศิริวรรณ ปราศจากศัตรู (2544) “บทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในแง่คิดและมุมมอง
ของข้าพเจ้า : ศิริวรรณ ปราศจากศัตรู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดแพร่” ใน
เอกสารวิจัยส่วนบุคคล หลักสูตรการเมืองการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตยสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 5 สถาบันพระปกเกล้า

สงวนศรี วิรัชชัย (2527) จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา กรุงเทพมหานคร ศึกษาพร

เสน่ห์ จามริก (2540) การเมืองไทยกับพัฒนาการรัฐธรรมนูญ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร
มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

เสนีย์ คำสุข (2538) “ระบบพรรคการเมืองไทย พ.ศ. 2512 - พ.ศ. 2534” วิทยานิพนธ์หลักสูตร
ปริญญารัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- หยุด แสงอุทัย (2513) *หลักรัฐธรรมนูญและการเลือกตั้งทั่วไป* พิมพ์ครั้งที่ 7 พระนคร
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- _____. (2517) *พรรคการเมือง* กรุงเทพมหานคร พิมพ์เศ
- อมร รักษาสมัย 2549 “ความคิดทางการเมืองและประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการเมืองการปกครองจาก
ยุคโบราณถึงปัจจุบัน” ใน *ประมวลสาระวิชาการเมืองการปกครองไทย* หน่วยที่ 1
หน้า 1- 43 พิมพ์ครั้งที่ 3 นนทบุรี สาขาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- อัญชติ บุตสุวัฒน์ โฉ (2540) “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : บทบาทการเป็นตัวแทนของประชาชนใน
ระบบรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540” ใน เอกสารวิจัยส่วนบุคคล หลักสูตร
การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ 2
สถาบันพระปกเกล้า
- Bendix, Reinhard. And Weber, Max. (1966). *An Intellectual Portrait*. London : Lowe and
Brydone.
- Burke, Edmund. (1955). *Reflections on the Revolution in France*. Chicago: Henry
Company.
- Dahl, Robert A. (1963). *Modern Political Analysis*. Englewood Cliffs N.J. : Prentice-Hall.
- Eisenstadt Essays, S.N. (1965). *On Comparative Institution*. New York: John Wiley and Sons.
- Huntington, Samuel. (1968). *Political in Changing Societies*. New Haven:Yale University.
- Linton, Raplh. (1964). *The Study of Man*. New York: D.Appleton Centure - Corfits.
- Levinson, Daniel J. (1971). “Role, Personality and Social Structure.” in Coser, Lever A. and
Bernard, Rosenberg, ed. *Sociological Theory*. New York : Random-House. Inc.
- Morgan, C.T. (1951) *Introduction to Psychology*. New York : McGraw - Hill Book.
- Macridis, Roy C. (1967) “Introduction : The History, Function, and Typology of Parties” in
Macridis, Roy C. *Political Parties : Contemporary Trends and Ideas*.
New York: Harper & Row Publishers.

Plano, Jack C., and Greenberg, Milton. (1967). *The American Political Dictionary*. 2 ed.

New York: Holt, Reinehart & Wintons.

Reading, Hugo E. (1977). *A Dictionary of the Social Science*. London : Henley & Boston.

Young, Kimball. and Mack, Raymond W. (1959). *Sociology and Social life*. New York :

American Book.

[http://www. Public@democrat.or.th](http://www.Public@democrat.or.th)

[http://www. ect.go.th/thai/ect/monument/default.htm](http://www.ect.go.th/thai/ect/monument/default.htm)

ภาคผนวก

224 X กิ่งหลวงฟิสิกส์

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 1

เรื่อง

“ บทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ”

คำชี้แจง

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับ “บทบาททางการเมืองของนาย สุเทพ เทือกสุบรรณ ในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์” โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง หรือตามความคิดเห็นของท่าน โดยคำตอบและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาจะนำคำตอบหรือความคิดเห็นของท่าน มาประมวลและวิเคราะห์ เพื่อสรุปผลการวิจัยในภาพรวมต่อไป

2. การวิจัยในครั้งนี้ เป็นไปเพื่อการศึกษา ตามหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขารัฐศาสตร์ แขนงวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งจะสำเร็จผลได้ด้วยดี หากได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลจากท่าน

3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยฉบับนี้ มีทั้งหมด 7 ตอน คือ

3.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

3.2 ตอนที่ 2 บทบาทในการบริหารพรรคประชาธิปัตย์

3.3 ตอนที่ 3 บทบาทในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พ.ศ.2550)

3.4 ตอนที่ 4 บทบาทในการทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้านของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

(พ.ศ.2550-พ.ศ. 2551)

3.5 ตอนที่ 5 บทบาทในกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ(พ.ศ.2551)

3.6 ตอนที่ 6 ความเหมาะสมและผลที่เกิดจากการดำเนินการในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ชื่อ – สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ นายสุเทพ เทือกสุบรรณ

1.2 ตำแหน่ง เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์

1.3 ชื่อ – สกุล ผู้สัมภาษณ์

1.4 วัน/เดือน/ปี.....

1.5 สถานที่.....

1.6 เวลา.....

ตอนที่ 2 บทบาทในการบริหารพรรคประชาธิปัตย์

2.1 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการบริหารพรรค

.....

.....

.....

2.2 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการขยายสาขาพรรค

.....

.....

.....

2.3 ท่านมีหลักเกณฑ์อย่างไรในการกำหนดนโยบายพรรค

.....

.....

.....

2.4 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการระดมทุนเข้าพรรค

.....

.....

.....

2.5 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการเสริมสร้างระเบียบวินัยและความปรองดองภายในพรรค

.....

.....

.....

2.6 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการส่งเสริมประชาธิปไตยภายในพรรค

.....

.....

.....
.....
ตอนที่ 3 บทบาทในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พ.ศ.2550)

3.1 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการสร้างความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรค ฯ โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคอีสาน

.....
.....
.....

3.2 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการคัดเลือกและวางตัวบุคคลเพื่อลงสมัครรับการเลือกตั้ง

.....
.....
.....

3.3 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

.....
.....
.....

3.3.1 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการวางแผนหาเสียงเลือกตั้ง

.....
.....
.....

3.3.2 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการจัดสรรงบประมาณในการหาเสียงเลือกตั้ง

.....
.....
.....

ตอนที่ 4 บทบาทในการทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้านของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช (พ.ศ.2550-2551)

4.1 ในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวชนั้นท่าน ได้มีแนวทางและมีการวางแผนอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....

4.1.1 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการวางแผนตรวจสอบรัฐบาล

.....
.....
.....
.....

4.1.2 ท่านมีแนวทางอย่างไรในการวางตัวผู้ตรวจสอบรัฐบาล

.....
.....
.....
.....

4.1.3 การทำงานในฐานะรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยเจานั้นทำให้การตรวจสอบรัฐบาลฯ ได้ผลหรือไม่อย่างไร

.....
.....
.....
.....

4.1.4 การตั้งกระทู้ถามรัฐบาลนายสมัคร ในปัญหาเร่งด่วนนั้นมีประโยชน์ต่อบ้านเมืองหรือไม่อย่างไร

.....
.....
.....
.....

4.2 เพราะอะไรท่านจึงขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

.....

.....

.....

.....

4.2.1 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการหาข้อมูลเพื่ออภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

.....

.....

.....

.....

4.2.2 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการวางแผนอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

.....

.....

.....

.....

4.2.3 ในการวางตัวผู้อภิปรายนั้นท่านพิจารณาจากอะไร

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 5 บทบาทในกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ (พ.ศ.2551)

5.1 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการสร้างความเชื่อมั่นในการเป็นพรรคผู้นำจัดตั้งรัฐบาล

.....

.....

.....

.....

5.2 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการประสานกับพรรคการเมืองอื่นจนจัดตั้งรัฐบาลได้เป็นผลสำเร็จ

.....
.....
.....
.....

5.3 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีภายในพรรคฯและกับพรรคร่วมรัฐบาล

.....
.....
.....
.....

5.4 เพราะอะไรท่านจึงยอมมอบตำแหน่งรัฐมนตรีในกระทรวงที่สำคัญเช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ฯ ให้กับพรรคการเมืองอื่น

.....
.....
.....
.....

5.5 การจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีในครั้งนี้นำสร้างความขัดแย้งให้กับสมาชิกพรรคฯที่ไม่ได้รับตำแหน่งใช่หรือไม่และท่านมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร

.....
.....
.....
.....

5.6 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาล

.....
.....
.....
.....

5.6.1 ท่านมีวิธีการอย่างไรในการประสานความขัดแย้งของพรรคร่วมรัฐบาล

.....

.....

.....

.....

5.6.2 ในการกำกับดูแลด้านความมั่นคง ฯ นั้นท่านมีแนวทางและวิธีการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

5.6.3 เพราะอะไรท่านจึงเข้ารับหน้าที่ในการกำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

.....

.....

.....

.....

5.6.4 ท่านคิดว่าการเคลื่อนไหวของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐบาลหรือไม่

.....

.....

.....

.....

5.7 ท่านคิดว่าการจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้อยู่มีความชอบธรรมหรือไม่เพราะอะไร

.....

.....

.....

.....

**ตอนที่ 6 ความเหมาะสมและผลที่เกิดจากการดำเนินงานทางการเมืองในฐานะเลขธิการพรรค
ประชาธิปัตย์**

6.1 ในฐานะเลขธิการพรรคฯ ท่านคิดว่าท่านควรมีความเจตยวณลากรู้เท่าทันผู้อื่นและมี
คະบะบารมี เช่นไร ตามแนวคิดของแมคเคียวิลลี่

.....
.....
.....
.....

6.2 ท่านคิดว่าท่านมีความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งเลขธิการพรรค ฯ หรือไม่
อย่างไร

.....
.....
.....
.....

6.3 ท่านคิดว่าผลงานที่เด่นที่สุดของท่านในตำแหน่งเลขธิการพรรค ฯ คือผลงานใด

.....
.....
.....
.....

6.4 ในฐานะเลขธิการพรรคฯ ท่านมองว่าอนาคตทางการเมืองของไทยจะเป็นอย่างไร .

.....
.....
.....
.....

6.5 ท่านมีทัศนคติหรือแนวคิดประจำตัวในการดำเนินงานทางการเมืองของท่านอย่างไร

.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2

แบบสัมภาษณ์ชุดที่ 2

เรื่อง

“ บทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ”

คำชี้แจง

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะรวบรวมข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับ “บทบาททางการเมืองของนาย สุเทพ เทือกสุบรรณ ในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์” โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริง หรือตามความคิดเห็นของท่าน โดยคำตอบและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาจะนำคำตอบหรือความคิดเห็นของท่าน มาประมวลและวิเคราะห์ เพื่อสรุปผลการวิจัยในภาพรวมต่อไป
2. การวิจัยในครั้งนี้ เป็นไปเพื่อการศึกษา ตามหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขารัฐศาสตร์ แขนงวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งจะสำเร็จผลได้ ค้ำยดี หากได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลจากท่าน
3. แบบสัมภาษณ์การวิจัยฉบับนี้ มีทั้งหมด 7 ตอน คือ
 - 3.1 ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
 - 3.2 ตอนที่ 2 บทบาทในการบริหารพรรคประชาธิปัตย์
 - 3.3 ตอนที่ 3 บทบาทในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พ.ศ. 2550)
 - 3.4 ตอนที่ 4 บทบาทการเป็นฝ่ายค้านของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช (พ.ศ. 2550 - พ.ศ. 2551)
 - 3.5 ตอนที่ 5 บทบาทในกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ(พ.ศ. 2551)
 - 3.6 ตอนที่ 6 ความเหมาะสมและผลที่เกิดจากการดำเนินบทบาทในฐานะ เลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 ชื่อ – สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์.....
- 1.2 ชื่อ – สกุล ผู้สัมภาษณ์.....
- 1.3 วัน/เดือน/ปี.....เวลา.....สถานที่.....
- 1.4 เพศ.....1.5ตำแหน่ง.....
- 1.6 ประสบการณ์ทางการเมือง/วิชาการ.....

ตอนที่ 2 บทบาทในการบริหารพรรคประชาธิปัตย์

ท่านคิดว่านายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ได้แสดงบทบาทในการบริหารพรรคประชาธิปัตย์ ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

2.1 บทบาทในการขยายสาขาพรรคประชาธิปัตย์

.....

.....

.....

.....

2.2 บทบาทในการกำหนดนโยบายของพรรคประชาธิปัตย์

.....

.....

.....

.....

2.3 บทบาทในการระดมทุนเข้าพรรคประชาธิปัตย์

.....

.....

.....

.....

2.4 บทบาทเสริมสร้างระเบียบวินัยและความปรองดองภายในพรรคประชาธิปัตย์

.....

.....

.....

.....

2.5 บทบาทในการส่งเสริมประชาธิปไตยภายในพรรคประชาธิปัตย์

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 บทบาทในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พ.ศ.2550)

ท่านคิดว่านายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ได้แสดงบทบาทในกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

3.1 บทบาทในการสร้างความนิยมของประชาชนที่มีต่อพรรคประชาธิปัตย์ โดยเฉพาะประชาชนภาคเหนือและภาคอีสาน

.....
.....
.....
.....

3.2 บทบาทในการคัดเลือกและวางตัวบุคคลเพื่อลงสมัครรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

.....
.....
.....
.....

3.3 บทบาทในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

.....
.....
.....
.....

3.3.1 บทบาทในการวางแผนหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

.....
.....
.....
.....

3.3.2 บทบาทในการ จัดสรรงบประมาณในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

.....
.....

.....
.....
ตอนที่ 4 บทบาทในการทำหน้าที่เป็นฝ่ายค้านของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช (พ.ศ.2550 - 2551)

ท่านคิดว่านายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ได้แสดงบทบาทในการเป็นพรรคฝ่ายค้านของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

4.1 บทบาทในการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

.....
.....
.....
.....
4.1.1 บทบาทในการวางแผนตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

.....
.....
.....
.....
4.1.2 บทบาทในการวางตัวผู้ตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช

.....
.....
.....
.....
4.1.3 บทบาทในการทำงานในฐานะรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยเงา

.....
.....
.....
4.1.4 บทบาทในการตั้งกระทู้ถามรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวชในปัญหาเร่งด่วน

.....
.....
4.2 บทบาทในการขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช
.....
.....
.....

4.2.1 บทบาทในการยื่นญัตติขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช
.....
.....
.....

4.2.2 บทบาทในการหาข้อมูลในการอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช
.....
.....
.....

4.2.3 บทบาทในการวางแผนอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช
.....
.....
.....

4.2.4 บทบาทในการวางตัวผู้อภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช
.....
.....
.....

ตอนที่ 5 บทบาทในกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ(พ.ศ.2551)

ท่านคิดว่านายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์ ได้แสดงบทบาท
ในกระบวนการจัดตั้งรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ในประเด็นต่อไปนี้ อย่างไร เหมาะสมหรือไม่
เพราะเหตุใด

5.1 บทบาทในการสร้างความเชื่อมั่นในการเป็นพรรคผู้นำรัฐบาล

.....
.....
.....
.....

5.2 บทบาทในการประสานกับพรรคการเมืองอื่นจนจัดตั้งรัฐบาล ได้เป็นผลสำเร็จ

.....
.....
.....
.....

5.3 บทบาทในการจัดสรรตำแหน่งรัฐมนตรีภายในพรรคฯและกับพรรคร่วมรัฐบาล

.....
.....
.....
.....

5.4 บทบาทในการสร้างความเข้มแข็งให้กับรัฐบาล

.....
.....
.....
.....

5.4.1 บทบาทในการประสานความขัดแย้งภายในพรรคร่วมรัฐบาล

.....
.....
.....
.....

5.4.2 บทบาทในการเป็นรองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคงแห่งชาติ

.....

.....

.....

5.4.3 บทบาทในการเข้ามากำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

.....

.....

.....

5.4.4 บทบาทในการแก้ปัญหาการเคลื่อนไหวของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.)

.....

.....

.....

5.5 ท่านคิดว่าการจัดตั้งรัฐบาลในครั้งนี้มีความชอบธรรมหรือไม่เพราะอะไร

.....

.....

.....

ตอนที่ 6 ความเหมาะสมและผลที่เกิดจากการดำเนินบทบาททางการเมืองในฐานะเลขาธิการพรรคประชาธิปัตย์

6.1 ในบทบาทเลขาธิการพรรคฯของนายสุเทพ ท่านมองว่านายสุเทพ มีความเฉลียวฉลาด และมีคะบะบารมี เช่นไรตามแนวคิดของแมคเคียเวลลี เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

6.2 ท่านคิดว่านายสุเทพ เทือกสุบรรณ มีความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งเลขาธิการพรรคฯหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

6.3 ท่านคิดว่าผลงานที่เด่นที่สุดของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในตำแหน่งเลขาธิการพรรคคือผลงานใด

.....

.....

.....

.....

6.4 ท่านคิดว่าการดำเนินบทบาททางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ในฐานะเลขาธิการพรรค จะทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติและพรรคประชาชนไทยได้มากน้อยเพียงใด

.....

.....

.....

.....

6.5 ท่านคิดว่าทัศนคติทางการเมืองของนายสุเทพ เทือกสุบรรณ นั้นเป็นอย่างไรและจะก่อให้เกิดผลดี ผลเสีย ต่อการเมืองไทยอย่างไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ก.

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์

ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสัมภาษณ์

ลำดับที่ 1. อาจารย์ ดร.บรรเจิด เจริญเวช

ตำแหน่งบริหาร/วิชาการ ผู้ช่วยอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี อาจารย์ประจำคณะ
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

อายุ 50 ปี

สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. 2548

รัฐประศาสนศาสตรคุณวุฒิบัณฑิต มหาวิทยาลัยสวนดุสิต พ.ศ. 2551

ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ อาจารย์ประจำคณะ

รัฐประศาสนศาสตร์

ผลงานทางวิชาการ(ชื่อผลงาน/ปี พ.ศ.)“พฤติกรรมกาเสพติดของนักศึกษา กรมอาชีวศึกษา,
พ.ศ. 2543”

“ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ การบริหารจัดการของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลการบริหาร
จัดการบ้านเมืองที่ดี, พ.ศ. 2548”

ลำดับที่ 2. อาจารย์ ดร.ไพบุลย์ โพธิ์หวังประสิทธิ์

ตำแหน่งบริหาร/วิชาการ อาจารย์สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยา สถาบันเทคโนโลยีพระจอม
เกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร

อายุ 37 ปี

สถานที่ทำงาน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร

วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครอง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2540

รัฐศาสตรคุณวุฒิบัณฑิต สาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2549

ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ อาจารย์สาขาสังคมศาสตร์และ

มนุษยวิทยา

ผลงานทางวิชาการ (ชื่อผลงาน/ปี พ.ศ.) “การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนตามแนวคิดของเปาโล แฟร์ และแพทริก จี บอยเอสต์ เพื่อเสริมสร้างความรู้”

“ทัศนคติ และมโนธรรมสำนึก เพื่อส่งเสริมการเลือกตั้งท้องถิ่นของผู้ออกเสียงเลือกตั้งชาวไทยกระเหรี่ยง, 2548”

“การพัฒนาโปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติตนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้แก้ปัญหาความยากจน”

ลำดับที่ 3 อาจารย์วัชรระ ศิลป์เสวตร์

ตำแหน่งบริหาร/วิชาการ อาจารย์ประจำสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร

อายุ 42 ปี

สถานที่ทำงาน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร
วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2548

ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ อาจารย์ประจำสาขา

สังคมศาสตร์และ

มนุษยวิทยา มีประสบการณ์

ด้านการวิจัยหลายผลงาน

ผลงานทางวิชาการ (ชื่อผลงาน/ปี พ.ศ.) “การประเมินผลการพัฒนาศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนอย่างเป็นระบบ” สถาบันพระปกเกล้า 2551

“การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรม

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2550”
สถาบันพระปกเกล้า 2552

ภาคผนวก ง.

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ในส่วนที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 ในส่วนที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง

พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ระบุเกี่ยวกับพรรคการเมืองเอาไว้ดังนี้

“พรรคการเมือง” หมายความว่า คณะบุคคลที่ร่วมกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง โดยได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชนตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมุ่งที่จะส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และมีการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอื่นอย่างต่อเนื่อง

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกพรรคการเมือง

“ที่อยู่” หมายความว่า ที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

“การบริจาค” หมายความว่า การให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่พรรคการเมือง เพื่อการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง หรือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของพรรคการเมือง หรือของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมืองตามข้อบังคับพรรคการเมือง

“ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้” หมายความว่า รวมถึง

- การปลดหนี้ หรือการลดหนี้ให้เปล่า
- การให้ยืม โดยไม่คิดดอกเบี้ย
- การเข้าค้ำประกัน โดยไม่คิดค่าธรรมเนียม
- การให้ใช้สถานที่ ยานพาหนะ หรือทรัพย์สิน โดยไม่คิดค่าเช่าหรือค่าบริการหรือคิดค่าเช่าหรือค่าบริการน้อยกว่าที่คิดกับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า
- การให้ใช้บุคลากรซึ่งมิได้เป็นลูกจ้างหรือผู้รับจ้างของพรรคการเมือง โดยพรรคการเมือง หรือสมาชิกไม่ต้องชำระค่าจ้างหรือสินจ้าง หรือต้องชำระค่าจ้างหรือสินจ้างเพียงบางส่วน เว้นแต่การเป็นอาสาสมัครนอกเวลาการทำงาน โดยปกติของผู้นั้น
- การให้ใช้บริการ โดยไม่คิดค่าใช้บริการ หรือคิดค่าใช้บริการน้อยกว่าที่คิดกับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า
- การให้ส่วนลดในสินค้าหรือทรัพย์สินที่จำหน่าย โดยให้ส่วนลดมากกว่าที่ให้กับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า
- การให้เดินทางหรือให้ขนส่งบุคคลหรือสิ่งของ โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดกับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า

- การจัดเลี้ยง การจัดมหรสพ หรือการบันเทิงอื่นให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดกับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า

- การให้บริการวิชาชีพอิสระ เช่น แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล สถาปนิก วิศวกร กฎหมาย หรือบัญชี โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่าที่คิดกับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า

- การอื่นซึ่งเป็นการกระทำที่ทำให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกได้ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนพรรคการเมือง (มาตรา 4)

ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียนมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง ควบคุม ตรวจสอบการดำเนินงานของพรรคการเมือง (มาตรา 6)

การจัดตั้งพรรคการเมือง

ผู้ที่มีสิทธิที่จะจัดตั้งพรรคการเมืองได้ก็คือ ผู้ที่มีสัญชาติไทยโดยการเกิดหรือผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติซึ่งได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ และไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มีจำนวนตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไปอาจรวมกันดำเนินการจัดตั้งพรรคการเมืองได้ในการจัดตั้งพรรคการเมือง ให้ผู้จัดตั้งพรรคการเมืองจัดให้มีการประชุมเพื่อกำหนดนโยบายพรรคการเมือง กำหนดข้อบังคับพรรคการเมือง และเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองการประชุมตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (มาตรา 8)

พรรคการเมืองต้องมีชื่อ ชื่อย่อ ภาพเครื่องหมาย นโยบาย และข้อบังคับของพรรคการเมือง ซึ่งมีลักษณะที่ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกในเรื่องเชื้อชาติหรือศาสนาระหว่างชนในชาติไม่เป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ ทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร และไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ชื่อ ชื่อย่อ หรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมือง ต้องไม่ซ้ำหรือพ้องหรือมีลักษณะคล้ายคลึงกับชื่อ ชื่อย่อ หรือภาพเครื่องหมายของผู้จัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองอื่น หรือของพรรคการเมือง ที่ได้จัดแจ้งไว้ก่อนแล้ว หรือของพรรคการเมืองที่ถูกยุบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ (มาตรา 9)

ข้อบังคับพรรคการเมืองต้องสอดคล้องกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และต้องมีรายการดังต่อไปนี้

1.ต้องมีชื่อและชื่อย่อของพรรคการเมือง

2. ต้องมีภาพเครื่องหมายพรรคการเมือง

3. ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคการเมืองต้องตั้งอยู่ในราชอาณาจักร

4. ต้องมีการเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมือง และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมือง

5. ต้องมีแผนและกำหนดเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง อำนาจหน้าที่ของสาขาพรรคการเมืองการเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสาขาพรรคการเมือง และอำนาจหน้าที่ของกรรมการสาขาพรรคการเมือง

6. ต้องมีการประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองและการประชุมใหญ่ของสาขาพรรคการเมือง

7. ต้องมีการรับเข้าเป็นสมาชิกและการให้ออกจากการเป็นสมาชิกพรรค

8. ต้องระบุถึงสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกพรรค

9. ต้องมีความรับผิดชอบของพรรคการเมืองต่อสมาชิกพรรค

10. ต้องมีวินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก กรรมการบริหารพรรคการเมือง และกรรมการสาขาพรรคการเมือง

11. ต้องระบุถึงหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกสมาชิกเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบสัดส่วน

12. ต้องมีการบริหารการเงิน ทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง

13. ต้องระบุถึงรายได้ของพรรคการเมือง การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมืองและการบริจาคแก่พรรคการเมือง

14. ต้องมีการให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป

15. ต้องระบุถึงการเลิกพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง

ข้อบังคับพรรคการเมืองต้องมีลักษณะหรือความมุ่งหมายต่อไปนี้

1. ต้องไม่ขัดหรือแย้งต่อหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. ต้องไม่ขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ

3. ในการดำเนินการทางวินัยหรือจรรยาบรรณ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ถูกดำเนินการทางวินัยหรือจรรยาบรรณ มีโอกาสรู้ข้อกล่าวหาและแก้ข้อกล่าวหาได้ตามสมควร

4. ห้ามมิให้มีการดำเนินการเพื่อให้สมาชิกที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพ้นจากสมาชิกภาพของพรรคการเมือง เพราะเหตุที่สมาชิกผู้นั้นลงมติหรือไม่ลงมติในสภาผู้แทนราษฎรหรือในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา

5. ในการกระทำตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ซึ่งต้องเป็นไปตามหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การจัดให้มีการประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้น เพื่อพิจารณาให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินการทางการเมือง หรือการลงมติในสภาผู้แทนราษฎรมิให้ถือว่าเป็นการต้องห้าม (มาตรา 10)

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น ประกอบด้วย หัวหน้าพรรคการเมืองรอง หัวหน้าพรรคการเมือง เลขานุการพรรคการเมือง รองเลขานุการพรรคการเมือง เภรัญญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง โฆษกพรรคการเมือง และกรรมการบริหารอื่นซึ่งเลือกตั้งจากสมาชิกผู้มีสัญชาติไทย โดยการเกิด มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ

กรรมการบริหารพรรคการเมืองมีวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรคการเมือง ซึ่งต้องไม่เกินคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกได้ (มาตรา 11)

ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคการเมือง ต้องยื่นจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองต่อนายทะเบียน โดยต้องยื่นพร้อมกันบน โฆษกพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง บัญชีแสดงสินทรัพย์และหนี้สินของพรรคการเมือง หนังสือยินยอมให้ใช้สถานที่เป็นที่ทำการพรรคการเมือง ซึ่งต้องอยู่ในราช อาณาจักร และสำเนารายงานการประชุมตั้งพรรคการเมือง

ในการยื่นจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองนั้นต้องเป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดซึ่งต้องมีรายการดังต่อไปนี้

1. ต้องมีชื่อและชื่อย่อของพรรคการเมือง
2. ต้องมีภาพเครื่องหมายพรรคการเมือง
3. ต้องมีที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรคการเมือง
4. ต้องมี ชื่อ อาชีพ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้จดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง
5. ต้องมี ชื่อ อาชีพ ที่อยู่ และลายมือชื่อของกรรมการบริหารพรรคการเมือง (มาตรา 12)

ในการจดแจ้งจัดตั้งพรรคการเมืองนั้น นายทะเบียนควรพิจารณาตรวจสอบในเรื่องต่อไปนี้

1. ผู้จดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม และมีจำนวนตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไป

2. ชื่อ ชื่อย่อ และภาพเครื่องหมายพรรคการเมือง นโยบายและข้อบังคับพรรคการเมือง มีลักษณะและความมุ่งหมายที่ไม่ขัดต่อมาตรา 9

3. เอกสารการจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมืองมีรายการครบถ้วนและถูกต้อง

4. คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 11

ในกรณีที่นายทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่าการยื่นจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมืองถูกต้องและครบถ้วน ให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งรับจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมือง และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมืองทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับคำขอ ในกรณีที่นายทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่าไม่ครบถ้วนหรือไม่เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งไม่รับจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมือง และแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ยื่นจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมืองทราบ ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับการยื่นจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมือง ผู้ยื่นจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมืองซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งไม่รับจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมืองของนายทะเบียน อาจยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งตามวรรคสามต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าว (มาตรา 13)

ถ้านายทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่าเอกสารจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมือง มีรายการไม่ชัดเจนหรือบกพร่อง ให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับการยื่นจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมือง เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียน เมื่อผู้ยื่นจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมืองได้แก้ไขเอกสารจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมืองให้ถูกต้องและครบถ้วน ภายในกำหนดเวลาแล้ว ให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งรับจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมือง และแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ยื่นจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ ได้รับเอกสาร ถ้าผู้ยื่นจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมืองไม่ดำเนินการแก้ไข เอกสาร หรือดำเนินการแก้ไขแล้วแต่ยังไม่ถูกต้อง ให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งไม่รับจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมือง และให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ยื่นจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ สั่งไม่รับจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมือง (มาตรา 14)

ถ้านายทะเบียนเห็นว่าชื่อ ชื่อย่อ หรือภาพเครื่องหมายของพรรคการเมืองตามที่ปรากฏ ในเอกสารจดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมือง ข้ำหรือฟุ้งหรือมีลักษณะคล้ายคลึงกับชื่อ ชื่อย่อ หรือภาพเครื่องหมายของพรรคการเมืองซึ่งผู้จดทะเบียนการเลือกตั้งพรรคการเมืองอื่น ได้ยื่นจดทะเบียนไว้ในวันและเวลาเดียวกัน ให้นายทะเบียนดำเนินการดังต่อไปนี้

1. แจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้ยื่นจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อให้ทำความเข้าใจกันว่าผู้จดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองคณะใดจะเป็นผู้มีสิทธิใช้ชื่อ ชื่อย่อ หรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองนั้น เมื่อได้ตกลงกันเป็นประการใดแล้ว และไม่เป็นการซ้ำหรือฟ้องหรือมีลักษณะคล้ายคลึงกัน ให้นำทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองตามที่ได้ตกลงกัน การตกลงกันดังกล่าวให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียน

2. ถ้าผู้ยื่นจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองไม่ยอมตกลงกัน หรือเมื่อพ้นกำหนดเวลาแล้ว ยังตกลงกันไม่ได้ ให้นำทะเบียนดำเนินการจับสลากโดยเปิดเผยเพื่อให้ได้ผู้มีสิทธิใช้ชื่อ ชื่อย่อ หรือภาพเครื่องหมายของพรรคการเมืองนั้น และให้นำทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองตามผลของการจับสลากนั้นและให้นำทะเบียนแจ้งผลการดำเนินการเป็นหนังสือไปยังผู้ยื่นจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ทราบผล (มาตรา 15)

ให้นำทะเบียนจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองในทะเบียนพรรคการเมือง และให้ประกาศการจัดตั้งพรรคการเมืองในราชกิจจานุเบกษา โดยระบุชื่อ ชื่อย่อ และภาพเครื่องหมายของพรรคการเมือง นโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมืองชื่อหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรคการเมือง เลขานุการพรรคการเมือง รองเลขานุการพรรคการเมือง เภรัณยูภักดิ์พรรคการเมืองนายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง โฆษกพรรคการเมือง และกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมืองและพรรคการเมืองจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองแล้วมีสภาพเป็นนิติบุคคล (มาตรา 16)

การดำเนินการของพรรคการเมือง

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมืองและมติของที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวังและซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน และต้องส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคการเมือง และให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นผู้แทนของพรรคการเมืองในกิจการซึ่งเกี่ยวกับบุคคลภายนอก หัวหน้าพรรคการเมืองจะมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการบริหารคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้ กรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องรับผิดชอบร่วมกันในบรรดามติของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง และในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองตามข้อบังคับพรรคการเมืองและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่ต้องรับผิดชอบ หากพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ร่วมกระทำการนั้น และได้

คัดค้านในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองแล้วโดยปรากฏในรายงานการประชุม หรือ
ได้ทำเป็นหนังสือยื่นต่อประธานที่ประชุมภายในเจ็ดวันนับแต่สิ้นสุดการประชุมในกรณีที่ไม่
ปรากฏในรายงานการประชุม (มาตรา 17)

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่ต้องควบคุมไม่ให้สมาชิกกระทำการอย่าง
ใดอย่างหนึ่ง อันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ หรือประกาศของคณะกรรมการการ
เลือกตั้งเมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่ต้องควบคุมไม่ให้ผู้ซึ่งพรรคการเมืองส่งเข้าสมัครรับ
เลือกตั้ง กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ระเบียบ
หรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งอาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและ
เที่ยงธรรม (มาตรา 18)

ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองต้องเป็นบุคคลธรรมดาผู้มีสัญชาติไทย มีคุณสมบัติ
และไม่มีลักษณะต้องห้าม โดยยื่นใบสมัครด้วยตนเองพร้อมเอกสารประกอบตามที่นายทะเบียน
กำหนดต่อพรรคการเมืองที่ผู้นั้นประสงค์จะสมัครเข้าเป็นสมาชิก และให้คำรับรองว่าตนมิได้เป็น
สมาชิกของพรรคการเมืองอื่นอยู่ในขณะเดียวกัน ตามสถานที่ที่พรรคการเมืองกำหนดและให้พรรค
การเมืองส่งสำเนาใบสมัครและเอกสารประกอบดังกล่าวให้นายทะเบียนในกรณีที่พรรคการเมืองใด
แอบอ้างว่าผู้ใดสมัครเป็นสมาชิก โดยผู้นั้นไม่รู้เห็นหรือไม่สมัครใจผู้ที่ถูกแอบอ้างหรือผู้ที่ได้รับ
มอบหมายจากผู้ถูกแอบอ้าง อาจแจ้งต่อนายทะเบียนเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาขอ
ของผู้นั้นนอกจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้น โดยให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยเป็นสมาชิกของพรรค
การเมืองดังกล่าวมาตั้งแต่ต้น หัวหน้าพรรคการเมืองต้องจัดทำทะเบียนสมาชิกให้ตรงตามความเป็น
จริงเก็บรักษาไว้ ณ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรคการเมือง และพร้อมที่จะให้นายทะเบียนหรือผู้ซึ่ง
นายทะเบียนมอบหมายตรวจสอบได้ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้นหรือ
ลดลง พร้อมด้วยรายชื่ออาชีพและที่อยู่ของสมาชิกดังกล่าว ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด ให้
นายทะเบียนทราบภายในวันที่เจ็ดของทุกสามเดือน และให้สรุปยอดจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้นหรือ
ลดลงทั้งหมดในรอบปีให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมกราคมของทุกปี ถ้าหัวหน้าพรรค
การเมืองไม่แจ้งนายทะเบียนภายในระยะเวลาตามวรรคสี่ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้า
พรรคการเมืองแจ้งภายในระยะเวลาที่กำหนดทะเบียนสมาชิกให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียน
กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีทะเบียนสมาชิกพรรคการเมืองของทุกพรรค
การเมืองในระบบอิเล็กทรอนิกส์ และให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าทะเบียนดังกล่าวเป็นทะเบียนที่
ถูกต้องและแท้จริงตามกฎหมาย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าเป็นอย่างอื่น (มาตรา 19)

สมาชิกภาพของสมาชิกจะสิ้นสุดลง เมื่อ

1. สมาชิกเสียชีวิต
2. สมาชิกลาออก
3. สมาชิกขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม
4. พรคการเมืองมีมติให้ออกตามข้อบังคับพรคการเมืองเพราะกระทำผิดวินัยหรือจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุร้ายแรงอื่น
5. พรคการเมืองที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกสิ้นสุดสภาพความเป็นพรคการเมือง เลิกหรือยุบไป
6. เป็นสมาชิกของพรคการเมืองในขณะเดียวกันเกินกว่าหนึ่งพรคการเมือง
7. กระทำผิดข้อบังคับพรคการเมืองนั้นๆ (มาตรา 20)

ไม่ให้พรคการเมืองรับบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยเข้าเป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรคการเมือง หรือยอมให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อประโยชน์ของพรคการเมือง ห้ามมิให้สมาชิกที่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ นอกจากข้าราชการการเมือง พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรคการเมืองหรือตำแหน่งอื่นใดของพรคการเมือง (มาตรา 21)

ห้ามเสนอให้เงิน หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม เพื่อจูงใจให้บุคคลใดสมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรคการเมืองใดพรคการเมืองหนึ่ง (มาตรา 22)

ห้ามเรียก รับเงิน หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ จากพรคการเมืองหรือจากผู้ใด เพื่อยอมสมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรคการเมืองใดพรคการเมืองหนึ่ง (มาตรา 23)

ห้ามเป็นสมาชิกของพรคการเมืองในขณะเดียวกันเกินหนึ่งพรคการเมือง(มาตรา 24)

ห้ามใช้ชื่อ ชื่อย่อ ภาพเครื่องหมาย หรือถ้อยคำในประการที่น่าจะทำให้ประชาชนเข้าใจว่าเป็นพรคการเมือง หรือใช้ชื่อที่มีอักษรไทยประกอบว่า “พรคการเมือง” หรืออักษรต่างประเทศซึ่งแปลหรืออ่านว่า “พรคการเมือง” ในดวงตรา ป้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่น หรือในข้อมูลทางการสื่อสารใด ๆ โดยมีได้เป็นพรคการเมือง (มาตรา 25)

ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรคการเมืองใด พรคการเมืองนั้นต้องดำเนินการรับสมัครสมาชิกให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าพันคน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา (มาตรา 26)

ให้มีการเรียกประชุมใหญ่พรรคการเมือง เป็นครั้งแรกภายในหกสิบวัน ถ้าหัวหน้าพรรคการเมืองไม่เรียกประชุมใหญ่ภายในระยะเวลาดังกล่าวให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองเรียกประชุมใหญ่ภายในระยะเวลาที่กำหนดในการประชุมใหญ่พรรคการเมืองจะต้องพิจารณาในเรื่องต่อไปนี้

1. ทบทวนนโยบายพรรคการเมืองที่ได้จัดแจ้งไว้
2. ทบทวนข้อบังคับพรรคการเมืองที่ได้จัดแจ้งไว้
3. เลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง
4. เลือกตั้งคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง

คณะกรรมการนโยบายพรรคการเมือง และคณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคการเมือง

5. เรื่องอื่นที่เสนอโดยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ประธานสาขาพรรคการเมือง ไม่น้อยกว่าสี่สาขา หรือตัวแทนสมาชิก ไม่น้อยกว่าห้าร้อยคนการลงมติในที่ประชุมใหญ่ให้ลงคะแนนลับ (มาตรา 27)

พรรคการเมืองต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่น้อยปีละหนึ่งครั้ง การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ให้กระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

1. การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง
2. การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคการเมือง
3. การเลือกตั้งหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรคการเมือง เลขานุการพรรค

การเมือง รองเลขานุการพรรคการเมือง เภรัญญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิกพรรคการเมือง โฆษกพรรคการเมือง และกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง

4. การเลือกตั้งคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง

คณะกรรมการนโยบายพรรคการเมือง และคณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคการเมือง

5. รายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองที่ได้ดำเนินการ ไปในรอบปีที่ผ่านมา

6. แผนการดำเนินการสำหรับปีต่อไป โดยเฉพาะการหารายได้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง และการพัฒนาบุคลากรทางการเมือง

7. การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและการรับรองงบการเงินประจำปีของพรรคการเมือง

8. กิจการที่เสนอโดยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ประธานสาขาพรรค

การเมือง ไม่น้อยกว่าสี่สาขา หรือตัวแทนสมาชิกจำนวน ไม่น้อยกว่าห้าร้อยคน

9. กิจการอื่นตามที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

10. กิจการอื่นตามที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง (มาตรา 28)

องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งหมด ผู้แทนของสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนสาขาพรรคการเมือง และตัวแทนสมาชิก ทั้งนี้ มีจำนวนรวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่าสองร้อยคน การได้มาซึ่งตัวแทนสมาชิก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง ซึ่งต้องคำนึงถึงสัดส่วนของจำนวนสมาชิกที่มีตามสาขาในแต่ละภาคและสัดส่วนของจำนวนสมาชิกหญิงและชาย ทั้งนี้ เพื่อสะท้อนความเห็นที่หลากหลายของสมาชิกทุกระดับ การลงมติในที่ประชุมใหญ่ให้กระทำโดยเปิดเผย แต่การลงมติเลือกบุคคลหรือการลงมติในกรณีที่คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือผู้เข้าประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคนร้องขอให้ลงคะแนนลับ ก็ให้ลงคะแนนลับ การจัดให้มีมติโดยมิได้จัดให้มีการประชุมใหญ่ จะกระทำมิได้ (มาตรา 29)

สมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการบริหารพรรคการเมืองจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ หรือไม่น้อยกว่าสองพันคน แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่ากัน มีสิทธิเข้าชื่อกันให้จัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคการเมือง (มาตรา 30)

เมื่อหัวหน้าพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมือง จัดให้พรรคการเมืองกระทำการใด ๆ ผ่าฝืนนโยบายพรรคการเมืองหรือข้อบังคับพรรคการเมือง ให้นายทะเบียนมีอำนาจเตือนเป็นหนังสือให้หัวหน้าพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น ระงับหรือจัดการแก้ไขการกระทำนั้นภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด ในกรณีที่นายทะเบียนเตือนเป็นหนังสือแก่บุคคลที่ไม่ใช่หัวหน้าพรรคการเมือง ต้องส่งสำเนาหนังสือเตือนนั้นให้หัวหน้าพรรคการเมืองทราบโดยเร็วถ้าหัวหน้าพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่ปฏิบัติตามคำเตือนของนายทะเบียน ให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ระงับหรือจัดการแก้ไข การกระทำดังกล่าว หรือให้หัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งคณะหรือบางคนออกจากตำแหน่ง ได้ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งคณะหรือบางคน ออกจากตำแหน่ง ผู้นั้น ไม่มีสิทธิเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองอีกเว้นแต่จะพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง (มาตรา 31)

สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคน แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่ากัน มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนหัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรม การบริหารพรรคการเมือง ออกจากตำแหน่งได้ในกรณีนี้ ให้จัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคการเมืองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คำร้องขอไปถึงพรรคการเมือง มติให้ถอดถอนต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนผู้ที่เข้าประชุมใหญ่วิสามัญ โดยให้ลงคะแนนลับ การร้องขอถอดถอนประธานสาขาพรรคการเมืองหรือกรรมการสาขาพรรคการเมือง ให้ใช้สมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ และให้มีการจัดประชุมใหญ่วิสามัญ สาขาพรรคการเมืองนั้นเพื่อให้มีมติถอดถอน การดำเนินการนี้ให้กระทำได้เพียงครั้งเดียวในวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ บริหารพรรคการเมือง (มาตรา 32)

สมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการบริหารพรรคการเมืองจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน มีความเห็นว่มติหรือข้อบังคับในเรื่องใดของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกอยู่นั้นจะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญหรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยให้ถือว่ามติหรือข้อบังคับพรรคการเมืองซึ่งมีลักษณะและความมุ่งหมาย ขัดหรือแย้งต่อหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติหรือข้อบังคับพรรคการเมืองดังกล่าวขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญหรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มติหรือข้อบังคับดังกล่าวนั้นเป็นอันยกเลิกไป (มาตรา 33)

ในกรณีที่พรรคการเมืองใดจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง ให้หัวหน้าพรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่จัดตั้งสาขาพรรคการเมืองนั้นหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดและอย่างน้อยจะต้องมีรายการแสดงที่ตั้งสาขาพรรคการเมือง รายชื่อ อาชีพ และที่อยู่ของกรรมการสาขาพรรคการเมืองนั้นเมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองแล้ว ให้ออกหนังสือรับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับจดแจ้ง (มาตรา 34)

คณะกรรมการสาขาพรรคการเมือง ประกอบด้วย ประธานสาขาพรรคการเมือง รองประธานสาขาพรรคการเมือง เลขานุการสาขาพรรคการเมือง รองเลขานุการสาขาพรรคการเมือง

เหรียญสภาพรรคการเมือง นายทะเบียนสมาชิกสภาพรรคการเมือง โฆษกสภาพรรคการเมือง และกรรมการอื่นของสภาพรรคการเมือง ซึ่งเลือกตั้งโดยที่ประชุมใหญ่สภาพรรคการเมืองจากสมาชิกผู้มีสัญชาติไทย โดยการเกิด มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ

กรรมการสภาพรรคการเมืองมีวาระการดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรคการเมืองซึ่งต้องไม่เกินคราวละสี่ปี และอาจได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกได้ (มาตรา 35)

ให้คณะกรรมการสภาพรรคการเมืองมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบายและข้อบังคับพรรคการเมือง (มาตรา 36)

คณะกรรมการสภาพรรคการเมืองต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สภาพรรคการเมืองอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งก่อนการประชุมใหญ่ประจำปีของพรรคการเมืองและในกรณีที่จะมีการเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งทั่วไปหรือเป็นการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง คณะกรรมการสภาพรรคการเมืองต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อความเห็นชอบในการเสนอชื่อบุคคลผู้สมควรได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมือง ทั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบสัดส่วนในกลุ่มจังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบของสภาพรรคการเมืองนั้นองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่สภาพรรคการเมืองต้องประกอบด้วยกรรมการสภาพรรคการเมืองอย่างน้อยกึ่งหนึ่ง และสมาชิกสภาพรรคการเมืองซึ่งต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคนการลงมติให้ความเห็นชอบในการเสนอชื่อบุคคลตามวรรคหนึ่งและการลงมติเลือกตั้งคณะกรรมการสภาพรรคการเมือง ให้ลงคะแนนลับ ส่วนการลงมติในเรื่องอื่นให้เป็นไปโดยเปิดเผยเว้นแต่คณะกรรมการสภาพรรคการเมืองหรือสมาชิกสภาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าห้าสิบคนร้องขอให้ลงคะแนนลับ ก็ให้ลงคะแนนลับ

กิจการอื่นที่ต้องกระทำโดยที่ประชุมใหญ่สภาพรรคการเมือง วิธีการเสนอเรื่องให้ที่ประชุมใหญ่สภาพรรคการเมืองพิจารณา และวิธีการดำเนินการประชุม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง (มาตรา 37)

การพิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบสัดส่วนของพรรคการเมือง ให้เป็นความรับผิดชอบร่วมกันของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองในการพิจารณาส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองจากรายชื่อตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1 รายชื่อผู้ซึ่งที่ประชุมใหญ่สภาพรรคการเมือง

2. รายชื่อบุคคลอื่นที่เห็นสมควร

มติคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่ให้ส่งผู้ใดเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นที่สุด (มาตรา 38)

ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่พรรคการเมือง ลงมติเลือกผู้สมควรส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือแบบสัดส่วนได้ ในกรณีเช่นนี้ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง จัดให้มีการดำเนินการดังกล่าว โดยให้ผู้เข้าร่วมประชุมใหญ่ แต่ละคนมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนนให้ผู้ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดเรียงลำดับลงไป ในเขตเลือกตั้งใดเป็นผู้ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือแบบสัดส่วนในเขตเลือกตั้งนั้น และการคัดเลือกผู้สมควรเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมือง จะต้องขอความเห็นจากคณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองในแต่ละภาคก่อน การลงคะแนนตามมาตรานี้จะให้ลงคะแนนทางไปรษณีย์ตามที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมืองก็ได้ (มาตรา 39)

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมืองหรือรายการ ที่จัดแจ้งไว้กับนายทะเบียน หรือรายละเอียดที่แจ้งไว้ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลง นั้นเป็นหนังสือค่อนนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้พิจารณาแก้ไขรายละเอียดดังกล่าว การเปลี่ยนแปลงนั้นจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้รับแจ้งการตอบรับการเปลี่ยนแปลงจากนายทะเบียน ถ้าหัวหน้าพรรคการเมืองไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด แล้วให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 41)

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินการของพรรคการเมืองในรอบปี ปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี เพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน เมื่อครบระยะเวลา หากพรรคการเมืองใดยังไม่ได้รายงาน ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองรายงานภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าพ้นกำหนดระยะเวลาแล้วยังมิได้รายงาน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเพื่อให้มีการยุบพรรคการเมืองนั้น (มาตรา 42)

ห้ามมิให้พรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง ช่วยเหลือหรือสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก

วุฒิสภาหรือผู้เข้ารับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้ได้เป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม (มาตรา 43)

การเงินและการสนับสนุนพรรคการเมือง

การเงินของพรรคการเมือง

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการเงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง ตลอดจนจัดให้มีการทำบัญชี ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ในกรณีที่มีการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง ให้ประธานสาขาพรรคการเมืองจัดให้มีการทำบัญชีของสาขาพรรคการเมือง และรับรองความถูกต้อง ตลอดจนจัดส่งบัญชีของสาขาพรรคการเมืองเพื่อแสดงรวมไว้ในบัญชีของพรรคการเมือง (มาตรา 44)

บัญชีของพรรคการเมืองและบัญชีของสาขาพรรคการเมืองต้องประกอบด้วย

1. บัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย
2. บัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค
3. บัญชีแยกประเภท
4. บัญชีแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน

การลงรายการบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องสมบูรณ์โดยครบถ้วน และต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่รายการนั้นเกิดขึ้น (มาตรา 45)

พรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองต้องปิดบัญชีครั้งแรกภายในวันสิ้นปีปฏิทินที่ได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งขึ้น และครั้งต่อไปเป็นประจำทุกปีในวันสิ้นปีปฏิทิน การปิดบัญชีให้จัดทำงบการเงิน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย งบดุลและงบรายได้ และค่าใช้จ่ายของพรรคการเมือง กรณีที่มีสาขาพรรคการเมือง งบการเงินให้รวมถึงงบการเงินของสาขาพรรคการเมืองทุกสาขาพรรคการเมืองด้วย งบดุลต้องแสดงรายการ สินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของพรรคการเมือง งบรายได้และค่าใช้จ่ายอย่างน้อยต้องแสดงที่มาของรายได้ซึ่งได้รับจากเงินบริจาคเงินสนับสนุนจากรัฐและรายได้อื่นที่มี กับทางใช้ไปของค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของพรรคการเมืองไว้โดยชัดเจน โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ต้องแสดงรายละเอียดของรายการตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด งบการเงินต้องจัดให้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองการสอบบัญชี (มาตรา 46)

หัวหน้าพรรคการเมืองต้องเสนองบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองแล้วต่อที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองอนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี โดยแจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้า และปิดประกาศไว้ ณ ที่ตั้งสำนักงานของพรรคการเมืองและสาขาพรรค

การเมือง ไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน งบการเงินซึ่งที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองอนุมัติแล้ว หัวหน้าพรรคการเมืองต้องรับรองความถูกต้องร่วมกับเหรียญพรรคการเมือง และให้หัวหน้าพรรคการเมืองส่งงบการเงินต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองอนุมัติพร้อมทั้งสำเนาบัญชี เมื่อนายทะเบียนได้รับงบการเงินและสำเนาบัญชีแล้วให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะ คณะละห้าคนประกอบด้วย ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบงบการเงินและเสนอต่อคณะกรรมการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาและประกาศให้สาธารณชนทราบ (มาตรา 47)

รายได้และทรัพย์สินที่พรรคการเมือง ได้รับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ได้รับยกเว้น ไม่ต้องเสียภาษี (มาตรา 48)

หัวหน้าพรรคการเมือง และกรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของคน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะพร้อมสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน ในวันที่เข้ารับตำแหน่งและวันที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือถูกยุบ หรือวันที่พ้นจากตำแหน่ง รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา ในวันยื่นให้ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริงต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้ารับตำแหน่งและ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ หรือถูกยุบหรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ในกรณีที่บุคคลได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของคน คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายอื่นแล้ว บุคคลนั้นอาจส่งสำเนาบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นไว้ตามกฎหมายอื่นนั้นต่อนายทะเบียนแทนก็ได้ (มาตรา 49)

เมื่อนายทะเบียนได้รับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบแล้ว ถ้านายทะเบียนมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งหรือหลายคณะเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและดำเนินการต่อไปตามอำนาจหน้าที่หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (มาตรา 50)

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องควบคุมไม่ให้พรรคการเมืองและผู้ซึ่งพรรคการเมืองส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง ใช้จ่ายเกินวงเงิน ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา หัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้ใดรู้เห็นหรือทราบว่ามีกระทำความผิดอย่างนี้เพื่อมิให้มีการกระทำความผิดกล่าว (มาตรา 51)

ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง ดังนี้

1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนให้จัดสรรเป็นจำนวนรวม โดยพิจารณาตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองเสนอไว้ในบัญชีรายชื่อแต่ละบัญชีที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

2. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งให้จัดสรรให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองเป็นรายบุคคล ค่าใช้จ่ายที่จัดสรรนั้นให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ห้ามมิให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ของผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่ง สมาชิกวุฒิสภา (มาตรา 52)

รายได้ของพรรคการเมือง

พรรคการเมืองอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

1. เงินค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมืองตามที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง

2. เงินที่ได้จากการจำหน่ายสินค้าหรือบริการของพรรคการเมือง

3. เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงิน ได้ ที่ได้จากการจัดกิจกรรมหาทุนของพรรคการเมือง

4. เงิน ทรัพย์สิน และประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงิน ได้ ที่ได้จากการบริจาคแก่พรรคการเมือง

5. เงินอุดหนุนจากกองทุน

6. ดอกผลของเงินและรายได้จากทรัพย์สินของพรรคการเมือง

7. รายได้อื่น

การหารายได้ตาม ข้อ 1และข้อ 7ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด (มาตรา 53)

การหารายได้จากการจัดกิจกรรมหาทุนของพรรคการเมืองต้องกระทำโดยเปิดเผยและแสดงวัตถุประสงค์ว่าเป็นการหาทุนของพรรคการเมืองอย่างชัดเจน และเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ที่ได้จากการจัดกิจกรรมดังกล่าวจากผู้สนับสนุนรายใด ที่มีจำนวนตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป ให้ถือเป็นรายได้จากการบริจาคเมื่อพรรคการเมืองได้ดำเนินกิจกรรมหาทุนในแต่ละครั้ง เสร็จเรียบร้อยแล้วให้รายงานรายได้ที่ทำได้และกิจกรรมที่จัดขึ้น การรายงานตามวรรคสองให้ระบุชื่อบุคคลผู้สนับสนุนทางการเงินเป็นจำนวนตั้งแต่หนึ่งแสนบาทขึ้นไป แก่กิจกรรมหาทุนนั้นด้วย (มาตรา 54)

การบริจาคแก่พรรคการเมือง

การบริจาคแก่พรรคการเมืองตั้งแต่หนึ่งพันบาทขึ้นไป ให้กระทำโดยเปิดเผยชื่อผู้บริจาคและสามารถตรวจสอบได้ ห้ามมิให้หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมือง หรือสมาชิกผู้ใด รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่เป็นการบริจาค โดยไม่ปรากฏชื่อผู้บริจาค หรือที่บริจาคให้ตนเป็นส่วนตัว (มาตรา 56)

การบริจาคแก่พรรคการเมืองตั้งแต่ห้าพันบาทขึ้นไป ต้องเปิดเผยชื่อผู้บริจาคต่อสาธารณชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดการบริจาคแก่พรรคการเมืองตั้งแต่สองหมื่นบาทขึ้นไป จะต้องบริจาคโดยวิธีการส่งจ่ายเป็นตั๋วแลกเงิน หรือเช็คขีดคร่อม (มาตรา 57)

การบริจาคโดยแสดงเจตนาในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี ให้กระทำได้โดยผู้เสียภาษีแต่ละคนอาจระบุชื่อพรรคการเมืองที่ประสงค์จะบริจาคภาษีให้ได้หนึ่งพรรคการเมือง ปีละหนึ่งร้อยบาท ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยอธิบดีกรมสรรพากร ให้กรมสรรพากรจัดทำรายชื่อพรรคการเมืองที่ได้รับบริจาคพร้อมจำนวนเงินที่ได้จากการแสดงเจตนาบริจาคทั้งหมด ส่งให้นายทะเบียน และ โอนเงินดังกล่าวให้กองทุนเพื่อโอนต่อให้พรรคการเมืองที่ได้รับบริจาคตามมาตรานี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งและกรมสรรพากรจะได้ตกลงกัน (มาตรา 58)

ห้ามมิให้บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลบริจาคให้แก่พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเกินกว่าสิบล้านบาทต่อปีในกรณีที่นิติบุคคลใดบริจาคให้แก่พรรคการเมืองตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป จะต้องได้รับอนุมัติหรือสัตยาบัน โดยมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นของนิติบุคคลนั้นหรือสมาชิกของนิติบุคคลนั้นห้ามมิให้หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือกรรมการสาขาพรรคการเมืองผู้ใด รับบริจาคจากบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง (มาตรา 59)

เมื่อมีการบริจาคแก่พรรคการเมือง ให้พรรคการเมืองออกหลักฐานการรับบริจาคให้แก่ผู้บริจาคตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดเมื่อมีการบริจาคแก่พรรคการเมือง ให้หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือกรรมการสาขาพรรคการเมือง ซึ่งเป็นผู้รับบริจาค ต้องจัดทำบันทึกการรับบริจาคไว้เป็นหลักฐานและจัดส่งบันทึกการรับบริจาคของพรรคการเมืองพร้อมเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ รวมทั้งเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ให้แก่พรรคการเมือง เพื่อนำส่งเข้าบัญชีแสดงรายรับ จากการบริจาคของพรรคการเมืองไว้ก่อนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับบริจาคเมื่อพรรคการเมืองได้รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากการบริจาคแล้ว ให้ลงรายการการรับบริจาคในบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคของพรรคการเมืองให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รายการนั้นเกิดขึ้น และให้จัดส่งใบเสร็จรับเงิน หรือหลักฐานการรับบริจาคให้แก่ผู้บริจาคภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ออกใบเสร็จรับเงินหรือหลักฐานการรับบริจาคในกรณีที่มีการบริจาคให้แก่พรรคการเมือง ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำประกาศบัญชีรายชื่อผู้บริจาค และจำนวนเงิน รายการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ได้รับบริจาคในแต่ละสัปดาห์ ให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงให้แล้วเสร็จภายในวันทำการวันแรกของสัปดาห์ถัดมา แล้วปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรคการเมืองเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และจัดส่งประกาศดังกล่าวให้นายทะเบียนทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ประกาศ (มาตรา 60)

ผู้บริจาคเงินแก่พรรคการเมืองมีสิทธินำจำนวนเงินที่บริจาคไปหักเป็นค่าลดหย่อนตามที่กำหนดในประมวลรัษฎากร ได้ โดยให้ลดหย่อนได้ในกรณีบุคคลธรรมดาไม่เกินปีละห้าพันบาทและในกรณีนิติบุคคลไม่เกินปีละสองหมื่นบาท ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด (มาตรา 61)

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดให้มีบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคซึ่งต้องมีรายการดังต่อไปนี้

1. ชื่อ ที่อยู่ จำนวนเงิน และรายการทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ของผู้บริจาคทุกราย

2. วัน เดือน ปี ที่รับบริจาค

3. สำเนาหลักฐานการรับบริจาค

ในกรณีที่การบริจาคเป็นการให้หรือให้ใช้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ให้หักมูลค่าโดยคำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติในทางการค้าในท้องถิ่นหรือค่าของสินค้านั้นก่อนจึงบันทึกลงในบัญชี และในกรณีที่ไมอาจคิดมูลค่าได้ ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นนั้นให้ชัดเจนเท่าที่จะกระทำ ได้ (มาตรา 62)

ในกรณีการบริจาคเป็นเงินสด ให้หัวหน้าพรรคการเมืองและเหรัญญิกพรรคการเมืองนำไปฝากไว้ในบัญชีธนาคารพาณิชย์ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับการบริจาคแล้วออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้บริจาคไว้เป็นหลักฐานภายในวันที่ได้รับบันทึกการบริจาค ในกรณีการบริจาคเงินเป็นตัวแลกเงินหรือเช็คขีดคร่อม ให้หัวหน้าพรรคการเมืองและเหรัญญิกพรรคการเมืองนำส่งเข้าบัญชีเงินฝากตามวรรคหนึ่ง เมื่อตัวแลกเงินหรือเช็คขีดคร่อมดังกล่าวไม่ถูกปฏิเสธการจ่ายเงิน ให้พรรคการเมืองออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้บริจาคไว้เป็นหลักฐานภายในวันที่มีรายการนั้นเกิดขึ้น (มาตรา 63)

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองและเหรัญญิกพรรคการเมืองเปิดบัญชีกับธนาคารพาณิชย์โดยระบุชื่อเจ้าของบัญชีในนามของพรรคการเมืองนั้น และให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งหมายเลขบัญชีของบัญชีเงินฝากและจำนวนเงินที่เปิดบัญชีของทุกบัญชีพร้อมทั้งส่งสำเนาบัญชีเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์รับรองแก่นายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เปิดบัญชีดังกล่าว (มาตรา 64)

ห้ามมิให้พรรคการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองรับบริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ โดยรู้หรือควรจะรู้ว่าได้มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีแหล่งที่มาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา 65)

ห้ามมิให้พรรคการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมืองรับบริจาคจากผู้ใดเพื่อกระทำการหรือสนับสนุนการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศ หรือราชการแผ่นดิน หรือกระทำการอันเป็นการก่อกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือกระทำการอันเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ (มาตรา 66)

ห้ามมิให้สมาชิกซึ่งมิได้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง รับบริจาคหรือขอรับบริจาคจากผู้ซึ่งมิได้เป็นสมาชิก เว้นแต่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากหัวหน้าพรรคการเมืองหรือคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง (มาตรา 67)

ห้ามมิให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และข้าราชการการเมืองอื่นใช้สถานะหรือตำแหน่งหน้าที่เรียไรหรือชักชวนให้มีการบริจาคให้พรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยตนเอง (มาตรา 68)

ห้ามมิให้พรรคการเมืองรับบริจาคเพื่อดำเนินกิจการของพรรคการเมืองจาก

1. บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย
2. นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการหรือจดทะเบียนสาขาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร
3. นิติบุคคลที่จดทะเบียนในราชอาณาจักร ซึ่งมีบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยมีทุนหรือเป็น

ผู้ถือหุ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบ ในกรณีที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การพิจารณาตามอนุมาตรานี้ ให้พิจารณาในวันก่อนวันที่บริจาควัดละหวัดโดยให้ถือทะเบียนผู้ถือหุ้นของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในวันก่อนวันที่บริจาควัดละหวัด

4. องค์การหรือนิติบุคคลที่ได้รับทุนหรือได้รับเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์

ดำเนินการเพื่อประโยชน์ของบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย หรือซึ่งมีผู้จัดการหรือกรรมการเป็นบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย

5. บุคคล องค์การ หรือนิติบุคคลที่ได้รับบริจาควัดละหวัด เพื่อดำเนินกิจการของพรรคการเมือง หรือเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองจากบุคคล องค์การ หรือนิติบุคคลตาม ข้อ 1,2, 3 หรือ 4

6. บุคคล องค์การ หรือนิติบุคคลตามที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (มาตรา 69)

ห้ามมิให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ นิติบุคคลที่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ องค์การมหาชน หรือกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง บริจาควัดละหวัดแก่พรรคการเมือง กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ตามอนุมาตรานี้ให้หมายถึงกิจการที่รัฐเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นอยู่เป็นจำนวนมากที่สุดในบรรดาผู้เป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นแต่ละคนทุกคน และจำนวนหุ้นส่วนหรือหุ้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของหุ้นส่วนหรือหุ้นทั้งหมดของนิติบุคคลนั้น (มาตรา 71)

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดมาตรการและวิธีการควบคุมการได้รับการบริจาควัดละหวัดของพรรคการเมืองให้เป็นไปโดยเปิดเผยและให้มีอำนาจตรวจสอบความถูกต้องของการบริจาควัดละหวัดแก่พรรคการเมือง รวมทั้งให้มีอำนาจออกคำสั่งตามที่เห็นสมควรเพื่อให้พรรคการเมืองปฏิบัติให้เป็นไปโดยถูกต้องให้พรรคการเมืองมีหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (มาตรา 72)

การสนับสนุนพรรคการเมืองโดยรัฐ

ให้มีกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการสนับสนุนพรรคการเมืองและการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการพัฒนาพรรคการเมืองตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยกองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินดังต่อไปนี้

1. เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่าย
2. เงินที่ได้รับมาจากกรมสรรพากรตามมาตรา 58
3. เงินสนับสนุนสมทบจากรัฐตามมาตรา 76

4. เงินค่าธรรมเนียมการสมัครรับเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

5. เงินค่าปรับที่ได้รับจากการลงโทษทางปกครองหรือทางอาญาต่อผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

6. เงินหรือทรัพย์สินที่พรรคการเมืองได้รับ โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

7. เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา 96

8. เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน

9. เงินคอกผลของกองทุน

10. เงินรายรับอื่น

การส่งเงินค่าปรับตาม ข้อ 5 หรือเงินหรือทรัพย์สินตาม ข้อ 6 เข้ากองทุน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดเงินตาม ข้อ 1 และข้อ 3 ให้จัดสรรให้พรรคการเมืองที่ผู้เสียภาษีเงิน ได้แสดงเจตนาบริจาคให้ตามที่อธิบดีกรมสรรพากรแจ้งให้นายทะเบียนทราบ

คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมือง ควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินทุนหมุนเวียน และพัฒนาพรรคการเมือง ในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองและควบคุมดูแลกองทุน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่แทน โดยคณะกรรมการดังกล่าวให้ประกอบด้วยนายทะเบียนเป็นประธานกรรมการ กรรมการการเลือกตั้งซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานงบประมาณหนึ่งคน ผู้แทนของพรรคการเมืองในสภาผู้แทนราษฎรที่สมาชิกในสังกัดของพรรคคนดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ซึ่งเลือกกันเองจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนพรรคการเมืองในสภาผู้แทนราษฎรที่สมาชิกในสังกัดของพรรคคนมิได้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีซึ่งเลือกกันเองจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนพรรคการเมืองที่มีได้มีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเลือกกันเองจำนวนหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน เป็นกรรมการ และให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นกรรมการและเลขานุการผู้แทนของพรรคการเมืองตามวรรคสอง จะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมิได้วาระการดำรงตำแหน่ง เบื้องประชุมการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนของพรรคการเมือง และผู้ทรงคุณวุฒิ และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดในกรณีที่ไม่มีกรรมการครบองค์ประกอบคณะกรรมการตามวรรคสองให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ (มาตรา 74)

การจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองให้จัดสรรเป็นรายปีให้แก่พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุด โดยได้รับคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบสัดส่วน ไม่น้อยกว่าร้อยละศูนย์จุดห้าของคะแนนเสียงที่พรรคการเมืองทุกพรรคได้รับในการเลือกตั้งแบบสัดส่วนรวมกัน หรือได้รับคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่าร้อยละศูนย์จุดห้าของคะแนนเสียงที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคนได้รับในการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งรวมกันทั่วประเทศ การจัดสรรเงินให้แก่พรรคการเมืองที่มีสิทธิได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดสรร โดยจัดสรรเงินตามจำนวนคะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบสัดส่วน ร้อยละสี่สิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร คะแนนเสียงจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ร้อยละสี่สิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร สาขาพรรคการเมือง ซึ่งมีลักษณะตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดร้อยละสิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรรและจำนวนสมาชิกซึ่งชำระค่าบำรุงรายปี ร้อยละสิบของจำนวนเงินทั้งหมดที่จัดสรร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด แต่จะจัดสรรให้พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเกินกว่ากึ่งหนึ่งของวงเงินทั้งหมดที่จัดสรรในปีนั้นมิได้ ในกรณีที่เป็นพรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ การจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองตามมาตรา ๖๖ จะกระทำได้อีกเมื่อพรรคการเมืองนั้นได้ดำเนินการครบถ้วนตามมาตรา ๖๖ และได้ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มาตรา ๖๖)

ให้รัฐจัดสรรเงินสนับสนุนสมทบแก่พรรคการเมืองที่ได้รับบริจาคตามมาตรา ๖๖ ร้อยละห้าของจำนวนเงินบริจาคทั้งหมดที่ได้รับจากการแสดงเจตนาพร้อมกันการให้เงินสนับสนุนตามวรรคหนึ่งให้แก่ทุกพรรคการเมือง เมื่อรวมกันแล้วจะเกินกึ่งหนึ่งของวงเงินที่กองทุนจัดสรรให้แก่พรรคการเมืองในปีนั้นมิได้ ในกรณีเช่นนี้ให้ลดการจัดสรรให้แก่พรรคการเมืองเป็นสัดส่วนกัน

ให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนจัดทำแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินในแต่ละปี ขึ้นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการตรวจสอบและการติดตามประเมินผลการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง เพื่อให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานและแผนการใช้จ่ายเงินที่ได้ขึ้นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (มาตรา ๖๖)

ในลดหรือเลิกการจัดสรรเงินสนับสนุน แก่พรรคการเมืองตามสัดส่วนและเงื่อนไขควรพิจารณา ดังต่อไปนี้

1. ในกรณีที่สมาชิกของพรรคการเมืองใดไม่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการเลือกตั้งทั่วไปสองครั้งติดต่อกัน ให้ลดเงินสนับสนุนพรรคการเมืองที่คำนวณได้ลงกึ่งหนึ่ง

2. ในกรณีที่สมาชิกของพรรคการเมืองใดไม่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปสามครั้งติดต่อกัน ให้ลดเงินสนับสนุนพรรคการเมืองที่คำนวณได้ลงสามในสี่

3. ในกรณีที่สมาชิกของพรรคการเมืองใดไม่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปสี่ครั้งติดต่อกัน ให้เลิกให้เงินสนับสนุน แก่พรรคการเมืองนั้น

คำว่า “ไม่ได้รับเลือกตั้ง” ให้หมายความรวมถึงการที่พรรคการเมืองไม่ได้ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย (มาตรา 78)

ให้นายทะเบียนจัดสรรเวลาออกอากาศให้แก่พรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกพรรค โดยคำนึงถึงจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมือง เพื่อให้แสดงผลงานของพรรคการเมืองปีหนึ่ง ไม่น้อยกว่าสองครั้ง โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐจัดสรรเวลาออกอากาศตามที่นายทะเบียนกำหนด (มาตรา 79)

ในกรณีที่พรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือสมาชิกได้ซื้อเวลาในการออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงหรือสถานีวิทยุโทรทัศน์ หรือได้ซื้อเนื้อที่โฆษณาในหนังสือพิมพ์ หรือโฆษณาโดยวิธีอื่น ให้นำค่าใช้จ่ายดังกล่าวไปรวมคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองในการเลือกตั้งครั้งถัดไปด้วย (มาตรา 80)

คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจกำหนดให้พรรคการเมืองได้รับการสนับสนุนในเรื่องต่อไปนี้

1. ค่าไปรษณียากร
2. ค่าโทรศัพท์ หรือค่าโทรคมนาคมอื่น
3. การจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ของพรรคการเมือง
4. ค่าเช่าสำนักงานพรรคการเมือง หรือสาขาพรรคการเมือง
5. ค่าสาธารณูปโภค
6. ค่าเช่าสถานที่จัดประชุมใหญ่พรรคการเมือง หรือจัดประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมืองหรือเพื่อการหาเสียงเลือกตั้ง
7. การอื่นเพื่อให้พรรคการเมืองสามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกันตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นสมควรการสนับสนุนตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข และจำนวนค่าใช้จ่ายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด โดยให้คำนึงถึงค่าใช้จ่ายที่เป็นจริงของพรรคการเมืองและสาขาของพรรคการเมืองประกอบด้วย (มาตรา 81)

พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ การใช้จ่ายของพรรคการเมือง และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป (มาตรา 82)

ในกรณีที่พรรคการเมืองใดได้รับเงินสนับสนุนไปแล้ว และปรากฏว่าพรรคการเมืองนั้นไม่ปฏิบัติตามมาตรา 77 ให้นายทะเบียนเรียกคืนเงินสนับสนุนพร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมายและให้นายทะเบียนนำเงินที่เรียกคืนส่งเข้ากองทุน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด (มาตรา 83)

ในกรณีที่พรรคการเมืองใดได้รับเงินสนับสนุนไปแล้ว ถ้าต่อมาปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองนั้นไม่ดำเนินการตามมาตรา 44 มาตรา 45 มาตรา 46 หรือมาตรา 47 ให้นายทะเบียนเรียกคืนเงินสนับสนุนพร้อมดอกเบี้ยตามกฎหมาย และให้นายทะเบียนนำเงินที่เรียกคืนส่งเข้ากองทุน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด (มาตรา 84)

พรรคการเมืองใดได้รับเงินสนับสนุนไปแล้ว ภายหลังปรากฏว่ามีเหตุที่พรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมือง ต้องเลิก หรือยุบพรรคการเมือง ให้พรรคการเมืองนั้นคืนเงินสนับสนุนแก่กองทุน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด (มาตรา 85)
พรรคการเมืองใดไม่คืนเงินสนับสนุนแก่กองทุนตาม ให้หัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้นร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่ายคืนแก่กองทุนอย่างลูกหนี้ร่วม (มาตรา 87)

การใช้จ่ายของพรรคการเมือง

พรรคการเมืองต้องใช้จ่ายเงินเพื่อดำเนินกิจกรรมทางการเมืองของพรรคการเมืองหรือส่งผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามแผนการใช้จ่ายเงิน ดังนี้

1. ค่าตอบแทนบุคลากรของพรรคการเมือง และค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรทางการเมือง
2. ค่าใช้จ่ายในการบริหารพรรคการเมือง และสาขาพรรคการเมือง
3. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งตาม
4. ค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคการเมือง
5. ค่าใช้จ่ายในการให้ความรู้ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง
6. ค่าใช้จ่ายอื่นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

การรายงานการใช้จ่ายเงิน และการลงรายละเอียดของรายการค่าใช้จ่าย ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด (มาตรา 87)

ห้ามมิให้พรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง และสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้เงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ แก่บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคล เว้นแต่เป็นการให้ตามปกติประเพณี ทั้งนี้ ตามจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง และสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ใดฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่ง โดยการบริจาคหรือให้การสนับสนุนทางการเงินทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ แก่บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ในเขตเลือกตั้ง หรือกลุ่มจังหวัด ที่ผู้บริจาคหรือให้การสนับสนุนนั้นเป็นผู้สมัครเข้ารับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ถือว่า การบริจาคหรือให้การสนับสนุนดังกล่าวเป็นการใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้ นั้น และให้นำไปรวมคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้ นั้น ในการสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไปพรรคการเมืองใดฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยให้นำไปรวมคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของพรรคการเมืองนั้น ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป (มาตรา 89)

ห้ามมิให้บุคคล คณะบุคคล หรือนิติบุคคล ขอรับบริจาค หรือขอรับการสนับสนุนทางการเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากพรรคการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในพรรคการเมือง หรือสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (มาตรา 90)

การสิ้นสภาพ การเลิกและการยุบพรรคการเมือง

การสิ้นสภาพพรรคการเมือง

พรรคการเมืองย่อมสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองด้วยเหตุดังต่อไปนี้

1. ไม่สามารถดำเนินการตามมาตรา 26 ได้ ภายในเวลาที่กำหนด
2. ไม่ส่งผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปสองครั้งติดต่อกัน หรือเป็นเวลาแปดปีติดต่อกัน สุดแต่ระยะเวลาใดจะยาวกว่ากัน
3. มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงห้าพันคน เป็นระยะเวลาติดต่อกันหนึ่งปี
4. ไม่มีการเรียกประชุมใหญ่พรรคการเมือง หรือ ไม่มีการดำเนินกิจกรรมใดทางการเมืองเป็นระยะเวลาติดต่อกันหนึ่งปี โดยมีได้มีเหตุอันสมควรอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนหรือเมื่อมีผู้ยื่นคำร้องต่อนายทะเบียนว่ามีเหตุตามมาตรา

ให้นายทะเบียนดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง ถ้าเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองใดจริงให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าพรรคการเมืองนั้นสิ้นสภาพความเป็นพรรคการเมืองในกรณีที่หัวหน้าพรรคการเมืองที่ถูกประกาศ ของนายทะเบียนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น อาจยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้มีคำสั่งเลิกการประกาศได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญให้นำความในมาตรานี้มาใช้บังคับกับกรณีที่พรรคการเมืองมีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มาตรา 91)

การเลิกพรรคการเมือง

พรรคการเมืองย่อมเลิกด้วยเหตุ ดังต่อไปนี้

1. มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
2. มีการควมรวมพรรคการเมือง เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุ

ตามที่ระบุไว้ให้นายทะเบียนดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง ถ้าเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองจริงให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งเลิกพรรคการเมืองนั้นเมื่อนายทะเบียนมีคำสั่งเลิกพรรคการเมืองใดตามวรรคสองแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งเลิกพรรคการเมืองในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 92)

การยุบพรรคการเมือง

ในกรณีที่พรรคการเมืองใดมีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมืองแต่พรรคการเมืองนั้นยังมีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ หรือในกรณีที่พรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา 42 วรรคสอง หรือมาตรา 82 ให้ยุบพรรคการเมืองนั้นเมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามวรรคหนึ่งให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้นในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 93)

เมื่อพรรคการเมืองกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ อาจถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง

1. กระทำการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น

ประชุมตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือกระทำการตามที่รัฐธรรมนูญให้ถือว่าเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจ โดยวิธีการดังกล่าว

2. กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา หรือระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีผลทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

3. กระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ

4. กระทำการอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร หรือขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน (มาตรา 94)

เมื่อปรากฏก่อนายทะเบียน หรือเมื่อนายทะเบียน ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่าพรรคการเมืองใดกระทำการตามมาตรา 94 ให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งต่ออัยการสูงสุด พร้อมด้วยหลักฐาน เมื่ออัยการสูงสุดได้รับแจ้งให้พิจารณาเรื่องดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ถ้าอัยการสูงสุดเห็นสมควร ก็ให้ยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าว ถ้าอัยการสูงสุดไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้นายทะเบียนตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง โดยมีผู้แทนจากนายทะเบียนและผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐาน แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญต่อไป ในกรณีที่คณะกรรมการดังกล่าวไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินการยื่นคำร้องได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้งคณะกรรมการ ให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจยื่นคำร้องเองหากนายทะเบียนเห็นสมควรจะให้ระงับการดำเนินการของพรรคการเมือง ให้นายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งต่ออัยการสูงสุดขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งระงับการกระทำดังกล่าวของพรรคการเมืองไว้เป็นการชั่วคราวในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา และห้ามมิให้บุคคลใดใช้ชื่อ ชื่อย่อ หรือภาพเครื่องหมาย พรรคการเมืองซ้ำหรือพ้อง หรือมีลักษณะคล้ายคลึงกับชื่อ ชื่อย่อ หรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมือง ที่ถูกยุบนั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในการดำเนินกิจการทางการเมือง หรือประโยชน์อื่นใดในตนเองเดียวกัน (มาตรา 95)

ในกรณีที่พรรคการเมืองสิ้นสภาพ เลิก หรือยุบ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองส่งบัญชีและงบดุลรวมทั้งเอกสารเกี่ยวกับการเงินของพรรคการเมืองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พรรค

การเมืองสิ้นสภาพ เลิก หรือยุบ และให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินชำระบัญชีให้เสร็จสิ้นภายในหกเดือนนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งจากนายทะเบียน ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินชำระบัญชีไม่เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ขอขยายเวลาได้อีกไม่เกินหกเดือนให้หัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่จนกว่าการชำระบัญชีแล้วเสร็จ แต่จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในนามพรรคการเมืองที่สิ้นสภาพ เลิก หรือยุบ มิได้ ในการชำระบัญชีเมื่อได้หักหนี้สินและค่าใช้จ่ายแล้ว ยังมีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใดให้โอนให้แก่องค์กรสาธารณกุศลตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับพรรคการเมือง (มาตรา 96)

ในกรณีที่พรรคการเมืองต้องยุบเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนมาตรา 42วรรคสองหรือมาตรา 82 หรือต้องยุบตามมาตรา 94 ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบไป จะจงดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่หรือเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการจัดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่อีกไม่ได้ ทั้งนี้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคการเมืองนั้นต้องยุบไป (มาตรา 97)

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองใดเพราะเหตุอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนมาตรา 82 หรือเหตุตามมาตรา 94 และปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าหัวหน้าพรรคการเมืองหรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองผู้ใดมีส่วนร่วม รู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบถึงการกระทำดังกล่าวแล้วมิได้ยับยั้ง หรือแก้ไขการกระทำดังกล่าว ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น มีกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่มิคำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง (มาตรา 98)

การควบรวมพรรคการเมือง

ในระหว่างอายุของสภาผู้แทนราษฎร จะมีการควบรวมพรรคการเมืองที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่ได้ (มาตรา 99)

การควบรวมพรรคการเมืองอาจเป็นการรวมกันเพื่อจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองใหม่หรืออาจเป็นการรวมเข้าเป็นพรรคเดียวกับพรรคการเมืองที่เป็นหลักก็ได้ (มาตรา 100)

การควบรวมพรรคการเมืองเพื่อจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองใหม่ให้พรรคการเมืองที่จะรวมกันขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมือง เมื่อที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองเห็นชอบให้รวมกันแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองจำนวนพรรคการเมืองละสิบคน ประชุมร่วมกัน เพื่อกระทำการเกี่ยวกับพรรคการเมืองที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายพรรคการเมือง
2. กำหนดข้อบังคับพรรคการเมือง

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสองแล้ว ให้ดำเนินการจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างสมาชิกของทุกพรรคการเมืองที่จะรวมกัน เพื่อประชุมตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา 8 การเรียกประชุมตั้งพรรคการเมืองต้องแจ้งให้สมาชิกของพรรคการเมืองที่จะรวมกันทราบก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวันและให้ดำเนินการต่อไปตามบทบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้งพรรคการเมือง (มาตรา 101)

เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนการตั้งพรรคการเมือง แล้วให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา 92 วรรคสอง เพื่อมีคำสั่งให้พรรคการเมืองเดิมที่รวมเข้ากันเป็นอันเลิกไป โดยให้สมาชิกพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้น และให้บรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิม โอนไปเป็นของพรรคการเมืองใหม่ตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่ง ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งการเลิกและการควบรวมพรรคการเมืองในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 102)

ในกรณีที่การควบรวมพรรคการเมืองเป็นการรวมพรรคการเมืองหนึ่งหรือหลายพรรคการเมืองเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับอีกพรรคการเมืองหนึ่งที่เป็นหลักให้พรรคการเมืองที่จะรวมกันขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมือง เมื่อที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองเห็นชอบให้รวมกันแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมืองที่จะรวมกันทุกพรรคการเมืองร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อนายทะเบียน และให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา 92 วรรคสอง เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากับอีกพรรคการเมืองที่เป็นหลักนั้น เลิกไปนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่ง (มาตรา 103)

ภาคผนวก จ.

ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์

ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ.2551

พรรคประชาธิปัตย์กำหนดข้อบังคับ ซึ่งถือเป็นธรรมนูญของพรรคไว้ ดังต่อไปนี้
หมวดที่ 1 บททั่วไป

1. ข้อบังคับพรรคนี้เรียกว่า “ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ.2551”
2. ให้ใช้ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์นี้ตั้งแต่วันที่ ได้รับแจ้งการยอมรับจากนาย

ทะเบียนพรรคการเมืองเป็นต้นไป

3. ให้ยกเลิก

- 1) ข้อบังคับพรรคการเมืองพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ. 2545
- 2) ข้อบังคับพรรคการเมืองพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ.2545 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2546)
- 3) ข้อบังคับพรรคการเมืองพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ.2545 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2548)
- 4) ข้อบังคับพรรคการเมืองพรรคประชาธิปัตย์ พ.ศ.2545 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 3 พ.ศ.2550)

4. ในข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์นี้

“พรรค” หมายความว่า พรรคประชาธิปัตย์

“ข้อบังคับพรรค” หมายความว่า ข้อบังคับพรรคประชาธิปัตย์

“สาขาพรรค” หมายความว่า สาขาพรรคประชาธิปัตย์

5.

พรรคการเมืองที่ใช้ข้อบังคับพรรคนี้ ให้เรียกว่า “พรรคประชาธิปัตย์” มีชื่อย่อว่า “ปชป.” เขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า “DEMOCRAT PARTY” ใช้ภาพเครื่องหมายพระแม่ธรณีบีบมวยผมมีรูปลักษณะตามที่ได้จดทะเบียนไว้ต่อ นายทะเบียนพรรคการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมือง

6. สำนักงานใหญ่พรรคประชาธิปัตย์ ตั้งอยู่ ณ บ้านเลขที่ 67 ถนนเศรษฐศิริ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

7. สาขา พรรคที่ได้รับอนุมัติจัดตั้ง ณ ที่ใด ให้เรียกชื่อว่า พรรคประชาธิปัตย์ สาขา จังหวัด.....เขตเลือกตั้งที่..... โดยมีชื่อ สถานที่ตั้ง ตำบล และอำเภอ กำกับต่อท้ายแล้วแต่กรณี

8. พรรคประชาธิปัตย์ มีแนวนโยบายตามที่ได้จดทะเบียนไว้ต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองตาม กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

หมวด 2 สมาชิกภาพ

9. สมาชิกต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1) มีสัญชาติไทยโดยการเกิดหรือ โดยการแปลงสัญชาติซึ่ง ได้สัญชาติไทยมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี

2) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ยื่นใบสมัครเป็นสมาชิก

3) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

4) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

5) ไม่เป็นบุคคลต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาล หรือ โดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

6) ไม่เป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือน ไร้ความสามารถ หรือบุคคลล้มละลาย

7) ไม่เคยกระทำความผิดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดฐานลหุโทษ หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดเกี่ยวกับเรื่องการเมือง แต่ถ้ามิเหตุผลจำเป็นเป็นกรณีพิเศษ คณะกรรมการบริหารพรรคอาจพิจารณาให้ผู้ขาดคุณสมบัติตามข้อนี้ ให้เป็นสมาชิกก็ได้

8) ไม่อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

9) มิได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่นในวันสมัครเป็นสมาชิก

10. การสมัครเป็นสมาชิก ให้ยื่นใบสมัครด้วยตนเองตามแบบพิมพ์ของพรรค พร้อมด้วยรูปถ่ายซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกิน 6 เดือนขนาด 1.5 นิ้ว 2 รูป สำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และคำรับรองว่าตนมิได้เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นอยู่ในขณะเดียวกันต่อ นายทะเบียนสมาชิกพรรค หรือทางไปรษณีย์ หรือทางสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ ณ สำนักงานใหญ่หรือต่อประธานสาขาพรรค ณ ที่ทำการสาขาพรรค หรือสำนักงานของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นๆ โดยมีสมาชิกพรรคจำนวนห้าคนเป็นผู้รับรอง

เมื่อนายทะเบียนสมาชิกพรรคได้รับใบสมัครแล้ว ถ้าเห็นว่ามิคุณสมบัติครบถ้วนให้เสนอคณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาพร้อมด้วย คำคัดค้าน (ถ้ามี) เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้รับเป็นสมาชิกแล้ว ในกรณีที่ต้องชำระค่าลงทะเบียน ให้แจ้งผู้สมัครชำระเงินค่าธรรมเนียมลงทะเบียนและเมื่อชำระครบถ้วนแล้ว ให้ลงทะเบียนผู้นั้นเป็นสมาชิกพรรค และออกบัตรประจำตัวสมาชิกพรรคให้ไว้เป็น หลักฐาน

การสมัครเป็นสมาชิกที่สาขาพรรค เมื่อประธานสาขาพรรคได้รับใบสมัครแล้วถ้าเห็น

ว่ามีคุณสมบัติครบถ้วนให้เสนอชื่อต่อนายทะเบียนสมาชิกพรรคพร้อมด้วยคำคัดค้าน (ถ้ามี) แล้วดำเนินการตามวรรค สองต่อไปนายทะเบียนสมาชิกพรรคต้องเปิด โอกาสให้ผู้ที่มีสนใจสามารถตรวจสอบรายชื่อผู้สมัครเป็นสมาชิกได้

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนนายทะเบียนสมาชิกพรรคอาจเสนอหัวหน้าพรรคผ่าน เลขานุการพรรคเพื่อให้รับบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเป็นสมาชิก ก็ได้แล้วรายงาน ให้คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้รับเป็นสมาชิก

ในกรณีขึ้นสมัคร ณ สำนักงานใหญ่ แต่ภูมิลำเนาปัจจุบันของผู้ผู้นั้นอยู่ในต่างจังหวัด และมีสาขาพรรคในเขตเลือกตั้งนั้นให้นายทะเบียนสมาชิกพรรคแจ้งผลการรับสมัคร และ โอนทะเบียนสมาชิกไปยัง สาขาพรรคที่ผู้ขึ้นสมัครมีภูมิลำเนาอยู่ เว้นแต่กรณีไม่มีสาขาพรรคในเขตเลือกตั้งที่ผู้ขึ้นสมัครมีภูมิลำเนาอยู่ก็ ให้ขึ้นสมัครและลงทะเบียนที่สำนักงานใหญ่ได้ แต่ถ้ามีสาขาพรรคเมื่อใดให้สำนักงานใหญ่โอนทะเบียนสมาชิกของผู้ผู้นั้น ไปสังกัด สาขาพรรคนั้นๆ ทันที

11. การคัดค้านผู้สมัครเป็นสมาชิก ต้องทำเป็นหนังสือมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าห้า คน และต้องชี้แจงเหตุผลในการคัดค้านประกอบด้วย

การคัดค้าน ให้ยื่นต่อเลขานุการพรรคหรือประธานสาขาพรรคแล้วแต่กรณีและให้สงวนคำคัดค้าน นั้นๆ ไว้เป็นความลับ

12. ถ้าคณะกรรมการบริหารพรรค มีมติไม่รับผู้ใดเป็นสมาชิก โดยจะมีคำคัดค้าน หรือไม่ก็ตาม ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ผู้นั้นทราบ โดยไม่ชักช้า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการบริหาร ให้ ถือว่าสิ้นสุด

13. การรับสมัครขูวประชาธิปไตยให้นำความในข้อบังคับพรรคข้อ 10 ข้อ 11 และข้อ 12 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

14. ค่าธรรมเนียมลงทะเบียนหรือค่าบำรุงจะเก็บในอัตราเท่าใด ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

15. สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดเมื่อ 1) ตาย 2) ลาออกโดยยื่นใบลาออกต่อ นายทะเบียนสมาชิกพรรคและมีผลตั้งแต่วันที่สำนักงานใหญ่พรรคลงทะเบียนรับใบลาออก 3) ขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับพรรคข้อ 9 (3) (4) (5) (6) (7) และ (8) 4) ขาดคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง 5) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ

หมวด 3 สิทธิ และ หน้าที่ของสมาชิก

16. สมาชิกมีสิทธิดังต่อไปนี้

- 1) มีสิทธิเข้าร่วมประชุมในที่ประชุมใหญ่ของพรรค
- 2) มีสิทธิได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการบริหารพรรค กรรมการสาขาพรรค
- 3) มีสิทธิขอสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรค ในการเลือกตั้งทั้งปวงที่ราษฎรเป็นผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับพรรค
- 4) มีสิทธิในการให้ข้อเสนอแนะต่อพรรค
- 5) มีสิทธิได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือ คณะอนุกรรมการ ต่าง ๆ ของพรรค
- 6) มีสิทธิได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนสมาชิกเข้าร่วมประชุมใหญ่ และลงคะแนนเสียงในที่ประชุมของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด
- 7) มีสิทธิเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนหัวหน้าพรรค หรือ กรรมการบริหารพรรคออกจากตำแหน่ง

17. สมาชิกมีหน้าที่จะต้องปฏิบัติดังนี้

- 1) ปฏิบัติตามข้อบังคับพรรค
 - 2) รักษาชื่อเสียงของพรรค โดยไม่ปฏิบัติไปในทางที่จะนำความเสียหายมาสู่พรรค
 - 3) สนับสนุนส่งเสริมและเผยแพร่ นโยบายและอุดมการณ์ของพรรค ตลอดจนกิจกรรมของพรรค
 - 4) สนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค
18. พรรคมีความรับผิดชอบต่อสมาชิกตามกฎหมาย และระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

หมวด 4 การบริหารงาน

19. องค์ประกอบของพรรคประกอบด้วย

- 1) ที่ประชุมใหญ่
- 2) คณะกรรมการบริหารพรรค
- 3) สภาที่ปรึกษา
- 4) ที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- 5) ที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับรัฐมนตรี
- 6) ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- 7) ที่ประชุมรัฐมนตรี หรือ คณะรัฐมนตรีเงา แล้วแต่กรณี
- 8) คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรค

- 9) คณะกรรมการนโยบายพรรค
- 10) คณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรค
- 11) คณะผู้ประสานงานรัฐสภา
- 12) คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล
- 13) ที่ประชุมสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- 14) คณะกรรมการพรรคประจำจังหวัด
- 15) สาขาพรรค
- 16) ยูวประชาธิปไตย และกลุ่มอื่น ๆ ที่ได้รับการอนุมัติการจัดตั้งจากคณะกรรมการบริหารพรรค

กรรมการบริหารพรรค

20. ให้มีคณะกรรมการบริหารพรรคคณะหนึ่งซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกจำนวนสิบเก้าคน ซึ่งประกอบด้วย

- 1) หัวหน้าพรรค
- 2) รองหัวหน้าพรรคแปดคน
- 3) เลขานุการพรรค
- 4) รองเลขานุการพรรคสามคน
- 5) นายทะเบียนสมาชิกพรรค
- 6) โฆษกพรรค

7) กรรมการบริหารพรรคสามคน ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคตามวรรคหนึ่ง (8) ว่างลง ให้หัวหน้าพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งสมาชิกที่ที่ประชุมใหญ่เลือก ดำรงไว้ตามลำดับคะแนนให้ดำรงตำแหน่งแทนจนครบวาระของผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง แต่ถ้าตำแหน่งที่ว่างนั้นเป็นตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง (1) (3) (5) (6) และ (7) ให้หัวหน้าพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งกรรมการบริหาร พรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นการชั่วคราว แล้วให้มีการประชุมใหญ่เลือกตั้งใหม่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันว่างลง ถ้าตำแหน่งรองหัวหน้าพรรค หรือ รองเลขานุการพรรคว่างลง คณะกรรมการบริหารพรรคจะมีมติให้มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือไม่ก็ได้ แต่ถ้าตำแหน่งรองหัวหน้าพรรค หรือ รองเลขานุการพรรคว่างลงทั้งหมด ให้เลือกตั้งใหม่ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ว่างทั้งหมด และให้รองหัวหน้าพรรค หรือ รองเลขานุการพรรคที่ได้รับเลือกตั้งใหม่อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของคณะกรรมการบริหารพรรคที่เหลืออยู่

ในระหว่างที่ยังไม่ได้เลือกตั้งรองหัวหน้าพรรค หรือ รองเลขานุการพรรคแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้รองหัวหน้าพรรค หรือ รองเลขานุการพรรคที่ยังมีอยู่ทำหน้าที่แทน

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลง และยังมีได้มีการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคประกอบด้วยกรรมการบริหารพรรคเท่าที่มีอยู่ แต่ถ้ากรรมการบริหารพรรคว่างลงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้กรรมการที่เหลืออยู่ดำเนินการเลือกตั้งใหม่ทั้งคณะภายในหกสิบวันนับแต่วัน ที่กรรมการว่างเกินกว่ากึ่งหนึ่ง

21. บุคคลผู้มีคุณสมบัติที่จะ ได้รับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคจะต้องเป็นสมาชิกติดต่อกันมาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันเลือกตั้งและมีคุณสมบัติ ข้อใด ข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- 1) เป็นหรือเคยเป็นคณะกรรมการบริหารพรรค
- 2) เป็นหรือเคยเป็นคณะกรรมการสาขาพรรค
- 3) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในนามพรรค
- 4) เป็นหรือเคยเป็นรัฐมนตรีในนามพรรค
- 5) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่พรรคส่งลงสมัครรับเลือกตั้งทั้งนี้ ยกเว้นบุคคลที่ที่ประชุมใหญ่มีมติด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของที่ ประชุมใหญ่มีมติให้ยกเว้นคุณสมบัติตามข้อบังคับพรรคข้อนี้

22. ในการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

- 1) เลือกตั้งหัวหน้าพรรคหนึ่งคน ในการเสนอชื่อผู้เป็นหัวหน้าพรรคต้องมีผู้รับรอง ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้ ที่อยู่ในที่ประชุม หัวหน้าพรรคต้องมีคุณสมบัติตามข้อ 21(3) เว้นแต่ได้รับการยกเว้นตามข้อ 21 วรรคท้าย
- 2) ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรค เสนอชื่อสมาชิก เป็นรองหัวหน้าพรรคหกคน เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งสามคน
- 3) ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคเสนอชื่อสมาชิกเป็นเลขาธิการพรรคสองคน เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งหนึ่งคน
- 4) ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นเลขาธิการพรรคเสนอชื่อสมาชิกเป็นรองเลขาธิการพรรคหกคนเพื่อให้ที่ประชุมเลือกตั้งสามคน
- 5) ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคเสนอชื่อสมาชิกเป็นเหรัญญิกสองคนเพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งหนึ่งคน
- 6) ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคเสนอชื่อสมาชิกเป็นนายทะเบียนสมาชิกพรรคสองคนเพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งหนึ่งคน
- 7) ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคเสนอชื่อสมาชิกเป็นโฆษกพรรคสองคน เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งหนึ่งคน

8) เลือกตั้งรองหัวหน้าพรรคห้าคนจากภาคต่าง ๆ ภาคละหนึ่งคน โดยดำเนินการ ดังนี้ สมาชิกซึ่งเป็นองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ซึ่งอยู่ในที่ประชุม เสนอชื่อผู้ที่สมควรเป็นรอง หัวหน้าพรรคในแต่ละภาคโดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่า หนึ่งในสามของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม และให้ผู้ที่ อยู่ในที่ประชุมเลือกตั้งรองหัวหน้าพรรคภาคละหนึ่งคน

9) สมาชิกซึ่งเป็นองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่เสนอชื่อสมาชิก เพื่อให้ที่ประชุม ใหญ่เลือกเป็นกรรมการบริหารพรรคสามคนและสมาชิกที่ได้คะแนน เสียงเรียงตามลำดับจากลำดับ ที่สี่ถึงลำดับที่แปดเป็นกรรมการสำรอง

การเสนอชื่อตาม (2) (3) (4) (5) (6) และ (7) ไม่ต้องมีผู้รับรอง

ถ้าผู้ถูกเสนอชื่อตาม (2) (3) (4) (5) (6) และ (7) ถอนตัวเหลือเท่าจำนวนตำแหน่งนั้น ๆ ผู้ที่ได้รับ เลือกตั้งในกรณีนี้ จะต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งขององค์ประชุมใหญ่ที่อยู่ในที่ ประชุม

การเสนอชื่อ ตาม (8) และ (9) ให้เสนอได้คนละไม่เกินหนึ่งชื่อและต้องมีผู้รับรอง ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม ในกรณีที่ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้เป็น กรรมการบริหารพรรคไม่อยู่ในที่ประชุม ผู้เสนอต้อง ให้คำรับรองว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อยินยอมให้ เสนอชื่อได้ การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคให้ใช้วิธีการลงคะแนนลับ

23. องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ตามข้อบังคับพรรค ข้อ 65 ให้ถือเกณฑ์คำนวณ คะแนนเสียงเป็นสัดส่วน ดังนี้

1) คะแนนเสียงเลือกตั้งขององค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ตามข้อบังคับพรรค ข้อ 65 (3) ให้ถือเป็นส่วนร้อยละ 40 ของคะแนนเสียงขององค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่

2) คะแนนเสียงเลือกตั้งขององค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ตามข้อบังคับพรรค ข้อ 65 (15) ให้ถือเป็นส่วนร้อยละ 40 ของคะแนนเสียงขององค์ประกอบของที่ประชุมใหญ่

3) คะแนนเสียงเลือกตั้งขององค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ตามข้อบังคับพรรค ข้อ 65 (1) (2) และ(4) รวมกันให้ถือเป็นส่วนร้อยละ 9 ของคะแนนเสียงขององค์ประชุมของที่ ประชุมใหญ่

4) คะแนนเสียงเลือกตั้งขององค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ตามข้อบังคับพรรค ข้อ 65 (16) ให้ถือเป็นส่วนร้อยละ 1 ของคะแนนเสียงขององค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่

5) คะแนนเสียงเลือกตั้งขององค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ตามข้อบังคับพรรค ข้อ 64 (5) (6) (7) (8) (9) (10) (11) (12) (13) และ (14) รวมกันให้ถือเป็นส่วนร้อยละ 10 ของคะแนน เสียงขององค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ที่มาออกเสียงลงคะแนน

เมื่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งขององค์ประชุมดังกล่าวตามวรรคก่อนเสร็จสิ้น แล้วให้นำคะแนนเสียงมาคำนวณเป็นสัดส่วนกับคะแนนเสียงทั้งหมดใน (1) (2) (3) (4) และ (5)

แล้วแต่กรณี แล้วให้ถือเป็นผลคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือคะแนนเสียงในการลงมติของที่ประชุมใหญ่

24. วาระของกรรมการบริหารพรรคมีกำหนดคราวละสี่ปีการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคใหม่จะกระทำก่อนหรือหลังวันครบวาระตามวรรค หนึ่งก็ได้ ถ้าเลือกตั้งก่อนครบวาระ ให้ประกาศกำหนดวันเลือกตั้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวันการเลือกตั้งภายหลังจากครบวาระ ให้ดำเนินการเลือกตั้งภายในหกสิบวันนับแต่วันครบวาระ

26. กรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- 1) ลาออก
- 2) ขาดจากสมาชิกภาพตามข้อบังคับพรรค ข้อ 15
- 3) ขาดการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคสามครั้งติดต่อกัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร

สมควร

4) ที่ประชุมใหญ่วิสามัญมติให้ถอดถอน ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของผู้เข้าร่วมประชุม

27. กรรมการบริหารพรรคพ้นตำแหน่งทั้งคณะเมื่อ

- 1) หัวหน้าพรรคลาออกจากตำแหน่ง
- 2) ครบวาระสี่ปี
- 3) ตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคว่างลงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมด
- 4) ที่ประชุมใหญ่มีมติด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ขององค์ประกอบของที่ประชุมให้พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ เมื่อกรรมการบริหารพรรคพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะตามข้อ (1) (3) และ (4) ให้ดำเนินการเลือกตั้งใหม่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

28. การประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธานในที่ประชุม กรณีหัวหน้าพรรคไม่สามารถมาประชุม ได้ให้รองหัวหน้าพรรคที่ได้รับมอบหมายทำหน้าที่แทน ให้เลขาธิการพรรคเป็นเลขานุการที่ประชุมการลงมติของคณะกรรมการบริหารพรรคให้ถือเสียงข้างมากของกรรมการที่มาประชุมถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงชี้ขาด

29. คณะกรรมการบริหารพรรคมีอำนาจ และหน้าที่ดังต่อไปนี้

- 1) ดำเนินกิจการของพรรคให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย อุดมการณ์ นโยบายพรรค ข้อบังคับพรรคและมติของที่ประชุมใหญ่ รวมทั้งประกาศและระเบียบของพรรค
- 2) ควบคุมไม่ให้สมาชิกกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง อันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ระเบียบ หรือ ประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

- 3) ให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป
 - 4) รับผิดชอบกิจการทั้งปวงของพรรค
 - 5) ควบคุมดูแล และให้คำปรึกษาแก่รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น
 - 6) ประสานงานกับองค์กรต่าง ๆ ของพรรค
 - 7) เมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการบริหารพรรคมีหน้าที่ต้องควบคุมไม่ให้ผู้ซึ่งพรรคส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งอาจทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม
 - 8) เรื่องอื่น ๆ ที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพรรค
30. กรรมการบริหารพรรคมีอำนาจหน้าที่ และมีความรับผิดชอบในตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละตำแหน่ง ดังต่อไปนี้

หัวหน้าพรรค

เป็นหัวหน้ารับผิดชอบการบริหารงานของพรรค ตามกฎหมายและข้อบังคับพรรค เป็นผู้แทนของพรรคในการดำเนินกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้ หัวหน้าพรรคจะมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการบริหารคนหนึ่ง หรือ หลายคนทำการแทนก็ได้

แต่งตั้งผู้อำนวยการพรรคและรองผู้อำนวยการพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือ บุคคลให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วรายงานให้คณะกรรมการบริหารพรรคทราบ มอบอำนาจในการอนุมัติ หรือ อนุญาตให้กรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่ง หรือ คณะใดคณะหนึ่งทำการแทนได้ อำนาจหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายอื่น ๆ หรือในข้อบังคับพรรค จัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมา ให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

รองหัวหน้าพรรค เลขานุการพรรค	มีอำนาจหน้าที่ และรับผิดชอบงานตามที่หัวหน้าพรรค มอบหมาย บริหารงาน ในหน่วยงานต่างๆ ของพรรค การ จัดประชุมคณะกรรมการบริหารพรรค การประชุมใหญ่ และ การประชุมอื่นๆ แต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการพรรค จำนวนไม่เกิน หกคน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรค
รองเลขานุการพรรค เภรัณยูภคพรรค	มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่เลขานุการพรรค มอบหมาย มีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการ ควบคุมการรับ – จ่ายเงิน การบัญชีและ งบดุลของพรรค ตาม กฎหมายหรือระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด
โฆษกพรรค	มีหน้าที่ ในการประชาสัมพันธ์งานของพรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด
นายทะเบียนสมาชิกพรรค	มีอำนาจ และ หน้าที่ในการจัดทำทะเบียนรายชื่อสมาชิกและ สาขาพรรค ตามที่กฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด
กรรมการบริหารพรรคอื่น	มีอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

31. การแบ่งหน่วยงานบริหารของสำนักงานเลขานุการพรรคให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

ให้เลขานุการพรรค หรือ รองเลขานุการพรรคมีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารงาน ใน หน่วยงานตามข้อนี้ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวมทั้งเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการ รวบรวมงาน กลั่นกรองงาน และเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการบริหาร พรรคในการปฏิบัติ หน้าที่ตามกฎหมาย และข้อบังคับพรรค

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเลขานุการพรรค เป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ของพรรค การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน การแต่งตั้ง การให้ความชอบ การลงโทษ การถอดถอน เงิน ตอบแทน และอื่นๆ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

32. สถานที่ปรึกษา ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ ผู้ช่วยเลขานุการ และกรรมการอื่นๆ ซึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งจากผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหาร พรรค หรือ รัฐมนตรี หรือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และยังเป็นสมาชิกของพรรคอยู่ หรือบุคคลที่ คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร

ให้สถานที่ปรึกษามีหน้าที่ให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการบริหาร

พรรค หรือ หัวหน้าพรรคตามที่เห็นสมควร ให้มีการประชุมสภาที่ปรึกษาอย่างน้อยปีละสามครั้ง

33. ที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือข้อบังคับพรรค หรือ เมื่อหัวหน้าพรรคเห็นเป็นการสมควรเรียกประชุมปรึกษาหารือในเรื่องการ กำหนดคน โฆษกพรรค หรือ นโยบายที่ใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง รวมทั้งเรื่องสำคัญอื่นๆ โดยหัวหน้าพรรคเป็นประธานที่ประชุม และ เลขานุการพรรคเป็นเลขานุการที่ประชุม

34. ที่ประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีกับคณะกรรมการบริหารพรรคในกรณีที่พรรคเป็นรัฐบาล ให้มีการประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีกับคณะกรรมการบริหารพรรคเพื่อปรึกษาหารือ เรื่องที่รัฐมนตรีเห็นสมควรปรึกษาหารือ โดยหัวหน้าพรรคเป็นประธาน และเลขานุการพรรคเป็นเลขานุการที่ประชุม

35. ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร การประชุมรัฐสภา และกิจการที่เกี่ยวกับรัฐสภา รวมทั้งเรื่องสำคัญอื่นๆ ที่หัวหน้าพรรค หรือ เลขานุการพรรคเห็นสมควรปรึกษาหารือให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการที่ประชุมตามจำนวนที่เห็นสมควร วาระการดำรงตำแหน่งของประธาน รองประธาน เลขานุการ หรือผู้ช่วยเลขานุการที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นไปตามมติที่ประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

36. ให้ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเลือกคณะผู้ประสานงานรัฐสภา ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ และกรรมการอื่นๆ ตามจำนวนที่ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคกำหนด เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา คณะรัฐมนตรี พรรคการเมือง ในกิจการด้านนิติบัญญัติ

37. คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน เลขานุการ หรือผู้ช่วยเลขานุการ และกรรมการอื่นๆ รวมแล้วมีจำนวนไม่เกินเก้าคน ซึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคแต่งตั้งจากสมาชิกพรรคที่มีได้ดำรงตำแหน่งกรรมการ บริหารพรรค หรือ รัฐมนตรี ให้คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล มีหน้าที่ติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติภารกิจตามนโยบายและแผน รวมทั้งกลยุทธ์ของพรรคอย่างต่อเนื่อง และรายงานคณะกรรมการบริหารพรรคและที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกๆ หกเดือน

38. คณะกรรมการพรรคประจำจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนดตามข้อบังคับพรรค ข้อ 44

39. ที่ประชุมสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

ให้มีการประชุมสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ตามระเบียบที่คณะ

กรรมการบริหารพรรคกำหนด

40. ให้มีขุวประชาธิปไตย หรือ กลุ่มกิจกรรมพิเศษอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคเห็นสมควร เพื่อช่วยดำเนินงานของพรรคตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด สมาชิกขุวประชาธิปไตย ได้แก่ บุคคลผู้มีอายุสิบห้าปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่มาวมกัน จัดตั้ง เพื่อดำเนินกิจการบางอย่างให้พรรคตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย สมาชิกขุวประชาธิปไตยไม่ต้องเสียค่าบำรุง การจัดองค์การการบริหารและการดำเนินงานของขุวประชาธิปไตย และกลุ่มกิจการพิเศษอื่นๆ ให้นำข้อบังคับนี้ไปใช้โดยอนุโลม หรือตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

41. คณะกรรมการบริหารพรรค อาจแต่งตั้ง รองโฆษกพรรค หรือ คณะโฆษกพรรค เพื่อทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์งานของพรรค

หมวด 5 สาขาพรรค

42. พรรคจัดตั้งสาขาพรรคตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด โดยสมาชิกของพรรคตั้งแต่สองร้อยคนขึ้นไป มีหนังสือถึงเลขาธิการพรรค เพื่อขออนุมัติจัดประชุมใหญ่ เพื่อดำเนินการเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรคผู้ริเริ่มจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบเอ็ดคน ทั้งนี้ จะจัดตั้งสาขาพรรคมากกว่าหนึ่งสาขาในเขตเลือกตั้งสมาชิกพรรคสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งมิได้

ให้เลขาธิการพรรคมอบหมายให้กรรมการบริหารพรรค หรือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคน หนึ่ง หรือ หลายคนก็ได้ เพื่อไปดำเนินการประชุมสมาชิกตามพรรคหนึ่ง ซึ่งการประชุมจะต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าสองร้อยคนมาร่วมประชุม

ภายหลังการประชุม เพื่อเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรคผู้ริเริ่มแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็น ประธานกรรมการสาขาพรรคส่งรายงานแสดงที่ตั้งสาขาพรรค รายชื่อ อาชีพ ที่อยู่ ลายมือชื่อของกรรมการสาขาพรรคผู้ริเริ่มไปยังเลขาธิการพรรค เพื่อขออนุมัติคณะกรรมการบริหารพรรคและเมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ให้หัวหน้าพรรคมีหนังสือ แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ตามแบบที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกำหนดภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการบริหารพรรคอนุมัติ

เมื่อนายทะเบียนพรรคการเมืองได้แจ้งการรับรองให้จัดตั้งสาขาพรรคการเมืองแล้วให้กรรมการสาขาพรรคผู้ริเริ่มเป็นกรรมการสาขาพรรคนับแต่วันที่พรรคได้ รับแจ้งการรับรองจากนายทะเบียนพรรคการเมือง

43. ในเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง หนึ่ง ๆ ให้มีสาขา

พรรคได้หนึ่งสาขาพรรค แต่ในกรณีที่มีการแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ ทำให้มีสาขาพรรคมากกว่าหนึ่งสาขา คณะกรรมการบริหารพรรค อาจมีมติให้ยุบสาขาพรรคหนึ่งใดสาขาพรรคหนึ่ง เพื่อให้ในเขตเลือกตั้งนั้นมีสาขาพรรคเดียวก็ได้

44. จังหวัดใดมีสาขาพรรคตั้งแต่สองสาขาขึ้นไป จะตั้งคณะกรรมการพรรคประจำจังหวัดตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนดก็ได้

45. ให้มีคณะกรรมการสาขาพรรคคณะหนึ่งซึ่งที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเลือกตั้งจากสมาชิกของพรรค ผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 102 (1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (13) และ (14) ของรัฐธรรมนูญจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบเอ็ดคน ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ประธานสาขาพรรค
- 2) รองประธานสาขาพรรคหนึ่งคน
- 3) เลขานุการสาขาพรรค
- 4) รองเลขานุการสาขาพรรคหนึ่งคน
- 5) เภรัณยูิกสาขาพรรค
- 6) นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรค
- 7) โฆษกสาขาพรรค

8) กรรมการอื่น ๆ อีกไม่เกินสี่คน คณะกรรมการสาขาพรรคตามวรรคหนึ่ง ต้องมีสตรีไม่น้อยกว่าสองคน เว้นแต่สาขาพรรคใดเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรคที่เป็นสตรีไม่ได้ หรือ ได้ไม่ครบสองคนก็ให้บันทึกข้อเท็จจริงไว้ในรายงานการประชุมใหญ่ และส่ง ให้คณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาว่าจะงดเว้นการใช้ข้อบังคับพรรคข้อนี้ใน ประเด็นนี้หรือไม่ หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกตั้งสมาชิกตามข้อนี้ให้เป็น ไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด กรรมการสาขาพรรคจะต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเลือกตั้งนั้น

วาระของกรรมการสาขาพรรคมีกำหนดคราวละสองปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่ง ตามวาระแล้ว อาจได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรคอีกก็ได้

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมีได้มีการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการสาขาพรรคประกอบด้วยกรรมการสาขาพรรคเท่าที่มีอยู่ แต่ทั้งนี้จะต้องมีไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

46. องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคประกอบด้วย 1) กรรมการสาขาพรรคอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด 2) สมาชิกสาขาพรรคจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคน

47. การเลือกตั้งกรรมการสาขาพรรค ให้เลือกประธานสาขาพรรคเป็นลำดับแรก แล้ว

เลือกรองประธานสาขาพรรคหนึ่งคน เลขานุการสาขาพรรคหนึ่งคน รองเลขานุการสาขาพรรคหนึ่งคน เหนือวุฒิสาขาพรรคหนึ่งคน นายทะเบียนสมาชิกสาขาพรรคหนึ่งคน โฆษกสาขาพรรคหนึ่งคน และกรรมการอื่น ๆ อีกไม่เกินสี่คนเสนอชื่อสมาชิก ที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการสาขาพรรค จะต้องมีผู้รับรองอย่างน้อย ห้าคน ผู้รับรองและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งต้องอยู่ในที่ประชุมใหญ่สาขาพรรค และสมาชิกคนหนึ่งมีสิทธิ เสนอชื่อสมาชิกเป็นกรรมการสาขาพรรคได้ไม่เกินหนึ่งคนให้สมาชิกที่ได้คะแนน ถัดจากผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการอื่นตามพรรคหนึ่งตามลำดับ เป็นกรรมการสำรองสี่คน

48. ประธานกรรมการสาขาพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรค มีอำนาจแต่งตั้งกรรมการตามข้อบังคับพรรค ข้อ 45 (8) ให้ดำรงตำแหน่งอื่นได้

ถ้าตำแหน่งประธานสาขาพรรคว่างลง ให้ที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเลือกตั้งใหม่ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่ง ว่างในระหว่างที่ไม่มีประธานสาขาพรรคให้รองประธานสาขาพรรคทำหน้าที่แทน ในกรณีที่รองประธานสาขาพรรคไม่มี หรือมีแต่ไม่อาจทำหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคเลือกกรรมการ ผู้ใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคตามข้อบังคับพรรค ข้อ 45 (2) (3) (4) (5) และ (6) ว่างลงให้ประธานสาขาพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรคแต่งตั้งกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทนเป็นการชั่วคราวแล้วให้ที่ประชุม ใหญ่สาขาพรรคเลือกตั้งใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่าง แต่ถ้าตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค ข้อ 45 (8) ว่างลงให้ประธานสาขาพรรค โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรคแต่งตั้งสมาชิก ที่ที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคเลือกสำรองไว้ตามลำดับคะแนน ให้ดำรงตำแหน่งแทนจนครบ วาระของผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการเหลืออยู่ หรือมีแต่ไม่ยินยอมดำเนินการเลือกตั้ง คณะกรรมการสาขาพรรคใหม่ คณะกรรมการบริหารพรรคอาจจะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้สมาชิกสาขาพรรคจำนวนหนึ่งดำเนินการก็ได้

ให้คณะกรรมการสาขาพรรครักษาการในตำแหน่งจนกว่าจะมีการเลือกตั้ง คณะกรรมการ สาขาพรรคใหม่ ซึ่งจะต้องจัดให้มีขึ้นภายในหกสิบวัน นับแต่วันครบวาระหรือภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กรรมการสาขาพรรคทั้งคณะพ้น จากตำแหน่ง โดยเหตุอื่น

49. กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่ง ทั้งคณะเมื่อ 1) อยู่ในตำแหน่งครบวาระสองปี 2) ตำแหน่งกรรมการสาขาพรรคว่างลงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด 3) คณะกรรมการบริหารพรรคสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เพราะ ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับพรรคจนเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อพรรค

50. กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- 1) กรรมการสาขาพรรคพ้นจากตำแหน่งตามข้อ 49
- 2) ลาออก
- 3) คณะกรรมการบริหารพรรค สั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

51. การดำเนินการประชุม องค์ประชุม การลงคะแนนเสียงในที่ประชุมคณะกรรมการสาขาพรรคให้นำข้อบังคับข้อ 28 มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

52. คณะกรรมการสาขาพรรคมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

1) ดำเนินกิจการให้เป็น ไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย อุดมการณ์ นโยบายและข้อบังคับพรรค

- 2) เผยแพร่ นโยบาย และ กิจกรรมของพรรค
- 3) การให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิก และบุคคลทั่วไป
- 4) รณรงค์หาเสียงเลือกตั้งในเขตพื้นที่ของสาขาพรรค หรือในเขตเลือกตั้งที่

เลขาธิการพรรคมอบหมาย

- 5) รับเรื่องราวร้องทุกข์ของราษฎร และหาทางช่วยเหลือให้ถึงที่สุด
- 6) คัดเลือกบุคคลที่เหมาะสม ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ตามกฎหมาย ข้อบังคับพรรคหรือระเบียบของพรรค

7) คัดเลือกบุคคลลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

- 8) เสนอแนะและให้ข้อคิดเห็น ในเรื่องต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการบริหารพรรค
- 9) จัดหาสมาชิกเพิ่มเติม

10) จัดกิจกรรมของสาขาพรรคตามที่เห็นสมควร

11) จัดหารายได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารสาขาพรรค

12) ดำเนินการด้านประชาสัมพันธ์ และการสร้างเครือข่ายประชาชนในเขตพื้นที่ของสาขาพรรครวมทั้งเชื่อมโยงกับองค์กรเครือข่ายอื่น ๆ ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

13) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมาย

53. ประธานสาขาพรรคด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการสาขาพรรค อาจแต่งตั้งสมาชิก ข้าราชการพิเศษ สมาชิกกลุ่มพิเศษหรือบุคคลภายนอกเป็นที่ปรึกษา หรืออาจแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือบุคคลเพื่อดำเนินการกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำข้อบังคับพรรคข้อ 40 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

54. เลขานุการสาขาพรรคเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารงานของสาขา การจัดประชุมใหญ่ และการจัดประชุมคณะกรรมการสาขาพรรค

55. การแบ่งหน่วยงานบริหารสาขาพรรคให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

56. การปฏิบัติการเกี่ยวกับการรับ-จ่าย การคลัง การทรัพย์สินตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองของสาขาพรรค ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

57. ให้จัดการประชุมใหญ่สามัญสาขาพรรคภายในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ของทุกปีเว้นแต่เลขานุการพรรคจะมีคำสั่งให้ประชุมใหญ่สามัญสาขา พรรคในวันใดวันหนึ่งตามที่เห็นสมควร แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นสุดปีงบประมาณของพรรค

การประชุมใหญ่สามัญสาขาพรรคอาจกระทำได้ โดยมติของคณะกรรมการสาขาพรรค หรือสมาชิกของสาขานั้นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคนลงชื่อร้องขอและ ในกรณีที่จะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งทั่วไปหรือเป็นการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญเพื่อความ เห็นชอบในการเสนอชื่อบุคคลผู้สมควร ได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้สมัครรับเลือก ตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคทั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบสัดส่วน ในกลุ่มจังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบของสาขาพรรคนั้น ตามวันที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

กรณีที่สมาชิกร้องขอ คณะกรรมการสาขาพรรคจะต้องจัดประชุมภายในสี่สิบห้าวัน นับแต่วันที่ร้องขอ

ในการจัดประชุมใหญ่สาขาพรรคแต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการสาขาพรรค หรือผู้กระทำการแทนแจ้งกำหนดวัน เวลาและสถานที่ประชุม ให้คณะกรรมการบริหารพรรคทราบก่อนล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

ให้คณะกรรมการบริหารพรรคมอบหมายให้กรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคคนใดคนหนึ่งเป็นผู้แทนไปควบคุมดูแลการ ประชุมใหญ่สาขาพรรคให้เป็นไปตามข้อบังคับ และระเบียบของพรรค

หากการประชุมใหญ่สาขาพรรคมิได้เป็นไปตามข้อบังคับ และ ระเบียบของพรรค กรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ที่ ได้รับมอบหมายตามวรรคห้าอาจสั่งแก้ไข เปลี่ยน แปลง หรือ เลื่อนการประชุมใหญ่สาขาพรรคออกไปก่อน เพื่อให้มีการปฏิบัติที่ถูกต้องเสียก่อนก็ได้

การลงมติให้ความเห็นชอบในการเสนอชื่อบุคคลตามวรรคสอง และการลงมติ

เลือกตั้งคณะกรรมการสาขาพรรค ให้ลงคะแนนลับ ส่วนการลงมติในเรื่องอื่นให้เป็นไปโดยเปิดเผย เว้นแต่คณะกรรมการสาขาพรรคหรือสมาชิกสาขาพรรคไม่น้อยกว่าห้าสิบคนร้องขอให้ ลงคะแนนลับ ก็ให้ลงคะแนนลับ

58. ให้จัดระเบียบวาระการประชุมใหญ่สามัญสาขาพรรคดังต่อไปนี้

- 1) เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
- 2) รับรองรายงานการประชุมใหญ่ครั้งที่แล้ว (ถ้ามี)
- 3) รายงานผลการดำเนินงานของสาขาพรรค
- 4) รับรองรายงานงบการเงิน
- 5) เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

59. การประชุมใหญ่สาขาพรรค จะต้องประกอบด้วยกรรมการสาขาพรรคอย่างน้อยครึ่งหนึ่งและสมาชิกไม่น้อยกว่าห้า สิบคน โดยต้องมีตัวแทนสมาชิกจากทุกๆ อำเภอในเขตพื้นที่ของสาขานั้นๆ จึงจะเป็นองค์ประชุมใหญ่ของสาขาพรรคได้

ในกรณีที่คณะกรรมการสาขาพรรคเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ถ้ามีสมาชิกมาประชุม ไม่ครบองค์ประชุมตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการสาขาพรรคจะเรียกประชุมใหม่หรือไม่ก็ได้ ตามที่คณะกรรมการสาขาพรรคจะเห็นสมควร แต่ถ้าเป็นการประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกร้องขอให้เรียกประชุมตามข้อ 57 วรรคสอง ไม่ต้องเรียกประชุม

60. ถ้าไม่มีข้อบังคับพรรคกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานของสาขาพรรคไว้ เป็นการเฉพาะ ให้นำข้อบังคับพรรคในข้อที่ใกล้เคียงกันมาใช้บังคับโดยอนุโลม

61. สาขาพรรคย่อมเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ 1) มีสมาชิกในสาขาพรรคนั้น ไม่ครบสองร้อยคน 2) คณะกรรมการบริหารพรรคมีมติให้เลิกโดยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง

หมวด 6 การประชุมใหญ่

62. การประชุมใหญ่ของพรรคมีสองกรณี คือ

1) การประชุมใหญ่สามัญ หมายถึง การประชุมที่คณะกรรมการบริหารพรรค จะต้องจัดให้มีขึ้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี

2) การประชุมใหญ่วิสามัญ หมายถึง การที่คณะกรรมการบริหารพรรคเรียก ประชุมนอกเหนือจากการประชุมใหญ่สามัญ หรือ ประธานสาขาพรรค โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการสาขาพรรคจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนสาขาพรรคทั้งหมด และ กรรมการบริหาร พรรคจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนทั้งหมดหรือสมาชิกซึ่งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกซึ่งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ สมาชิกจำนวนไม่

น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ หรือไม่น้อยกว่าสองพันคน แล้วแต่จำนวนใดจะน้อยกว่ากันรวมกันทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ให้เรียกประชุมเพื่อพิจารณา ญัตติเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เสนอในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการบริหารพรรคจะต้องเรียกประชุมภายในเวลาไม่เกินหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือขอให้เรียกประชุม คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่และระเบียบวาระการประชุมใหญ่ แต่สำหรับการประชุมวิสามัญที่ประธานสาขาพรรคขอให้เรียกประชุม ระเบียบวาระให้เป็นไปตามญัตติที่ขอให้เรียกประชุม

63. ระเบียบวาระในการประชุมใหญ่สามัญอย่างน้อยจะต้องบรรจุแผนยุทธศาสตร์ของพรรค รายงานการดำเนินงานกิจการของพรรคที่ได้ดำเนินการ ไปในรอบปีที่ผ่านมา แผนการดำเนินการสำหรับปีต่อไป โดยเฉพาะการหารายได้ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมือง และการพัฒนาบุคลากรทางการเมือง การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และการรับรองงบการเงินประจำปีของพรรคไว้ด้วย

64. การนัดประชุมใหญ่ทุกครั้ง เลขานุการพรรคจะต้องมีหนังสือแจ้งให้สมาชิกซึ่งเป็นองค์ประชุมใหญ่ทราบเป็นการล่วงหน้าอย่างน้อยสิบห้าวันพร้อมด้วยระเบียบวาระการประชุม เว้นแต่มีความจำเป็นเร่งด่วนอาจจะมีหนังสือแจ้งให้สมาชิกทราบในระยะเวลาที่ เร็วกว่านั้นก็ได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

65. องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ ซึ่งจะมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนประกอบด้วย

- 1) กรรมการบริหารพรรค
- 2) สมาชิกที่เคยเป็นหัวหน้าพรรค หรือเคยเป็นเลขานุการพรรค
- 3) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคในขณะนั้น ในกรณีที่ไม่มี

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรชุดสุดท้ายก่อน มีการประชุมใหญ่ ซึ่งยังคงเป็นสมาชิกพรรคอยู่เป็นองค์ประชุม

- 4) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีของพรรคในขณะนั้น
- 5) สมาชิกที่เป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่พรรคส่งลงสมัครและดำรง

ตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น

6) สมาชิกที่เป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่ง อยู่ในขณะนั้นทุกจังหวัด

7) สมาชิกที่เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่พรรคส่งลงสมัครและดำรง ตำแหน่งอยู่ในขณะนั้นจังหวัดละหนึ่งคน จังหวัดใดมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเกินกว่าหนึ่งคนให้ใช้วิธีการ ตกลงกันเอง ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก

- 8) สมาชิกที่เป็นนายกเทศมนตรีที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ใน

ขณะนั้น จังหวัดละหนึ่งคน จังหวัดใดมีนายกเทศมนตรีเกินกว่าหนึ่งคนให้ใช้วิธีการตกลงกันเอง ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก

9) สมาชิกที่เป็นสมาชิกสภาเทศบาลที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น จังหวัดละหนึ่งคน จังหวัดใดมีสมาชิกสภาเทศบาลเกินกว่าหนึ่งคนให้ใช้วิธีการตกลงกันเอง ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก

10) สมาชิกที่เป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พรรคส่งลงสมัคร และดำรงตำแหน่ง อยู่ในขณะนั้นจังหวัดละหนึ่งคน จังหวัดใดมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกินกว่าหนึ่งคนให้ใช้วิธีการตกลงกันเอง ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก

11) สมาชิกที่เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่พรรคส่งลงสมัคร และดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้นจังหวัดละหนึ่งคน จังหวัดใดมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่าหนึ่งคนให้ใช้วิธีตกลงกันเอง ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีจับสลาก

12) สมาชิกที่เป็นสมาชิกสภากรุงเทพมหานครที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ใน ขณะนั้นสองคน โดยใช้วิธีตกลงกันเอง แต่ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีการจับสลาก

13) สมาชิกที่เป็นสมาชิกสภาเขตที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้นสอง คน โดยใช้วิธีตกลงกันเอง แต่ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ใช้วิธีการจับสลาก

14) สมาชิกที่เป็นสมาชิกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษหรือผู้บริหาร ที่พรรคส่งลงสมัครและดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น ฝ่ายละหนึ่งคนทุกองค์กร

15) ประธานสาขาพรรค ในกรณีที่ประธานสาขาพรรคไม่สามารถมาประชุมได้ให้คณะกรรมการสาขาพรรคมอบหมาย ให้กรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งมาประชุมแทนโดยมีหนังสือรับรองการมอบหมาย

16) ตัวแทนสมาชิกพรรค ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด ผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียงที่ดำรงตำแหน่งหลายฐานะในคราวเดียวกัน ให้มีสิทธิลงคะแนนเสียงได้เพียงเสียงเดียว โดยให้แสดงความจำนงว่าจะลงคะแนนเสียงในฐานะใด และให้ลงคะแนนเสียงในฐานะนั้นตลอดการประชุมนั้น ถ้าหากองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ข้อใดข้อหนึ่ง ไม่มี หรือ มีแต่ไม่ครบจำนวน ตามที่กำหนดให้ถือว่าเป็นองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ที่เหลือเป็นองค์ประกอบ ของที่ประชุมใหญ่

66. องค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ตามข้อ 65 (1) และ (15) ต้องมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของแต่ละองค์ประชุมส่วนองค์ประชุมอื่น ต้องมีตัวแทนสมาชิกเข้าร่วมประชุมเมื่อรวมกันกับทุกองค์ประชุมจะต้องมีจำนวน รวมกันทั้งหมดไม่น้อยกว่า 200 คน

67. ญัตติ ของสมาชิกที่ขอให้บรรจุในระเบียบวาระการประชุม เพื่อการพิจารณาของที่

ประชุมใหญ่ต้องเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพรรค ก่อนวันประชุมใหญ่น้อยกว่าสี่สิบห้าวัน

68. ในกรณีผู้มาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ถ้าเป็นการประชุมใหญ่สามัญ ให้นัดประชุมใหม่ภายในสามสิบวัน ถ้าเป็นการประชุมใหญ่วิสามัญ ซึ่งคณะกรรมการบริหารพรรคเรียกประชุมจะเรียกประชุมใหม่หรือไม่ก็ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีอื่นตามข้อบังคับพรรค ข้อ 62 (2) ไม่ต้องเรียกประชุมใหม่

การประชุมใหญ่สามัญหรือวิสามัญที่นัดประชุมใหม่ภายในสามสิบวัน ถ้ามีผู้มาประชุมไม่ครบองค์ประชุมก็ให้ดำเนินการประชุมไปได้โดยไม่ต้องนัดประชุมใหม่อีก

69. ในการประชุมใหญ่หัวหน้าพรรคอาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้คณะบุคคลหรือบุคคลใดๆ เป็นผู้จัดการประชุมใหญ่ก็ได้

70. ในการประชุมใหญ่ให้หัวหน้าพรรคเป็นประธาน ถ้าหัวหน้าพรรคไม่สามารถมาประชุมให้รองหัวหน้าพรรคที่ได้รับมอบหมายทำหน้าที่แทน

ในที่ประชุมใหญ่ให้เลขาธิการพรรค หรือ ผู้ที่เลขาธิการพรรคมอบหมายเป็นเลขานุการที่ประชุม

71. ให้คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนดระเบียบว่าด้วยการประชุมใหญ่ของพรรค และของสาขาพรรค

หมวดที่ 7 การคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง

72. ให้มีคณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคคณะหนึ่ง ซึ่งมีจำนวน เก้าคน โดยวิธีการเลือกตั้งตามบัญชีของผู้เสนอตั้งต่อไปนี้ 1) เลขาธิการพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคเสนอบัญชีรายชื่อบุคคลที่มีความเหมาะสมต่อที่ประชุมใหญ่ 2) สมาชิกที่เป็นองค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่ และอยู่ในที่ประชุมอาจเสนอบัญชีรายชื่อผู้ที่เหมาะสมให้ครบจำนวนเก้าคน โดยมี ผู้รับรอง ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม 3) การเสนอรายชื่อตาม (1) และ (2) ต้องเสนอชื่อให้ครบทั้งเก้าคน ถ้ามีการถอนชื่อในบัญชีที่เสนอ ไม่ว่าจะกี่คนให้ถือว่าบัญชีนั้นมีการถอนชื่อทั้งบัญชี 4) ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งโดยการลงคะแนนลับ

คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี เว้นแต่ที่ประชุมใหญ่จะเปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาให้อยู่ในตำแหน่งเป็นอย่างอื่น และอาจจะได้รับเลือกตั้งอีกก็ได้ คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

73. การคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งทั่วไป หรือ เป็นการเลือกตั้ง

แทนตำแหน่งที่ว่างให้ทำได้เฉพาะวิธีการใดวิธีการหนึ่งดังต่อไปนี้ 1. ให้คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งพรรคพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการบริหารพรรคจากรายชื่อตามลำดับ ดังต่อไปนี้(ก) รายชื่อผู้ซึ่งที่ประชุมใหญ่สาขาพรรคให้ความเห็นชอบตามข้อ 52 (6) (ข) รายชื่อบุคคลอื่นที่เห็นสมควร

มติคณะกรรมการบริหารพรรคที่ให้ส่งผู้ใดเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้เป็นที่สุด

74. ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งดำเนินการตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

หมวด 8 คณะกรรมการนโยบายพรรค

75. ให้มีคณะกรรมการนโยบายพรรคคณะหนึ่งซึ่งมีจำนวนสิบห้าคน โดยวิธีการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

- 1) เลขานุการพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคเสนอบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมต่อที่ประชุมใหญ่
- 2) สมาชิกที่เป็นองค์ประกอบของที่ประชุมใหญ่อาจเสนอชื่อผู้ที่เหมาะสม โดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม
- 3) ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งเป็นรายบุคคลให้ได้จำนวนที่กำหนดในวรรคหนึ่ง
- 4) ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้ง โดยการลงคะแนนลับคณะกรรมการนโยบายพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี เว้นแต่ที่ประชุมใหญ่จะเปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาให้อยู่ในตำแหน่งเป็นอย่างอื่น และอาจจะได้รับการเลือกตั้งอีกก็ได้คณะกรรมการนโยบายพรรคมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

หมวด 9 คณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรค

76. ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคคณะหนึ่ง ซึ่งมีจำนวนเก้าคน โดยวิธีการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

- 1) เลขานุการพรรคโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคเสนอบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมต่อที่ประชุมใหญ่
- 2) สมาชิกที่เป็นองค์ประกอบของที่ประชุมใหญ่ และอยู่ในที่ประชุมอาจเสนอชื่อผู้ที่เหมาะสม โดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม
- 3) ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งเป็นรายบุคคลให้ได้จำนวนที่กำหนดในวรรคหนึ่ง

4) ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้ง โดยการลงคะแนนลับ

คณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจจะได้รับการเลือกตั้งอีกก็ได้ เว้นแต่ที่ประชุมใหญ่จะเปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาให้อยู่ในตำแหน่งเป็นอย่างอื่น

คณะกรรมการส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรคมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

หมวด 10 การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาและสภาท้องถิ่น

77. ภายหลังจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วประเทศแต่ละครั้งให้หัวหน้าพรรคเรียกประชุมบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งสังกัดพรรค ในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้ก่อนวันเปิดสมัยประชุมรัฐสภาครั้งแรก เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานในรัฐสภา

78. การเสนอหรือรับรองญัตติ หรือเรื่องใด ๆ ที่ไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ หรือนโยบายของพรรคตลอดจนการอภิปรายในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร หรือรัฐสภาให้เป็นไปตามระเบียบหรือ ข้อตกลงที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคได้วางไว้

คณะกรรมการบริหารพรรค อาจมีมติให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรค ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

79. ที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคอาจออกระเบียบว่าด้วยการประชุมหรือ จรรยาบรรณ หรือ วินัยของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคก็ได้

80. การปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ใช้ข้อบังคับในหมวดนี้โดยอนุโลม

81. ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และรัฐมนตรีของพรรคต้องแสดงลักษณะและประเภทของการประกอบธุรกิจ และที่มาของรายได้ของตนเอง ภรรยา และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อหัวหน้าพรรค และเปิดเผยไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานใหญ่ของพรรค

หมวด 11 การจัดตั้งรัฐบาล

82. ให้ที่ประชุมร่วมระหว่าง คณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สังกัดพรรคในขณะนั้น เป็นผู้ที่มีอำนาจชี้ขาดว่าจะจัดตั้งรัฐบาลหรือร่วมรัฐบาล หรือถอนตัวจากการร่วมรัฐบาลหรือไม่

83. การคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี

โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หรือรองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือรองประธานสภาผู้แทนราษฎร ในนามพรรค ให้ดำเนินการดังนี้

1) ให้คณะกรรมการบริหารพรรคเป็นผู้คัดเลือกบุคคลโดยถือความมีอาวุโสในทางการ เมือง ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ความถนัด และความเหมาะสมในงานนั้น ๆ รวมทั้งการเสียดสละทำงานให้กับพรรคเป็นหลักในการพิจารณา

2) เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคเสนอขอรับความเห็นชอบจากที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หากที่ประชุมไม่เห็นชอบด้วยทั้งหมดหรือบางคนก็ให้ดำเนินการตามขั้นตอนเดิมจนกว่าจะได้บุคคลที่ที่ประชุมร่วมเห็นชอบ

84. บุคคลที่จะได้รับการคัดเลือกเพื่อเสนอให้ดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค ข้อ 83 จะต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ขณะนั้น เว้นแต่ในกรณีจำเป็นที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอาจมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการบริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดรวมกันเลือกบุคคลอื่นให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ก็ได้

การคัดเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับข้อนี้ ให้ฟังคำวินิจฉัยภาคด้วย

85. ผู้ดำรงตำแหน่งตามข้อบังคับพรรค ข้อ 83 จะดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองสมัยของการเลือกตั้งทั่วได้ติดต่อกัน ไม่ได้ เว้นแต่เมื่อรวมระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ยังไม่ครบแปดปี ทั้งนี้ ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว อาจดำรงตำแหน่งเกินกว่าสองสมัยติดต่อกันหรือเกินกว่าแปดปีก็ได้ ถ้าที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรคกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ความเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของผู้ที่อยู่ในที่ประชุม

86. นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี เป็นผู้เลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการนายกรัฐมนตรี รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรี ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรี โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รอง โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หรือที่ปรึกษา แล้วแต่กรณีแล้วรายงานให้ที่ประชุมร่วมตามข้อบังคับพรรค ข้อ 19 (4) ทราบ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร รองประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้ช่วยเลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือที่ปรึกษาแล้วแต่กรณี แล้วรายงานให้ที่ประชุมร่วมตามข้อบังคับพรรค ข้อ 19 (4) ทราบ

87. ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้เลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการ หรือ ที่ปรึกษาแล้วแต่กรณี แล้วรายงานให้ที่ประชุมร่วมตามข้อบังคับพรรค ข้อ 19 (4) ทราบ

88. การแต่งตั้งข้าราชการการเมืองตำแหน่งอื่น ให้ใช้วิธีคัดเลือกตามความในข้อบังคับ

พรรค ข้อ 83 โดยอนุโลม แต่ทั้งนี้จะให้อยู่ในตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่าสี่ปีไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับ ความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรค

89. คณะกรรมการบริหารพรรค อาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบการ บริหารงานประจำกระทรวง หรือทบวง และกรมการอื่นๆ ตามที่เห็นสมควร

90. รัฐมนตรี ในรัฐบาลพียงำนโยบายของพรรค ไปปฏิบัติ และจะต้องประสานกับ พรรคในการบริหารงาน รวมทั้งการรายงานผลความก้าวหน้าของการบริหารงาน ต่อคณะกรรมการ บริหารพรรค และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

หมวด 12 วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก

91. สมาชิกต้องยึดมั่นในอุดมการณ์ของพรรค ตามที่ปรากฏในแนวนโยบายของพรรค และต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของพรรค และมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

92. สมาชิกต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่เป็นเหตุให้เกิดการแตกแยก หรือแตกความ สามัคคีในพรรค

93. สมาชิกจะต้องไม่กระทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบ เพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น

94. ในการดำเนินงานในรัฐสภา สมาชิกจะต้องปฏิบัติตามมติและระเบียบที่ที่ประชุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้กำหนดไว้

95. สมาชิกจะต้องประพฤติตนมิให้เป็นที่ยึดเหนี่ยวแก่พรรค

หมวด 13 การลงโทษสมาชิก

96. การกล่าวหาสมาชิกพรรคคนใดคนหนึ่งว่าได้กระทำ หรือละเว้นการกระทำที่ผิด ข้อบังคับพรรค หรือมติคณะกรรมการบริหารพรรค หรือกระทำการอันควรแก่การลงโทษ ให้ กรรมการบริหารพรรคคนใดคนหนึ่ง หรือสมาชิก ไม่น้อยกว่ายี่สิบคนลงลายมือชื่อ ทำเป็นหนังสือ ถึงหัวหน้าพรรค

97. เมื่อได้รับหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาของกรรมการบริหารพรรค หรือสมาชิกพรรค ว่า สมาชิกกระทำความผิดตามข้อบังคับพรรค ข้อ 96 หัวหน้าพรรคอาจทำการสอบสวนด้วยตนเอง หรือแต่งตั้งกรรมการ ไม่น้อยกว่าสามคนดำเนินการสอบสวน เมื่อสอบสวนแล้วเห็นว่าไม่มีมูล หัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งระงับข้อกล่าวหาอันนั้นได้

ในกรณีที่มีการสอบสวน ผู้สอบสวนต้องให้โอกาสแก่สมาชิกผู้ถูกกล่าวหาแก้ข้อ กล่าวหา

98. เมื่อมีการสอบสวนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายเสนอรายงานการสอบสวน พร้อมพยานหลักฐานต่อหัวหน้าพรรค ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สอบสวนเสร็จสิ้น และให้หัวหน้าพรรคมีคำสั่งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับผลการสอบสวน ทั้งนี้คำสั่งของหัวหน้าพรรค ให้ถือเป็นที่สุด

99. เมื่อการพิจารณาลิ้นสุดลง หัวหน้าพรรคมีอำนาจสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- 1) มีคำสั่งตั้งกรรมการเพื่อสอบสวนเพิ่มเติม
- 2) ยกข้อกล่าวหา
- 3) คำหาสมาชิกผู้ถูกกล่าวหา
- 4) ภาคทัณฑ์สมาชิกผู้ถูกกล่าวหา

100. การลงโทษสมาชิกผู้ถูกกล่าวหาให้พ้นจากสมาชิกภาพ จะกระทำได้อต่อเมื่อปรากฏว่า สมาชิกผู้นั้นกระทำการให้พรรคเสียหายอย่างร้ายแรง ทำให้เกิดการแตกแยกความสามัคคีภายในพรรค หรือผู้ถูกกล่าวหาได้ฝ่าฝืนข้อบังคับพรรค หรือจรรยาบรรณของพรรค มติหรือคำสั่งของคณะกรรมการบริหารพรรคในสาระสำคัญ

กรณีตามวรรคหนึ่ง เมื่อหัวหน้าพรรคดำเนินการตามข้อบังคับพรรคข้อ 97 แล้วให้เสนอคณะกรรมการบริหารพรรคพิจารณาวินิจฉัย

มติของคณะกรรมการบริหารพรรค ในกรณีดังกล่าวจะต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการ บริหารพรรคทั้งหมด การวินิจฉัยของคณะกรรมการบริหารพรรคถือเป็นอันสิ้นสุด

กรณีที่สมาชิกผู้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ดำเนินการตามข้อบังคับพรรคข้อ 97 แล้วเห็นว่ามีความผิดจริงสมควรลงโทษให้พ้นจากสมาชิกภาพ ก็ให้ดำเนินการตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรค การเมืองต่อไป

หมวด 14 การบริหารการเงิน ทรัพย์สิน รายได้ การบริจาค การใช้จ่ายและการจัดทำบัญชี

101. การบริหารการเงิน ทรัพย์สิน รายได้ การบริจาค การใช้จ่ายและการจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรค การเมือง ประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และระเบียบที่คณะกรรมการบริหารพรรคกำหนด

หมวด 15 การรวมพรรค หรือ การเลิกพรรค

102. การรวมพรรคกับพรรคอื่นให้กระทำได้ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

- 1) ให้คงใช้ชื่อ “พรรคประชาธิปัตย์” ต่อไป
- 2) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรค และที่ประชุมใหญ่

103. การเลิกพรรคจะกระทำได้ ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

1) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารพรรคด้วยคะแนนเสียงเป็นเอกฉันท์ และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของผู้เข้าประชุม

- 2) ให้ทรัพย์สินและหนี้สินของพรรคและสาขาพรรคเป็นของมูลนิธิ กวง อภัยวงศ์

หมวด 16 การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับและแนวนโยบายของพรรค

104. การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรรค และแนวนโยบายของพรรคจะทำได้ก็แต่ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารพรรคและได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ แต่ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่ประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการบริหารพรรค และสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรในสังกัดพรรค อาจมีมติให้แก้ไขข้อบังคับพรรคหรือแนวนโยบายของพรรคได้ แต่เมื่อได้ดำเนินการไปแล้วจะต้องขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้แก้ไข ถ้าที่ประชุมใหญ่ไม่เห็นชอบด้วย ข้อแก้ไขก็เป็นอันตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ได้ดำเนินการไปแล้วอันเนื่องมาจากการแก้ไขข้อบังคับพรรคข้างต้น

105. การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับพรรคหรือแนวนโยบายของพรรคให้ดำเนินการ ดังนี้

- 1) ญัตติเสนอจากคณะกรรมการบริหารพรรค หรือ คณะกรรมการสาขาพรรค จำนวนหนึ่งในสามของจำนวนสาขาทั้งหมด และกรรมการบริหารพรรคจำนวนหนึ่งในสามของจำนวนทั้งหมดให้การรับรอง
- 2) ที่ประชุมใหญ่ให้ความเห็นชอบโดยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งขององค์ประชุมของที่ประชุมใหญ่เท่าที่มีอยู่ และอยู่ในที่ประชุม

หมวด 17 บทเบ็ดเตล็ด

106. หากมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความ หรือ การรณรงค์การใช้ข้อบังคับพรรคข้อใดข้อหนึ่ง หรือหลายข้อให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหารพรรค โดยคะแนนเสียงสามในสี่ของจำนวนกรรมการบริหารพรรคทั้งหมด

หมวด 18 บทเฉพาะกาล

107. ให้กรรมการบริหารพรรค ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ข้อบังคับพรรคนี้ใช้บังคับ เป็นกรรมการบริหาร พรรคตามข้อบังคับพรรคนี้ต่อไปจนกว่าจะได้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการบริหาร พรรคใหม่ซึ่งจะต้องเลือกตั้งภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนพรรค การเมืองตอบรับการแก้ไขข้อบังคับพรรค

108. ให้กรรมการสาขาพรรคซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่ข้อบังคับพรรคนี้ใช้บังคับเป็น กรรมการสาขาพรรคตามข้อบังคับพรรคนี้จนกว่าจะครบวาระ

109. ให้กรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งกรรมการนโยบายพรรค และกรรมการ ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในพรรค ที่ได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2551 เป็นกรรมการคัดเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง กรรมการนโยบายพรรค และกรรมการส่งเสริมความ เป็นประชาธิปไตยในพรรค ตามข้อบังคับพรรคนี้ และให้อยู่ในตำแหน่งสองปี เว้นแต่ที่ประชุมใหญ่ จะเปลี่ยนแปลงกำหนดเวลาให้อยู่ในตำแหน่งเป็นอย่างอื่น

ที่มา <http://www.Public@democrat.or.th>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายเกษรา ป้อมงาม
วัน เดือน ปีเกิด	25 มกราคม 2513
สถานที่เกิด	ต.ท่าทอง อ.กาญจนดิษฐ์ จ.สุราษฎร์ธานี
ประวัติการศึกษา	นิติศาสตรบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พ.ศ. 2548
สถานที่ทำงาน	-